ព្រះ
ត្រៃបិដកចារលី
និង
សេចក្តីប្រែជាភាសាខ្មែរ
វិនយបិដក
មហាវគ្គ ទុតិយភាគ
៧

វស្សូបនាយិកក្ខន្ធកៈ បវារណាក្ខន្ធកៈ
ធម្មក្ខន្ធកៈ និង កេសដ្ឋក្ខន្ធកៈ

បោះពុម្ពលើកទី ២

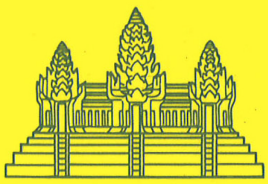

ពុទ្ធសាសនបណ្ឌិត្យ ភ្នំពេញ

៣.ស ២៥០០

ឯកសារគម្ពីរព្រះត្រៃបិដកស្កានេះ
ត្រូវទាបថតចេញពី ច្បាប់គម្ពីរព្រះត្រៃបិដកដប៉ុន ។

ឯកសារគម្ពីរព្រះត្រៃបិដកនេះ ចាប់ពីភាគ១ ដល់ ភាគ៥០
គឺជាទបស់ ឧបាសិកា កាំង ហ្គិចណៃ និងស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រធីតា,
ធ្វើជូនលោកគ្រូអគ្គបណ្ឌិត ប៊ុត-សាវង្ស ។ និងទុកក្នុង
គេហទំព័រ៥០០០ឆ្នាំ សម្រាប់ជាធម្មទាន ។

កែសម្រួលតាមកុំព្យូទ័រ តម្រូវឲ្យបកវណ៌អានអេឡិត្រូនិច
ដោយខ្ញុំព្រះករុណាខ្ញុំបាទ ស្រុង-ចាន់ណា ។

www.5000-years.org

ព្រះ
ត្រៃបិដកភាសាខ្មែរ
និង
សេចក្តីប្រៀបធៀបភាសាខ្មែរ
ទីឃនិកាយ
មហាវគ្គ ទុតិយភាគ
៧

វិសុទ្ធាចារិយភិក្ខុនាមកៈ បវរណភិក្ខុនាមកៈ

ចម្មភិក្ខុនាមកៈ នវិធភេសជ្ជភិក្ខុនាមកៈ

ចោះពុម្ពលើកទី ២

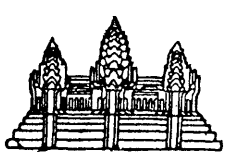

ពុទ្ធសាសនបណ្ឌិត្យ ភ្នំពេញ

ព. ស. ២៥០០

ឧទ្ទិសកថា

យើងខ្ញុំ សូមថ្លែងស្មារតីសូត្រព្រះធម៌ឧទ្ទិសជូនជនជាតិខ្មែរ ។

ឥឡូវ យើងខ្ញុំអាចជូនគម្ពីរព្រះត្រៃបិដកនេះ ទៅអ្នកកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនាជនជាតិខ្មែរបានហើយ ។

ព្រះធម៌នៃព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់នេះ ត្រូវបានសូត្រចេញពីជម្រៅដួងចិត្តនៃអ្នកកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនា ជនជាតិជប៉ុន ។

このカンボジア版南伝大蔵経を
カンボジアの佛教徒へ
贈ることができることに感謝します。
これが日本の佛教徒の心です。

It is with a deep sense of gratitude that I present the translation of the complete TRIPITAKA to Cambodian Buddhists on behalf of the Japanese Buddhist community.

អារម្ភកថា

ជូនចំពោះជនជាតិខ្មែរ ជាទីរាប់អាន !

ជូនចំពោះជនជាតិខ្មែរដែលកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនា ជាទីគោរព !

គម្ពីរព្រះត្រៃបិដកខ្មែរនេះ ត្រូវបាន" ក្រុមជំនុំព្រះត្រៃបិដក" នៃពុទ្ធសាសនបណ្ឌិត្យ នៅភ្នំពេញ បកប្រែពីភាសាបាលីមកជាភាសាខ្មែរ តាំងពីឆ្នាំ ១៩៣០ ទៅឆ្នាំ ១៩៦៨ គឺត្រូវចំណាយពេល ៣៩ ឆ្នាំ ទើបបានសម្រេចហើយសព្វគ្រប់ ។ នេះពិតជាកំណប់ព្រះធម៌របស់ព្រះពុទ្ធសាសនាខ្មែរ ហើយក៏ជាកំណប់វប្បធម៌ខាងផ្នែកបោះពុម្ពរបស់ជនជាតិខ្មែរផងដែរ ។ យើងខ្ញុំ ពុទ្ធសាសនិកជាតិជប៉ុន មានសន្តានចិត្តរីករាយនឹងបោះពុម្ពជាថ្មីឡើងវិញ ដោយសង្ឃឹមថា ព្រះពុទ្ធសាសនាខ្មែរក៏នឹងរុងរឿងឡើងវិញដែរ ។

នេះគឺជាអំណោយពីជម្រៅដួងចិត្ត ជូនទៅដល់ជនជាតិខ្មែរទាំងអស់ ព្រមទាំងមនុស្សជាតិទូទៅ នៅក្នុងពិភពលោកនេះ ដែលមានចិត្តស្រឡាញ់សន្តិភាព ។

ខ្មែរបានរងសោកនាដកម្មដែលមិនធ្លាប់មានពីមុនមក ។ ម្យ៉ាងទៀត ព្រះពុទ្ធសាសនាខ្មែរ ក៏ត្រូវរន្ធត់រាយយ៉ាងខ្លាំង ក៏ប៉ុន្តែឥឡូវនេះ យើងទាំងអស់គ្នា បានឈានជើងកន្លងផុតពីសេចក្តីទុក្ខសោកដ៏ធ្ងន់ធ្ងរនេះ ចាកផុតពីអំពើយោរយៅ បញ្ចប់គំនុំគុំគួន ដើរតាមពុទ្ធដីកាព្រះបរមគ្រូ ខិតខំព្យាយាមធ្វើឱ្យមានសន្តិភាពក្នុងពិភពលោក ។

ការណ៍ដែលយើងខ្ញុំជូនគម្ពីរព្រះត្រៃបិដកពេលនេះ គឺជានិមិត្តរូបនៃការប្តេជ្ញាចិត្តរបស់អ្នកកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនាជនជាតិជប៉ុនថា យើងខ្ញុំធ្វើសហប្រតិបត្តិការដើម្បីសន្តិភាពក្នុងពិភពលោក ដើម្បីចូកជាភស្តុតាងនៃចំណងមេត្រីភាព និងមិត្តភាពរវាងប្រជាជាតិជប៉ុន និងប្រជាជាតិខ្មែរ ។

ថ្ងៃនក្ខត្តឫក្ស កក្កដា ឆ្នាំ ១៩៩៤

សមាគមជំនួយដល់ការបោះពុម្ពព្រះត្រៃបិដកឡើងវិញ

អ្នកតំណាងចាត់ការ The Rev. Seikyo Muchaku

ប្រធានការិយាល័យ The Rev. Eiitsu Shinohara

អ្នកចាត់ការ

The Rev. Zendo Matsunaga The Rev. Jitsujo Arima The Rev. Yoshimichi Ito
The Rev. Keiichi Watai The Rev. Gijun Sugitani The Rev. Shincho Shigeta
The Rev. Risho Maeda The Rev. Kyoshi Nakajima Mr. Rokusuke Ei

『トリピタカ』復刻進呈にあたって

親愛なるカンボジアの皆さん！
敬愛するカンボジアの仏教徒の皆さん！

カンボジア版『トリピタカ』は、プノンペンの仏教研究所が、仏教界の英知を集め、1930年から1968年まで、39年の歳月をかけて翻訳し、分類し、集大成して完成されました。まさにカンボジア仏教の法宝であると共に、カンボジア出版文化の至宝です。日本仏教徒の有志は、カンボジア仏教の復興再生を願いつつ、これを復刻刊行し、贈らせていただきます。

これはカンボジア仏教徒のみならず、カンボジア全人民、否、平和を愛する地球上のすべての人々への、心からの贈り物です。

カンボジアは、古今未曾有の悲劇を体験しました。カンボジア仏教もこの受難の時代に壊滅的な打撃を受けました。しかし、今はその悲しみを乗りこえ、瞋りを離れ、怨みを怨し、ブッダの教えに従い、世界平和の実現に努力するときです。

この本の贈呈は、日本の仏教徒も共々に、世界平和のために努力することを誓うしるしであり、相互の連帯と友情の証なのです。

合掌

1994年７月吉日

カンボジア版トリピタカ（南伝大蔵経）復刻救援委員会

世話人代表	無着　成恭	世話人	松永　然道	有馬　実成
事務局長	篠原　鋭一		伊藤　佳通	渡井　奎一
			杉谷　義純	茂田　真澄
			前田　利勝	中島　教之
			永　　六輔	

Acknowledgment

Dear Cambodian friends and respected members of the Cambodian Buddhist community,

It is a matter of great joy that the translation into Cambodian of the Pali Tripitaka has been completed and published. The Tripitaka Commisson of the Buddhist Institute, Phnom Penh, launched the translation project in 1930 and completed the translation, after 39 years of effort, in 1968.

The Cambodian translation of this great work will not only become a cherished treasure of the Cambodian Buddhist community but will also be an important milestone in the history of publication in Cambodia.

The revival and prosperity of Buddhism in Cambodia are the ardent wish of the Japanese Buddhist community, it is in this spirit that we have completed this important project and now present the entire work to the Cambodian Buddhist community, it is a gift not only to the Buddhist community in Cambodia but also to all Cambodian people and all peace-loving people in the world.

Cambodia experienced great tragedies in modern times, and the Cambodian Buddhist community also underwent severe trials and suffered crushing blows during this period. But now a time has come to surmount grief and anger, to forgive, and to start working again for world peace.

This great work is a symbol of the Japanese Buddhist community's resolve to work with our Cambodian brothers and sisters toward world peace and is a testimony to the friendship between our people.

With hands joined in reverence.
July 1994

TRIPITAKA PUBLISHING SUPPORT COMMITTEE
Project Manager : The Rev. Seikyo Muchaku
Secretary General : The Rev. Eiitsu Shinohara
Management Team :
The Rev. Zendo Matsunaga The Rev. Jitsujo Arima The Rev. Yoshimichi Ito
The Rev. Keiichi Watai The Rev. Gijun Sugitani The Rev. Shincho Shigeta
The Rev. Risho Maeda The Rev. Kyoshi Nakajima Mr. Rokusuke Ei

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ទុតិយភាគ

វេស្សបាយិកក្ខន្ធកៈ បវារណាក្ខន្ធកៈ

ចម្មក្ខន្ធកៈ ឆិន្ន កេសជ្ជក្ខន្ធកៈ

ព.ស. ២៥០០

ទុតិយោ ភាគោ

វស្សូបនាយិកក្ខន្ធកំ

(១) តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា រាជគហេ វិហរតិ វេឡុវនេ កលន្ទកនិវាបេ ។ តេន ខោ បន សមយេន ភគវតោ ភិក្ខូ វស្សូបនាយិកាសោ អប្បញ្ញត្តោ ហោតិ ។ តេ[1] ភិក្ខូ ហេមន្តម្បិ កិម្ហម្បិ វស្សម្បិ ចារិកំ ចរន្តិ ។ មនុស្សា ខុជ្ឈន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា ហេមន្តម្បិ កិម្ហម្បិ វស្សម្បិ ចារិកំ ចរិស្សន្តិ ហរិតានិ តិណានិ សម្មទ្ទន្តា ឯកិន្ទ្រិយំ ជីវំ វិហេឋេន្តា ពហូ ខុទ្ទកេ បាណេ សង្ឃាតំ អាបាទេន្តា ឥមេ ហិ នាម អញ្ញតិត្ថិ-យា បរិព្ពាជកា ឧរុក្ខាតនម្បិ វស្សូបនាយិកំ អល្លិយិស្សន្តិ សង្កាសយិស្សន្តិ[2] ឥមេ ហិ នាម សក្យបុត្តិយា រុក្ខក្កេ-សុ កុលាវកានិ ករិត្វា វស្សូបនាយិកំ អល្លិយិស្សន្តិ សង្កាសយិស្សន្តិ ឥមេ បន សមណា សក្យបុត្តិយា ហេមន្តម្បិ កិម្ហម្បិ វស្សម្បិ ចារិកំ ចរន្តិ ហរិតានិ

---

១ ឯវមេវ ទ្វេ និញ្ជាតមត្តេតិ តព្ពណ្ណនា ។ ២ ឧ. សង្កាបយិស្សន្តិ ។

ភាគទី ២

វិស្សុប្បនាយិកក្ខន្ធក:

(១) សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅវត្តវេឡុវន កលន្ទកនិវាបស្ថាន ទៀបក្រុងរាជគ្រឹះ ។ គ្រានោះឯង ការនៅចាំវស្សាព្រះមានព្រះភាគមិនទាន់ចាន់បញ្ញត្តដល់តិក្ខុទាំងឡាយនៅឡើយ ។ តិក្ខុទាំងនោះក៏ចេញដើរទៅកាន់ចារិកអស់ហេមន្តរដូវខ្លះ អស់គិម្ហរដូវខ្លះ អស់វស្សានរដូវខ្លះ ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោសតិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា ពួកសមណៈជាសក្យបុត្តិយ៍មិនសមបើនឹងដើរទៅកាន់ចារិកអស់ហេមន្តរដូវខ្លះ អស់គិម្ហរដូវខ្លះ អស់វស្សានរដូវខ្លះ ដើរជាន់ស្មៅស្រស់ទាំងឡាយ បៀតបៀនភូតគ្រាមដែលមានជីវិតមានឥន្ទ្រិយតែ ១ ញាំងសត្វតូច ។ ជាច្រើនឲ្យដល់នូវសេចក្តីវិនាសសោះ សូម្បីពួកបរិព្វាជកមានលទ្ធិដទៃទាំងនេះដែលជាអ្នកពោលធម៌អាត្រក់ ម្តេចគង់នឹងសម្ងំឈប់សម្រាកនៅចាំវស្សា សូម្បីទាំងពួកសត្វស្លាបនេះទៀតសោត ក៏គង់ធ្វើសំបុកលើចុងឈើទាំងឡាយ ហើយនឹងសម្ងំឈប់សម្រាកនៅចាំវស្សាដែរ ចំឡែកតែពួកសមណៈជាសក្យបុត្តិយ៍នេះនៅតែដើរទៅកាន់ចារិក អស់ហេមន្តរដូវខ្លះ អស់គិម្ហរដូវខ្លះ អស់វស្សានរដូវខ្លះ ដើរជាន់ស្មៅស្រស់

ตีณฺหาเน สมฺปฺปตฺตา ฯเปฯ ทุติยมฺปิ ตติยมฺปิ ยาจิตา ตถาปิ
อุฏฺฐหนฺตา จาเณ สณฺฐาตุ นาสกฺขึสุ ฯ อเถกา ภิกฺขุ เตสํ
ปจฺจนฺตชนปทวาสีนํ ปฏิพลา ปาฏิโมกฺขุทฺเทสิกา ฯ อถ โข
เต ภิกฺขู เตสุ ปจฺจนฺตชนปทวาสีสุ ภิกฺขูสุ อาลเย ฉนฺทํ
ปหาย ปาฏิโมกฺขุทฺเทสกสฺส ฯเปฯ ปาฏิโมกฺขุทฺเทสกสฺส
ปน ภิกฺขเว ภิกฺขุนา ปาฏิโมกฺขุทฺเทสกสฺส ฯเปฯ อาปตฺติ
ทุกฺกฏสฺสาติ ฯ

(๒) อถ โข ภิกฺขูนํ เอตทโหสิ กตา นุ โข
วสฺสูปนายิกา ฯเปฯ ภควโต เอตมตฺถํ อาโรเจสุํ ฯ
อนุชานามิ ภิกฺขเว วสฺสาเน วสฺสูปนายิกนฺติ ฯ อถ-
โข ภิกฺขูนํ เอตทโหสิ กติ นุ โข วสฺสูปนายิ-
กาติ ฯ ภควโต เอตมตฺถํ อาโรเจสุํ ฯ ทฺเวมา
ภิกฺขเว วสฺสูปนายิกา ปุริมิกา ปจฺฉิมิกา อปรชฺชุกตา-
ย อาสาฒิยา ปุริมิกา อุปคจฺฉนฺติ มาสกตาย

ចាំងឆ្ការយ ហៀតហៀនវត្តដែលមានជីវិតមានតន្ទ្រៃយតែ ១ ញាំងសត្វតូច ។ ជារៀនឲ្យដល់នូវសេចក្តីវិនាស ។ កាលមនុស្សចាំងនោះកំពុងពោលទោសតិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ កិកុចាំងឆ្ការយក៏ចានឮច្បាស់ ។ គ្រានោះឯង កិកុចាំងនោះក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើនូវធម្មីកថាកន្លងវេលានោះឯង រួចហើយទើបទ្រង់ត្រាស់ហៅកិកុចាំងឆ្ការយមកអនុញ្ញាតថា ម្នាលកិកុចាំងឆ្ការយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យកិកុចូលវស្សា[1] ។

(៤) គ្រានោះឯង កិកុចាំងឆ្ការយមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា យើងគួរចូលវស្សាក្នុងកាលណាហ្ន៎ ។ កិកុចាំងនោះក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលកិកុចាំងឆ្ការយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យកិកុចូលវស្សាក្នុងវស្សានរដូវ ។ លំដាប់នោះ កិកុចាំងឆ្ការយមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ថ្ងៃចូលវស្សាតើមានប៉ុន្មានហ្ន៎ ។ កិកុចាំងនោះក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលកិកុចាំងឆ្ការយ ថ្ងៃចូលវស្សានេះមានពីរ គឺថ្ងៃបុរិមិកា[2] វស្សា ១ ថ្ងៃបច្ឆិមិកា[3] វស្សា ១ កិកុគួរចូលបុរិមិកាវស្សាក្នុងថ្ងៃបន្ទាប់នៃថ្ងៃពេញ

---

๑ អដ្ឋកថា អធិប្បាយថា ក្នុងវស្សានរដូវកិកុត្រូវចូលវស្សាឲ្យគ្រប់ចីវរ ។ ๒ ថ្ងៃចូលវស្សាមុន ។ ๓ ថ្ងៃចូលវស្សាក្រោយ ។

อาสาฬฺหิยา ปุณฺณมิยา อุปคจฺฉนฺติ ฯเปฯ ตสฺมา เอวมาหาติ วสฺสูปนายิกาติ ฯ

(๓) เตน โข ปน สมเยน ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขู วสฺสํ อุปคจฺฉึสุ อนฺตรา วสฺสํ จาริกญฺจ จรนฺติ ฯ มนุสฺสา ตเถว อุชฺฌายนฺติ ขียนฺติ วิปาเจนฺติ กถญฺหิ นาม สมณา สกฺยปุตฺติยา เหมนฺตมฺปิ คิมฺหมฺปิ วสฺสมฺปิ จาริกญฺจ จริสฺสนฺติ หริตานิ ติณานิ สมฺมทฺทนฺตา เอกินฺทฺริยํ ชีวํ วิเหเฐนฺตา พหู ขุทฺทเก ปาเณ สงฺฆาตํ อาปาเทนฺตา ฯเปฯ มหิ นาม อญฺญติตฺถิยา อุรุกฺขาสุปิ วสฺสูปคตา อลฺลียิสฺสนฺติ สงฺกสายิสฺสนฺติ ฯเปฯ มหิ นาม สกฺยปุตฺติกา[๑] ปุพฺพณฺเณสุ กุลวาคานิ กริตฺวา วสฺสูปคตา อลฺลียิสฺสนฺติ สงฺกสายิสฺสนฺติ ฯเปฯ มหิ นาม สมณา สกฺยปุตฺติยา เหมนฺตมฺปิ คิมฺหมฺปิ วสฺสมฺปิ จาริกญฺจ จรนฺติ หริตานิ ติณานิ สมฺมทฺทนฺตา เอกินฺทฺริยํ ชีวํ วิเหเฐนฺตา พหู ขุทฺทเก ปาเณ สงฺฆาตํ อาปาเทนฺตาติ ฯ

---

๑ สกฺยปุตฺติกาติ กตฺถจิ ปาฐเภเท ทิสฺสติ ฯ

ឬណាមីខែអាសាឍ (គឺថ្ងៃ១កេចខែអាសាឍ) កិក្ខុគួរចូលបច្ចិមិកាវស្សាកន្ធ
ថ្ងៃដែលកន្លងហួស ១ ខែអំពីថ្ងៃពេញបូណ៌មីខែអាសាឍ (គឺថ្ងៃ១កេចខែ
ស្រាពណ៍) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ថ្ងៃចូលវស្សាមានតែពីរយ៉ាងនេះឯង ។

(៣) សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុបានចូលវស្សាហើយក៏ចេញ
ដើរទៅកាន់ចារិកកន្លងកណ្តាលវស្សា ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះ-
ដៀល បន្តុះបង្អាប់ដូចកន្លងគ្រាមុននោះទៀតថា ពួកសមណៈជាសក្យបុត្តិយ៍
មិនសមបើនឹងដើរទៅកាន់ចារិកអស់ហេមន្តរដូវខ្លះ អស់គិម្ហរដូវខ្លះ អស់
វស្សានរដូវខ្លះ ដើរជាន់ស្មៅស្រស់ទាំងឡាយ បៀតបៀនវត្ថុដែលមានជីវិត
មានឥន្ទ្រិយតែមួយ ញាំងពួកសត្វតូច ។ ជាច្រើនឲ្យដល់នូវសេចក្តីវិនាស
សោះ យ៉ាងដូចជាពួកតិរ្ថិយដទៃនេះដែលពោលធម៌អាក្រក់ម្តេចគង់នឹងឆ
សម្ងំឈប់សម្រាកនៅចាំវស្សា អស់ទាំងពួកសត្វស្លាបនេះទៀតសោត
ក៏ធ្វើសំបុកទាំងឡាយទុកនៅលើចុងឈើទាំងឡាយហើយនឹងសម្ងំនៅចាំ
វស្សាដូចគ្នាដែរ ចំណែកតែពួកសមណៈជាសក្យបុត្តិយ៍នេះម្តេចឡើយក៏នៅ
តែដើរទៅកាន់ចារិកអស់ហេមន្តរដូវខ្លះ អស់គិម្ហរដូវខ្លះ អស់វស្សាន-
រដូវខ្លះ ដើរជាន់ស្មៅស្រស់ទាំងឡាយ បៀតបៀនវត្ថុដែលមានជីវិតមាន
ឥន្ទ្រិយតែមួយ ញាំងពួកសត្វតូច ។ ជាច្រើនឲ្យដល់នូវសេចក្តីវិនាស ។

อาสฺสาสุ์ ขาว ภิกฺขู เตสุ์ มนุสฺสานุ์ ปุพฺพณฺหสมยนฺตรานุ์ ปจฺฉาภตฺตานุ์ ปจฺจูสสมยนฺตรานุ์ ฯ เย เต ภิกฺขู อปฺปิจฺฉา เต ปุพฺพณฺหสมยนฺติ ปจฺฉาภตฺติ ปจฺจูสสมยนฺติ กเถ หิ นาม ภควตฺติยา ภิกฺขู วสฺสุ์ อุปคนฺตฺวา อนฺตรา วสฺสุ์ จาริกุ์ จริสฺสนฺตีติ ฯ อถ ขาว เต ภิกฺขู ภควโต เอตมตฺถุ์ อาโรเจสุ์ ฯ อถ ขาว ภควา เอตสฺมุ์ นิทาเน เอตสฺมุ์ ปกรณเ ธมฺมุ์ กเถ กตฺวา ภิกฺขู อามนฺเตสิ น ภิกฺขเว วสฺสุ์ อุปคนฺตฺวา ปุริมา ทิสา เตมาสุ์ ปจฺฉิมา ทิสา เตมาสุ์ อาสิตฺวา จาริกา ปกฺกมิตพฺพา โย ปกฺกเมยฺย อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺสาติ ฯ

(๔) เตน ขาว ปน สมเยน ภควตฺติยา ภิกฺขู น เอกจฺจานุ์ วสฺสุ์ อุปคนฺตุ์ ฯ ภควโต เอตมตฺถุ์ อาโรเจสุ์ ฯ น ภิกฺขเว วสฺสุ์ น อุปคนฺตพฺพุ์ โย น อุปคเจยฺย อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺสาติ ฯ เตน ขาว ปน สมเยน ภควตฺติยา ภิกฺขู เอกหุวสฺสูปชีวินิกายา วสฺสุ์ อนุปคนฺตุกามา สญฺจิจฺจ อาวาสุ์ อติกฺกมนฺติ ฯ ภควโต เอตมตฺถุ์ อาโรเจสุ์ ฯ น ภิกฺขเว เอกหุ-

កាលមនុស្សទាំងនោះកំពុងពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ កិកុទាំងឡាយក៏បានឮប្បាស់ ។ ពួកភិក្ខុណាដែលមានសេចក្តីប្រុងប្រយ័ត្ន ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុចូលវស្សាហើយមិនសមបើនឹងចេញដើរទៅកាន់ចារិកក្នុងកណ្តាលវស្សាសោះ ។ គ្រានោះ កិកុទាំងនោះក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មីកថារួចហើយត្រាស់ហៅកិកុទាំងឡាយមកបញ្ញត្តថា ម្នាលកិកុទាំងឡាយ កិកុចូលវស្សាហើយ មិននៅចាំបុរិមិកាវស្សាអស់ខែ ៣ ឬបច្ឆិមិកាវស្សាអស់ខែ ៣ ទេ មិនត្រូវចៀសចេញទៅកាន់ចារិកឡើយ កិកុណាចៀសចេញទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

(៤) សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុមិនប្រុងប្រយ័ត្នចូលវស្សា ។ កិកុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលកិកុទាំងឡាយ កិកុកុំមិនចូលវស្សាឡើយ (គឺត្រូវតែចូលវស្សា) កិកុណាមិនចូលវស្សា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុមិនប្រុងប្រយ័ត្នចូលវស្សាក្នុងថ្ងៃចូលវស្សានោះ ក៏ភ្លៀងដើរចេញពីទីអាវាស ។ កិកុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលកិកុទាំងឡាយ កិកុមិន

วิสฺสชฺเชตพฺพยุตฺตกาย วิสฺสชฺเชนฺโต อนุปตนฺตุกาเมน สญฺเจตฺวา อาภาเสน อตีตกฺขนฺธาทโย เยน อตีตกฺขเยน อาทิตฺตา ตทุกฺกฑฺฒนตฺถาย ฯ

(๕) เตน เขา ปน สมเยน ภควา มาคนฺตุเก เสนาสเนเย ปริคฺคเหตฺวา วิสฺสาสคฺคาหมาโน ภิกฺขุสงฺฆสฺส ปาฏิโภคปุคฺคลฏฺฐาเน ฐตฺวา ปาฏิโภคปุคฺคลสฺส ปาฏิโภคปุคฺคลกิจฺจานิ ทสฺเสนฺโต

ក្រាបថ្វាយនឹងចូលវស្សា តំរែងដើរចេញពីអាវាសទៅកន្លងថ្ងៃចូលវស្សានោះ មិនបានទេ តើតុណាចេញដើរទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

(៥) សម័យនោះឯង ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារក្រែងមានសេចក្តីក្រាបថ្វាយដើម្បីនឹងលើកវៃ(១) តំបញ្ជូនពជបម្រើទៅកន្លងសំណាក់តើតុ ទាំងឆ្លាយថា លោកម្ចាស់ទាំងឆ្លាយគួរតែចូលវស្សាកន្លងវៃខាងមុខ (វៃអាសាធក្រោយ) ។ តើតុទាំងឆ្លាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គក្រែងអនុញ្ញាតថា ម្នាលតើតុទាំងឆ្លាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យតើតុបព្រឹត្តទៅតាមស្តេចទាំងឆ្លាយចុះ ។

(៦) គ្រានោះឯង ព្រះមានព្រះភាគគង់កន្លងក្រែងពជគ្រឹះគួរដល់ពុទ្ធអធ្យាស្រ័យហើយក្រែងយាងសំដៅទៅឯក្រុងសាវត្ថី ក្រែងយាងទៅកាន់ចារិកដោយលំដាប់ស្រុក ទើបបានដល់ទៅក្រុងសាវត្ថី ។ បានឮថា ព្រះមានព្រះភាគគង់នៅវត្តជេតពនរបស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ឲ្យបក្រុងសាវត្ថីនោះឯង ។ សម័យនោះឯង ក្នុងកោសលជនបទ មានឧបាសកឈ្មោះឧទេន បានឲ្យគេធ្វើវិហារចំពោះសង្ឃ ។ ឧបាសកនោះក៏បាន

---

១ អដ្ឋកថា ថា ក្រែងអានសេចក្តីក្រាបថ្វាយនឹងលើកវៃជាដំណាងនៃវស្សានរដូវ គឺក្រាបថ្វាយនឹងធ្វើវៃស្រាពណ៌ឲ្យទៅជាវៃអាសាធវិញ (វៃអាសាធខាងដើម ហៅបឋមាសាធ វៃដែលលើកខាងក្រោយ ហៅទុតិយាសាធ) ។

ចាហោតំ[1] អាកង្ខន្តុ កច្ចន្តា ឥច្ចាមិ ឆានញ្ច ឆាតុំ ឆម្មញ្ច សោតុំ កិក្ខូ ច បស្សិតុន្តិ ។ កិក្ខូ ឯវមាហំសុ កថវតា អាវុសោ បញ្ញត្តំ ន វស្សំ ឧបគច្ឆា បុរិមំ វា តេមាសំ បច្ឆិមំ វា តេមាសំ អវស្សិត្វា ចារិកា បក្កមិតព្ពាតិ អាកមេតុ ឧឝេឝោ ឧចាសកោ យាវ កិក្ខូ វស្សំ វសន្តិ វស្សំ វុត្ថា កមិស្សន្តិ សចេ បនស្ស អច្ចាយិកំ ករណីយំ តត្ថេវ អាវាសិកានំ កិក្ខូនំ សន្តិកេ វិហារំ បតិដ្ឋាបេតូតិ ។ ឧឝេឝោ ឧចាសកោ ឧជ្ឈាយតិ ខីយតិ វិចាចេតិ កថំ ហិ នាម កច្ចន្តា មយា បហិតេ[2] ន អាកង្ខិស្សន្តិ អហំ ហិ នាយកោ ការកោ សង្ឃបជ្ជាកោតិ ។ អស្សោសុំ ខោ កិក្ខូ ឧឝេឝស្ស ឧចាសកស្ស ឧជ្ឈាយន្តស្ស ខីយន្តស្ស វិចាចេន្តស្ស ។ អថខោ តេ កិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មិំ និទានេ ឯតស្មិំ បការណេ ធម្មិំ កថំ កត្វា កិក្ខូ អាមន្តេសិ អនុជានាមិ កិក្ខវេ សត្តន្នំ

---

១ ចាហោសីតិ កត្តុចិ ឈោត្តពេ ទិស្សតិ ។ ២ បហិតាតិ កត្តុចិ ឈោត្តពេ ទិស្សតិ ។

បញ្ជូនបម្រើទៅកាន់សំណាក់កិកុខាំងឡាយថា សូមឲ្យលោកម្ចាស់ខាំង
ឡាយនិមន្តមក ដ្បិតខ្ញុំកុណាឆ្ងាថ្នាំនឹងថ្វាយទានផង ស្តាប់ធម៌ផង
នឹងបានឃើញកិកុខាំងឡាយផង ។ កិកុខាំងឡាយនិយាយយ៉ាងនេះវិញ
ថា នែអាវុសោ ព្រះមានព្រះភាគបានបញ្ញត្តហើយថា កិកុខាំងឡាយ
ចូលវស្សាហើយមិនបាននៅចាំបុរិមិកាវស្សាអស់ ៣ ខែ ឬបច្ឆិមិកាវស្សា
អស់៣ខែទេ មិនត្រូវចេញដើរទៅកាន់ចារិកឡើយ សូមឲ្យខុនេនទុបាសក
បង្អង់ចាំសិន ទំរាំតែកិកុខាំងឡាយនៅចាំវស្សារួច លុះចាំវស្សារួចហើយ
មុខជានឹងទៅ បើទុបាសកនោះមានការត្រូវធ្វើជាប្រញាប់ សូមឲ្យផ្ញើវិហារ
ទុកកាន់សំណាក់កិកុខាំងឡាយដែលនៅកាន់អាវាសកាន់តីនោះសិនចុះ ។ ឯ
ខុនេនទុបាសកក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា លោកម្ចាស់ខាំង
ឡាយកាលបើអញ្ជើបានបញ្ជូនពាក្យបណ្តាំទៅហើយ មិនសមបើនឹងមិន
និមន្តមកសោះ ដ្បិតអញ្ជើជាទាយក ជាកប្បិយការកៈ ជាឧបដ្ឋាករបស់
សង្ឃ ។ កាលខុនេនទុបាសកកំពុងតែពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់
កិកុខាំងឡាយក៏បានឮច្បាស់ ។ វេលានោះ កិកុខាំងនោះក៏ក្រាបទូល
សេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ
ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាកាន់វេលានោះឯង រួចហើយទ្រង់ត្រាស់
ហៅកិកុខាំងឡាយមកអនុញ្ញាតថា ម្នាលកិកុខាំងឡាយ កាលបើជន

សត្តាហករណីយេន បមាតេ កត្តុំ ន ភ្លៅ អប្បមាតេ
កិក្ខុស្ស កិក្ខុនិយា សិក្ខមានាយ សាមណេរស្ស សា-
មណេរិយា ឧបាសកស្ស ឧបាសិកាយ អត្តុដ្ឋាយមិ
កិក្ខវេ ឥមេសំ សត្តន្នំ សត្តាហករណីយេន បមាតេ
កត្តុំ ន ភ្លៅ អប្បមាតេ សត្តាហំ សង្ឃដ្ដោ តោតព្ពោ ។
ឥធ បន កិក្ខវេ ឧបាសកេន សង្ឃំ ឧទ្ទិស្ស
វិហារេ ការាបិតោ ហោតិ ។ សោ ចេ កិក្ខុំ
សង្ឃិតោ ទ្វតំ បមាណេយ្យ អាគច្ឆតុ ភន្តេ ឥច្ចាមិ
ឆាឆញ្ច ឆាតុំ ឆឌ្ឍញ្ច សោតុំ កិក្ខូ ច បស្សិ-
តុន្តិ ។ តន្តុំ កិក្ខវេ សត្តាហករណីយេន បមាតេ
ន ភ្លៅ អប្បមាតេ សត្តាហំ សង្ឃដ្ដោ តោតព្ពោ ។
ឥធ បន កិក្ខវេ ឧបាសកេន សង្ឃំ ឧទ្ទិស្ស
អង្គណំ ការាបិតោ ហោតិ ។ បេ ។ ចាសា-
ទោ ការាបិតោ ហោតិ ។ ហត្ថិយំ ការាបិតំ

ទាំង៧ពួក គឺភិក្ខុ១ ភិក្ខុនី១ សិក្ខមានា១ សាមណេរ១ សាមណេរី១ ឧបាសក១ ឧបាសិកា១ ឃានបញ្ជូនបម្រើមកហើយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុទៅដោយសត្តាហកវណ្ណីយ (កិច្ចដែលគួរធ្វើបាន ៧ថ្ងៃ) កាលបើគេមិនបញ្ជូនបម្រើមកទេ ភិក្ខុមិនត្រូវទៅទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើជនទាំង ៧ពួកនេះ បានបញ្ជូនបម្រើមកហើយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុទៅបាន កាលបើគេមិនបញ្ជូនបម្រើមកទេ ភិក្ខុមិនត្រូវទៅទេ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់ក្នុងវេលា ៧ថ្ងៃ(១) ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានឧបាសកបានឲ្យគេធ្វើវិហារចំពោះសង្ឃហើយ ។ បើឧបាសកនោះបញ្ជូនបម្រើមកក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយថា សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំកុណាស្ទាប់នឹងថ្វាយទានផង នឹងស្តាប់ធម៌ផង នឹងឃើញភិក្ខុទាំងឡាយផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើមានគេបានបញ្ជូនបម្រើមកហើយ ភិក្ខុត្រូវទៅដោយសត្តាហកវណ្ណីយបាន កាលបើឥតមានគេបញ្ជូនបម្រើមកទេ ភិក្ខុមិនត្រូវទៅទេ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងវេលា ៧ថ្ងៃ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានឧបាសកបានឲ្យគេធ្វើភេងអគ្ឃិយោគចំពោះសង្ឃ ។បេ។ ឲ្យគេធ្វើប្រាសាទវែង ។ ឲ្យគេធ្វើប្រាសាទ

---

១ សេចក្តីថា ភិក្ខុលើកសត្តាហៈចេញទៅអំពីវត្តហើយ ត្រូវត្រឡប់មកវត្តខាងក្នុងអរុណថ្ងៃទី ៧ វិញ កុំទៅនៅក្រៅវត្តឲ្យហួសអរុណថ្ងៃទី ៧ ឡើយ ។

เหตุ ฯ ตุหา ตณฺหาปิตา เหตุ ฯ ปวิเวฬา ตณฺหา-
ปิตา เหตุ ฯ โคชฺฌโคจา ตณฺหาปิโตา เหตุ ฯ
อุปฏฺฐานสาลา ตณฺหาปิตา เหตุ ฯ อคฺคิสาลา
ตณฺหาปิตา เหตุ ฯ ตปฺปฬิยตุฏิ ตณฺหาปิตา เหตุ ฯ
ปทุตุฏิ ตณฺหาปิตา เหตุ ฯ จงฺกโมา ตณฺหาปิโตา
เหตุ ฯ จงฺกมนสาลา ตณฺหาปิตา เหตุ ฯ อุท-
กาโมา ตณฺหาปิโตา เหตุ ฯ อุทกาหนสาลา ตณฺหา-
ปิตา เหตุ ฯ ชนฺตฆรา ตณฺหาปิตา เหตุ ฯ ชนฺต-
ฆรสาลา ตณฺหาปิตา เหตุ ฯ เหฏฺฐาฆรา ตณฺหา-
ปิตา เหตุ ฯ มณฺฑเปา ตณฺหาปิโตา เหตุ ฯ
อาวสโถ ตณฺหาปิโตา เหตุ ฯ อาวสถปิณฺฑ ตณฺหาปิตา
เหตุ ฯ เสา เจ ภิกฺขุ สงฺฆิเกน ถูเปน ปหิณฺเณยฺย
อาคจฺฉนฺ ภนฺเตติ ฯ ปญฺจหิ ธาเตหิ ธาตุ ฉหฺหิ สาเตหิ
ภิกฺขุ จ ปสฺสทฺธีหิ ฯ ตนฺตุ ภิกฺขเว สตฺถาหตวณฺเ-
ยน ปหิโตติ น เวฺว อปฺปหิโตติ สตฺถาหิ สงฺฆิเกน
ตาตเยฺว ฯ ๔๘ ปน ภิกฺขเว ถูปาสเตน สงฺฆหุเล

ដម្បូលត្រងិល ។ ឲ្យគេធ្វើគុហា ។ ឲ្យគេធ្វើបរិវេណ ។ ឲ្យគេធ្វើបន្ទប់ ។ ឲ្យគេធ្វើសាលាសម្រាប់ឆាន់ ។ ឲ្យគេធ្វើរោងភ្លើង ។ ឲ្យគេធ្វើកប្បិយ-កុដិ ។ ឲ្យគេធ្វើវច្ចកុដិ (បង្គន់) ។ ឲ្យគេធ្វើទីបង្ក្រែម ។ ឲ្យគេធ្វើរោងបង្ក្រែម ។ ឲ្យគេធ្វើអណ្តូងទឹក ។ ឲ្យគេធ្វើសាលានៅនាអណ្តូងទឹក ។ ឲ្យគេធ្វើផ្ទះដាក់ភក្សាកាយ ។ ឲ្យគេធ្វើសាលាសម្រាប់ប្រើប្រាស់នៅនាផ្ទះដាក់ភក្សាកាយ ។ ឲ្យគេធ្វើស្រែះ ។ ឲ្យគេធ្វើមណ្ឌប ។ ឲ្យគេធ្វើអាវាម ។ ឲ្យគេធ្វើទីអាវាម ។ បើឧបាសកនោះបញ្ជូនបម្រើទៅកន្លែងសំណាក់តិក្ខុ ហាំងឲ្យថា សូមលោកម្ចាស់ហាំងឲ្យនិមន្តមក ខ្ញុំកុណាឲ្យថ្វាយនឹងថ្វាយទានផង នឹងស្តាប់ធម៌ផង នឹងឃើញតិក្ខុហាំងឲ្យផង ។ ម្នាលតិក្ខុហាំងឲ្យ កាលបើមានគេបញ្ជូនបម្រើមកហើយ តិក្ខុត្រូវទៅដោយសត្តាហកវណ្ណីយបាន កាលបើឥតមានគេបញ្ជូនបម្រើមកទេ តិក្ខុមិនត្រូវទៅទេ តិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងវេលា ៧ ថ្ងៃ ។ ម្នាលតិក្ខុហាំងឲ្យ ក្នុងសាសនានេះ បើមានឧបាសកចំពោះតិក្ខុច្រើន

តំក្ខ ខុទ្ទិសរ្ប ។បេ។ ឯតំ តំក្ខុំ ខុទ្ទិសរ្ប វិយោរេ
តាវបិតោ ហោតិ ។ អឌ្ឍយោតោ តាវបិតោ ហោតិ ។
ចាសាតោ តាវបិតោ ហោតិ ។ ហម្ប្ចិយំ តាវបិតំ
ហោតិ ។ តុហា តាវបិតា ហោតិ ។ បរិវេណំ តា-
វបិតំ ហោតិ ។ តោដ្ឋតោ តាវបិតោ ហោតិ ។
ឧបដ្ឋានសាលា តាវបិតា ហោតិ ។ អគ្គិសាលា
តាវបិតា ហោតិ ។ តបប្ចិយតុដិ តាវបិតា ហោតិ ។
វច្ចតុដិ តាវបិតា ហោតិ ។ ចង្កមោ តាវបិតោ
ហោតិ ។ ចង្កមនសាលា តាវបិតា ហោតិ ។ ខុន-
ចាតោ តាវបិតោ ហោតិ ។ ខុនចានសាលា តាវ-
បិតា ហោតិ ។ ជន្តាឃរំ តាវបិតំ ហោតិ ។ ជន្តាឃ-
រសាលា តាវបិតា ហោតិ ។ ហោត្តរណី តាវបិតា
ហោតិ ។ មណ្ឌោ តាវបិតោ ហោតិ ។ អាវរោ
តាវបិតោ ហោតិ ។ អាវរវត្តុំ តាវបិតំ ហោតិ ។
សោ បេ តំក្ខុំ សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ អាគច្ឆតុ
ភន្តេ ឥច្ចាបិ ធានញ្ច ធានុំ ឧប្បញ្ច សោតុំ តំក្ខុ
ច បសន្នុន្តិ ។ តន្តុំ តំក្ខុវេ សត្តាហតរលាំយេន

រូប ។ បេ ។ ជាទឲ្យគេធ្វើវិហារបំពោះតិកុ ១ រូប ។ ឲ្យគេធ្វើអឌ្ឍយោគ ។ ឲ្យគេធ្វើច្រាសាទវែង ។ ឲ្យគេធ្វើច្រាសាទជម្ងឺលត្រង់ ។ ឲ្យគេធ្វើគុហា ។ ឲ្យគេធ្វើបរិវេណ ។ ឲ្យគេធ្វើបន្ទប់ទឹក ។ ឲ្យគេធ្វើពេងសម្រាប់ធាន់ ។ ឲ្យគេធ្វើពេងភ្លើង ។ ឲ្យគេធ្វើកប្បិយកុដិ ។ ឲ្យគេធ្វើវច្ចកុដិ ។ ឲ្យគេធ្វើទីបង្ក្រែម ។ ឲ្យគេធ្វើពេងសម្រាប់បង្ក្រែម ។ ឲ្យគេធ្វើអណ្តូងទឹក ។ ឲ្យគេធ្វើសាលាសម្រាប់ប្រើច្រាំងបៅនាអណ្តូងទឹក ។ ឲ្យគេធ្វើផ្ទះជាទីកក្សាកាយ ។ ឲ្យគេធ្វើសាលាកែ្សរផ្ទះជាទីកក្សាកាយ ។ ឲ្យគេធ្វើស្រះ ។ ឲ្យគេធ្វើមណ្ឌប ។ ឲ្យគេធ្វើអារាម ។ ឲ្យគេធ្វើដីអារាម ។ បើឧបាសកនោះបញ្ជូនបម្រើទៅកន់សំណាក់តិកុ តាំងឲ្យប្រាយថា សូមលោកម្ចាស់តាំងឲ្យនិមន្តមក ខ្ញុំកុណ្ឌធ្វើបាទឆ្លងឲ្យគានផង នឹងស្តាប់ធម៌ផង នឹងឃើញតិកុតាំងឲ្យផង ។ ម្នាលតិកុតាំងឲ្យ កាលបើបានគេបញ្ជូនបម្រើមក តិកុគប្បីទៅដោយសត្តាហកវណ្ណឃ

ปมาเตน ฉ ภิกฺขู อนฺปมาเตน สงฺฆาฏิปตฺตา คา-
มกญฺเ ฯ ๔๘ ปณ ภิกฺขุ อุปาสเกน ภิกฺขุสงฺฆสฺส
ทุสฺสยุคานิ อุทฺทิสาเปนฺติ ภิกฺขุสฺส ปเมน ภิกฺขุ
ทุสฺสยุคสฺส สมนฺตปาสาทิกาย ภิกฺขุสฺส ทุติยสฺส ภิกฺขุ
สฺสยุคสฺส สมนฺตปาสาทิกาย สิกฺขมานาย ทุสฺสยุคสฺส
ปมสฺส สิกฺขมานาย ทุสฺสยุคสฺส สมนฺตปาสาทิกาย สิกฺขมา
นิยา ทุสฺสยุคสฺส ทุติยสฺส สามเณรสฺส ทุสฺสยุคสฺส
ปมสฺส สามเณรสฺส ทุสฺสยุคสฺส สมนฺตปาสาทิกาย สามเณ
ริยา ทุสฺสยุคสฺส ทุติยสฺส สามเณรสฺส ทุสฺสยุคสฺส วิหาเร
กาเรตพฺพา ฯ อฑฺฒโยคา กาเรตพฺพา ฯ ปาสาทา
กาเรตพฺพา ฯ หมฺมิยา กาเรตพฺพา ฯ
คุหา กาเรตพฺพา ฯ ปริเวณา กาเรตพฺพา ฯ
โกฏฺฐโก กาเรตพฺโพ ฯ อุปฏฺฐานสาลา
กาเรตพฺพา ฯ อคฺคิสาลา กาเรตพฺพา ฯ
กปฺปิยกุฏิ กาเรตพฺพา ฯ วจฺจกุฏิ กาเรตพฺพา
ฯ จงฺกโม กาเรตพฺโพ ฯ จงฺกมนสาลา
กาเรตพฺพา ฯ อุทปาโน กาเรตพฺโพ ฯ
อุทปานสาลา กาเรตพฺพา ฯ โปกฺขรณี

ជាន កាលបើគេមិនបញ្ជូនបម្រើមកទេ កិក្ខុមិនត្រូវទៅទេ កិក្ខុគប្បី
ធ្វើការត្រឡប់វិលមកវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុង
សាសនានេះ បើមានឧបាសកជានឲ្យគេធ្វើវិហារចំពោះកិក្ខុនីសង្ឃ ចំពោះ
កិក្ខុនីច្រើនរូប ចំពោះកិក្ខុនី ១ រូប ចំពោះសិក្ខមានាច្រើនរូប ចំពោះ
សិក្ខមានា ១ រូប ចំពោះសាមណេរច្រើនរូប ចំពោះសាមណេរ ១ រូប
ចំពោះសាមណេរីច្រើនរូប ចំពោះសាមណេរី ១ រូប ។ ជានឲ្យគេធ្វើ
អគ្គិសាលា ។ ឲ្យគេធ្វើជ្រោងទ្វារ ។ ឲ្យគេធ្វើជ្រោងដំបូលត្រងិល ។
ឲ្យគេធ្វើគុហា ។ ឲ្យគេធ្វើបរិវេណ ។ ឲ្យគេធ្វើបន្ទប់ទឹក ។ ឲ្យគេធ្វើ
រោងសម្រាប់ឆាន់ ។ ឲ្យគេធ្វើរោងភ្លើង ។ ឲ្យគេធ្វើតប្បិយកុដិ ។ ឲ្យ
គេធ្វើវច្ចកុដិ ។ ឲ្យគេធ្វើទីបង្ក្រែម ។ ឲ្យគេធ្វើរោងបង្ក្រែម ។ ឲ្យគេធ្វើ
អណ្តូងទឹក ។ ឲ្យគេធ្វើរោងសម្រាប់ប្រើជ្រុះនៅជាអណ្តូងទឹក ។ ឲ្យគេធ្វើ

តារាបិតា ហោតិ ។ មល្លារោ តារាបិតោ ហោតិ ។
អារារោ តារាបិតោ ហោតិ ។ អារាមវត្ថុំ តារាបិតំ
ហោតិ ។ សេយ្យថេ តំភ្លុនំ សត្តិតោ ទ្វំ បហាំណាយ្យ
អាតច្ឆត្ត តច្ឆត្តា ៤ជ្ជាមំ ឆានញ្ច ឆាតុំ ឆម្ហញ្ច សោតុំ
តំភ្លុ ច បសវ្ហិតុន្តំ ។ តន្តញ្ច តំភ្លុវ សត្តាហតារណី-
យេន បហាតេ ឆ ភ្លុវ អប្បហាតេ សត្តាហំ សន្ធិវ្ហោ
តារតញ្ច ។ ឥជ បន តំភ្លុវ ពុទ្ធាសភេន អត្តនោ
អត្តាយ ឆំវេសនំ តារាបិតំ ហោតិ ។ សយនំយរំ
តារាបិតំ ហោតិ ។ ពុន្ធោសិតោ តារាបិតោ ហោតិ ។
អន្ធោ តារាបិតោ ហោតិ ។ មាន្ធោ តារាបិតោ
ហោតិ ។ អាបណោ តារាបិតោ ហោតិ ។ អាបណ-
សាលា តារាបិតា ហោតិ ។ ឆាសាគោ តារាបិតោ
ហោតិ ។ បាច្ឆិយំ តារាបិតំ ហោតិ ។ ភុបា តារាបិតា
ហោតិ ។ បវ៍វេណំ តារាបិតំ ហោតិ ។ តោដ្ឋតោ តា-
រាបិតោ ហោតិ ។ ពុបដ្ឋានសាលា តារាបិតា ហោតិ ។
អគ្គិសាលា តារាបិតា ហោតិ ។ រស៍តិ តារាបិតា

ស្រែះ ។ ឲ្យគេធ្វើមណ្ឌប ។ ឲ្យគេធ្វើអាភប ។ ឲ្យគេធ្វើទីដ៏អាភម ។ បើ
ឧបាសកនោះបញ្ជូនបម្រើទៅកាន់សំណាក់ភិក្ខុតាំងឡាយថា សូមលោក
ដ៏ចំរើនតាំងឡាយនិមន្តចុះ ខ្ញុំកុណាច្រើបាថ្នាន់ថ្វាយទានផងនឹងស្តាប់ធម៌
ផង នឹងឃើញភិក្ខុតាំងឡាយផង ។ ម្នាលភិក្ខុតាំងឡាយ កាលបើមានគេ
បញ្ជូនបម្រើមកហើយ ភិក្ខុគប្បីទៅដោយសត្តាហកវណីយបាន កាលបើ
គេមិនបញ្ជូនបម្រើមកទេ ភិក្ខុមិនត្រូវទៅទេ ភិក្ខុគប្បីធ្វើការត្រឡប់វិលវិញ
ក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃ ។ ម្នាលភិក្ខុតាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានឧបាសក
បានឲ្យគេធ្វើទីនៅចំពោះខ្លួនឯងវិញ ។ ឲ្យគេធ្វើផ្ទះសម្រាប់ដេក ។ ឲ្យ
គេធ្វើឃ្លាំង ។ ឲ្យគេធ្វើប៉ម(បញ្ជោ) ។ ឲ្យគេធ្វើច្រើសាទបួនជ្រុង ។ ឲ្យគេ
ធ្វើពានផ្សារ ។ ឲ្យគេធ្វើរោងពានផ្សារ ។ ឲ្យគេធ្វើច្រើសាទវែង ។ ឲ្យគេធ្វើ
ច្រើសាទដំបូលត្រងិល ។ ឲ្យគេធ្វើគុហា ។ ឲ្យគេធ្វើបរិវេណ ។ ឲ្យគេធ្វើ
បន្ទប់ទឹក ។ ឲ្យគេធ្វើរោងសម្រាប់បរិភោគ ។ ឲ្យគេធ្វើរោងភ្លើង ។ ឲ្យ

ហោតិ ។ វជ្ជិកុដិ ការាបិតា ហោតិ ។ ចណ្ដាលោ ការាបិតោ ហោតិ ។ ចណ្ដាលមណ្ឌលសាលា ការាបិតា ហោតិ ។ ឧទចាលោ ការាបិតោ ហោតិ ។ ឧទចាលសាលា ការាបិតា ហោតិ ។ ជន្ដាឃរំ ការាបិតំ ហោតិ ។ ជន្ដាឃរសាលា ការាបិតា ហោតិ ។ ទោក្ករណី ការាបិតា ហោតិ ។ មណ្ឌោលោ ការាបិតោ ហោតិ ។ អារាមោ ការាបិតោ ហោតិ ។ អារាមវត្ថុំ ការាបិតំ ហោតិ ។ បុត្តស្ស ឯ ឯវេយ្យំ ហោតិ ធីតុយា ឯ ឯវេយ្យំ ហោតិ កិលាលោ ឯ ហោតិ អភិញ្ញាតំ ឯ សុត្តន្តំ ឥណាតិ ។ សោ ចេ ភិក្ខុំ សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ អាគច្ឆតុ ភទ្ទន្តេ ឥមំ សុត្តន្តំ បរិយាបុណិត្វន្តិ បុរយំ សុត្តន្តោ ន[1] បលុជ្ជតីតិ ។ អញ្ញតរំ ឯ បធនស្ស កិច្ចំ ហោតិ ការណីយំ ឯ ។ សោ ចេ ភិក្ខុំ សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ អាគច្ឆតុ ភទ្ទន្តេ ឥច្ឆាមិ ធានញ្ច ធាតុំ ជម្ពញ្ច សោតុំ ភិក្ខូ ច បស្សិតុន្តិ ។ តន្តញ្ច ភិក្ខវេ សត្ថាហាការណីយេន បហិតេ ន ត្វេវ អប្បហិតេ

---

๑ ម. ឥសេវ្ហេ ឥត្តិ ។

គេធ្វើផ្ទះសម្រាប់ចំអិនអាហារ ។ ឲ្យគេធ្វើរថក្បុដី ។ ឲ្យគេធ្វើទីចង្រ្កម ។ ឲ្យគេធ្វើពេងចង្រ្កម ។ ឲ្យគេធ្វើអណ្តូងទឹក ។ ឲ្យគេធ្វើពេងសម្រាប់ប្រើប្រាស់នៅនាអណ្តូងទឹក ។ ឲ្យគេធ្វើផ្ទះជាទីកំបាំងកាយ ។ ឲ្យគេធ្វើសាលាកែវផ្ទះជាទីកំបាំងកាយ ។ ឲ្យគេធ្វើស្រះ ។ ឲ្យគេធ្វើមណ្ឌប ។ ឲ្យគេធ្វើអាវាម ។ ឲ្យគេធ្វើទីជីអាវាម ។ មានការដណ្តឹង (កូនស្រី) ដើម្បីកូនប្រុសក្តី មានការដណ្តឹង (កូនប្រុស) ដើម្បីកូនស្រីក្តី គេមានជម្ងឺក្តី គេប្រាប់ព្រះសូត្រដែលគេដឹងប្រាកដក្តី ។ បើឧបាសកនោះបញ្ជូនបម្រើទៅកន់សំណាក់កិកូតាំងពាយថា សូមលោកដ៏ចំរើនតាំងពាយនិមន្តមករៀនយកព្រះសូត្រនេះ កុំឲ្យព្រះសូត្រនេះសាបសូន្យទៅឡើយ ។ ម្យ៉ាងទៀត ឧបាសកនោះមានកិច្ចឯណានីមួយក្តី មានកិច្ចត្រូវធ្វើ (ខានមិនបាន) ក្តី ។ បើឧបាសកនោះបញ្ជូនបម្រើទៅកន់សំណាក់កិកូតាំងពាយថា សូមលោកដ៏ចំរើនតាំងពាយនិមន្តមក ខ្ញុំករុណាប្រាថ្នានឹងថ្វាយទានផង នឹងស្តាប់ធម៌ផង នឹងឃើញកិកូតាំងពាយផង ។ ម្នាលកិកូតាំងពាយ កាលបើមានគេបញ្ជូនបម្រើមកហើយ កិកូគប្បីទៅដោយសត្តាហកវណីយបាន កាលបើគេមិនបញ្ជូនបម្រើមកទេ កិកូមិនត្រូវទៅទេ កិកូត្រូវធ្វើការត្រេតប្រាប់

សត្តាហំ សន្និវដ្ដោ កោតញ្ញោ ។ ឥទ បន កិក្ខវេ ឧចាសិកាយ សង្ឃំ ឧទ្ទិស្ស វិហារេ កោរាបិតោ ហោតិ ។ សោ ចេ កិក្ខុនំ សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ អាគច្ឆតុ អយ្យា ឥច្ឆាមិ ធានញ្ច ធាតុំ ឆម្មញ្ច សោតុំ កិក្ខូ ច បស្សិតុន្តិ ។ តន្តេន កិក្ខវេ សត្តាហករណីយេន បហិតេ ន ត្វេវ អប្បហិតេ សត្តាហំ សន្និវដ្ដោ កោតញ្ញោ ។ ឥទ បន កិក្ខវេ ឧចាសិកាយ សង្ឃំ ឧទ្ទិស្ស អឌ្ឍយោគោ កោរាបិតោ ហោតិ ។ ចាសាទោ កោរាបិតោ ហោតិ ។ មាឡិយំ កោរាបិតំ ហោតិ ។ កុដាគោរាបិតា ហោតិ ។ បរិវេណំ កោរាបិតំ ហោតិ ។ កោដ្ឋកោ កោរាបិតោ ហោតិ ។ ឧបដ្ឋានសាលា កោរាបិតា ហោតិ ។ អគ្គិសាលា កោរាបិតា ហោតិ ។ កប្បិយកុដិ កោរាបិតា ហោតិ ។ វច្ចកុដិ កោរាបិតា ហោតិ ។ ចង្កមោ កោរាបិតោ ហោតិ ។ ចង្កមនសាលា កោរាបិតា ហោតិ ។ ឧទបានោ កោរាបិតោ ហោតិ ។ ឧទបានសាលា កោរាបិតា ហោតិ ។ ជន្តាឃរំ កោរាបិតំ ហោតិ ។ ជន្តាឃរសាលា កោរាបិតា

វិលវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានឧបាសិកាបានឲ្យគេធ្វើវិហារចំពោះសង្ឃ ។ បើឧបាសិកានោះបញ្ជូនបម្រើទៅកុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយថា សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំកុណាស្រាថ្នាទឹងថ្វាយទានផង ទឹងស្តាប់ធម៌ផង ទឹងឃើញភិក្ខុទាំងឡាយផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើមានគេបញ្ជូនបម្រើមកហើយ ភិក្ខុគប្បីទៅដោយសត្តាហករណីយបាន កាលបើគេមិនបញ្ជូនបម្រើមកទេ ភិក្ខុមិនត្រូវទៅទេ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានឧបាសិកាបានឲ្យគេធ្វើអគ្យាយោគចំពោះសង្ឃ ។ ឲ្យគេធ្វើប្រាសាទវែង ។ ឲ្យគេធ្វើប្រាសាទដំបូលត្រងិល ។ ឲ្យគេធ្វើគុហា ។ ឲ្យគេធ្វើបរិវេណ ។ ឲ្យគេធ្វើបន្ទប់ទឹក ។ ឲ្យគេធ្វើរោងសម្រាប់ឆាន់ ។ ឲ្យគេធ្វើរោងភ្លើង ។ ឲ្យគេធ្វើគប្បិយកុដិ ។ ឲ្យគេធ្វើបច្ចុកុដិ ។ ឲ្យគេធ្វើទីចង្រ្កម ។ ឲ្យគេធ្វើរោងចង្រ្កម ។ ឲ្យគេធ្វើអណ្តូងទឹក ។ ឲ្យគេធ្វើរោងសម្រាប់ប្រើប្រាស់នៅនាអណ្តូងទឹក ។ ឲ្យគេធ្វើផ្ទះជាទីរក្សាកាយ ។ ឲ្យគេធ្វើសាលាតែ្បរផ្ទះជាទីរក្សា

เหาติ ฯ เอกสฺสาปิ ภาคยิโต ภาคิ ฯ มญฺญาเย ภาคยิตา เหาติ ฯ อาภาเย ภาคยิตา เหาติ ฯ อาภายาปิ ภาคยิตา เหาติ ฯ สา เจ ภิกฺขุ สญฺจิ-เจ ทูตํ ปหิเณยฺย อาคจฺฉนฺตุ อยฺยา สงฺฆสฺส ทานญฺ ทาตุ ฉมฺญฺ เสาตุ ภิกฺขุ จ ปสฺสิตุนฺติ ฯ คนฺตฺวา ภิกฺขเว สตฺถาหาสฺสาเมน ปหิโต ฉ ตฺเว อยฺยหิ-เต สตฺถาหา สญฺจิวฺโจ กาตพฺโพ ฯ สจ ปน ภิกฺขเว เอวมสฺส ยถาสิสาย สมฺปหุเล ภิกฺขู ทาตุนฺติ ฯ เป ฯ ฯกกำ ภิกฺขุ ทาตุนฺติ ภิกฺขุนีสงฺโฆ ทาตุนฺติ สมฺปหุลา ภิกฺขุนิโย ทาตุนฺติ ฯกกำ ภิกฺขุสฺส ทาตุนฺติ สมฺปหุลา สิกฺขมานาโย ทาตุนฺติ ฯกกำ สิกฺขมานา ทาตุนฺติ สมฺปหุเล สามเณเร ทาตุนฺติ ฯกกำ สามเณรา ทาตุนฺติ สมฺปหุลา สามเณริโย ทาตุนฺติ ฯกกำ สามเณรี ทาตุนฺติ ฯ เป ฯ อตฺตโน อตฺถาย ลิเวสนา ภาคยิตา เหาติ ฯ สยนิยา ภาคยิตา เหาติ ฯ อุปฺปาสิโต ภาคยิโต เหาติ ฯ อเฏฺ ภาคยิโต

កាយ ។ ឲ្យគេធ្វើស្រែះ ។ ឲ្យគេធ្វើមណ្ឌប ។ ឲ្យគេធ្វើអាវាម ។ ឲ្យគេធ្វើឧដីអាវាម ។ បើឧបាសិកានោះបញ្ជូនបម្រើទៅកុដ្ឋសំណាក់ភិក្ខុ ពាំដំណឹងថា សូមលោកម្ចាស់ពាំដំណឹងនិមន្តមក ខ្ញុំកុំណាត្រាថ្នាំនឹងថ្នាំយាគានផង នឹងស្តាប់ធម៌ផង នឹងឃើញភិក្ខុពាំដំណឹងផង ។ ម្នាលភិក្ខុពាំដំណឹង កាលបើមានគេបញ្ជូនបម្រើមក ភិក្ខុគប្បីទៅដោយសត្តាហកវណីយបាន កាលបើគេមិនបញ្ជូនបម្រើមកទេ ភិក្ខុមិនត្រូវទៅទេ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងវេលា ៧ ថ្ងៃ ។ ម្នាលភិក្ខុពាំដំណឹងក្នុងសាសនានេះ បើមានឧបាសិកាគេបានធ្វើវិហារចំពោះភិក្ខុច្រើនរូប ។ បេ ។ ចំពោះភិក្ខុ ១ រូប ចំពោះភិក្ខុនីសង្ឃ ចំពោះភិក្ខុនីច្រើនរូប ចំពោះភិក្ខុនី ១ រូប ចំពោះសិក្ខមានាច្រើនរូប ចំពោះសិក្ខមានា ១ រូប ចំពោះសាមណេរច្រើនរូប ចំពោះសាមណេរ ១ រូប ចំពោះសាមណេរីច្រើនរូប ចំពោះសាមណេរី ១ រូប ។ បេ ។ បានឲ្យគេធ្វើលំនៅចំពោះខ្លួនឯង ។ ឲ្យគេធ្វើផ្ទះសម្រាប់ដេក ។ ឲ្យគេធ្វើយ្ងាំង ។ ឲ្យគេធ្វើបឹម (បញ្ចោ) ។

ហោតំ ។ មាឧេឡា គោរូបិតោ ហោតំ ។ អាបណោ គោរូបិតោ ហោតំ ។ អាបណសាលា គោរូបិតា ហោតំ ។ ចាសាឧោ គោរូបិតោ ហោតំ ។ ហត្ថិយំ គោរូបិតំ ហោតំ ។ ភុមា គោរូបិតា ហោតំ ។ បរិវេណំ គោរូបិតំ ហោតំ ។ គោដ្ឋគោ គោរូបិតោ ហោតំ ។ ឧបដ្ឋានសាលា គោរូបិតា ហោតំ ។ អគ្គិ-សាលា គោរូបិតា ហោតំ ។ រសវតី គោរូបិតា ហោតំ ។ វច្ចកុដិ គោរូបិតា ហោតំ ។ បស្សាវោ គោរូបិតោ ហោតំ ។ បស្សាវឧសាលា គោរូបិតា ហោតំ ឧឧចាឧោ គោរូបិតោ ហោតំ ។ ឧឧចាឧសាលា គោរូបិតា ហោតំ ។ ភោក្ខរណី គោរូបិតា ហោតំ ។ មណ្ឌោ គោរូបិតោ ហោតំ ។ អារាមោ គោរូបិតោ ហោតំ ។ អារាមវត្ថុ គោរូបិតំ ហោតំ ។ បុត្តស្ស ភ ភវេយ្យុំ ហោតំ ធីតុយា ភ ភវេយ្យុំ ហោតំ តិលោជា ភ ហោតំ អភិញ្ញាតំ ភ សុត្តន្តំ ភណាតំ ។ សា ចេ ភិក្ខុនំ សន្តិកេ ធម្មំ បរិយាបុណិស្សតិ អាគច្ឆតុ អយ្យា ឥមំ សុត្តន្តំ បរិយាបុណិស្សតិ បុភយំ សុត្តន្តេ ជ(1)

---

(1) ម. សព្ពេ ឥត្ថំ ។

ឲ្យគេធ្វើប្រាសាទបួនជ្រុង ។ ឲ្យគេធ្វើពានផ្សារ ។ ឲ្យគេធ្វើពេងពានផ្សារ ។ ឲ្យគេធ្វើប្រាសាទវែង ។ ឲ្យគេធ្វើប្រាសាទដំបូលត្រងិល ។ ឲ្យគេធ្វើគុហា ។ ឲ្យគេធ្វើបរិវេណ ។ ឲ្យគេធ្វើបន្ទប់ទឹក ។ ឲ្យគេធ្វើពេងសម្រាប់បរិភោគអាហារ ។ ឲ្យគេធ្វើពេងភ្លើង ។ ឲ្យគេធ្វើផ្ទះសម្រាប់ចំអិនអាហារ ។ ឲ្យគេធ្វើរថក្បុដិ ។ ឲ្យគេធ្វើទីចង្រ្កម ។ ឲ្យគេធ្វើពេងចង្រ្កម ។ ឲ្យគេធ្វើអណ្តូងទឹក ។ ឲ្យគេធ្វើពេងសម្រាប់ប្រើប្រាស់នៅមាអណ្តូងទឹក ។ ឲ្យគេធ្វើស្រះ ។ ឲ្យគេធ្វើមណ្ឌប ។ ឲ្យគេធ្វើអារាម ។ ឲ្យគេធ្វើដើអារាម ។ មានការដណ្តឹង (កូនស្រី) ដើម្បីកូនប្រុសក្តី មានការដណ្តឹង (កូនប្រុស) ដើម្បីកូនស្រីក្តី គេមានជម្ងឺក្តី គេប្រាប់ព្រះសូត្រដែលគេដឹងប្រាកដក្តី ។ បើឧបាសិកានោះបញ្ជូនបម្រើទៅកន្លែងសំណាក់តិកុតាំងឡាយថា សូមលោកម្ចាស់តាំងឡាយនិមន្តមកសៀនយកនូវព្រះសូត្រនេះ កុំឲ្យ

បលុជ្ជតីតំ ។ អញ្ញេសំ ភ បនស្ស កិច្ចំ ហោតិ ការ-
ណាយំ ភ ។ សា ចេ កិក្ខុនំ សន្តិកេ ទូតំ បហិ-
ណេយ្យ អាគច្ឆតុ អយ្យា ឥច្ឆាមិ ឥានញ្ច ឥាតុំ
ឥម្មញ្ច សោតុំ កិក្ខូ ច បសីទន្តុ ។ កន្តព្ពំ កិក្ខវេ
សត្តាហកាវណីយេន បហិតេ ន ត្វេវ អប្បហិតេ សត្តា-
ហំ សន្និវាដ្ដោ ការេតព្ពោ ។ ឥធ បន កិក្ខវេ កិក្ខុនា
សង្ឃំ ឧទ្ទិស្ស កិក្ខុនិយា សង្ឃំ ឧទ្ទិស្ស សិក្ខមា-
នាយ សង្ឃំ ឧទ្ទិស្ស សាមណេរេន សង្ឃំ ឧទ្ទិស្ស
សាមណេរិយា សង្ឃំ ឧទ្ទិស្ស សម្ពហុលេ កិក្ខូ ឧទ្ទិស្ស
ឯកំ កិក្ខុំ ឧទ្ទិស្ស កិក្ខុនីសង្ឃំ ឧទ្ទិស្ស សម្ពហុលា
កិក្ខុនិយោ ឧទ្ទិស្ស ឯកំ កិក្ខុនឹ ឧទ្ទិស្ស សម្ពហុលា
សិក្ខមានាយោ ឧទ្ទិស្ស ឯកំ សិក្ខមានំ ឧទ្ទិស្ស
សម្ពហុលេ សាមណេរេ ឧទ្ទិស្ស ឯកំ សាមណេរំ
ឧទ្ទិស្ស សម្ពហុលា សាមណេរិយោ ឧទ្ទិស្ស ឯកំ
សាមណេរឹ ឧទ្ទិស្ស ។ បេ ។ អត្តនោ អត្ថាយ វិហារេ
ការាបិតោ ហោតិ ។ អគ្គិយោគោ ការាបិតោ ហោតិ ។
ចាសនោ ការាបិតោ ហោតិ ។ បាម្មិយំ ការាបិតំ

ព្រះសូត្រនេះសាបសូន្យទៅឬទ្បើយ ។ ម្យ៉ាងទៀត ឧបាសិកានោះមាន
កិច្ចឯណាមួយក្តី មានកិច្ចត្រូវធ្វើ (ខានមិនបាន) ក្តី ។ បើឧបាសិកានោះ
បញ្ជូនបម្រើទៅកន្លងសំណាក់កិកូខ្ញុំតាំងឡាយថា សូមលោកម្ចាស់តាំងឡាយ
និមន្តមក ខ្ញុំគុណាត្រូវថ្នាក់ថ្នមថ្លាយទានផង នឹងស្តាប់ធម៌ផង នឹងឃើញ
កិកូខ្ញុំតាំងឡាយផង ។ ម្នាលកិកូខ្ញុំតាំងឡាយ កាលបើគេបញ្ជូនបម្រើមក
ហើយ កិកូគប្បីទៅដោយសត្តាហកវណីយបាន កាលបើគេមិនបញ្ជូន
បម្រើមកទេ កិកូមិនត្រូវទៅទេ កិកូត្រូវធ្វើការត្រឡប់រលឹកវិញក្នុងវេន ៧
ថ្ងៃ ។ ម្នាលកិកូខ្ញុំតាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានកិកូឲ្យគេធ្វើវិហារចំ-
ពោះសង្ឃ កិកូនីឲ្យគេធ្វើវិហារចំពោះសង្ឃ សិក្ខមានាឲ្យគេធ្វើវិហារចំពោះ
សង្ឃ សាមណេរឲ្យគេធ្វើវិហារចំពោះសង្ឃ សាមណេរីឲ្យគេធ្វើវិហារចំ-
ពោះសង្ឃ ចំពោះកិកូច្រើនរូប ចំពោះកិកូ១រូប ចំពោះកិកូនីសង្ឃ ចំពោះ
កិកូនីច្រើនរូប ចំពោះកិកូនី១រូប ចំពោះសិក្ខមានាច្រើនរូប ចំពោះសិក្ខ-
មានា១ រូប ចំពោះសាមណេរច្រើនរូប ចំពោះសាមណេរ១ រូប ចំពោះ
សាមណេរីច្រើនរូប ចំពោះសាមណេរី១ រូប ។បេ។ ឬទានឲ្យគេធ្វើវិហារ
ចំពោះខ្លួនឯង ។ ឲ្យគេធ្វើអឌ្ឍយោគ ។ ឲ្យគេធ្វើប្រាសាទវែង ។ ឲ្យគេ

เหมนฺโต ฯ ตุหา คามนิคโม เหมนฺโต ฯ ปวาฬา คามนิคมา เหมนฺโต ฯ เหมนฺตา นครโสภินี เหมนฺโต ฯ ปุพฺพารามา คามนิคโม เหมนฺโต ฯ อปรนฺตา คามนิคโม เหมนฺโต ฯ กปฺปิยภูมิ คามนิคโม เหมนฺโต ฯ วฑฺฒมานา คามนิคโม เหมนฺโต ฯ ปาจีนมุขา คามนิคโม เหมนฺโต ฯ ปาจีนมุขมงฺคล

ធ្វើជ្រុងសាទដំបូលត្រងិល ។ ឲ្យគេធ្វើគុហា ។ ឲ្យគេធ្វើបរិវេណ ។ ឲ្យគេធ្វើបន្ទប់ទឹក ។ ឲ្យគេធ្វើពេងសម្រាប់បរិភោគអាហារ ។ ឲ្យគេធ្វើពេងភ្លើង ។ ឲ្យគេធ្វើតប្បិយកុដិ ។ ឲ្យគេធ្វើវច្ចកុដិ ។ ឲ្យគេធ្វើទីចង្រ្កម ។ ឲ្យគេធ្វើពេងចង្រ្កម ។ ឲ្យគេធ្វើរណ្តៅទឹក ។ ឲ្យគេធ្វើពេងសម្រាប់ប្រើជ្រុងសៅនៅរណ្តៅទឹក ។ ឲ្យគេធ្វើស្រះ ។ ឲ្យគេធ្វើមណ្ឌប ។ ឲ្យគេធ្វើរោងភ្លើង ។ ឲ្យគេធ្វើទីដើរលេង ។ បើសាមណេរនោះបញ្ជូនបម្រើទៅកាន់សំណាក់កិក្ខុទាំងឡាយថា សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំកុណាត្រូវថ្នាំនឹងប្រើឲ្យមានផង នឹងស្តាប់ធម៌ផង នឹងឃើញកិក្ខុទាំងឡាយផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើមានគេបញ្ជូនបម្រើមកហើយ កិក្ខុគប្បីទៅដោយសត្តាហកាលិយបាន កាលបើគេមិនបញ្ជូនបម្រើមកទេ កិក្ខុមិនត្រូវទៅទេ កិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃ ។

(៧) សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ ១ រូបមានជម្ងឺ ។ ភិក្ខុនោះបានបញ្ជូនបម្រើទៅកាន់សំណាក់កិក្ខុទាំងឡាយថា ខ្ញុំតុខ្ញុំមានជម្ងឺ សូមភិក្ខុ

កិក្ខូនំ អាគតដ្ឋំ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។
អនុជានាមិ កិក្ខវេ បញ្ចន្នំ សត្តាហករណីយេន អប្ប-
ហិតេបិ គន្តុំ បកតេ បហិតេ កិក្ខុស្ស កិក្ខុនិយា សិក្ខ-
មានាយ សាមណេរស្ស សាមណេរិយា អនុជានាមិ
កិក្ខវេ ឥមេសំ បញ្ចន្នំ សត្តាហករណីយេន អប្បហិ-
តេបិ គន្តុំ បកតេ បហិតេ សត្តាហំ សន្ធិវាច្ឆោ កា-
អញ្ញោ ។ ឥធ បន កិក្ខវេ កិក្ខុ កិលានោ ហោតិ ។
សោ ចេ កិក្ខូនំ សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ អហំ ហិ
កិលានោ អាគច្ឆតុ កិក្ខូ ឥច្ចាមិ កិក្ខូនំ អាគតដ្ឋំ ។
គន្តព្ពំ កិក្ខវេ សត្តាហករណីយេន អប្បហិតេបិ បកតេ
បហិតេ កិលានកត្តុំ វា បរិយេសិតុំ កិលានុបដ្ឋា-
ករកត្តុំ វា បរិយេសិតុំ កិលានភេសជ្ជំ វា បរិយេ-

ตำนักฝ่ายนิมนต์มาก ขอให้ข้าพเจ้าถวายนิมนต์มาก ๆ ภิกษุตำนักฝ่ายภิกษุนั้นกราบทูลเรื่องนี้แด่พระผู้มีพระภาค ๆ พระองค์ทรงอนุญาตว่า ดูกรภิกษุทั้งหลาย เมื่อสหธรรมิกบุคคลตำนัก ๕ พวก คือภิกษุ ๑ ภิกษุณี ๑ สิกขมานา ๑ สามเณร ๑ สามเณรี ๑ ไม่ได้รับบาตรจีวรมา ภิกษุทั้งหลายไม่ได้รับอนุญาตให้ภิกษุ ๆ ด้วยสัตตาหกรณียะ ครั้นเมื่อเขาได้รับบาตรจีวรมาแล้วนั่นแล ภิกษุทั้งหลายจึงได้รับอนุญาตให้ภิกษุ ๆ ด้วยสัตตาหกรณียะ ก็สหธรรมิกบุคคลตำนัก ๕ พวกนี้ ถึงแม้ไม่ได้รับบาตรจีวรมา ภิกษุทั้งหลายก็ได้รับอนุญาตให้ภิกษุ ๆ ด้วยสัตตาหกรณียะ ครั้นเมื่อเขาได้รับบาตรจีวรมาแล้วนั่นแล ภิกษุทั้งหลายจึงได้รับอนุญาตให้ภิกษุ ๆ ด้วยสัตตาหกรณียะ ภิกษุนั้นพึงกระทำการเตือนสติเป็นครั้งที่ ๗ ในวันที่ ๗ ๆ ดูกรภิกษุทั้งหลาย ก็ในสงฆ์นี้ มีภิกษุณีอยู่ ๆ ถ้าภิกษุณีนั้นได้รับบาตรจีวรมาแล้ว ภิกษุนั้นพึงบอกภิกษุณีตำนักฝ่ายภิกษุณีว่า ดูกรน้องหญิง ถึงแม้ข้าพเจ้าก็มีอยู่ ๆ ดูกรภิกษุทั้งหลาย เมื่อภิกษุณีนั้นไม่ได้รับบาตรจีวรมา ภิกษุทั้งหลายไม่ได้รับอนุญาตให้ภิกษุณี ๆ ด้วยสัตตาหกรณียะ ครั้นเมื่อเขาได้รับบาตรจีวรมาแล้วนั่นแล ภิกษุทั้งหลายจึงได้รับอนุญาตให้ภิกษุณี ๆ ด้วยสัตตาหกรณียะ ภิกษุนั้นพึงกระทำการเตือนสติเป็นครั้งที่ ๗ ในวันที่ ๗ ด้วยคิดว่า เราจักให้ผ้าอันตรวาสกแก่ภิกษุณีผู้ได้รับสัตตาหกรณียะ จักให้ผ้าอุตตราสงค์แก่ภิกษุณีผู้ได้รับสัตตาหกรณียะ จักให้ผ้าสังฆาฏิแก่ภิกษุณีผู้ได้รับสัตตาหกรณียะ

សេសញ្ហមិ បុច្ឆិសញ្ហមិ ឯ ឧបដ្ឋហិសញ្ហមិ ឯតិ សត្តាហំ
សន្និវុដ្ឋោ កាតព្ពោ ។ ឥធ បន តិក្ខត្តុំ តិក្ខិត្តសុត្ត អធ-
ិវុត្តំ ឧប្បជ្ជតិ ហោតិ ។ សោ ចេ តិក្ខិត្តំ សន្និកេ ធុតំ
បហិណេយ្យ អធិវុត្តំ មេ ឧប្បជ្ជតិ អាគច្ឆតុ តិក្ខិ
ត្តុន្តិ តិក្ខិត្តំ អាគតន្តិ ។ តត្ថពុំ តិក្ខត្តុំ សត្តាហកា-
រណាយេន អប្បហិតេបិ បតេវ បហិតេ អធិវុត្ថំ
រូបកាសេសញ្ហមិ ឯ រូបកាសាបេសញ្ហមិ ឯ ធម្មកថំ
ឯសុ កថិសញ្ហមិតិ សត្តាហំ សន្និវុដ្ឋោ កាតព្ពោ ។ ឥធ
បន តិក្ខត្តុំ តិក្ខិត្តសុត្ត ក្កុក្កុច្ចំ ឧប្បន្នំ ហោតិ ។ សោ ចេ
តិក្ខិត្តំ សន្និកេ ធុតំ បហិណេយ្យ ក្កុក្កុច្ចំ មេ ឧប្បន្នំ
អាគច្ឆតុ តិក្ខិ ត្តុន្តិ តិក្ខិត្តំ អាគតន្តិ ។ តត្ថពុំ តិក្ខត្តុំ
សត្តាហកាវណាយេន អប្បហិតេបិ បតេវ បហិតេ ក្កុក្កុច្ចំ
វិនោទេសញ្ហមិ ឯ វិនោទាបេសញ្ហមិ ឯ ធម្មកថំ ឯសុ

សម្រាប់កិក្ខុឈឺក្តី នឹងសាកសួរដម្ងីក្តី នឹងបម្រើដម្ងីក្តី ។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ ក៏កឋិនសាសនានេះ សេចក្តីអផ្សុក (ចង់សឹក) កើតឡើងដល់កិក្ខុ ។ បើកិក្ខុនោះបញ្ជូនបម្រើទៅកឋិនសំណាក់កិក្ខុទាំងឡាយថា សេចក្តីអផ្សុកកើតឡើងដល់ខ្ញុំហើយ សូមកិក្ខុទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំប្រាថ្នាឲ្យកិក្ខុទាំងឡាយនិមន្តមក ។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ បើទុកជាកិក្ខុនោះមិនបានបញ្ជូនបម្រើមក ក៏កិក្ខុគប្បីទៅ ដោយសត្តាហកវណ្ណីយបាន នឹងនិយាយទៅថ្ងៃដល់កិច្ចដែលកិក្ខុបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ កិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងបំបាត់សេចក្តីអផ្សុកដោយខ្លួនឯង ឬនឹងឲ្យអ្នកដទៃបំបាត់ ឬនឹងធ្វើនូវធម្មកថាចំពោះកិក្ខុនោះ ។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ ក៏កឋិនសាសនានេះ សេចក្តីរង្គើសកើតឡើងដល់កិក្ខុហើយ ។ បើកិក្ខុនោះបញ្ជូនបម្រើទៅកឋិនសំណាក់កិក្ខុទាំងឡាយថា សេចក្តីរង្គើសកើតឡើងដល់ខ្ញុំហើយ សូមកិក្ខុទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំប្រាថ្នាឲ្យកិក្ខុទាំងឡាយនិមន្តមក ។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ បើទុកជាកិក្ខុនោះមិនបានបញ្ជូនបម្រើមក ក៏កិក្ខុគប្បីទៅ ដោយសត្តាហកវណ្ណីយបាន នឹងនិយាយទៅថ្ងៃដល់កិច្ចដែលកិក្ខុបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ កិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងបន្ទោបង់នូវសេចក្តីរង្គើសដោយខ្លួនឯង ឬឲ្យអ្នកដទៃបន្ទោបង់ ឬនឹងធ្វើនូវធម្មកថា

กาวิสฺสฺมีติ สตฺตาหำ สนฺธิวาเรฺ กาตพฺเพ ฯ ๙๘ ปน ภิกฺขเวภิกฺขุสฺส ธิฏฺฐิตำ อุปฺปชฺชติ ฯ โส เจ ภิกฺขุ สนฺติเก ฐตฺวำ ปหิเณยฺย ธิฏฺฐิตำ เมฆ อุปฺปชฺชำ อาคจฺฉตุ ภิกฺขุ ๙ชฺชาติ ภิกฺขุ อาคตสฺมิ ฯ ตญฺเจ ภิกฺขเวสตฺตาหกรณีเยน อปฺปหิเตปิ ปเหเว ปหิเต ธิฏฺฐิตำ วิเวเจสฺสามิ ๙ วิเวจาเปสฺสามิ ๙ ฉมฺภกโต ๙สฺส กาวิสฺสฺมีติ สตฺตาหำ สนฺธิวาเรฺ กาตพฺเพ ฯ ๙๘ ปน ภิกฺขเวภิกฺขุ กรุเจฺ อฺญาปเจฺ เหาติ ปริวาสารเหา ฯ โส เจ ภิกฺขุ สนฺติเก ฐตฺวำ ปหิเณยฺย อหำ หิ กรุเจฺ อฺญาปเจฺ ปริวาสารเหา อาคจฺฉตุ ภิกฺขุ ๙ชฺชาติ ภิกฺขุ อาคตสฺมิ ฯ ตญฺเจ ภิกฺขเว สตฺตาหกรณีเยน อปฺปหิเตปิ ปเหเว ปหิเต ปริวาสฐานำ ๆสฺสฺสามิ กาวิสฺสฺมีติ ๙ อนฺสฺสาเวสฺสามิ ๙ ตณฺหีภูเตน ๙ ภาวิสฺสฺมีติ สตฺตาหำ สนฺธิวาเรฺ กาตพฺเพ ฯ ๙๘ ปน ภิกฺขเว

ដល់កិក្ខុនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ ទិដ្ឋិខ្ទុសកើត
ឡើងដល់កិក្ខុហើយ ។ បើកិក្ខុនោះបញ្ជូនបម្រើទៅកន្លងសំណាក់កិក្ខុទាំង
ឡាយថា ទិដ្ឋិខ្ទុសកើតឡើងដល់ខ្ញុំហើយ សូមកិក្ខុទាំងឡាយនិមន្តមក
ខ្ញុំចង់ឲ្យកិក្ខុទាំងឡាយនិមន្តមក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើទុកជាកិក្ខុ
នោះមិនបានបញ្ជូនបម្រើមក ក៏កិក្ខុគប្បីទៅ ដោយសត្តាហកវណីយបាន
ទីឆ៍និយាយទៅថ្ងៃដល់កិច្ចដែលកិក្ខុបានបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ កិក្ខុត្រូវ
ធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងវេលា ៧ ថ្ងៃដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងដោះប្ត
ទីឆ៍ឲ្យអ្នកដទៃដោះនូវទិដ្ឋិខ្ទុស ឬទីឆ៍ធ្លើនូវធម្មតាដល់កិក្ខុនោះ ។ ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ កិក្ខុត្រូវគន្លងធម៌ហើយគួរដល់បវារណ ។
បើកិក្ខុនោះបញ្ជូនបម្រើទៅកន្លងសំណាក់កិក្ខុទាំងឡាយថា ដ្បិតខ្ញុំត្រូវគន្លង-
ធម៌ហើយ គួរដល់បវារណ សូមកិក្ខុទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំប្តេជ្ញាឲ្យកិក្ខុ
ទាំងឡាយនិមន្តមក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទុកជាកិក្ខុនោះមិនបាន
បញ្ជូនបម្រើមក ក៏កិក្ខុគប្បីទៅ ដោយសត្តាហកវណីយបាន ទីឆ៍និយាយ
ទៅថ្ងៃដលកិច្ចដែលកិក្ខុបានបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ កិក្ខុត្រូវធ្វើការ
ត្រឡប់វិលវិញក្នុងវេលា ៧ ថ្ងៃដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងធ្លុះសេចក្តីខ្វល់-
ខ្វាយ ឬទីឆ៍សូត្រ (តម្កល់ថា) ឬទីឆ៍ជាគណបូរកៈ (គឺជាអ្នកបំពេញគណៈ
សង្ឃ) ក្នុងការឲ្យបវារណ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ

កំក្ខ្ចុ ម្ចូលាយ បដិកស្សនារហោ ហោតិ ។ សោ ចេ កំក្ខ្ចុំ សន្ថវកេ ទ្ចុតំ បហិណេយ្យ អហំ ហិ ម្ចូលាយ បដិកស្សនារហោ អាកច្ចន្ត កំក្ខ្ចុ ឥច្ចាមិ កំក្ខ្ចុំ អាគ-តន្ថុ ។ តន្ថុំ កំក្ខ្ចុវ សត្ថាហការណីយេន អប្បហិតេបិ បកវ បហិតេ ម្ចូលាយ បដិកស្សនំ ឧស្សុក្កំ ការំស្ចាមិ ក អនុស្សរវេស្ចាមិ ក តណាប្បរកោ ក ការំស្ចាមីតិ សត្ថាហំ សន្ថវវន្ថោ តោតព្ចោ ។ ឥច បន កំក្ខ្ចុវ កំក្ខ្ចុ មានត្តារហោ ហោតិ ។ សោ ចេ កំក្ខ្ចុំ សន្ថវកេ ទ្ចុតំ បហិណេយ្យ អហំ ហិ មានត្តារហោ អាកច្ចន្ត កំក្ខ្ចុ ឥច្ចាមិ កំក្ខ្ចុំ អាគតន្ថុ ។ តន្ថុំ កំក្ខ្ចុវ សត្ថាហក រណីយេន អប្បហិតេបិ បកវ បហិតេ មានត្តនាំ ឧស្សុក្កំ ការំស្ចាមិ ក អនុស្សរវេស្ចាមិ ក តណាប្បរកោ ក ការំស្ចាមីតិ សត្ថាហំ សន្ថវវន្ថោ តោតព្ចោ ។ ឥច បន កំក្ខ្ចុវ កំក្ខ្ចុ អព្ភានារហោ ហោតិ ។ សោ ចេ កំក្ខ្ចុំ

មានកិក្ខុគួរនឹងឲ្យអន្តរាបត្តិមកជាក់កងមូលាបត្តិ ។ បើកិក្ខុនោះបញ្ជូនបម្រើទៅកងសំណាក់កិក្ខុទាំងឡាយថា ដ្បិតខ្ញុំគួរនឹងឲ្យអន្តរាបត្តិមកជាក់កងមូលាបត្តិ សូមកិក្ខុទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំប្រាថ្នាឲ្យកិក្ខុទាំងឡាយនិមន្តមក ។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ ទុកជាកិក្ខុនោះមិនបានបញ្ជូនបម្រើមក ក៏កិក្ខុគប្បីទៅ ដោយសត្តាហកវណីយបាន នឹងនិយាយទៅថ្វីដល់កិច្ចដែលកិក្ខុបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ កិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃ ដោយគិតថាអាត្មាអញនឹងធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយឬនឹងសូត្រ (កម្មវាចា) ឬជាគណបូរកៈកងការទាញនូវអន្តរាបត្តិមកជាក់កងមូលាបត្តិ ។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ មានកិក្ខុគួរដល់មានត្តិ ។ បើកិក្ខុនោះបញ្ជូនបម្រើទៅកងសំណាក់កិក្ខុទាំងឡាយថា ដ្បិតខ្ញុំគួរដល់មានត្តិហើយ សូមកិក្ខុទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំចង់ឲ្យកិក្ខុទាំងឡាយនិមន្តមក ។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ ទុកជាកិក្ខុនោះមិនបានបញ្ជូនបម្រើមក ក៏កិក្ខុគប្បីទៅដោយសត្តាហកវណីយបាន នឹងនិយាយទៅថ្វីដល់កិច្ចដែលកិក្ខុបានបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះកិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃ ដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយឬនឹងសូត្រ (កម្មវាចា) ឬនឹងជាគណបូរកៈកងការឲ្យមានត្តិ ។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ មានកិក្ខុគួរដល់អព្ភានកម្ម ។ បើកិក្ខុនោះបញ្ជូនបម្រើទៅកងសំណាក់កិក្ខុទាំងឡាយ

สนฺติเก ธมฺมํ ปฏิคฺคณฺหาติ อยมฺปิ ปาฐินฺทฺริยสฺส อา-
คมนฏฺฐานิ กิจฺจานิ ๔ฐานานิ กิจฺจานิ อาคจฺฉนฺติ ฯ ตญฺจ กิจฺจานิ
สลฺลกฺขณาทีหิ อปฺปหีนตฺตา ปฏิปาฏิยา ปฏิปาฏิ อญฺญมญฺญ-
ปจฺจยานิ หุตฺวา ปวตฺตนฺติ ปิ จ อนุปฺปาทนิโรธปิ จ ตถาปฺป-
เภทา จ ปริยาปนฺนานิ สลฺลกฺขณาทีนิ จ ฯ ๔ฐานานิ ปน กิจฺจานิ
๔ฐานานิ จ กิจฺจานิ ๔ฐานานิ ปน สลฺลกฺขณาทีนิ จตฺตาริ กมฺมานิ
ปฏิสนฺธิ ภวงฺคานิ จุติ จิตฺตานิ ๔ ๔ ๔

ថា ខ្ញុំគួរដល់អញ្ជលីកម្មហើយ សូមកិក្ខុចាំឆ្ងាយនិមន្តមក ខ្ញុំប្រាថ្នាឲ្យកិក្ខុ
ចាំឆ្ងាយនិមន្តមក ។ ម្នាលកិក្ខុចាំឆ្ងាយ ទុកជាកិក្ខុនោះមិនបាន
បញ្ជូនបម្រើមក កំកិក្ខុគប្បីទៅដោយសត្តាហកវណីយបាន នឹងនិយាយទៅថ្វីដល់កិច្ចដែលកិក្ខុបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ កិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងវេន ៧ ថ្ងៃដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយឬនឹងសូត្រ (កម្មវាចា) ឬនឹងជាគណបូរកៈក្នុងអញ្ជលីកម្ម ។ ម្នាលកិក្ខុ
ចាំឆ្ងាយ កុងសាសនានេះ សង្ឃមានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីធ្វើនូវកម្មគឺតជ្ជនីយកម្ម និយស្សកម្ម បព្វាជនីយកម្ម បដិសារណីយកម្ម ខក្ខបនីយកម្ម ចំពោះកិក្ខុហើយ ។ បើកិក្ខុនោះបញ្ជូនបម្រើទៅកុងសំណាក់កិក្ខុ
ចាំឆ្ងាយថា ឥឡូវសង្ឃមានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីធ្វើនូវកម្មដល់ខ្ញុំហើយ
សូមកិក្ខុចាំឆ្ងាយនិមន្តមក ខ្ញុំប្រាថ្នាឲ្យកិក្ខុចាំឆ្ងាយនិមន្តមក ។
ម្នាលកិក្ខុចាំឆ្ងាយ ទុកជាកិក្ខុនោះមិនបានបញ្ជូនបម្រើមក កំកិក្ខុគប្បី
ទៅដោយសត្តាហកវណីយបាន នឹងនិយាយទៅថ្វីដល់កិច្ចដែលកិក្ខុបញ្ជូន
បម្រើមកហើយនោះ កិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងវេន ៧ ថ្ងៃដោយ
គិតថា សង្ឃមិនគួរធ្វើនូវកម្ម ឬគួរបង្អោនទៅរកដើម្បីកម្មស្រាលដោយ
ឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ ។ ម្យ៉ាងវិញទៀត កម្ម គឺតជ្ជនីយកម្ម និយស្សកម្ម
បព្វាជនីយកម្ម បដិសារណីយកម្ម ខក្ខបនីយកម្ម សង្ឃបានធ្វើ

ឯ ខុត្តេបនីយំ ឯ ។ សោ ចេ កិត្តិំ សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ សង្ឃោ មេ កម្មំ អកាសិ អាគច្ឆតូ តិក្ខិ ឥច្ចាមិ តិក្ខិំ អាគតន្តិ ។ តន្តញ្ច តិក្ខេ សត្តាហករណីយេន អប្បហិតេបិ បតេវ បហិតេ កិន្តិ ន្តុ ខោ សម្មាវត្តេយ្យ លោមំ ចាតេយ្យ នេត្តារំ វត្តេយ្យ សង្ឃោ តំ កម្មំ បដិប្បស្សម្ភេយ្យាតិ សត្តាហំ សន្និវត្តោ តាតព្ពោ ។ ឥទ បន តិក្ខេ តិក្ខុនី តិលាភា ហោតិ ។ សោ ចេ តិក្ខិំ សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ អហំ ហិ តិលាភា អាគច្ឆតូ អយ្យា ឥច្ចាមិ អយ្យានំ អាគតន្តិ ។ តន្តញ្ច តិក្ខេ សត្តាហករណីយេន អប្បហិតេបិ បតេវ បហិតេ តិលាភកត្តំ ឯ បរិយេសិស្សាមិ តិលាភុបដ្ឋាកកត្តំ ឯ បរិយេសិស្សាមិ តិលាភេសដ្ឋំ ឯ បរិយេសិស្សាមិ បុច្ឆិស្សាមិ ឯ ឧបដ្ឋហិស្សាមិ ឯតំ សត្តាហំ សន្និវត្តោ តាតព្ពោ ។ ឥទ បន តិក្ខេ

ដល់កិក្ខុនោះហើយ ។ បើកិក្ខុនោះបញ្ចូនបម្រើទៅកន្លងសំណាក់កិក្ខុទាំង
ឡាយថា ឥឡូវសង្ឃបានធ្វើនូវកម្មដល់ខ្ញុំហើយ សូមកិក្ខុទាំងឡាយនិមន្ត
មក ខ្ញុំប្រាថ្នាឲ្យកិក្ខុទាំងឡាយនិមន្តមក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទុកជា
កិក្ខុនោះមិនបានបញ្ចូនបម្រើមក ក៏កិក្ខុគប្បីទៅ ដោយសត្តាហកវណ្ណីយ
ឋាន ទើនិយាយទៅថ្ងៃដល់កិច្ចដែលកិក្ខុបញ្ចូនបម្រើមកហើយនោះ កិក្ខុ
ត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃដោយគិតថា កិក្ខុនោះគួរប្រព្រឹត្ត
វត្តដោយប្រពៃ គួរសម្របរោម គួរប្រព្រឹត្តវត្តសមគួរដល់កិរិយារលាស់
ខ្លួនចេញចាកទោស សង្ឃគប្បីរម្ងាប់នូវកម្មនោះចេញដោយ ៤ ឋាយដូច
ម្តេចហ្ន៎ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ មានកិក្ខុនីឈឺ ។
បើកិក្ខុនីនោះបញ្ចូនបម្រើទៅកន្លងសំណាក់កិក្ខុទាំងឡាយថា ដ្បិតខ្ញុំមានជម្ងឺ
សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំប្រាថ្នាឲ្យលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិ-
មន្តមក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទុកជាកិក្ខុនីនោះមិនបានបញ្ចូនបម្រើ
មក ក៏កិក្ខុគប្បីទៅ ដោយសត្តាហកវណ្ណីយឋាន ទើនិយាយទៅថ្ងៃដល់
កិច្ចដែលកិក្ខុនីបានបញ្ចូនបម្រើមកហើយនោះ កិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិល
វិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃដោយគិតថា អាត្មាអញទើនឹងសួរកគិលានកត្តិ៍ សួរ
រកគិលានុបដ្ឋាកកត្តិ៍ សួរកគិលានគេសជ្ជ:ត្តិ៍ ទើនឹងសួរជម្ងឺត្តិ៍
ជម្ងឺត្តិ៍ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ សេចក្តីអផ្សុក

กิกฺขุนิยา อนภิรตี อุปฺปชฺชา โหติ ฯ สา เจ กิกฺขุ-
สงฺฆเกน ทูตํ ปหิณิตฺวา อนภิรตี เม อุปฺปชฺชา อา-
คจฺฉตุ อยฺยา ฯปฺ- อยฺยานํ อาคตกฺขเณ ฯ กตฺตพฺพํ
กิกฺขุนิยา สตฺตาหกรณีเยน อปฺปหิเตปิ ปหิเต ปหิ-
เตปิ อนภิรตึ วูปกาเสสฺสามิ ฯ วูปกาสาเปสฺสามิ ฯ
ธมฺมกถํ ฯสฺส กเรสฺสามีติ สตฺตาหํ สนฺติฏฺเฐ กา-
ตพฺพา ฯ ฯ๘ ปน กิกฺขุนิยา กิกฺขุนิยา กุกฺกุจฺจํ อุปฺปชฺชิ
โหติ ฯ สา เจ กิกฺขุสงฺฆเกน ทูตํ ปหิณิตฺวา
กุกฺกุจฺจํ เม อุปฺปชฺชิ อาคจฺฉตุ อยฺยา ฯปฺ- อยฺยานํ
อาคตกฺขเณ ฯ กตฺตพฺพํ กิกฺขุนิยา สตฺตาหกรณีเยน อปฺป-
หิเตปิ ปหิเต ปหิเต กุกฺกุจฺจํ วิโนเทสฺสามิ ฯ วิโนทา-
เปสฺสามิ ฯ ธมฺมกถํ ฯสฺส กเรสฺสามีติ สตฺตาหํ
สนฺติฏฺเฐ กาตพฺพา ฯ ฯ๘ ปน กิกฺขุนิยา กิกฺขุนิยา

កើតឡើងដល់កិក្ខុនីហើយ ។ បើកិក្ខុនីនោះបញ្ជូនបម្រើទៅកាន់សំណាក់កិក្ខុទាំងឡាយថា សេចក្តីអផ្សុកកើតឡើងដល់ខ្ញុំហើយ សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំប្រាថ្នាឲ្យលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តមក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទុកជាកិក្ខុនីនោះមិនបានបញ្ជូនបម្រើមក ក៏កិក្ខុគប្បីទៅដោយសត្តាហករណីយបាន នឹងនិយាយទៅថ្ងៃដល់កិច្ចដែលកិក្ខុនីបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ កិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងវេលា ៧ ថ្ងៃដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងបំបាត់សេចក្តីអផ្សុករបស់កិក្ខុនី ឬនឹងឲ្យអ្នកដទៃបំបាត់ ឬនឹងធ្វើនូវធម្មកថាដល់កិក្ខុនីនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ សេចក្តីរង្កៀសកើតឡើងដល់កិក្ខុនីហើយ ។ បើកិក្ខុនីនោះបញ្ជូនបម្រើទៅកាន់សំណាក់កិក្ខុទាំងឡាយថា សេចក្តីរង្កៀសកើតឡើងដល់ខ្ញុំហើយ សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំប្រាថ្នាឲ្យលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តមក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទុកជាកិក្ខុនីនោះមិនបានបញ្ជូនបម្រើមក ក៏កិក្ខុគប្បីទៅដោយសត្តាហករណីយបាន នឹងនិយាយទៅថ្ងៃដល់កិច្ចដែលកិក្ខុនីបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ កិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងវេលា ៧ ថ្ងៃដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងបន្ទោបង់ ឬនឹងឲ្យអ្នកដទៃបន្ទោបង់នូវសេចក្តីរង្កៀស ឬនឹងធ្វើនូវធម្មកថាដល់កិក្ខុនីនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុ

និដ្ឋិតតំ ឧបវុដ្ឋំ ហោតិ ។ សា ចេ កិក្ខិនំ សន្តិកេ ទូតំ
បហិណេយ្យ និដ្ឋិតតំ មេ ឧបវុដ្ឋំ អាគច្ឆតុ អយ្យា ឥច្ឆាមិ
អយ្យានំ អាគតន្តិ ។ តតោ តំ កិក្ខវេ សត្តាហករណីយេន
អប្បហិតេបិ បតេវ បហិតេ និដ្ឋិតតំ ញត្វាចេស្សាមិ ឯ ញត្វា-
ចាបេស្សាមិ ឯ ធម្មកថំ ឯសុ កវិស្សាមីតិ សត្តាហំ
សន្និវត្តោ តាតព្ពោ ។ ឥធ បន កិក្ខវេ កិក្ខុនី ករុធម្មំ
អជ្ឈាបន្នា ហោតិ មានត្តារហា ។ សា ចេ កិក្ខុំ
សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ អហំ ហិ ករុធម្មំ អជ្ឈាបន្នា
មានត្តារហា អាគច្ឆតុ អយ្យា ឥច្ឆាមិ អយ្យានំ អាគ-
តន្តិ ។ តតោ តំ កិក្ខវេ សត្តាហករណីយេន អប្បហិ-
តេបិ បតេវ បហិតេ មានត្តទានំ ឧសុក្កំ កវិស្សាមីតិ
សត្តាហំ សន្និវត្តោ តាតព្ពោ ។ ឥធ បន កិក្ខវេ កិក្ខុនី
មូលាយ បដិកស្សនារហា ហោតិ ។ សា ចេ កិក្ខុំ

ចាំឆន្ទាយ ក័ក្នុងសាសនានេះ ទិដ្ឋិទុសកើតឡើងដល់កិក្ខុនីហើយ ។ បើកិក្ខុនីនោះបញ្ជូនបម្រើទៅកាន់សំណាក់កិក្ខុចាំឆន្ទាយថា ទិដ្ឋិទុសកើតឡើងដល់ខ្ញុំហើយ សូមលោកម្ចាស់ចាំឆន្ទាយនិមន្តមក ខ្ញុំប្រាថ្នាឲ្យលោកម្ចាស់ចាំឆន្ទាយនិមន្តមក ។ ម្នាលកិក្ខុចាំឆន្ទាយ ឧកជាកិក្ខុនីនោះមិនបានបញ្ជូនបម្រើមក ក័កិក្ខុគប្បីទៅ ដោយសត្តាហករណីយបាន ទើបនិយាយទៅថ្លែដល់កិច្ចដែលកិក្ខុនីបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ កិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃដោយគិតថា អាត្មាអញទើបដោះប្តូរទើបឲ្យអ្នកដទៃជួយដោះនូវទិដ្ឋិទុស ប្តូរទើបធ្វើនូវធម្មតាដល់កិក្ខុនីនោះ ។ ម្នាលកិក្ខុចាំឆន្ទាយ ក័កឆសាសនានេះ កិក្ខុនីត្រូវគារុធម៌គួរដល់មានត្តហើយ ។ បើកិក្ខុនីនោះបញ្ជូនបម្រើទៅកាន់សំណាក់កិក្ខុចាំឆន្ទាយថា ដ្បិតខ្ញុំត្រូវគារុធម៌គួរដល់មានត្តហើយ សូមលោកម្ចាស់ចាំឆន្ទាយនិមន្តមក ខ្ញុំប្រាថ្នាឲ្យលោកម្ចាស់ចាំឆន្ទាយនិមន្តមក ។ ម្នាលកិក្ខុចាំឆន្ទាយ ឧកជាកិក្ខុនីនោះមិនបានបញ្ជូនបម្រើមក ក័កិក្ខុគប្បីទៅដោយសត្តាហ-ករណីយបាន ទើបនិយាយទៅថ្លែដល់កិច្ចដែលកិក្ខុនីបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ កិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃដោយគិតថា អាត្មាអញទើបធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយក្នុងការឲ្យនូវមានត្ត ។ ម្នាលកិក្ខុចាំឆន្ទាយ ក័ក្នុងសាសនានេះ មានកិក្ខុនីគួរនឹងចាញ់អន្តរាបត្តិមកចូលកាន់មូលាបត្តិ ។

สนฺติเก ธุตงฺคานิ สมาทิยิตฺวา อหมฺปิ ตาทิสานิ ธุตงฺคานิ สมาทิยิสฺสามีติ อาคจฺฉนฺติ อยมฺปิ ปฐโม อาคนฺตุกวตฺตปฏิปตฺติ ฯ

คนฺตุกามาย ปน ภิกฺขุนิยา สตฺถุ วา อุปชฺฌายาย วา อาจริยาย วา สนฺติเก คนฺตุกามาย ปฏิคฺคหิตานิ ธุตงฺคานิ ปุน ปฏิปชฺชิตฺวา ปฏิปชฺชิตฺวา ปฏิปชฺชิตฺวา

បើភិក្ខុនីនោះបញ្ជូនបម្រើទៅកន្លងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយថា ដូច្នេះខ្ញុំកុណាគួរនឹងទាញអន្តរាបត្តិមកចូលក្នុងមូលាបត្តិ សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំប្រាថ្នាឲ្យលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តមក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទុកជាភិក្ខុនីនោះមិនបានបញ្ជូនបម្រើមក ក៏ភិក្ខុគប្បីទៅ ដោយសត្តាហៈករណីយបាន ទើបនិយាយទៅថ្លែដល់ភិក្ខុដែលភិក្ខុនីបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងវេលា ៧ ថ្ងៃដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយក្នុងការទាញអន្តរាបត្តិមកចូលក្នុងមូលាបត្តិ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កន្លងសាសនានេះ មានភិក្ខុនីគួរដល់អព្ភានកម្មហើយ ។ បើភិក្ខុនីនោះបញ្ជូនបម្រើទៅកន្លងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយថា ដូច្នេះខ្ញុំកុណាគួរដល់អព្ភានកម្មហើយ សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំកុណាប្រាថ្នាឲ្យលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តមក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទុកជាភិក្ខុនីនោះមិនបានបញ្ជូនបម្រើមក ក៏ភិក្ខុគប្បីទៅដោយសត្តាហករណីយបាន ទើបនិយាយទៅថ្លែដល់ភិក្ខុដែលភិក្ខុនីបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងវេលា ៧ ថ្ងៃដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយក្នុងអព្ភានកម្ម ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏កន្លងសាសនានេះ សង្ឃចង់ធ្វើកម្មគឺ តជ្ជនីយកម្ម ១ នីយស្សកម្ម ១ បព្វាជនីយកម្ម ១ បដិសារណីយកម្ម ១ ឧក្ខេបនីយកម្ម ១ ដល់ភិក្ខុនី ។ បើភិក្ខុនីនោះ

សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ សង្ឃោ មេ កម្មំ ករុ-
ណាមេ អាគច្ឆតុ អយ្យា ឥច្ចាមិ អយ្យានំ អាគតន្តិ ។
តតោ តំ ភិក្ខុវេ សត្ថាហការណីយេន អប្បហិតេបិ បតេវ
បហិតេ កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ កម្មំ ន ករេយ្យ
លហុកាយ ឯ បរិណាមេយ្យាតិ សត្ថាហំ សន្និវត្តេ
តាតព្ពោ ។ តតំ ឯ បនស្ស ហោតិ សង្ឃេន កម្មំ
តជ្ជនីយំ ឯ និយស្សំ ឯ បព្ពាជនីយំ ឯ បដិសារណីយំ
ឯ ឧក្ខេបនីយំ ឯ ។ សា ចេ ភិក្ខុនំ សន្តិកេ ទូតំ
បហិណេយ្យ សង្ឃោ មេ កម្មំ អកាសិ អាគច្ឆតុ
អយ្យា ឥច្ចាមិ អយ្យានំ អាគតន្តិ ។ តតោ តំ ភិក្ខុវេ
សត្ថាហការណីយេន អប្បហិតេបិ បតេវ បហិតេ កិន្តិ
នុ ខោ សម្មាវត្តេយ្យ លោមំ ចាតេយ្យ នេត្ថារំ វត្តេយ្យ
សង្ឃោ តំ កម្មំ បដិប្បស្សម្ភេយ្យាតិ សត្ថាហំ
សន្និវត្តេ តាតព្ពោ ។ ឥធ បន ភិក្ខុវេ សិក្ខមានា

បញ្ជូនបម្រើទៅកាន់សំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយថា ឥទ្ធុវាសង្ឃបដិធ្វើកម្មដល់ខ្ញុំ
ករុណាហើយ សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំប្រាថ្នាឲ្យលោក
ម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តមក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទុកជាភិក្ខុនីនោះមិនបាន
បញ្ជូនបម្រើមក ក៏ភិក្ខុគប្បីទៅដោយសត្តាហករណីយបាន នឹងនិយាយ
ទៅថ្វីដល់ភិក្ខុដែលភិក្ខុនីបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់
វិលវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃដោយគិតថា សង្ឃមិនគួរធ្វើកម្មឬគួរតែបង្អោនទៅ
ដើម្បីកម្រសោលដោយទុច្ចរិតដូចម្តេចហ្ន៎ ។ មួយទៀត សង្ឃបានធ្វើកម្ម
គឺតជ្ជនីយកម្ម ១ និយស្សកម្ម ១ បព្ពាជនីយកម្ម ១ បដិសារណីយកម្ម ១
ខុក្ខេបនីយកម្ម ១ ដល់ភិក្ខុនីនោះហើយ ។ បើភិក្ខុនីនោះបញ្ជូនបម្រើទៅ
កាន់សំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយថា សង្ឃបានធ្វើកម្មដល់ខ្ញុំករុណាហើយសូម
លោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំករុណាប្រាថ្នាឲ្យលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ
និមន្តមក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទុកជាភិក្ខុនីនោះមិនបានបញ្ជូនបម្រើ
មក ក៏ភិក្ខុគប្បីទៅដោយសត្តាហករណីយបាន នឹងនិយាយទៅថ្វីដល់ភិក្ខុ
ដែលភិក្ខុបានបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញ
ក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃដោយគិតថា ភិក្ខុនីនោះគួរប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ គួរសម្របរោម
គួរប្រព្រឹត្តត្រឹត្ត សមគួរដល់ការយោរលោសខ្លួនចេញចាកទោស សង្ឃ
គប្បីរម្ងាប់កម្មនោះដោយទុច្ចរិតដូចម្តេចហ្ន៎ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ភិក្ខុ

กิลานา เหาติ ฯ สา เจ ภิกฺขุนี สงฺฆเภทาย ฐิตา
ปหิเณยฺย อหำ หิ กิลานา อาคจฺฉนฺตุ อยฺยา
ฌาปิสฺสนฺติ อยฺยานำ อาคตนฺติ ฯ คนฺตพฺพำ ภิกฺขเวฯ สตฺถา-
หกาเรนาติเยน อปฺปหิเตปิ ปเรฯ ปหิเต กิลานภตฺตำ
วา ปริเยสิสฺสามิ กิลานุปฏฺฐากภตฺตำ วา ปริเย-
สิสฺสามิ กิลานเภสชฺชำ วา ปริเยสิสฺสามิ ปุจฺฉิสฺสามิ
วา อุปฏฺฐหิสฺสามิ วาติ สตฺถา สงฺฆมฺหา กาตพฺพา ฯ
เอว ปน ภิกฺขเวฯ สิกฺขมานาย อนภิรติ อุปฺปชฺชา
เหาติ ฯเปฯ กุกฺกุจฺจำ อุปฺปชฺชิ เหาติ ฯ ธิฏฺฐิตำ
อุปฺปชฺชิ เหาติ ฯ สิกฺขา กุปิตา เหาติ ฯ สา
เจ ภิกฺขุนี สงฺฆเภทาย ฐิตา ปหิเณยฺย สิกฺขา เม
กุปิตา อาคจฺฉนฺตุ อยฺยา ฌาปิสฺสนฺติ อยฺยานำ อาคตนฺติ ฯ
คนฺตพฺพำ ภิกฺขเวฯ สตฺถาหกาเรนาติเยน อปฺปหิเตปิ ปเรฯ
ปหิเต สิกฺขาสมาทานำ อุสฺสุกฺกำ การิสฺสามีติ

สาสนានេះ សិក្ខមានាមានជម្ងឺ ។ បើសិក្ខមានានោះបញ្ជូនបម្រើទៅកង់
សំណាក់កិក្ខុទាំងឡាយថា ដូរ្តែខ្ញុំមានជម្ងឺ សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ
និមន្តមក ខ្ញុំកុណា ក្រាបថ្វាយឲ្យលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តមក ។ ម្នាលកិក្ខុ
ទាំងឡាយ ទុកជាសិក្ខមានានោះមិនបានបញ្ជូនបម្រើមក កិក្ខុគប្បី
ទៅ ដោយសត្តាហករណីយបាន ទើនិយាយទៅថ្ងៃដល់កិច្ចដែលសិក្ខ-
មានាបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ កិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង ៧
ថ្ងៃដោយគិតថា អាត្មាអញទើនឹងស្វែងរកគិលានភត្ត ឬទើនឹងស្វែងរកគិលា-
នុបដ្ឋាកភត្ត ឬទើនឹងស្វែងរកគិលានភេសជ្ជៈ ឬទើនឹងសួរជម្ងឺ ឬទើនឹងបម្រើជម្ងឺ ។
ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ កិក្ខុនាសាសនានេះ សេចក្តីអផ្សុកតើតឡើងដល់
សិក្ខមានាហើយ ។ បេ ។ សេចក្តីរង្គើសតើតឡើងហើយ ។ ទិដ្ឋិខ្វុស
ភើតឡើងហើយ ។ សិក្ខាកម្រើក (គឺជាចំសិក្ខាសម្មតិ) ហើយ ។ បើសិក្ខ-
មានានោះបញ្ជូនបម្រើទៅកង់សំណាក់កិក្ខុទាំងឡាយថា ឥឡូវសិក្ខារបស់
ខ្ញុំកុណាកម្រើកហើយ សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំកុណា
ក្រាបថ្វាយឲ្យលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តមក ។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ ទុកជា
សិក្ខមានានោះមិនបានបញ្ជូនបម្រើមក កិក្ខុគប្បីទៅដោយសត្តាហករ-
ណីយបាន ទើនិយាយទៅថ្ងៃដល់កិច្ចដែលសិក្ខមានាបញ្ជូនបម្រើមកហើយ
នោះ កិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃដោយគិតថា អាត្មាអញ

សត្តាហំ សន្និវដ្ដោ កាតព្ពោ ។ ឥធ បន កិក្ខុវេ
សំឃមាជា ឧបសម្បន្និតុកាមា ហោតិ ។ សា ចេ
កិក្ខុនំ សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ អហំ ហិ ឧប-
សម្បន្និតុកាមា អាគច្ឆតុ អយ្យា ឥច្ឆាមិ អយ្យានំ
អាគតន្តិ ។ តត្ថព្ភំ កិក្ខុវេ សត្តាហករណីយេន
អព្ភហិតេមិ បតេវ បហិតេ ឧបសម្បទំ ឧស្សុក្កំ
ការំ សព្ភាមិ វា អនុស្សាវេ សព្ភាមិ វា តណាបូរតោ វា
អវិសព្ភាមីតិ សត្តាហំ សន្និវដ្ដោ កាតព្ពោ ។ ឥធ បន
កិក្ខុវេ សាបណោវេ តិណាគោ ហោតិ ។ សោ ចេ
កិក្ខុនំ សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ អហំ ហិ តិណាគោ
អាគច្ឆតុ កិក្ខូ ឥច្ឆាមិ កិក្ខុនំ អាគតន្តិ ។ តត្ថព្ភំ កិក្ខុវេ
សត្តាហករណីយេន អព្ភហិតេមិ បតេវ បហិតេ
តិណាគតំ វា បរិយេសិសព្ភាមិ តិណាគុបជ្ជាគតំ

នឹងធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយក្នុងការសមាទានសិក្ខា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ មានសិក្ខមានាប្រាថ្នានឹងឧបសម្បទា ។ បើសិក្ខមានានោះបញ្ជូនបម្រើទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់ខ្ញុំប្រាថ្នានឹងឧបសម្បទា សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំកុណាប្រាថ្នាឲ្យលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តមក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទុកជាសិក្ខមានានោះមិនបានបញ្ជូនបម្រើមក ក៏ភិក្ខុគប្បីទៅ ដោយសត្តាហកវណីយបាន នឹងនិយាយទៅថ្ងៃដល់កិច្ចដែលសិក្ខមានាបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយឬនឹងសូត្រ (កម្មវាចា) ឬនឹងជាគណបូរក:ក្នុងឧបសម្បទាកម្ម ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ មានសាមណេរឈឺ ។ បើសាមណេរនោះបញ្ជូនបម្រើទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់ខ្ញុំកុណាឈឺ សូមភិក្ខុទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំកុណាប្រាថ្នាឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយនិមន្តមក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទុកជាសាមណេរនោះមិនបានបញ្ជូនបម្រើមក ក៏ភិក្ខុគប្បីទៅដោយសត្តាហកវណីយបាន នឹងនិយាយទៅថ្ងៃដល់កិច្ចដែលសាមណេរបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងជួយស្វែងរកគិលានភត្តក្តី ស្វែងរក

ก បរិយេសិស្សាមិ តិលានភេសជ្ជំ ក បរិយេសិស្សាមិ បុច្ឆិស្សាមិ ក ឧបដ្ឋហិស្សាមិ ឯតំ សត្ថាហំ សន្ធាវច្ឆោ ភាគតញ្ញោ ។ ឥទ បន តិក្ខវេ សាមណេរស្ស អនតិរត ឧប្បន្នា ហោតិ ។បេ។ កុក្កុច្ចំ ឧប្បន្នំ ហោតិ ។ និដ្ឋិតតំ ឧប្បន្នំ ហោតិ ។ សាមណេរោ វស្សំ បុច្ឆិតុ-កាមោ ហោតិ ។ សោ ចេ តិក្ខំ សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ អហំ ហិ វស្សំ បុច្ឆិតុកាមោ អាគច្ឆតុ តិក្ខ ឥច្ឆាមិ តិក្ខំ អាគតន្តិ ។ តន្តញ្ច តិក្ខវេ សត្ថាហំ សត្ថាហការណាយេន អប្បហិតេបិ បតេវ បហិតេ បុច្ឆិស្សាមិ ក អាចិក្ខិស្សាមិ ឯតំ សត្ថាហំ សន្ធាវច្ឆោ ភាគតញ្ញោ ។ ឥទ បន តិក្ខវេ សាមណេរោ ឧបសម្បជ្ជិតុកាមោ ហោតិ ។ សោ ចេ តិក្ខំ សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ អហំ ហិ ឧបសម្បជ្ជិតុកា-មោ អាគច្ឆតុ តិក្ខ ឥច្ឆាមិ តិក្ខំ អាគតន្តិ ។ តន្តញ្ច តិក្ខវេ សត្ថាហការណាយេន អប្បហិតេបិ បតេវ បហិតេ

គំលាទុបជ្ឈកកត្តុកី សែ្វងរកគំលាទកេសជ្ជ:ក្តី សាកសួរដម្តីក្តី បម្រែជម្តីក្តី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ សេចក្តីអផ្សុកកើតឡើងដល់សាមណេរ ។ បេ ។ សេចក្តីរង្កៀសកើតឡើងដល់សាមណេរ ។ ទិដ្ឋិខ្ទុសកើតឡើងដល់សាមណេរ ។ សាមណេរមានការជ្រែកថ្នាដើម្បីសួរនូវវេស្សា ។ បើសាមណេរនោះបញ្ជូនបម្រើទៅកាន់សំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយថា ដូ្រតខ្ញុំភុណា មានការជ្រែកថ្នាដើម្បីសួរនូវវេស្សា សូមភិក្ខុទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំភុណា ជ្រែកថ្នាឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយនិមន្តមក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទុកជាសាមណេរនោះមិនបានបញ្ជូនបម្រើមក ក៏ភិក្ខុគប្បីទៅដោយសត្តាហករណីយបាន ទឹងនិយាយទៅថ្វីដល់កិច្ចដែលសាមណេរបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញកន្លះវេន ៧ ថ្ងៃដោយគិតថា អាត្មាអញទឹងសាកសួរវេស្សាឬទឹងជ្រែកថ្នាវេស្សា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ មានសាមណេរចង់ឧបសម្បទា ។ បើសាមណេរនោះបញ្ជូនបម្រើទៅកាន់សំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយថា ដូ្រតខ្ញុំភុណាចង់ឧបសម្បទា សូមភិក្ខុទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំភុណាជ្រែកថ្នាឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយនិមន្តមក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទុកជាសាមណេរនោះមិនបានបញ្ជូនបម្រើមក ក៏ភិក្ខុគប្បីទៅដោយសត្តាហករណីយបាន ទឹងនិយាយទៅថ្វីដល់កិច្ចដែល

ឧបសម្បន្នំ ឧស្សុក្កំ ករិស្សាមិ ឯ អនុស្សាវេស្សាមិ ឯ
តណាបូរកោ ឯ ករិស្សាមីតិ សត្តាហំ សន្និវត្តោ តា-
តព្ពោ ។ ឥទ បន តិក្ខត្តុ សាមណេរី តិលានា ហោតិ ។
សា ចេ តិក្ខិំ សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ អហំ ហិ
តិលានា អាគច្ឆតុ អយ្យា ឥច្ឆាមិ អយ្យានំ អាគតន្តិ ។
តត្ថញ្ញំ តិក្ខត្តុ សត្តាហករណីយេន អប្បហិតេបិ បតេវ
បហិតេ តិលានភត្តំ ឯ បរិយេសិស្សាមិ តិលានុបដ្ឋាក-
ភត្តំ ឯ បរិយេសិស្សាមិ តិលានភេសជ្ជំ ឯ បរិយេ-
សិស្សាមិ បុច្ឆិស្សាមិ ឯ ឧបដ្ឋហិស្សាមិ ឯតិ សត្តាហំ
សន្និវត្តោ តាតព្ពោ ។ ឥទ បន តិក្ខត្តុ សាមណេរិយោ
អនភិរតិ ឧប្បន្នា ហោតិ ។ កុក្កុច្ចំ ឧប្បន្នំ ហោតិ ។
និដ្ឋិតតំ ឧប្បន្នំ ហោតិ ។ សាមណេរីវត្ថុ បុច្ឆិតុកាមា
ហោតិ ។ សិក្ខំ សមាទយិតុកាមា ហោតិ ។ សា ចេ
តិក្ខិំ សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ អហំ ហិ សិក្ខំ

សាមណេរបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ កិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយឬនឹងសូត្រ (កម្មវាចា) ឬនឹងជាគណបូរក:ក្នុងឧបសម្បទាកម្ម ។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ មានសាមណេរីឈឺ ។ បើសាមណេរីនោះបញ្ជូនបម្រើទៅកុងសំណាក់កិក្ខុទាំងឡាយថា ដ្បិតខ្ញុំមានជម្ងឺ សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំប្រាថ្នាឲ្យលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តមក ។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ ទុកជាសាមណេរីនោះ មិនបានបញ្ជូនបម្រើមក ក៏កិក្ខុគប្បីទៅ ដោយសត្តាហកវណ្ណីយបាន ទើនិយាយទៅថ្ងៃដល់កិច្ចវដ្តសាមណេរីបានបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ កិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងសែ្វងរកគិលានភត្តឬសែ្វងរកគិលានុបដ្ឋាកភត្តឬសែ្វងរកគិលានភេសជ្ជ: ឬសប្បាយជម្ងឺ ឬបម្រើជម្ងឺ ។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ សេចក្តីអផ្សុកកើតឡើងដល់សាមណេរី ។ សេចក្តីរង្គៀសកើតឡើងដល់សាមណេរី ។ ទិដ្ឋិខុសកើតឡើងដល់សាមណេរី ។ សាមណេរីមានសេចក្តីប្រាថ្នា ដើម្បីនឹងសូរន្ទូវិស្សា ។ មានសេចក្តីប្រាថ្នា ដើម្បីសមាទានទូវិសិក្ខា ។ បើសាមណេរីនោះ បញ្ជូនបម្រើទៅកុងសំណាក់កិក្ខុទាំងឡាយថា ដ្បិតខ្ញុំមានសេចក្តីប្រាថ្នា ដើម្បីសមាទានទូវិសិក្ខា សូមលោកម្ចាស់

สมาธยิตุกามา อาคจฺฉนฺ อยฺยา ๙ฉาหมฺ อยฺยานํ อาคตนฺติ ฯ ตนฺตฺวฺ เจวฺ สตฺถา เตสานุกมฺปาย อปฺปาพาธตาย จ อปฺปาตงฺกตาย จ ลหุฏฺฐานาย พลาย ผาสุวิหาราย ปฏิปทาย โยคกฺเขมาย จิตฺตมกาสิ ฯ

[๘] เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรสฺส เจติยสฺส ปาฏิ-โภคา มาลา ปิลนฺธา โหนฺติ ฯ สา ปุปฺผสฺส สนฺติเก ฐปิตา ทาโหสิ อหํ หิ ปิลนฺธา ๙ฉามิ ปุปฺผสฺส อาคตนฺติ ฯ อถ โข ตสฺส ปาฏิโภคสฺส ฯตทหุโหสิ ภควา ปญฺญตฺตํ สตฺถุ สตฺถาหกรณีเยน ปหิเต ภิกฺขู น เจวฺ อปฺปหิเต ปญฺญตฺตํ สตฺถาหกรณีเยน อปฺปหิเตปิ ภิกฺขู ปเหวฺ ปหิเต อยญฺเจ เม มาลา ปิลนฺธา สา จ อนุปสิกา ภวิสฺสติ ภิกฺขุ โข มยา ปฏิปชฺชิตพฺพนฺติ ฯ ภควาเตา ฯตมตฺถํ อาโรเจสุ ฯ อนุชา-

តាំងឆ្អាយនិមន្តមក ខ្ញុំប្រាប់ថ្វាយលោកម្ចាស់តាំងឆ្អាយនិមន្តមក ។ ម្នាល
ភិក្ខុតាំងឆ្អាយ ទុកជាសាមណេរនោះមិនបានបញ្ជូនបម្រើមក ក៏ភិក្ខុ
គប្បីទៅ ដោយសត្តាហកវណ្ណីយបាន ទើនិយាយទៅថ្ងៃដល់កិច្ចដែល
សាមណេរបានបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ ភិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញ
ក្នុងវេលា៧ថ្ងៃដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងធ្វើនូវសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយក្នុងការ
សមាទាននូវសិក្ខា ។

[៨] សម័យនោះឯង មាតារបស់ភិក្ខុ១រូបមានជម្ងឺ ។ មាតានោះ
ក៏បានបញ្ជូនបម្រើទៅកុងសំណាក់ភិក្ខុជាកូនថា ដ្បិតខ្ញុំមានជម្ងឺ ខ្ញុំចង់ឲ្យ
លោកកូននិមន្តមក ។ កុងវេលានោះ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះ
ថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានបញ្ញត្តហើយថា កាលបើជនតាំង៧ពួកបាន
បញ្ជូនបម្រើមកហើយ ភិក្ខុគួរទៅដោយសត្តាហកវណ្ណីយបាន កាលបើ
ជនតាំង៧ពួក មិនបញ្ជូនបម្រើមកទេ ភិក្ខុមិនគួរទៅទេ ចំណែកឯពួក
សហធម្មិកបុគ្គលតាំង៥វិញ មិនបានបញ្ជូនបម្រើមក ក៏ភិក្ខុគួរទៅ
ដោយសត្តាហកវណ្ណីយបានទើនិយាយទៅថ្ងៃដល់កិច្ចដែលគេបញ្ជូនបម្រើ
មកហើយនោះ ក៏ឥឡូវមាតារបស់អញនេះមានជម្ងឺ តែមាតានោះមិនមែន
ជាឧបាសិកា តើអាត្មាអញត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេចហ្ន៎ ។ ភិក្ខុតាំងឆ្អាយបាន
ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាត

ฌานมิติ กิกฺขาย สตฺตฺยา สตฺตาหกาลิโกติ อปฺปหิโต-
ติ กตฺวา ปเกว ปหิโตติ กิกฺขสฺส กิกฺขนิยา สิกฺขมา-
ณาย สามเณรสฺส สามเณริยา มาตุยา จ ปิตุสฺส
จ อนุชานามิ กิกฺขาย ฯเมสิ สตฺตฺยา สตฺตาหกาล-
ลิโกติ อปฺปหิโตติ กตฺวา ปเกว ปหิโตติ สตฺตาหิ
สงฺฆิวฏฺโฏ กาตพฺโพ ฯ ฯจ ปน กิกฺขาย กิกฺขสฺส มาตา
กิลานา โหติ ฯ สา เจ ปุตฺตสฺส สนฺติกา ทูตํ
ปหิณาย อหิ กิลานา อาคจฺฉตุ เม ปุตฺโต
ฯปฺปาหิ ปุตฺตสฺส อาคตนฺติ ฯ กตฺวาปิ กิกฺขาย สตฺตาห-
กาลิโกติ อปฺปหิโตติ ปเกว ปหิโตติ กิลานกตฺตุ
ภ ปริเยสิสฺสามิ กิลานุปฏฺฐากกตฺตุ ภ ปริเยส-
สิสฺสามิ กิลานเภสชฺชตฺตุ ภ ปริเยสิสฺสามิ ปุจฺฉิสฺสามิ
ภ ธมฺมสฺสวนาย ภนฺเต สตฺตาหิ สงฺฆิวฏฺโฏ กาตพฺโพ ฯ
ฯจ ปน กิกฺขาย กิกฺขสฺส ปิตา กิลาโน โหติ ฯ สา
เจ ปุตฺตสฺส สนฺติกา ทูตํ ปหิณาย อหิ หิ

ថា ម្នាលកិកុខាំងឡាយ ពុកជាពួកជនខាំង ៧ គឺ កិកុ កិកុនី សិក្ខមានា សាមណេរ សាមណេរី មាតា បិតា មិនបានបញ្ជូនបម្រើមក កំតថាគតអនុញ្ញាតឲ្យកិកុទៅ ដោយសត្តាហកវណ្ណីយបាន ទើនិយាយទៅថ្ងៃ ដល់កិច្ចដែលគេបានបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ ម្នាលកិកុខាំងឡាយ ពុកជាពួកជនខាំង ៧ នេះមិនបានបញ្ជូនបម្រើមក កំតថាគតអនុញ្ញាតឲ្យកិកុទៅដោយសត្តាហកវណ្ណីយបាន ទើនិយាយទៅថ្ងៃដល់កិច្ច ដែលគេបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ កិកុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃ ។ ម្នាលកិកុខាំងឡាយ ក៏កង់សាសនានេះ មាតារបស់កិកុមានដម្ងី ។ បើមាតានោះបញ្ជូនបម្រើទៅកង់សំណាក់កិកុជាកូនថា ដ្បិតខ្ញុំមានដម្ងី សូមលោកកូនរបស់ខ្ញុំទើមន្តមក ខ្ញុំបង់ឲ្យលោកកូនទើមន្តមក ។ ម្នាលកិកុខាំងឡាយ ពុកជាមាតាមិនបានបញ្ជូនបម្រើមក កំកិកុគប្បីទៅដោយសត្តាហកវណ្ណីយបាន ទើនិយាយទៅថ្ងៃដល់កិច្ចដែលមាតាបញ្ជូនបម្រើមកហើយនោះ កិកុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃ ដោយគិតថា អាត្មាអញទើនិស្សែងរកគិលានកត្ត ទើនិស្សែងរកគិលានុបដ្ឋាកកត្ត ទើនិស្សែងរកគិលានភេសជ្ជ ឬទើនិសួរដម្ងី ឬទើនិបម្រើដម្ងី ។ ម្នាលកិកុខាំងឡាយ ក៏កង់សាសនានេះ បិតារបស់កិកុមានដម្ងី ។ បើបិតានោះបញ្ជូនបម្រើទៅ

តិលាឧោ អាគច្ឆតុ មេ បុត្តោ ឥច្ឆាមិ បុត្តស្ស អាគតដ្ឋំ ។
តន្តញ្ច តិក្ខវេ សត្ថាហការណីយេន អប្បហិតេបិ បវេវ
បហិតេ តិលានភត្តំ វា បរិយេសិស្សាមិ តិលានុបដ្ឋាក-
ភត្តំ វា បរិយេសិស្សាមិ តិលានភេសជ្ជំ វា បរិយេសិស្សាមិ
បុច្ឆិស្សាមិ វា ឧបដ្ឋហិស្សាមិ វាតិ សត្ថាហំ សន្ធាវេ
កាតព្ពោ ។ ឥធ បន តិក្ខវេ តិក្ខុស្ស ភាតា តិលាឧោ
ហោតិ ។ សោ ចេ ភាតុឧោ សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ
អហំ ហិ តិលាឧោ អាគច្ឆតុ មេ ភាតា ឥច្ឆាមិ ភាតុឧោ
អាគតដ្ឋំ ។ តន្តញ្ច តិក្ខវេ សត្ថាហការណីយេន បហិតេ
ន ត្វេវ អប្បហិតេ សត្ថាហំ សន្ធាវេ កាតព្ពោ ។
ឥធ បន តិក្ខវេ តិក្ខុស្ស តតិយំ តិលភា ហោតិ ។
សា ចេ តិក្ខុស្ស សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ អហំ
ហិ តិលភា អាគច្ឆតុ មេ ភាតា ឥច្ឆាមិ ភាតុឧោ
អាគតដ្ឋំ ។ តន្តញ្ច តិក្ខវេ សត្ថាហការណីយេន

កុងសំណាក់កិកូជាកូនថា ដ្បិតខ្ញុំមានជម្ងឺ សូមឲ្យលោកកូនរបស់ខ្ញុំនិមន្តមក ខ្ញុំចង់ឲ្យលោកកូននិមន្តមក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទុកជាបិតាមិនបានបញ្ជូនបង្រៃមក ក៏កិកូគប្បីទៅ ដោយសន្តាបករណីយបាន ទើបនិយាយទៅថ្លែដល់កិច្ចដែលបិតាបញ្ជូនបង្រៃមកហើយនោះ កិកូត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃ ដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងសួរកេតំលានកត្ត នឹងសួរកេតំលានុបដ្ឋាកកត្ត នឹងសួរកេតំលានកេសជ្ជៈ ឬនឹងសួរជម្ងឺ ឬនឹងបង្រៃជម្ងឺ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏កងសាសនានេះ បងប្អូនប្រុសរបស់កិកូមានជម្ងឺ ។ បើបងប្អូនប្រុសនោះបញ្ជូនបង្រៃទៅកងសំណាក់កិកូជាបងប្អូនថា ដ្បិតខ្ញុំមានជម្ងឺ សូមឲ្យលោកជាបងប្អូនរបស់ខ្ញុំនិមន្តមក ខ្ញុំចង់ឲ្យលោកជាបងប្អូននិមន្តមក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើបងប្អូនប្រុសបញ្ជូនបង្រៃមកហើយ កិកូគប្បីទៅដោយសន្តាបករណីយបាន បើបងប្អូនប្រុសមិនបានបញ្ជូនបង្រៃមកទេ កិកូមិនគួរទៅទេ កិកូត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏កងសាសនានេះ បងប្អូនស្រីរបស់កិកូមានជម្ងឺ ។ បើបងប្អូនស្រីនោះបញ្ជូនបង្រៃទៅកងសំណាក់កិកូថា ដ្បិតខ្ញុំមានជម្ងឺ សូមឲ្យលោកជាបងប្អូនប្រុសរបស់ខ្ញុំនិមន្តមក ខ្ញុំប្រាថ្នាឲ្យលោកជាបងប្អូនប្រុសនិមន្តមក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើបងប្អូនស្រីបានបញ្ជូនបង្រៃមកហើយ កិកូគប្បីទៅដោយសន្តាបករណីយ

ปหิเตน ภตฺเตน อปฺปหิเตน สตฺตาหํ สนฺนิวิฏฺโฐ กาลงฺกาสิ ฯ ๔๘ ปน ภิกฺขเว ภิกฺขุสฺส ญาตโก กิลาโส โหติ ฯ โส เจ ภิกฺขุสฺส สนฺติเก ทูตํ ปหิณาย อหํ หิ กิลาโส อาคจฺฉตุ ภนฺเต ๔ฏฺฐาหิ ภนฺเตสฺส อาคตฺถ ฯ ตตฺถ ภิกฺขเว สตฺตาหกรณีเยน ปหิเตน ภตฺเตน อปฺปหิเตน สตฺตาหํ สนฺนิวิฏฺโฐ กาลงฺกาสิ ฯ ๔๘ ปน ภิกฺขเว ภิกฺขุสฺส ภคินิ กิลาโส โหติ ฯ โส เจ ภิกฺขุนิ สนฺติเก ทูตํ ปหิณาย อหํ หิ กิลาโส อาคจฺฉตุ ภิกฺขุ ๔ฏฺฐาหิ ภิกฺขุนิ อาคตฺถ ฯ ตตฺถ ภิกฺขเว สตฺตาหกรณีเยน ปหิเตน ภตฺเตน อปฺปหิเตน สตฺตาหํ สนฺนิวิฏฺโฐ กาลงฺกาสิ ฯ

[๙] เตน โข ปน สมเยน สงฺฆสฺส มหาวิหาเร[๑] ทุพฺภิกฺขํ โหติ มนุสฺสานเมว ทฺวิ สาสเกน อรญฺเญ กณฺหา เตลมิสฺสา โหติ ฯ โส ภิกฺขุนิ สนฺติเก

๑ ฉ. วิหาเร ฯ

ជាន កាលបើបង់ប្អូនស្រីមិនបានបញ្ជូនបម្រើមកទេ កិក្ខុមិនត្រូវទៅទេ កិក្ខុ ត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ ញាតិរបស់កិក្ខុមានជម្ងឺ ។ បើញាតិនោះបញ្ជូនបម្រើទៅក្នុងសំណាក់កិក្ខុថា ដូរ្តិខ្ញុំមានជម្ងឺ សូមឲ្យលោកដ៏ចំរើននិមន្តមក ខ្ញុំប្រាថ្នាឲ្យលោកដ៏ចំរើននិមន្តមក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើញាតិបញ្ជូនបម្រើមកហើយ កិក្ខុគប្បីទៅដោយសត្តាហកវណីយជាន កាលបើញាតិមិនបានបញ្ជូនបម្រើមកទេ កិក្ខុមិនត្រូវទៅទេ កិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ អ្នកធ្វើការឈួលរបស់កិក្ខុមានជម្ងឺ ។ បើអ្នកធ្វើការឈួលនោះបញ្ជូនបម្រើទៅកង់សំណាក់កិក្ខុទាំងឡាយថា ដូរ្តិខ្ញុំកុរណាមានជម្ងឺ សូមឲ្យកិក្ខុទាំងឡាយនិមន្តមក ខ្ញុំប្រាថ្នាឲ្យកិក្ខុទាំងឡាយនិមន្តមក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើអ្នកធ្វើការឈួលបញ្ជូនបម្រើមកហើយ កិក្ខុគប្បីទៅដោយសត្តាហកវណីយជាន កាលបើអ្នកធ្វើការឈួលមិនបានបញ្ជូនបម្រើមកទេ កិក្ខុមិនត្រូវទៅទេ កិក្ខុត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃ ។

[៩] សម័យនោះឯង មហាវិហាររបស់សង្ឃបាក់បែកគ្រែតែងតែម ទៅ មានឧបាសកម្នាក់ ជានឲ្យគេតាប់យកគ្រែឈើទៅក្នុងវិត ។ ឧបាសកនោះក៏ជានបញ្ជូនបម្រើទៅ កង់សំណាក់កិក្ខុទាំងឡាយថា បើ

ទ្វតំ ចាហោសិ សចេ ភគ្គវា តំ កល្លំ អារោចេយ្យុំ ឧជ្ឈាយំ តំ កល្លន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សង្ឃកម្មណីយេន កត្តុំ សត្តាហំ សន្និវាដ្ដោ កាតព្ពោតិ ។

វិស្សាវិសភាណាវរ តំដ្ឋិតំ បឋមំ ។

(๑๐) តេន ខោ បន សមយេន កោសលេសុ ជនបទេសុ អញ្ញតរស្មឹំ អាវាសេ វស្សូបគតា ភិក្ខូ ភណ្ឌនជាតា ហោន្តិ ។ កលហំសុបិ បរិចារេំសុបិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ វស្សូបគតា ភិក្ខូ ភណ្ឌនជាតា ហោន្តិ ។ កលហន្តិបិ បរិចារេន្តិបិ ។ ឯសេវ អន្តរាយោតិ បក្កមិតព្ពំ ។ អនាបត្តិ វស្សូបនាយិកេ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ វស្សូបគតា

លោកដ៏ចំរើនចាំឆ័ន្ទយអាចឲ្យគេនាំយកគ្រឿងឈើនោះទៅបាន ខ្ញុំក៏រុ-
ណាឆ័ន្ទប្រគេនគ្រឿងឈើនោះ ។ កិកុខាំឆ័ន្ទយបានក្រាបទូលសេចក្តី
ន្ទុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុចាំឆ័
ន្ទយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុទៅ ដោយសង្ឃករណីយ (កិច្ចដែល
សង្ឃគួរធ្វើ) បាន ហើយត្រូវធ្វើការត្រឡប់វិលវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃ ។

ចប់ ភាណវារៈ សំដែងអំពីភិក្ខុនៅចាំវស្សាដាបឋម ។

(๑๐) សម័យនោះឯង កិកុខាំឆ័ន្ទយបានចាំវស្សាក្នុងអាវាស ๑
ក្នុងកោសលជនបទ ពួកសត្វសាហាវតែងទៅបៀតបៀន ។ ពួកសត្វសា-
ហាវនោះមកចាប់កិកុខាំឆ័នោះខ្លះ មកចោមព័ទ្ធបង្កើលកិកុខាំឆ័នោះខ្លះ ។
កិកុខាំឆ័ន្ទយក្រាបទូលសេចក្តីន្ទុះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គ
ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុចាំឆ័ន្ទយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ កិកុខាំឆ័ន្ទយ
បានចូលវស្សាហើយ មានពួកសត្វសាហាវមកបៀតបៀន ។ ចាប់យកកិក្ខុ
ចាំឆ័នោះទៅក្តី មកចោមព័ទ្ធបង្កើលកិកុខាំឆ័នោះក្តី ។ កិកុខាំឆ័ន្ទយត្រូវ
ធ្វើទុក្កក្នុងចិត្តថា អាវាសនេះឯងមានសេចក្តីអន្តរាយ ហើយចៀសចេញ
ទៅចុះ ។ កិកុខាំឆ័នោះជាចាំវស្សា តែមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្នាលភិក្ខុចាំឆ័-
ន្ទយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ កិកុខាំឆ័ន្ទយបានចូលវស្សាហើយ ពួក

កិក្ខូ សិរីសបេហិ ឧញ្ហាឧប្បា ហោន្តិ ។ ឱសន្តិបិ បរិភា-
តេន្តិបិ ។ ឯសេវ អត្តភាយោតិ បក្កមិតព្ពំ ។ អភា-
បត្តិ វិស្សុច្ចេឧស្ស ។ ឥធ បន កិក្ខូវេ វិស្សូបកតា
កិក្ខូ ចោរេហិ ឧញ្ហាឧប្បា ហោន្តិ ។ វិលុម្បន្តិបិ អាភោ-
ដេន្តិបិ ។ ឯសេវ អត្តភាយោតិ បក្កមិតព្ពំ ។ អភាបត្តិ
វិស្សុច្ចេឧស្ស ។ ឥធ បន កិក្ខូវេ វិស្សូបកតា កិក្ខូ
បិសាចេហិ ឧញ្ហាឧប្បា ហោន្តិ ។ អាវិសន្តិបិ ហរន្តិបិ[1] ។
ឯសេវ អត្តភាយោតិ បក្កមិតព្ពំ ។ អភាបត្តិ វិស្សុច្ចេ-
ឧស្ស ។ ឥធ បន កិក្ខូវេ វិស្សូបកតានំ កិក្ខូនំ តាសោ
អត្តិនា ឧឆ្ឆា ហោតិ ។ កិក្ខូ បិណ្ឌាយេន កិលមន្តិ ។

---

๑ ឧដ្ឋម្បិ ហរន្តីតិបិ កត្ថចិ ឱត្តព្ពេ ទិស្សតិ ។

សត្វមានពិស(១) មកបៀតបៀន ។ សត្វខ្លាឃ្មាំងនោះទាំងកិក្ខុខ្លះ មកចោមព័ទ្ធបង្អើលកិក្ខុទាំងនោះខ្លះ ។ កិក្ខុទាំងនោះត្រូវតាំងចិត្តថា អាវាសនេះឯងមានសេចក្តីអន្តរាយ ហើយចៀសចេញទៅចុះ ។ កិក្ខុទាំងនោះជាប់វិស្សា តែមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ បើកិក្ខុទាំងឡាយចូលវិស្សាហើយ មានពួកចោរមកបៀតបៀន ។ ចោរទាំងនោះបួងឱនកិក្ខុទាំងឡាយខ្លះ ឲយសំពត់កិក្ខុទាំងឡាយខ្លះ ។ កិក្ខុទាំងនោះត្រូវតាំងចិត្តថា អាវាសនេះឯងមានសេចក្តីអន្តរាយ ហើយចៀសចេញទៅចុះ ។ កិក្ខុទាំងនោះជាប់វិស្សា តែមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ កិក្ខុទាំងឡាយចូលវិស្សាហើយ មានពួកចិសាចបៀតបៀន ។ ចិសាចទាំងនោះចូលទៅ (ក្នុងសរីរៈរបស់កិក្ខុទាំងឡាយនោះ) ខ្លះ នាំយក (កិក្ខុទាំងឡាយនោះ) ទៅខ្លះ ។ កិក្ខុទាំងនោះត្រូវតាំងចិត្តថា អាវាសនេះឯងមានសេចក្តីអន្តរាយ ហើយចៀសចេញទៅចុះ ។ កិក្ខុទាំងនោះជាប់វិស្សា តែមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ កិក្ខុទាំងឡាយចូលវិស្សាហើយ ស្រាប់តែភ្លើងឆេះស្រុកជាទីគោចរ ។ កិក្ខុទាំងឡាយក៏លំបាកដោយអាហារបិណ្ឌបាត

---

១ សរីសបៈ សំដៅយកសត្វលូនវារដែលមានពិស មានពស់ក្អែបជាដើម ។

ฯเปฯ อนฺตกายาติ ปกฺกมิตพฺพํ ฯ อถาปตฺติ วุฏฺฐาติ-
สฺส ฯ สเจ ปน ภิกฺขาย วุฏฺฐปิตกาลโต ภิกฺขุโน สรี-
รโต อุทกพินฺทุ ปคฺฆรติ อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส ฯ ปคฺฆ-
รติ อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส ฯ ฯเปฯ อนฺตกายาติ ปกฺกมิตพฺพํ ฯ
อถาปตฺติ วุฏฺฐาติสฺส ฯ สเจ ปน ภิกฺขาย วุฏฺฐปิตกาลโต
ภิกฺขุโน สรีรโต อุทกพินฺทุ ปคฺฆรติ อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส ฯ
ปคฺฆร

ภิกษุตำนั้นพึงตัดสินว่า อาตมานี้มีเสนาสนะอันเขาถวายแล้ว แล้วจึงหลีกไปเถิด ฯ ภิกษุตำนั้นอยู่จำพรรษา ก็ไม่ควรขับไล่ ฯ ดูกรภิกษุตำทั้งหลาย ก็ภิกษุตำนี้ ภิกษุตำอยู่จำพรรษาแล้ว ย่อมได้เสนาสนะนี้ ภิกษุตำอยู่จำพรรษาแล้ว ย่อมได้เสนาสนะเพียงเท่านี้ ฯ ภิกษุตำถูกขับไล่ด้วยเสนาสนะ ฯ ภิกษุตำนั้นพึงตัดสินว่า อาตมานี้มีเสนาสนะอันเขาถวายแล้ว แล้วจึงหลีกไปเถิด ฯ ภิกษุตำนั้นอยู่จำพรรษา ก็ไม่ควรขับไล่ ฯ ดูกรภิกษุตำทั้งหลาย ก็ภิกษุตำนี้ ภิกษุตำอยู่จำพรรษาแล้ว ย่อมได้เสนาสนะนี้ ภิกษุตำอยู่จำพรรษาแล้ว ย่อมได้เสนาสนะเพียงเท่านี้ ฯ ภิกษุตำถูกขับไล่ด้วยเสนาสนะ ฯ ภิกษุตำนั้นพึงตัดสินว่า อาตมานี้มีเสนาสนะอันเขาถวายแล้ว แล้วจึงหลีกไปเถิด ฯ ภิกษุตำนั้นอยู่จำพรรษา ก็ไม่ควรขับไล่ ฯ ดูกรภิกษุตำทั้งหลาย ก็ภิกษุตำนี้ ภิกษุตำอยู่จำพรรษาแล้ว ย่อมได้เสนาสนะนี้ ภิกษุตำอยู่จำพรรษาแล้ว ย่อมได้เสนาสนะเพียงเท่านี้ ฯ ภิกษุตำถูกขับไล่ด้วยเสนาสนะ ฯ ภิกษุตำนั้นพึงตัดสินว่า อาตมานี้มีเสนาสนะอันเขาถวายแล้ว แล้วจึงหลีกไปเถิด ฯ ภิกษุตำนั้นอยู่จำพรรษา ก็ไม่ควรขับไล่ ฯ

(๑๑) สมัยนั้นแล เมื่อภิกษุตำอยู่จำพรรษาแล้ว ย่อมได้อาวาส ๑ ย่อมได้เสนาสนะเพียงเท่านี้ ฯ

កតរតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ កិក្ខវេ យេន តាមោ តេន គន្តុន្តិ ។ តាមោ ទ្វេជា កិច្ឆន្តុ ។ កតរតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ កិក្ខវេ យេន តាមា ពហុតរា តេន គន្តុន្តិ ។ ពហុតរា អស្សទ្ធា ហោន្តិ អប្បស្សុតា ។ កតរតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ កិក្ខវេ យេន សទ្ធា បសន្នា តេន គន្តុន្តិ ។

(๑๒) តេន ខោ បន សមយេន កោសលេសុ ជនបទេសុ អញ្ញតរស្មិំ អារាមេ វិស្សូបគតា កិក្ខូ ន លភិំសុ លូខស្សូបកំ បណីតស្សូបកំ កោជនស្សូបកំ យាវទត្ថំ ចារិប្បរំ ។ កតរតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ឥធ បន កិក្ខវេ វិស្សូបគតា កិក្ខូ ន លភន្តិ លូខស្សូបកំ បណីតស្សូបកំ កោជនស្សូបកំ យាវទត្ថំ ចារិប្បរំ ។ ឯសេវ

កិក្ខុទាំងនោះបានក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ស្រុកជាទីគោចរមានក្នុងទីណា តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយទៅនៅក្នុងទីនោះចុះ ។ ចំណែកអ្នកស្រុកបែកគ្នាទៅជាពីរផ្នែក ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកស្រុកទាំងឡាយមានចំនួនច្រើនជាងនៅក្នុងទីណា តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយទៅនៅក្នុងទីនោះបាន ។ (ចំណែក) អ្នកស្រុកដែលឥតមានសទ្ធា ឥតមានសេចក្តីជ្រះថ្លា ច្រើនជាង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកអ្នកស្រុកដែលមានសទ្ធាជ្រះថ្លាមាននៅក្នុងទីណា តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយទៅនៅក្នុងទីនោះឯង ។

(១២) សម័យនោះឯង ក្នុងកោសលជនបទ មានពួកភិក្ខុចូលវស្សាក្នុងអាវាស១ក៏មិនដែលបានភោជនសៅហ្មងប្តូរគ្នាមកឲ្យបានឆ្អែតពេញលេញម្តងសោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើពួកភិក្ខុដែលចូលវស្សាហើយ មិនបានភោជនសៅហ្មង ប្តូរគ្នាមកឲ្យមកឆ្អែតពេញលេញទេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះត្រូវតាំងចិត្តថា អាវាសនេះឯងមាន

อนฺตกายเต ปกฺกมิตพฺพํ ฯ อถาปตฺติ วิสฺสชฺเชนสฺส ฯ
สเจ ปน ภิกฺขเว วิสฺสุปคตา ภิกฺขู ลภนฺติ ลาเภสฺส ฯ
ปณีตสฺส ฯ ภោชนสฺส យាวเทวตฺถំ ចារិត្តំ ន លភนฺติ
สปฺปายานิ ភោជนានិ ฯ เอเสว อนฺตกายเต ปกฺก-
มิตพฺพំ ฯ อถาปตฺติ วิสฺสชฺเชนสฺส ฯ สเจ ปน ภิกฺขเว
วิสฺสุปคตา ภิกฺขู ลภนฺติ ลาเภสฺส ฯ ปณีตสฺส
ฯ ภោชนสฺส យាวเทวตฺถំ ចារិត្តំ លភนฺติ สปฺปายานิ
ភោជនានิ ន លភนฺติ สปฺปายานิ ភេសជฺชานิ ฯ เอเสว
อนฺตกายเต ปกฺกมิตพฺพំ ฯ อถาปตฺติ วิสฺสชฺเชนสฺส ฯ
สเจ ปน ภิกฺขเว วิสฺสุปคตา ภิกฺขู ลภนฺติ ลาเภสฺส
ฯ ปณีตสฺส ฯ ภោชนสฺส យាวเทวตฺถំ ចារិត្តំ
លភนฺติ สปฺปายานิ ภោជนានิ លភนฺติ สปฺปายานิ
ភេសជฺชានิ ន លភนฺติ បฏิรูปំ ឧបដ្ឋាកំ ฯ เอเสว
อนฺตกายเต ปกฺกมิตพฺพំ ฯ อถาปตฺติ วิสฺสชฺเชนสฺส ฯ
สเจ ปน ภิกฺขเว วิสฺสุปคตา ภิกฺขู ឧបដ្ឋាកំ ឧបដ្ឋាកិនិយา ឧបមន្តេតิ

สេចក្តីអន្តរាយ ហើយចៀសចេញទៅចុះ ។ កិក្ខុទាំងនោះដាច់រស្យា តែមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើពួកកិក្ខុដែលចូលរស្យាហើយបានភោជនសៅហ្មង ឬខុទ្ទមល្មមឆ្អែតពេញលេញ ហើយ តែមិនបានភោជនទាំងឡាយឲ្យជាទីសប្បាយសោះ ។ កិក្ខុទាំងនោះត្រូវតាំងចិត្តថា អាវាសនេះឯងមានសេចក្តីអន្តរាយ ហើយចៀសចេញទៅចុះ ។ កិក្ខុទាំងនោះដាច់រស្យា តែមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើពួកកិក្ខុចូលរស្យាហើយ បានភោជនសៅហ្មងឬខុទ្ទមល្មមឆ្អែតពេញលេញ បានភោជនទាំងឡាយក៏ជាទីសប្បាយ តែមិនបានភេសជ្ជៈទាំងឡាយជាទីសប្បាយសោះ ។ កិក្ខុទាំងនោះត្រូវតាំងចិត្តថា អាវាសនេះឯងមានសេចក្តីអន្តរាយ ហើយចៀសចេញទៅចុះ ។ កិក្ខុទាំងនោះដាច់រស្យា តែមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើពួកកិក្ខុដែលចូលរស្យាហើយ បានភោជនសៅហ្មងឬខុទ្ទមល្មមឆ្អែតពេញលេញ បានភោជនទាំងឡាយក៏ជាទីសប្បាយ បានភេសជ្ជៈទាំងឡាយក៏ជាទីសប្បាយ តែមិនបានអ្នកឧបដ្ឋាកឲ្យសមគួរសោះ ។ កិក្ខុទាំងនោះត្រូវតាំងចិត្តថា អាវាសនេះឯងមានសេចក្តីអន្តរាយ ហើយចៀសចេញទៅចុះ ។ កិក្ខុទាំងនោះដាច់រស្យា តែមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានស្រីមកប្រលោមកិក្ខុ

ฝហิ កត្តេ ហិរញ្ញំ ก តេ ទេមិ សុវណ្ណំ ก តេ ទេមិ ខេត្តំ ก តេ ទេមិ វត្ថុំ ก តេ ទេមិ តារុំ ก តេ ទេមិ តារឺ ก តេ ទេមិ ធាសំ ก តេ ទេមិ ធាសឺ ก តេ ទេមិ ជីតរំ ก តេ ទេមិ ភរិយត្តាយ អហំ ก តេ ភរិយា ហោមិ អញ្ញំ ก តេ ភរិយំ អានេមីតិ ។ តត្រ ចេ ភិក្ខុនោ ฝវំ ហោតិ លហុបរិវត្តំ ខោ ចិត្តំ វុត្តំ ភគវតា សិយាបិ មេ ព្រហ្មចរិយស្ស អន្តរាយោតិ បញ្ញាមិតព្ពំ ។ អនាបត្តិ វិស្សុច្ឆេទស្ស ។ ឥធ បន ភិក្ខុវេ វិស្សុបគតំ ភិក្ខុំ វេសី ឆិមន្តេតិ ។ បេ ។ ជុល្ល-ក្កុមារឺ ឆិមន្តេតិ បណ្ឌកោ ឆិមន្តេតិ ញាតកោ ឆិមន្តេ-ន្តិ ภជានោ ឆិមន្តេន្តិ ហោរ ឆិមន្តេន្តិ ចុត្តា ឆិមន្តេន្តិ ฝហិ កត្តេ ហិរញ្ញំ ก តេ ទេម សុវណ្ណំ ก តេ ទេម ខេត្តំ ก តេ ទេម វត្ថុំ ก តេ ទេម តារុំ ก តេ ទេម

ដែលចូលវស្សាហើយថា លោកម្ចាស់ចូរនិមន្តមក ខ្ញុំកុណាប្រគេនជ្រាក់លោកក្តី ខ្ញុំកុណាប្រគេនមាសលោកក្តី ខ្ញុំកុណាប្រគេនដែរលោកក្តី ខ្ញុំកុណាប្រគេនចំការលោកក្តី ខ្ញុំកុណាប្រគេនគោឈ្មោលលោកក្តី ខ្ញុំកុណាប្រគេនគោញីលោកក្តី ខ្ញុំកុណាប្រគេនខ្ញុំប្រុសលោកក្តី ខ្ញុំកុណាប្រគេនខ្ញុំស្រីលោកក្តី ខ្ញុំកុណាប្រគេនកូនស្រីដើម្បីឲ្យជាករិយាលោកក្តី ខ្ញុំកុណាជាករិយាលោកក្តី ខ្ញុំកុណានាំយកស្រីដទៃមកឲ្យជាករិយាលោកក្តី ។ កាលវេលានោះ បើភិក្ខុមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា បុគ្គលជាធម្មជាតតែងបៃតឡប់ហ័សដោយពិត ក្រែងព្រហ្មចរិយធម៌របស់អាត្មាអញនឹងមានសេចក្តីអន្តរាយ ដូច្នេះហើយត្រូវចៀសចេញទៅបាន ។ ភិក្ខុនោះដាច់វស្សាតែមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានស្រីផ្លាមាសមកប្រលោមភិក្ខុដែលចូលវស្សាហើយ ។បេ។ ថុល្លកុមារី (ស្រីចាស់ក្រមុំ) មកប្រលោម ខ្ចីយមកប្រលោម ពួកញាតិមកប្រលោម ពួកស្តេចមកប្រលោម ពួកចោរមកប្រលោម ពួកអ្នកលេងមកប្រលោមថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន សូមលោកម្ចាស់និមន្តមក យើងខ្ញុំប្រគេនជ្រាក់លោកក្តី យើងខ្ញុំប្រគេនមាសលោកក្តី យើងខ្ញុំប្រគេនដែរលោកក្តី យើងខ្ញុំប្រគេនចំការលោកក្តី យើងខ្ញុំប្រគេនគោឈ្មោលលោកក្តី យើងខ្ញុំប្រគេន

ตาวตา ปิ ตาวเทว ฉาสนฺนา ปิ ตาวเทว ฉาสีทนฺนา ปิ ตาวเทว ฉินฺนปาตา ปิ ตาวเทว ภายนฺตา อญฺญา ปิ ตาวเทว ภายนฺตา อาเณ-มาติ ฯ ตตฺร เจ ภิกฺขเว ฯ ปฐมปาราชิกสฺส ฯ ปทภาชนียสฺส

គោញ្ញីលោកក្តី យើងខ្ញុំប្រគេនខ្ញុំប្រុសលោកក្តី យើងខ្ញុំប្រគេនខ្ញុំស្រីលោកក្តី យើងខ្ញុំប្រគេនកូនស្រីដើម្បីឲ្យជាកវិយាលោកក្តី យើងខ្ញុំនាំយកស្រីដទៃមកឲ្យជាកវិយាលោកក្តី ។ កាលនោះ បើកិកុមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ចិត្តជាធម្មជាតតែងប្រែប្រួលឆាប់រហ័សដោយពិត ព្រោះមានសេចក្តីអន្តរាយដល់ព្រហ្មចរិយធម៌របស់អាត្មាអញ ដូច្នេះហើយត្រូវចៀសចេញទៅបាន ។ កិកុនោះជាច់វស្សា តែមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្នាលកិកុទាំងឡាយ កាលសាសនានេះ បើកិកុចូលវស្សាហើយឃើញកំណាប់ទ្រព្យឥតមានម្ចាស់ ។ កាលនោះ បើកិកុមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ចិត្តជាធម្មជាតតែងប្រែប្រួលឆាប់រហ័សដោយពិត ព្រោះមានសេចក្តីអន្តរាយដល់ព្រហ្មចរិយធម៌របស់អាត្មាអញ ដូច្នេះហើយត្រូវចៀសចេញទៅបាន ។ កិកុនោះជាច់វស្សា តែមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្នាលកិកុទាំងឡាយ កាលសាសនានេះ បើកិកុចូលវស្សាហើយឃើញកិកុច្រើនរូបកំពុងព្យាយាមដើម្បីបំបែកសង្ឃ ។ កាលនោះ បើកិកុមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា សង្ឃកេទព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថាមានទោសធ្ងន់ សូមកុំឲ្យសង្ឃបែកគ្នាកាលនៅចំពោះមុខអញឡើយ ដូច្នេះហើយត្រូវចៀសចេញទៅបាន ។ កិកុនោះជាច់វស្សា តែមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្នាលកិកុទាំងឡាយ កាលសាសនានេះ

សុណាតិ សម្ពហុលា ភិក្ខូ សង្ឃរាជាយ បវត្តេ-
មន្តីតិ ។ តត្រ ចេ ភិក្ខោ ឯវំ វោតិ ករុណោ ខោ
សង្ឃរាជោ វុត្តោ ភគវតា មា មយិ សម្មុខីភូតេ សង្ឃោ
ភិជ្ជីតិ បត្តមិតព្ពំ ។ អជាបត្តិ វិស្សជ្ជេតព្ពា ។ ឥធ
បន ភិក្ខវេ វិស្សុបគតោ ភិក្ខុ សុណាតិ អមុកស្មិំ
ភិរ អារាមេ សម្ពហុលា ភិក្ខូ សង្ឃរាជាយ បវត្តេ-
មន្តីតិ ។ តត្រ ចេ ភិក្ខោ ឯវំ វោតិ តេ ខោ មេ
ភិក្ខូ មិត្តា តព្ភាវំ ភិក្ខាមិ ករុណោ ខោ អាវុសោ
សង្ឃរាជោ វុត្តោ ភគវតា មា អាយស្មន្តានំ សង្ឃរាជោ
វុច្ចតិ ភវិស្សន្តិ មេ វចនំ សុស្សូសិស្សន្តិ សោតំ
ឱទហិស្សន្តីតិ បត្តមិតព្ពំ ។ អជាបត្តិ វិស្សជ្ជេតព្ពា ។
ឥធ បន ភិក្ខវេ វិស្សុបគតោ ភិក្ខុ សុណាតិ អមុ-
កស្មិំ ភិរ អារាមេ សម្ពហុលា ភិក្ខូ សង្ឃរាជាយ
បវត្តេមន្តីតិ ។ តត្រ ចេ ភិក្ខោ ឯវំ វោតិ តេ

បើភិក្ខុចូលវស្សាហើយ ឃានឮដំណឹងថា ពួកភិក្ខុច្រើនរូបព្យាយាមដើម្បីបំបែកសង្ឃ ។ កាលនោះ បើភិក្ខុមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ការបំបែកសង្ឃ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថាមានទោសធ្ងន់ សូមកុំឲ្យសង្ឃបែកគ្នាកាលទីចំពោះមុខអញឡើយ ដូច្នេះហើយត្រូវចៀសចេញទៅបាន ។ ភិក្ខុនោះដាច់វស្សា តែមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលសាសនានេះ បើភិក្ខុចូលវស្សាហើយឃានឮដំណឹងថា កាលអាវាសឯណោះ មានភិក្ខុច្រើនរូបព្យាយាមដើម្បីបំបែកសង្ឃ ។ កាលនោះ បើភិក្ខុមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុទាំងនោះជាមិត្តរបស់អាត្មាអញ អាត្មាអញនឹងនិយាយនឹងភិក្ខុទាំងនោះថា នែអាវុសោ ការបំបែកសង្ឃ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថាមានទោសធ្ងន់ អស់លោកដ៏មានអាយុកុំចូលចិត្តនឹងការបំបែកសង្ឃឡើយ ភិក្ខុទាំងនោះមុខជានឹងធ្វើតាម មុខជានឹងជ្រុះថាដើម្បីស្តាប់ពាក្យអាត្មាអញ មុខជានឹងផ្ទៀងត្រចៀកស្តាប់ ដូច្នេះហើយត្រូវចៀសចេញទៅបាន ។ ភិក្ខុនោះដាច់វស្សា តែមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលសាសនានេះ បើភិក្ខុចូលវស្សាហើយឃានឮដំណឹងថាកាលអាវាសឯណោះ មានភិក្ខុច្រើនរូបព្យាយាមដើម្បីបំបែកសង្ឃ ។ កាលនោះ បើភិក្ខុមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុទាំងនោះ

ขา เม ภิกฺขู ฉ ปิตฺตา อปิจ เย เตสํ ปิตฺตา เต เม ปิตฺตา ฌาปนา วิกฺขามิ เต วุตฺตา เต วิกฺขิตฺตา กรุเกา ขา อาวุโส สงฺฆเภทา วุตฺตา ภควตา มา อายสฺมนฺตานํ สงฺฆเภทา รุจิตฺถาติ ภควนฺตญฺเจ เม วจนํ สุสฺสูสิสฺสนฺติ เสยฺยถาปิ ทนฺตปิตฺตญฺจ ๆ อถาปรานิ วสฺสูปนายิกสฺส ๆ ๔๓ ปน ภิกฺขาย วสฺสูปคตสฺส ภิกฺขุ สุณาติ อมุกสฺมึ กิร อาวาเส สมฺพหุลา ภิกฺขู ฌาปนา สงฺฆา ภิชฺชนฺติ ๆ ตตฺร เจ ภิกฺขา ฌาปนา ฌานํ ปเวทนฺติ เต ขา เม ภิกฺขู ปิตฺตา ฌาปนา วิกฺขามิ ภควนฺตา ขา อาวุโส สงฺฆเภทา วุตฺตา ภควตา มา อายสฺมนฺตานํ สงฺฆเภทา รุจิตฺถาติ ภควนฺตญฺเจ เม วจนํ สุสฺสูสิสฺสนฺติ เสยฺยถาปิ ทนฺตปิตฺตญฺจ ๆ อถาปรานิ วสฺสูปนายิกสฺส ๆ ๔๓ ปน ภิกฺขาย วสฺสูปคตสฺส ภิกฺขุ สุณาติ อมุกสฺมึ กิร อาวาเส สมฺพหุลา ภิกฺขู

មិនមែនជាមិត្តរបស់អាត្មាអញមែន ប៉ុន្តែថាកិកុំតាំងឆ្ពាយណាដែលជាមិត្តរបស់កិកុំតាំងឆ្ពាយនោះ កិកុំតាំងនោះក៏ជាមិត្តរបស់អាត្មាអញដែរ អញនឹងនិយាយប្រាប់កិកុំតាំងនោះ កិកុំតាំងនោះ លុះអាត្មាអញបាននិយាយទៅហើយ មុខជានឹងនិយាយប្រាប់កិកុំតាំងនោះថា នែអាវុសោ ការបំបែកសង្ឃ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថាមានទោសធ្ងន់ អស់លោកដ៏មានអាយុកុំចូលចិត្តនឹងការបំបែកសង្ឃឡើយ កិកុំតាំងនោះមុខជានឹងធ្វើតាមមុខជានឹងប្រាប្តាដើម្បីស្តាប់ពាក្យអាត្មាអញ មុខជានឹងផ្ទៀងត្រចៀកស្តាប់ ដូច្នេះហើយត្រូវបៀសចេញទៅបាន ។ កិកុំនោះជាប់សង្ឃា តែមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្នាលកិកុំតាំងឆ្ពាយ ក្នុងសាសនានេះ កិកុំបួលវិសង្ឃាហើយ បានតាំងដំណឹងថា ក្នុងអាវាសឯណោះសង្ឃមុខជានឹងបែកព្រោះកិកុំច្រើនរូប ។ ក្នុងវេលានោះ បើកិកុំមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា កិកុំតាំងនោះជាមិត្តរបស់អញ ។ នឹងនិយាយប្រាប់កិកុំតាំងនោះថា នែអាវុសោ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថាការបំបែកសង្ឃមានទោសធ្ងន់ លោកដ៏មានអាយុតាំងឆ្ពាយកុំចូលចិត្តនឹងការបំបែកសង្ឃឡើយ កិកុំតាំងនោះនឹងធ្វើតាម នឹងប្រាប្តាដើម្បីស្តាប់ពាក្យរបស់អញ នឹងផ្ទៀងត្រចៀកស្តាប់ ដូច្នេះហើយត្រូវបៀសចេញទៅបាន ។ កិកុំនោះជាប់សង្ឃា តែមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្នាលកិកុំតាំងឆ្ពាយ ក្នុងសាសនានេះ បើកិកុំបួលវិសង្ឃាហើយ បាន

กิญฺจาปิ สเจฺจปิ กิญฺจาปิ ฯ ตตฺร เจ กิญฺจาปิ ยทิ
ปเนตสฺส เอวมฺปิ เอวมฺปิ เม กิญฺจ นตฺถิ อถ จ ปเนเตสํ นตฺถิ
เอว เม นตฺถิ ตฺยาหํ วกฺขามิ เอว วุตฺเต เอวกฺขณิเก กรุเณว
ปเนส อาวุโส สงฺฆเภเทน วุตฺเต ภควตา หา อายสฺมนฺตานิ
สงฺฆเภเทน วุจฺจนฺติ การิสฺสนฺติ เม วจนนฺติ สุสฺสูสิสฺสนฺติ
โสตนฺติ โอหิโสฺสนฺตีติ ปกฺขมิตพฺพ ฯ อถาปตฺติ วิสฺสชฺเช-
ตพฺพ ฯ ส ปน กิญฺจาปิ วิสุทฺธคตาสีสานุสาสนาทิ กิญฺจิ สุณาติ
อมุกสฺมึ กิร อาวาเส สมฺพหุลา กิญฺจิเทว สงฺฆ-
เภทาย ปกฺขมนฺตีติ ฯ ตตฺร เจ กิญฺจาปิ ยทิ ปเนส ตา
เอว เม กิญฺจิเทว นตฺถิ ตาหิ วกฺขามิ กรุเณว เอว
กิญฺจิเทว สงฺฆเภเทน วุตฺเต ภควตา หา กิญฺจิเทว

ឮដំណឹងថាកឋិនអាវាសឯណោះ សង្ឃមុខជានឹងបែកគ្រែពុះកិក្ខុគ្រប់ច្រើនរូប ។ កឋិនវេលានោះ បើកិក្ខុមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា កិក្ខុទាំងឡាយនោះឯងមិនមែនជាមិត្តរបស់អាត្មាទេ ប៉ុន្តែថាកិក្ខុទាំងឡាយណាដែលជាមិត្តរបស់កិក្ខុទាំងនោះ កិក្ខុទាំងនោះក៏ជាមិត្តរបស់អាត្មាអញដែរ អាត្មាអញនឹងនិយាយប្រាប់កិក្ខុទាំងនោះ កិក្ខុទាំងនោះលុះអាត្មាអញនិយាយទៅហើយ មុខជានឹងនិយាយប្រាប់កិក្ខុទាំងនោះថា នែអាវុសោ ការបំបែកសង្ឃព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថាមានទោសធ្ងន់ អស់លោកដ៏មានអាយុ កុំចូលចិត្តនឹងការបំបែកសង្ឃឡើយ កិក្ខុទាំងនោះមុខជានឹងធ្វើតាម មុខជានឹងប្រាប្តាដើម្បីស្តាប់ពាក្យ អាត្មាអញមុខជានឹងផ្តឿងត្រចៀកស្តាប់ ដូច្នេះហើយត្រូវចៀសចេញទៅបាន ។ កិក្ខុនោះជាប់វស្សា តែមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយក្នុងសាសនានេះ បើកិក្ខុចូលវស្សាហើយ បានឮដំណឹងថា ក្នុងអាវាសឯណោះមានកិក្ខុនីច្រើនរូបព្យាយាមដើម្បីបំបែកសង្ឃ ។ កឋិនវេលានោះ បើកិក្ខុមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា កិក្ខុនីទាំងនោះ ជាមិត្តរបស់អាត្មាអញពិតរាត្មាអញនឹងនិយាយប្រាប់កិក្ខុនីទាំងនោះថា នែនាងទាំងឡាយ ការបំបែកសង្ឃព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថាមានទោសធ្ងន់ អស់នាង

สงฺฆเภทาย ปฏิปนฺนา โหติ วชฺชา เจว โข สุสฺสูสิสฺสนฺติ
โน ปฏิพาหิสฺสนฺติ ปกฺขมิตฺวา ฯ อนาปตฺติ วิสฺสาเสน ฯ
๙๓ ปน ภิกฺขุเว วิสฺสาสคาโร ภิกฺขุ สุณมาโน
ปฏิ อมุกสฺมึ กิร อาวาเส สมฺพหุลา ภิกฺขู อิมาย
สงฺฆเภทาย ปรกฺกมนฺตีติ ฯ ตตฺร เจ ภิกฺขุ เอวํ
วเทยฺย มา เม ตุมฺเห อายสฺมนฺโต อวจุตฺถ ยา
ตาสํ วาจา ตา เม วาจา ตายา วาจาย จิตฺตา ตา
จิตฺตา กุโต ตา เม จิตฺตา ตายา จิตฺต

กุ้ំបូលចិត្តនឹងការបំបែកសង្ឃឡើយ ពួកភិក្ខុនីនោះមុខជានឹងដួលតាម មុខជានឹងធ្វើតាមពាក្យអាត្មាអញ មុខជានឹងផ្ទៀងត្រចៀកស្តាប់ ដូច្នេះហើយត្រូវចៀសចេញទៅបាន ។ ភិក្ខុនោះជាប់វស្សា តែមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើភិក្ខុបួលវស្សាហើយ បានឮដំណឹងថា ក្នុងអាវាសឯណោះមានភិក្ខុនីច្រើនរូប ព្យាយាមដើម្បីបំបែកសង្ឃ ។ ក្នុងវេលានោះ បើភិក្ខុមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុនីទាំងនោះមិនមែនជាមិត្តរបស់អាត្មាអញមែន ប៉ុន្តែថា ភិក្ខុនីណាដែលជាមិត្តរបស់ភិក្ខុនីទាំងនោះ ភិក្ខុនីទាំងនោះក៏ជាមិត្តរបស់អាត្មាអញដែរ អាត្មាអញនឹងនិយាយប្រាប់ភិក្ខុនីទាំងនោះ ភិក្ខុនីទាំងនោះលុះអាត្មាអញនិយាយទៅហើយ មុខជានិយាយប្រាប់ភិក្ខុនីទាំងនោះថា នែនាងទាំងឡាយ ការបំបែកសង្ឃ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តែងសំដែងថាមានទោសធ្ងន់ពួកនាង កុំបូលចិត្តនឹងការបំបែកសង្ឃឡើយ ពួកភិក្ខុនីនោះមុខជានឹងដួលតាម មុខជានឹងធ្វើតាមពាក្យអាត្មាអញ មុខជានឹងផ្ទៀងត្រចៀកស្តាប់ ដូច្នេះហើយត្រូវចៀសចេញទៅចុះ ។ ភិក្ខុនោះជាប់វស្សា តែមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើភិក្ខុបួលវស្សាហើយ បានឮដំណឹងថា ក្នុងអាវាសឯណោះសង្ឃមុខជានឹងបែកគ្នាពួកភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ក្នុងវេលានោះ បើភិក្ខុមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា

តាហំ វក្ខាមិ ភគវតោ ខោ ភគិនិយោ សន្ធ្យភេនោ វុត្តោ ភគវតា មា ភគិនីនំ សន្ធ្យភេនោ វុច្ចត្តាតិ ភ-
វិស្សន្តិ មេ វចនំ សុស្សូសិស្សន្តិ សោតំ ឱទហិស្សន្តីតិ បក្កមិតព្ពំ ។ អនាបត្តិ វិស្សច្ឆេទិស្ស ។ ឥធ បន
ភិក្ខវេ វិស្សុបកតោ ភិក្ខុ សុណាតិ អមុកស្មិំ កិរ អាវាសេ សម្ពហុលាហិ ភិក្ខុនីហិ សទ្ធិ្ធ ភិញ្ជាតិ ។
តត្រ ចេ ភិក្ខុនោ ឯវំ ហោតិ តា ខោ មេ ភិក្ខុនិយោ ន មិត្តា អបិច យា តាសំ មិត្តា តា មេ មិត្តា តាហំ
វក្ខាមិ តា វុត្តា តា វក្ខន្តិ ភគវតោ ខោ ភគិនិយោ សន្ធ្យភេនោ វុត្តោ ភគវតា មា ភគិនីនំ សន្ធ្យភេនោ
វុច្ចត្តាតិ ភវិស្សន្តិ មេ វចនំ សុស្សូសិស្សន្តិ សោតំ ឱទហិស្សន្តីតិ បក្កមិតព្ពំ ។ អនាបត្តិ វិស្សច្ឆេទិស្ស ។

កិក្ខនីទាំងនោះ ជាមិត្តរបស់អាត្មាអញដោយពិត អាត្មាអញនឹងនិយាយប្រាប់កិក្ខនីទាំងនោះថា នែនាងទាំងឡាយ ការបំបែកសង្ឃព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថាមានទោសធ្ងន់ អស់ទាំងនាង កុំចូលចិត្តនឹងការបំបែកសង្ឃឡើយ កិក្ខនីទាំងនោះមុខជានឹងធ្វើតាមមុខជាប្រាថ្នាដើម្បីស្តាប់ពាក្យអាត្មាអញ មុខជានឹងផ្សឹងត្រចៀកស្តាប់ ដូច្នេះហើយត្រូវចៀសចេញទៅបាន ។ កិក្ខុនោះដាច់វស្សា តែមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើភិក្ខុចូលវស្សាហើយ បានឮដំណឹងថា ក្នុងអាវាសឯណោះសង្ឃមុខជានឹងបែកព្រោះកិក្ខនីច្រើនរូប ។ ក្នុងវេលានោះ បើភិក្ខុមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា កិក្ខនីទាំងនោះមិនមែនជាមិត្តរបស់អាត្មាអញពិតមែន ប៉ុន្តែថា កិក្ខនីទាំងឡាយណាដែលជាមិត្តរបស់កិក្ខនីទាំងនោះ កិក្ខនីទាំងឡាយនោះក៏ជាមិត្តរបស់អាត្មាអញដែរ អាត្មាអញនឹងនិយាយប្រាប់កិក្ខនីទាំងនោះ កិក្ខនីទាំងនោះលុះអាត្មាអញនិយាយទៅហើយ នឹងនិយាយប្រាប់កិក្ខនីទាំងនោះថា នែនាងទាំងឡាយ ការបំបែកសង្ឃព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថាមានទោសធ្ងន់ ពួកនាងកុំចូលចិត្តនឹងការបំបែកសង្ឃឡើយ កិក្ខនីទាំងនោះមុខជានឹងធ្វើតាមមុខជាប្រាថ្នាដើម្បីស្តាប់ពាក្យអាត្មាអញ មុខជានឹងផ្សឹងត្រចៀកស្តាប់ ដូច្នេះហើយត្រូវចៀសចេញទៅបាន ។ កិក្ខុនោះដាច់វស្សា តែមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។

(๑๓) เตน โข ปน สมเยน อญฺญตเร กิกฺกี วสฺสานิ อุปสมฺปนฺนา โหติ ฯ ตาสญฺจ ปตฺตจีวรานิ อาเนตพฺพานิ ฯ อนุชานามิ กิกฺกีนญฺจ วสฺสานิ อุปสมฺปาเทตุญฺจ ฯ เตน โข ปน สมเยน อญฺญตเร กิกฺกี ยาเนน วาเหน เตน สมฺพหุลา ฯ เตน โข ปน สมเยน อญฺญตเร กิกฺกี อุปสมฺปชฺชิตฺวา วิพฺภมิตฺวา ปุน อาคจฺฉนฺติ ฯ ตาสญฺจ ปตฺตจีวรานิ อาเนตพฺพานิ ฯ อนุชานามิ กิกฺกีนญฺจ ปตฺตจีวรานิ อาเนตุญฺจ ฯ เตน โข ปน สมเยน อญฺญตเร กิกฺกี อุปสมฺปชฺชิตฺวา วิพฺภมิตฺวา ปุน อาคจฺฉนฺติ ฯ ตาสญฺจ ปตฺตจีวรานิ อาเนตพฺพานิ ฯ อนุชานามิ กิกฺกีนญฺจ ปตฺตจีวรานิ อาเนตุญฺจ ฯ เตน โข ปน สมเยน อญฺญตเร กิกฺกี อุปสมฺปชฺชิตฺวา วิพฺภมิตฺวา ปุน อาคจฺฉนฺติ ฯ ตาสญฺจ ปตฺตจีวรานิ อาเนตพฺพานิ ฯ อนุชานามิ กิกฺกีนญฺจ ปตฺตจีวรานิ อาเนตุญฺจ ฯ เตน โข ปน สมเยน อญฺญตเร กิกฺกี อุปสมฺปชฺชิตฺวา วิพฺภมิตฺวา ปุน อาคจฺฉนฺติ ฯ ตาสญฺจ ปตฺตจีวรานิ อาเนตพฺพานิ ฯ อนุชานามิ กิกฺกีนญฺจ ปตฺตจีวรานิ อาเนตุญฺจ ฯ

[១៣] សម័យនោះឯង កិកុ្ខ ១ រូបមានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីចូលវស្សាក្នុងលំនៅរបស់គង្វាលគោ ។ កិកុ្ខទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលកិកុ្ខទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យកិកុ្ខចូលវស្សាក្នុងលំនៅរបស់គង្វាលគោបាន ។ ឯលំនៅរបស់គង្វាលគោក៏រើចេញទៅ ។ កិកុ្ខទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលកិកុ្ខទាំងឡាយ លំនៅគង្វាលគោទៅក្នុងទីណា តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យកិកុ្ខទៅក្នុងទីនោះបាន ។ សម័យនោះឯង មានកិកុ្ខ ១ រូប កាលថ្ងៃចូលវស្សាកាន់តែជិតហើយ ក៏ប្រាថ្នាដើម្បីទៅដោយពួកឈ្មួញរនេះ[1] ។ កិកុ្ខទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលកិកុ្ខទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យកិកុ្ខចូលវស្សាក្នុងពួកឈ្មួញរនេះបាន ។ សម័យនោះឯង មានកិកុ្ខ ១ រូប កាលថ្ងៃចូលវស្សាកាន់តែជិតហើយ ក៏ប្រាថ្នាដើម្បីទៅដោយទូក ។ កិកុ្ខទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលកិកុ្ខទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យកិកុ្ខចូលវស្សាក្នុងទូកបាន ។

---

១ ក្នុងដីកាថា ប្រជុំដន ។

(๑๔) តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ កិក្ខុ រុក្ខមូលសេនាសនេ វស្សំ ឧបគច្ឆតិ[๑] ។ មនុស្សា ឧដ្ឋាយនិំ ទីយនិំ វិចារេន្តិ សេយ្យថាបិ បិសាចិល្លិកាតិ[๒] ។ ភគវតោ អារោចេសុំ ។ ន កិក្ខវេ រុក្ខមូលសេនាសនេ វស្សំ ឧបគន្តព្ពំ យោ ឧបគច្ឆេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន កិក្ខូ រុក្ខវិដភិយា វស្សំ ឧបគច្ឆន្តិ ។ មនុស្សា ឧដ្ឋាយនិំ ទីយនិំ វិចារេន្តិ សេយ្យថាបិ មិគលុទ្ទកាតិ ។ ភគវតោ អារោចេសុំ ។ ន កិក្ខវេ រុក្ខវិដភិយា វស្សំ ឧបគន្តព្ពំ យោ ឧបគច្ឆេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

(๑๕) តេន ខោ បន សមយេន កិក្ខូ អដ្ឋកាសេ វស្សំ ឧបគច្ឆន្តិ ។ ឧទកេ វស្សន្តេ រុក្ខមូលំបិ ឯកច្ចេ សំបិ ឧបជាវន្តិ ។ ភគវតោ អារោចេសុំ ។ ន កិក្ខវេ អដ្ឋកាសេ វស្សំ ឧបគន្តព្ពំ យោ ឧបគច្ឆេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។ តេន ខោ

---

๑ ម. ក្ខេ ខោ បន សមយេន កិក្ខូ រុក្ខមូលសេនេ វស្សំ ឧបគច្ឆន្តិ ។ ๒ បិសាចិល្លិកាតិ កត្ថចិ ចោរាតិ ទិស្សតិ ។

(១៨) សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ១រូបចូលវស្សាក្នុងវួលឈើ ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា ភិក្ខុទាំងនោះដូចជាពួកបរិសាច ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ភិក្ខុមិនត្រូវចូលវស្សាក្នុងវួលឈើទេ ភិក្ខុណាចូល ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយចូលវស្សាលើប្រគាបឈើ ។ ពួកមនុស្សក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា ភិក្ខុទាំងនោះដូចជាពួកព្រានម្រឹគ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវចូលវស្សាលើប្រគាបឈើទេ ភិក្ខុណាចូល ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

(១៩) សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយចូលវស្សាក្នុងទីវាល ។ ដល់វេលាភ្លៀងធ្លាក់មក ភិក្ខុទាំងនោះក៏សុះរត់ទៅរកម្លប់ឈើខ្លះ យុវស្សូវខ្លះ (សំយាបប្បវេរស្សូវ) ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវចូលវស្សាក្នុងទីវាលទេ ភិក្ខុណាចូល ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ សម័យនោះឯង

បន សមយេន តិក្ខ្ត្តុំ អសេខាសនិកោ វស្សំ ឧបគច្ឆន្តំ សីតេនបិ ឧណ្ហេនបិ កិលមន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន តិក្ខ្ត្តុំ អសេខាសនិកេន វស្សំ ឧបគន្តព្ពំ យោ ឧបគច្ឆេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន តិក្ខ្ត្តុំ ឆវកុដិកាយ វស្សំ ឧបគច្ឆន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយន្តិ វិបាចេន្តិ សេយ្យថាបិ ឆវាឌាហកាតិ(១) ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន តិក្ខ្ត្តុំ ឆវកុដិកាយ វស្សំ ឧបគន្តព្ពំ យោ ឧបគច្ឆេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន តិក្ខ្ត្តុំ ឆត្តេ វស្សំ ឧបគច្ឆន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយន្តិ វិបាចេន្តិ សេយ្យថាបិ គោចាលកាតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន តិក្ខ្ត្តុំ ឆត្តេ វស្សំ ឧបគន្តព្ពំ យោ ឧបគច្ឆេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន តិក្ខ្ត្តុំ ចាដិយា វស្សំ ឧបគច្ឆន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយន្តិ វិបាចេន្តិ សេយ្យថាបិ តិត្ថិយាតិ ។ ភគវតោ

---

๑ ម. ឆវឌាហកាតិ ។

កិកូតាំង ឲ្យយចូលវស្សាឥតមានទីសេនាសនៈឡើយ ក៏លំបាកដោយ
ត្រជាក់ខ្លះដោយកំដៅខ្លះ ។ កិកូតាំងឲ្យ ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះ
ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គបញ្ញត្តថា ម្នាលកិកូតាំងឲ្យ កិកូមិនត្រូវ
ចូលវស្សាដោយឥតមានទីសេនាសនៈទេ កិកូណាចូល ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។
សម័យនោះឯង កិកូតាំងឲ្យចូលវស្សាក្នុងភូមភ្នោច ។ មនុស្សតាំង
ឲ្យក៏តោលតោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា កិកូតាំងនោះដូចជាពួកជន
ដុតភ្នោច ។ កិកូតាំងឲ្យ ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះ
ភាគ ។ ព្រះអង្គបញ្ញត្តថា ម្នាលកិកូតាំងឲ្យ កិកូមិនត្រូវចូលវស្សាក្នុង
ភូមភ្នោចទេ កិកូណាចូល ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ សម័យនោះឯង កិកូតាំង
ឲ្យ ចូលវស្សាក្នុងឆត្ត ។ មនុស្សតាំងឲ្យក៏តោលតោស តិះដៀល
បន្ទុះបង្អាប់ថា កិកូតាំងនោះដូចជាពួកគង្វាលគោ ។ កិកូតាំងឲ្យ ក្រាប
ទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គបញ្ញត្តថា ម្នាលកិកូ
តាំងឲ្យ កិកូមិនត្រូវចូលវស្សាក្នុងឆត្តទេ កិកូណាចូល ត្រូវអាបត្តិ
ទុក្កដ ។ សម័យនោះឯង កិកូតាំងឲ្យចូលវស្សាក្នុងពាងទឹក ។
មនុស្សតាំងឲ្យក៏តោលតោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា កិកូតាំងនោះ
ដូចជាពួកតិរ្ថិយ ។ កិកូតាំងឲ្យ ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មាន

ฬตมตฺตํ อาโภเตสุ ฯ ๓ กิกฺขเว ชานิยา วสฺสิ
อุปคนฺตพฺพา ยาว อุปคเจยฺย อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺสาติ ฯ

(๑๖) เตน ขฺว ปน สมเยน สาวตฺถิยา
สเงฺฆน กติกา กตา โหติ อนฺตรวสฺสา ๓ ปญฺหา-
เปตพฺพนฺติ ฯ วิสาขาย มิคารมาตุยา ๓ตฺวา กิกฺขู
อุปสงฺกมิตฺวา ปญฺหนฺ ยาจิ ฯ กิกฺขู ฬยามหิสุ
สเงฺฆน ขฺว อาวุโส กติกา กตา อนฺตรวสฺสา ๓
ปญฺหาเปตพฺพนฺติ อาคเมหิ อาวุโส ยาว กิกฺขู วสฺสิ
วสนฺติ วสฺสา วุตฺถา ปญฺหาเปสฺสนฺตีติ ฯ อถขฺว เต กิกฺขู
วสฺสา วุตฺถา วิสาขาย มิคารมาตุยา ๓ตฺวา ฬตทโวจุ
ฬหิ ธาติ อาวุโส ปญฺหาเปหีติ ฯ เสา ฬยามหา
สถาหิ กเร ปญฺหาเปถ อสฺสา อกิรเมยฺยาหิ
๓ถาถาหิ กเร ปญฺหาเปสฺสหีติ ฯ วิสาขา มิคารมาตา
ทุฏฺฐายติ ฐิยติ วิกาเจติ กถ หิ นาม อยฺยา
ฬยฺโห กติกนฺ กริสฺสนฺติ อนฺตรวสฺสา ๓ ปญฺหาเปตพฺพนฺติ

ព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវបួសវស្សាក្នុងពាធទំនេ ភិក្ខុណាបួស ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

(๑๖) សម័យនោះឯង ក្នុងក្រុងសាវត្ថី សង្ឃបានធ្វើកតិកា (ប្តេជ្ញា) ថា ភិក្ខុមិនត្រូវបំបួសកុលបុត្តក្នុងកណ្តាលវស្សាឡើយ ។ ស្រាប់តែចៅរបស់នាងវិសាខាជាមាតាមិគារសេដ្ឋីបានចូលទៅរកពួកភិក្ខុហើយសួមនូវផ្ទស ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏បាននិយាយទៅវិញយ៉ាងនេះថា នែអ្នកដ៏មានអាយុ សង្ឃបានធ្វើកតិកាថា មិនត្រូវឲ្យភិក្ខុណាបំបួសកុលបុត្តក្នុងកណ្តាលវស្សាឡើយ នែអ្នកដ៏មានអាយុ អ្នកឯងចូរបង្អន់សិនទំរាំតែភិក្ខុទាំងឡាយនៅចាំវស្សា លុះចាំវស្សារួចហើយនឹងបំបួស ។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងនោះលុះចាំវស្សារួចហើយ ក៏បាននិយាយពាក្យនេះនឹងចៅរបស់នាងវិសាខាជាមាតាមិគារសេដ្ឋីថា នែអ្នកដ៏មានអាយុ អ្នកឯងចូរមកបួសក្នុងកាលឥឡូវនេះចុះ ។ បុរសនោះពោលតបយ៉ាងនេះវិញថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន ប្រសិនបើខ្ញុំកុណាបានបួសរួចស្រឡះហើយ ខ្ញុំកុណាគួរត្រេកអរពេកណាស់ បពិត្រលោកដ៏ចំរើន ឥឡូវនេះខ្ញុំកុណាមានបួសហើយ ។ នាងវិសាខាជាមាតាមិគារសេដ្ឋីក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា លោកម្ចាស់ទាំងឡាយមិនសមបើនឹងធ្វើកតិកាបែបយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុមិនត្រូវបំបួស

កំ កាលំ ឆម្ហោ ន ចរិតព្ពោតិ ។ អស្សាសុំ ខោ កិក្ខូ វិសាខាយ មិគារមាតុយា ឧជ្ឈាយន្តិយា ខីយន្តិ-យា វិកាចេន្តិយា ។ អថខោ តេ កិក្ខូ កកុធោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន កិក្ខវេ ឯវរូបោ កតិកា កាតព្ពា អន្តមសោ ទ្វិន្នម្បិ ន បញ្ហាជេតព្ពន្តិ យោ ករេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

(១៧) តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មតោ ឧបនន្ទស្ស សក្យបុត្តស្ស វញ្ញោ បសេនទិស្ស កោសលស្ស វស្សាវាសោ បដិស្សុតោ ហោតិ បុព្ពិកាយ ។ សោ តំ អាវាសំ កច្ឆន្តោ អទ្ធុស អន្តរាមគ្គេ ទ្វេ អាវាសេ ពហុចីវរកេ ។ តស្ស ឯតទហោសិ យន្នូនាហំ ឥមេសុ ទ្វីសុ អាវាសេសុ វស្សំ វសេយ្យំ ឯវំ មេ ពហុំ ចីវរំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ សោ តេសុ ទ្វីសុ អាវាសេសុ វស្សំ វសិ ។ រាជា បសេនទិ កោសលោ ឧជ្ឈាយតិ ខីយតិ វិកាចេតិ ករំ ហិ នាម អាយ្យោ ឧបនន្ទោ សក្យបុត្តោ អម្ហាកំ វស្សាវាសំ បដិស្សុណិត្វា វិសំវាទេស្សតិ ន្តុ ករាតា អនេកវិហិតាយ មុសាវាទោ

กุลบุตร กรรมกัณฑ์ลวสรสอ ภิกษุมิได้ประพฤติธรรมมีกำหนดเท่าใดเท่านี้วันดังนี้ ๆ ครั้งนั้นวิสาขาได้มีความคิดเห็นอย่างนี้ว่า ภิกษุทั้งหลายเหล่านี้ ได้ทำก

ภควาติ มุสาวาทา เวรมณี ปสตฺถาติ ฯ อเสฺส-
สุ์ ขเณ ภิกฺขู ภญฺเญ ปเสนทิสฺส โกสลสฺส
ชุฏฺฐายนฺตสฺส ฑียนฺตสฺส วิชาเตนฺตสฺส ฯ เย เต
ภิกฺขู อปฺปิจฺฉา ฯเป ฯ เต ชุฏฺฐายนฺเ ฑียนฺเ วิชาเตนฺเ
กเถ ภิ ชาม อายสฺมา ชุปนนฺโ สกฺยปุตฺโ ภญฺเ
ปเสนทิสฺส โกสลสฺส วิสฺสาสเ ปฏิสฺสุณิตฺวา
วิสเวเสตฺวา ชนฺ ภควตา อเนกปริยาเยน มุสา-
วาเ ภควาติ มุสาวาทา เวรมณี ปสตฺถาติ ฯ
อเถเ เต ภิกฺขู ภควโต ปฏิสฺสุตฺวา อาเรเสุ ฯ อ-
เถเ ภควา ปฏิสฺสิ ชิตาเ ปฏิสฺสิ ปภวณเ ภิกฺขู-
สงฺเ สนฺธิตาเปตฺวา อายสฺมนฺ ชุปนนฺ สกฺยปุตฺ
ปฏิปุจฺฉิ สจฺ ภิกฺขุ ตฺ ชุปนนฺ ภญฺเ ปเสนทิสฺส
โกสลสฺส วิสฺสาสเ ปฏิสฺสุณิตฺวา วิสเวเสสีติ ฯ
สจฺ ภควาติ ฯ วิภริ พุทฺโ ภควา กเถ ภิ ชาม ตฺ
โมฆปุริส ภญฺเ ปเสนทิสฺส โกสลสฺส วิสฺสา-
สเ ปฏิสฺสุณิตฺวา วิสเวเสสิ ชนฺ มยา โมฆ-
ปุริส อเนกปริยาเยน มุสาวาเ ภควาติ

ទ្រង់សរសើរតែការវៀរចាកពាក្យមុសាវាទដោយអនេកបរិយាយ ។ កាលស្តេចបសេនទិកោសលកំពុងពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ភិក្ខុទាំងឬាយក៏បានឮច្បាស់ ។ ភិក្ខុទាំងឬាយណាជាអ្នកមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។បេ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា ឧបនន្ទៈជាសក្យបុត្តដ៏មានអាយុបានទទួលប្តេជ្ញាស្តេចបសេនទិកោសលថានឹងនៅចាំវស្សាហើយមិនសមបើនឹងធ្វើឲ្យខុសពាក្យប្តេជ្ញាទៅវិញសោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលពាក្យមុសាវាទ ទ្រង់សរសើរតែការវៀរចាកពាក្យមុសាវាទដោយអនេកបរិយាយ ។ លុះនោះ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រោះនិទានដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃក្នុងលុះនោះ ហើយទ្រង់សួរចំពោះឧបនន្ទៈជាសក្យបុត្តដ៏មានអាយុថា ឧបនន្ទៈ ឮថាអ្នកឯងបានទទួលប្តេជ្ញាស្តេចបសេនទិកោសលថានឹងនៅចាំវស្សា ហើយធ្វើឲ្យខុសពាក្យប្តេជ្ញាទៅវិញ ពិតមែនឬ ។ ឧបនន្ទៈក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានជោគទ្រង់បន្ទោសថា ម្នាលមោឃបុរស អ្នកឯងបានទទួលប្តេជ្ញាស្តេចបសេនទិកោសលថានឹងនៅចាំវស្សាហើយ មិនសមបើនឹងធ្វើឲ្យខុសពាក្យប្តេជ្ញាទៅវិញសោះ ម្នាលមោឃបុរស តថាគតបានតិះដៀលពាក្យមុសាវាទ បានសរសើរតែការវៀរ

មុសាវាទា វេរមណី បសត្ថា នេតំ មោឃបុរិស អប្បសន្ន-
នំ វា បសាទាយ ។បេ។ វិគរហិត្វា ធម្មឹ កថំ កត្វា
តិក្ខ្ម អាមន្តេសិ ឥជ បជ តិក្ខ្មវេ តិក្ខ្មជា វស្សាវាសោ
បដិស្សុតោ ហោតិ បុរិមិកាយ ។ សោ តំ អាវាសំ
កច្ឆន្តោ បស្សតិ អន្តរាមគ្គេ ទ្វេ អាវាសេ ពហុចីវរកេ ។
តស្ស ឯវំ ហោតិ យន្នូនាហំ ឥមេសុ ទ្វីសុ អាវាសេសុ
វស្សំ វសេយ្យំ ឯវំ មេ ពហុំ ចីវរំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។
សោ តេសុ ទ្វីសុ អាវាសេសុ វស្សំ វសតិ ។ តស្ស
តិក្ខ្មវេ តិក្ខ្មជោ បុរិមិកា ច ន បញ្ញាយតិ បដិស្សវេ
ច អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ឥជ បជ តិក្ខ្មវេ តិក្ខ្មជា
វស្សាវាសោ បដិស្សុតោ ហោតិ បុរិមិកាយ ។ សោ
តំ អាវាសំ កច្ឆន្តោ ពហិទ្ធា ឧទោសឋំ ករោតិ
ចាដិបទេ[1] វិហារំ ឧបេតិ សេនាសនំ បញ្ញាបេតិ ចា-
ដិយំ បរិភោជនីយំ ឧបដ្ឋាបេតិ បរិវេណំ សម្មជ្ជតិ ។
សោ តជហេវ អតិរេកចីវរោ បក្កមតិ ។ តស្ស តិក្ខ្មវេ

---

១ ឱ ចាដិបទេន ។

ចាកពាក្យមុសាវាទ ដោយអនេកបរិយាយ ម្នាលមោឃបុរស អំពើនេះទើបជាដំកនាំពួកជនដែលមិនជាន់ជ្រះថ្លាឲ្យជ្រះថ្លាឡើងក៏ទេ ។បេ។ ទ្រង់បន្ទោសហើយធ្វើនូវធម្មីកថា រួចទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើភិក្ខុបានទទួលប្តេជ្ញាថានៅចាំវស្សាដោយបុរិមិកាវស្សាហើយ ។ ភិក្ខុនោះកំពុងតែដើរទៅកាន់អាវាសនោះក៏បានឃើញអាវាសពីក្នុងពាក់កណ្តាលផ្លូវ ជាអាវាសមានចីវរច្រើន ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា បើដូច្នោះ គួរអាត្មាអញនឹងនៅចាំវស្សា ក្នុងអាវាសទាំងពីរនេះចុះ ចីវរមុខជានឹងកើតដល់អាត្មាអញជាច្រើន ដោយអាការយ៉ាងនេះ ។ ភិក្ខុនោះក៏នៅចាំវស្សាក្នុងអាវាសទាំងពីរនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុរិមិកាវស្សារបស់ភិក្ខុនោះមិនច្បាស់ដផង ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ព្រោះទទួលពាក្យប្តេជ្ញាផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើភិក្ខុបានទទួលប្តេជ្ញាថានៅចាំវស្សាដោយបុរិមិកាវស្សាហើយ ។ ភិក្ខុនោះកាលនឹងដើរទៅកាន់អាវាសនោះ ក៏ធ្វើទុបាសថខាងក្រៅ លុះដល់ថ្ងៃ១រោច ទើបចូលទៅវិហារ ក្រាលសេនាសនៈដំកល់ទឹកផាន់ទឹកច្រែះច្រាស់ បោសច្រាសទីបរិវេណ ។ ក្នុងថ្ងៃនោះឯង ភិក្ខុនោះឥតមានកិច្ចទទឹងត្រូវធ្វើឡើយ ហើយក៏ដើរចេញទៅ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ

កិក្ខុនោ បុរិមិកា ច ន បញ្ញាយតិ បដិស្សវេ ច អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ឥធ បន កិក្ខវេ កិក្ខុនា វិស្សាវិកសោ បដិស្សុតោ ហោតិ បុរិមិកាយ ។ សោ តំ អាវិសំ កច្ឆន្តោ ពហិទ្ធា ឧទោសដំ ករោតិ ចា-ដិបនេ វិហារំ ឧបេតិ សេនាសនំ បញ្ញាបេតិ ចាឝិយំ បរិភោជនិយំ ឧបដ្ឋាបេតិ បរិវេណំ សម្មជ្ជតិ ។ សោ តឝហេវ សកវាឝិយោ បក្កមតិ ។ តស្ស កិក្ខវេ កិក្ខុនោ បុរិមិកា ច ន បញ្ញាយតិ បដិស្សវេ ច អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ឥធ បន កិក្ខវេ កិក្ខុនា វិស្សាវិកសោ បដិស្សុតោ ហោតិ បុរិមិកាយ ។ សោ តំ អាវិសំ កច្ឆន្តោ ពហិទ្ធា ឧទោសដំ ករោតិ ចាដិបនេ វិហារំ ឧបេតិ សេនាសនំ បញ្ញាបេតិ ចាឝិយំ បរិភោជនិយំ ឧបដ្ឋាបេតិ បរិវេណំ សម្មជ្ជតិ ។ សោ ទ្វិហតីហំ វសិ-ត្វា អវិវាឝិយោ បក្កមតិ ។ តស្ស កិក្ខវេ កិក្ខុនោ បុរិមិកា ច ន បញ្ញាយតិ បដិស្សវេ ច អាបត្តិ ទុក្ក-ដស្ស ។ ឥធ បន កិក្ខវេ កិក្ខុនា វិស្សាវិកសោ ប-ដិស្សុតោ ហោតិ បុរិមិកាយ ។ សោ តំ អាវិសំ កច្ឆន្តោ

ឯបុរិមិកាវស្សា របស់កិក្ខុនោះមិនច្រើកដផង កិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ព្រោះទទួលពាក្យប្តេជ្ញាផង ។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើកិក្ខុបានទទួលប្តេជ្ញាថានឹងនៅចាំវស្សាដោយបុរិមិកាវស្សាហើយ ។ កិក្ខុនោះកាលដើរទៅកាន់អាវាសនោះក៏ធ្លើ ទោសថាងត្រៃ លុះដល់ថ្ងៃ ១ ពេចទើបចូលទៅកាន់វិហារគ្រាលអាសនៈ ដំកល់ទឹកធានទឹកប្រើច្រើស ច្រោះច្រាសទើបរិវេណ ។ ក្នុងថ្ងៃនោះ កិក្ខុនោះប្រកបដោយកិច្ចត្រូវធ្វើ ហើយក៏ដើរចេញទៅ ។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ បុរិមិកាវស្សារបស់កិក្ខុនោះក៏មិនច្រើកដផង កិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិទុក្កដព្រោះទទួលពាក្យប្តេជ្ញាផង ។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើកិក្ខុបានទទួលប្តេជ្ញាថា នៅចាំវស្សាដោយបុរិមិកាវស្សាហើយ ។ កិក្ខុនោះកាលនឹងដើរទៅកាន់អាវាសនោះក៏ធ្លើ ទោសថាងត្រៃ លុះដល់ថ្ងៃ ១ ពេចទើបចូលទៅកាន់វិហារគ្រាលសេនាសនៈ រួចដំកល់ទឹកធាន ទឹកប្រើច្រើស ច្រោះច្រាសទើបរិវេណ ។ កិក្ខុនោះនៅអស់ពីរបីថ្ងៃ ឥតមានកិច្ចអ្វីនឹងគួរធ្វើឡើយ ហើយក៏ដើរចេញទៅ ។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ បុរិមិកាវស្សារបស់កិក្ខុនោះក៏មិនច្រើកដផង កិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិទុក្កដព្រោះទទួសពាក្យប្តេជ្ញាផង ។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើកិក្ខុបានទទួលប្តេជ្ញាថានៅចាំវស្សាដោយបុរិមិកាវស្សាហើយ ។ កិក្ខុនោះកាលនឹងដើរទៅកាន់អាវាសនោះ

ตถาคฺโต อุจฺจาสยนมหาสยนานิ ปฏิเสวติ เสยฺยถีทํ อาสนฺทึ ปลฺลงฺกํ คอนกมุทกปตฺตกตฺถตกทลิมิคปวรปจฺจตฺถรณานิ สอุตฺตรจฺฉทานิ อุภโตโลหิตกูปธานานิ ฯ ตสฺส เอวรูปานิ อุจฺจาสยนมหาสยนานิ ปฏิเสวโต เอวรูปา อุจฺจาสยนมหาสยนปฏิเสวนา ปาปกา อกุสลา วิตกฺกา สมุทาคจฺฉนฺติ เสยฺยถีทํ ปาณาติปาตาทโย

ក៏ធ្វើទុកោសថខាងក្រៅ លុះដល់ថ្ងៃ ១ ពេចទើបចូលទៅកាន់វិហារក្រៅ
សេនាសនៈ ដំកល់ទឹកផាន់ ទឹកប្រើប្រាស់ ទុកោសច្រាសទីបរិវេណ ។
ភិក្ខុនោះនៅអស់ពីរបីថ្ងៃហើយ ច្រកបដោយកិច្ចគួរនឹងធ្វើក៏ដើរចេញទៅ ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុរិមិកាវស្សារបស់ភិក្ខុនោះក៏មិនច្រោកដផង ភិក្ខុនោះ
ត្រូវអាបត្តិទុក្កដព្រោះទទួលពាក្យប្តេជ្ញាផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុង
សាសនានេះ បើភិក្ខុបានទទួលប្តេជ្ញាថានៅចាំវស្សា ដោយបុរិមិកា
វស្សាហើយ ។ ភិក្ខុនោះកាលនឹងដើរទៅកាន់អាវាសនោះក៏ធ្វើទុកោសថ
ខាងក្រៅ លុះដល់ថ្ងៃ ១ ពេចទើបចូលទៅកាន់វិហារក្រៀបក្រាលសេនា-
សនៈ ដំកល់ទឹកផាន់ ទឹកប្រើប្រាស់ ទុកោសច្រាសទីបរិវេណ ។ ភិក្ខុ
នោះនៅអស់ពីរបីថ្ងៃក៏ដើរចេញទៅដោយសត្តាហករណីយ ។ ភិក្ខុនោះ
នៅខាងក្រៅ (អាវាស) ហួស ៧ ថ្ងៃនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
បុរិមិកាវស្សា របស់ភិក្ខុនោះមិនច្រោកដផង ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិទុក្កដព្រោះ
ទទួលពាក្យប្តេជ្ញាផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើភិក្ខុបាន
ទទួលប្តេជ្ញាគេថានៅចាំវស្សាដោយបុរិមិកាវស្សាហើយ ។ បេ ។ ភិក្ខុនោះ
នៅអស់ពីរបីថ្ងៃក៏ចេញទៅដោយសត្តាហករណីយ ។ ភិក្ខុនោះវិល
ត្រឡប់មកវិញក្នុងវេលា ៧ ថ្ងៃ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុរិមិកាវស្សារបស់

បញ្ញាយតិ បដិស្សវេ ច អនាបត្តិ ។ ឥធ បន កិក្ខវេ
កិក្ខុនា វស្សូបនាយិកាសោ បដិស្សុតោ ហោតិ បុរិមិកាយ ។
សោ តំ អាវាសំ គច្ឆន្តោ ពហិទ្ធា ឧទោសឋំ ករោតិ
ចាដិបទេ វិហារំ ឧបេតិ សេនាសនំ បញ្ញាបេតិ ចាតិយំ
បរិភោជនីយំ ឧបដ្ឋាបេតិ បរិវេណំ សម្មជ្ជតិ ។ សោ
សត្តាហំ អនាគតាយ បវារណាយ សការណីយោ បក្កមតិ ។ អាគច្ឆេយ្យ ចស្ស កិក្ខវេ កិក្ខុ តំ អាវាសំ
ន ចស្ស អាគច្ឆេយ្យ ។ តស្ស កិក្ខវេ កិក្ខុនោ បុរិមិកា
ច បញ្ញាយតិ បដិស្សវេ ច អនាបត្តិ ។ ឥធ បន កិក្ខវេ
កិក្ខុនា វស្សូបនាយិកាសោ បដិស្សុតោ ហោតិ បុរិមិកាយ ។
សោ តំ អាវាសំ គន្ត្វា ឧទោសឋំ ករោតិ ចាដិបទេ
វិហារំ ឧបេតិ សេនាសនំ បញ្ញាបេតិ ចាតិយំ បរិភោជ-
នីយំ ឧបដ្ឋាបេតិ បរិវេណំ សម្មជ្ជតិ ។ សោ តទហោវ
អការណីយោ បក្កមតិ ។ តស្ស កិក្ខវេ កិក្ខុនោ បុរិ-
មិកា ច ន បញ្ញាយតិ បដិស្សវេ ច អាបត្តិ ទុក្ក-
ដស្ស ។ ឥធ បន កិក្ខវេ កិក្ខុនា វស្សូបនាយិកាសោ

វិស្សូបនាយិកក្ខន្ធកៈ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដព្រោះទទួលពាក្យប្តេជ្ញា

កិក្ខុនោះក៏ប្រាកដផង កិក្ខុនោះមិនត្រូវអាបត្តិ ព្រោះទទួលពាក្យប្តេជ្ញាផង ។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើកិក្ខុបានទទួលប្តេជ្ញាគេថានៅចាំវស្សា ដោយបុរិមិកាវស្សាហើយ ។ កិក្ខុនោះកាលនឹងដើរទៅកាន់អាវាសនោះក៏ធ្លើឧបោសថខាងក្រៅ លុះដល់ថ្ងៃ ១ កេចចូលទៅឯវិហារ គ្រាលសេនាសនៈ រួចដំកល់ទឹកផាន់ ទឹកប្រើប្រាស់ បោសប្រាសទីបរិវេណ ។ កិក្ខុនោះកាលបើនៅខ្លះ ៧ ថ្ងៃទៀតនឹងដល់ថ្ងៃបវារណា ក៏ប្រកបកិច្ចដែលត្រូវធ្វើហើយថយចេញទៅ ។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ កិក្ខុនោះបានមកកាន់អាវាសនោះក្តី មិនបានមកកាន់អាវាសនោះក្តី ។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ ឯបុរិមិកាវស្សារបស់កិក្ខុនោះក៏ប្រាកដផង កិក្ខុនោះមិនត្រូវអាបត្តិព្រោះទទួលពាក្យប្តេជ្ញាផង ។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើកិក្ខុបានទទួលប្តេជ្ញាគេថានៅចាំវស្សាដោយបុរិមិកាវស្សាហើយ ។ កិក្ខុនោះទៅកាន់អាវាសនោះក៏ធ្លើឧបោសថ លុះដល់ថ្ងៃ ១ កេចទើបចូលទៅកាន់វិហារវៀបគ្រាលសេនាសនៈ ដំកល់ទឹកផាន់ ទឹកប្រើប្រាស់ បោសប្រាសទីបរិវេណ ។ ក្នុងថ្ងៃនោះឯង កិក្ខុនោះឥតមានកិច្ចរវល់នឹងធ្វើឡើយ ហើយក៏ថយចេញទៅ ។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ ឯបុរិមិកាវស្សារបស់កិក្ខុនោះក៏មិនប្រាកដផង កិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិទុក្កដព្រោះទទួលពាក្យប្តេជ្ញាផង ។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ

ปฏิสฺสุตฺวา ปกฺกามิ ปุริมิกายฯ สา ตสฺสา อาคนฺตฺวา
ภิกฺขุนิโย อาโรเจสิ ตาปิ ตถา อกาสิ ตาปิ ตถา
อกาสิ ตาปิ ตถา อกา

បើភិក្ខុបានទទួលប្តេជ្ញាគេថានៅចាំវស្សា ដោយបុរិមិកាវស្សាហើយ ។ ភិក្ខុនោះទៅកាន់អាវាសនោះក៏ធ្វើឧបោសថ លុះដល់ថ្ងៃ ១ ពេច ទើបចូលទៅកាន់វិហារ រៀបគ្រាលសេនាសនៈ ដំកល់ទឹកផាន់ ទឹកផ្រៃផ្ងាស់ ឧបោសថាសទីបរិវេណ ។ ក្នុងថ្ងៃនោះឯង ភិក្ខុនោះក៏ប្រកបដោយកិច្ចដែលត្រូវធ្វើទើបថយចេញទៅ ។ បេ ។ ភិក្ខុនោះនៅអស់ពីរបីថ្ងៃ ឥតមានកិច្ចអ្វីក៏ថយចេញទៅ ។ បេ ។ ភិក្ខុនោះនៅអស់ពីរបីថ្ងៃ ប្រកបដោយកិច្ចការក៏ថយចេញទៅ ។ បេ ។ ភិក្ខុនោះនៅអស់ពីរបីថ្ងៃ ក៏ថយចេញទៅដោយសត្តាហកវណីយ ។ ភិក្ខុនោះនៅខាងក្រៅ (អាវាស) ឲ្យហួសពី ៧ ថ្ងៃនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុរិមិកាវស្សា របស់ភិក្ខុនោះក៏មិនផ្ទាកដូចដើម ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ព្រោះទទួលពាក្យប្តេជ្ញាផង ។ បេ ។ ភិក្ខុនោះនៅអស់ពីរបីថ្ងៃ ក៏ថយចេញទៅដោយសត្តាហកវណីយ ។ ភិក្ខុនោះត្រឡប់វិលវិញក្នុងវេលា ៧ ថ្ងៃ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុរិមិកាវស្សារបស់ភិក្ខុនោះក៏ផ្ទាកដូចដើម ភិក្ខុនោះមិនត្រូវអាបត្តិព្រោះទទួលពាក្យប្តេជ្ញាផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើភិក្ខុបានទទួលប្តេជ្ញាគេថានៅចាំវស្សា ដោយបុរិមិកាវស្សាហើយ ។ ភិក្ខុនោះទៅកាន់អាវាសនោះក៏ធ្វើឧបោសថ លុះដល់ថ្ងៃ ១ ពេច ទើបចូលទៅកាន់វិហារ រៀបគ្រាលសេនាសនៈ

វិហារំ ឧបេតំ សេនាសនំ បញ្ញាបេតំ ចានីយំ បរិភោគ-
នីយំ ឧបដ្ឋាបេតំ បរិវេណំ សម្មជ្ជតំ ។ សោ សត្តាហំ
អនាគតាយ បវារណាយ សការណីយោ បក្កមតំ ។
អាគច្ឆេយ្យ ឯ សោ កិក្ខវេ កិក្ខុ តំ អាវាសំ ន ឯ
អាគច្ឆេយ្យ ។ តស្ស កិក្ខវេ កិក្ខុនោ បុរិមិកា ច
បញ្ញាយតិ បដិស្សវេ ច អនាបត្តិ ។

(๑๘) ๙๓ បន កិក្ខវេ កិក្ខុនា វស្សាវាសោ បដិស្សុ-
តោ ហោតិ បច្ឆិមិកាយ ។ សោ តំ អាវាសំ កច្ឆន្តោ
ពហិទ្ធា ឧទោសិតំ ភវេតិ ចាដិបទេ វិហារំ ឧបេតំ សេនា-
សនំ បញ្ញាបេតំ ចានីយំ បរិភោគនីយំ ឧបដ្ឋាបេតំ បរិ-
វេណំ សម្មជ្ជតំ ។ សោ តទហេវ អការណីយោ បក្កម-
តំ ។ តស្ស កិក្ខវេ កិក្ខុនោ បច្ឆិមិកា ច ន បញ្ញាយតិ
បដិស្សវេ ច អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ๙๓ បន កិក្ខវេ កិក្ខុ-
នា វស្សាវាសោ បដិស្សុតោ ហោតិ បច្ឆិមិកាយ ។ សោ
តំ អាវាសំ កច្ឆន្តោ ពហិទ្ធា ឧទោសិតំ ភវេតិ ចាដិបទេ
វិហារំ ឧបេតំ សេនាសនំ បញ្ញាបេតំ ចានីយំ បរិភោគ-
នីយំ ឧបដ្ឋាបេតំ បរិវេណំ សម្មជ្ជតំ ។ សោ តទហេវ

ដំណល់ទឹកធានទឹងទឹកប្រៃប្រាស់ ភោសច្រាសទឹបរិវេណ ។ ភិក្ខុនោះ
កាលបើនៅខ្វះ ៧ ថ្ងៃទៀតទឹងដល់ថ្ងៃបវារណា ក៏ប្រកបដោយភិច្ច ហើយ
ថយចេញទៅ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនោះមកកាន់អាវាសនោះក្តី
មិនបានមកក្តី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុរិមិកាវស្សា របស់ភិក្ខុនោះ
ក៏ប្រាកដផង ភិក្ខុនោះមិនត្រូវអាបត្តិ ព្រោះទទួលពាក្យប្តេជ្ញាផង ។

(๑๘) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើភិក្ខុបាន
ទទួលប្តេជ្ញាគេថានៅចាំវស្សាដោយបច្ឆិមិកាវស្សាហើយ ។ ភិក្ខុនោះកាល
ទឹងដើរទៅកាន់អាវាសនោះក៏ធ្លើឧភោសថខាងក្រៅ លុះដល់ថ្ងៃ ១ ពេច
ទើបចូលទៅកាន់វិហារ រៀបគ្រាលសេនាសនៈ ដំណល់ទឹកធាន ទឹកប្រៃ
ប្រាស់ ភោសច្រាសទឹបរិវេណ ។ ភិក្ខុនោះឥតមានភិច្ចអ្វី ក៏ចៀស
ចេញទៅក្នុងថ្ងៃនោះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បច្ឆិមិកាវស្សា របស់
ភិក្ខុនោះក៏មិនប្រាកដផង ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ព្រោះទទួលពាក្យ
ប្តេជ្ញាផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើភិក្ខុបាន
ទទួលប្តេជ្ញាគេថានៅចាំវស្សា ដោយបច្ឆិមិកាវស្សាហើយ ។ ភិក្ខុនោះ
កាលទឹងដើរទៅកាន់អាវាសនោះ ក៏ធ្លើឧភោសថខាងក្រៅ លុះដល់ថ្ងៃ
១ ពេច ទើបចូលទៅកាន់វិហារ រៀបគ្រាលសេនាសនៈ ដំណល់ទឹក
ធាន ទឹកប្រៃប្រាស់ ភោសច្រាសទឹបរិវេណ ។ ភិក្ខុនោះមាន

สกรณีโย បក្កមតិ ។ បេ ។ សោ ទ្វីហតីហំ វសិត្វា
អករណីយោ បក្កមតិ ។ បេ ។ សោ ទ្វីហតីហំ វសិត្វា
សករណីយោ បក្កមតិ ។ បេ ។ សោ ទ្វីហតីហំ វសិត្វា
សត្តាហករណីយេន បក្កមតិ ។ សោ តំ សត្តាហំ
ពហិទ្ធា វីតិនាមេតិ ។ តស្ស កិក្ខវេ កិក្ខុនោ បច្ចិមិកា
ច ន បញ្ញាយតិ បដិសល្លេ ច អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ឥធ
បន កិក្ខវេ កិក្ខុនា វស្សាវាសោ បដិសល្លិតោ ហោតិ
បច្ចិមិកាយ ។ សោ តំ អាវាសំ គច្ឆន្តោ ពហិទ្ធា ឧទោ-
សិតំ ករោតិ ចាដិបទេ វិហារំ ឧបេតិ សេនាសនំ
បញ្ញាបេតិ ចានីយំ បរិភោជនីយំ ឧបដ្ឋាបេតិ បរិវេណំ
សម្មជ្ជតិ ។ សោ ទ្វីហតីហំ វសិត្វា សត្តាហករណីយេន
បក្កមតិ ។ សោ តំ សត្តាហំ អន្តោ សន្និវដ្ដំ ករោតិ ។
តស្ស កិក្ខវេ កិក្ខុនោ បច្ចិមិកា ច បញ្ញាយតិ បដិសល្លេ
ច អនាបត្តិ ។ ឥធ បន កិក្ខវេ កិក្ខុនា វស្សាវាសោ បដិ-
សល្លិតោ ហោតិ បច្ចិមិកាយ ។ បេ ។ សោ សត្តាហំ

កិច្ចដែលត្រូវធ្វើក៏ចៀសចេញទៅកន្លងថ្ងៃនោះឯង ។បេ។ ភិក្ខុនោះនៅអស់ពីរបីថ្ងៃ ឥតមានកិច្ចអ្វីក៏ចៀសចេញទៅ ។បេ។ ភិក្ខុនោះនៅអស់ពីរបីថ្ងៃ មានកិច្ចដែលត្រូវធ្វើក៏ចៀសចេញទៅ ។បេ។ ភិក្ខុនោះនៅអស់ពីរបីថ្ងៃ ក៏ចៀសចេញទៅដោយសត្តាហកវណីយ ។ ភិក្ខុនោះនៅខាងក្រៅហួសកំណត់៧ថ្ងៃនោះទៅ ។ បច្ឆិមិកាវស្សារបស់ភិក្ខុនោះក៏មិនជ្រាកដផង ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិទុក្កដព្រោះខ្វះលពាក្យប្តេជ្ញាផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កន្លងសាសនានេះ បើភិក្ខុបានខ្វះលប្តេជ្ញាគេថានៅចាំវស្សាដោយបច្ឆិមិកាវស្សាហើយ ។ ភិក្ខុនោះកាលនឹងចេញដើរទៅកាន់អាវាសនោះ ក៏ធ្វើទុច្ចោសថខាងក្រៅ លុះដល់ថ្ងៃ១ ពេចទើបចូលទៅកាន់វិហារវៀបក្រាលសេនាសនៈ ដំកល់ទឹកឆាន់ ទឹកប្រើប្រាស់ ច្បាស់ច្រាសទីបរិវេណ ។ ភិក្ខុនោះនៅអស់ពីរបីថ្ងៃហើយក៏ចៀសចេញទៅដោយសត្តាហកវណីយ ។ ភិក្ខុនោះត្រឡប់វិលវិញកន្លងវេង៧ថ្ងៃនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បច្ឆិមិកាវស្សារបស់ភិក្ខុនោះក៏ជ្រាកដផង ភិក្ខុនោះមិនត្រូវអាបត្តិព្រោះខ្វះលពាក្យប្តេជ្ញាផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កន្លងសាសនានេះ បើភិក្ខុបានខ្វះលពាក្យប្តេជ្ញាគេថានៅចាំវស្សាដោយបច្ឆិមិកាវស្សាហើយ ។បេ។ ភិក្ខុនោះកាលបើ

អនាគតាយ កោមុទិយា ចាតុម្មាសិនិយា សកវាឡិយោ
បក្កមតិ ។ អាគន្តុយ្យ ភ សោ កិក្ខវេ កិក្ខុំ អាវាសំ
ន ភ អាគន្តុយ្យ ។ តស្ស កិក្ខវេ កិក្ខុនោ បច្ចិមិកា
ច បញ្ញាយតិ បដិស្សវេ ច អនាបត្តិ ។ ឥធ បន កិក្ខវេ
កិក្ខុនា វស្សភ្ជសោ បដិស្សុតោ ហោតិ បច្ចិមិកាយ ។
សោ តំ អាវាសំ គន្ត្វា ឧទោសិតំ ភវេតិ ចាដិបទេ វិហារំ
ឧបេតិ សេនាសនំ បញ្ញាបេតិ ចាតិយំ បរិភោជនីយំ
ឧបដ្ឋាបេតិ បរិវេណំ សម្មជ្ជតិ ។ សោ តទហេវ អកវា-
ឡិយោ បក្កមតិ ។ បេ ។ សោ តទហេវ សកវាឡិយោ
បក្កមតិ ។ បេ ។ សោ ទ្វីហតីហំ វសិត្វា អកវាឡិយោ
បក្កមតិ ។ បេ ។ សោ ទ្វីហតីហំ វសិត្វា សកវាឡិយោ
បក្កមតិ ។ បេ ។ សោ ទ្វីហតីហំ វសិត្វា សត្តាហកវា-
ឡិយេន បក្កមតិ ។ សោ តំ សត្តាហំ ពហិទ្ធា រតិនា-
មេតិ ។ តស្ស កិក្ខវេ កិក្ខុនោ បច្ចិមិកា ច ន បញ្ញា-
យតិ បដិស្សវេ ច អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ បេ ។ សោ ទ្វីហ-
តីហំ វសិត្វា សត្តាហកវាឡិយេន បក្កមតិ ។ សោ តំ

នៅខ្នុះ ៧ ថ្ងៃទៀតទើបដល់ថ្ងៃជាទីរកឡើងនៃផ្កាកុមុទ គឺថ្ងៃជាគំរប់ ៤ ខែ នៃរដូវក្តៅ (១៥ កើតខែកត្តិក) មានកិច្ចដែលត្រូវធ្វើក៏ចៀសចេញ ទៅ ។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ កិក្ខុនោះបានមកកាន់អាវាសនោះក្តី មិនបានមកក្តី ។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ បច្ចិមិកាវស្សារបស់កិក្ខុនោះក៏ប្រាកដផង កិក្ខុនោះមិនត្រូវអាបត្តិព្រោះទទួលពាក្យប្តេជ្ញាផង ។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើកិក្ខុបានទទួលប្តេជ្ញាគេថានៅចាំវស្សាដោយបច្ចិមិកាវស្សាហើយ ។ កិក្ខុនោះទៅកាន់អាវាសនោះហើយក៏ធ្វើឧបោសថដល់ថ្ងៃ ១ ពេចទើបចូលទៅកាន់វិហារសៀបគ្រាលសេនាសនៈ ដំកល់គ្រែកន្ទេលនិងទីកន្ត្រែប្រាស់ បោសច្រាសទីបរិវេណ ។ កិក្ខុនោះឥតមានកិច្ចអ្វីក៏ចៀសចេញទៅក្នុងថ្ងៃនោះឯង ។ បេ ។ កិក្ខុនោះមានកិច្ចដែលត្រូវធ្វើក៏ចៀសចេញទៅក្នុងថ្ងៃនោះឯង ។ បេ ។ កិក្ខុនោះនៅអស់ពីរបីថ្ងៃ ឥតមានកិច្ចអ្វីក៏ចៀសចេញទៅ ។ បេ ។ កិក្ខុនោះនៅអស់ពីរបីថ្ងៃមានកិច្ចដែលត្រូវធ្វើក៏ចៀសចេញទៅ ។ បេ ។ កិក្ខុនោះនៅអស់ពីរបីថ្ងៃក៏ចៀសចេញទៅដោយសត្តាហកវណីយ ។ កិក្ខុនោះនៅខាងក្រៅហួសកំណត់ ៧ ថ្ងៃទៅ ។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ បច្ចិមិកាវស្សារបស់កិក្ខុនោះក៏មិនប្រាកដផង កិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិទុក្កដព្រោះទទួលពាក្យប្តេជ្ញាផង ។ បេ ។ កិក្ខុនោះនៅអស់ពីរបីថ្ងៃក៏ចៀសចេញទៅដោយសត្តាហកវណីយ ។ កិក្ខុនោះត្រឡប់វិលវិញក្នុង

สตฺตาหำ อนฺโต สนฺธิวฏฺเฏ กเรตพฺพา ฯ ตสฺส กิกฺขาย กิกฺขา-
โย ปญฺญายนฺติ ปญฺญายติ ปฏิสฺสาย จ อนาปตฺติ ฯ
๔๓ ปน กิกฺขาย กิกฺขา วิสฺสชฺชิโต ปฏิสฺสาโย
โหติ ปญฺญายาย ฯเป ฯ โส สตฺตาหำ อนาค-
ตาย กาโมทิยา ปาตุมฺหาสิยา สกวาณิโย
ปกฺกมติ ฯ อาคเจยฺย ฯ โส กิกฺขาย กิกฺขา ตำ
อาปสำ น ปา อาคเจยฺย ฯ ตสฺส กิกฺขาย กิกฺขาโย
ปญฺญายนฺติ ปญฺญายติ ปฏิสฺสาย จ อนาปตฺตีติ ฯ

วิสฺสชฺชนายิกฺขนฺธกำ ตติยำ ฯ

ตสฺสุทฺทานำ

(๑๙) อุปกฏฺฐำ กถา เจว
กติ อนฺตรวาสฺสา จ
น ปวฺหนฺติ จ สงฺเฆน

រវាង ៧ ថ្ងៃនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បច្ឆិមិកាវស្សារបស់ភិក្ខុនោះក៏ច្រូតដូចគ្នា ភិក្ខុនោះមិនត្រូវអាបត្តិព្រោះទទួលពាក្យប្តេជ្ញាផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើភិក្ខុបានទទួលប្តេជ្ញាគេថានៅចាំវស្សាដោយបច្ឆិមិកាវស្សាហើយ ។បេ។ ភិក្ខុនោះគាលបើនៅខ្វះ ៧ ថ្ងៃទៀតនឹងដល់ថ្ងៃជាទីរីករៃនៃផ្កាកុមុទ គឺថ្ងៃជាគំរប់ ៤ ខែនៃរដូវក្តៅ (១៥ កើតខែកត្តិក) មានកិច្ចដែលត្រូវធ្វើក៏ចៀសចេញទៅ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនោះមកកាន់អាវាសនោះក្តី មិនបានមកក្តី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បច្ឆិមិកាវស្សារបស់ភិក្ខុនោះក៏ច្រូតដូចគ្នា ភិក្ខុនោះមិនត្រូវអាបត្តិព្រោះទទួលពាក្យប្តេជ្ញាផង ។

ចប់ សម្បុបនាយិកក្ខន្ធកៈទី ៣ ។

ឧទ្ទាននៃសម្បុបនាយិកក្ខន្ធកៈនោះ គឺ

(១៩) រឿងព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុចូលវស្សា ១ ពួកភិក្ខុគិតថា យើងត្រូវចូលវស្សាក្នុងកាលណា ហ្នឹង ១ ពួកភិក្ខុគិតថាថ្ងៃចូលវស្សាតើមានប៉ុន្មានយ៉ាង ១ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុបានចូលវស្សាហើយចេញដើរទៅកាន់ចារិកក្នុងកណ្តាលវស្សា ១ មិនប្រាថ្នានឹងចូលវស្សា ១ វេលាជិតចូលវស្សាហើយក្តៅដើរចេញទៅកាន់អាវាសដទៃ ១ ស្តេចពិម្ពិសារប្រាថ្នានឹង

ទុក្កឌ្ឍិតុំ ឧថាសកោ

តិលាឆោ មាតា ច បិតា

ភាតា ច អថ ញាតកោ

តិក្ខត្តុតំ្តកោ វិហារេ

ភត្តា ចាបិ សិរីសថា

ឆោភ ឆេវ បិសាចាបិ

ទឌ្ឍា តទុភយេន ច

វុឌ្ឍាទកេន វុដ្ឋាសិ

ពហុតរ ច ឆាយកោ

ល្ងខប្បណីតសប្បាយ

កេសដ្ឋបដ្ឋកេន ច

ឥត្ថី វេសី កុមារី ច

បណ្ឌកោ ញាតកេន ច

ភជា ឆោភ ឆុត្តា ឯឯ

លើកលែង ១ ទុបាសកបានឲ្យគេកសាងវិហារចំពោះសង្ឃ ១ កិក្ខុ
មានជម្ងឺ ១ មាតានឹងបិតារបស់កិក្ខុមានជម្ងឺ ១ បងប្អូនរបស់កិក្ខុ
មានជម្ងឺ ១ ញាតិរបស់កិក្ខុមានជម្ងឺ ១ អ្នកធ្វើការឈួលរបស់
កិក្ខុមានជម្ងឺ ១ វិហារទ្វេខ្នងគ្រែម ១ សត្វសាហាវបៀតបៀនពួក
កិក្ខុ ១ សត្វមានពិសបៀតបៀនពួកកិក្ខុ ១ ពួកចោរបៀតបៀនពួក
កិក្ខុ ១ ពួកបិសាចបៀតបៀនពួកកិក្ខុ ១ ភ្លើងឆេះស្រុកនឹងឆេះទី
សេនាសនៈជាដើម ១ ទឹកជន់លិចស្រុក ១ ចោរមកតាំងនៅ
ក្នុងស្រុក ១ ពួកទាយកជាច្រើនឥតមានសទ្ធាដ្រិះថ្លា ១ កិក្ខុនៅ
ចាំវស្សាក្នុងអាវាសដទៃហើយមិនដែលបានគោជនសៅហ្មងប្ដូ
ខុគ្គមធានឲ្យឆ្អែតពេញលេញ ១ កិក្ខុនៅចាំវស្សាហើយមិនដែល
បានគោជនធានឲ្យសប្បាយ ១ កិក្ខុបានកេសជ្ជៈជាទីសប្បាយ
ហើយតែមិនបានទុបដ្ឋាកដ៏សមគួរ ១ ស្រីប្រលោមកិក្ខុ ១ ស្រី
ផ្ចាមាសប្រលោមកិក្ខុ ១ នាងថុល្លកុមារីប្រលោមកិក្ខុ ១ មនុស្ស
ខ្ទើយប្រលោមកិក្ខុ ១ ញាតិប្រលោមកិក្ខុ ១ ស្តេចប្រលោម
កិក្ខុ ១ ពួកចោរប្រលោមកិក្ខុ ១ ពួកអ្នកលេងប្រលោមកិក្ខុ ១ កិក្ខុ

เภชฺชา อฏฺฐวิเธน จ

วชา สตฺตา จ ฆาตา จ

สุสิเร วิชฌายิ จ

อเชฺฌตฺตาสเย วิสฺสชฺชาสโย

อเสฆาสนเภเทน จ

ฉวกฺกฏิกา ฉเฑฺฑ จ

ชาฏิยา จ ขุเปฺปฏิ เต

ภตฺตกา ปฏิสฺสุณิตฺวา

ฅหิตฺวา จ ขุเทาสถา

ปุเรภิกา ปจฺฉาภิกา

ยถาญฺญายเน[๑] เยาชยิ

อกปฺปณิเยา[๒] ปกฺกมติ

สกปฺปณิเยา[๓] ตเถว จ

ทฺวีหาติกฺกเม จ ปุน[๔]

---

๑ ฉ. ยถาฆายเน ฯ ๒ ม. อกปฺปณิ ฯ ๓ สกปฺปณิ ฯ ๔ ปุน จ ฯ

ឃើញកំណាប់ទៃព្យ ១ កិក្ខុឃើញកិក្ខុទ្រើនរូបព្យា យាមបំបែក
សង្ឃ ១ កិក្ខុ ៨ពួកបានព្យដំណឹងថា កិក្ខុនឹងកិក្ខុនីព្យា យាមបំ-
បែកសង្ឃ ១ កិក្ខុចូលវស្សាក្នុងលំនៅរបស់គង្វាលគោ ១
កិក្ខុចូលវស្សាក្នុងពួកឈ្មួញរនេះ ១ កិក្ខុចូលវស្សាក្នុងទូក ១
កិក្ខុចូលវស្សាក្នុងរថឈើ ១ កិក្ខុចូលវស្សាលើប្រគាបឈើ ១
កិក្ខុចូលវស្សាក្នុងទីវាល ១ កិក្ខុចាំវស្សាឥតមានទីសេនាសនៈ ១
កិក្ខុចូលវស្សាក្នុងខ្ទមខ្ចោប ១ ក្រែមធ្លុ ១ ក្នុងពាងទឹក ១
សង្ឃធ្វើប្តេជ្ញាគ្នាថា កុំឲ្យបំបួសកុលបុត្រក្នុងវស្សា ១ កិក្ខុទទួល
ប្តេជ្ញាថានៅចាំបុរិមិកាវស្សាឬបច្ឆិមិកាវស្សាហើយធ្វើទុចោសថ
ខាងក្រៅ បណ្តិតគួរប្រែកបតាមសមគួរដល់ន័យ ១ កិក្ខុឥត
មានកិច្ចអ្វីហើយចៀសចេញទៅ ១ កិក្ខុមានកិច្ចហើយចៀស
ចេញទៅ ១ កិក្ខុនៅអស់ពីរបីថ្ងៃក៏ទៅដោយសត្តាហកវណីយ

វស្សូបនាយិកក្ខន្ធកេ ឧត្តរគាថា

សត្តាហករណីយេន ច

សត្តាហជាតតា ចេវ

អាគច្ឆេយ្យុ វយ្យុ(១) ឯ

វត្ថុន្ធានេ អន្តរាយា

តន្តិមត្តំ ជិនភាមយេតិ ។

ឥមម្ហិ ខន្ធកេ វត្ថុ ទ្វេ បញ្ញាស ។

---

១ ម. ន ឯយ្យុ វា ។

ហើយត្រឡប់វិលវិញ ១ នៅខ្វះ ៧ ថ្ងៃទៀតនឹងដល់ថ្ងៃបវារណា កិក្ខុនោះទៅដោយសត្តាហកវារណីយហើយត្រឡប់មកកាន់អាវាសនោះក្តី មិនបានត្រឡប់មកកាន់អាវាសនោះក្តី ១ បណ្ឌិតគប្បីពិចារណានូវទំនងដែលមានបែបផែនរៀបរយកន្ត ឧទ្ទាននៃរឿងទាំងអម្បាលណេះហោង ។

ក្នុងខន្ធកៈនេះមានរឿង ៥២ ។

(២០) តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ
វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន
ខោ បន សមយេន សត្តបុលា សង្ឃិដ្ឋា សម្ភគ្គា
ភិក្ខូ កោសលេសុ ជនបទេសុ អញ្ញតរស្មឹំ អាវាសេ
វស្សំ ឧបគច្ឆិសុ ។ អថខោ តេសំ ភិក្ខូនំ ឯតទហោ-
សិ តេន ខ្វ ខោ មយំ ឧចាយេន សមត្តា សម្ភោគ-
មាគា អវិវទមានា ជាសុកំ វស្សំ វសេយ្យាម ន ច
បិណ្ឌាតេន កិលមេយ្យាមាតិ ។ អថខោ តេសំ ភិក្ខូនំ
ឯតទហោសិ សចេ ខោ មយំ អញ្ញមញ្ញំ នេវ អាល-
បេយ្យាម ន សល្លបេយ្យាម យោ បឋមំ គាមតោ បិណ្ឌាយ
យ បដិក្កមេយ្យ សោ អាសនំ បញ្ញាបេយ្យ បាទោទកំ
បាទបីឋំ បាទកថលិកំ ឧបនិក្ខិបេយ្យ អវក្ការបាតឹ
ឆោវិត្វា ឧបដ្ឋាបេយ្យ បានីយំ បរិភោជនីយំ ឧបដ្ឋាបេយ្យ
យោ បច្ឆា គាមតោ បិណ្ឌាយ បដិក្កមេយ្យ សចស្ស
កុត្តាវសេសោ សចេ អាកង្ខេយ្យ ភុញ្ជេយ្យ នោ ចេ

បារាណកុដ្ឋកំ

[២០] សម័យនោះឯង ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគច្រើនគង់នៅវត្តជេត-
ពនរបស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ សម័យនោះឯង
មានកិកុច្រើនរូប ជាមិត្រធើបន្ទឹងបានដួបប្រទះគ្នាថ្មី ជាមិត្រស្និទ្ធស្នាល
មាំមួន បានចូលវស្សានៅក្នុងអាវាស ១ ក្នុងកោសលជនបទ ។ គ្រានោះ
កិកុទាំងនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎
យើងទើបបានព្រមព្រៀងគ្នា ស្មោះសរ មិនវិវាទគ្នា នៅចាំវស្សាឲ្យបាន
ស្រួលផង មិនលំបាកដោយអាហារបិណ្ឌបាតផង ។ លំដាប់នោះឯង
កិកុទាំងនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា បើយើងមិននិយាយគ្នា មិន
បរចាគ្នាទៅវិញទៅមក កិកុណាត្រឡប់មកពីបិណ្ឌបាតអំពីស្រុកមុនគេ
កិកុនោះគប្បីក្រាលអាសនៈ ដំកល់ទឹកសម្រាប់ឆាន់ដើង តាំងសម្រាប់វេ
ដើងដែលឆាន់រួចហើយ ទំនៀងសម្រាប់ជូតដើងដែលមិនទាន់ឆាន
គប្បីលាងភាជន៍សម្រាប់ផ្ទេរបាយហើយយកទៅដំកល់ទុក គប្បីដំកល់ទឹក
ឆាន់ទំនឹងទឹកប្រៃឲ្យស្រាស់ កិកុណាត្រឡប់មកពីបិណ្ឌបាតអំពីស្រុកក្រោយ
គេ បើមានបិណ្ឌបាតសល់អំពីកិកុនោះឆាន់ បើកិកុនោះប្រាថ្នា គប្បីឆាន់ចុះ

អាភេន្ធេយ្យ អមហារិតេ ភ ជន្តេយ្យ អប្បាលាភេ ភ ឧទ-
ភេ ឯបិលាបេយ្យ សោ អាសនំ ឧទ្ធរេយ្យ ចាឧោទកំ
ចាឧបីបំ ចាឧភជលិកំ បដិសាមេយ្យ អាភ្លារចាតឹ
ជោវិត្វា បដិសាមេយ្យ ចានីយំ បរិភោជនីយំ បដិសា-
មេយ្យ ភត្តគ្គំ សម្មជ្ជេយ្យ យោ បស្សេយ្យ ចានីយយេដំ
ភ បរិភោជនីយយេដំ ភ វច្ចយេដំ ភ វិត្តំ តុច្ឆំ សោ
ឧបដ្ឋាបេយ្យ សចស្ស ហោតិ អវិសយ្ហំ បាត្តរិភោជេន
ឧត្តរិយំ អាមន្តេត្វា ហត្ថវិលង្ឃកេន ឧបដ្ឋាបេយ្យ ន
ត្វេវ តប្បច្ចយា ភាចំ ភិន្ទេយ្យ ឯវំ ខោ មយំ សមត្តា
សម្ភោឧមានា អវិរឧមានា ជាសុកំ វស្សំ វសេយ្យាម
ន ច បិណ្ឌាភេន ភិលមេយ្យាមាតិ ។ អថខោ តេ
ភិក្ខូ អញ្ញមញ្ញំ ឧនេ អាលបិំសុ ន សល្លបិំសុ យោ
បមមំ តាមតោ បិណ្ឌាយ បដិក្ភមតិ សោ អាសនំ
បញ្ញាបេតិ ចាឧោទកំ ចាឧបីបំ ចាឧភជលិកំ ឧប-
និក្ខិបតិ អាភ្លារចាតឹ ជោវិត្វា ឧបដ្ឋាបេតិ ចានីយំ
បរិភោជនីយំ ឧបដ្ឋាបេតិ យោ បច្ឆា តាមតោ បិណ្ឌាយ
បដិក្ភមតិ សចេ ហោតិ ភុត្តាវសេសោ សចេ អាភន្ត្វតិ

បើមិនច្រើនថ្នាក់ទេ គួរចាក់ចោលទៅលើដីដែលគ្មានស្មៅស្រស់ ឬជះចោលទៅកន្លែងទឹកដែលគ្មានសត្វ (កំចាន) កិក្ខុនោះគប្បីអោសនៈ ទុកជាក់ទឹកសម្រាប់លាងដើង តាំងសម្រាប់រងដើង ទឹងគ្រឿងសម្រាប់ជូតដើង គប្បីលាងភាជន៍សម្រាប់ផ្ទេរចាយហើយរៀបចំទុកជាក់ គប្បីទុកជាក់ទឹកឆាន់ ទឹកប្រើច្រាស់ គប្បីច្រោសច្រាសភេរវកត្ត កិក្ខុណាឃើញភ្នួមជាក់ទឹកឆាន់ក្តី ភ្នួមជាក់ទឹកប្រើច្រាស់ក្តី ភ្នួមលាងវច្ចៈក្តី ដែលរលើងទេ កិក្ខុនោះគួរដំកល់ទុក បើកិក្ខុនោះមិនអាច ព្រោះវិការដៃ (ឈឺដៃ) គួរហៅគឺគា ដោយអាការចង្អុលដៃមកឲ្យដំកល់ទុក តែកុំឲ្យបញ្ចេញវាចាព្រោះបច្ច័យនោះឡើយ យ៉ាងនេះឯង ទើបយើងទាំងអស់គ្នាព្រមព្រៀង ស្មោះសរ មិនវិវាទគ្នា នៅចាំវស្សាក៏ស្រួលផង មិនបានលំបាកដោយអាហារបិណ្ឌបាតផង ។ ត្រានោះឯង កិក្ខុទាំងនោះក៏លែងស្តីហៅរកឆ្លើយឆ្លងគ្នាទឹងគ្នាទៅវិញទៅមក កិក្ខុណាត្រឡប់មកពីបិណ្ឌបាតអំពីស្រុកមុនគេ កិក្ខុនោះក៏ត្រាលអាសនៈ ដំកល់ទឹកសម្រាប់លាងដើង តាំងសម្រាប់រងដើង ទឹងគ្រឿងសម្រាប់ជូតដើង លាងភាជន៍សម្រាប់ផ្ទេរចាយរួចដំកល់ទុក ដំកល់ទឹកឆាន់ទឹងទឹកប្រើច្រាស់ កិក្ខុណាត្រឡប់មកពីបិណ្ឌបាតអំពីស្រុកក្រោយគេ បើមានអាហារសេសសល់អំពីកិក្ខុនោះឆាន់ បើកិក្ខុនោះច្រើនថ្នាក់

กุญฺชตฺ ถาเ เจ อากงฺขติ อปหาริเต ปาเตตฺวา อปฺปาณเกเ ปาเ ฉฑฺเฑตฺวา ปิฬนฺเตน สเห อาสนฺเ ฉฑฺฑิตฺเ ปาเนกฺขเปน ปาเนกฺขลิเกน ปฏิสาเมตฺวา อาวิญฺชิตฺวา ถาเวิฏฺเ ปฏิสาเมตฺวา ปาเนยฺเ ปริโภเชนียฺเ ปฏิสาเมตฺวา ภาชนฺเ สมฺมชฺชิตฺวา โย ปสฺสติ ปาเนยฺเ ปริโภเชนียฺเ ปาเ ปริโภเชนียฺเ ปาเ วฏฺเ ปาเ ริตฺเ ตุจฺเ สเ อุปฏฺาเปตฺวา สเจ ปสฺสติ เหาติ อาวิสฺเ หตฺถวิการเ ฉฑฺเฑตฺวา อาหเรตฺวา หตฺถวิลงฺฆเกน อุปฏฺาเปตฺวา ปาเ ตฺเว ตปฺปจฺจยา ปาจิ ภิกฺขติ ฯ

(๒๑) อาจิณฺณ เข ปเนตฺ วสฺสฺ วุตฺถาน ภิกฺขาน ภควนฺตฺ ธสฺสาย อุปสงฺกมิตุ ฯ อถเข เต ภิกฺขู วสฺสฺ วุตฺถา เตสาสจฺเยน เสนาสนฺ สเสาเตฺวา ปตฺตจีวราทาย เยน สาวตฺถี เตน ปกฺกมึสุ อนุปุพฺเพน เยน สาวตฺถี เตวนฺ อนาถปิณฺฑิกสฺส อาราเม เยน ภควา เตนุปสงฺกมึสุ อุปสงฺกมิตฺวา ภควนฺตฺ อภิวาเทตฺวา ปริสมนฺตฺ นิสีทึสุ ฯ อาจิณฺณ เข ปเนตฺ พุทฺธาน ภควนฺตาน อาคนฺตุเกหิ ภิกฺขูหิ สทฺธึ

ก็ดีនៅ បើមិនច្រាបថ្នាំទេចាក់ចោលទៅលើទីគ្មានស្មៅស្រស់ឬដុះចោលទៅក្នុងទឹកដែលគ្មានសត្វក្តី ភិក្ខុនោះរើអាសនៈចេញ ទុកជាក់ទឹកសម្រាប់លាងដើង តាំងសម្រាប់រងដើង គ្រឿងសម្រាប់ជូតដើង លាងភាជន៍សម្រាប់ផ្ទះបាយហើយរៀបទុកជាក់ ទុកជាក់ទឹកធាន់ទឹងទឹកច្រើច្រាស់ចោសច្រាសពេងកត្តុ ភិក្ខុណាឃើញភ្នួមសម្រាប់ជាក់ទឹកធាន់ក្តី ភ្នួមសម្រាប់ជាក់ទឹកច្រើច្រាស់ក្តី ភ្នួមជាក់ទឹកសម្រាប់វច្ចៈក្តី ដែលរលើងទេ ភិក្ខុនោះក៏ដំកល់ទុក បើភិក្ខុនោះមិនអាច ព្រោះវិការដៃ ក៏ហៅគ្គីគ្គាដោយអាការៈបាយដៃមកឲ្យដំកល់ទុក តែមិនបានបញ្ជូញរាថា ព្រោះបច្ច័យនោះឡើយ ។

(๒๑) ការដែលចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគនុ៎ះ ជាទំនៀមរបស់ភិក្ខុពាំងពួយដែលចាំវស្សារួចហើយ ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុពាំងនោះលុះនៅចាំវស្សាកន្ទុងខែទៅហើយ ក៏រៀបចំទុកជាក់សេនាសនៈរួចកាន់យកបាត្រចីវរចេញដើរសំដៅទៅក្រុងសាវត្ថី លុះដើរទៅដោយលំដាប់ហើយ ក៏ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគក្នុងវត្តជេតពនរបស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគរួចអង្គុយទៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ ការរើកាយជាមួយនឹងពួកភិក្ខុជាអាគន្តុកនុ៎ះឯង ជាទំនៀមរបស់ព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគពាំងពួយ

បដិសម្ភោធិតុំ ។ អថខោ ភគវា តេ កិក្ខូ ឯតទវោច
កច្ចិ កិក្ខវេ ខមនីយំ កច្ចិ យាបនីយំ កច្ចិ សមគ្គា
សម្មោទមានា អវិវទមានា ជាសុកំ វស្សំ វសិត្ថ ន
ច បិណ្ឌាកេន កិលមិត្ថាតិ ។ ខមនីយំ ភគវា យាប-
នីយំ ភគវា សមគ្គា ច មយំ ភន្តេ សម្មោទមានា
អវិវទមានា ជាសុកំ វស្សំ វសិម្ហា ន ច បិណ្ឌាកេន
កិលមិម្ហាតិ ។ ជានន្តាបិ តថាគតា បុច្ឆន្តិ ជានន្តាបិ ន
បុច្ឆន្តិ កាលំ វិទិត្វា បុច្ឆន្តិ កាលំ វិទិត្វា ន បុច្ឆន្តិ អត្ថ-
សញ្ហិតំ តថាគតា បុច្ឆន្តិ នោ អនត្ថសញ្ហិតំ អនត្ថ-
សញ្ហិតេ សេតុឃាតោ តថាគតានំ ។ ទ្វីហាការេហិ
ពុទ្ធា ភគវន្តោ កិក្ខូ បដិបុច្ឆន្តិ ធម្មំ វា នេសេស្សាម

(គ្រប់ព្រះអង្គ) ។ គ្រានោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តែងតែសន្ទូវព្រះពុទ្ធ-ដីកានេះ នឹងពួកភិក្ខុទាំងនោះថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ ល្មមអត់ធន់សេចក្តីទុក្ខបានឬទេ ល្មមឲ្យតវ៉ាយាបថបែបត្រឹត្តទៅស្រួលបាន ឬទេ អ្នកទាំងឡាយជាបុគ្គលព្រមព្រៀងគ្នា ស្មុះស្មួលគ្នា មិនទាស់-ទែងគ្នានៅចាំវស្សាដោយសប្បាយហើយឬ មួយទៀត អ្នកទាំងឡាយ មិនលំបាកដោយបិណ្ឌបាតទេឬ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ យើងខ្ញុំល្មមអត់តែសេចក្តីទុក្ខបាន បពិត្រព្រះដ៏មាន-ព្រះភាគ យើងខ្ញុំល្មមឲ្យតវ៉ាយាបថបែបត្រឹត្តទៅស្រួលបាន បពិត្រព្រះអង្គដ៏-ចំរើន យើងខ្ញុំក៏ព្រមព្រៀងគ្នាស្មុះស្មួលគ្នា មិនទាស់ទែងគ្នា នៅចាំ វស្សាតាមសប្បាយ មួយទៀត យើងខ្ញុំមិនលំបាកដោយបិណ្ឌបាតទេ ។ ព្រះតថាគតទាំងឡាយទ្រង់ជ្រាបហើយត្រាស់សួរក៏មាន ទ្រង់ជ្រាបហើយ មិនត្រាស់សួរ (ក៏មាន) ទ្រង់ជ្រាបកាលគួរហើយទើបត្រាស់សួរ (ក៏មាន) ទ្រង់ជ្រាបកាលគួរហើយមិនត្រាស់សួរ (ក៏មាន) ព្រះតថាគតទាំងឡាយ ត្រាស់សួរចំពោះតែហេតុដែលប្រកបដោយប្រយោជន៍ មិនទ្រង់ត្រាស់សួរ ហេតុដែលឥតប្រយោជន៍ឡើយ (ព្រោះ) ហេតុដែលឥតប្រយោជន៍ព្រះ តថាគតទាំងឡាយទ្រង់ប្តេចប្តិលដោយអរិយមគ្គហើយ ។ ព្រះពុទ្ធទាំង-ឡាយដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរចំពោះភិក្ខុទាំងឡាយដោយអាការពីរយ៉ាង

สาวกานํ วา สิกฺขาปทํ ปญฺญาเปสฺสามีติ ฯ อถ โข กกฺกฏโก เต ภิกฺขู เอตทโวจ ยถากถญฺหิ นาม ตุมฺเห ภิกฺขเว สมณา สมฺมาทิฏฺฐิกา อาชีวมตฺตา ชานิสฺสนฺติ วสฺสานิ วสิสฺสติ น จ ปิณฺฑาโลเป กิลมิสฺสตีติ ฯ สจ มยํ ภนฺเต สมฺพหุลา สนฺนิปติตา สมฺภตฺตา ภิกฺขู โกสลเกสุ ชนปเทสุ อญฺญตรสฺมึ อาวาเส วสฺสูปคตมฺหา เตสญฺจ โน ภนฺเต มนุสฺสานํ เอตทโหสิ เกน นุ โข มยํ อุปายเน สมณา สมฺมาทิฏฺฐิกา อาชีวมตฺตา ชานิสฺสนฺติ วสิสฺสติ น จ ปิณฺฑาโลเป กิลมิสฺสตีติ เตสญฺจ โน ภนฺเต มนุสฺสานํ เอตทโหสิ สเจ โข มยํ อญฺญมญฺญํ เนว อาลปิสฺสาม น สลฺลปิสฺสาม โย ปมตฺตํ ตาเปติ ปิณฺฑาย ปวิสิตฺวา เสนาสนํ ปญฺญาเปสฺสติ ตาเนว อาสนานิ ปญฺญาเปสฺสติ ตาเนว ภาชนานิ ปวิสิตฺวา ปวิสิตฺวา อาสนานิ ปญฺญาเปสฺสติ ตาเนว ภาชนานิ ปวิสิตฺวา ปวิสิตฺวา ปฏิสาเมสฺสติ ปจฺฉา ปฏิสาเมสฺสติ ปจฺฉา ปวิสิตฺวา ปวิสิตฺวา ปฏิสาเมสฺสติ ปจฺฉา ปวิสิตฺวา ปวิสิตฺวา ปฏิสาเมสฺสติ โย ปจฺฉา ตาเปติ ปิณฺฑาย ปวิสิตฺวา เสนาสนํ ปญฺญาเปสฺสติ ตาเนว อาสนานิ ปญฺญาเปสฺสติ ตาเนว ภาชนานิ ปวิสิตฺวา ปวิสิตฺว

គឺទ្រង់ត្រាស់សួរដោយទ្រង់គិតថា តថាគតនឹងសំដែងធម៌ម្យ៉ាង នឹងបញ្ញត្ត
សិក្ខាបទដល់សាវកទាំងឡាយម្យ៉ាង ។ គ្រានោះឯង ព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគទ្រង់មានព្រះពុទ្ធដីកានេះនឹងពួកភិក្ខុទាំងនោះថា ម្នាលភិក្ខុទាំង-
ឡាយ អ្នកទាំងឡាយព្រមព្រៀងគ្នា ស្រុះស្រួលគ្នា មិនទាស់ទែង
គ្នានៅចាំវស្សា ដោយសប្បាយយ៉ាងណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំង-
ឡាយមិនលំបាកដោយបិណ្ឌបាតទេឬ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូល
ថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន យើងខ្ញុំជាភិក្ខុច្រើនរូបជាមិត្តបានជួបប្រទះ
គ្នាជាមិត្ត សេពគប់គ្នាមាំមួនចូលទៅចាំវស្សាក្នុងអាវាសមួយនាកោសល
ជនបទនេះ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន យើងខ្ញុំទាំងនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះ
ដូច្នេះថា យើងគប្បីជាបុគ្គលព្រមព្រៀងគ្នា ស្រុះស្រួលគ្នា កុំទាស់-
ទែងគ្នានៅចាំវស្សាដោយសប្បាយ មួយទៀត យើងមិនគប្បីលំបាក
ដោយបិណ្ឌបាតដោយ។ បាយដូចម្តេចហ្ន៎ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន យើង
ខ្ញុំទាំងនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះទៀតថា ប្រសិនបើយើងកុំគប្បីហៅរកគ្នា
កុំគប្បីចាកគ្នាទៅវិញទៅមក ភិក្ខុណាត្រឡប់មកពីបិណ្ឌបាត
ក្នុងស្រុកមុនគេ ភិក្ខុនោះត្រូវរៀបចំអាសនៈ ដំកល់ទឹកលាងជើង តាំងរែង
ជើង ទ្រនាប់សំពត់ជូតជើង លាងភាជន៍សំពាប់ផ្ទេរគ្នាបួចហើយដំកល់
ទុក ហើយដំកល់ទឹកផឹកទឹកប្រៃឲ្យស់ ភិក្ខុណាត្រឡប់មកអំពីបិណ្ឌបាត

សចស្ស ភុត្តាវីសេសោ សចេ អាកង្ខេយ្យ ភុញ្ជេយ្យ
ឆោ ចេ អាកង្ខេយ្យ អបហរិតេ វា ឆឌ្ឌេយ្យ អប្បា-
ណកេ វា ពីជគាមេ ឯបិលាបេយ្យ សោ អាសនំ ឧទ្ធ-
រេយ្យ ចាឆោឧកំ ចាឧបីឋំ ចាឧកឆលិកំ បដិសា-
មេយ្យ អវក្ការចាតឹ ឆោវិត្វា បដិសាមេយ្យ ចាឆិយំ ប-
រិភោជនីយំ បដិសាមេយ្យ កត្តព្ពំ សម្មដ្ឋេយ្យ យោ
បស្សេយ្យ ចាឆិយឃដំ វា បរិភោជនីយឃដំ វា វច្ចឃដំ
វា រិត្តំ តុច្ឆំ សោ ឧបដ្ឋាបេយ្យ សចស្ស ហោតិ អវិសយ្ហំ
ហាត្តិកាវេន ធុតិយំ អាមន្តេត្វា ហាត្តិលង្ឃកេន ឧ-
បដ្ឋាបេយ្យ ន ត្វេវ តប្បច្ចយា ភិចំ កិឆ្ឆេយ្យ ឯវំ ខោ
មយំ សមត្តា សម្ភោឧមានា អវិរឧមានា ជាសុកំ វស្សំ
វសេយ្យាម ន ច បិណ្ឌាកេន កិលមេយ្យាមាតិ អឆខោ
មយំ កន្តេ អញ្ញមញ្ញំ នេវ អាលបិម្ហា ន សល្លបិម្ហា

ក្នុងស្រុកគ្រោយគេ បើមានអាហារសេសសល់អំពីភិក្ខុផាន់ បើភិក្ខុនោះ
ចង់ផាន់ក៏ផាន់ចុះ បើមិនចង់ផាន់ទេ ក៏គប្បីចាក់ចោលលើដីដែលគ្មាន
ស្មៅស្រស់ ឬបាចចោលក្នុងទឹកដែលគ្មានសត្វ ភិក្ខុនោះត្រូវសាអាសនៈ
ត្រូវទុកជាក់ទឹកសម្រាប់លាងដើង តាំងសម្រាប់រងដើងនឹងទន្ទាប់សម្រាប់
ជូតដើង ត្រូវលាងភាជន៍សម្រាប់ផ្ទេរភត្តហើយយកទៅទុកជាក់ រួចត្រូវទុក
ជាក់ទឹកផឹកទឹកប្រើប្រាស់ ត្រូវបោសពោងភត្ត ភិក្ខុណាឃើញភ្នំទឹកផឹកក្តី
ភ្នំទឹកប្រើប្រាស់ក្តី ភ្នំជាក់ទឹកសម្រាប់លាងវច្ចៈក្តី ដែលរលើងទេ ត្រូវ
ភិក្ខុនោះដំកល់ទុក បើភិក្ខុនោះមិនអាច (នឹងធ្វើការនោះបាន) ព្រោះវិការ
នៃដៃ (គឺឈឺដៃជាដើម) ត្រូវបាយដៃហៅភិក្ខុទីពីរ ឲ្យដំកល់ទុកមិន
ត្រូវបញ្ជូញភ្ញាក់ចាព្រោះហេតុនោះឡើយ ការបើធ្វើយ៉ាងនេះហើយ ទើប
បានយើងទាំងឡាយជាបុគ្គលត្រមត្រែងគ្នា ស្រុះស្រួលគ្នា មិនទាស់-
ទែងគ្នា ទៅចាំវស្សាដោយសប្បាយ មួយវិញទៀត យើងទាំងឡាយ
មិនលំបាកដោយបិណ្ឌបាតទេ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន លំដាប់នោះឯង យើង
ខ្ញុំមិនហៅរកគ្នា មិនបរាកគ្នាទៅវិញទៅមកទេ ភិក្ខុណាត្រឡប់មកអំពី

โย ปฐมํ ฆาสเหตุ ปฏิคฺคณฺหาติ สาทิยติ อาสนํ ปญฺญาเปติ ปาโททกํ ปาทปีឋกํ ปาทกถลิกํ อุปนิกฺขิปติ อาคนฺตฺวา อุปฏฺ-ฐาเปติ ปาฏิยฺเยกฺกมฺปิ อาคนฺตฺวา อุปฏฺฐาเปติ โย ปฐมา-ฆาสเหตุ ปฏิคฺคณฺหาติ สเจ เอกาติ ภุตฺตาวิสาสา สเจ อาคจฺฉติ ภุญฺชาติ โน เจ อา-คจฺฉติ อปหาริเต ฆ ฉฑฺเฑติ อปฺปาณเก ฆ อุท-เก เขปิตฺวาเปติ สา อาสนํ อุทฺธรติ ปาโททกํ ปา-ทปีឋกํ ปาทกถลิกํ ปฏิสาเมติ อาคนฺตฺวา ปฏิสาเมติ ปาฏิยฺเยกฺกมฺปิ ปฏิสาเมติ ภตฺตคฺคํ สมฺมชฺชติ โย ปสฺสติ ปาฏิยฺเยกฺกมฺปิ ปาริโภชนียฺเยกฺกมฺปิ ฆ วจฺจฏฺฐานมฺปิ ฆ ปสฺสาวฏฺฐานมฺปิ ฆ ปานียฺจ ปริโภชนียฺจ อุปฏฺฐาเปติ สเจ ปสฺสติ เอกาเรน อาสยฺหิ ปาตฺวากาเรน ฉุฑฺเฑยฺย อาหเรตฺวา ปาตฺวา-ลงฺฆเกน อุปฏฺฐาเปติ น เจฺวว ตาวทฺเจว ฆ กิญฺจิ ฌาโ เอว มยา ภควตา สมฺมาสมฺพุทฺเธน อาวาสมานา ชานนฺเตน ปสฺสตา อรหตา ตถาคเตน ปาฏิเทสนียนฺติ ฯ

បិណ្ឌបាតក្នុងស្រុកមុនគេ កិកុនោះក៏ក្រាលអាសនៈដំកល់ទុកនូវទឹកលាងដើង តាំងរងដើងនឹងទែនាប់សម្រាប់ជូតដើង លាងភាជន៍សម្រាប់ផ្ទេរកត្តហើយដំកល់ទុក រួចដំកល់ទឹកផឹកទឹកប្រើប្រាស់ កិកុណាត្រឡប់មកអំពីបិណ្ឌបាតក្នុងស្រុកក្រោយគេ បើមានអាហារសេសសល់អំពីកិកុនាន់ បើកិកុនោះចង់នាន់ក៏នាន់ទៅ បើមិនចង់នាន់ទេ កិកុនោះក៏ចាក់ចោលលើទីដែលគ្មានស្មៅស្រស់ក៏បាន ចាចចោលក្នុងទឹកដែលគ្មានសត្វក៏បាន កិកុនោះសាអាសនៈចេញហើយទុកជាក់ទឹកលាងដើង តាំងរងដើងនឹងទែនាប់សម្រាប់ជូតដើង លាងភាជន៍សម្រាប់ផ្ទេរកត្តហើយយកទៅទុក រួចទុកជាក់ទឹកផឹកទឹកប្រើប្រាស់ ចោសកេងកត្តកិកុណាឃើញក្អមជាក់ទឹកផឹកក្តី ក្អមជាក់ទឹកប្រើប្រាស់ក្តី ក្អមទឹកសម្រាប់លាងវច្ចៈក្តី ដែលរលិងទេ កិកុនោះក៏ជងយកមកដំកល់ទុក បើកិកុនោះមិនអាច (ទំងធ្វើការនោះបាន) ព្រោះវិការនៃដៃ (ឈឺដៃជាដើម) កិកុនោះបក់ដៃហៅកិកុទីពីរឲ្យជងយកមកដំកល់ទុក មិនចាច់បញ្ជូញភាចាព្រោះហេតុនោះឡើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន កាលបើធ្វើយ៉ាងនេះបើយ យើងខ្ញុំក៏ព្រមព្រៀងគ្នា ស្រុះស្រួលគ្នា មិនខាស់ខែងគ្នា នៅចាំវស្សាជាសប្បាយ មួយវិញទៀត យើងខ្ញុំមិនលំបាក ដោយបិណ្ឌបាតឡើយ ។

[๒๒] អថខោ ភគវា តិក្ខ្ត្តុំ អាមន្តេសិ អថាសុញ្ញោ
តិរិមេ តិក្ខ្ត្តុំ មោឃបុរិសា វុត្តា សមានា ជាសុម្ហ
វុត្តាតិ បដិជានន្តិ បសុសំវាសញ្ញោ តិរិមេ តិក្ខ្ត្តុំ
មោឃបុរិសា វុត្តា សមានា ជាសុម្ហ វុត្តាតិ បដិជានន្តិ
ឯឡកសំវាសញ្ញោ តិរិមេ តិក្ខ្ត្តុំ មោឃបុរិសា វុត្តា
សមានា ជាសុម្ហ វុត្តាតិ បដិជានន្តិ បមត្តសំវាសញ្ញោ
តិរិមេ តិក្ខ្ត្តុំ មោឃបុរិសា វុត្តា សមានា ជាសុម្ហ វុត្តាតិ
បដិជានន្តិ កច្ចំ ហិ នាមិមេ តិក្ខ្ត្តុំ មោឃបុរិសា
មូគព្ភវគ្គំ តតិយសមាទានំ សមាទិយិស្សន្តិ នេតំ តិក្ខ្ត្តុំ
អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ ។បេ។ វិគរហិត្វា ឆឌ្ឌិ
កច្ចំ កត្វា តិក្ខ្ត្តុំ អាមន្តេសិ ន តិក្ខ្ត្តុំ មូគព្ភវគ្គំ
តតិយសមាទានំ សមាទិយិតព្ពំ យោ សមាទិយេយ្យ
អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុជានាមិ តិក្ខ្ត្តុំ វស្សុំ វុត្តានំ
តិក្ខ្ត្តុំ តីហិ ហានេហិ បវារេតុំ ទិដ្ឋេន វា សុតេន វា

(๒๒) គ្រានោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហៅកិកុំតាំងឡាយមកត្រាស់ថា ម្នាលកិកុំតាំងឡាយ ពួកថាមោយបុរសតាំងឡាយនេះនៅ (ចាំវស្សា) មិនសប្បាយទេ (តែ) ប្តេជ្ញាថាខ្លួនជាអ្នកនៅដោយសប្បាយ ម្នាលកិកុំតាំងឡាយ ពួកថាមោយបុរសតាំងឡាយនេះនៅដូចជាការនៅរួមរបស់បសុសត្វ (សត្វចិញ្ចឹម) ហើយប្តេជ្ញាថាខ្លួនជាអ្នកនៅសប្បាយ ម្នាលកិកុំតាំងឡាយ ពួកថាមោយបុរសតាំងឡាយនេះនៅដូចជាការនៅរួមរបស់សត្វពពែ (តែ) ប្តេជ្ញាថាខ្លួនជាអ្នកនៅសប្បាយ ម្នាលកិកុំតាំងឡាយ ពួកថាមោយបុរសតាំងឡាយនេះនៅដូចជាការនៅរបស់បុគ្គលក្រមាទ (តែ) ប្តេជ្ញាថាខ្លួនជាអ្នកនៅដោយសប្បាយ ម្នាលកិកុំតាំងឡាយ មោយបុរសតាំងឡាយនេះ មិនសមបើនឹងសមាទានមូគវត្ត (វត្តរបស់មនុស្សគ) ដែលជាតិត្ថិយសមាទាន (សមាទានរបស់តិរ្ថិយ) ទេ ម្នាលកិកុំតាំងឡាយ អំពើនេះមិននាំឲ្យដ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ដ្រះថ្លាទេ ។ បេ ។ លុះទ្រង់បន្ទោសហើយទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាត្រាស់ហៅកិកុំតាំងឡាយថា ម្នាលកិកុំតាំងឡាយ មិនត្រូវកិកុំសមាទានមូគវត្តដែលជាតិត្ថិយសមាទានទេ កិកុំណាសមាទាន ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលកិកុំតាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យកិកុំតាំងឡាយដែលនៅចាំវស្សារួចហើយបវារណាដោយស្មានឲយ៉ាង គឺដោយឃើញក្តី

ปริสฏฺฐาย ก ฯ สา เว ภริยฺเยติ อญฺญมญฺญนฺโลม-
มตา อาปตฺติวุฏฺฐานตา วินยปุเรกฺขารตา ฯ ฆาฏฺเฐ ปน
ภิกฺขเว ปกาเรตพฺพํ ฯ ฆฏฺเฐน ภิกฺขุนา ปณฺฑิเตน
สเทฺธา ญาเตเยฺยา สุณนฺตสฺส เมตฺต จิตฺเต สเทฺธา อชฺช
ปกาเรณ ฯ ยทิ สงฺฆสฺส ปตฺตกลฺลํ สเทฺธา ปกา-
เรยฺยาติ ฯ เอเตน ภิกฺขุนา ฆกาสํ อุตฺตาสนฺโต กริตฺวา
อุกฺกุฏิกํ นิสีทิตฺวา อญฺชลึ ปคฺคเหตฺวา ฆาเมสฺส วจนี-
เยน สงฺฆํ อาวุโสติ ปกาเรมิ ติณฺณ ก สุเตน ก ปริ-
สฏฺฐาย ก วตฺถุ มํ อายสฺมนฺโต อนุกมฺปํ อุปาทาย
ปสฺสนฺโต ปฏิคฺคเหยฺยนฺติ ทุติยมฺปิ อาวุโส สงฺฆํ
ปกาเรมิ ติณฺณ ก สุเตน ก ปริสฏฺฐาย ก วตฺถุ มํ
อายสฺมนฺโต อนุกมฺปํ อุปาทาย ปสฺสนฺโต ปฏิคฺค-
เหยฺยนฺติ ตติยมฺปิ อาวุโส สงฺฆํ ปกาเรมิ ติณฺณ ก
สุเตน ก ปริสฏฺฐาย ก วตฺถุ มํ อายสฺมนฺโต
อนุกมฺปํ อุปาทาย ปสฺสนฺโต ปฏิคฺคเหยฺยนฺติ ฯ
ฆาเตน ภิกฺขุนา ฆกาสํ อุตฺตาสนฺโต กริตฺวา อุกฺกุฏิกํ
นิสีทิตฺวา อญฺชลึ ปคฺคเหตฺวา ฆาเมสฺส วจนียา สงฺฆํ

ដោយពុទ្ធិ ដោយវង្គិសត្តិ ។ បវារណានោះជាការអនុលោមដើម្បី
ពោលប្រដៅទូន្មានទឹងគ្នា ជាការចេញចាកអាបត្តិ ជាការធ្វើវិន័យឲ្យ
ជាប្រធាន ទឹងច្រាកដដល់អ្នកចាំងឮយ ។ ម្នាលភិក្ខុចាំងឮយ
ត្រូវអ្នកចាំងឮយបវារណាយ៉ាងនេះ ។ ត្រូវភិក្ខុដែលធ្លាស់ប្រតិពលឲ្យ
សង្ឃដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ថ្ងៃនេះជាថ្ងៃ
បវារណា ។ បើបវារណាកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ គួរសង្ឃបវា-
រណា ។ ត្រូវភិក្ខុជាថេរៈធ្វើឧត្តរាសង្គ ឆៀងស្មាម្ខាងអង្គុយច្រហោងផ្គង
អញ្ជលីឡើងហើយនិយាយយ៉ាងនេះនឹងសង្ឃថា នែអាវុសោ ខ្ញុំសូមបវា-
រណានឹងសង្ឃ ដោយឃើញក្តី ពុទ្ធិ វង្គិសត្តិ សូមលោកដ៏មានអាយុចាំង-
ឮយអាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះ ហើយពោលចំពោះខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំ
ឃើញនឹងធ្វើតាម នែអាវុសោ ខ្ញុំសូមបវារណានឹងសង្ឃជាគំរប់ពីរដងផង
ដោយឃើញក្តី ពុទ្ធិ វង្គិសត្តិ សូមលោកដ៏មានអាយុចាំងឮយអាស្រ័យ
នូវសេចក្តីអនុគ្រោះហើយពោលចំពោះខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំឃើញ នឹងធ្វើតាម
នែអាវុសោ ខ្ញុំសូមបវារណានឹងសង្ឃជាគំរប់បីដងផង ដោយឃើញក្តី ពុទ្ធិ
វង្គិសត្តិ សូមលោកដ៏មានអាយុចាំងឮយអាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះ
ហើយពោលចំពោះខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំឃើញនឹងធ្វើតាម ត្រូវភិក្ខុខ្វីវស្សាធ្វើ
ឧត្តរាសង្គឆៀងស្មាម្ខាងអង្គុយច្រហោងផ្គងអញ្ជលីឡើង ហើយនិយាយ

កន្តេ បភវេមិ ឥដ្ឋេន វា សុតេន វា បរិសង្កាយ វា វទន្តុ មំ អាយស្មន្តោ អនុកម្បំ ឧបាទាយ បស្សន្តោ បដិករិស្សាមិ ទុតិយម្បិ កន្តេ សង្ឃំ បភវេមិ ឥដ្ឋេន វា សុតេន វា បរិសង្កាយ វា វទន្តុ មំ អាយស្មន្តោ អនុ-កម្បំ ឧបាទាយ បស្សន្តោ បដិករិស្សាមិ តតិយម្បិ កន្តេ សង្ឃំ បភវេមិ ឥដ្ឋេន វា សុតេន វា បរិសង្កាយ វា វទន្តុ មំ អាយស្មន្តោ អនុកម្បំ ឧបាទាយ បស្សន្តោ បដិករិស្សាមីតិ ។

(២៣) តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ភិក្ខិយោ កិក្ខូ ថេរេសុ កិក្ខូសុ ឧក្កដិកំ ឯសិន្នេសុ បភវ-យមានេសុ អាសនេសុ អច្ឆន្តិ ។ យេ តេ កិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ឆព្ភិក្ខិយា កិក្ខូ ថេរេសុ កិក្ខូសុ ឧក្កដិកំ ឯសិន្នេសុ បភវយមានេសុ អាសនេសុ អច្ឆិស្សន្តីតិ ។ អថ ខោ តេ កិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ សច្ចំ កិរ កិក្ខវេ ឆព្ភិក្ខិយា កិក្ខូ ថេរេសុ កិក្ខូសុ ឧក្កដិកំ ឯសិន្នេសុ បភវយមានេសុ

យ៉ាងនេះនិងសង្ឃថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន ខ្ញុំសូមបវារណានឹងសង្ឃ ដោយឃើញក្តី ឮក្តី រង្កៀសក្តី សូមលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយអាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះហើយពោលចំពោះខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំឃើញនឹងធ្វើតាម បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន ខ្ញុំសូមបវារណានឹងសង្ឃជាគំរប់ពីរដងផង ដោយឃើញក្តី ឮក្តី រង្កៀសក្តី សូមលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយអាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះហើយពោលចំពោះខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំឃើញនឹងធ្វើតាម បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន ខ្ញុំសូមបវារណានឹងសង្ឃជាគំរប់បីដងផង ដោយឃើញក្តី ឮក្តី រង្កៀសក្តី សូមលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយអាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះហើយពោលចំពោះខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំឃើញនឹងធ្វើតាម ។

[๒๓] សម័យនោះឯង កាលដែលភិក្ខុទាំងឡាយ ជាថេរៈកំពុងតែអង្គុយច្រហោងបវារណា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុក៏នៅលើអាសនៈទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះពោលទោសតិះដៀលបន្ទុះបង្អាប់ថា កាលដែលភិក្ខុទាំងឡាយជាថេរៈកំពុងអង្គុយច្រហោងបវារណា មិនសមបើពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុហ៊ាននៅលើអាសនៈទាំងឡាយសោះ ។ ម្នើបភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាកាលដែលភិក្ខុទាំងឡាយជាថេរៈកំពុងអង្គុយច្រហោងបវារណា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ

อาสเนสุ อฏฺฐตฺวา ฯ สพฺเพ ภควนฺตนฺติ ฯ ตีหาหนฺติ ฯ ตีหาหนฺ-
ตฺวา ภควา ภควนฺตนฺ ปหิ ฉาเม เต ภิกฺขเว เมา-
ฆปุริสา เชเวสุ ภิกฺขูสุ อุกฺกุฏิกนฺ นิสีทนฺเตสุ ปกฺ-
ขายมาเนสุ อาสเนสุ อฏฺฐิสฺสนฺติ เนตนฺ ภิกฺขเว อปฺป-
สนฺนานนฺ วา ปสาทาย ฯ เป ฯ ตีหาหนฺตฺวา ฉมฺหิ ภนฺ
ภควา ภิกฺขู อามนฺเตสิ น ภิกฺขเว เชเวสุ ภิกฺขูสุ
อุกฺกุฏิกนฺ นิสีทนฺเตสุ ปกฺขายมาเนสุ อาสเนสุ อฏฺ-
ฐาตพฺพนฺ โย อาปชฺเชยฺย อาปตฺติ อุกฺกฏสฺส อนุปขชฺชมิ ภิกฺขเว
สพฺเพหาว อุกฺกุฏิกนฺ นิสีทนฺเตหิ ปกฺขายิตพฺพนฺ ฯ เตน โข
ปน สมเยน อญฺญตโร เชโร ฉภณฺฑุโล ยาว
สพฺเพ ปกฺขายิตพฺพนฺ[๑] อุกฺกุฏิกนฺ นิสีทนฺโต อาสนมยมาโน
มุฏฺฐิโต ปปติ ฯ ภควาโต ฬสมตฺตนฺ อาเชเสนฺ ฯ
อนุปขชฺชมิ ภิกฺขเว สนฺนิปาตนฺ อุกฺกุฏิกนฺ นิสีทิตุนฺ
ยาว ปกฺขายิตนฺ ปกฺขายิตฺวา อาสเน นิสีทิตุนฺติ ฯ

---

๑ ฉ. ปกฺขายิตพฺพนฺ ฯ

នៅលើអាសនៈ ពិតមែនឬ ។ កិកុតាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ការនោះពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា ម្នាលកិកុតាំងឡាយ កាលដែលកិកុតាំងឡាយជាថេរៈកំពុងអង្គុយច្រហោងបវារណា មោឃបុរសតាំងឡាយនោះមិនសមបើនឹងហ៊ាននៅលើអាសនៈតាំងឡាយទេ ម្នាលកិកុតាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ។ បេ ។ លុះទ្រង់បន្ទោសហើយទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាត្រាស់ហៅកិកុតាំងឡាយថា ម្នាលកិកុតាំងឡាយ កាលដែលកិកុជាថេរៈតាំងឡាយកំពុងអង្គុយច្រហោងបវារណា កិកុមិនត្រូវនៅលើអាសនៈតាំងឡាយទេ កិកុណានៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលកិកុតាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យកិកុតាំងអស់នោះ អង្គុយច្រហោងហើយបវារណា ។ ក៏សម័យនោះឯង ព្រះថេរៈមួយអង្គថយកំឡាំងដោយជរា កាលបើអង្គុយច្រហោងរង់ចាំគំរាំកិកុតាំងឡាយបវារណាត្រង់គ្នា ក៏ជ្រុលជ្រប់ដួលទៅ ។ កិកុតាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលកិកុតាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យកិកុអង្គុយច្រហោង កងពេលដែលខ្លួនកំពុងបវារណា លុះបវារណារួចហើយ ទើបអង្គុយលើអាសនៈបាន ។

(๒๔) អថខោ កិក្ខូនំ ឯតទហោសិ កតំ នុ ខោ បឋមណាតិ ។ កតវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ទ្វេមា កិក្ខវេ បឋមណា ចាតុទ្ទសិកា បណ្ណរសិកា ច ឥមា ខោ កិក្ខវេ ទ្វេ បឋមណាតិ ។ អថខោ កិក្ខូនំ ឯតទហោសិ កតំ នុ ខោ បឋមណាកម្មានីតិ ។ កតវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ចត្តារីមានិ កិក្ខវេ បឋមណាកម្មានិ អធម្មេន វគ្គំ បឋមណាកម្មំ អធម្មេន សមគ្គំ បឋមណាកម្មំ ធម្មេន វគ្គំ បឋមណាកម្មំ ធម្មេន សមគ្គំ បឋមណាកម្មំ ។ តត្រ កិក្ខវេ យទិទំ អធម្មេន វគ្គំ បឋមណាកម្មំ ន កិក្ខវេ ឯវរូបំ បឋមណាកម្មំ កាតព្ពំ ន ច បយា ឯវរូបំ បឋមណាកម្មំ អនុញ្ញាតំ ។

(๒๘) លំដាប់នោះ កិកុតាំងឡាយមានសេចក្តីត្រិះរិះ ដូច្នេះថា បឋវរណាមានប៉ុន្មានយ៉ាងហ្ន៎ ។ កិកុតាំងឡាយគ្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលកិកុតាំងឡាយ បឋវរណាមានពីរយ៉ាង គឺចាតុទ្ទសិកាបឋវរណា[1] ១ បណ្ណរសិកាបឋវរណា[2] ១ ម្នាលកិកុតាំងឡាយ បឋវរណាមានតែពីរយ៉ាងប៉ុណ្ណោះឯង ។ លំដាប់នោះ កិកុតាំងឡាយមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា បឋវរណាកម្មមានប៉ុន្មានហ្ន៎ ។ កិកុតាំងឡាយគ្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្នាលកិកុតាំងឡាយ បឋវរណាកម្មតាំងនេះមាន ៤ គឺបឋវរណាកម្មជាពួក មិនត្រូវតាមធម៌ ១ បឋវរណាកម្មត្រមត្រៀងគ្នា តែមិនត្រូវតាមធម៌ ១ បឋវរណាកម្មជាពួក តែត្រូវតាមធម៌ ១ បឋវរណាកម្មត្រមត្រៀងគ្នាត្រូវតាមធម៌ ១ ។ ម្នាលកិកុតាំងឡាយ បឋវរណាកម្មតាំង ៤ នោះ បឋវរណាកម្មណាជាពួក តែមិនត្រូវតាមធម៌ ម្នាលកិកុតាំងឡាយ អ្នកតាំងឡាយមិនត្រូវធ្វើបឋវរណាកម្មបែបនេះទេ ម្យ៉ាងទៀត តថាគតមិនអនុញ្ញាតបឋវរណាកម្មបែបនេះទេ ។ ម្នាលកិកុតាំងឡាយ បណ្តាបឋវរណាកម្មតាំង

---

๑ បឋវរណាក្នុងវគ្គទី ๑๔ ។ ๒ បឋវរណាក្នុងវគ្គទី ๑๕ ។

ตตฺร กิกฺขเว ยทิทํ อฆมูเล สมกฺกํ ปหาราณกมฺมํ ฯ กิกฺขเว ฬาหุปิ ปหาราณกมฺมํ กาตพฺพํ ฯ ฉ มยา ฬาหุปิ ปหาราณกมฺมํ อนุญฺญาตํ ฯ ตตฺร กิกฺขเว ยทิทํ ฆมูเล สมกฺกํ ปหาราณกมฺมํ ฯ ฉ กิกฺขเว ฬาหุปิ ปหาราณกมฺมํ กาตพฺพํ ฯ ฉ มยา ฬาหุปิ ปหาราณกมฺมํ อนุญฺญาตํ ฯ ตตฺร กิกฺขเว ยทิทํ ฆมูเล สมกฺกํ ปหาราณกมฺมํ ฬาหุปิ กิกฺขเว ปหาราณกมฺมํ กาตพฺพํ ฬาหุปิ มยา ปหาราณกมฺมํ อนุญฺญาตํ ฯ ตสฺมาติหา กิกฺขเว ฬาหุปิ ปหาราณกมฺมํ กาตพฺพํ ฬาหุปิ มยา ปหาราณกมฺมํ อนุญฺญาตนฺติ ฯ

(๒๕) อถโข ภควา กิกฺขู อามนฺเตสิ สนฺติเมถ กิกฺขเว สเตฺต ปหาเรสฺสตีติ ฯ ฬาหุ ภนฺเต อญฺญตโร กิกฺขุ ภควโตฺ ฬตฺตเกเจว อตฺถิ ภเณฺฑ กิกฺขู ติลาเนปิ เม อตฺถีติ ฯ อนุชานามิ กิกฺขเว ติลาเนน

๔ នោះ បាវរណាកម្មណាត្រមត្រៀងគ្នាតែមិនត្រូវតាមធម៌ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយមិនត្រូវធ្វើបាវរណាកម្មបែបនេះទេ មា្យ៉ងទៀត
តថាគតមិនអនុញ្ញាតបាវរណាកម្មបែបនេះទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្តា
បាវរណាកម្មទាំង ៤ នោះ បាវរណាកម្មណាជាពួកតែត្រូវតាមធម៌ ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយមិនត្រូវធ្វើបាវរណាកម្មបែបនេះទេ មា្យ៉ង
ទៀត តថាគតមិនអនុញ្ញាតបាវរណាកម្មបែបនេះទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
បណ្តាបាវរណាកម្មទាំង ៤ នោះ បាវរណាកម្មណា ត្រមត្រៀងគ្នាត្រូវ
តាមធម៌ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ ត្រូវធ្វើបាវរណាកម្មបែបនេះ
ចុះ តថាគតអនុញ្ញាតបាវរណាកម្មបែបនេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះ
ហេតុនោះ ភិក្ខុកងសាសនានេះត្រូវសិក្សាដូច្នេះថា បាវរណាកម្មណា
ត្រមត្រៀងគ្នាត្រូវតាមធម៌ យើងទាំងឡាយនឹងធ្វើបាវរណាកម្មបែបនេះ
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយត្រូវតែសិក្សាយ៉ាងនេះឯង ។

(๒๙) គ្រានោះឯង ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយ
ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចូរអ្នកទាំងឡាយប្រជុំគ្នាចុះ (ព្រោះ) សង្ឃនឹង
បាវរណា ។ កាលបើព្រះមានព្រះភាគទ្រង់មានបន្ទូលយ៉ាងនេះហើយ
ភិក្ខុមួយរូប ក្រាបទូលព្រះមានព្រះភាគដោយពាក្យថា បពិត្រ
ព្រះអង្គដ៏ចំរើន នៅមានភិក្ខុឈឺ ភិក្ខុនោះមិនបានមក ។ ព្រះមានព្រះ

กิกฺขุนา ปกิรณกา ชาตุ ฯ ฝาฏฺเ ปน กิกฺขาเ ชาตฏฺา ฯ
เตน กิลาเตน กิกฺขุนา ฝกกิ กิกฺขุ๋ อุปสงฺกมิตฺวา
ฝกกิสิ๋ อุตฺตาสงฺกิ๋ กาเรตฺวา อุกฺกุฏิกา นิสีทิตฺวา อญฺชลิ๋
ปคฺคเหตฺวา ฝาเมสฺเ วจนีเภา ปกิรณกา ธมฺมี ปกิรณกา
เม ภาเ ภเมตฺตาย ปกิเรตีติ กาเยน วิญฺาเปติ
กาเยน วิญฺาเปติ วาจาย วิญฺาเปติ กาเยน กาจาย วิญฺาเปติ นิสฺสา
เหาติ ปกิรณกา ฯ น กาเยน วิญฺาเปติ น กาจาย
วิญฺาเปติ น กาเยน กาจาย วิญฺาเปติ น นิสฺสา เหาติ
ปกิรณกา ฯ ฝาฏฺเ๋ กิ ลเกติ ฯเตฺเ๋ กุสลิ๋ เหา
เก ลเกติ เสา กิกฺขาเ กิลาเหา กิกฺขุ เมฏฺเน กา
ปีเปน กา สงฺฆเมชฺเ อาเนตฺวา ปกิเรตพฺพิ ฯ สเจ
กิกฺขาเ กิลาสุปชฺฌากาเ กิกฺขเ ฝา เหาติ สเจ
เจา เมยิ กิลาเ กาเหา จาเสฺเ อาเจา กา
อกิวฑฺฒิสฺเติ กาลกิริยา กา กาสฺเติติ ฯ น
กิกฺขาเ กิลาเหา กาเรตฺวา สเชฺเน ตตฺ
กฏฺา ปกิเรตพฺพิ น เตฺเ วเฏน สเชฺเน ปกิเรตพฺพิ

ភាគ្រែងអនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឈឺ ឲ្យនូវបវារណាបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កឋិនបវារណានោះត្រូវឲ្យយ៉ាងនេះ ។ ត្រូវភិក្ខុឈឺនោះចូលទៅរកភិក្ខុមួយរូបឆ្លើទត្តពាសង្គឆ្វែងស្មាម្ខាងអង្គុយច្រហោងផ្គងអញ្ជលីឡើងហើយ និយាយយ៉ាងនេះនឹងភិក្ខុនោះថា ខ្ញុំសូមឲ្យបវារណា ចូរលោកនាំបវារណារបស់ខ្ញុំទៅ ចូរលោកបវារណាដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ខ្ញុំផង ។ ភិក្ខុនោះបញ្ជាក់(សេចក្តី)ដោយកាយ(ក្តី) បញ្ជាក់ដោយវាចា(ក្តី) បញ្ជាក់ដោយកាយនឹងវាចា(ក្តី) ក៏ឈ្មោះថាភិក្ខុនោះឲ្យបវារណាហើយ ។ (បើ)ភិក្ខុឈឺមិនបញ្ជាក់ដោយកាយ មិនបញ្ជាក់ដោយវាចា មិនបញ្ជាក់ដោយកាយនឹងវាចាទេ មិនឈ្មោះថាភិក្ខុឈឺនោះឲ្យបវារណាទេ ។ បើសង្ឃបាននូវការឲ្យបវារណានុ៎ះយ៉ាងនេះហើយ ការបាននុ៎ះជាការល្អ បើសង្ឃមិនបានទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវនាំភិក្ខុឈឺនោះដោយវែគ្រែឬតាំងមកកន្លែងឥដ្ឋាកណ្តាលសង្ឃហើយសឹមបវារណា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រសិនបើពួកភិក្ខុអកប៉ៈម៉ែភិក្ខុឈឺមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា បើយើងទាំងឡាយឲ្យភិក្ខុឈឺឃ្លាតចាកទី អាពាធនឹងតែតែចំរើនឬនឹងធ្វើកាលកិរិយា (មិនខាន) ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃមិនត្រូវឲ្យភិក្ខុឈឺឃ្លាតចាកទីទេ ត្រូវសង្ឃទៅបវារណាកន្លែងឥដ្ឋានោះ មិនត្រូវសង្ឃបវារណាជាពួកឡើយ បើ

ปภาเวยฺย เจ อาปตฺตึ ทุกฺกฏสฺส ฯ ปภาสณาหารเกน เจ ภิกฺขเว ธิฏฺฐาย ปภาสณาย สตฺถุ ปกฺกมตึ อญฺญสฺส ธาตฺวา ปภาสณา ฯ ปภาสณาหารเกน เจ ภิกฺขเว ธิฏฺฐาย ปภาสณาย สตฺถุ วิพฺภมตึ ฯ เป ฯ กาลํ กเรยฺย สาสเนน เจ ภิกฺขเว ภิกฺขุนา สิกฺขํ ปจฺจกฺขาตเกน ภิกฺขุนา อนฺติมวตฺถุ อชฺฌาปนฺเกน ภิกฺขุนา อุมฺมตฺตเกน ภิกฺขุนา ขิตฺตจิตฺเตน ภิกฺขุนา เวทนาฏฺเฏน ภิกฺขุนา อาปตฺติยา อทสฺสเน อุกฺขิตฺตเกน ภิกฺขุนา อาปตฺติยา อปฺปฏิกมฺเม อุกฺขิตฺตเกน ภิกฺขุนา ปาปิกาย ทิฏฺฐิยา อปฺปฏินิสฺสคฺเค อุกฺขิตฺตเกน ภิกฺขุนา ปณฺฑเกน ภิกฺขุนา เถยฺยสวาสเกน ภิกฺขุนา ติตฺถิยปกฺกนฺตเกน ภิกฺขุนา ติรจฺฉานคเตน ภิกฺขุนา มาตุฆาตเกน ภิกฺขุนา ปิตุฆาตเกน ภิกฺขุนา อรหนฺตฆาตเกน ภิกฺขุนา ภิกฺขุนิทูสเกน ภิกฺขุนา สงฺฆเภทเกน ภิกฺขุนา โลหิตุปฺปาทเกน ภิกฺขุนา อุภโตพฺยญฺชนเกน ภิกฺขุนา อญฺญสฺส ธาตฺวา ปภาสณา ฯ ปภาสณาหารเกน เจ ภิกฺขเว ธิฏฺฐาย ปภาสณาย อนฺตมโสกฺเก ปกฺกมตึ อนาปาย

ปาจิตฺตีย ๒ ภิกษุใดพึงกล่าวอย่างนี้ว่า ดูก่อนท่านทั้งหลาย ก็เมื่อข้าพเจ้าให้ปาจิตตีย์แก่ภิกษุทั้งหลายอยู่ ภิกษุนี้ก็ได้ให้ปาจิตตีย์แก่ข้าพเจ้าเหมือนกัน ข้าพเจ้าจักให้ปาจิตตีย์นั้นแก่ภิกษุนี้ ภิกษุนี้ก็ต้องปาจิตตีย์นั้นเหมือนกัน ๒ ภิกษุใดพึงกล่าวอย่างนี้ว่า ดูก่อนท่านทั้งหลาย ก็เมื่อข้าพเจ้าให้ปาจิตตีย์แก่ภิกษุทั้งหลายอยู่ ภิกษุนี้ก็ได้ให้ปาจิตตีย์แก่ข้าพเจ้าในวันนี้เหมือนกัน ๒ ภิกษุใดพึงกล่าวอย่างนี้ว่า ดูก่อนท่านทั้งหลาย ก็เมื่อข้าพเจ้าให้ปาจิตตีย์แก่ภิกษุทั้งหลายอยู่ ภิกษุนี้ก็ได้ให้ปาจิตตีย์แก่ข้าพเจ้าในวันนี้เหมือนกัน ข้าพเจ้าจักให้ปาจิตตีย์นั้นแก่ภิกษุนี้ ภิกษุนี้ก็ต้องปาจิตตีย์นั้นเ

ហោតំ បភារណា ។ បភារណាមហារគោ ចេ តំក្ខណេ ធិដ្ឋាយ បភារណាយ អន្តរាមក្កេ វិព្ភមតិ តាលំ តរោតំ ។ បេ ។ ឧភតោព្យញ្ជនគោ បដិជាតាតំ អនាមាជា ហោតំ បភារណា ។ បភារណាមហារគោ ចេ តំក្ខណេ ធិដ្ឋាយ បភារណាយ សង្ឃប្បត្តោ បក្កមតំ អាមាជា ហោតំ បភារណា ។ បភារណាមហារគោ ចេ តំក្ខណេ ធិដ្ឋាយ បភារណាយ សង្ឃប្បត្តោ វិព្ភមតិ តាលំ តរោតំ ។ បេ ។ ឧភតោព្យញ្ជនគោ បដិជាតាតំ អាមាជា ហោតំ បភារណា ។ បភារណាមហារគោ ចេ តំក្ខណេ ធិដ្ឋាយ បភារណាយ សង្ឃប្បត្តោ សុត្តោ ន អាភេចេតំ អាមាជា ហោតំ បភារណា បភារណា-មហារគស្ស អនាបត្តិ ។ បភារណាមហារគោ ចេ តំក្ខណេ ធិដ្ឋាយ បភារណាយ សង្ឃប្បត្តោ សមាបន្នោ ន អាភេចេតំ អាមាជា ហោតំ បភារណា បភារណាមហា-រគស្ស អនាបត្តិ ។ បភារណាមហារគោ ចេ តំក្ខណេ ធិដ្ឋាយ បភារណាយ សង្ឃប្បត្តោ បមត្តោ ន អាភេចេតំ

កិកុខាំងឡាយ កាលកិកុណ្ឌីឲ្យបវារណាហើយ បើកិកុអកនាំបវារ-
ណាសឹកត្រង់ពាក់កណ្តាលផ្លូវទៅ (ក្តី) ស្ងាប់ទៅ (ក្តី) ។បេ។ ប្តេជ្ញា
ខ្លួនជាមនុស្សមានកេទពីរ (ក្តី) មិនហៅថាបាននាំបវារណាមកដល់ទេ ។
ម្នាលកិកុខាំងឡាយ កាលកិកុណ្ឌីឲ្យបវារណាហើយ បើកិកុអកនាំ
បវារណាទៅដល់សង្ឃហើយ ទើបបានចៀសចេញទៅ បវារណា
ឈ្មោះថាបាននាំមកដល់ហើយ ។ ម្នាលកិកុខាំងឡាយ កាលកិកុណ្ឌី
ឲ្យបវារណាហើយ បើកិកុអកនាំបវារណាទៅដល់សង្ឃហើយ ទើបបាន
សឹក (ក្តី) ស្ងាប់ (ក្តី) ។បេ។ ប្តេជ្ញាខ្លួនជាមនុស្សមានកេទពីរ (ក្តី)
បវារណាឈ្មោះថាបាននាំមកដល់ហើយ ។ ម្នាលកិកុខាំងឡាយ កាល
កិកុណ្ឌីឲ្យបវារណាហើយ បើកិកុអកនាំបវារណាទៅដល់សង្ឃហើយ
ដេកលក់មិនបានភ្ញាប់ បវារណាឈ្មោះថាបាននាំមកដល់ហើយ កិកុអក
នាំបវារណាមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្នាលកិកុខាំងឡាយ កាលកិកុណ្ឌីឲ្យ
បវារណាហើយ បើកិកុអកនាំបវារណាទៅដល់សង្ឃហើយក៏ចូលសមា-
បត្តិទៅមិនបានភ្ញាប់ បវារណាឈ្មោះថាបាននាំមកដល់ហើយ កិកុអកនាំ
បវារណាមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្នាលកិកុខាំងឡាយ កាលកិកុណ្ឌីឲ្យបវា-
រណាហើយ បើកិកុអកនាំបវារណាទៅដល់សង្ឃហើយភ្លេចមិនបានភ្ញាប់

อาหาฉา เหาเต ปวารณา ปวารณาหาเรกสฺส อนา-
ปตฺติ ฯ ปวารณาหาเรกา เจ ภิกฺขเว ทิฏฺฐาย ปวารณาย
สงฺฆปฺปตฺตา สงฺฆปฺปตฺตา น อาเกเจติ อาหาฉา เหาเต
ปวารณา ปวารณาหาเรกสฺส อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ
อนุฉานามิ ภิกฺขเว ตเทหุปฺปวารณาย ปวารณำ
เทเนน ฉนฺเทน ฉนฺทปาริสุทฺธิยา สงฺฆสฺส กรณียนฺติ ฯ

(๒๖) เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรำ ภิกฺขุ
ตเทหุปฺปวารณาย ญาเตกา ภณฺฑีสุ ฯ ภควาเต
ฬิตมตฺตำ อาเกเจสุ ฯ สุ ปน ภิกฺขเว ภิกฺขุ ตเทหุปฺป-
วารณาย ญาเตกา ภณฺฑติ ฯ เต ญาเตกา ภิกฺขู-
หิ ฬิตสฺส วจนียา สงฺฆ สุณาตุ เม อายสฺมนฺโต สงฺฆ ภิกฺขุ
ปุปฺปตฺตำ ปุญฺจ ยาวเย ภิกฺขุ ปวาเรตีติ ฯ ฬิตพฺพเตน
ลเกน สงฺเฆน กุสลำ เหา เจ ลเกน เต ญาเตกา
ภิกฺขูหิ ฬิตสฺส วจนียา สงฺฆ สุณาตุ อายสฺมนฺโต
ปุปฺปตฺตำ ฬิตมตฺตำ เหาเต ยาวเย ภิกฺขุ ปวาเรตีติ ฯ ฬิตพฺพเตน ลเกน สงฺเฆน กุสลำ เหา เจ

ปวารณាឈ្មោះថាបាននាំមកដល់ហើយ តិក្ខុអកនាំបវារណាមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តាលភិក្ខុឈឺឲ្យបវារណាហើយបើភិក្ខុអកនាំបវារណាទៅដល់សង្ឃហើយក្លែងមិនជ្រាប់ បវារណាឈ្មោះថាបាននាំមកដល់ហើយ (តែ) តិក្ខុអកនាំបវារណាត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ(បើ) សង្ឃមានកិច្ចត្រូវធ្វើ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យតិក្ខុកាលដែលឲ្យបវារណាហើយត្រូវឲ្យឆន្ទៈផង ។

(๒๖) ក៏សម័យនោះឯង ពួកញាតិចាប់តិក្ខុមួយអង្គកន្លងថ្ងៃបវារណានោះ ។ តិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះបើមានពួកជនជាញាតិចាប់តិក្ខុកន្លងថ្ងៃបវារណានោះ ។ ត្រូវតិក្ខុទាំងឡាយនិយាយនឹងពួកជនជាញាតិនោះយ៉ាងនេះថា នែអកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ សូមអកទាំងឡាយលែងតិក្ខុនេះមួយរំពេចសិន តំរាំតិក្ខុនេះបវារណារួច ។ បើសង្ឃជ្រាបសេចក្តីឈឺព្រមនុ៎ះដូច្នេះហើយ ការដែលជ្រាបនុ៎ះជាការល្អ បើមិនជ្រាបទេ ត្រូវតិក្ខុទាំងឡាយនិយាយនឹងពួកជនជាញាតិនោះយ៉ាងនេះថា នែអកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ សូមអកទាំងឡាយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរមួយរំពេចសិនតំរាំតិក្ខុនេះឲ្យបវារណារួច ។ បើសង្ឃជ្រាបសេចក្តីឈឺព្រមនុ៎ះដូច្នេះហើយ ការជ្រាបនុ៎ះជាការល្អ បើមិនជ្រាបទេ

លភេ៥ តេ ព្យាតតា កំក្ខភិ ឃមស្ស វចនីយា ឥជ្ឈ
តុម្ហេ អាយស្មន្តោ ឥមំ កំក្ខំ មុហុត្តំ និស្សីមំ នេថ
យាវ សង្ឃោ បភវតីតិ ។ ឃវញ្ចេតំ លភេ៥ ឥច្ចេតំ
កុសលំ នោ នេ លភេ៥ ន ត្វេវ វក្តេ សង្ឃេន
បភវតេតុំ បភវេយ្យ នេ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ឥទ បន
កំក្ខវេ កំក្ខំ តនុហុប្បការណាយ ភជាតោ កណ្ហាឆ្ដំ
ទោភ កណ្ហាឆ្ដំ ឆុត្តា កណ្ហាឆ្ដំ កំក្ខប្បច្ចត្ថិកា កណ្ហាឆ្ដំ ។
តេ កំក្ខប្បច្ចត្ថិកា កំក្ខភិ ឃមស្ស វចនីយា ឥជ្ឈ តុម្ហេ
អាយស្មន្តោ ឥមំ កំក្ខំ មុហុត្តំ មុញ្ច យាវាយំ កំក្ខ
បភវតីតិ ។ ឃវញ្ចេតំ លភេ៥ ឥច្ចេតំ កុសលំ នោ នេ
លភេ៥ តេ កំក្ខប្បច្ចត្ថិកា កំក្ខភិ ឃមស្ស វចនីយា
ឥជ្ឈ តុម្ហេ អាយស្មន្តោ មុហុត្តំ ឃកមន្តំ ហោថ
យាវាយំ កំក្ខ វភវតិ នេតីតិ ។ ឃវញ្ចេតំ លភេ៥
ឥច្ចេតំ កុសលំ នោ នេ លភេ៥ តេ កំក្ខប្បច្ចត្ថិកា
កំក្ខភិ ឃមស្ស វចនីយា ឥជ្ឈ តុម្ហេ អាយស្មន្តោ

ត្រៃវកិក្ខុទាំងឡាយនិយាយទទឹងពួកជនជាញាតិទាំងនោះយ៉ាងនេះថា នែអ្នកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ សូមអ្នកទាំងឡាយទាំកុំនេះទៅកាន់ទីត្រៃ៧សីមាមួយរំពេចសិនទំពាំសង្ឃបវារណាវិញ ។ បើសង្ឃបានសេចក្តីយល់ព្រមនុ៎ះដូច្នេះហើយ ការបាននុ៎ះជាការល្អ បើមិនបានទេ មិនត្រៃវសង្ឃបវារណាដោយពួកឡើយ បើបវារណាត្រៃវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះបើស្តេចទាំងឡាយចាប់កិក្ខុ (ក្តី) ពួកចោរចាប់កិក្ខុ (ក្តី) ពួកអ្នកលេងចាប់កិក្ខុ (ក្តី) ពួកកិក្ខុជាសត្រៃវចាប់កិក្ខុ (ក្តី) ក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ ។ ត្រៃវកិក្ខុទាំងឡាយនិយាយទទឹងពួកកិក្ខុជាសត្រៃវទាំងនោះយ៉ាងនេះថា នែលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ សូមអស់លោកទាំងឡាយលែងកិក្ខុនេះមួយរំពេចសិន ទំពាំកិក្ខុនេះបវារណាវិញ ។ បើសង្ឃបានសេចក្តីយល់ព្រមនុ៎ះដូច្នេះហើយ ការបាននុ៎ះជាការល្អ បើមិនបានទេ ត្រៃវកិក្ខុទាំងឡាយនិយាយទទឹងកិក្ខុជាសត្រៃវទាំងនោះយ៉ាងនេះថា នែលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ សូមលោកទាំងឡាយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរមួយរំពេចសិន ទំពាំកិក្ខុនេះឲ្យបវារណាវិញ ។ បើសង្ឃបានសេចក្តីយល់ព្រមនុ៎ះដូច្នេះហើយ ការបាននុ៎ះជាការល្អ បើមិនបានទេ ត្រៃវកិក្ខុទាំងឡាយនិយាយទទឹងពួកកិក្ខុជាសត្រៃវទាំងនោះយ៉ាងនេះថា នែលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ សូមអស់លោក

สมึ กิกฺขุ มุหุตฺตํ นิสฺสีมํ เนติ ยาว สงฺฆา ปกฺกมติ ฯ ปกฺกนฺเตสุ ลเกสุ สงฺเฆสุ กุสลํ นตฺถิ ตเมว ลเกสุ น ตฺวา ภิกฺขุนิ สงฺฆา ปกฺกมิตพฺพา ปกฺกมิตพฺพนฺติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺสาติ ฯ

(๒๗) เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรสฺมึ อาวาเส ตทหุปฺปกฺกมเณ ปกฺขู กิกฺขู วิหรนฺติ ฯ อถ โข เตสํ กิกฺขูนํ ฯตทหุโปสเถ กถา ปฺญฺจหิ สงฺฆา ปกฺกมิตพฺพนฺติ มยฺหิ ปกฺขู ฉนา กถิ ทุ โข อชฺเชวา ปกฺกมิตพฺพนฺติ ฯ กถาโย ฯตมตฺถิ อาโรเจสุ ฯ อนุชานามิ กิกฺขเว ปฺจนฺนู สงฺฆา ปกฺกมิตุนฺติ ฯ เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรสฺมึ อาวาเส ตทหุปฺปกฺกมเณ จตฺตาโร กิกฺขู วิหรนฺติ ฯ อถ โข เตสํ กิกฺขูนํ ฯตทหุโปสเถ กถา อนฺุญาตํ ปฺจนฺนู สงฺฆา ปกฺกมิตุนฺติ มยฺหิ จตฺตาโร ฉนา กถิ ทุ โข อชฺเชวา ปกฺกมิตพฺพนฺติ ฯ กถาโย ฯตมตฺถิ อาโรเจสุ ฯ อนุชานามิ กิกฺขเว จตุนฺนู อญฺญมญฺญ ปกฺกมิตุนฺติ ฯ

ท่านภิกษุนี้เข้าไปสู่ตระกูลในสมัยมิใช่ที่ควรแล้วไม่ทำสังฆปวารณาเสีย ฯ ถ้าสังฆปวารณาได้ทำแล้วอย่างนี้ การที่ได้ทำนั้นเป็นการดี ถ้าไม่ได้ทำก็ไม่เป็นไร ไม่ต้องทำสังฆปวารณาด้วยบุคคลเลย ถ้าปวารณาด้วยบุคคลต้องอาบัติทุกกฏ ฯ

(๒๗) ครั้งสมัยนั้นแล ภิกษุ ๕ รูปอยู่ในครั้งอาวาสมุ่งจะทำปวารณาในวันนั้น ฯ ครานั้น ภิกษุทั้งหลายมีเสียงเอ็ดอึงอย่างนี้ว่า ได้ยินว่าพระมีพระภาคทรงห้ามแล้วมิใช่หรือว่า ไม่ควรทำสังฆปวารณาในสมัยที่ภิกษุ ๕ รูปอยู่ในครั้งอาวาสมุ่งจะทำปวารณาในวันนั้น ก็บัดนี้ภิกษุ ๕ รูปนี้ จักทำปวารณาด้วยสังฆปวารณาอย่างไรเล่า ฯ ภิกษุทั้งหลายกราบทูลเรื่องนั้นแด่พระมีพระภาค ฯ พระผู้มีพระภาคตรัสว่า ดูกรภิกษุทั้งหลาย เราอนุญาตให้ภิกษุ ๕ รูปทำปวารณาด้วยสังฆปวารณา ฯ สมัยนั้นแล ภิกษุ ๔ รูปอยู่ในครั้งอาวาสมุ่งจะทำปวารณาในวันนั้น ฯ ครานั้น ภิกษุทั้งหลายมีเสียงเอ็ดอึงอย่างนี้ว่า ได้ยินว่าพระมีพระภาคทรงห้ามแล้วมิใช่หรือว่า ไม่ควรทำสังฆปวารณาในสมัยที่ภิกษุ ๕ รูปอยู่ในครั้งอาวาสมุ่งจะทำปวารณาในวันนั้น ก็บัดนี้ภิกษุ ๔ รูปนี้ จักทำปวารณาด้วยสังฆปวารณาอย่างไรเล่า ภิกษุทั้งหลายกราบทูลเรื่องนั้นแด่พระมีพระภาค ฯ พระผู้มีพระภาคตรัสว่า ดูกรภิกษุทั้งหลาย เราอนุญาตให้ภิกษุ ๔ รูปทำปวารณาด้วยสังฆปวารณา

ឯវញ្ច បន តិក្ខត្តុំ បឋមវេរញ្ជំ ។ ព្យត្តេន តិក្ខិណា បដិ-
ពលេន តេ តិក្ខ ញាបេតព្ពា សុណាតុ មេ អាយស្មន្តោ
អជ្ជ បឋមវណ្ណា ។ យទាយស្មន្តានំ បត្តកល្លំ មយំ
អញ្ញមញ្ញំ បឋមយ្យាមាតិ ។ ឯវមេ តិក្ខិណា ឯកំសំ
ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា អញ្ជលឹ បគ្គ-
ហេត្វា តេ តិក្ខ ឯវមស្សុ វចនីយា អហំ អាវុសោ
អាយស្មន្តេ បឋមេមិ ទិដ្ឋេន វា សុតេន វា បរិសង្កាយ
វា វទន្តុ មំ អាយស្មន្តោ អនុកម្បំ ឧបាទាយ បស្សន្តោ
បដិករិស្សាមិ ទុតិយម្បិ អាវុសោ អាយស្មន្តេ បឋមេមិ
ទិដ្ឋេន វា សុតេន វា បរិសង្កាយ វា វទន្តុ មំ អា-
យស្មន្តោ អនុកម្បំ ឧបាទាយ បស្សន្តោ បដិករិស្សាមិ
តតិយម្បិ អាវុសោ អាយស្មន្តេ បឋមេមិ ទិដ្ឋេន វា សុតេន
វា បរិសង្កាយ វា វទន្តុ មំ អាយស្មន្តោ អនុកម្បំ
ឧបាទាយ បស្សន្តោ បដិករិស្សាមីតិ ។ ឥវតេន
តិក្ខិណា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទិ-
ត្វា អញ្ជលឹ បគ្គហេត្វា តេ តិក្ខ ឯវមស្សុ វចនីយា

ដល់គ្នានឹងគ្នាបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវបវារណាយ៉ាងនេះ ។ ត្រូវភិក្ខុដែលឆ្លាសប្រតិពលឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយនោះយល់ថា សូមលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយស្តាប់ខ្ញុំ ថ្ងៃនេះជាថ្ងៃបវារណា ។ បើបវារណាកម្មមានកាលគួរដល់លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយហើយ ត្រូវយើងទាំងឡាយបវារណាដល់គ្នានឹងគ្នា ។ ត្រូវភិក្ខុជាថេរៈធ្វើឧត្តរាសង្គឆៀងស្មាម្ខាងអង្គុយច្រហោងហើយផ្គងអញ្ជលីឡើងរួចនិយាយនឹងភិក្ខុទាំងឡាយនោះយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោ ខ្ញុំសូមបវារណានឹងលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ដោយឃើញក្តី ឮក្តី រង្កៀសក្តី សូមលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយអាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះនិយាយ (រំលឹក) ខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំឃើញនឹងធ្វើតាម នែអាវុសោ ខ្ញុំសូមបវារណានឹងលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយដោតំរង់ជាដរាបផង ដោយឃើញក្តី ឮក្តី រង្កៀសក្តី សូមលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយអាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះនិយាយ (ជាស់តឿន) ខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំឃើញនឹងធ្វើតាម នែអាវុសោ ខ្ញុំសូមបវារណានឹងលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយជាគំរប់បីដងផង ដោយឃើញក្តី ឮក្តី រង្កៀសក្តី សូមលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយអាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះនិយាយ (រំលឹក) ខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំឃើញនឹងធ្វើតាម ។ ត្រូវភិក្ខុទី២ធ្វើឧត្តរាសង្គឆៀងស្មាម្ខាងអង្គុយច្រហោងផ្គងអញ្ជលីឡើងរួចនិយាយយ៉ាងនេះនឹងភិក្ខុទាំងឡាយនោះថា

អបរំ ភន្តេ អាយស្មន្តេ បភវេមំ ធាឌ្ឋេន ភ សុតេន ភ បរិសង្កាយ ភ វន្តុ មំ អាយស្មន្តោ អនុកម្បំ ឧបាទាយ បស្សន្តោ បដិកវិស្សាមំ ទុតិយម្បិ ភន្តេ អាយស្មន្តេ បភវេមំ ធាឌ្ឋេន ភ សុតេន ភ បរិសង្កាយ ភ វន្តុ មំ អាយស្មន្តោ អនុកម្បំ ឧបាទាយ បស្សន្តោ បដិកវិស្សាមំ តតិយម្បិ ភន្តេ អាយស្មន្តេ បភវេមំ ធាឌ្ឋេន ភ សុតេន ភ បរិសង្កាយ ភ វន្តុ មំ អាយស្មន្តោ អនុកម្បំ ឧបាទាយ បស្សន្តោ បដិ-កវិស្សាមីតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុបវារណាយ តយោ ភិក្ខូ វិហរន្តិ ។ អថខោ តេសំ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ ភគវតា អនុញ្ញាតំ បញ្ចន្នំ សង្ឃេន បភវេតុំ ចតុន្នំ អញ្ញមញ្ញំ បភវេតុំ មយញ្ចម្ហ តយោ ជនា ភិក្ខុ ខោ អម្ហេហិ បភវេ-តព្ពន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ តិណ្ណន្នំ អញ្ញមញ្ញំ បភវេតុំ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ

បពិត្រលោកដ៏ចំរើន ខ្ញុំសូមបវារណានឹងលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ដោយឃើញក្តីឮក្តីរង្កៀសក្តី សូមលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយអាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះនិយាយ (ជាសំគាល់)ខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំឃើញនឹងធ្វើតាម បពិត្រលោកដ៏ចំរើន ខ្ញុំសូមបវារណានឹងលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយជាគំរប់តាវជងផង ដោយឃើញក្តីឮក្តីរង្កៀសក្តី សូមលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយអាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះនិយាយ (ជាសំគាល់)ខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំឃើញនឹងធ្វើតាម បពិត្រលោកដ៏ចំរើន ខ្ញុំសូមបវារណានឹងលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយជាគំរប់បីដងផង ដោយឃើញក្តីឮក្តីរង្កៀសក្តី សូមលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយអាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះនិយាយ (ជាសំគាល់)ខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំឃើញនឹងធ្វើតាម ។ ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុ៣រូបនៅកងអាវាសមួយក្នុងវេលាថ្ងៃបវារណានោះ ។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុ៤រូបបវារណាដោយសង្ឃបវារណា ឲ្យភិក្ខុ៤រូបបវារណាដល់គ្នាទំនងគ្នា ឥឡូវនេះ យើងទាំងឡាយជាជនញ៉ូរបូ តើយើងទាំងឡាយត្រូវបវារណាដូចម្តេច ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុ ញ៉ូរបូបវារណាដល់គ្នាទំនងគ្នាបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវតែភិក្ខុទាំងឡាយ

បភាវេតព្វំ ។ ព្យន្តេន កិក្ខុនា បដិពលេន តេ កិក្ខូ ញា-
បេតព្វា សុណន្តុ មេ អាយស្មន្តោ អជ្ជ បភាវណា ។ យ-
ទាយស្មន្តានំ បត្តកល្លំ មយំ អញ្ញមញ្ញំ បភាវេយ្យាមា-
តំ ។ ថេរេន កិក្ខុនា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា ឧក្កុដិកំ
និសីទិត្វា អញ្ជលិំ បគ្គហេត្វា តេ កិក្ខូ ឯវមស្សុ វចនីយា
អហំ អាវុសោ អាយស្មន្តេ បភាវេមិ ឥដ្ឋេ ច សុតេ ច
បរិសង្កាយ ច វធន្តិ មំ អាយស្មន្តោ អនុតម្បំ ឧបាទាយ
បស្សន្តោ បដិករិស្សាមិ ទុតិយម្បិ អាវុសោ អាយស្មន្តេ
បភាវេមិ ឥដ្ឋេ ច សុតេ ច បរិសង្កាយ ច វធន្តិ មំ អា-
យស្មន្តោ អនុតម្បំ ឧបាទាយ បស្សន្តោ បដិករិស្សា-
មិ តតិយម្បិ អាវុសោ អាយស្មន្តេ បភាវេមិ ឥដ្ឋេ ច
សុតេ ច បរិសង្កាយ ច វធន្តិ មំ អាយស្មន្តោ អនុ-
តម្បំ ឧបាទាយ បស្សន្តោ បដិករិស្សាមីតិ ។ ឧវាចេន
កិក្ខុនា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា ឧក្កុដិកំ និសី-
ទិត្វា អញ្ជលិំ បគ្គហេត្វា តេ កិក្ខូ ឯវមស្សុ វចនីយា
អហំ ភន្តេ អាយស្មន្តេ បភាវេមិ ឥដ្ឋេ សុតេ

បវារណាយ៉ាងនេះ ។ ត្រូវកិក្ខុដែលធ្វាសប្រតិពលឲ្យកិក្ខុទាំងឡាយ នោះដឹងថា សូមលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយស្តាប់ខ្ញុំ ថ្ងៃនេះជាថ្ងៃបវារ-ណា ។ បើបវារណាកម្មមានតាលត្រូវដល់លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ហើយ ត្រូវយើងទាំងឡាយបវារណាដល់គ្នានឹងគ្នា ។ ត្រូវកិក្ខុជាថេរៈ ធ្វើឧត្តរាសង្គឆៀងស្មាម្ខាងហើយ អង្គុយច្រហោង ផ្គងអញ្ជលីឡើងរួច និយាយនឹងកិក្ខុទាំងឡាយនោះយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោ ខ្ញុំសូមបវារណា នឹងលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ដោយឃើញក្តី ឮក្តី រង្កៀសក្តី សូម លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយអាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះនិយាយ (ដាស់ តឿន) ខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំឃើញនឹងធ្វើតាម នែអាវុសោ ខ្ញុំសូមបវារណានឹង លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយជាគំរប់ពីរដងផងដោយឃើញក្តីឮក្តីរង្កៀស ក្តីសូមលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយអាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះនិយាយ (ដាស់តឿន) ខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំឃើញនឹងធ្វើតាម នែអាវុសោ ខ្ញុំសូមបវារ-ណានឹងលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយជាគំរប់បីដងផង ដោយឃើញក្តី ឮក្តី រង្កៀសក្តី សូមលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយអាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះ និយាយ (ដាស់តឿន) ខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំឃើញនឹងធ្វើតាម ។ ត្រូវកិក្ខុខ្ចីធ្វើ ឧត្តរាសង្គឆៀងស្មាម្ខាងហើយអង្គុយច្រហោងផ្គងអញ្ជលីឡើងរួចនិយាយ យ៉ាងនេះនឹងកិក្ខុទាំងឡាយនោះថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន ខ្ញុំសូម បវារណានឹងលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយដោយឃើញក្តីឮក្តីរង្កៀសក្តី

ភ បរិសង្កាយ ភ វេឧត្តុ មំ អាយស្មន្តោ អនុកម្បំ
ឧបាទាយ បស្សន្តោ បដិកវិស្សាមំ ឧតំយម្បិ ភន្តេ
អាយស្មន្តេ បភវេមិ ឥដ្ឋេន ភ សុតេន ភ បរិសង្កាយ
ភ វេឧត្តុ មំ អាយស្មន្តោ អនុកម្បំ ឧបាទាយ បស្ស-
ន្តោ បដិកវិស្សាមំ តតំយម្បិ ភន្តេ អាយស្មន្តេ បភវេមិ
ឥដ្ឋេន ភ សុតេន ភ បរិសង្កាយ ភ វេឧត្តុ មំ អាយ-
ស្មន្តោ អនុកម្បំ ឧបាទាយ បស្សន្តោ បដិកវិស្សាមីតិ ។
តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តឧ-
ហុប្បការណាយ ទ្វេ ភិក្ខូ វិបារន្តិ ។ អថខោ តេសំ
ភិក្ខូនំ ឯតឧបោសិ ភគវតោ អនុញ្ញាតំ បញ្ចន្នំ សន្ថ-
ន បភវេតុំ ចតុន្នំ អញ្ញមញ្ញំ បភវេតុំ តិណ្ណន្នំ អញ-
មញ្ញំ បភវេតុំ មយញ្ចម្ហា ទ្វេ ឯតា តកថំ នុខោ អម្ហេហិ
បភវេតព្ពន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុ-
ជានាមិ ភិក្ខវេ ទ្វិន្នំ អញ្ញមញ្ញំ បភវេតុំ ។ ឯវញ្ច បន
ភិក្ខវេ បភវេតព្ពំ ។ ថេរេន ភិក្ខុនា ឯតាំសំ ឧត្តរាសង្គំ
ការាបេត្វា ឧក្កុដិកំ ឯសិនិត្វា អញ្ជលិ បគ្គហេត្វា ឯវ

សូមលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយអាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះនិយាយ (ជាសំតៀន) ខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំឃើញនឹងធ្វើតាម បពិត្រលោកដ៏ចំរើន ខ្ញុំសូមបវារណានឹងលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ជាគំរប់ពីរដងផង ដោយឃើញក្តី ឮក្តី រង្កៀសក្តី សូមលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ អាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះនិយាយ (ជាសំតៀន) ខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំឃើញនឹងធ្វើតាម បពិត្រលោកដ៏ចំរើន ខ្ញុំសូមបវារណានឹងលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ជាគំរប់បីដងផង ដោយឃើញក្តី ឮក្តី រង្កៀសក្តី សូមលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយអាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះនិយាយ (ជាសំតៀន) ខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំឃើញនឹងធ្វើតាម ។ ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុពីរបួនោះ ក្នុងអាវាសមួយ ក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ ។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុ ៥ រូប បវារណាដោយសង្ឃបវារណា ឲ្យភិក្ខុ ៤ រូប បវារណាដល់គ្នានឹងគ្នា ឲ្យភិក្ខុ ៣ រូប បវារណាដល់គ្នានឹងគ្នា ឥឡូវនេះ យើងទាំងឡាយជាជនពីរបួ តើយើងត្រូវបវារណាដូចម្តេច ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុពីរូបបវារណាដល់គ្នានឹងគ្នាបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុបវារណាយ៉ាងនេះ ។ ត្រូវភិក្ខុជាថេរៈធ្វើឧត្តរាសង្គឆៀងស្មាម្ខាងហើយអង្គុយច្រហោងផ្គងអញ្ជលីឲ្យនិយាយ

តិក្ខិ ឥមេសញ្ច វចនីយោ អមោ អាវុសោ អាយស្មន្តំ បភវមេវ ឱលុព្ភ ឯ សុតេន ឯ បរិសង្កាយ ឯ វធត្ថំ មំ អាយស្មា អនុកម្បំ ឧបាទាយ បស្សន្តោ បដិការិស្សាមិ ឥតិយម្បិ អាវុសោ អាយស្មន្តំ បភវមេវ ឱលុព្ភ ឯ សុតេន ឯ បរិសង្កាយ ឯ វធត្ថំ មំ អាយស្មា អនុកម្បំ ឧបាទាយ បស្សន្តោ បដិការិស្សាមីតិ ។ ឥមំសោ ទុតិយោ តិក្ខិ ឥមេសញ្ច វចនីយោ អមោ អាវុសោ អាយស្មន្តំ បភវមេវ ឱលុព្ភ ឯ សុតេន ឯ បរិសង្កាយ ឯ វធត្ថំ មំ អាយស្មា អនុកម្បំ ឧបាទាយ បស្សន្តោ បដិការិស្សាមីតិ ឥតិយម្បិ អាវុសោ អាយស្មន្តំ បភវមេវ ឱលុព្ភ ឯ សុតេន ឯ បរិសង្កាយ ឯ វធត្ថំ មំ អាយស្មា អនុកម្បំ ឧបាទាយ បស្សន្តោ បដិការិស្សាមីតិ ។ ឥមេសញ្ច តិក្ខិ ឥមេសញ្ច វចនីយោ អមោ អាវុសោ អាយស្មន្តំ បភវមេវ ឱលុព្ភ ឯ សុតេន ឯ បរិសង្កាយ ឯ វធត្ថំ មំ អាយស្មា អនុកម្បំ ឧបាទាយ បស្សន្តោ បដិការិស្សាមិ ឥតិយម្បិ អាវុសោ អាយស្មន្តំ បភវមេវ ឱលុព្ភ ឯ សុតេន ឯ បរិសង្កាយ ឯ វធត្ថំ មំ អាយស្មា អនុកម្បំ ឧបាទាយ បស្សន្តោ បដិការិស្សាមិ ឥតិយម្បិ អាវុសោ អាយស្មន្តំ បភវមេវ

យ៉ាងនេះនឹងកិកុខ្ញីថា នែអាវុសោ ខ្ញុំសូមបវារណានឹងលោកដ៏មានអាយុ ដោយឃើញក្តី ឮក្តី រង្កៀសក្តី សូមលោកដ៏មានអាយុអាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះនិយាយ (ជាសន្តៀន)ខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំឃើញនឹងធ្វើតាម នែអាវុសោ ខ្ញុំសូមបវារណានឹងលោកដ៏មានអាយុជាគំរប់ពីរដងផង ដោយឃើញក្តី ឮក្តីរង្កៀសក្តី សូមលោកដ៏មានអាយុអាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះនិយាយ (ជាសន្តៀន)ខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំឃើញនឹងធ្វើតាម នែអាវុសោ ខ្ញុំសូមបវារណានឹងលោកដ៏មានអាយុ ជាគំរប់បីដងផង ដោយឃើញក្តី ឮក្តី រង្កៀសក្តី សូមលោកដ៏មានអាយុអាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះនិយាយ (ជាសន្តៀន) ខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំឃើញនឹងធ្វើតាម ។ ត្រូវកិកុខ្ញីធ្វើទុក្ខកសន្ត ធ្វើឯស្នាមាធ៌ហើយ អង្គុយច្រហោងផ្គងអញ្ជលី ឱ្យឯរូបនិយាយយ៉ាងនេះនឹងកិកុជាថេរៈថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន ខ្ញុំសូមបវារណានឹងលោកដ៏មានអាយុដោយឃើញក្តី ឮក្តីរង្កៀសក្តី សូមលោកដ៏មានអាយុអាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះនិយាយ (ជាសន្តៀន)ខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំឃើញនឹងធ្វើតាម បពិត្រលោកដ៏ចំរើន ខ្ញុំសូមបវារណានឹងលោកដ៏មានអាយុ ជាគំរប់ពីរដងផង ដោយឃើញក្តី ឮក្តី រង្កៀសក្តី សូមលោកដ៏មានអាយុអាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះនិយាយ (ជាសន្តៀន)ខ្ញុំកាលបើខ្ញុំឃើញនឹងធ្វើតាម បពិត្រលោកដ៏ចំរើនខ្ញុំសូមបវារណានឹងលោកដ៏មានអាយុ ជាគំរប់បីដងផង ដោយឃើញក្តី ឮក្តី រង្កៀសក្តី

ธิเฏฺฐน ฯ สุเตน ฯ ปริสงฺฆาย ฯ ปาตุ มา อายสฺมา
อนุรกฺขนฺโต ฐาตพฺพนฺติ ปริสฺสาวนฺโต ฯ เตน
ขฺวาหนฺ ปน สมเยน อญฺญตรสฺมึ อาวาเส ตีณิปุปฺผาย-
ณาย ฆาเตนฺโต ติฏฺฐามีติ ฯ อถขฺวาหนฺ ตสฺส ติฏฺฐโต
ปตีณเมาสึ ปกฺกามนฺตา อนุญฺญาตนฺติ ปญฺหฺจ สเชฺชน ปกฺกมิตุ
ฉตฺตุนฺ อญฺญมญฺญ ปกฺกมิตุ ติณฺณนฺ อญฺญมญฺญ ปกฺกมิตุ ทฺวินฺนฺ
อญฺญมญฺญ ปกฺกมิตุ อมาวาเส ปกฺกนฺตา ปกฺกนฺตาติ ฯ
อย ปกฺกมิตพฺพนฺติ ฯ ปกฺกมนฺตา ปติมคฺคนฺ อาโรเจสุ ฯ
ส ขฺว ปน ติฏฺฐมาโน อญฺญตรสฺมึ อาวาเส ตีณปุปฺผาณา-
ย ฆาเตนฺโต ติฏฺฐติ วิหรตีติ ฯ เตน ติฏฺฐมาโน ติฏฺฐนฺตา ยตฺถ
ติฏฺฐ ปติฏฺฐาปนฺติ ฐปยฺมานสาลาย ฯ มณฺฑเป ฯ
รุกฺขมูเล ฯ เสา เนเสา สมฺมญฺชิตฺวา ฉาฑฺเฑยฺย ปริโภ-
ฑนฺเฑยฺย ฐปยฺมานา อาสนฺ ปญฺญเปตฺวา ปาทูปคฺ ปกฺขา
ลิตฺวา ฯ สเจ อญฺเญ ติฏฺฐ อาคจฺฉนฺติ เตหิ สทฺธึ
ปกฺกมิตพฺพ เนว เจ อาคจฺฉนฺติ อฑฺฒเมฬ ปกฺกมิตฺวา อติ-
ฏฺฐนฺโต เนว เจ อติฏฺฐเนฺตยฺย อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ ส[ติ]
ติฏฺฐเนฺต ยตฺถ ปญฺจ ติฏฺฐ วิหรนฺติ ฯ ปกฺกมิตพฺพ ปกฺกมนฺ

សូមលោកដ៏មានអាយុអាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះនិយាយ (ដាស់តឿន)
ខ្ញុំ កាលបើខ្ញុំយើញនឹងធ្វើតាម ។ ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូបទៅកាន់
អាវាសមួយក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ ។ ឯភិក្ខុនោះក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា
ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុ៥រូបបវារណាដោយសង្ឃបវារណា
ឲ្យភិក្ខុ ៤ រូបបវារណាដល់គ្នានឹងគ្នា ឲ្យភិក្ខុ ៣ រូបបវារណាដល់គ្នានឹងគ្នា
ឲ្យភិក្ខុពីររូបបវារណាដល់គ្នានឹងគ្នា ឥឡូវនេះ អាត្មាអញតែម្នាក់ឯង តើរ
អាត្មាអញបវារណាដូចម្តេចហ្ន៎ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏បានទូលដំណើរនុ៎ះចំ-
ពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
ក៏ក្នុងសាសនានេះ ភិក្ខុមួយរូបទៅកាន់អាវាសមួយ ក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុចៀសចេញទៅអំពីប្រទេសណាគឺឧបដ្ឋាន-
សាលា[1] ក្តីមណ្ឌបក្តីគល់ឈើក្តី ត្រូវភិក្ខុនោះជ្មាសប្រទេសនោះហើយដំ-
កល់នូវទឹកនាន់ទឹកប្រៃ ជ្មាស់ត្រូវតែកាលអាសន្នៈរួចរាជបរិបហើយត្រូវ
អង្គុយចាំ ។ បើមានភិក្ខុទាំងឡាយដទៃមក ត្រូវភិក្ខុនោះបវារណាជាមួយ
នឹងភិក្ខុទាំងឡាយនោះចុះ បើគ្មានភិក្ខុទាំងឡាយមកទេ ត្រូវភិក្ខុនោះ
អធិដ្ឋានថាថ្ងៃនេះជាថ្ងៃបវារណារបស់អញ បើមិនអធិដ្ឋានទេ ត្រូវអាបត្តិ
ទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងអាវាសណា ១ ដែលមានភិក្ខុនៅ៥រូប
ភិក្ខុ ៤ រូប មិនត្រូវនាំបវារណារបស់ភិក្ខុ ១ រូបហើយបវារណាដោយសង្ឃប-

---

១ សាលាធាន់ ។

អាបាទិត្វា ចត្តារិ សង្ឃាទិ បាចិត្តិយំ បាដិទេសនីយំ ទេ
អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ តត្រ កិក្ខុវេ យត្ថ ចត្តារោ
កិក្ខូ វិហរន្តិ ន ឯកស្ស បាវលាំ អាបាទិត្វា តីហិ អ-
ញ្ញមញ្ញំ បាចិត្តិយំ បាដិទេសនីយំ ទេ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។
តត្រ កិក្ខូវេ យត្ថ តយោ កិក្ខូ វិហរន្តិ ន ឯកស្ស
បាវលាំ អាបាទិត្វា ទ្វីហិ អញ្ញមញ្ញំ បាចិត្តិយំ បាដិទេ-
សនីយំ ទេ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ តត្រ កិក្ខូវេ យត្ថ ទ្វេ
កិក្ខូ វិហរន្តិ ន ឯកស្ស បាវលាំ អាបាទិត្វា ឯកោ ន
អាបជ្ជិតព្ពំ អនាបជ្ជហេយ្យ ទេ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

(២៨) តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ កិក្ខុ
តនហុប្បការណាយ អាបត្តិំ អាបន្នោ ហោតិ ។ អថខោ
តស្ស កិក្ខុនោ ឯតទហោសិ កតាវតា បញ្ញត្តំ ន សា-
បត្តិកោន បាចិត្តិយន្តិ អបាភូតិំ អាបត្តិំ អាបន្នោ តាវ
ឆ ខោ មយា បដិបជ្ជិតព្ពន្តិ ។ តតាវតោ ឯតមត្តំ អា-
ហោសុំ ។ ឥធ បន កិក្ខូវេ តនហុប្បការណាយ អាបត្តិំ
អាបន្នោ ហោតិ ។ តេន កិក្ខូវេ កិក្ខុនា ឯកំ កិក្ខុំ
ឧបសង្កមិត្វា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ការិត្វា ទក្ខិណេ

វារណាកង្គអាវាសនោះទេ បើបវារណាត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងអាវាសណា ១ ដែលមានភិក្ខុនៅ ៤ រូប ភិក្ខុ ៣ រូបមិនត្រូវនាំបវារណារបស់ភិក្ខុ ១ រូបមកហើយបវារណាដល់គ្នានឹងគ្នាក្នុងអាវាសនោះទេ បើបវារណាត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងអាវាសណា ១ ដែលមានភិក្ខុនៅ ៣ រូប ភិក្ខុ ២ រូបមិនត្រូវនាំបវារណារបស់ភិក្ខុ ១ រូបមកហើយបវារណាដល់គ្នានឹងគ្នាក្នុងអាវាសនោះទេ បើបវារណាត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងអាវាសណា ១ ដែលមានភិក្ខុនៅ ២ រូប ភិក្ខុ ១ រូបមិនត្រូវនាំបវារណារបស់ភិក្ខុ ១ រូបមកហើយអធិដ្ឋានក្នុងអាវាសនោះទេ ។ បើអធិដ្ឋានត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

(๒๘) កាលសម័យនោះឯង ភិក្ខុ ១ រូបត្រូវអាបត្តិក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តហើយថា ភិក្ខុដែលមានអាបត្តិមិនត្រូវបវារណាទេ ឥឡូវអាត្មាអញត្រូវអាបត្តិហើយ តើអាត្មាអញត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេចហ្ន៎ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានភិក្ខុត្រូវអាបត្តិក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុនោះបួលទៅរកភិក្ខុ ១ រូបហើយឆ្លើទុត្តាសង្គ្រងើស្មាម្ខាងអង្គុយច្រហោងផ្គងអញ្ជលីរួចនំយាយយ៉ាងនេះ

ธิสีธิตฺวา อญฺชลึ ปคฺคเหตฺวา ฆาเมสฺสุ วจนียา อยำ อาวุเสา ฌตฺตฺยนฺตรำ อาปตฺตึ อาปชฺชา ตำ ปฏิเทเสมีติ ฯ เตน วตฺตพฺโพ ปสฺสสีติ ฯ อาม ปสฺสามีติ ฯ อายตึ สำวเรยฺยาสีติ ฯ ๔ฉ ปน ภิกฺขเว ภิกฺขุ ตถรูปปฺปจฺจยา ตถารูปายปิ อาปตฺติยา เอกตฺติกา โหติ ฯ เตน ภิกฺขเว ภิกฺขุนา ฆกำ ภิกฺขุ อุปสงฺกมิตฺวา ฆกำสำ อุตฺตราสงฺคำ กริตฺวา ฆกฺกุฏิกำ ธิสีธิตฺวา อญฺชลึ ปคฺคเหตฺวา ฆาเมสฺสุ วจนียา อยำ อาวุเสา ฌตฺตฺยนฺตราย อาปตฺติยา เอกตฺติกา ยนฺนา ธิเทฺวกตฺติกา ภวิสฺสามิ ตนฺนา ตำ อาปตฺตึ ปฏิกริสฺสามีติ วตฺวา ปภาเตตพฺพำ ฯ ธเทฺวกตฺติยา ปภาณาย อนฺตรายา กาตพฺโพติ ฯ เตน ขฺวา ปน สมเยน อญฺญตโร ภิกฺขุ ปภาเตยฺยาโย อาปตฺตึ สรติ ฯ อถขฺวา ตสฺส ภิกฺขุโน ฌตฺตยฺยาสิ ภควตา ปญฺญตฺตำ ธ สาปตฺติเกน ปภาเตตพฺพนฺติ อยาฆุปฺปิ อาปตฺตึ อาปชฺชา ภวิตพฺพนฺติ ฯ ภควโต ฌตมตฺถำ อาโรเจสุำ ฯ

ธีตกิกฺขุ์นោះថា ម្នាលអាវុសោ ខ្ញុំត្រូវអាបត្តិឈ្មោះនេះហើយ ខ្ញុំសូម សំដែងអាបត្តិនោះចេញ ។ ត្រូវភិក្ខុអកទុលអាបត្តិនោះនិយាយថា លោក ឃើញឬទេ ។ កិក្ខុអកសំដែងនោះឆ្លើយថា អើខ្ញុំឃើញ ។ កិក្ខុអកទុល អាបត្តិត្រូវប្រាប់ថា ត្រូវលោកសង្ឃមតទៅ ។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុង សាសនានេះ បើមានកិក្ខុសង្ស័យនឹងអាបត្តិកងថ្ងៃបវារណានោះ ។ ម្នាល កិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុនោះចូលទៅភិក្ខុ ១ រូបហើយធ្វើឧត្តរាសង្គឆៀង ស្មាម្ខាងអង្គុយច្រហោងផ្គងអញ្ជលីរួចនិយាយយ៉ាងនេះនឹងភិក្ខុនោះថា នែ អាវុសោ ខ្ញុំមានសេចក្តីសង្ស័យនឹងអាបត្តិឈ្មោះនេះ កាលណាខ្ញុំអស់ សេចក្តីសង្ស័យខ្ញុំនឹងធ្វើតប (សំដែង) នូវអាបត្តិនោះក្នុងកាលនោះ លុះពោលដូច្នេះហើយ ត្រូវបវារណាចុះ ។ មិនត្រូវភិក្ខុធ្វើនូវសេចក្តី អន្តរាយដល់បវារណាព្រោះហេតុប៉ុណ្ណោះទេ ។ ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុ ១ រូបកុំពុងតែបវារណាក៏លើកឃើញអាបត្តិ ។ ទើបភិក្ខុនោះមានសេចក្តី តិះរិះដូច្នេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តហើយថា កិក្ខុដែលមាន អាបត្តិមិនត្រូវបវារណាទេ ឥឡូវអាត្មាអញត្រូវអាបត្តិហើយ តើអាត្មាអញ ត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេចហ្ន៎ ។ កិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះ

๙๘ បន កិក្ខវេ កិក្ខុ បឋមយមានោ អាបត្តិំ សរតិ ។ តេន កិក្ខវេ កិក្ខុនា សាមន្តា កិក្ខុ ឍវមស្ស វចនីយោ អហំ អាវុសោ ឥត្ថន្នាមំ អាបត្តិំ អាបន្នោ ឥតោ វុដ្ឋហិត្វា តំ អាបត្តិំ បដិករិស្សាមីតិ វត្វា បឋមេតព្ពំ ។ ន ត្វេវ តប្បច្ចយា បឋមណាយ អន្តរាយោ កាតព្ពោ ។

๙๘ បន កិក្ខវេ កិក្ខុ បឋមយមានោ អាបត្តិយា វេមតិកោ ហោតិ ។ តេន កិក្ខវេ កិក្ខុនា សាមន្តា កិក្ខុ ឍវមស្ស វចនីយោ អហំ អាវុសោ ឥត្ថន្នាមាយ អាបត្តិយា វេមតិកោ យទា និព្វេមតិកោ ភវិស្សាមិ តទា តំ អាបត្តិំ បដិករិស្សាមីតិ វត្វា បឋមេតព្ពំ ។ ន ត្វេវ តប្បច្ចយា បឋមណាយ អន្តរាយោ កាតព្ពោតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្មិំ អាវាសេ តទហុប្បវារណាយ សព្ពោ សង្ឃោ សកាកំ អាបត្តិំ អាបន្នោ ហោតិ ។ អថខោ តេសំ កិក្ខូនំ ឯតទហោសិ កតរា បញ្ញត្តំ ន សកាកា អាបត្តិ ទេសេតព្ពា ន សកាកា អាបត្តិ បដិក្ខិបិតព្ពាតិ អយញ្ច សព្ពោ សង្ឃោ សកាកំ អាបត្តិំ អាបន្នោ

ដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានភិក្ខុកំពុងតែបឋារណាក៏រលឹកឃើញអាបត្តិ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុនោះនិយាយយ៉ាងនេះនឹងភិក្ខុជិតខាងថា នែអាវុសោ ខ្ញុំត្រូវអាបត្តិឈ្មោះនេះហើយ ខ្ញុំចេញពីទីនេះហើយនឹងសំដែងអាបត្តិនោះចេញ លុះពោលដូច្នេះហើយត្រូវបឋារណាចុះ ។ មិនត្រូវភិក្ខុធ្វើនូវសេចក្តីអន្តរាយដល់បឋារណាព្រោះហេតុប៉ុណ្ណោះទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើភិក្ខុកំពុងតែបឋារណាហើយមានសេចក្តីសង្ស័យនឹងអាបត្តិ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុនោះនិយាយយ៉ាងនេះនឹងភិក្ខុជិតខាងថា នែអាវុសោ ខ្ញុំមានសេចក្តីសង្ស័យនឹងអាបត្តិឈ្មោះនេះ កាលណាខ្ញុំអស់សេចក្តីសង្ស័យ ខ្ញុំនឹងសំដែងអាបត្តិនោះចេញក្នុងកាលនោះ លុះពោលដូច្នេះហើយ ត្រូវបឋារណាចុះ ។ មិនត្រូវភិក្ខុធ្វើសេចក្តីអន្តរាយដល់បឋារណាព្រោះហេតុប៉ុណ្ណោះទេ ។ ក៏សម័យនោះឯង សង្ឃទាំងអស់ក្នុងអាវាស ១ ត្រូវសភាគាបត្តិ (អាបត្តិដូចគ្នា) ក្នុងវេលាបឋារណានោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តហើយថា ភិក្ខុមិនត្រូវសំដែងសភាគាបត្តិ មិនត្រូវទទួលសភាគាបត្តិ (ទើបគ្នាទេ) ឥឡូវសង្ឃនេះសុទ្ធតែត្រូវសភាគាបត្តិហើយ

กตฺวา ฉฑฺเฑตพฺพนฺติ ฯ กตฺถาปิ ปฏิสมฺปยุตฺตมฺปิ อาเปตฺวา ฯ ๙๓ ปน ภิกฺขเว อญฺญตฺรสฺส อาปตฺติยา ตถาภูตการณาย สงฺฆ สงฺฆ สภาคาย อาปตฺติยา อาปชฺเช ติ ฯ เตหิ ภิกฺขเว ภิกฺขูหิ ปกตฺตา ภิกฺขู สมฺมนฺนา อาปตฺติ สงฺฆสภาคตฺตา จาเปตพฺพา ปฏิปฺปสฺสมฺภนฺติ อาปตฺติ ปฏิกาตพฺพา อาคจฺฉ มยิ เต สนฺติเก ตา อาปตฺติ ปฏิการิสฺสามีติ ฯ ปกาเสตพฺพา ฉเฑตพฺพา กุสลา ติ ฯ ๙๔ ปน ภิกฺขเว ตถาภูตการณาย สงฺฆ สงฺฆ สภาคาย อาปตฺติยา อาปชฺเช ติ ฯ เตหิ ภิกฺขูหิ ปกตฺตา ภิกฺขู สมฺมนฺนา อาปตฺติ สงฺฆสภาคตฺตา จาเปตพฺพา ปฏิปฺปสฺสมฺภนฺติ อาปตฺติ ปฏิกาตพฺพา อาคจฺฉ มยิ เต สนฺติเก ตา อาปตฺติ ปฏิการิสฺสามีติ ฯ ปกาเสตพฺพา ฉเฑตพฺพา กุสลา ติ ฯ ๙๕ ปน ภิกฺขเว ตถาภูตการณาย สงฺฆ สงฺฆ สภาคาย อาปตฺติยา วิวทมานา ติ ฯ เตหิ ภิกฺขูหิ ปกตฺตา ภิกฺขู สมฺมนฺนา อาปตฺติ สงฺฆสภาคตฺตา จาเปตพฺพา ปฏิปฺปสฺสมฺภนฺติ อาปตฺติ ปฏิกาตพฺพา อาคจฺฉ มยิ เต สนฺติเก ตา อาปตฺติ ปฏิการิสฺสามีติ ฯ ปกาเสตพฺพา ฉเฑตพฺพา กุสลา ติ ฯ ๙๖ ปน ภิกฺขเว ตถาภูตการณาย สงฺฆ สงฺฆ สภาคาย อาปตฺติยา อนุวทมานา ติ ฯ เตหิ ภิกฺขูหิ ปกตฺตา ภิกฺขู สมฺมนฺนา อาปตฺติ สงฺฆสภาคตฺตา จาเปตพฺพา ปฏิปฺปสฺสมฺภนฺติ อาปตฺติ ปฏิกาตพฺพา อาคจฺฉ มยิ เต สนฺติเก ตา อาปตฺติ ปฏิการิสฺสามีติ ฯ ปกาเสตพฺพา ฉเฑตพฺพา กุสลา ติ ฯ ๙๗ ปน ภิกฺขเว ตถาภูตการณาย สงฺฆ สงฺฆ สภาคาย อาปตฺติยา วิวทมานา ติ ฯ เตหิ ภิกฺขูหิ ปกตฺตา ภิกฺขู สมฺมนฺนา อาปตฺติ สงฺฆสภาคตฺตา จาเปตพฺพา ปฏิปฺปสฺสมฺภนฺติ อาปตฺติ ปฏิกาตพฺพา อาคจฺฉ มยิ เต สนฺติเก ตา อาปตฺติ ปฏิการิสฺสามีติ ฯ ปกาเสตพฺพา ฉเฑตพฺพา กุสลา ติ ฯ ๙๘ ปน ภิกฺขเว ตถาภูตการณาย สงฺฆ สงฺฆ สภาคาย อาปตฺติยา อนุวทมานา ติ ฯ เตหิ ภิกฺขูหิ ปกตฺตา ภิกฺขู สมฺมนฺนา อาปตฺติ สงฺฆสภาคตฺตา จาเปตพฺพา ปฏิปฺปสฺสมฺภนฺติ อาปตฺติ ปฏิกาตพฺพา อาคจฺฉ มยิ เต สนฺติเก ตา อาปตฺติ ปฏิการิสฺสามีติ ฯ ปกาเสตพฺพา ฉเฑตพฺพา กุสลา ติ ฯ ๙๙ ปน ภิกฺขเว ตถาภูตการณาย สงฺฆ สงฺฆ สภาคาย อาปตฺติยา วิวทมานา ติ ฯ เตหิ ภิกฺขูหิ ปกตฺตา ภิกฺขู สมฺมนฺนา อาปตฺติ สงฺฆสภาคตฺตา จาเปตพฺพา ปฏิปฺปสฺสมฺภนฺติ อาปตฺติ ปฏิกาตพฺพา อาคจฺฉ มยิ เต สนฺติเก ตา อาปตฺติ ปฏิการิสฺสามีติ ฯ ปกาเสตพฺพา ฉเฑตพฺพา กุสลา ติ ฯ ๑๐๐ ปน ภิกฺขเว ตถาภูตการณาย สงฺฆ สงฺฆ สภาคาย อาปตฺติยา อนุวทมานา ติ ฯ เตหิ ภิกฺขูหิ ปกตฺตา ภิกฺขู สมฺมนฺนา อาปตฺติ สงฺฆสภาคตฺตา จาเปตพฺพา ปฏิปฺปสฺสมฺภนฺติ อาปตฺติ ปฏิกาตพฺพา อาคจฺฉ มยิ เต สนฺติเก ตา อาปตฺติ ปฏิการิสฺสามีติ ฯ ปกาเสตพฺพา ฉเฑตพฺพา กุสลา ติ ฯ

តើយើងតាំងឡាយត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេចហ្ន៎ ។ កិក្ខុតាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុតាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើសង្ឃតាំងអស់ក្នុងអាវាសមួយត្រូវសកាគាបត្តិក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ ។ ម្នាលភិក្ខុតាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុតាំងឡាយនោះបញ្ជូនភិក្ខុ ១ រូបទៅកាន់អាវាសដ៏តខាងក្នុងថ្ងៃនោះថា នែអាវុសោ ចូរលោកទៅសំដែងអាបត្តិនោះហើយមកវិញ យើងតាំងឡាយនឹងសំដែងអាបត្តិនោះក្នុងសំណាក់លោក ។ បើសង្ឃបានការសំដែងអាបត្តិនុ៎ះដូច្នេះហើយ ការបាននុ៎ះជាការល្អ បើមិនបានទេ ត្រូវភិក្ខុដែលឆ្លាសប្រតិពលឲ្យសង្ឃដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ (ដ្បិត) សង្ឃតាំងអស់នេះត្រូវសកាគាបត្តិហើយ កាលណាបើសង្ឃឃើញភិក្ខុដទៃបរិសុទ្ធមិនមានអាបត្តិ សង្ឃនឹងសំដែងអាបត្តិនោះក្នុងសំណាក់ភិក្ខុនោះ កាលនោះ លុះពេលដូច្នេះហើយ ត្រូវបវារណាចុះ ។ មិនត្រូវសង្ឃធ្វើសេចក្តីអន្តរាយដល់បវារណាព្រោះហេតុប៉ុណ្ណោះទេ ។ ម្នាលភិក្ខុតាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើសង្ឃតាំងអស់ក្នុងអាវាសមួយមានសេចក្តីសង្ស័យនឹងសកាគាបត្តិក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ ត្រូវភិក្ខុដែលឆ្លាសប្រតិពលឲ្យសង្ឃដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ សង្ឃតាំងអស់

មេ ភន្តេ សង្ឃោ អយំ សង្ឃោ សង្ឃស្ស សភាគាយ អាបត្តិយា វេមតិកោ យទា ឯវំរូបតិកោ ភវិស្សតិ តទា តំ អាបត្តិ បដិករិស្សតីតិ វត្វា បក្កមិតព្ពំ ។ ឧត្តរេ តស្សុទ្ទេសោ បឋមសាណវាយ អន្តរាយោ តោតព្ពោតិ ។

បឋមសាណវារ និដ្ឋិតំ ។

(๒๙) តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្មិំ អាវាសេ តទហុប្បវារណាយ សង្ឃមជ្ឈេ អាវាសិកោ ភិក្ខុ សង្ឃំ បតិសុ បញ្ហំ អតិរេកោ ភ ។ តេ ឯវមាហំសុ អត្តញ្ញេ អាវាសិកោ ភិក្ខុ អនាគតាតិ ។ តេ ឧម្មុសញ្ញិនោ វិនយសញ្ញិនោ វត្វា សមក្កសញ្ញិនោ បក្កមិំសុ ។ តេហិ បក្កន្តេសុ អថញ្ញេ អាវាសិកោ ភិក្ខុ អាគច្ឆិំសុ ពហុតរា ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ អញ្ញតរស្មិំ អាវាសេ តទហុប្បវារណាយ សង្ឃមជ្ឈេ អាវាសិកោ ភិក្ខុ សង្ឃំ បតិបុច្ឆិ បញ្ហំ អតិរេកោ ភ ។ តេ ឯវមាហំសុ អត្តញ្ញេ អាវាសិកោ ភិក្ខុ អនាគតាតិ ។ តេ ឧម្មុសញ្ញិនោ វិនយសញ្ញិនោ វត្វា សមក្កសញ្ញិនោ

នេះមានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងសភាគាបត្តិ កាលណាសង្ឃអស់សេចក្តីសង្ស័យ សង្ឃនឹងសំដែងអាបត្តិនោះចេញ កាលនោះ លុះពោលដូច្នេះហើយ ត្រូវបវារណាចុះ ។ មិនត្រូវសង្ឃឆ្ងើសេចក្តីអន្តរាយដល់បវារណាព្រោះហេតុប៉ុណ្ណោះទេ ។

ចប់ បឋមភាណវារៈ ។

(៦៩) ក៏សម័យនោះឯង ពួកអាវាសិកភិក្ខុ (អ្នកនៅកឋិនអាវាស) ជាច្រើនប្រមាណ ៥ រូបឬជាង ៥ រូបទៀតទៅ ប្រជុំគ្នាកឋិនអាវាសមួយក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ ។ កិក្ខុពាំងនោះមិនដឹងជាមានពួកអាវាសិកភិក្ខុរូបឯទៀតមិនមានមកដល់ ។ កិក្ខុពាំងឮយ៉ាងនោះសំគាល់ថាជាធម៌ សំគាល់ថាជាវិន័យ ជាពួកទេ តែសំគាល់ថាត្រមត្រែងគ្នាហើយបវារណា ។ កាលដែលកិក្ខុពាំងឮយ៉ាងនោះកំពុងបវារណា ស្រាប់តែមានពួកអាវាសិកភិក្ខុឯទៀតច្រើនជាងមកដល់ ។ កិក្ខុពាំងឮយ៉ាងគ្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុពាំងឮយ៉ាង កឋិនសាសនានេះ បើកឋិនអាវាសមួយមានពួកអាវាសិកភិក្ខុជាច្រើនគឺ ៥ រូបឬជាង ៥ រូបទៀតទៅ ប្រជុំគ្នាកឋិនថ្ងៃបវារណានោះ ។ កិក្ខុពាំងនោះមិនដឹងជាមានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃមិនមានមកដល់ ។ កិក្ខុពាំងឮយ៉ាងនោះសំគាល់ថាជាធម៌ សំគាល់ថាជាវិន័យ ជាពួកទេ តែសំគាល់ថាត្រមត្រែង

បឋវេត្តំ ។ តេហិ បឋវិយមានេ អដ្ឋញ្ញេ អាឯសំកា កិក្ខូ អាគច្ឆន្តំ ពហុតរា ។ តេហិ កិក្ខវេ កិក្ខូហិ ឃុន បឋវេតព្ពំ បឋវិតានំ អនាបត្តិ ។ ឥធ បន កិក្ខវេ អញ្ញតរស្មិំ អាឯសេ តនហុប្បាវណាយ សង្ឃ. ហុលា អាឯសំកា កិក្ខូ សន្ធិបតន្តំ បញ្ច ឯ អតិរេកា ឯ ។ តេ ន ជានន្តិ អត្តញ្ញេ អាឯសំកា កិក្ខូ អាគតាតិ ។ តេ ធម្មសញ្ញោ វិនយសញ្ញោ វត្តា សមក្ខសញ្ញោ បឋវេត្តំ ។ តេហិ បឋវិយមានេ អដ្ឋញ្ញេ អាឯសំកា កិក្ខូ អាគច្ឆន្តំ សមសមា ។ បឋវិតា សុប្បឋវិតា អវសេសេហិ បឋវេតព្ពំ បឋវិតានំ អនាបត្តិ ។ ឥធ បន កិក្ខវេ អញ្ញតរស្មិំ អាឯសេ តនហុប្បាវណាយ សង្ឃហុលា អាឯសំកា កិក្ខូ សន្ធិបតន្តំ បញ្ច ឯ អតិរេកា ឯ ។ តេ ន ជានន្តិ អត្តញ្ញេ អាឯសំកា កិក្ខូ អាគតាតិ ។ តេ ធម្មសញ្ញោ វិនយសញ្ញោ វត្តា សមក្ខសញ្ញោ បឋវេត្តំ ។ តេហិ បឋវិយមានេ

ហើយក៏នាំគ្នាបវារណា ។ កាលដែលភិក្ខុទាំងនោះកំពុងបវារណា [1] សាប់តែមានពួកអាវាសិកភិក្ខុឯទៀតច្រើនជាងមកដល់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ [2] ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនោះបវារណាម្តងទៀត ភិក្ខុទាំងឡាយដែលបវារណាហើយមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើក្នុងអាវាសណាមួយមានពួកអាវាសិកភិក្ខុជាច្រើន គឺ ៥ រូបឬជាង ៥ រូបទៅរឿ ទៅ [3] ប្រជុំគ្នាក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះមិនដឹងថាមានពួកអាវាសិកភិក្ខុឯទៀត មិនទាន់មកដល់ ។ ភិក្ខុទាំងនោះសំគាល់ថាជាធម្មិសំគាល់ថាជាវិន័យ ជាពួកទេ តែសំគាល់ថាត្រមត្រៀងក៏នាំគ្នាបវារណាទៅ ។ កាលដែលភិក្ខុទាំងនោះកំពុងបវារណា [4] សាប់តែមានពួកអាវាសិកភិក្ខុឯទៀតស្មើៗគ្នាមកដល់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយដែលបវារណាហើយក៏ឈ្លោះថាបានបវារណាល្អហើយ [5] ត្រូវតែភិក្ខុទាំងឡាយដែលនៅសល់អំពីនោះបវារណា ពួកភិក្ខុដែលបានបវារណាហើយមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើក្នុងអាវាសណាមួយមានពួកអាវាសិកភិក្ខុជាច្រើនគឺ ៥ រូបឬជាង ៥ រូបទៅរឿទៅ [6] ប្រជុំគ្នាក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះមិនដឹងថាមានពួកអាវាសិកភិក្ខុឯទៀតមិនទាន់មកដល់ ។ ភិក្ខុទាំងនោះសំគាល់ថាជាធម្មិសំគាល់ថាជាវិន័យ ជាពួកទេ តែសំគាល់ថាត្រមត្រៀងហើយក៏បវារណាទៅ ។ កាលដែលភិក្ខុទាំងនោះកំពុងបវារណា

អថញ្ញេ អាឝាសិកា កិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ ជោតកតរា ។ បឋវីតោ សុប្បឝវីតោ អវិសេសេហិ បឋវេតព្ពំ បឋវីតោ អនាបត្តិ ។ ៩ បន កិក្ខវេ អញ្ញតរស្មឹ អាឝាសគធហុប្បឝវណាយ សម្ពហុលា អាឝាសិកា កិក្ខូ សន្និបតន្តិ បញ្ហំ ឝ អតិវេកា ឝ ។ តេ ន ជានន្តិ អត្តញ្ញេ អាឝាសិកា កិក្ខូ អនាគតានំ ។ តេ ឆម្មុសញ្ជោ វិនយសញ្ជោ វត្តា សមក្ខសញ្ជោ បវត្តេន្តិ ។ តេហិ បឋវីតមត្តេ អថញ្ញេ អាឝាសិកា កិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ ពហុតរា ។ តេហិ កិក្ខវេ កិក្ខូហិ បុន បឋវេតព្ពំ បឋវីតោ អនាបត្តិ ។ បេ ។ អថញ្ញេ អាឝាសិកា កិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ សមសមា ។ បឋវីតោ សុប្បឝវីតោ តេសំ សន្តិកេ បឋវេតព្ពំ បឋវីតោ អនាបត្តិ ។ បេ ។ អថញ្ញេ អាឝាសិកា កិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ ជោតកតរា ។ បឋវីតោ សុប្បឝវីតោ តេសំ សន្តិកេ

បវារណាក្ខន្ធកៈ ភិក្ខុអ្នកបវារណាមិនត្រូវអាបត្តិមាន ១៥ យ៉ាង

(សាប់តែពួកអាវាសិកភិក្ខុឯទៀតតិចជាងមកដល់ ។ ភិក្ខុដែលបានបវារណាហើយក៏ឈ្មោះថាបវារណាល្អហើយ (ត្រូវពួកភិក្ខុដែលនៅសល់អំពីនោះបវារណា ភិក្ខុទាំងឡាយដែលបានបវារណាហើយមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលសាសនានេះបើកឆអាវាសណាមួយមានពួកអាវាសិកភិក្ខុជារៀនគឺ ៥ រូបឬជាង ៥ រូបទៀតទៅ (ចប់ដុំគាកន់ថ្ងៃបវារណានោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះមិនដឹងថាមានពួកអាវាសិកភិក្ខុឯទៀតមិនទាន់មកដល់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ក៏សំគាល់ថាជាធម្មិសំគាល់ថាជាវិន័យ ជាពួកទេ តែសំគាល់ថាត្រមត្រែវ ហើយបវារណាទៅ ។ កាលដែលភិក្ខុទាំងនោះទើបតែនឹងបវារណារួច ក៏មានពួកអាវាសិកភិក្ខុឯទៀតរៀនជាងមកដល់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (ត្រូវភិក្ខុទាំងនោះបវារណាម្តងទៀត ភិក្ខុដែលបានបវារណាហើយមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ បេ ។ ក៏មានពួកអាវាសិកភិក្ខុចំនួនស្មើ ។ គ្នាមកដល់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយដែលបានបវារណាហើយក៏ឈ្មោះថាបវារណាដោយល្អ (ត្រូវពួកអាវាសិកភិក្ខុឯទៀតបវារណាកន់សំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយនោះចុះ ភិក្ខុដែលបានបវារណាហើយមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ បេ ។ ក៏មានពួកអាវាសិកភិក្ខុឯទៀតតិចជាងមកដល់ ។ ពួកភិក្ខុដែលបវារណាហើយក៏ឈ្មោះថាបានបវារណាល្អហើយ (ត្រូវ (ពួកភិក្ខុដែលមកក្រោយ)

ปกาเรตพฺพํ ปกาโรตฺวา อาคาปตฺติ ฯ สเจ ปน ตสฺมึ อาคนฺตุกสฺส อาคาเส ตนฺตปุปฺผาทีนาย สมฺภาโร อาคาสิโก กิจฺโจ สนฺถโตติ ปญฺจ ก อตีเรกา ก ฯ เตน ชานนฺเต อตฺตโน อาคาสิโก กิจฺโจ อาคาตาติ ฯ เตน ปมฺหสญฺเญน วินยสญฺเญน วตฺวา สมฺปตฺตสญฺเญน ปกาเรตพฺพํ ฯ เตหิ ปกาโรตฺวา อาวุฏฺฐาย ปริสาย อชฺเช อาคาสิโก กิจฺโจ อาคจฺฉตฺวา ตหึ ฯ เตหิ กิจฺเจ กิจฺจหิ ปุน ปกาเรตพฺพํ ฯ ปกาโรตฺวา อาคาปตฺติ ฯ เป ฯ อชฺเช อาคาสิโก กิจฺโจ อาคจฺฉตฺวา สมสมา ฯ เป ฯ ปาจิตฺติยา ฯ ปกาโรตฺวา สุปฺป-กาโรตฺวา เตสํ สนฺติเก ปกาเรตพฺพํ ปกาโรตฺวา อาคาปตฺติ ฯ สเจ ปน กิจฺเจ อาคนฺตุกสฺส อาคาเส ตนฺตปุปฺผาทีนาย สมฺภาโร อาคาสิโก กิจฺโจ สนฺถโตติ ปญฺจ ก อตีเรกา ก ฯ เตน ชานนฺเต อตฺตโน อาคาสิโก กิจฺโจ

ปวารณากรรมสำหรับภิกษุทั้งหลาย (ที่ได้ปวารณาแล้ว) นั่นแล ภิกษุที่ได้ปวารณาแล้วไม่ควรอาบัติ ฯ ม. ภิกษุทั้งหลาย สังฆกรรมนี้มีองค์ ๔ ประการ ๆ ว่า ๔ ประการ อย่างไร คือ ภิกษุทั้งหลาย สังฆกรรมที่ทำในสีมาที่ไม่ได้สมมติ ๑ ที่ทำในสีมาที่สมมติไม่ดี ๑ ที่ทำในสีมาที่สมมติดีแล้ว แต่ทำในที่ไม่ชอบ ๑ ที่ทำในสีมาที่สมมติดีแล้ว ทำในที่ชอบ ๑

អជាតតាតិ ។ តេ ជម្មសញ្ញោ វិនយសញ្ញោ វក្តា សមក្តសញ្ញោ បភវន្តិ ។ តេហិ បភវិតមត្តេ ឯតក្ខាយ វុដ្ឋិតាយ បរិសាយ អថញ្ញេ អាភសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ ពហុតរា ។ តេហិ ភិក្ខវេ ភិក្ខូហិ បុន បភវេតព្ពំ បភវិតាន អជាបត្តិ ។ បេ ។ អថញ្ញេ អាភសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ សមសមា ។ បេ ។ ឱកាតតរា ។ បភវិតា សុប្បភវិតា តេសំ សន្តិកេ បភវេតព្ពំ បភវិតាន អជាបត្តិ ។ ៩ឧ បន ភិក្ខវេ អញ្ញតរស្មឹ អាភសេ តឧហុប្បភវណាយ សម្ពហុលា អាភសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ បញ្ចកា អតិរេកា វា ។ តេ ជានន្តិ អត្តញ្ញេ អាភសិកា ភិក្ខូ អជាតតាតិ ។ តេ ជម្មសញ្ញោ វិនយសញ្ញោ វក្តា សមក្តសញ្ញោ បភវន្តិ ។ តេហិ បភវិតមត្តេ សព្ពាយ វុដ្ឋិតាយ បរិសាយ

មកដល់ ។ ភិក្ខុទាំងនោះសំគាល់ថាជាធម្មសំគាល់ថាជាវិន័យ ជាពួកខេ តែសំគាល់ថាត្រមត្រែងហើយក៏បវារណាទៅ ។ កាលដែលភិក្ខុទាំងឡាយនោះទើបតែនឹងបវារណារួច ភិក្ខុបរិសុទ្ធពួកខ្លះត្រេកចេញទៅ ហើយ ក៏មានពួកអាវាសិកភិក្ខុឯទៀតត្រេចនាងមកដល់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនោះបវារណាម្តងទៀតពួកភិក្ខុដែលបានបវារណាហើយ មិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ បេ ។ ក៏មានពួកអាវាសិកភិក្ខុឯទៀតស្មើៗគ្នាមកដល់ ។ បេ ។ តិចជាង ។ ភិក្ខុដែលបវារណាហើយក៏ឈ្មោះថាបានបវារណាល្អហើយ ភិក្ខុ(ដែលមិនទាន់បវារណា)ត្រូវបវារណាក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយនោះចុះ ភិក្ខុទាំងឡាយដែលបានបវារណាហើយ មិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះបើក្នុងអាវាសណាមួយមានពួកអាវាសិកភិក្ខុជាត្រេចនាង ៤ រូបឬជាង ៤ រូបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះមិនដឹងជាមានពួកអាវាសិកភិក្ខុឯទៀតមិនទាន់មកដល់ ។ ភិក្ខុទាំងនោះសំគាល់ថាជាធម្មសំគាល់ថាជាវិន័យ ជាពួកខេ តែសំគាល់ថាត្រមត្រែងហើយក៏បវារណាទៅ ។ កាលដែលភិក្ខុទាំងនោះទើបតែនឹងបវារណារួច ភិក្ខុបរិសុទ្ធទាំងអស់ត្រេកចេញហើយ

អជ្ជញ្ញេ អាកាសិកោ កិក្ខុ អាគច្ឆតិ ពហុតរា ។ តេហិ កិក្ខូហិ កិក្ខូហិ បុរេ បវារេតព្ពំ បវារិតានំ អធាបត្តិ ។ បេ ។ អជ្ជញ្ញេ អាកាសិកោ កិក្ខុ អាគច្ឆតិ សមសមា ។ បេ ។ ថោកតរា ។ បវារិតា សុប្បវារិតា តេសំ សន្តិកេ បវារេតព្ពំ បវារិតានំ អធាបត្តិ ។

អនាបត្តិបណ្ណរសកំ ឯដ្ឋិតំ ។

(៣០) ឥធ បន កិក្ខវេ អញ្ញតរស្មិំ អាកាសេ តនហេមន្តិកវនសណ្ឌាយ សម្ពហុលា អាកាសិកោ កិក្ខូ សន្ថិបតន្តិ បញ្ចកា អនិវេកោ ភ ។ តេ ជានន្តិ អត្តញ្ញេ អាកាសិកោ កិក្ខុ អជានតានំ ។ តេ ធម្មសញ្ញិនោ វិនយសញ្ញិនោ វត្តា សមក្ខសញ្ញិនោ បវារេន្តិ ។ តេហិ បវារិយមានេ អជ្ជញ្ញេ អាកាសិកោ កិក្ខុ អាគច្ឆតិ ពហុតរា ។ តេហិ កិក្ខវេ កិក្ខូហិ បុរេ បវារេតព្ពំ បវារិតានំ អាបត្តិទុក្កដស្ស ។ បេ ។ អជ្ជញ្ញេ អាកាសិកោ កិក្ខុ អាគច្ឆតិ សមសមា ។ បេ ។ ថោកតរា ។ បវារិតា សុប្បវារិតា

ក៏មានពួកអាវាសិកភិក្ខុឯទៀតច្រើនជាងមកដល់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនោះបវារណាម្តងទៀតចុះ ភិក្ខុទាំងឡាយដែលបវារណាហើយមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។បេ។ ក៏មានពួកអាវាសិកភិក្ខុឯទៀតស្មើៗគ្នាមកដល់ ។បេ។ តិចជាង ។ ភិក្ខុដែលបវារណាហើយក៏ឈ្មោះថាបានបវារណាល្អហើយ ភិក្ខុ(ដែលមិនទាន់បវារណា)ត្រូវបវារណាកន្លងនូវសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយនោះចុះ ភិក្ខុដែលបវារណាហើយមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។

បប់ រឿងភិក្ខុបវារណាមិនត្រូវអាបត្តិ មាន ១៤ យ៉ាង ។

(៣០) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កន្លងនូវសាសនានេះបើកន្លងអាវាសណាមួយ មានពួកអាវាសិកភិក្ខុជាច្រើនគឺ ៥ រូបឬជាង ៥ រូបទៅរស់នៅ ច្រដុំគ្នាកន្លងថ្ងៃបវារណានោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះដឹងថាមានពួកអាវាសិកភិក្ខុឯទៀតមកមិនទាន់ដល់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះសំគាល់ថាជាធម្មិសំគាល់ថាជាវិន័យ ជាពួកទេ តែសំគាល់ថាព្រមព្រៀងគ្នា ហើយក៏បវារណាទៅ ។ កាលភិក្ខុទាំងឡាយនោះកំពុងបវារណា ក៏មានពួកអាវាសិកភិក្ខុឯទៀតច្រើនជាងមកដល់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនោះបវារណាម្តងទៀត ភិក្ខុដែលបវារណាហើយត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។បេ។ ក៏មានពួកអាវាសិកភិក្ខុឯទៀតស្មើៗគ្នាមកដល់ ។បេ។ តិចជាង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយដែលបវារណាហើយ ក៏ឈ្មោះថាបានបវារណាដោយល្អហើយ

អាសេសេហិ បឋវេតព្ពំ បឋវិតោនំ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។
៨៣ បន តិក្ខត្តុំ អញ្ញតរស្មិំ អាវាសេ តទហុប្បដិវេឡាយ
សម្ពហុលា អាវាសិកា តិក្ខត្តុំ សង្ឃបត្តន្តិ បញ្ច ឯ
អតិរេកា ឯ ។ តេ ជានន្តិ អត្តញ្ញេ អាវាសិកា តិក្ខត្តុំ
អាគតាតិ ។ តេ ឧម្មុសញ្ញិនោ វិនយសញ្ញិនោ វត្ថុ
សមត្តសញ្ញិនោ បឋវេន្តិ ។ តេហិ បឋវិតមត្តេ ។បេ។
អវុដ្ឋិតាយ បរិសាយ ឱក្កន្តាយ វុដ្ឋិតាយ បរិសាយ
សព្ភាយ វុដ្ឋិតាយ បរិសាយ អថញ្ញេ អាវាសិកា
តិក្ខត្តុំ អាគច្ឆន្តិ ពហុតរា ។បេ។ សមសមា ។បេ ។
ឱមកតរា ។ បឋវិតា សុប្បដិវិតា តេសំ សន្តិកេ
បឋវេតព្ពំ បឋវិតោនំ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

វត្ថុសមត្តសញ្ញាបណ្ណាសកំ និដ្ឋិតំ ។

ត្រូវភិក្ខុដែលនៅសល់អំពីនោះបវារណាចុះ ពួកភិក្ខុដែលបវារណាហើយ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ មើកឆ័ន្ទអាវាសណាមួយមានពួកអាវាសិកភិក្ខុជាច្រើនគឺ ៥ រូបឬជាង ៥ រូបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាកន្លែងថ្ងៃបវារណានោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះដឹងថាមានពួកអាវាសិកភិក្ខុឯទៀតមិនទាន់មកដល់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះសំគាល់ថាជាធម៌ សំគាល់ថាជាវិន័យ ជាពួកទេ តែសំគាល់ថាព្រមព្រៀងគ្នាហើយគប់បវារណាទៅ ។ កាលដែលភិក្ខុទាំងនោះទើបតែនឹងបវារណារួច ។ បេ ។ ភិក្ខុបរិសទ្យមិនទាន់ត្រឹកភិក្ខុបរិសទ្យពួកខ្លះត្រឹកហើយ ភិក្ខុបរិសទ្យទាំងអស់ត្រឹកចេញហើយ ទើបមានពួកអាវាសិកភិក្ខុឯទៀតច្រើនជាងមកដល់ ។ បេ ។ ស្មើៗគ្នា ។ បេ ។ តិចជាង ។ ពួកភិក្ខុដែលបវារណាហើយ ក៏ឈ្មោះថាបានបវារណាល្អហើយ ពួកភិក្ខុ (ដែលមិនទាន់បវារណា) ត្រូវបវារណាក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយនោះចុះ ពួកភិក្ខុដែលបវារណាហើយ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

ចប់ រឿងពួកភិក្ខុដាពួកតៃសំគាល់ថាព្រមព្រៀងគ្នាមាន ១៥ យ៉ាង ។

[๓๑] ๙๘ ยตฺร หิ นาม ภิกฺขเว อญฺญตฺรสฺมึ อาวุเสติ ตถาหุปฺปฏิญฺญาย สมฺพหุลา อาปตฺติโย ภิกฺขุ สญฺจิจฺจ วีติกฺกมติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ๆ เต ปจฺฉาภตฺตญฺเจว อาปตฺติโย ภิกฺขู อนาปตฺตีติ ๆ เต ภิกฺขเว ภิกฺขู อุโปสถมฺปิ น กเรยฺยุ โข ปวารณมฺปิ น กเรยฺยุ โข สงฺฆกมฺมมฺปิ น กเรยฺยุ โข ตสฺมาติห ภิกฺขเว เอวรูปา อาปตฺติโย ปฏิกาตพฺพา ๆ เสยฺยถาปิ ปฏิวิรตาเยว อาปตฺติโย ภิกฺขู อญฺญตฺรสฺมึ อาวุเสติ ตถาหุปฺปฏิญฺญาย สมฺพหุลา อาปตฺติโย ภิกฺขุ สญฺจิจฺจ วีติกฺกมติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ๆ เต ปจฺฉาภตฺตญฺเจว อาปตฺติโย ภิกฺขู อนาปตฺตีติ ๆ เต ภิกฺขเว ภิกฺขู อุโปสถมฺปิ น กเรยฺยุ โข ปวารณมฺปิ น กเรยฺยุ โข สงฺฆกมฺมมฺปิ น กเรยฺยุ โข ตสฺมาติห ภิกฺขเว เอวรูปา อาปตฺติโย ปฏิกาตพฺพา ๆ เสยฺยถาปิ ปฏิวิรตาเยว อาปตฺติโย ภิกฺขู อญฺญตฺรสฺมึ อาวุเสติ ตถาหุปฺปฏิญฺญาย สมฺพหุลา อาปตฺติโย ภิกฺขุ สญฺจิจฺจ วีติกฺกมติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ๆ ๙๘ ยตฺร หิ นาม ภิกฺขเว อญฺญตฺรสฺมึ อาวุเสติ ตถาหุปฺปฏิญฺญาย สมฺพหุลา อาปตฺติโย ภิกฺขุ สญฺจิจฺจ วีติกฺกมติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ๆ เต ปจฺฉาภตฺตญฺเจว อาปตฺติโย ภิกฺขู อนาปตฺตีติ ๆ เต ภิกฺขเว ภิกฺขู อุโปสถมฺปิ น กเรยฺยุ โข ปวารณมฺปิ น กเรยฺยุ โข สงฺฆกมฺมมฺปิ น กเรยฺยุ โข ตสฺมาติห ภิกฺขเว เอวรูปา อาปตฺติโย ปฏิกาตพฺพา ๆ เสยฺยถาปิ ปฏิวิรตาเยว อาปตฺติโย ภิกฺขู

[๓๑] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះបើភិក្ខុអាវាសណាមួយមានពួកអាវាសិកភិក្ខុជាច្រើនគឺ ๕ រូបឬជាង ๕ រូបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះដឹងថាមានពួកអាវាសិកភិក្ខុឯទៀតមិនទាន់មកដល់ ។ ពួកភិក្ខុទាំងឡាយនោះមានសេចក្តីសង្ស័យដូចេ្នះថា គួរយើងទាំងឡាយបវារណាឬមិនគួរទេ (ហើយក៏នាំគ្នា) បវារណាទៅ ។ កាលដែលភិក្ខុទាំងឡាយនោះកំពុងតែបវារណាក៏មានពួកអាវាសិកភិក្ខុឯទៀតច្រើនជាងមកដល់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនោះបវារណាម្តងទៀត ពួកភិក្ខុដែលបវារណាហើយត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។បេ។ ក៏មានពួកអាវាសិកភិក្ខុឯទៀតស្មើ ។ គ្នាមកដល់ ។បេ។ តិចជាង ។ ពួកភិក្ខុដែលបវារណាហើយក៏ឈ្មោះថាបានបវារណាល្អហើយត្រូវពួកភិក្ខុដែលនៅសល់អំពីនោះបវារណាចុះ ពួកភិក្ខុដែលបវារណាហើយត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះបើភិក្ខុអាវាសណាមួយមានពួកអាវាសិកភិក្ខុជាច្រើនគឺ ๕ រូបឬជាង ๕ រូបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះដឹងថាមានពួកអាវាសិកភិក្ខុឯទៀតមិនទាន់មកដល់ ។ តែពួកភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីសង្ស័យថា គួរយើងទាំងឡាយបវារណាឬមិនគួរទេ (ហើយក៏នាំគ្នា) បវារណាទៅ ។ កាលដែលពួកភិក្ខុទាំងនោះទើបតែនឹងបវារណាហើយ ។បេ។ ភិក្ខុបរិសុទ្ធមិន

បរិសាយ ឯកច្ចាយ វុដ្ឋិតាយ បរិសាយ សព្ពាយ វុដ្ឋិ-
តាយ បរិសាយ អថញ្ញេ អាបត្តិកា តិក្ខ្ម អាគច្ឆន្តិ
ពហុតរា ។បេ។ សមសមា ។បេ។ ថោកតរា ។
បរិវត្តា សុប្បរិវត្តា តេសំ សន្តិកេ បរិវត្តេតុំ បរិវត្តនំ
អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

វិមតិកបណ្ណត្តិវណ្ណនា និដ្ឋិតា ។

[៣២] ឥធ បន តិក្ខវេ អញ្ញតរស្មិំ អាបត្តិ-
តនហុប្បការណាយ សម្ពហុលា អាបត្តិកា តិក្ខ្ម សន្តិ-
បតន្តិ បញ្ច ឯតរេកា ឯ ។ តេ ជានន្តិ អត្តញ្ញេ អាប-
ត្តិកា តិក្ខ្ម អនាគតានិ ។ តេ ឥច្ឆន្តេវ អម្ហាកំ បរិវេ-
ណំ ឧម្ហាកំ ឧ កប្បតីតិ កុក្កុច្ចប្បកតា បរិវត្តិ ។
តេហិ បរិវិយមានេ អត្តញ្ញេ អាបត្តិកា តិក្ខ្ម អា-
គច្ឆន្តិ ពហុតរា ។ តេហិ តិក្ខវេ តិក្ខ្មេហិ បុន បរិវេ-
តុំ បរិវត្តនំ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។បេ។ អថញ្ញេ អា-
បត្តិកា តិក្ខ្ម អាគច្ឆន្តិ សមសមា ។បេ។ ថោកតរា។

ទាន់គ្រោកចេញ កិក្ខុបរិសទ្យពួកខ្លះគ្រោកចេញហើយ កិក្ខុបរិសទ្យទាំងអស់គ្រោកចេញហើយ ទើបមានពួកអាវាសិកកិក្ខុឯទៀតច្រើនជាងមកដល់។ បេ។ ស្មើៗគ្នា។ បេ។ តិចជាង។ ពួកកិក្ខុដែលបវារណាហើយ ឈ្មោះថាបានបវារណាល្អហើយ ពួកកិក្ខុ (ដែលមិនទាន់បវារណា) ត្រូវបវារណាក្នុងសំណាក់កិក្ខុទាំងឡាយនោះចុះ ពួកកិក្ខុដែលបវារណាហើយត្រូវអាបត្តិទុក្កដ។

ចប់រឿងពួកភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យមាន ១៥ យ៉ាង។

(៣៦) ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើក្នុងអាវាសណាមួយមានពួកអាវាសិកកិក្ខុជាច្រើនគឺ ៥រូបឬជាង ៥រូបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ។ កិក្ខុទាំងនោះដឹងថាមានពួកអាវាសិកកិក្ខុឯទៀតមិនទាន់មកដល់។ កិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីរង្កៀសថា យើងទាំងឡាយគួរតែបវារណា មិនមែនថាយើងមិនគួរបវារណាដូច្នេះទេ ហើយក៏បវារណាទៅ។ កាលដែលកិក្ខុទាំងឡាយនោះកំពុងតែបវារណា ទើបមានអាវាសិកកិក្ខុឯទៀតច្រើនជាងមកដល់។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវពួកកិក្ខុទាំងនោះបវារណាម្តងទៀត ឯពួកកិក្ខុដែលបវារណាហើយត្រូវអាបត្តិទុក្កដ។ បេ។ ទើបមានពួកអាវាសិកកិក្ខុឯទៀតស្មើៗគ្នាមកដល់។ បេ។ តិចជាង។

បភវិតា សុប្បភវិតា អវសេសេបិ បភវេតព្ពំ បភវិតារំ
អាមន្តំ ទុក្កដស្ស ។ ឥធ បន តិក្ខវេ អញ្ញតរស្មិំ
អាវាសេ តនុហុប្បភវណាយ សង្ឃបុលោ អាវាសិកោ
តិក្ខ សង្ឃបត្តំ បញ្ច ឯ អតិរេកោ ឯ ។ តេ ជានន្តិ
អត្តញ្ច អាវាសិកោ តិក្ខ អនាគតាតិ ។ តេ កប្ប-
តេវ អម្ហាកំ បភវេតុំ ន ឯម្ហាកំ ន កប្បតីតិ តុក្កុច្ចប្ប-
កតា បភវន្តិ ។ តេបិ បភវិតមត្តេ ។បេ។ អុដ្ឋិតា-
យ បរិសាយ ឯកច្ចាយ វុដ្ឋិតាយ បរិសាយ សព្ពាយ
វុដ្ឋិតាយ បរិសាយ អឥញ្ច អាវាសិកោ តិក្ខ អាគច្ឆន្តិ
ពហុតរា ។បេ។ សមសមា ។បេ។ ថោកតរា ។
បភវិតា សុប្បភវិតា តេសំ សន្តិកេ បភវេតព្ពំ បភវិតារំ
អាមន្តំ ទុក្កដស្ស ។

ភិក្ខុច្ចប្បកតបណ្ណរសកំ និដ្ឋិតំ ។

ពួកភិក្ខុដែលបវារណាហើយក៏ឈ្មោះថាបានបវារណាល្អហើយ ត្រូវតែពួកភិក្ខុដែលនៅសល់អំពីនោះបវារណាចុះ ពួកភិក្ខុដែលបវារណាហើយត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះបើអាវាសណាមួយមានពួកអាវាសិកភិក្ខុជាច្រើន គឺ ៥ រូបឬជាង ៥ រូបទៀងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះដឹងថាមានពួកអាវាសិកភិក្ខុឯទៀតមិនទាន់មកដល់ ។ ភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីរង្កៀសថាយើងទាំងឡាយ គួរតែបវារណា មិនមែនថាយើងទាំងឡាយមិនគួរបវារណាទេដូច្នេះហើយ ក៏បវារណាទៅ ។ កាលដែលភិក្ខុទាំងឡាយនោះទើបតែធ្លាប់បវារណាហើយ ។បេ។ ភិក្ខុបរិសទ្យមិនទាន់ក្រោកចេញ ភិក្ខុបរិសទ្យពួកខ្លះក្រោកចេញទៅហើយ ភិក្ខុបរិសទ្យទាំងអស់ក្រោកចេញទៅហើយ ទើបមានពួកអាវាសិកភិក្ខុឯទៀតច្រើនជាងមកដល់ ។បេ។ ស្មើៗគ្នា ។បេ។ តិចជាង ។ ពួកភិក្ខុដែលបវារណាហើយក៏ឈ្មោះថាបានបវារណាល្អហើយ ពួកភិក្ខុ (ដែលមិនទាន់បានបវារណា) ត្រូវបវារណាក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយនោះចុះ ភិក្ខុដែលបវារណាហើយត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

ចប់រឿងពួកភិក្ខុមានសេចក្តីរង្កៀសមាន ១៥ យ៉ាង ។

(๓๓) ๕๓ បច តំក្ខវេ អញ្ញតរស្មិំ អាវាសេ តនហុប្បវាសាយ សម្ពហុលា អាវាសិកា តិក្ខ្ម សង្ខិបតិ បញ្ហ ភ អតិវេលា ភ ។ តេ ជានន្តិ អត្តនោ អាវាសិកា តិក្ខ្ម អនាគតាតំ ។ តេ ន សរ្ជន្តេ ន វិនសរ្ជន្តេ កោ តេហិ អត្តោតំ តេនបុរេក្ខារ បវ-ត្តន្តិ ។ តេហិ បវារិយមានេ អជ្ជញ្ញេ អាវាសិកា តិក្ខ្ម អាគច្ឆន្តិ ពហុតរ ។ តេហិ តំក្ខវេ តិក្ខ្មេហិ បុន បវារេតព្ពំ បវារិតាតំ អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្ស ។ បេ ។ អជ្ជញ្ញេ អាវាសិកា តិក្ខ្ម អាគច្ឆន្តិ សមសមា ។ បេ ។ ឆោកតរ ។ បវារិតា សុប្បវារិតា អវសេសេហិ បវ-ត្តេតព្ពំ បវារិតាតំ អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្ស ។ ๕๔ បច តំក្ខវេ អញ្ញតរស្មិំ អាវាសេ តនហុប្បវាសាយ សម្ព-ហុលា អាវាសិកា តិក្ខ្ម សង្ខិបតិ បញ្ហ ភ អតិ-វេលា ភ ។ តេ ជានន្តិ អត្តនោ អាវាសិកា តិក្ខ្ម អនាគតាតំ ។ តេ ន សរ្ជន្តេ ន វិនសរ្ជន្តេ កោ តេហិ

(ញ ៣) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះបើកន្លងអាវាសណាមួយមានអាវាសិកភិក្ខុទាំងឡាយជាច្រើន គឺ ៥ រូបប្តូជាង ៥ រូបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះដឹងថាមានពួកអាវាសិកភិក្ខុឯទៀតមិនទាន់មកដល់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះមានបំណងនឹងបំបែកសង្ឃថា ភិក្ខុទាំងឡាយ+ទុំនុះចូរបាត់ទៅចុះ ភិក្ខុទាំងឡាយ+ទុំនុះចូរវិនាសទៅចុះ ប្រយោជន៍អ្វីដោយភិក្ខុទាំងឡាយនោះដូច្នេះហើយ ក៏បវារណាទៅ ។ កាលបើភិក្ខុទាំងនោះកំពុងបវារណា ទើបមានពួកអាវាសិកភិក្ខុឯទៀតច្រើនជាងមកដល់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនោះបវារណាម្តងទៀត ពួកភិក្ខុដែលបានបវារណាហើយ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ។ បេ ។ ទើបមានពួកអាវាសិកភិក្ខុឯទៀតស្មើ ។ គ្រាមកដល់ ។ បេ ។ តិចជាង ។ ពួកភិក្ខុដែលបវារណាហើយកំណើនថាបានបវារណាល្អហើយ ត្រូវតែពួកភិក្ខុដែលនៅសល់អំពីនោះបវារណាចុះ ពួកភិក្ខុដែលបានបវារណាហើយ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះបើកន្លងអាវាសណាមួយ មានពួកអាវាសិកភិក្ខុជាច្រើន គឺ ៥ រូបប្តូជាង ៥ រូបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះដឹងថាមានពួកអាវាសិកភិក្ខុឯទៀតមកមិនទាន់ដល់ ។ (តែ) ពួកភិក្ខុទាំងនោះមានបំណងនឹងបំបែកសង្ឃថា ភិក្ខុទាំងឡាយ+ទុំនុះ

อาสฺสาสิ เภสชฺชปริกฺขาโร ปวารณา ฯ เตหิ ปวาริตมฺหา ฯ เป ฯ อุปฏฺฐาเยน ปริสาย ฯลฯ อุปฏฺฐาเยน ปริสาย สญฺญาเยน อุปฏฺฐาเยน ปริสาย อชฺเฌ อาคันตุกา ภิกฺขู อาคจฺฉนฺติ ตมฺหาคตา ฯ เตหิ ภิกฺขูหิ ภิกฺขูหิ ปุน ปวาเรตพฺพา ปวารณนฺติ อาปตฺติ ปุจฺฉิตพฺพายสฺส ฯ เป ฯ อชฺเฌ อาคันตุกา ภิกฺขู อาคจฺฉนฺติ สมสมา ฯ เป ฯ ถොกิกตา ฯ ปวารณา สุปฺปวารณา เตสํ สนฺติเก ปวาเรตพฺพา ปวารณนฺติ อาปตฺติ ปุจฺฉิตพฺพายสฺส ฯ

ภេទបุរេភฺตฺตาទិបญฺญตฺติ นิฏฺฐิตา ฯ

[๓๔] ๙๘ ตេน โข ปน ภิกฺขุนา อญฺญตรสฺมึ อาวาเส ตนุหมฺปฺปกาเรณาย สนฺตหุลา อาคันตุกา ภิกฺขู สญฺญาปิตปุพฺพา ภวนฺติ อถ ก อตีเรกา ก ฯ เต ฉ ฉาเทนฺติ อญฺเญ อาคันตุกา ภิกฺขู อญฺญาสีมํ ปกฺกมนฺตีติ ฯ เป ฯ เต ฉ ฉาเทนฺติ อญฺเญ อาคันตุกา ภิกฺขู อญฺญาสีมํ ปกฺกนฺตาติ

ចូរចុះត់ទៅចុះ កិក្ខុទាំងឡាយនុ៎ះចូរវិនាសទៅចុះ ត្រូវការអ្វីដោយកិក្ខុទាំងឡាយនោះដូច្នេះហើយ តំបន់ណាទៅ ។ កាលបើកិក្ខុទាំងឡាយនោះទើបតែនឹងបន់ណាហើយ ។បេ។ កិក្ខុបរិសទ្យបន់ទាន់គ្រាកចេញ កិក្ខុបរិសទ្យពួកខ្លះគ្រាកចេញហើយ កិក្ខុបរិសទ្យទាំងអស់គ្រាកចេញហើយ ទើបមានពួកអាវាសិកកិក្ខុឯទៀតច្រើនជាងមកដល់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវកិក្ខុទាំងឡាយនោះបន់ណាម្តងទៀត ពួកកិក្ខុដែលបានបន់ណាហើយ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ។បេ។ ទើបមានពួកអាវាសិកកិក្ខុឯទៀតស្មើៗគ្នាមកដល់ ។បេ។ តិចជាង ។ ពួកកិក្ខុដែលបន់ណាហើយ ក៏ឈ្មោះថាបានបន់ណាល្អហើយ ត្រូវកិក្ខុទាំងឡាយនោះបន់ណាកងសំណាក់កិក្ខុទាំងឡាយនោះចុះ ពួកកិក្ខុដែលបានបន់ណាហើយត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ។

ចប់រឿងពួកភិក្ខុមានបំណងនឹងបំបែកសង្ឃមាន ១៥ យ៉ាង ។

(៣៤) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កងសាសនានេះបើកងអាវាសណាមួយ មានពួកអាវាសិកកិក្ខុជាច្រើនគឺ ៥ រូបឬជាង ៥ រូបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាកងថ្ងៃបន់ណានោះ ។ កិក្ខុទាំងឡាយនោះមិនដឹងជាមានពួកអាវាសិកកិក្ខុឯទៀតកំពុងដើរចូលមកដល់ខាងកងសីមា ។បេ។ កិក្ខុទាំងឡាយនោះមិនដឹងថាមានពួកអាវាសិកកិក្ខុឯទៀតដើរចូលមកដល់ខាងកងសីមា ។បេ។ កិក្ខុ

។ បេ ។ តេ ន បស្សន្តិ អញ្ញេ អាគន្តុកា តំ ភិក្ខុំ អន្តោសីមំ បវិដ្ឋមត្តេ ។ បេ ។ តេ ន បស្សន្តិ អញ្ញេ អាគន្តុកា តំ ភិក្ខុ អន្តោសីមំ បវិដ្ឋេ ។ បេ ។ តេ ន សុណន្តិ អញ្ញេ អាគន្តុកា តំ ភិក្ខុ អន្តោសីមំ បវិដ្ឋន្តិ ។ បេ ។ តេ ន សុណន្តិ អញ្ញេ អាគន្តុកា តំ ភិក្ខុ អន្តោសីមំ បវិដ្ឋន្តិ ។ អាគន្តុកេន អាគន្តុកា ឯកេសតបញ្ចសត្តតិតិកេនយតោ អាគន្តុកេន អាគន្តុកា អាគន្តុកេន អាគន្តុកេន អាគន្តុកា បេយ្យាលមុខេន សត្ត តិកេសតានិ ហោន្តិ ។

[៣៥] ឆទ បន តិក្ខត្តុំ អាគន្តុកានំ តិក្ខត្តុំ ចាតុទ្ទសោ ហោតិ អាគន្តុកានំ បណ្ណរសោ ។ សចេ អាគន្តុកា ពហុតរា ហោន្តិ អាគន្តុកេហិ អាគន្តុកានំ អន្តរវត្ថិតព្ពំ ។ សចេ សមសមា ហោន្តិ អាគន្តុកេហិ អាគន្តុកានំ អន្តរវត្ថិតព្ពំ ។ សចេ អាគន្តុកា ពហុតរា ហោន្តិ អាគន្តុកេហិ អាគន្តុកានំ អន្តរវត្ថិតព្ពំ ។ ឆទ បន តិក្ខត្តុំ អាគន្តុកានំ តិក្ខត្តុំ បណ្ណរសោ ហោតិ អាគន្តុកានំ ចាតុទ្ទសោ ។ សចេ អាគន្តុកា

ទាំងឮយ៉ាងនោះមិនឃើញពួកអាវសិកភិក្ខុឯទៀតកំពុងដើរចូលមកដល់ខាងក្នុងសីមា ។បេ។ កិក្ខុទាំងឮយ៉ាងនោះមិនឃើញពួកអាវសិកភិក្ខុឯទៀតបានដើរចូលមកដល់ខាងក្នុងសីមា ។បេ។ ពួកភិក្ខុទាំងនោះមិនឮថា ពួកអាវសិកភិក្ខុឯទៀតកំពុងដើរចូលមកខាងក្នុងសីមា ។បេ។ ពួកភិក្ខុទាំងនោះមិនឮថាពួកអាវសិកភិក្ខុឯទៀតបានដើរចូលមកខាងក្នុងសីមា ។ ពួកអាវសិកភិក្ខុនឹងអាវសិកភិក្ខុមានន័យ ១៧៥ តិក ពួកអាគន្តុកភិក្ខុនឹងអាវសិកភិក្ខុមានន័យ១៧៥តិក ពួកអាវសិកភិក្ខុនឹងអាគន្តុកភិក្ខុមានន័យ១៧៥ តិក ពួកអាគន្តុកភិក្ខុនឹងអាគន្តុកភិក្ខុមានន័យ ១៧៥ តិក ត្រូវជា៧០០ តិក តាមរបៀបបេយ្យាលមុខ ។

(៣៥) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះបើមានពួកអាវសិកភិក្ខុប្រកាន់ថាថ្ងៃ១៤ ពួកអាគន្តុកភិក្ខុប្រកាន់ថាថ្ងៃ១៥ ។ បើពួកអាវសិកភិក្ខុច្រើនជាង ត្រូវពួកអាគន្តុកភិក្ខុប្រព្រឹត្តតាមអាវសិកភិក្ខុ ។ បើមានចំនួនស្មើៗគ្នាទេ ត្រូវពួកអាគន្តុកភិក្ខុប្រព្រឹត្តតាមពួកអាវសិកភិក្ខុវិញ ។ បើពួកអាគន្តុកភិក្ខុមានចំនួនច្រើនជាង ត្រូវពួកអាវសិកភិក្ខុប្រព្រឹត្តតាមពួកអាគន្តុកភិក្ខុចុះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានពួកអាវសិកភិក្ខុយល់ថាថ្ងៃ១៥ ពួកអាគន្តុកភិក្ខុយល់ថាថ្ងៃ១៤ ។ បើពួកអាវ-

ตมฺหาตสา ปเหาติ อาคนฺตุกปิตฺตญฺจ อนุวตฺเตติปิ ฯ สเจ สมสมา ปเหาติ อาคนฺตุกปิตฺตญฺจ อนุวตฺเตติปิ ฯ สเจ อาคนฺตุกา ตมฺหาตสา ปเหาติ อาคนฺตุกปิตฺตญฺจ อนุวตฺเตติปิ ฯ ๔๓ ปน ภิกฺขเว อาคนฺตุกาหิ ภิกฺขูหิ ชานปเทน ปเหาติ อาคนฺตุกาหิ ปณฺณาสา ฯ สเจ อาคนฺตุกา ตมฺหาตสา ปเหาติ อาคนฺตุกปิตฺตญฺจ ชาตาคมา ธาตฺวา สามญฺเญ อาคนฺตุกปิตฺตญฺจ ฉิสฺสมิตฺถ กตฺวา ปกาเรตพฺพ ฯ สเจ สมสมา ปเหาติ อาคนฺตุกปิตฺตญฺจ อาคนฺตุกา ชาตาคมา ธาตฺวา สามญฺเญ อาคนฺตุกปิตฺตญฺจ ฉิสฺสมิตฺถ กตฺวา ปกาเรตพฺพ ฯ สเจ อาคนฺตุกา ตมฺหาตสา ปเหาติ อาคนฺตุกปิตฺตญฺจ สามญฺเญ ก ธาตฺวา ฉิสฺสมิตฺถ ก กตฺวา ฯ ๔๔ ปน ภิกฺขเว อาคนฺตุกาหิ ภิกฺขูหิ ชานปเทน ปเหาติ อาคนฺตุกา ปณฺณาสา ฯ สเจ อาคนฺตุกา ตมฺหาตสา ปเหาติ อาคนฺตุกปิตฺตญฺจ สามญฺเญ ก ธาตฺวา ฉิสฺสมิตฺถ ก กตฺวา ฯ สเจ สมสมา ปเหาติ อาคนฺตุกปิตฺตญฺจ

សិក្ខាបទ្ធុមានចំនួនច្រើនជាង ត្រូវពួកអាគន្តុកភិក្ខុប្រព្រឹត្តតាមពួកអាវាសិក-
ភិក្ខុ ។ បើចំនួនស្មើៗគ្នាទេ ត្រូវពួកអាគន្តុកភិក្ខុប្រព្រឹត្តតាមពួកអាវា-
សិកភិក្ខុវិញ ។ បើពួកអាគន្តុកភិក្ខុមានចំនួនច្រើនជាង ត្រូវពួកអាវាសិក-
ភិក្ខុប្រព្រឹត្តតាមពួកអាគន្តុកភិក្ខុចុះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ
បើពួកអាវាសិកភិក្ខុយល់ថា ថ្ងៃ១ កើតឬ១ ពេជ ពួកអាគន្តុកភិក្ខុយល់ថាថ្ងៃ
១៥ ។ បើពួកអាវាសិកភិក្ខុមានចំនួនច្រើនជាង មិនត្រូវពួកអាវាសិកភិក្ខុ
ឲ្យសាមគ្គីដល់ពួកអាគន្តុកភិក្ខុទេ ត្រូវពួកអាគន្តុកភិក្ខុទៅកាន់ទីក្រៅសី-
មាហើយបវារណាចុះ ។ បើស្មើៗគ្នាទេ មិនត្រូវពួកអាវាសិកភិក្ខុឲ្យសាមគ្គី
ដល់ពួកអាគន្តុកភិក្ខុទ្បើយ ត្រូវពួកអាគន្តុកភិក្ខុទៅកាន់ទីក្រៅសីមាហើយ
បវារណាចុះ ។ បើពួកអាគន្តុកភិក្ខុច្រើនជាង ត្រូវពួកអាវាសិកភិក្ខុឲ្យសា-
មគ្គីដល់ពួកអាគន្តុកភិក្ខុឬត្រូវទៅកាន់ទីក្រៅសីមា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
ក្នុងសាសនានេះ បើពួកអាវាសិកភិក្ខុយល់ថាថ្ងៃ១៥ ពួកអាគន្តុកភិក្ខុយល់
ថាថ្ងៃ១ កើតឬ១ ពេជ ។ បើពួកអាវាសិកភិក្ខុច្រើនជាង ត្រូវពួកអាគន្តុក-
ភិក្ខុឲ្យសាមគ្គីដល់អាវាសិកភិក្ខុឬត្រូវទៅកាន់ទីក្រៅសីមា ។ បើពួកភិក្ខុ
ទាំងនោះស្មើៗ គ្នាទេ ត្រូវពួកអាគន្តុកភិក្ខុឲ្យសាមគ្គីដល់ពួកអាវាសិកភិក្ខុ

អាកាសំ កាយំ សាមញ្ញំ វា ធាតុញ្ច ឯស្សំ វា គច្ឆតុំ ។ សចេ អាគច្ឆតិ ពហុតរា ហោន្តិ អាគច្ឆតេវ អាកាសំ ឆាគាមា ធាតុញ្ច សាមញ្ញំ អាកាសំ គច្ឆតេវ ឯស្សំ គច្ឆា បរាវេតុំ ។

(៣៦) ឥទ បន កិត្តាវេ អាគច្ឆតិ កិត្តាវេ បស្សន្តិ អាកាសំ កិត្តាវេ អាកាសំ អាកាសគាមំ អាកាសំ លង្កំ អាកាសំ គិមិត្តំ អាកាសំ ភុជ្ជសំ សុប្បញ្ញាតំ មញ្ចបីឋំ កិលិតាម្ពោហនំ ចាដិយំ បរិភោជនីយំ សុប្បដ្ឋិតំ បរិវេណំ សុសម្មដ្ឋំ ។ បស្សិត្វា វេមតិកា ហោន្តិ អត្ថិ នុ ខោ អាកាសំ កិត្តាវេ ឧត្តិ នុ ខោតិ ។ តេ វេមតិកា ឧ វិចិនន្តិ អវិចិនិត្វា បរាវេន្តិ អាមត្តិ នុក្ខេ ឧស្ស ។ បេ ។ តេ វេមតិកា វិចិនន្តិ វិចិនិត្វា ឧ បស្សន្តិ អបស្សិត្វា បរាវេន្តិ អនាបត្តិ ។ តេ វេមតិកា វិចិនន្តិ វិចិនិត្វា បស្សន្តិ បស្សិត្វា វិមតិនោ បរាវេន្តិ អនាបត្តិ ។ តេ វេមតិកា វិចិនន្តិ វិចិនិត្វា បស្សន្តិ បស្សិត្វា ចាវេត្វា បរាវេន្តិ អាមត្តិ នុក្ខេ ឧស្ស ។ តេ វេមតិកា វិចិនន្តិ

ឬត្រូវទៅកាន់ទីត្រៃស័មា ។ បើពួកអាគន្តុកភិក្ខុច្រើនជាង មិនត្រូវពួកអាគន្តុកភិក្ខុឲ្យសាមគ្គីដល់ពួកអាវាសិកភិក្ខុឡើយ ត្រូវពួកអាវាសិកភិក្ខុទៅកាន់ទីត្រៃស័មាហើយបវារណាចុះ ។

[๓๖] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះបើពួកអាគន្តុកភិក្ខុឃើញអាការរបស់អាវាសិកភិក្ខុ **តេទរបស់អាវាសិកភិក្ខុ** **ទិមិត្តរបស់អាវាសិកភិក្ខុ** ខេត្តរបស់អាវាសិកភិក្ខុ ក្រែងនឹងតាំងពួកនឹងខ្វែយដែលពួកអាវាសិកភិក្ខុលាតត្រាលដោយល្អហើយ ទឹកឆាន់ទឹកប្រៃដែលពួកអាវាសិកភិក្ខុដម្អល់ល្អហើយ បរិវេណដែលពួកអាវាសិកភិក្ខុជ្រោសស្អាតហើយ ។ លុះឃើញហើយក៏មានសេចក្តីសង្ស័យថា មានពួកអាវាសិកភិក្ខុឬគ្មានទេ ។ ពួកអាគន្តុកភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ មិនពិនិត្យគយគន់មើល លុះមិនពិនិត្យហើយក៏បវារណា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ បេ ។ ពួកអាគន្តុកភិក្ខុទាំងនោះសង្ស័យហើយក៏ពិនិត្យ លុះពិនិត្យហើយមិនឃើញ លុះមិនឃើញហើយក៏បវារណា មិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ពួកអាគន្តុកភិក្ខុទាំងនោះសង្ស័យហើយពិនិត្យមើល លុះពិនិត្យហើយឃើញ លុះឃើញហើយក៏បវារណាជាមួយគ្នា មិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ពួកអាគន្តុកភិក្ខុទាំងនោះសង្ស័យហើយក៏ពិនិត្យ លុះពិនិត្យហើយឃើញ លុះឃើញហើយក៏បវារណាផ្សេង ។ គ្នា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ អាគន្តុកភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីសង្ស័យហើយពិនិត្យ

វិចិនិត្វា បស្សទ្ធិំ បស្សម្ភិត្វា ឧស្សន្នតេ វិឧស្សន្នតេ តេ តោ តេហិ អត្តោតិ តេឧបុរេក្ខារាក បភវន្តិ អាបត្តិ ទុល្លច្ច-យស្ស ។ ឥធ បន តិក្ខវេ អាគន្តុកា តិក្ខិ សុណាទិំ អាភិសិកានំ តិក្ខិំ អាភិសិកាការំ អាភិសិកលិទ្ធិំ អាភិសិកនិមិត្តំ អាភិសិកុទ្ទេសំ ចក្កមត្តានំ បទេសិំ សជ្ឈាយេសិំ ឧក្កាសិតេសិំ ខិបិតេសិំ ។ សុត្តា វេមតិកា ហោន្តិ អត្តិ នុ ខោ អាភិសិកា តិក្ខិ ឧត្តិ នុ ខោតិ ។ តេ វេមតិកា ឧ វិចិនន្តិ អវិចិនិត្វា បភវន្តិ អាបត្តិំ ទុក្កដស្ស ។ បេ ។ តេ វេមតិកា វិចិនន្តិ វិចិនិត្វា ឧ បស្សទ្ធិ អបស្សម្ភិត្វា បភវន្តិ អនាបត្តិ ។ តេ វេមតិកា វិចិនន្តិ វិចិនិត្វា បស្សទ្ធិ បស្សម្ភិត្វា ឯកតោ បភវន្តិ អនាបត្តិ ។ តេ វេមតិកា វិចិនន្តិ វិចិនិត្វា បស្សទ្ធិ បស្សម្ភិត្វា ចាដេក្កំ បភវន្តិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

เห็น លុះពិនិត្យមើលក៏ឃើញ លុះឃើញហើយក៏មានបំណងនឹងបំបែកសង្ឃដោយគិតថា ពួកភិក្ខុទាំងនុ៎ះចូរជាត់ទៅ ពួកភិក្ខុទាំងនុ៎ះចូរវិនាសទៅ ត្រូវការអ្វីដោយពួកភិក្ខុទាំងនោះ ហើយក៏បញ្ឈរណា ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្চ័យ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើពួកអាគន្តុកភិក្ខុពួកអាវាសិកភិក្ខុ ភេទរបស់អាវាសិកភិក្ខុ និមិត្តរបស់អាវាសិកភិក្ខុ ឧទ្ទេសរបស់អាវាសិកភិក្ខុ សូរដើងរបស់ពួកអាវាសិកភិក្ខុកំពុងចង្រ្កម សំឡេងស្វាធ្យាយ (សូត្រធម៌) សំឡេងក្អក សំឡេងកណ្តាស់ របស់ពួកអាវាសិកភិក្ខុ ។ លុះព្រឹហើយមានសេចក្តីសង្ស័យថា មានពួកអាវាសិកភិក្ខុឬគ្មានទេ ។ ពួកអាគន្តុកភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីសង្ស័យហើយមិនពិនិត្យមើល លុះមិនពិនិត្យហើយក៏បញ្ឈរណាទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។បេ។ ពួកអាគន្តុកភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីសង្ស័យហើយពិនិត្យមើល លុះពិនិត្យមើលហើយមិនឃើញ លុះមិនឃើញហើយក៏បញ្ឈរណាទៅ មិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ពួកអាគន្តុកភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីសង្ស័យហើយពិនិត្យមើល លុះពិនិត្យមើលហើយក៏ឃើញលុះឃើញហើយ ក៏បញ្ឈរណាជាមួយគ្នា មិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ពួកអាគន្តុកភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីសង្ស័យហើយក៏ពិនិត្យមើល លុះពិនិត្យមើលហើយក៏ឃើញ លុះឃើញហើយក៏បញ្ឈរណាផ្សេង ។

តេ វេមតិកា វិចិនន្តិ វិចិនិត្វា បសជ្ជន្តិ បសជ្ជិត្វា ន សជ្ជន្តេ-
តេ វិន សជ្ជន្តេតេ តេហិ អត្តោតិ ភេទបុរេក្ខារា
បភវន្តិ អាបត្តិ ឧល្លុក្ខយ សជ្ជ ។ ឥធ បន តិក្ខវេ អាភសិ-
កោ តិក្ខ បសជ្ជន្តិ អាភគ្គកោនំ តិក្ខនំ អាភគ្គកាកោរំ
អាភគ្គកលិង្គំ អាភគ្គកធិបិតំ អាភគ្គកុន្ទេសំ អញ្ញោតកំ
បតំ អញ្ញោតកំ ចីរំ អញ្ញោតកំ ឯសិនំ ចានានំ ដោតំ
ឧទកឆិស្សកំ ។ បសជ្ជិត្វា វេមតិកា បេកច្ចំ អត្តំ ឧ ខោ
អាភគ្គកោ តិក្ខ នតិ ឧ ខោតិ ។ តេ វេមតិកា ន
វិចិនន្តិ អវិចិនិត្វា បភវន្តិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ បេ ។
តេ វេមតិកា វិចិនន្តិ វិចិនិត្វា ន បសជ្ជន្តិ អបសជ្ជិត្វា
បភវន្តិ អនាបត្តិ ។ តេ វេមតិកា វិចិនន្តិ វិចិនិត្វា
បសជ្ជន្តិ បសជ្ជិត្វា ឯកតោ បភវន្តិ អនាបត្តិ ។ តេ វេម-

គ្នា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ពួកអាគន្តុកភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីសង្ស័យហើយ
ពិនិត្យមើល លុះពិនិត្យមើលហើយឃើញ លុះឃើញហើយមានបំណងនឹង
បំបែកសង្ឃដោយគិតថា ចូរលោកទាំងនុ៎ះចុតត់ទៅចុះ ចូរលោកទាំងនុ៎ះ
វិនាសទៅចុះ ត្រូវការអ្វីដោយភិក្ខុទាំងនោះដូច្នេះហើយ ក៏បវារណា ត្រូវ
អាបត្តិថុល្លច្ច័យ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើពួកអាវសិក.
ភិក្ខុឃើញអាការរបស់អាគន្តុកភិក្ខុ តេរបស់អាគន្តុកភិក្ខុ និមិត្តរបស់អា.
គន្តុកភិក្ខុ ខ្នេសរបស់អាគន្តុកភិក្ខុ ចាត្រដែលខ្លួនមិនស្គាល់ ចីវរដែលខ្លួន
មិនស្គាល់ សំពត់និសីទនៈដែលខ្លួនមិនស្គាល់ ស្នាមដែលស្រោចទឹកលាង
ជើងរបស់ពួកអាគន្តុកភិក្ខុ ។ លុះឃើញហើយក៏មានសេចក្តីសង្ស័យថា
មានពួកអាគន្តុកភិក្ខុឬគ្មានទេ ។ ពួកអាវសិកទាំងនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ
ហើយមិនពិនិត្យមើល លុះមិនពិនិត្យមើលហើយក៏បវារណា ត្រូវអាបត្តិ
ទុក្កដ ។បេ។ ពួកអាវសិកភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីសង្ស័យហើយក៏ពិនិត្យ
មើល លុះពិនិត្យមើលហើយមិនឃើញ លុះមិនឃើញហើយ ក៏បវារណា
មិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ពួកអាវសិកភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីសង្ស័យហើយ
ក៏ពិនិត្យមើល លុះពិនិត្យមើលហើយឃើញ លុះឃើញហើយបវារណា
ជាមួយគ្នា មិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ពួកអាវសិកភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តី

តំ ភគវា វិចិនន្តំ វិចិនន្តោ បស្សន្តំ បស្សន្តោ ចាវជ្ជភ្លំ ប-

ភវន្តំ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ តេ ឯមតិភគវា វិចិនន្តំ

វិចិនន្តោ បស្សន្តំ បស្សន្តោ ឯសន្តេនេវ វិនេសន្តេនេវ

ភគវា តេហិ អត្តាតំ ភេឧបុរេក្ខារេ បភវន្តំ អាបត្តិ ជុល្លច្ច-

យស្ស ។ ឥទ បន តិក្ខត្តុ អាភសិភគវា តិក្ខត្តុ សុលាន្តំ

អាភន្តភគវំ តិក្ខត្តុំ អាភន្តភគវាភារំ អាភន្តភគលិន្តំ អា-

ភន្តភគវំមិត្តំ អាភន្តភគវន្តេសំ អាភន្តភគវន្តំ បន ទុ ពុទ្ធ-

ហាជាបេរ្យាបន ទុក្កាសិតសន្តំ ទិបិតសន្តំ ។ សុត្តា

ឯមតិភគវា ភេហិន្តំ អត្តំ ន្តុ ខោ អាភន្តភគវា តិក្ខត្តុ ន្តំ

ខោតំ ។ តេ ឯមតិភគវា ន វិចិនន្តំ អវិចិនន្តោ បភវន្តំ អាបត្តិ

សង្ឃ័យទើបពិនិត្យមើល លុះពិនិត្យហើយឃើញ លុះឃើញហើញក៏បវា-
រណាញែកគ្នា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ពួកអាគន្តុកភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តី
សង្ឃ័យហើយក៏ពិនិត្យមើល លុះពិនិត្យមើលហើយឃើញ លុះឃើញ
ហើយមានបំណងនឹងបំបែកសង្ឃដោយគិតថា ចូរភិក្ខុទាំងនុ៎ះចាត់ទៅចុះ
ចូរភិក្ខុទាំងនុ៎ះវិនាសទៅចុះ ត្រូវការអ្វីដោយពួកភិក្ខុទាំងនោះដូច្នេះហើយ
ក៏បវារណាទៅ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្চ័យ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនា
នេះ បើពួកអាគន្តុកភិក្ខុជានូវអាការរបស់អាគន្តុកភិក្ខុ តេទរបស់អាគន្តុក-
ភិក្ខុ និមិត្តរបស់អាគន្តុកភិក្ខុ ឧទ្ទេសរបស់អាគន្តុកភិក្ខុ សូរដើងរបស់ពួក
អាគន្តុកភិក្ខុកំពុងដើរមក សូរគោះស្បែកដើង សូរក្អក សូរកណ្តាស់របស់
ពួកអាគន្តុកភិក្ខុ ។ លុះឮហើយក៏មានសេចក្តីសង្ឃ័យថា មានពួកអាគន្តុក-
ភិក្ខុឬក្នុងទេ ។ ពួកអាគន្តុកភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីសង្ឃ័យហើយមិន
ពិនិត្យមើល លុះមិនពិនិត្យមើលហើយក៏បវារណា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ បេ ។

ឧក្កដ្ឋស្ស ។ បេ ។ តេ វេមតិកា វិចិនន្តិ វិចិនិតុំ ន បស្សន្តិ អបស្សិតុំ បភវេន្តិ អភាបេតុំ ។ តេ វេមតិកា វិចិនន្តិ វិចិនិតុំ បស្សន្តិ បស្សិតុំ ឯកតោ បភវេន្តិ អភាបេតុំ ។ តេ វេមតិកា វិចិនន្តិ វិចិនិតុំ បស្សន្តិ បស្សិតុំ ហាដេក្កំ បភវេន្តិ អភាបេតុំ ឧក្កដ្ឋស្ស ។ តេ វេមតិកា វិចិនន្តិ វិចិ-និតុំ បស្សន្តិ បស្សិតុំ ន ស្សន្តេ តេ វិន ស្សន្តេ តេ តោ តេ-ហិ អត្តោតិ តេន បុរេក្ខារា បភវេន្តិ អភាបេតុំ ថុល្លច្ចយស្ស ។

(៣៧) ៨ ឧ បន កិក្ខវេ អាកង្ខមានោ កិក្ខុ បស្សន្តិ អាភាសំ តេ កិក្ខុ ជានាសំវាសតេ ។ តេ សមានសំវាសកានំ បដិលភន្តិ សមានសំវាសតានំ បដិលភិតុំ ន បុច្ឆន្តិ អបុច្ឆិតុំ ឯកតោ បភវេន្តិ អភាបេតុំ ។ បេ ។ តេ បុច្ឆន្តិ បុច្ឆិតុំ ជានំ តំ តេ

បភវារណាកថាទ្វេក: ការបភវារណារបស់ពួកភិក្ខុដែលមានសំវាសស្មើគ្នាជាដើម

ពួកអាវាសិកភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីសង្ស័យហើយពិនិត្យមើល លុះពិនិត្យហើយមិនឃើញ លុះមិនឃើញហើយ ក៏បភវារណាទៀត មិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ពួកអាវាសិកទាំងនោះមានសេចក្តីសង្ស័យហើយពិនិត្យមើល លុះពិនិត្យមើលហើយឃើញ លុះឃើញហើយក៏បភវារណាជាមួយគ្នា មិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ពួកអាវាសិកភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីសង្ស័យហើយពិនិត្យមើល លុះពិនិត្យមើលហើយឃើញ លុះឃើញហើយក៏បភវារណាញែកគ្នា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ពួកអាវាសិកភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីសង្ស័យហើយពិនិត្យមើល លុះពិនិត្យមើលហើយឃើញ លុះឃើញហើយក៏មានបំណងនឹងបំបែកសង្ឃដោយគិតថា ចូរភិក្ខុទាំង+នុ៎ះចាត់ទៅចុះ ចូរភិក្ខុទាំង+នុ៎ះវិនាសទៅចុះ ត្រូវការអ្វីដោយភិក្ខុទាំងនោះដូច្នេះហើយ ក៏បភវារណាទៀត ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្চ័យ ។

(๓๗) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើប្រសិនជាពួកអាគន្តុកភិក្ខុបានឃើញពួកអាវាសិកភិក្ខុមានសំវាសដូចគ្នា ។ ពួកអាគន្តុកភិក្ខុទាំងនោះត្រឡប់បានសេចក្តីយល់ថា មានសំវាសស្មើគ្នាទៀតវិញ លុះត្រឡប់បានសេចក្តីយល់ថាមានសំវាសស្មើគ្នាហើយមិនសួរ (លទ្ធិ) លុះមិនសួរហើយក៏បភវារណាជាមួយគ្នាទៀត មិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ បេ ។ ពួកអាគន្តុកភិក្ខុទាំងនោះសួរ លុះសួរហើយក៏មិនអាចគ្រប់សង្កត់បាន គឺមិន

អនភិរតិវត្ថូ ឯកគោ បភវេត្តិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ តេ បុច្ឆន្តិ បុច្ឆិត្វា ឧភតោវិភង្គេ អនភិរតិវត្ថូ ចាវេញ្ចកំ បភវេត្តិ អនាបត្តិ ។ ឥធ បន តិក្ខត្តុំ អាគច្ឆតោ តិក្ខត្តុំ បស្សន្តិ អាភិសំគោ តិក្ខត្តុំ សមានសំភិសគោ ។ តេ ឧភតោសំភិសគតធម្មិំ បដិលភន្តិ ឧភតោសំភិសគតធម្មិំ បដិលភិត្វា ន បុច្ឆន្តិ អបុច្ឆិត្វា ឯកគោ បភវេត្តិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។បេ។ តេ បុច្ឆន្តិ អបុច្ឆិត្វា អភិរតិវត្ថូ អភិរតិវត្ថូ ចាវេញ្ចកំ បភវេត្តិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ តេ បុច្ឆន្តិ បុច្ឆិត្វា អភិរតិវត្ថូ អភិរតិវត្ថូ ឯកគោ បភវេត្តិ អនាបត្តិ ។ តេ បុច្ឆន្តិ បុច្ឆិត្វា ឧភតោវិភង្គេ អនភិរតិវត្ថូ ចាវេញ្ចកំ បភវេត្តិ អនាបត្តិ ។ ឥធ បន តិក្ខត្តុំ អាភិសំគោ តិក្ខត្តុំ បស្សន្តិ អាគច្ឆតោ តិក្ខត្តុំ ឧភតោ-សំភិសគោ ។ តេ សមានសំភិសគតធម្មិំ បដិលភន្តិ

អាចឲ្យកិកុអស់នោះលះបង់ទិដ្ឋិខុសបាន លុះគ្រប់សង្ឃត់មិនបានហើយ ក៏បវារណាជាមួយគ្នាទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ពួកអាគន្តុកកិកុទាំងនោះស្តួរ លុះស្តួរហើយក៏មិនអាចគ្រប់សង្ឃត់បាន លុះគ្រប់សង្ឃត់មិនបានហើយ ក៏បវារណាវិញគ្នា មិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្នាលកិកុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើប្រសិនជាពួកអាគន្តុកកិកុឃើញពួកអាវាសិកកិកុមានសំវាសស្មើគ្នា ។ ពួកអាគន្តុកកិកុទាំងនោះត្រូវឲ្យបានសេចក្តីយល់ថា ពួកអាវាសិកកិកុមានសំវាសផ្សេងគ្នាទៅវិញ លុះត្រូវឲ្យបានសេចក្តីយល់ថាមានសំវាសផ្សេងគ្នាហើយមិនស្តួរ (លទ្ធិ) លុះមិនស្តួរហើយក៏បវារណាជាមួយគ្នាទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។បេ។ ពួកអាគន្តុកកិកុទាំងនោះស្តួរ លុះស្តួរហើយក៏គ្រប់សង្ឃត់បាន គឺឲ្យពួកអាវាសិកកិកុលះបង់ទិដ្ឋិខុសបាន លុះគ្រប់សង្ឃត់បានហើយក៏បវារណាវិញគ្នា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ពួកអាគន្តុកកិកុទាំងនោះស្តួរ លុះស្តួរហើយក៏គ្រប់សង្ឃត់បាន លុះគ្រប់សង្ឃត់បានហើយក៏បវារណាជាមួយគ្នា មិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ពួកអាគន្តុកកិកុទាំងនោះស្តួរ លុះស្តួរហើយគ្រប់សង្ឃត់មិនបាន លុះគ្រប់សង្ឃត់មិនបានហើយ ក៏បវារណាវិញគ្នាទៅ មិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្នាលកិកុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើពួកអាវាសិកកិកុបានឃើញពួកអាគន្តុកកិកុមានសំវាសផ្សេងគ្នា ។ (តែ) ពួកអាវាសិកកិកុទាំងនោះ ត្រូវឲ្យបានសេចក្តីយល់ថា ពួកអាគន្តុកកិកុ

សមាធសំវត្តនកធម្មេ បដិលភិត្វា ន បុច្ឆន្តិ អបុច្ឆិត្វា ឯតទគ្គោ បឋមវត្ថុំ អនាបត្តិ ។បេ។ តេ បុច្ឆន្តិ បុច្ឆិត្វា ឆាតិវត្តន្តិ អនតិវត្តិត្វា ឯតទគ្គោ បឋមវត្ថុំ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ តេ បុច្ឆន្តិ បុច្ឆិត្វា ឆាតិវត្តន្តិ អនតិវត្តិត្វា ចារេត្តុំ បឋមវត្ថុំ អនាបត្តិ ។ ឥទ បន តិត្ថរវ អាវសិតា តិត្ថរ បស្សន្តិ អាគន្តុតេ តិត្ថ សមាធសំវសតេ ។ តេ ឆាឆាសំវាសកធម្មេ បដិលភន្តិ ឆាឆាសំវាសកធម្មេ បដិលភិត្វា ន បុច្ឆន្តិ អបុច្ឆិត្វា ឯតទគ្គោ បឋមវត្ថុំ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។បេ។ តេ បុច្ឆន្តិ បុច្ឆិត្វា អតិវត្តន្តិ អតិវត្តិត្វា ចារេត្តុំ បឋមវត្ថុំ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ តេ បុច្ឆន្តិ បុច្ឆិត្វា អតិវត្តន្តិ អតិវត្តិត្វា ឯតទគ្គោ បឋមវត្ថុំ អនាបត្តិ ។

[៣៨] ន តិត្ថរវ តទហុប្បភវណ្ណាយ សតិត្ថរតោ អាវសា អតិត្ថរតោ អាវសោ គន្ថាទ្វោ អញ្ញត្រ សរេជ្ជន

បឋមវាណិជ្ជកៈ កថាមិនត្រូវទៅក្នុងថ្ងៃបឋមវាណិជ្ជោះ

មានសំវាសៈស្មើគ្នាទៅវិញ លុះត្រឡប់ប្រាប់សេចក្តីយល់ថា ពួកអាគន្តុកភិក្ខុមានសំវាសៈស្មើគ្នាហើយមិនសួរ លុះមិនសួរហើយក៏បវារណាជាមួយគ្នាទៅមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។បេ។ ពួកអាវាសិកភិក្ខុទាំងនោះសួរ លុះសួរហើយគ្រប់សង្ឃត់មិនបាន លុះគ្រប់សង្ឃត់មិនបានហើយក៏បវារណាជាមួយគ្នាទៅត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ពួកអាវាសិកភិក្ខុទាំងនោះសួរ លុះសួរហើយគ្រប់សង្ឃត់មិនបាន លុះគ្រប់សង្ឃត់មិនបានហើយក៏បវារណាញែកគ្នា មិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើពួកអាវាសិកភិក្ខុបានឃើញពួកអាគន្តុកភិក្ខុមានសំវាសៈស្មើគ្នា ។ (តែ) ពួកអាវាសិកភិក្ខុទាំងនោះត្រឡប់ប្រាប់សេចក្តីយល់ថា ពួកអាគន្តុកភិក្ខុមានសំវាសៈផ្សេងគ្នាទៅវិញ លុះត្រឡប់ប្រាប់សេចក្តីយល់ថាមានសំវាសៈផ្សេងគ្នាហើយមិនសួរ លុះមិនសួរហើយក៏បវារណាជាមួយគ្នាទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។បេ។ ពួកអាវាសិកភិក្ខុទាំងនោះសួរ លុះសួរហើយគ្រប់សង្ឃត់ប្រាប់ បានលុះគ្រប់សង្ឃត់ប្រាប់បានហើយក៏បវារណាញែកគ្នា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ពួកអាវាសិកភិក្ខុទាំងនោះសួរ លុះសួរហើយគ្រប់សង្ឃត់ប្រាប់បាន លុះគ្រប់សង្ឃត់ប្រាប់បានហើយក៏បវារណាជាមួយគ្នាទៅ មិនត្រូវអាបត្តិទេ ។

(៣៨) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងថ្ងៃបវារណានោះមិនត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយចេញពីអាវាសដែលមានភិក្ខុ ទៅតាន់អាវាសដែលគ្មានភិក្ខុទេ

អញ្ញត្រ អន្ធកយោ ។ ឯ តំក្ខណេ តទហុបសវណាយ
សតំក្ខត្តុ អាឝសា អតំក្ខត្តុ គោ អឝាឝសោ តន្តំ
អញ្ញត្រ សង្ឃេន អញ្ញត្រ អន្ធកយោ ។ ឯ តំក្ខណេ
តទហុបសវណាយ សតំក្ខត្តុ អាឝសា អតំក្ខត្តុ គោ
អាឝសោ ឝ អឝាឝសោ ឝ តន្តំ អញ្ញត្រ សង្ឃេន
អញ្ញត្រ អន្ធកយោ ។ ឯ តំក្ខណេ តទហុបសវណាយ
សតំក្ខត្តុ អឝាឝសា អតំក្ខត្តុ គោ អាឝសោ តន្តំ
អញ្ញត្រ សង្ឃេន អញ្ញត្រ អន្ធកយោ ។ ឯ តំក្ខណេ
តទហុបសវណាយ សតំក្ខត្តុ អឝាឝសា អតំក្ខ-
ត្តុ គោ អឝាឝសោ តន្តំ អញ្ញត្រ សង្ឃេន អញ្ញត្រ
អន្ធកយោ ។ ឯ តំក្ខណេ តទហុបសវណាយ សតំក្ខ-
ត្តុ គោ អឝាឝសា ឝ អឝាឝសោ ឝ តន្តំ អញ្ញត្រ សង្ឃេន អញ្ញត្រ អន្ធក-
យោ ។ ឯ តំក្ខណេ តទហុបសវណាយ សតំក្ខត្តុ គោ
អាឝសា ឝ អឝាឝសា ឝ អតំក្ខត្តុ គោ អាឝសោ តន្តំ
អញ្ញត្រ សង្ឃេន អញ្ញត្រ អន្ធកយោ ។ ឯ តំក្ខណេ
តទហុបសវណាយ សតំក្ខត្តុ គោ អាឝសា ឝ អឝាឝសា ឝ

វៀរលែងតែសង្ឃ វៀរលែងតែកិក្ខុមានការអន្តរាយ ។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ កឋិនថ្លៃបវារណានោះមិនត្រូវកិក្ខុទាំងឡាយចេញចាកអាវាសដែលមានកិក្ខុទៅកាន់អនាវាស (ទីមិនមែនអាវាស) ដែលគ្មានកិក្ខុទេ វៀរលែងតែសង្ឃ វៀរលែងតែកិក្ខុមានការអន្តរាយ ។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ កឋិនថ្លៃបវារណានោះមិនត្រូវកិក្ខុចេញចាកអាវាសដែលមានកិក្ខុ ទៅកាន់អាវាសឬអនាវាសដែលគ្មានកិក្ខុទេ វៀរលែងតែសង្ឃ វៀរលែងតែកិក្ខុមានការអន្តរាយ ។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ កឋិនថ្លៃបវារណានោះមិនត្រូវកិក្ខុចេញចាកអនាវាសដែលមានកិក្ខុ ទៅកាន់អាវាសដែលគ្មានកិក្ខុទេ វៀរលែងតែសង្ឃ វៀរលែងតែកិក្ខុមានការអន្តរាយ ។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ កឋិនថ្លៃបវារណានោះមិនត្រូវកិក្ខុចេញចាកអនាវាសដែលមានកិក្ខុទៅកាន់អនាវាសដែលគ្មានកិក្ខុទេ វៀរលែងតែសង្ឃ វៀរលែងតែកិក្ខុមានការអន្តរាយ ។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ កឋិនថ្លៃបវារណានោះមិនត្រូវកិក្ខុចេញចាកអនាវាសដែលមានកិក្ខុ ទៅកាន់អាវាសឬអនាវាសដែលគ្មានកិក្ខុទេ វៀរលែងតែសង្ឃ វៀរលែងតែកិក្ខុមានការអន្តរាយ ។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ កឋិនថ្លៃបវារណានោះ មិនត្រូវកិក្ខុចេញចាកអាវាសឬ

អតិក្កមោ អជានាសោ តត្ថញ្ញេ អញ្ញត្រ សង្ឃេន អញ្ញត្រ
អត្ថកយា ។ ឧ តិក្ខត្តុំ តទុបាទាយ សតិក្កមោ
អាបត្តិ ច អជានាសោ ច អតិក្កមោ អាបត្តិ ច
អជានាសោ ច តត្ថញ្ញេ អញ្ញត្រ សង្ឃេន អញ្ញត្រ
អត្ថកយា ។ ឧ តិក្ខត្តុំ តទុបាទាយ សតិក្កមោ
អាបត្តិ សតិក្កមោ អាបត្តិ តត្ថញ្ញោ យត្តស្សុ
តិក្ខត្តុំ ធាធាសំវាសកោ អញ្ញត្រ សង្ឃេន អញ្ញត្រ
អត្ថកយា ។ ឧ តិក្ខត្តុំ តទុបាទាយ សតិក្កមោ
អាបត្តិ សតិក្កមោ អាបត្តិ តត្ថញ្ញោ យត្តស្សុ តិក្ខត្តុំ
ធាធាសំវាសកោ អញ្ញត្រ សង្ឃេន អញ្ញត្រ អត្ថកយា ។
ឧ តិក្ខត្តុំ តទុបាទាយ សតិក្កមោ អាបត្តិ ស
តិក្កមោ អាបត្តិ ច អជានាសោ ច តត្ថញ្ញោ យត្តស្សុ
តិក្ខត្តុំ ធាធាសំវាសកោ អញ្ញត្រ សង្ឃេន អញ្ញត្រ អត្ថក-
យា ។ ឧ តិក្ខត្តុំ តទុបាទាយ សតិក្កមោ អជានា
សោ សតិក្កមោ អាបត្តិ ។ បេ ។ អជានាសោ ។ បេ ។
អាបត្តិ ច អជានាសោ ច តត្ថញ្ញោ យត្តស្សុ តិក្ខត្តុំ

វាសដែលមានភិក្ខុ ទៅកាន់អនាវាសដែលគ្មានភិក្ខុទេ រៀវលែងតែសង្ឃ រៀវលែងតែភិក្ខុមានការអន្តរាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងថ្ងៃបវារណានោះមិនត្រូវភិក្ខុចេញពីអាវាសឬអនាវាសដែលមានភិក្ខុ ទៅកាន់អាវាសឬអនាវាសដែលគ្មានភិក្ខុទេ រៀវលែងតែសង្ឃ រៀវលែងតែភិក្ខុមានការអន្តរាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងថ្ងៃបវារណានោះមិនត្រូវភិក្ខុចេញពីអាវាសដែលមានភិក្ខុទៅកាន់អាវាសដែលមានភិក្ខុនោះទេ គឺអាវាសណាដែលមានពួកភិក្ខុមានសំវាសផ្សេងគ្នា រៀវលែងតែសង្ឃ រៀវលែងតែភិក្ខុមានការអន្តរាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងថ្ងៃបវារណានោះមិនត្រូវភិក្ខុចេញពីអាវាសដែលមានភិក្ខុ ទៅកាន់អនាវាសដែលមានភិក្ខុទេ គឺអនាវាសណាដែលមានពួកភិក្ខុមានសំវាសផ្សេងគ្នា រៀវលែងតែសង្ឃ រៀវលែងតែភិក្ខុមានការអន្តរាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងថ្ងៃបវារណានោះមិនត្រូវភិក្ខុចេញពីអាវាសដែលមានភិក្ខុ ទៅកាន់អាវាសឬអនាវាសដែលមានភិក្ខុទេ គឺអាវាសឬអនាវាសណាដែលមានពួកភិក្ខុមានសំវាសផ្សេងគ្នា រៀវលែងតែសង្ឃ រៀវលែងតែភិក្ខុមានការអន្តរាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ មិនត្រូវភិក្ខុចេញពីអនាវាសដែលមានភិក្ខុ ទៅកាន់អាវាសដែលមានភិក្ខុទេ ។បេ។ ទៅកាន់អនាវាស ។បេ។ ទៅកាន់អាវាសឬអនាវាសទេ គឺអាវាសឬអនាវាសណាដែលមានពួកភិក្ខុមានសំវាស

ជានាសំវាសកោ អញ្ញត្រ សង្ឃេន អញ្ញត្រ អន្តរាយា ។ ន តិក្ខត្តុំ តទហុបដ្ឋាករណាយ សតិក្ខត្តុំ អាវាសា វា អនាវាសា វា សតិក្ខត្តុំ អាវាសោ ។ បេ ។ អនាវាសោ ។ បេ ។ អាវាសោ វា អនាវាសោ វា គន្តព្ពោ យត្ថស្ស តិក្ខត្តុំ ជានាសំវាសកោ អញ្ញត្រ សង្ឃេន អញ្ញត្រ អន្តរាយា ។ គន្តព្ពោ តិក្ខត្តុំ តទហុបដ្ឋាករណាយ សតិក្ខត្តុំ អាវាសា សតិក្ខត្តុំ អាវាសោ ។ បេ ។ អនាវាសោ ។ បេ ។ អាវាសោ វា អនាវាសោ វា យត្ថស្ស តិក្ខត្តុំ សមានសំវាសកោ យំ ឧញ្ញា សង្កាមិ អជ្ជេវ គន្តុំ ។ គន្តព្ពោ តិក្ខត្តុំ តទហុបដ្ឋាករណាយ សតិក្ខត្តុំ អនាវាសា សតិក្ខត្តុំ អាវាសោ ។ បេ ។ អនាវាសោ ។ បេ ។ អាវាសោ វា អនាវាសោ វា យត្ថស្ស តិក្ខត្តុំ សមានសំវាសកោ យំ ឧញ្ញា សង្កាមិ អជ្ជេវ គន្តុំ ។ គន្តព្ពោ តិក្ខត្តុំ តទហុបដ្ឋាករណាយ សតិក្ខត្តុំ អាវាសា វា អនាវាសា វា សតិក្ខត្តុំ អាវាសោ ។ បេ ។ អនាវាសោ

ផ្សេងគ្នា រៀវលែងតែសង្ឃ រៀវលែងតែភិក្ខុមានការអន្តរាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងថ្ងៃបវារណានោះមិនត្រូវភិក្ខុចេញពីអាវាសឬអនាវាសដែលមានភិក្ខុ ទៅគាន់អាវាសដែលមានភិក្ខុទេ ។បេ។ ទៅគាន់អនាវាសទេ ។បេ។ ទៅគាន់អាវាសឬអនាវាសទេ គឺអាវាសឬអនាវាសណាដែលមានពួកភិក្ខុមានសំវាសផ្សេងគ្នា រៀវលែងតែសង្ឃ រៀវលែងតែភិក្ខុមានការអន្តរាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងថ្ងៃបវារណានោះភិក្ខុគួរចេញពីអាវាសដែលមានភិក្ខុ ទៅគាន់អាវាសដែលមានភិក្ខុបាន ។បេ។ ទៅគាន់អនាវាស ។បេ។ ទៅគាន់អាវាសឬអនាវាស គឺអាវាសឬអនាវាសណាដែលមានពួកភិក្ខុមានសំវាសស្មើគ្នាបាន ហើយភិក្ខុក៏ដឹងថាអាវាសណាអាត្មាអញអាចទៅគាន់ក្នុងថ្ងៃនេះជាច្រើនដង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ ភិក្ខុគួរចេញពីអនាវាសដែលមានភិក្ខុទៅគាន់អាវាសដែលមានភិក្ខុបាន ។បេ។ ទៅគាន់អនាវាស ។បេ។ ទៅគាន់អាវាសឬអនាវាស គឺអាវាសឬអនាវាសណាដែលមានពួកភិក្ខុមានសំវាសស្មើគ្នាបាន ហើយភិក្ខុក៏ដឹងថាអាវាសណាអាត្មាអញអាចទៅគាន់ក្នុងថ្ងៃនេះជាច្រើនដង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ ភិក្ខុគួរចេញពីអាវាសឬអនាវាសដែលមានភិក្ខុទៅគាន់អាវាសដែលមានភិក្ខុបាន ។បេ។ ទៅគាន់អនាវាស ។បេ។

។ បេ ។ អាវាសោ ឯ អនាវាសោ ឯ យត្ថស្សុ តំក្ខ សមានេសំឯសកោ យំ ឯញ្ញេ សព្រហ្មចារីំ អជ្ឈេ តន្តុំ ។

(៣៩) ន តំក្ខុវេ តំក្ខុនិយា នំសិន្នបរិសាយ បឋមវេតណ្ឌំ យោ បឋមវេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ន តំក្ខុវេ សំឃមាយ ន សាមណេរស្ស ន សាមណេរិយា ន សិក្ខមានាយ ន សាមណេរស្ស ន អដ្ឋិមាស្ស អប្បាបជ្ជកស្ស នំសិន្នបរិសាយ បឋមវេតណ្ឌំ យោ បឋមវេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ន តំក្ខុវេ អាបត្តិយា អនុស្សរេ ឧក្ខិត្តកស្ស នំសិន្នបរិសាយ បឋមវេតណ្ឌំ យោ បឋមវេយ្យ យថាធម្មោ ការវេតព្ពោ ។ ន អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ ឧក្ខិត្តកស្ស ន ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ ឧក្ខិត្តកស្ស នំសិន្នបរិសាយ បឋមវេតណ្ឌំ យោ បឋមវេយ្យ យថាធម្មោ ការវេតព្ពោ ។ ន បណ្ឌកស្ស នំសិន្នបរិសាយ បឋមវេតណ្ឌំ យោ បឋមវេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ន ថេយ្យសំឃកស្ស ន តិត្ថិយបក្កន្តកស្ស ន តិរច្ឆានគតស្ស

ទៅកាន់អាវាសប្តអនាវាស គឺអាវាសប្តអនាវាសណាដែលមានពួកភិក្ខុមានសំវាសស៊ើគ្នាបាន ហើយភិក្ខុក៏ដឹងថាអាវាសណាអាត្មាអញអាចទៅមានក្នុងថ្ងៃនេះដោយ ។

(៣៩) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មិនត្រូវភិក្ខុបារាជិកឯបរិសទ្យដែលមានភិក្ខុនីអង្គុយជាមួយផងទេ ភិក្ខុណាបារាជិក ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មិនត្រូវភិក្ខុបារាជិកក្នុងបរិសទ្យដែលមានសិក្ខមានា សាមណេរ សាមណេរី បុគ្គលអ្នកលាសិក្ខា បុគ្គលអ្នកត្រូវអន្តិមវត្ថុអង្គុយជាមួយផងទេ ភិក្ខុណាបារាជិក ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មិនត្រូវភិក្ខុបារាជិកក្នុងបរិសទ្យដែលមានភិក្ខុត្រូវសង្ឃលើកវត្ត ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិអង្គុយជាមួយផងទេ ភិក្ខុណាបារាជិក ត្រូវនាំយកធ្វើភិក្ខុនោះធ្លាក់តាមធម៌ (គឺឲ្យសំដែងអាបត្តិចេញ) ។ មិនត្រូវភិក្ខុបារាជិកក្នុងបរិសទ្យដែលមានភិក្ខុត្រូវសង្ឃលើកវត្តព្រោះមិនសំដែងអាបត្តិ ភិក្ខុត្រូវសង្ឃលើកវត្តព្រោះមិនលះទិដ្ឋិអាក្រក់អង្គុយជាមួយផងទេ ភិក្ខុណាបារាជិក ត្រូវនាំយកធ្វើភិក្ខុនោះធ្លាក់តាមធម៌ ។ មិនត្រូវភិក្ខុបារាជិកក្នុងបរិសទ្យដែលមានបណ្ឌក (ខ្ទើយ) អង្គុយជាមួយផងទេ ភិក្ខុណាបារាជិក ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ មិនត្រូវភិក្ខុបារាជិកក្នុងបរិសទ្យដែលមានបុគ្គលជាឧបជ្ឈាសំវាសក[1] បុគ្គលគេបវារៈទៅបួលសាសន៍តិរច្ឆាន

---

๑ លួចសំវាស ។

ฉ มาตุฆาตกสฺส ฉ ปิตุฆาตกสฺส ฉ อรหนฺต-
ฆาตกสฺส ฉ กิกฺขีนิทูสกสฺส ฉ สงฺฆเภทกสฺส
ฉ โลหิตุปฺปาทกสฺส ฉ อุภโตพฺยญฺชนกสฺส
ฉสิขาปทวิสาย ปภาเวตพฺพา ยา ปภาเวยฺย อาปตฺติ
ทุกฺกฏสฺส ฯ ฉ ภิกฺขเว ฆราวาสกปฺปาวณาฆาเตน
ปภาเวตพฺพา อญฺญตฺร อุกฺขิตฺตาย ปวาสาย ฯ ฉ ภิกฺขเว
อปฺปวาณาย ปภาเวตพฺพา อญฺญตฺร สงฺฆสามคฺคิยาติ ฯ

ทุติยภาณวารา นิฏฺฐิตา ฯ

[๘๐] เตน โข ปน สมเยน โกสลเกสุ ฉ-
ปเตสุ อญฺญตรสฺมึ อาวาเส ตทหุปฺปวาณาย สงฺฆ-
กมฺมํ[๑] อโหสิ ฯ ภิกฺขู ฆาสจฺฉาทึ เตวาจิกํ ปวาเรตฺวา
ภควโต ฬตมตฺตา อาโรเจสุ ฯ อนุชานามิ ภิกฺขเว ฉ-
วาจิกาย ปวาเรตุนฺติ ฯ ตาวตโก สงฺฆกมฺมํ อโหสิ ฯ

๑ ฉ. สงฺฆกมฺมา ฯ

บุคคลผู้สมภพมารดา ผู้สมภพบิดา ผู้สมภพพระอรหันต์ ผู้ทำโลหิตุปบาท (ทำพระโลหิตพระพุทธเจ้าให้ห้อ) บุคคลชื่อว่าอุภโตพยัญชนกะ (มนุษย์มีเครื่องหมายทั้งสอง) อนึ่ง ชื่อว่าบุคคลผู้ถูกอาบัติปาราชิกแล้ว ๆ ภิกษุทั้งหลาย มิได้ต้องอาบัติอะไร ๆ ด้วยอาบัติใด ๆ ภิกษุทั้งหลาย มิได้ต้องอาบัติอะไร ๆ ด้วยอาบัติใด ๆ ภิกษุทั้งหลาย มิได้ต้องอาบัติอะไร ๆ ในวันใดวันหนึ่ง ๆ ภิกษุทั้งหลาย มิได้ต้องอาบัติอะไร ๆ ในกาลใดกาลหนึ่ง ๆ ภิกษุทั้งหลาย มิได้ต้องอาบัติอะไร ๆ ในที่ใดที่หนึ่ง ๆ ภิกษุทั้งหลาย มิได้ต้องอาบัติอะไร ๆ ในเพราะบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ๆ ภิกษุทั้งหลาย มิได้ต้องอาบัติอะไร ๆ ในเพราะวัตถุใดวัตถุหนึ่ง ๆ ภิกษุทั้งหลาย มิได้ต้องอาบัติอะไร ๆ ในเพราะเหตุใดเหตุหนึ่ง ๆ ภิกษุทั้งหลาย มิได้ต้องอาบัติอะไร ๆ ในเพราะกรรมใดกรรมหนึ่ง ๆ ภิกษุทั้งหลาย มิได้ต้องอาบัติอะไร ๆ ในเพราะกรรมอันมีวัตถุใดวัตถุหนึ่งเป็นที่ตั้ง ๆ ภิกษุทั้งหลาย มิได้ต้องอาบัติอะไร ๆ ในเพราะกรรมอันมีบุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นที่ตั้ง ๆ ภิกษุทั้งหลาย มิได้ต้องอาบัติอะไร ๆ ในเพราะกรรมอันมีวัตถุและบุคคลใดวัตถุและ

តិត្ថា ជាសត្តាំសុ ទ្វេភគិនោ បភវេតុំ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ តិត្ថាវេ ឯតាភគិនោ បភវេតុន្តិ ។ តាឡ្ហេវ សព្ពេវភយំ អហោសិ ។ តិត្ថា ជាសត្តាំសុ ឯតាភគិនោ បភវេតុំ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ តិត្ថាវេ សមានវស្សិកា បភវេតុន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញត-រស្មិំ អាវាសេ ភេទបុប្បភវណាយ មនុស្សហិំ ធានំ នេន្តេហិ យេភុយ្យេន រត្តិំ ខេបិតា ហោតិ ។ អថខោ តេសំ តិត្ថានំ ឯតទហោសិ ឥមេហិ មនុស្សហិំ ធានំ នេន្តេហិ យេភុយ្យេន រត្តិំ ខេបិតា សចេ សង្ឃោ តេ-ភគិនោ បភវេយ្យតិ អប្បភវនោ វ សង្ឃោ ភវិស្សតិ អថាយំ រត្តិំ វិភាយិស្សតិ តេថ ន ខោ អម្ហេហិ បដិ-បជ្ជិតព្ពន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ឥធ បន តិត្ថាវេ អញ្ញតរស្មិំ អាវាសេ ភេទបុប្បភវណាយ មនុស្ស-ហិំ ធានំ នេន្តេហិ យេភុយ្យេន រត្តិំ ខេបិតា ហោតិ ។

ជាងមុនកើតឡើងទៀត ។ ពួកតិក្ខុមិនអាចនឹងបវារណាជាទ្វេវិចិកាបវារណាបាន ។ តិក្ខុទាំងឡាយគ្រាបទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលតិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យតិក្ខុបវារណាជាឯកវិចិកាបវារណា (បវារណាតែម្តង ។) បាន ។ សញ្ចរតែយក៏ក្លាខ្លាំងជាងមុនកើតឡើងទៀត ។ (កាលនោះ) ពួកតិក្ខុមិនអាចបវារណាជាឯកវិចិកាបវារណាបាន ។ ពួកតិក្ខុគ្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលតិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យតិក្ខុបវារណា ជាសមានវស្សិកាបវារណា (ឲ្យតិក្ខុដែលមានវស្សាស្មើៗគ្នាបវារណាព្រមគ្នា) បាន ។ ក៏សម័យនោះឯង ក្នុងអាវាសមួយមានពួកមនុស្ស (មក) ឲ្យទានក្នុងថ្ងៃបវារណានោះអស់ពាន់ជារៀន (ជិតក្តី) ។ ទើបតិក្ខុទាំងឡាយនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា ពួកមនុស្សទាំងនេះឲ្យទានអស់ពាន់ជារៀន បើសង្ឃនឹងបវារណាជាគេវិចិកាបវារណាសង្ឃនឹងបវារណាមិនទាន់ ដ្បិតពាន់នេះជិតក្តីហើយ តើយើងទាំងឡាយត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេច ។ តិក្ខុទាំងឡាយគ្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្នាលតិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើក្នុងអាវាសណាមួយមានពួកមនុស្សឲ្យទានក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ អស់ពាន់ជារៀន ។ បើពួកតិក្ខុក្នុងទី

តត្រ ចេ តិក្ខត្តុំ វា តោតិ មន្ទុស្សរោ ឆានំ ទេន្តេហិ យេភុយ្យេន វត្តិ ខេបិតា សចេ សង្ឃោ តេភាចិកំ បវា-រេស្សតិ អប្បវារិតោ វ សង្ឃោ ភារិស្សតិ អថាយំ វត្តិ វិកាយិស្សតីតិ ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ មន្ទុស្សរោ ឆានំ ទេន្តេហិ យេភុយ្យេន វត្តិ ខេបិតា ។ សចេ សង្ឃោ តេភាចិកំ បវារេស្សតិ អប្បវារិតោ វ សង្ឃោ ភារិស្សតិ អថាយំ វត្តិ វិកាយិស្សតិ ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ ទ្វេភាចិកំ ឯកភាចិកំ សមានវស្សិ-កំ បវារេយ្យាតិ ។ ឥទ បន ភិក្ខវេ អញ្ញតរស្មិំ អាវា-សេ ឥទមប្បមាណរណាយ ភិក្ខូហិ ឆម្មំ កណាន្តេហិ សុត្តន្តិ-កេហិ សុត្តន្តំ សង្គាយន្តេហិ វិនយធរេហិ វិនយំ វិនិច្ឆិ-នន្តេហិ ធម្មកថិកេហិ ធម្មំ សាកច្ឆន្តេហិ ភិក្ខូហិ ក-លហំ ករោន្តេហិ យេភុយ្យេន វត្តិ ខេបិតា ហោតិ ។ តត្រ ចេ តិក្ខត្តុំ វា តោតិ ភិក្ខូហិ កលហំ ករោ-ន្តេហិ យេភុយ្យេន វត្តិ ខេបិតា សចេ សង្ឃោ តេភាចិកំ បវារេស្សតិ អប្បវារិតោ វ សង្ឃោ ភារិស្សតិ អថាយំ

នោះមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ពួកមនុស្សដែលឲ្យទានអស់ពាក្រក់ជាច្រើន បើសង្ឃនឹងបវារណាជាតេវាចិកាបវារណា សង្ឃនឹងបវារណាមិនទាន់ ដូច្នោះពាក្រក់ជិតក្តីហើយ ។ ត្រូវភិក្ខុដែលធ្វាសប្រតិពលឲ្យសង្ឃដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ (ដូច្នោះមាន) ពួកមនុស្សអ្នកឲ្យទានអស់ពាក្រក់ជាច្រើន ។ បើសង្ឃនឹងបវារណាជាតេវាចិកាបវារណា សង្ឃនឹងបវារណាមិនទាន់ទេ ដូច្នោះពាក្រក់ជិតក្តីហើយ ។ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ គួរសង្ឃបវារណា ជាទ្វេវាចិកាបវារណា ជាឯកវាចិកាបវារណា ជាសមានវស្សិកាបវារណា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះបើកថាសណាមួយមានពួកភិក្ខុនិយាយធម៌ ពួកភិក្ខុរៀនព្រះសូត្រសង្គាយនា (ផ្សេងផ្សាត់) ព្រះសូត្រ ពួកភិក្ខុជាវិនយធរវិនិច្ឆ័យវិន័យ ពួកភិក្ខុធម្មកថិកសាកច្ឆាធម៌ ពួកភិក្ខុធ្លាប់សេចក្តីឈ្លោះគ្នា ក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ អស់ពាក្រក់ជាច្រើន ។ បើពួកភិក្ខុកថាសនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ពួកភិក្ខុធ្លាប់សេចក្តីឈ្លោះគ្នា អស់ពាក្រក់ជាច្រើន បើសង្ឃនឹងបវារណា ជាតេវាចិកាបវារណា សង្ឃនឹងបវារណាមិនទាន់

វត្តំ វិភាយិ សុត្តំ តំ ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃ-
ញ្ញាបេតព្ពោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ ភិក្ខុភិ ក-
លមាំ ភារោន្ទមាំ យេភុយ្យេន វត្តំ ខេបិតា ។ សចេ
សង្ឃោ តោភង្គំ បភវេសុត្តំ អប្បភវិតោ វ សង្ឃោ
ភវិសុត្តិ អថាយំ វត្តំ វិភាយិ សុត្តំ ។ យទិ សង្ឃស្ស
បត្តកល្លំ សង្ឃោ ទ្វេភង្គំ ឯកភង្គំ សមានាសន្នំ
បភវេយ្យាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន តោសលេសុ
ជនបទេសុ អញ្ញតរស្មិំ អាភសេ តរហប្បភវណាយ
មហាភិក្ខុសង្ឃោ សន្និបតិតោ ហោតិ ។ បវត្តញ្ច អ-
ន្តោវស្សំ ហោតិ មហា ច មេឃោ ពុក្កតោ ហោតិ ។
អថខោ តេសំ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ អយំ ខោ មហាភិក្ខុ-
សង្ឃោ សន្និបតិតោ បវត្តញ្ច អន្តោវស្សំ មហា ច មេ-
ឃោ ពុក្កតោ សចេ សង្ឃោ តោភង្គំ បភវេសុត្តំ អប្ប-
ភវិតោ វ សង្ឃោ ភវិសុត្តិ អថាយំ មេឃោ បវស្សិស្សតិ
ភិក្ខូ ឧ ខោ អម្ហេហិ បដិបជ្ជិតព្ពន្តិ ។ ភគវតោ ឯត-
មត្ថំ អារោចេសុំ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ អញ្ញតរស្មិំ

ព្រោះពួកតិរច្ឆានគ្លាតបង្កើតហើយ ។ ត្រូវកត់ក្តីដែលធ្វើសង្គាយនាបង្ហាញឲ្យសង្ឃដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្តាប់ចុះ ពួកកំពុងធ្វើសេចក្តីឈ្លោះគ្នាអស់កាលជាច្រើន ។ បើសង្ឃនឹងបញ្ញត្តវណ្ណាជាគេរបៀបវណ្ណា សង្ឃនឹងបញ្ញត្តវណ្ណាមិនបាន ព្រោះពួកតិរច្ឆានគ្លាតបង្កើតហើយ បើតម្កល់មានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ គួរសង្ឃបញ្ញត្តវណ្ណា ជាទ្វេធិកាបញ្ញត្តវណ្ណា ជាឯកច្ចិកាបញ្ញត្តវណ្ណា ជាសមានវស្សិកាបញ្ញត្តវណ្ណា ។ តង្គឈាវសម្លួយ ក្នុងកោសលជនបទមានកិច្ចសង្ឃច្រើនប្រជុំគ្នាកំពុងចែបញ្ញត្តវណ្ណានោះ ទីដែលគត់ក្លៀងក៏តិចបហាមេយក៏តាំងឡើង (គឺនឹងធ្លាក់ក្លៀងទំ) ។ ឥតិបកិច្ចភាំងនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា កិច្ចសង្ឃនេះប្រជុំគ្នាច្រើនម្ល៉េះ ទីដែលគត់ក្លៀងក៏តិច មហាមេយក៏តាំងឡើងហើយ បើសង្ឃនឹងបញ្ញត្តវណ្ណាជាគេវបៀបវណ្ណា សង្ឃនឹងបញ្ញត្តវណ្ណាមិនហើយជាច្បាកដ ក្លៀងនេះនឹងធ្លាក់ចុះមិនខាន គួរពួកយើងប្រតិបត្តិដូចម្តេចហ្ន៎ ។ កិច្ចភាំងឆ្ងាយ ក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្នាលកិច្ចភាំងឆ្ងាយ កង្ខសាសនានេះ បើកង្ខអាវាសណាមួយមានកិច្ចសង្ឃច្រើន

อาคาเส ตฺวา ปุปฺผานิ ฯ ปูชาเปสิ ฯ มหาทกฺขิณาย สงฺคหิ-
ตานิ เหนฺติ ฯ ปริตฺตญฺจ อาเนตฺวา สชฺเฌ ฐปิตานิ เหนฺติ ฯ
เมเขลา ฉฑฺฑิตา เหนฺติ ฯ ตตฺร เจ ตินฺตินฺนํ วา เหนฺติ
อยํ เอกา มหาทกฺขิณา สงฺคหิตานิ เหนฺติ ฯ ปริตฺตญฺจ อาเน-
ตฺวา มหา ฐปิตานิ เหนฺติ ฯ เมเขลา ฉฑฺฑิตา เจ สเจ สงฺฆสฺส เจติยสฺส
ปาปุณาติ อปฺปกานิ ฯ สงฺฆสฺส ปาปุณาติ อยเมกา
เมเขลา ปาปุณาติ ฯ ฆณฺฑิ ตินฺตินฺนํ ปาปุณาติ ฯ
สงฺฆสฺส ปาปุณาติ อยเมกา มหาทกฺขิณา สงฺคหิตา ฯ ปริตฺตญฺจ อาเนตฺวา
มหา ฐปิตา เหนฺติ ฯ สเจ สงฺฆสฺส เจติยสฺส ปาปุณาติ อปฺปกานิ ฯ
เมเขลา ฉฑฺฑิตา เจ สเจ สงฺฆสฺส ปาปุณาติ อปฺปกานิ เม-
เขลา ปาปุณาติ ฯ ยทิ สงฺฆสฺส ปตฺตกปฺปํ สงฺฆสฺส
เจติยสฺส จีวรกปฺปํ สมานาสนิกานิ ปาปุณาติ ฯ
๔๓ ปน ภิกฺขเว อญฺญาสฺมึ อาคาเส ตฺวา ปุปฺผานิ-
ยา ภณฺฑกยา เหนฺติ ฯ เม ฯ จีวรกยา เหนฺติ ฯ
ปตฺตกยา เหนฺติ ฯ อุทกสาฏิกยา เหนฺติ ฯ

ប្រជុំគ្នាកន្លងថ្ងៃបវារណាយ៉ាងនោះ។ ទើតត់ក្តៀងក៏តិច ក្តៀងធំក៏តាំងឡើងហើយ។
បើពួកតិត្ថកន្លងអាវាសនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា តិត្ថសង្ឃនេះ
ប្រជុំគ្នាច្រើនដល់ម្ភៃរូប ទីដែលគត់ក្តៀងក៏តិច ក្តៀងធំក៏តាំងឡើងហើយ
បើសង្ឃនឹងបវារណាជាតេវាចិកាបវារណា សង្ឃនឹងបវារណាមិនហើយជា
ច្បាកដ ក្តៀងនឹងធ្លាក់ចុះមិនខាន ។ គួរតែតិត្ថដែលធ្លាស់ប្រតិពលឲ្យសង្ឃ
ដឹងថា បពិត្រព្រះគម្ពែងសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ (ដ្បិត)តិត្ថសង្ឃ
នេះប្រជុំគ្នាច្រើនណាស់ ។ ទើតត់ក្តៀងក៏តិច ក្តៀងធំក៏តាំងឡើងហើយ ។
បើសង្ឃនឹងបវារណា ជាតេវាចិកាបវារណា សង្ឃនឹងបវារណាមិនហើយ
ជាច្បាកដ ក្តៀងនេះធ្លាក់ចុះមិនខាន ។ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ
សង្ឃគប្បីបវារណា ជារេវាចិកាបវារណា ជាឯកវាចិកាបវារណា ជាសមាន-
វស្សិកាបវារណា ។ ម្នាលតិត្ថទាំងឡាយ តួន្តសាសនានេះមើតួន្តអាវាស
ណាមួយមានការអន្តរាយអំពីស្តេច តួន្តថ្ងៃបវារណានោះ ។ បេ ។ មានការ
អន្តរាយអំពីចោរ ។ មានការអន្តរាយអំពីភ្លើង ។ មានការអន្តរាយអំពីទឹក ។

មនុស្សន្តរាយោ ហោតិ ។ អមនុស្សន្តរាយោ ហោតិ ។ ឯឡន្តរាយោ ហោតិ ។ សិរីសបន្តរាយោ ហោតិ ។ ជីវិតន្តរាយោ ហោតិ ។ [ព្រហ្មចរិយន្តរាយោ ហោតិ ។ តត្រ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ ឯវំ ហោតិ អយំ ខោ [ព្រហ្ម-]
ចរិយន្តរាយោ សចេ សង្ឃោ តោសជិតំ បឋមេស្សតិ អប្បកតរោ ។ សង្ឃោ ភវិស្សតិ អថាយំ [ព្រហ្មចរិយន្ត-]
រាយោ ភវិស្សតីតិ ។ ឥត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ អយំ [ព្រហ្មចរិយន្តរាយោ សចេ សង្ឃោ តោសជិតំ បឋមេស្សតិ អប្បកតរោ ។ សង្ឃោ ភវិស្សតិ អថាយំ [ព្រហ្មចរិយន្ត-]
រាយោ ភវិស្សតិ ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ ឆេកជិតំ វិកាលជិតំ សមាធាវិស្សតិំ បឋមេយ្យាតិ ។

(៤) តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ភិក្ខិយា ភិក្ខូ សាបត្តិកា បឋមេន្តិ ។ កតភតោ វិតមត្តំ អាភេចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ សាបត្តិកេន បឋមេតព្ពំ យោ បឋមេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ យោ សា-

មានការអន្តរាយអំពីមនុស្ស ។ មានការអន្តរាយអំពីអមនុស្ស (មានខ្មោចបិសាចជាដើម) ។ មានការអន្តរាយអំពីសត្វសាហាវ ។ មានការអន្តរាយអំពីសត្វលូនវារ (ពស់តូចពស់ធំ) ។ មានការអន្តរាយដល់ជីវិត ។ មានការអន្តរាយដល់ព្រហ្មចារ្យ ។ បើពួកភិក្ខុឯទៀតសួរថា នែអាវុសោ មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា នេះឯងជាសេចក្តីអន្តរាយដល់ព្រហ្មចារ្យ បើសង្ឃនឹងបវារណាជាតេវិជ្ជកាបវារណា សង្ឃនឹងបវារណាមិនហើយជាឆ្កួតដូច្នឹង មានការអន្តរាយដល់ព្រហ្មចារ្យនេះមិនមាន ។ ត្រូវភិក្ខុនោះប្រតិពលឲ្យសង្ឃដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ នេះជាការអន្តរាយដល់ព្រហ្មចារ្យ បើសង្ឃនឹងបវារណាជាតេវិជ្ជកាបវារណា សង្ឃនឹងបវារណាមិនហើយជាឆ្កួតដូច្នឹង ការអន្តរាយដល់ព្រហ្មចារ្យនេះមុខជានឹងកើតឡើងមិនមាន ។ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ គួរសង្ឃបវារណាជាទ្វេភិក្ខុបវារណា ជាឯកភិក្ខុបវារណា ជាសមានវស្សិកាបវារណា ។

(๔๑) ក៏សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុមានអាបត្តិ (ថាត្រូវអាបត្តិ) ហើយបវារណា ។ ភិក្ខុទាំងឡាយគ្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលមានអាបត្តិមិនត្រូវបវារណាទេ ភិក្ខុណាបវារណា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុណាមានអាបត្តិហើយបវារណា

ปฏิโลมา ปหาเนน ตสฺส ฉิทฺทสฺส ทฺวารปิธานา อาปตฺติ-
ยา โจเรนฺตสฺส ฯ เตน โข ปน สมเยน ฉพฺพคฺคิยา
ภิกฺขู ฉทฺทสฺส ทฺวารปิธานาย น สกฺกจฺจ ฉทฺทสฺส
ทฺวารปิธานาย อนาทริยมานา น สกฺกจฺจ ฉทฺทสฺส
ทฺวารปิธานาย ฯ อถโข เต ปณฺฑิตา อาโรเจสุ ฯ อนุชานามิ
ภิกฺขเว ฉทฺทสฺส อกรเณ ทฺวารสฺส ปหรณฺตุ ปาฏิ-
ยา ปน ภิกฺขเว ปหรนฺตา สนฺธิปาลกายเย ฐาตพฺพนฺติ
ก ปณฺฑิตาสา ก ตสฺมึ ปุคฺคเล สญฺญิโนภเว สงฺฆ-
มชฺเช ฐปยิตพฺพนฺติ สุณาตุ เม ภนฺเต สงฺโฆ ตสฺสาย-
เมา ปุคฺคลา สาปตฺติกา ปหรนฺตา ทฺวารสฺส ปหรณฺตุ
ปาฏิยา น ตสฺมึ สญฺญิโนภเว ปหรนฺตีติ ฯ ปณฺฑิตา
เหาติ ปหรณฺตาติ ฯ เตน โข ปน สมเยน
ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขู ปุราณกานิ เวสลิก ภิกฺขู ปหรณฺ-
ปาฏิยา ปฏิกรนฺเตปิ สุทฺธาปิ ภิกฺขู อนาปตฺติกาปิ
อาปตฺติสฺสา อกามาปิ ปหรณฺตุ ปหรถาติปิ ปหรถ
ปหรณฺตุ ฯ อถโข เต ปณฺฑิตา อาโรเจสุ ฯ

តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុសុំឆ្នើឧកាសហើយចោទអាបត្តិដល់ភិក្ខុនោះ ។ ក៏សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុកាលដែលភិក្ខុឯទៀតសុំឧកាសមិនជ្រាបថានឹងបើកឧកាសឲ្យ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យឃាត់នូវបវារណាដល់ភិក្ខុដែលមិនឆ្នើឧកាស (មិនបើកឲ្យ) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុត្រូវឃាត់បវារណាយ៉ាងនេះ ត្រូវភិក្ខុសូត្រកងអាបត្តិសង្ឃចំពោះបុគ្គលនោះដែលមានកងអាបត្តិចំពោះមុខក្នុងថ្ងៃបវារណានោះគឺថ្ងៃ ១៤ ឬថ្ងៃ ១៥ ថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បុគ្គលឈ្មោះនេះប្រកបដោយអាបត្តិហើយបវារណា ខ្ញុំសូមឃាត់នូវបវារណារបស់បុគ្គលនោះ មិនគួរសង្ឃបវារណានឹងបុគ្គលនោះដែលមានកងអាបត្តិចំពោះមុខទេ ។ បវារណាឈ្មោះថា ភិក្ខុបានឃាត់ហើយ ។ ក៏សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុគិតគ្នាថា ពួកភិក្ខុមានសីលជាទីស្រឡាញ់មុខជានឹងឃាត់បវារណារបស់ពួកយើងជាមុនហើយ ក៏តាំងវត្តនឹងឃាត់បវារណាដល់ពួកភិក្ខុដែលបរិសុទ្ធមិនត្រូវអាបត្តិ ដោយឥតមានរឿងឥតមានហេតុអ្វី ថែមទាំងឃាត់បវារណាដល់ពួកភិក្ខុដែលបានបវារណាហើយផង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះ

ន កិត្តកេ សុទ្ធានំ កិត្តកំ អនាបត្តិការំ អាវុសྶ
អការណេ បភារណា ហបេតព្ពា យោ ហបេយྱ អាបត្តិ
ទុក្កដស្ស ។ ន ច កិត្តកេ បភារិតានមྱិ បភារណា ហបេ-
តព្ពា យោ ហបេយྱ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

(៤៦) ឯវំ ខោ កិត្តកេ ឋបិតា ហោតិ បភារណា ។
ឯវំ អដ្ឋបិតា ។ កថញ្ច កិត្តកេ អដ្ឋបិតា ហោតិ ប-
ភារណា ។ តេភបិតាយ ខេ កិត្តកេ បភារណាយ អា-
សំតាយ លបិតាយ បរិយោសំតាយ បភារណំ ហបេតិ
អដ្ឋបិតា ហោតិ បភារណា ទ្វេភបិតាយ ខេ កិត្តកេ
ឯកេភបិតាយ ខេ កិត្តកេ សមានវស្សិកាយ ខេ កិត្តកេ
បភារណាយ អាសំតាយ លបិតាយ បរិយោសំតាយ ប-
រណំ ហបេតិ អដ្ឋបិតា ហោតិ បភារណា ។ ឯវំ ខោ កិត្តកេ
អដ្ឋបិតា ហោតិ បភារណា ។ កថញ្ច កិត្តកេ ឋបិតា

អង្គុត្តរនិកាយ មានបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មិនត្រូវភិក្ខុឃាត់បឋមវណជាដរាប
ពួកភិក្ខុដែលបរិសុទ្ធដែលមិនត្រូវអាបត្តិដោយឥតមានរឿង ឥតមានហេតុ
អ្វីទេ ភិក្ខុណាឃាត់ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិន
ត្រូវឃាត់បឋមវណជាដរាបពួកភិក្ខុដែលបានបឋមវណហើយទេ ភិក្ខុណាឃាត់
ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

(៤២) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បឋមវណដែលភិក្ខុបានឃាត់ហើយ
ដោយប្រការដូច្នេះឯង ។ បឋមវណដែលភិក្ខុឃាត់មិនបានដូចមានសេចក្តី
ត្រង់នេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បឋមវណដែលភិក្ខុឃាត់មិនបាននោះ
តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុឃាត់បឋមវណចំពោះតែឥដ្ឋ-
កាបឋមវណដែលសង្ឃបានសូត្រហើយ បានពោលហើយ បានបញ្ចប់
ស្រេចហើយ បឋមវណឈ្មោះថាភិក្ខុឃាត់មិនបាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
បើភិក្ខុឃាត់បឋមវណចំពោះទូកឥដ្ឋាបឋមវណ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុ
ឃាត់បឋមវណចំពោះឯកឥដ្ឋាបឋមវណ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុឃាត់
បឋមវណចំពោះសមានវស្សិកាបឋមវណ ដែលសង្ឃបានសូត្រហើយ បាន
ពោលហើយ បានបញ្ចប់ស្រេចហើយ បឋមវណឈ្មោះថាភិក្ខុឃាត់មិន
បានឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បឋមវណដែលភិក្ខុមិនត្រូវឃាត់ដូច
បានសំដែងមកនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បឋមវណដែលឈ្មោះថា

เหาติ ปหาตพฺพนฺติ ฯ เตภูมเกสุ ปหาตพฺพนฺติ ปหาตพฺพตาย กามาสวตาย ภวาสวตาย อวิชฺชาสวตาย[๑] ปหาตพฺพนฺติ ปหาตพฺพตาย เหตุยา ปหาตพฺพตา เหาติ ปหาตพฺพนฺติ ฯ เอกภูมเกสุ ปหาตพฺพนฺติ ปหาตพฺพตาย เอกภูมกตาย เอกสงฺคหิตาย เอกวิปากตาย เอกนิยฺยานิกตาย ปหาตพฺพนฺติ ปหาตพฺพตาย เหตุยา ปหาตพฺพตา เหาติ ปหาตพฺพนฺติ ฯ ฯลฯ เอกนิยฺยานิกตาย ปหาตพฺพตา เหาติ ปหาตพฺพนฺติ ฯ

(๒๓) ๕๓ ยถา กตฺถจิ อเนกหิปฺปการนฺติ กตฺถจิ กตฺถจิ ปหาตพฺพนฺติ ปหาตพฺพตา เหาติ ฯ ตตฺถ กตฺถจิ อญฺเญ กตฺถจิ ฌานงฺคาทโย อยเมตฺถ อตฺถวณฺณนา อวิสุทฺธตาย สมาธิ-เหตุ อวิสุทฺธตาย สมาธิเหตุ อวิสุทฺธตาย ญาณเหตุ ตาโย อตฺเถว ธมฺมา ปหาตพฺพาติ อนุโยคทานตฺถาย ฯ อถ วา กตฺถจิ ยา กตฺถจิ ยา ปหาตพฺพตา เหาติ ปหาตพฺพนฺติ ฯ

---

๑ ม. ปริยาสวตาย ฯ

កិក្ខុឃាត់បាននោះតើដូចម្តេច ។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ បើកិក្ខុឃាត់បវារណា ចំពោះតែវាចិកាបវារណាដែលសង្ឃបានសូត្រហើយ បានពោលហើយតែមិនទាន់ចប់ បវារណាឈ្មោះថាកិក្ខុបានឃាត់ហើយ ។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ បើកិក្ខុឃាត់បវារណា ចំពោះទ្វៃវាចិកាបវារណា ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ បើកិក្ខុឃាត់បវារណាចំពោះឯកវាចិកាបវារណា ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ បើកិក្ខុឃាត់បវារណា ចំពោះសមានវស្សិកាបវារណា ដែលសង្ឃបានសូត្រហើយ បានពោលហើយតែមិនទាន់ចប់ បវារណាឈ្មោះថាកិក្ខុបានឃាត់ហើយ ។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ បវារណាឈ្មោះថាកិក្ខុបានឃាត់ហើយដូចពោលមកនេះឯង ។

(៤៣) ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើប្រសិនជាមានកិក្ខុឃាត់បវារណាចំពោះកិក្ខុផងគ្នាក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ ។ បើពួកកិក្ខុឯទៀតបានស្គាល់កិក្ខុនោះថា លោកដ៏មានអាយុនេះឯងមានកាយសមាចារមិនបរិសុទ្ធ(១) មានវចីសមាចារមិនបរិសុទ្ធ(២) មានអាជីវៈមិនបរិសុទ្ធ(៣) ល្មងមិនឆ្លាស កាលបើមានគេចោទសួរក៏មិនអាចឲ្យគេចោទសួរបាន ។ ត្រូវសង្ឃសន្ទឹមសន្ទឹមថា នែកិក្ខុកុំឡើយ លោកកុំធ្វើការបង្កហេតុ កុំឈ្លោះគ្នា កុំទាស់ខែងគ្នា កុំធ្វើការវិវាទគ្នាឡើយ ដូចេះហើយ សឹមបវារណាចុះ ។

---

๑ សេចក្តីប្រព្រឹត្តដោយកាយមិនបរិសុទ្ធ ។ ๒ សេចក្តីប្រព្រឹត្តដោយវាចាមិនបរិសុទ្ធ ។ ๓ សេចក្តីចិញ្ចឹមជីវិតមិនបរិសុទ្ធ ។

៧ឧ បន កិត្តកេ តនហុប្បឋារណាយ កិក្ខុ កិក្ខុស្ស
បឋារណំ ឋបេតិ ។ តញ្ច កិក្ខុំ អញ្ញេ កិក្ខូ ជានន្តិ
អយំ ខោ អាយស្មា បរិសុទ្ធកាយសមាចារោ អបរិ-
សុទ្ធវចីសមាចារោ អបរិសុទ្ធអាជីវោ ញាលោ អព្យត្តោ
ន បដិពលោ អនុយុញ្ជិយមានោ អនុយោគំ នាសុត្តុំ ។
អលំ កិក្ខុ មា កល្យាណំ មា កុសលំ មា វិត្តបំ មា
វិឃាតន្តិ ឯមន្តិត្វា សង្ឃេន បឋារេតព្ពំ ។ ៧ឧ បន
កិត្តកេ តនហុប្បឋារណាយ កិក្ខុ កិក្ខុស្ស បឋារណំ
ឋបេតិ ។ តញ្ច កិក្ខុំ អញ្ញេ កិក្ខូ ជានន្តិ អយំ ខោ
អាយស្មា បរិសុទ្ធកាយសមាចារោ បរិសុទ្ធវចីសមា-
ចារោ អបរិសុទ្ធអាជីវោ ញាលោ អព្យត្តោ ន បដិព-
លោ អនុយុញ្ជិយមានោ អនុយោគំ នាសុត្តុំ ។ អលំ
កិក្ខុ មា កល្យាណំ មា កុសលំ មា វិត្តបំ មា វិឃាតន្តិ
ឯមន្តិត្វា សង្ឃេន បឋារេតព្ពំ ។ ៧ឧ បន កិត្តកេ
តនហុប្បឋារណាយ កិក្ខុ កិក្ខុស្ស បឋារណំ ឋបេតិ ។
តញ្ច កិក្ខុំ អញ្ញេ កិក្ខូ ជានន្តិ អយំ ខោ អាយស្មា

បវារណាក្ខន្ធកៈ ការឃាត់នូវបវារណាចំពោះភិក្ខុផងគ្នា

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះបើភិក្ខុឃាត់បវារណាចំពោះភិក្ខុផង
គ្នាក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ ។ បើពួកភិក្ខុដទៃបានស្គាល់ភិក្ខុនោះថា លោក
ដ៏មានអាយុនេះឯងមានកាយសមាចារបរិសុទ្ធ តែមានវចីសមាចារមិន
បរិសុទ្ធ មានអាជីវៈមិនបរិសុទ្ធ លួងមិនឆ្ងាស់ កាលបើមានគេចោទសួរ
ក៏មិនអាចឲ្យគេចោទសួរបាន ។ គួរសង្ឃសន្ធឹងសន្ធែមថា នែភិក្ខុ កុំ
ល្បើយ លោកកុំធ្វើការបង្អាក់ហេតុ កុំឈ្លោះគ្នា កុំទាស់ទែងគ្នា កុំវិវាទគ្នា
ល្បើយដូច្នេះហើយ សឹមបវារណា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាស-
នានេះ បើភិក្ខុឃាត់បវារណាចំពោះភិក្ខុផងគ្នាក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ ។ បើ
ពួកភិក្ខុដទៃបានស្គាល់ភិក្ខុនោះថា លោកដ៏មានអាយុនេះឯងមានកាយ-
សមាចារបរិសុទ្ធ មានវចីសមាចារបរិសុទ្ធ តែមានអាជីវៈមិនបរិសុទ្ធ លួង
មិនឆ្ងាស តែលើមានគេចោទសួរក៏មិនអាចឲ្យគេចោទសួរបាន ។ គួរ
សង្ឃសន្ធឹងសន្ធែមថា នែភិក្ខុ លោកកុំធ្វើការបង្អាក់ហេតុ កុំឈ្លោះគ្នា
កុំទាស់ទែងគ្នា កុំវិវាទគ្នាដូច្នេះហើយ សឹមបវារណាចុះ ។ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើភិក្ខុឃាត់បវារណាចំពោះភិក្ខុផងគ្នាក្នុងថ្ងៃ
បវារណានោះ ។ បើពួកភិក្ខុដទៃស្គាល់ភិក្ខុនោះថា លោកដ៏មានអាយុនេះ

បរិសុទ្ធកាយសមាចារោ បរិសុទ្ធវចីសមាចារោ បរិ-
សុទ្ធអាជីវោ ពាលោ អព្យត្តោ ន បដិពលោ អនុយុញ្ជិ-
យមានោ អនុយោគំ ឆាទុំ្ត ។ អលំ ភិក្ខុ មា កល្យាណំ
មា កុសលំ មា វិត្តំ មា វិភង្គំ ទិមទ្ធិត្វា សង្ឃេន
បភវេតព្ពំ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ តថាបុប្ផកវណ្ណាយ ភិក្ខុ
ភិក្ខុស្ស បភវណំ បដេតិ ។ តញ្ចេ ភិក្ខុំ អញ្ញេ ភិក្ខូ
ជានន្តិ អយំ ខោ អាយស្មា បរិសុទ្ធកាយសមាចារោ
បរិសុទ្ធវចីសមាចារោ បរិសុទ្ធអាជីវោ បណ្ឌិតោ ព្យត្តោ
មេធាវី បដិពលោ អនុយុញ្ជិយមានោ អនុយោគំ ឆា-
ទុំ្ត ។ សោ ឃរមស្ស វមដីយោ យំ ខោ ន្វំ អាវុសោ
ឥមស្ស ភិក្ខុនោ បភវណំ បដេសិ តំ ម្ហិ ន បដេសិ
សីលវិបត្តិយា បដេសិ អាចារវិបត្តិយា បដេសិ ទិដ្ឋិ-
បត្តិយា បដេសីតិ ។ សោ ចេ ឃរំ វនេយ្យ សីលវិបត្តិ-
យា បដេមិ អាចារវិបត្តិយា បដេមិ ទិដ្ឋិវិបត្តិយា បដេ-
មីតិ ។ សោ ឃរមស្ស វមដីយោ ជានាតិ បជាយស្មា
សីលវិបត្តិំ ជានាតិ អាចារវិបត្តិំ ជានាតិ ទិដ្ឋិវិបត្តិំ្ត ។

ឯង៑មានកាយសមាចារបរិសុទ្ធ មានវចីសមាចារបរិសុទ្ធ មានអាជីវៈបរិសុទ្ធ តែលុង៑មិនធ្វាស កាលគេចោទសួរក៏មិនអាចឲ្យគេចោទសួរបាន ។ ត្រូវសង្ឃសន្ត្រិចសន្ត្រិមថា កុំឡើយភិក្ខុ លោកកុំធ្វើកបង្កហេតុ កុំឈ្លោះគ្នា កុំទាស់ទែង៑គ្នា កុំវិវាទគ្នាដូច្នេះហើយ សឹមបវារណាចុះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង៑ឡាយ ក្នុង៑សាសនានេះ បើភិក្ខុឃាត់បវារណាចំពោះភិក្ខុផង៑គ្នាក្នុង៑ថ្ងៃបវារណានោះ ។ បើពួកភិក្ខុដទៃស្គាល់ភិក្ខុនោះថា លោកដ៏មានអាយុនេះឯង៑មានកាយសមាចារបរិសុទ្ធ មានវចីសមាចារបរិសុទ្ធ មានអាជីវៈបរិសុទ្ធជាបណ្ឌិតធ្វាសមានប្រាជ្ញា កាលមានគេចោទសួរអាចឲ្យគេចោទសួរបាន ។ ត្រូវភិក្ខុទាំង៑ឡាយនិយាយនឹង៑ភិក្ខុនោះថា នែអាវុសោ លោកនេះឯង៑ឃាត់បវារណាចំពោះភិក្ខុនេះ លោកឃាត់បវារណានោះព្រោះហេតុអ្វី លោកឃាត់ព្រោះសីលវិបត្តិ ឬឃាត់ព្រោះអាចារវិបត្តិ ឬឃាត់ព្រោះទិដ្ឋិវិបត្តិ ។ បើភិក្ខុអ្នកឃាត់នោះនិយាយយ៉ាង៑នេះថា ខ្ញុំឃាត់ព្រោះសីលវិបត្តិ ខ្ញុំឃាត់ព្រោះអាចារវិបត្តិ ខ្ញុំឃាត់ព្រោះទិដ្ឋិវិបត្តិ ។ ត្រូវភិក្ខុទាំង៑ឡាយនិយាយនឹង៑ភិក្ខុនោះយ៉ាង៑នេះថា លោកដ៏មានអាយុស្គាល់សីលវិបត្តិ ស្គាលអាចារវិបត្តិ ស្គាល់ទិដ្ឋិវិបត្តិដែរឬ ។

សោ ចេ ឃវំ វទេយ្យ ជានាមិ ខោ អហំ អាវុសោ សីលវំ-
បន្តំ ជានាមិ អាចារវិបន្តំ ជានាមិ ទិដ្ឋិវិបត្តិន្តិ ។ សោ
ឃវមស្ស វចនីយោ កតមា បនាវុសោ សីលវិបត្តិ កត-
មា អាចារវិបត្តិ កតមា ទិដ្ឋិវិបត្តីតិ ។ សោ ចេ ឃវំ វទេយ្យ
ឧត្តរិ ចារណីកោធំ តោសេ សង្ឃាទិសេសា អយំ សី-
លវិបត្តិ ថុល្លច្ចយំ ចាចិត្តិយំ ចាដនេសនីយំ ទុក្កដំ
ទុព្ភាសិតំ អយំ អាចារវិបត្តិ មិច្ឆាទិដ្ឋិ អន្តគ្គាហិកា
ទិដ្ឋិ អយំ ទិដ្ឋិវិបត្តីតិ ។ សោ ឃវមស្ស វចនីយោ យំ
ខោ តំ អាវុសោ ឥមស្ស ភិក្ខុនោ បឋមំ ឋបេសិ ទិដ្ឋេន
ឋបេសិ សុតេន ឋបេសិ បរិសង្កាយ ឋបេសីតិ ។ សោ
ចេ ឃវំ វទេយ្យ ទិដ្ឋេន ភ ឋបេមិ សុតេន ភ ឋបេមិ
បរិសង្កាយ ភ ឋបេមីតិ ។ សោ ឃវមស្ស វចនីយោ យំ
ខោ តំ អាវុសោ ឥមស្ស ភិក្ខុនោ ទិដ្ឋេន បឋមំ
ឋបេសិ កិំឆ្ពេ ទិដ្ឋំ កិំឆ្ពំ តេ ទិដ្ឋំ កាធ តេ ទិដ្ឋំ
កាត្ថ តេ ទិដ្ឋំ ចារណីកំ អជ្ឈាបជ្ជន្តោ ទិដ្ឋេ សង្ឃា-
ទិសេសំ អជ្ឈាបជ្ជន្តោ ទិដ្ឋេ ថុល្លច្ចយំ ចាចិត្តិយំ
ចាដនេសនីយំ ទុក្កដំ ទុព្ភាសិតំ អជ្ឈាបជ្ជន្តោ ទិដ្ឋេ

បើភិក្ខុនោះនិយាយយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោ ខ្ញុំស្គាល់សីលវិបត្តិ អាចារវិបត្តិ ទិដ្ឋិវិបត្តិ ជាប្រាកដ ។ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយនឹងភិក្ខុនោះយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោ បុនដូចម្តេចហៅថាសីលវិបត្តិ ដូចម្តេចហៅថាអាចារវិបត្តិ ដូចម្តេចហៅថាទិដ្ឋិវិបត្តិ ។ បើភិក្ខុនោះនិយាយយ៉ាងនេះថាបាណាតិបាត ៤ សង្ឃាទិសេស ១៣ នេះហៅថាសីលវិបត្តិ បុលុច្ចយ ជាបាចិត្តិយ ជាបដិទេសនីយ ទុក្កដ ទុព្ភាសិតនេះហៅថាអាចារវិបត្តិ មិច្ឆាទិដ្ឋិនឹងអន្តគ្គាហិកាទិដ្ឋិនេះហៅថាទិដ្ឋិវិបត្តិ ។ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយនឹងភិក្ខុនោះយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោ លោកយាត់បវារណាចំពោះភិក្ខុនេះ អ្នកយាត់ដោយឃើញ ឬយាត់ដោយឮ ឬយាត់ដោយរង្កៀស ។ បើភិក្ខុនោះនិយាយយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំយាត់ដោយឃើញក្តី ខ្ញុំយាត់ដោយឮក្តី ខ្ញុំយាត់ដោយរង្កៀសក្តី ។ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយនឹងភិក្ខុនោះយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោ លោកយាត់បវារណាចំពោះភិក្ខុនេះ ដោយឃើញ តើលោកឃើញហេតុដូចម្តេច លោកឃើញអ្វីក្នុងបវារណានោះ លោកឃើញក្នុងកាលណា លោកឃើញក្នុងទីណា កាលភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិប្រាកដឬ លោកឃើញដែរឬ កាលភិក្ខុនេះត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស លោកឃើញដែរឬ កាលភិក្ខុនេះត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ចយ ជាបាចិត្តិយ ជាបដិទេសនីយ ទុក្កដ ទុព្ភាសិត លោកឃើញ

កត្ត ច តុំ អហោសិ កត្ត ចាយំ កិក្ខុ អហោសិ កិំ តុំ
តុំ កវេសិ កិញ្ចាយំ កិក្ខុ កវេតីតិ ។ សោ ចេ ឯវំ
វទេយ្យ ន ខោ អហំ អាវុសោ ឥមស្ស កិក្ខុនោ និដ្ឋេន
បហារណំ បហេមិ អបិច សុតេន បហារណំ បហេមីតិ ។ សោ
ឯវមស្ស វចនីយោ យំ ខោ តុំ អាវុសោ ឥមស្ស កិក្ខុនោ
សុតេន បហារណំ បហេសិ កិន្តេ សុតំ កិត្តិ តេ សុតំ
កថា តេ សុតំ កត្ត តេ សុតំ ចារាជិកំ អជ្ឈាបន្នោតិ
សុតំ សង្ឃាទិសេសំ អជ្ឈាបន្នោតិ សុតំ ថុល្លច្ចយំ
ចាចិត្តិយំ ចាដិទេសនីយំ ទុក្កដំ ទុព្ភាសិតំ អជ្ឈាបន្នោ-
តិ សុតំ កិក្ខុស្ស សុតំ កិក្ខុនិយា សុតំ សិក្ខមានាយ
សុតំ សាមណេរស្ស សុតំ សាមណេរិយា សុតំ ឧបាស-
កស្ស សុតំ ឧបាសិកាយ សុតំ រាជ្ញំ សុតំ រាជមហា-
មត្តានំ សុតំ តិត្ថិយានំ សុតំ តិត្ថិយសាវកានំ សុតន្តិ ។
សោ ចេ ឯវំ វទេយ្យ ន ខោ អហំ អាវុសោ ឥមស្ស កិក្ខុ-
នោ សុតេន បហារណំ បហេមិ អបិច បរិសង្កាយ បហារណំ

ដែរឬ ចំណែកលោកនៅក្នុងនេះណា ឯកិក្ខុនេះនៅក្នុងនេះណា លោកកំពុងធ្វើអ្វីខ្លះ កិក្ខុនេះកំពុងធ្វើអ្វីខ្លះ ។ បើភិក្ខុនោះនិយាយយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោ ខ្ញុំមិនមែនឃាត់បាវណាចំពោះភិក្ខុនេះដោយឃើញទេ ខ្ញុំឃាត់បាវណាដោយឮទេតើ ។ ត្រូវតិក្ខុទាំងឡាយនិយាយនឹងភិក្ខុនោះយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោ លោកឃាត់បាវណាណាចំពោះភិក្ខុនេះដោយឮ លោកឮហេតុដូចម្តេចក្នុងបាវណានោះ លោកឮអ្វី លោកឮក្នុងកាលណា លោកឮក្នុងនេះណា លោកឮថាភិក្ខុនេះត្រូវអាបត្តិឋាកដឹកហើយឬ លោកឮថាភិក្ខុនេះត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសហើយឬ លោកឮថាភិក្ខុនេះត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ អាបត្តិបាចិត្តិយ បាដិទេសនីយ ទុក្កដ ទុព្ភាសិតហើយឬ លោកឮពីភិក្ខុឬ លោកឮពីភិក្ខុនីឬ ឮពីនានាសិក្ខមានាឬ ឮពីសាមណេរឬ ឮពីសាមណេរីឬ ឮពីឧបាសកឬ ឮពីឧបាសិកាឬ ឮពីស្តេចទាំងឡាយឬ ឮពីពួកមហាមាត្យស្តេចឬ ឮពីពួកតិរ្ថិយឬ ឮពីពួកសាវកតិរ្ថិយ ។ បើភិក្ខុនោះនិយាយយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោ ខ្ញុំមិនបានឃាត់បាវណាចំពោះភិក្ខុនេះដោយឮទេ ខ្ញុំឃាត់បាវណាដោយរង្គើសទេតើ ។

ឥមេមីតំ ។ សោ ឯវមស្ស វចនីយោ យំ ខោ តុវំ អាវុសោ ឥមស្ស ភិក្ខុនោ បរិសង្កាយ បឋមារណំ ឥមេសំ តវំ បរិសង្កសិ កិន្តិ បរិសង្កសិ កថា បរិសង្កសិ កត្ថ បរិសង្កសិ ចាវជនិកំ អជ្ឈាបន្នោតិ បរិសង្កសិ សង្ឃាទិសេសំ អជ្ឈាបន្នោតិ បរិសង្កសិ ថុល្លច្ចយំ ចាចិត្តិយំ ចាដិទេសនីយំ ទុក្កដំ ទុព្ភាសិតំ អជ្ឈាបន្នោតិ បរិសង្កសិ ភិក្ខុស្ស សុទ្ធា បរិសង្កសិ ភិក្ខុនិយា សុទ្ធា បរិសង្កសិ សិក្ខមានាយ សុទ្ធា បរិសង្កសិ សាមណេរស្ស សុទ្ធា បរិសង្កសិ សាមណេរិយា សុទ្ធា បរិសង្កសិ ឧបាសកស្ស សុទ្ធា បរិសង្កសិ ឧបាសិកាយ សុទ្ធា បរិសង្កសិ ភណ្ឌនំ សុទ្ធា បរិសង្កសិ កលមហាមទ្ទានំ សុទ្ធា បរិសង្កសិ តិត្ថិយានំ សុទ្ធា បរិសង្កសិ តិត្ថិយសាវកានំ សុទ្ធា បរិសង្កសីតិ ។ សោ ចេ ឯវំវាទេយ្យ ន ខោ អហំ អាវុសោ ឥមស្ស ភិក្ខុនោ បរិសង្កាយ បឋមារណំ ឥមេមិ អបិច អមាមិ[1] ន ជានាមិ កោនចាហំ[2] ឥមស្ស ភិក្ខុនោ បឋមារណំ ឥមេមីតិ ។ សោ ចេ ភិក្ខវេ ចោទកោ ភិក្ខុ អនុយោគេន វិញ្ញំ សព្រហ្មចារីនំ ចិត្តំ ន

---

๑ ម. អហំ ។ ๒ ម. កេន អហំ ។

ត្រង់ភិក្ខុពាំងឆ្ងាយនិយាយនឹងភិក្ខុនោះយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោ លោកឃាត់បឋមវណ្ណ ណាចំពោះតិក្ខុនេះដោយរឆ្នៀស លោករឆ្នៀសដូចម្តេច កថបឋមវណ្ណានោះ ហេតុអ្វីក៏លោករឆ្នៀស លោករឆ្នៀសកថកាលណា លោករឆ្នៀសកថណា លោករឆ្នៀសថាតិក្ខុនេះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈដែរហើយឬ លោករឆ្នៀសថាតិក្ខុនេះត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសហើយឬ លោករឆ្នៀសថាតិក្ខុនេះត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ បាចិត្តិយ បាដិទេសនីយ ទុក្កដ ទុព្ភាសិតហើយឬ លោករឆ្នៀសព្រោះពួតីតិក្ខុឬ លោករឆ្នៀសព្រោះពួតីតិក្ខុនីឬ លោករឆ្នៀសព្រោះពួតីសិក្ខមានាឬ លោករឆ្នៀសព្រោះពួតីសាមណេរឬ លោករឆ្នៀសព្រោះពួតីសាមណេរីឬ លោករឆ្នៀសព្រោះពួតីឧបាសកឬ លោករឆ្នៀសព្រោះពួតីឧបាសិកាឬ លោករឆ្នៀសព្រោះពួតីពួតស្តេចឬ លោករឆ្នៀសព្រោះពួតីពួតមហាមាត្យស្តេចឬ លោករឆ្នៀសព្រោះពួតីពួតតិរ្ថិយឬ លោករឆ្នៀសព្រោះពួតីពួតសាវកតិរ្ថិយឬ ។ បើតិក្ខុនោះនិយាយយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោ ខ្ញុំមិនមែនឃាត់បឋមវណ្ណ ចំពោះតិក្ខុនេះដោយរឆ្នៀសទេ មួយវិញទៀតខ្ញុំក៏មិនដឹងថា ខ្ញុំឃាត់បឋមវណ្ណ ចំពោះតិក្ខុនោះដោយហេតុអ្វីទេ ។ ម្នាលតិក្ខុ ពាំងឆ្ងាយ បើតិក្ខុអកតញ្ញូនោះមិនធ្វើចិត្តរបស់ពួកសព្រហ្មចារីជាវិញឲ្យ

อาภเตสิ อนนฺตกาโย ตุฏฺฐิโต ภิกฺขุสิ อลํ วจนาย ฯ สเจ ตาย ภิกฺขาย โจทิโต ภิกฺขุ อนุยุญฺชเตน วิญฺญูหิ สพฺรหฺมจารีหิ ปิฏฺฐิ อาภเตสิ สาธุกาโย ตุฏฺฐิโต ภิกฺขุสิ อลํ วจนาย ฯ สเจ ตาย ภิกฺขาย โจทิโต ภิกฺขุ อมูลเกน จาภิเกน อนุธมฺมสิ ปฏิชานาสิ สงฺฆาทิเสสสฺส อาเปตฺตี(๑) สงฺฆเณ ปกาเรตพฺพา ฯ สเจ ตาย ภิกฺขาย โจทิโต ภิกฺขุ อมูลเกน สงฺฆาทิเสเสน อนุธมฺมสิ ปฏิชานาสิ ยถาธมฺมํ กาเรตพฺพา สงฺฆเณ ปกาเรตพฺพา ฯ สเจ ตาย ภิกฺขาย โจทิโต ภิกฺขุ อมูลเกน ปุลฺลิงฺเคน จาปิตฺติยา จาทิฏฺเฐน จาสุเตน จาปริสุทฺธิยา อนุธมฺมสิ ปฏิชานาสิ ยถาธมฺมํ กาเรตพฺพา สงฺฆเณ ปกาเรตพฺพา ฯ สเจ ตาย ภิกฺขาย ตุฏฺฐิโต ภิกฺขุ จาภิกสฺส อญฺญาปณฺณาสิ ปฏิชานาสิ กาเรตพฺพา สงฺฆเณ ปกาเรตพฺพา ฯ สเจ ตาย ภิกฺขาย ตุฏฺฐิโต ภิกฺขุ สงฺฆาทิเสสสฺส อญฺญาปณฺณาสิ ปฏิชานาสิ สงฺฆาทิเสสสฺ

---

๑ เภเปตฺวา ฯ

ត្រែកអរតាមការសោកស្តាយទេ គួរនឹងពោលថាកិកុដែលត្រូវគេចោទមិនគួរ
កំកុដទៃតិះដៀលទេ គឺឥតទោសទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុអក
ឱទនោះធ្វើចិត្តបេះសព្រហ្មចារីជាវិញឲ្យត្រែកអរតាមសេចក្តីសោកស្តាយ
គួរពោលថាកិកុដែលត្រូវចោទគួរកិកុដទៃតិះដៀលបាន (មានទោស) ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុអកចោទនោះប្តេជ្ញាចំពោះកិកុដែលខ្លួនតាម
កំចាត់ (ចោទ) ដោយអាបត្តិបាចិត្តិយកមួលគ្មាន ត្រូវសង្ឃលើកអាបត្តិ
សង្ឃាទិសេស (ចំពោះភិក្ខុអកចោទនោះ) ហើយសឹមបវារណាចុះ ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុអកចោទនោះប្តេជ្ញាចំពោះកិកុដែលខ្លួនតាម
កំចាត់ (ចោទ) ដោយអាបត្តិសង្ឃាទិសេសមិនមានមូល ត្រូវសង្ឃឲ្យភិក្ខុ
នោះធ្វើតាមធម៌ (ត្រូវសំដែងអាបត្តិចេញ) ហើយសឹមបវារណាចុះ ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុអកចោទនោះប្តេជ្ញាចំពោះកិកុដែលខ្លួនតាម
កំចាត់ដោយអាបត្តិថុល្លច្ច័យ បាចិត្តិយ បាដិទេសនីយ ទុក្កដ ទុព្ភាសិតកក
មួលគ្មាន ត្រូវសង្ឃឲ្យភិក្ខុនោះធ្វើតាមធម៌ (សំដែងអាបត្តិចេញ) ហើយ
សឹមបវារណាចុះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុដែលត្រូវចោទប្តេជ្ញាខ្លួនថា
ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ត្រូវសង្ឃធ្វើនាសនកម្ម (ចំពោះភិក្ខុនោះ) ហើយសឹម
បវារណាចុះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុដែលត្រូវចោទនោះប្តេជ្ញាខ្លួន
ថាត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ត្រូវសង្ឃលើកអាបត្តិសង្ឃាទិសេសហើយ

អាភេរេត្វា សង្ឃេន បវារេតព្ពំ ។ សោ ចេ តិក្ខត្តុំ ចុទិ-
តោ តិក្ខ្មំ ជុលុកជាយំ ចាចិត្តិយំ ចាដនេនរជ្ជិយំ ទុក្កដំ
ទុព្ភាសិតំ អដ្ឋកថាតោ បដិជានាតិ យថាធម្មំ ការា-
បេត្វា សង្ឃេន បវារេតព្ពំ ។

(៤៤) ៨ឆ បន តិក្ខត្តុំ តិក្ខ្មំ តនុមុប្បរិវណាយ
ជុលុកជាយំ អដ្ឋកថាតោ ហោតិ ។ ឯកច្ចេ តិក្ខ្មំ ជុលុក-
ជាយំ ធំដ្ឋោ ហោតិ ឯកច្ចេ តិក្ខ្មំ សង្ឃាដិសេសធំដ្ឋោ
ហោតិ ។ យេ តេ តិក្ខត្តុំ តិក្ខ្មំ ជុលុកជាយំ ធំដ្ឋោ តេសំ
សោ តិក្ខត្តុំ តិក្ខ្មំ ឯកមន្តំ អបនេត្វា យថាធម្មំ ការា-
បេត្វា សង្ឃំ ឧបសង្កមិត្វា ឯវមស្ស វចនីយោ យំ
ខោ សោ អាវុសោ តិក្ខ្មំ អាបត្តិំ អាបន្នោ សាសុ
យថាធម្មំ បដិករោ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ
បវារេយ្យាតិ ។ ៨ឆ បន តិក្ខត្តុំ តិក្ខ្មំ តនុមុប្បរិវណាយ
ជុលុកជាយំ អដ្ឋកថាតោ ហោតិ ។ ឯកច្ចេ តិក្ខ្មំ ជុលុ-
ជាយំ ធំដ្ឋោ ហោតិ ឯកច្ចេ តិក្ខ្មំ ចាចិត្តិយេ ធំដ្ឋោ
ហោតិ ឯកច្ចេ តិក្ខ្មំ ជុលុកជាយំ ធំដ្ឋោ ហោតិ ឯកច្ចេ

សឹមបវារណាចុះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុដែលត្រូវចោទនោះប្តេជ្ញាខ្លួនថាត្រូវអាបត្តិថ្លុច្ចយ ជាចិត្តិយ ជាដំទេសនីយ ទុក្កដ ទុព្ភាសិត ត្រូវសង្ឃឲ្យភិក្ខុនោះធ្វើតាមធម៌ (សំដែងអាបត្តិ ហើយសឹមបវារណាចុះ ។

[๘๔] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះបើមានភិក្ខុត្រូវអាបត្តិថ្លុច្ចយក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ ។ មានភិក្ខុពួកខ្លះយល់ថាអាបត្តិថ្លុច្ចយ បានភិក្ខុពួកខ្លះយល់ថាសង្ឃាទិសេស ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុណាដែលយល់ថាអាបត្តិថ្លុច្ចយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវពួកភិក្ខុនោះនាំភិក្ខុ (ត្រូវអាបត្តិ) នោះចេញទៅកាន់ទីគួរមួយហើយ ឲ្យភិក្ខុនោះធ្វើតាមធម៌ រួចត្រូវចូលទៅរកសង្ឃហើយនិយាយយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិណាហើយ ភិក្ខុនោះបានសំដែងអាបត្តិនោះតាមធម៌ហើយ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ គួរសង្ឃបវារណា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានភិក្ខុត្រូវអាបត្តិថ្លុច្ចយក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ ។ មានភិក្ខុពួកខ្លះយល់ថាអាបត្តិថ្លុច្ចយ មានភិក្ខុពួកខ្លះយល់ថាអាបត្តិជាចិត្តិយ មានភិក្ខុពួកខ្លះយល់ថាអាបត្តិថ្លុច្ចយ មានភិក្ខុពួកខ្លះ

กิกฺขุ ชานิเตสนียนฺติ เหตุ ฯเปฯ กิกฺขุ ชุณฺหปจฺจยนฺติ เหตุ ฯเปฯ กิกฺขุ ทุกฺกฏนฺติ เหตุ ฯเปฯ กิกฺขุ ชุณฺหปจฺจยนฺติ เหตุ ฯเปฯ กิกฺขุ ทุพฺภาสิตนฺติ เหตุ ฯ เย เต กิกฺขเว กิกฺขู ชุณฺหปจฺจยนฺติ เตหิ เม กิกฺขเว กิกฺขูหิ ปกมตฺตํ อนเตฺตา ยถาฉนฺทํ กาเรตฺวา สงฺฆํ อุปสงฺกมิตฺวา เอวมสฺส วจนีโย ยํ โข เม อาวุโส กิกฺขุ อนาปตฺตึ อนาปตฺติ สาสฺส ยถาธมฺมํ ปฏิกาตา ยนฺติ สงฺฆสฺส ปตฺตกลฺลํ สเงฺฆา ปกาเรยฺยาติ ฯ ๔๘ ยนฺ กิกฺขเว กิกฺขู ตถรูปปจฺจยา ปจฺจยปฏิสงฺขา อปฺปฏิสงฺขา ภุญฺเชยฺยุนฺติ อปฺปฏิสงฺขา ภุญฺเชยฺยุนฺติ ชานิตพฺพนฺติ อปฺปฏิสงฺขา ภุญฺเชยฺยุนฺติ ทุกฺกฏนฺติ อปฺปฏิสงฺขา ภุญฺเชยฺยุนฺติ ฯ เหตุ กิกฺขเว กิกฺขู ทุพฺภาสิตนฺติ เหตุ กิกฺขเว สงฺฆาธิเสสนฺติ เหตุ ฯ เย เต กิกฺขเว กิกฺขู ทุพฺภาสิตนฺติ เตหิ เม กิกฺขเว กิกฺขูหิ ปกมตฺตํ อนเตฺตา ยถาฉนฺทํ กาเรตฺวา สงฺฆํ อุปสงฺกมิตฺวา เอวมสฺส วจนีโย ยํ โข เม อาวุโส กิกฺขุ อนาปตฺติ

ยล่ะว่าอาบัติปาฏิเทสนียะ มีกิริยาที่ภิกษุกล่าวคำขอโทษ มีกิริยาที่ภิกษุกล่าวคำขอโทษ มีกิริยาที่ภิกษุกล่าวคำขอโทษ ๆ ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุเหล่าใดย่อมรู้ว่าอาบัติปาฏิเทสนียะ ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุนั้นพึงเข้าไปหาภิกษุรูปหนึ่ง ให้ผ้าอุตราสงค์ (สำหรับห่มเฉวียงบ่า) แล้วสั่งให้ประคองอัญชลีกล่าวอย่างนี้ว่า ข้าแต่ท่านผู้เจริญ ข้าพเจ้าขอโทษ ข้าพเจ้าต้องอาบัติชื่อนี้ ข้าพเจ้าขอแสดงคืนซึ่งอาบัตินั้น ภิกษุนั้นพึงกล่าวว่า เธอจงรู้หรือ ภิกษุนั้นพึงกล่าวว่า ผมรู้ ภิกษุนั้นพึงกล่าวว่า เธอจงสำรวมต่อไป ภิกษุนั้นพึงกล่าวว่า ผมจักสำรวม ภิกษุนั้นพึงกล่าวว่า ธรรมดาว่าการสำรวมเป็นของดีของงาม ๆ ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุเหล่าใดย่อมรู้ว่าอาบัติปาฏิเทสนียะ ภิกษุเหล่านั้นพึงเข้าไปหาภิกษุรูปหนึ่ง ให้ผ้าอุตราสงค์ (สำหรับห่มเฉวียงบ่า) แล้วสั่งให้ประคองอัญชลีกล่าวอย่างนี้ว่า ข้าแต่ท่านผู้เจริญ ข้าพเจ้าขอโทษ ข้าพเจ้าต้องอาบัติชื่อนี้ ข้าพเจ้าขอแสดงคืนซึ่งอาบัตินั้น ภิกษุนั้นพึงกล่าวว่า เธอจงรู้หรือ ภิกษุนั้นพึงกล่าวว่า ผมรู้ ภิกษุนั้นพึงกล่าวว่า เธอจงสำรวมต่อไป ภิกษุนั้นพึงกล่าวว่า ผมจักสำรวม ภิกษุนั้นพึงกล่าวว่า ธรรมดาว่าการสำรวมเป็นของดีของงาม ๆ ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุเหล่าใดย่อมรู้ว่าอาบัติปาฏิเทสนียะ ภิกษุเหล่านั้นพึงเข้าไปหาภิกษุรูปหนึ่ง ให้ผ้าอุตราสงค์ (สำหรับห่มเฉวียงบ่า) แล้วสั่งให้ประคองอัญชลีกล่าวอย่างนี้ว่า ข้าแต่ท่านผู้เจริญ ข้าพเจ้าขอโทษ ข้าพเจ้าต้องอาบัติชื่อนี้ ข้าพเจ้าขอแสดงคืนซึ่งอาบัตินั้น ภิกษุนั้นพึงกล่าวว่า เธอจงรู้หรือ ภิกษุนั้นพึงกล่าวว่า ผมรู้ ภิกษุนั้นพึงกล่าวว่า เธอจงสำรวมต่อไป ภิกษุนั้นพึงกล่าวว่า ผมจักสำรวม ภิกษุนั้นพึงกล่าวว่า ธรรมดาว่าการสำรวมเป็นของดีของงาม ๆ ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุเหล่าใดย่อมรู้ว่าอาบัติปาฏิเทสนียะ ภิกษุเหล่านั้นพึงเข้าไปหาภิกษุรูปหนึ่ง ให้ผ้าอุตราสงค์ (สำหรับห่มเฉวียงบ่า) แล้วสั่งให้ประคองอัญชลีกล่าวอย่างนี้ว่า ข้าแต่ท่านผู้เจริญ ข้าพเจ้าขอโทษ ข้าพเจ้าต้องอาบัติชื่อนี้ ข้าพเจ้าขอแสดงคืนซึ่งอาบัตินั้น ภิกษุนั้นพึงกล่าวว่า เธอจงรู้หรือ ภิกษุนั้นพึงกล่าวว่า ผมรู้ ภิกษุนั้นพึงกล่าวว่า เธอจงสำรวมต่อไป ภิกษุนั้นพึงกล่าวว่า ผมจักสำรวม ภิกษุนั้นพึงกล่าวว่า ธรรมดาว่าการสำรวมเป็นของดีของงาม ๆ ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุเหล่าใดย่อมรู้ว่าอาบัติปาฏิเทสนียะ ภิกษุเหล่านั้นพึงเข้าไปหาภิกษุรูปหนึ่ง ให้ผ้าอุตราสงค์ (สำหรับห่มเฉวียงบ่า) แล้วสั่งให้ประคองอัญชลีกล่าวอย่างนี้ว่า ข้าแต่ท่านผู้เจริญ ข้าพเจ้าขอโทษ ข้าพเจ้าต้องอาบัติชื่อนี้ ข้าพเจ้าขอแสดงคืนซึ่งอาบัตินั้น ภิกษุนั้นพึงกล่าวว่า เธอจงรู้หรือ ภิกษุนั้นพึงกล่าวว่า ผมรู้ ภิกษุนั้นพึงกล่าวว่า เธอจงสำรวมต่อไป ภิกษุนั้นพึงกล่าวว่า ผมจักสำรวม ภิกษุนั้นพึงกล่าวว่า ธรรมดาว่าการสำรวมเป็นของดีของงาม

អាបន្នោ សាសនំ យថាធម្មំ បដិករោតិ យតិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ បវារេយ្យាតិ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ តេនហុបវារណាយ ធុរញ្ញាសិតំ អដ្ឋបេន្តោ ហោតិ ។ ឯកច្ចេ ភិក្ខូ ធុរញ្ញាសិតធិដ្ឋិនោ ហោន្តិ ឯកច្ចេ ភិក្ខូ ឋលុច្ចយធិដ្ឋិនោ ហោន្តិ ឯកច្ចេ ភិក្ខូ ធុរញ្ញាសិតធិដ្ឋិនោ ហោន្តិ ឯកច្ចេ ភិក្ខូ ចាចិត្តិយធិដ្ឋិនោ ហោន្តិ ឯកច្ចេ ភិក្ខូ ធុរញ្ញាសិតធិដ្ឋិនោ ហោន្តិ ឯកច្ចេ ភិក្ខូ ចាដិទេសនីយធិដ្ឋិនោ ហោន្តិ ឯកច្ចេ ភិក្ខូ ធុរញ្ញាសិតធិដ្ឋិនោ ហោន្តិ ឯកច្ចេ ភិក្ខូ ទុក្កដធិដ្ឋិនោ ហោន្តិ ។ យេ តេ ភិក្ខវេ ភិក្ខូ ធុរញ្ញាសិតធិដ្ឋិនោ តេបិ សោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ឯកមន្តំ អបនេត្វា យថាធម្មំ ការាបេត្វា សង្ឃំ ឧបសង្កមិត្វា ឯវមស្ស វចនីយោ យំ ខោ សោ អាវុសោ ភិក្ខុ អាបត្តឹ អាបន្នោ សាសនំ យថាធម្មំ បដិករោតិ យតិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ បវារេយ្យាតិ ។

កិកុនោះក៏ជានសំដែងអាបត្តិនោះតាមធម៌ហើយ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីបវារណាចុះ ៗ ម្នាលកិកុទាំងឡាយ កុងសាសនានេះ បើមានកិកុត្រូវអាបត្តិទុព្ភាសិតកងំថ្លៃបវារណានោះ ៗ មានកិកុពួកខ្លះយល់ថាត្រូវអាបត្តិទុព្ភាសិត កិកុពួកខ្លះយល់ថាត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ មានកិកុពួកខ្លះយល់ថាត្រូវអាបត្តិទុព្ភាសិត កិកុពួកខ្លះយល់ថាត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ កិកុពួកខ្លះយល់ថាត្រូវអាបត្តិទុព្ភាសិត កិកុពួកខ្លះយល់ថាត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយ មានកិកុពួកខ្លះយល់ថាត្រូវអាបត្តិទុព្ភាសិត កិកុពួកខ្លះយល់ថាត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ៗ ម្នាលកិកុទាំងឡាយ ពួកកិកុណាដែលយល់ថាត្រូវអាបត្តិទុព្ភាសិត ម្នាលកិកុទាំងឡាយ ត្រូវពួកកិកុនោះនាំកិកុនោះចេញទៅកាន់ទីគួរមួយ ឲ្យធ្វើតាមធម៌ហើយត្រូវចូលទៅរកសង្ឃរួចនិយាយយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោ កិកុនោះត្រូវអាបត្តិណា កិកុនោះបានសំដែងអាបត្តិនោះតាមធម៌ហើយ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីបវារណាចុះ ៗ

(๒๘) ๙๘ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ឥទានេវ កត្ថចិ អាបត្តិយា អនាបត្តិទិដ្ឋិយា ន បដិកម្មំ ករោតិ ន ទេសេតិ ន វុដ្ឋាតិ តស្ស តាយ អាបត្តិយា អនាបន្នោវ សង្ឃមជ្ឈេ ឋិតោ ធម្មំ ភាសតិ ន វិនយំ ន ធម្មវាទី ន វិនយវាទី ន ធម្មធរោ ន វិនយធរោ ន ធម្មញ្ញូ ន វិនយញ្ញូ ន ធម្មកោវិទោ ន វិនយកោវិទោ ន ធម្មេ ឋិតោ ន វិនយេ ឋិតោ ន ធម្មេ សុប្បតិដ្ឋិតោ ន វិនយេ សុប្បតិដ្ឋិតោ ន ធម្មេ ទឡ្ហមូលជាតោ ន វិនយេ ទឡ្ហមូលជាតោ ន ធម្មេ សុប្បតិដ្ឋិតោ ន វិនយេ សុប្បតិដ្ឋិតោ ន ធម្មេ ទឡ្ហមូលជាតោ ន វិនយេ ទឡ្ហមូលជាតោ ន ធម្មេ ឋិតោ ន វិនយេ ឋិ

(៤៥) ម្នាលកិកុំតាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើកិកុសូត្រឡើងកណ្តាលសង្ឃក្នុងថ្ងៃបវារណានោះថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ វត្ថុនេះច្បាកដ តែបុគ្គលមិនច្បាកដ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីឃាត់វត្ថុទុកហើយសឹមបវារណា ។ ត្រូវកិកុំតាំងឡាយនិយាយនឹងកិកុនោះយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តបវារណា ដើម្បីឲ្យវត្ថុតាំងឡាយស្អាតវិសេស បើវត្ថុច្បាកដ តែបុគ្គលមិនច្បាកដទេ ចូរអ្នកច្បាប់វត្ថុនោះឥឡូវនេះកុំខាន ។ ម្នាលកិកុំតាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះបើមានកិកុសូត្រឡើងកណ្តាលសង្ឃក្នុងថ្ងៃបវារណានោះថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ(ដ្បិត)បុគ្គលនេះច្បាកដ តែវត្ថុមិនច្បាកដទេ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ សូមសង្ឃឃាត់នូវបុគ្គលហើយសឹមបវារណា ។ ត្រូវកិកុំតាំងឡាយនិយាយនឹងកិកុនោះយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តបវារណាដើម្បីឲ្យពួកកិកុព្រមព្រៀងគ្នា បើបុគ្គលច្បាកដ តែវត្ថុមិនច្បាកដទេ ចូរអ្នកច្បាប់បុគ្គលនោះឥឡូវនេះកុំខាន ។ ម្នាលកិកុំតាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានកិកុសូត្រឡើងកណ្តាលសង្ឃក្នុងថ្ងៃបវារណានោះថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ(ដ្បិត)វត្ថុនេះក្តី បុគ្គលក្តី

ញ្ញាយតំ យេន សង្ឃស្ស បត្តចីវរំ វត្តញ្ច បុច្ឆលញ្ច ឋបេត្វា សង្ឃោ បឋមវិយ្យាតិ ។ សោ ឯវមស្ស វចនីយោ ភគវតា ខោ អាវុសោ វិសុទ្ធាធញ្ច សមថ្ថាធញ្ច បឋមំ បញ្ញត្តា សេ វត្តញ្ច បុច្ឆលោ ច បញ្ញាយតំ ឥធានេវ នំ វេនយិកតិ ។ បុព្ពេ ខេ តិក្ខុវេ បឋមវណាយ វត្តំ បញ្ញាយតំ បច្ឆា បុច្ឆលោ តតិយំ វចនាយ ។ បុព្ពេ ខេ តិក្ខុវេ បឋមវណាយ បុច្ឆលោ បញ្ញាយតំ បច្ឆា វត្តំ តតិយំ វចនាយ ។ បុព្ពេ ខេ តិក្ខុវេ បឋមវណាយ វត្តញ្ច បុច្ឆលោ ច បញ្ញាយតំ តតោ តតិយ បឋមវណាយ ឧក្កោដេតំ ឧក្កោដនកំ ចាបិត្តិយន្តិ ។

[៤៦] តេន ខោ បន សមយេន សម្ពហុលា សន្ធិដ្ឋា សម្ភត្តា តិក្ខុ កោសលេសុ ជនបទេសុ អញ្ញតរស្មិំ អាវាសេ វិស្សំ ឧបគច្ឆិសុ ។ តេសំ សមត្តា អញ្ញេ តិក្ខុ កណ្ឌនតារកា កលហតារកា ភណ្ឌនតារកា កសដ្ឋតារកា សង្ឃេ អធិករណតារកា

ក៏ច្បាកដ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ ត្រូវសង្ឃឃាត់ទាំងវត្ថុ ទាំងបុគ្គលហើយសឹមបវារណា ។ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយយ៉ាងនេះ ទើបភិក្ខុនោះថា នែអាវុសោ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តបវារណា ដើម្បីឲ្យវត្ថុទាំងឡាយបរិសុទ្ធផង ដើម្បីឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយព្រមព្រៀងគ្នាផង បើវត្ថុទើបុគ្គលច្បាកដ ចូរលោកច្បាប់វត្ថុទើបុគ្គលនោះកុងកាលឥឡូវនេះមក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើវត្ថុច្បាកដមុនបវារណា បុគ្គលច្បាកដក្រោយបវារណា គួរទើចោទបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើបុគ្គលច្បាកដមុនបវារណា វត្ថុច្បាកដក្រោយបវារណា គួរទើចោទបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើវត្ថុទើបុគ្គលច្បាកដមុនបវារណា កាលបើសង្ឃបានធ្វើបវារណាហើយ បើភិក្ខុសើរើតមានោះឡើង ត្រូវមុក្កាជនកបាចិត្តិយ (ត្រូវបាចិត្តិយព្រោះការសើរើ) ។

(៨៦) កំសម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុច្រើនរូបដែលជាមិត្តគ្នាន់តែយើញគ្នាទើជាមិត្តបានតប់គ្នា (មិត្តសិទ្ធិស្នាលមាំមួន) ចូលទៅចាំវស្សាក្នុងអាវាសមួយកុងកោសលជនបទ ។ ពួកភិក្ខុដទៃដែលនៅជិតខាងភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ធ្វើសេចក្តីប្រកួតប្រកាន់គ្នា ធ្វើសេចក្តីឈ្លោះគ្នា ធ្វើសេចក្តីទាស់ទែងគ្នា ធ្វើតិរច្ឆានកថា ជាអ្នកធ្វើអធិករណ៍ក្នុងសង្ឃចូលទៅ

วสฺสํ อุปคจฺฉึสุ ยถา เตสํ ภิกฺขูนํ วสฺสํ วุฏฺฐานํ ปวา-
รณาย ปวารณา ปาเฏกฺกา ปวารณาติ ฯ อเสฺสาสุ โข
เต ภิกฺขู อญฺญาสิ ภิกฺขู สมฺพหุลา อญฺเญ ภิกฺขู คณฺหาน-
การกา คาลปาการกา วิกาลการกา กสฺสกการกา
สเณฺห อนิกรณการกา วสฺสํ อุปคตา ยถา เตสํ
ภิกฺขูนํ วสฺสํ วุฏฺฐานํ ปวารณาย ปวารณา ปาเฏกฺกา-
ติ ตถา หิ โข อญฺญาสิ ปฏิปฺปสฺสทฺธิ ฯ ภควาเตา
ปจฺจยสฺมึ อาโรเจสุ ฯ ๙๓ ปน ภิกฺขเว สมฺพหุลา
สนฺนิปติตา สมฺพหุลา ภิกฺขู อญฺญาสฺมึ อาวาเส วสฺสํ อุป-
คจฺฉนฺติ ฯ เตสํ สมฺพหุลา อญฺเญ ภิกฺขู คณฺหานการกา
คาลปาการกา วิกาลการกา กสฺสกการกา สเณฺห
อนิกรณการกา วสฺสํ อุปคจฺฉนฺติ ยถา เตสํ ภิกฺขูนํ
วสฺสํ วุฏฺฐานํ ปวารณาย ปวารณา ปาเฏกฺกาติ ฯ
อนุชานามิ ภิกฺขเว เตหิ ภิกฺขูหิ เอฺก สายา อุโป-
สเถ ปาตฺติมุกฺขเมว ตาสุ ตถา ยถา เตหิ ภิกฺขูหิ

ចាំវស្សាដោយប៉ាងថា កាលបើភិក្ខុទាំងនោះនៅចាំវស្សារួចហើយ ពួកយើងនឹងឃាត់បវារណាក្នុងថ្ងៃដែលបវារណា ។ ពួកភិក្ខុទាំងនោះឮដំណឹងថា ពួកភិក្ខុដទៃដែលនៅជិតខាងយើង ជាអ្នកធ្វើសេចក្តីប្រកួតប្រកាន់ធ្វើសេចក្តីឈ្លោះប្រកែក ធ្វើសេចក្តីទាស់ទែងគ្នាធ្វើតិរច្ឆានកថាជាអ្នកធ្វើអធិករណ៍ក្នុងសង្ឃចូលទៅចាំវស្សាដោយគិតថា កាលបើភិក្ខុទាំងនោះនៅចាំវស្សារួចហើយ ពួកយើងនឹងឃាត់បវារណាក្នុងថ្ងៃដែលបវារណាគួរយើងទាំងឡាយប្រតិបត្តិដូចម្តេចហ្ន៎ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះបើមានពួកភិក្ខុច្រើនរូបជាមិត្តដែលធ្លាប់ឃើញគ្នាជាមិត្តសំឡាញ់ចូលមកចូលទៅចាំវស្សាក្នុងអាវាសមួយ ។ ពួកភិក្ខុដទៃដែលនៅជិតខាងពួកភិក្ខុទាំងនោះ ជាអ្នកធ្វើសេចក្តីប្រកួតប្រកាន់ ធ្វើសេចក្តីឈ្លោះ ធ្វើសេចក្តីទាស់ទែង ធ្វើតិរច្ឆានកថា ជាអ្នកធ្វើអធិករណ៍ក្នុងសង្ឃ ចូលទៅចាំវស្សាដោយប៉ាងថា កាលបើភិក្ខុទាំងនោះ នៅចាំវស្សារួចហើយ ពួកយើងនឹងឃាត់បវារណា ក្នុងថ្ងៃដែលបវារណា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យពួកភិក្ខុទាំងនោះ ធ្វើចាតុទ្ទសិកោបោសថពីរបីរ៉ោបោសថ[1] ដោយគិតថា ធ្វើដូចម្តេចពួកយើងនឹងឆ្លងបវារណាឲ្យបានបុនពួកភិក្ខុ

---

១ ក្នុងវស្សា ៣ ខែ បើមានហេតុទាស់ទែងអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើចាតុទ្ទសិករ៉ោបោសថពីរបីរ៉ោបោសថ ឆ្នាំ ពីរ៉ោបោសថទី ៣-៤-៥ ។ ឯទី ៣ គឺរោចខែស្រាពណ៍ទី ៤-៥ ខែភទ្របទទេ ។ ឯធ្វើបែបនេះទុសតិធម្មតាតែខែភទ្របទមួយទេ ។

បឋមវសំ បឋវេយ្យាមាតិ ។ តេ ចេ តិត្ថិយា តិត្ថិ កណ្ឌ-
នការកា តាលហត្ថការកា រិវនការកា តស្សុការកា
សង្ខេ អធិការណាការកា អាវាសំ អាគច្ឆន្តិ តេបិ
តិត្ថិយា អាវាសិកេបិ តិត្ថិយា លទ្ធំ លទ្ធំ សន្ធិបតិត្វា
បឋវេតុំ បឋវេត្វា វត្តព្វា បឋវិតា ខោ មយំ អាវុសោ
យថា អាយស្មន្តោ មញ្ញន្តិ តថា តារេន្តូតិ ។ តេ ចេ
តិត្ថិយា តិត្ថិ កណ្ឌនការកា តាលហត្ថការកា រិវនការ-
កា តស្សុការកា សង្ខេ អធិការណាការកា អសំវិហិតា
តំ អាវាសំ អាគច្ឆន្តិ តេបិ តិត្ថិយា អាវាសិកេបិ តិត្ថិយា
អាសនំ បញ្ញាបេតព្ពំ ចាតោធតំ ចាធបិបំ ចាធតកដលិតំ
ឧបនិក្ខិបិតព្ពំ បច្ចុក្កន្តា បត្តចីវរំ បដិក្កហេតព្ពំ ចាធិយេន
បុច្ឆិតព្ពា ។ តេសំ វិត្តិត្វា ឯសប្បិំ កត្វា បឋវេតុំ ។
បឋវេត្វា វត្តព្វា បឋវិតា ខោ មយំ អាវុសោ យថា
អាយស្មន្តោ មញ្ញន្តិ តថា តារេន្តូតិ ។ ឯវញ្ចុំ លភេថ
ឥច្ចេតំ កុសលំ នោ ចេ លភេថ អាវាសិកេន តិត្ថិយា

ទាំងនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើពួកភិក្ខុជាអ្នកធ្វើសេចក្តីប្រកួតប្រកាន់គ្នា ធ្វើសេចក្តីឈ្លោះប្រកែកគ្នា ធ្វើសេចក្តីទាស់ទែងគ្នា ធ្វើតិរច្ឆានកថា ធ្វើអធិករណ៍ក្នុងសង្ឃទាំងនោះ មកកាន់អាវាស ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុអកនៅក្នុងអាវាសទាំងនោះប្រជុំគ្នាបវារណាភ្លាម ។ ចុះ លុះបវារណាហើយត្រូវនិយាយថា នែអាវុសោ យើងទាំងឡាយបានបវារណារួចហើយ លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយសំគាល់យ៉ាងណា ក៏ប្រព្រឹត្តយ៉ាងនោះចុះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុដែលជាអ្នកធ្វើសេចក្តីប្រកួតប្រកាន់គ្នា ធ្វើសេចក្តីឈ្លោះគ្នា វាទគ្នា ធ្វើតិរច្ឆានកថា ធ្វើអធិករណ៍ក្នុងសង្ឃទាំងនោះមិនបានដឹងរឿងអ្វីហើយមកកាន់អាវាសនោះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុអកនៅក្នុងអាវាសទាំងនោះគ្រាលអាសនៈដ៏គួរទិតលាងដើង តាំងផើងដើង ទុនាប់សម្រាប់ជូតដើង ត្រូវគ្រែកឡើងទទួលយកឫត្រឹមចីវរ ត្រូវសួរភិក្ខុទាំងនោះដោយទឹកធានា ។ ត្រូវបំភាន់ភិក្ខុទាំងនោះហើយទៅកាន់ទីគ្រែសីមាហើយសឹមបវារណាចុះ ។ លុះបវារណាហើយ ត្រូវនិយាយថា នែអាវុសោ យើងទាំងឡាយបានបវារណារួចហើយ លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយសំគាល់យ៉ាងណា ចូរប្រព្រឹត្តយ៉ាងនោះចុះ ។ បើភិក្ខុបានកិច្ចនោះ ដោយអាការដូច្នោះហើយ ការបានន៎ុះជាការល្អ បើមិនបានទេ ត្រូវភិក្ខុអកនៅក្នុងអាវាសដែល

ព្យត្តេន ភិក្ខុនា សង្ឃមជ្ឈេន ញត្តិទុតិយេន កម្មេន កាតព្ពន្តិ ។ តត្ថ ភិក្ខុនាតិ ឧភតោសង្ឃេ ទ្វីហិ ភិក្ខូហិ ឧបាទាយ ឯវំ ពហូហិ ភិក្ខូហិ ។ តត្ថ ព្យត្តេនាតិ បដិពលេន សញ្ញាវេទិតេ កុសលេ ធម្មេ ។ សង្ឃមជ្ឈេនាតិ ឧភតោសង្ឃេ ទ្វីហិ ភិក្ខូហិ ឧបាទាយ ឯវំ ពហូហិ ភិក្ខូហិ ។ ញត្តិទុតិយេន កម្មេនាតិ ញត្តិយា ច អនុសាវនាយ ច ។ ញត្តិ បុព្ពេ វុត្តនយេនេវ ។ អនុសាវនា បន ញត្តិយា ឧបរិ ទ្វីសុ ឋានេសុ ទ្វីហិ អនុសាវនាហិ ។ តត្ថ ឯវមយំ ញត្តិ ឯវមនុសាវនាតិ ឯត្តកេ ឋានេ ញត្តិ ។ ឯត្តកេ ឋានេ អនុសាវនាតិ ឯវំ ញត្តិទុតិយេន កម្មេន កាតព្ពន្តិ ។ តត្ថ ន ឆន្ទា គន្តព្ពន្តិ ឆន្ទទានេន ន គន្តព្ពំ ។ ន ទាតព្ពន្តិ ន ទាតព្ពំ ។ ន សាវេតព្ពន្តិ ន សាវេតព្ពំ ។ ន សុណន្តេន ន សុណិតព្ពន្តិ ន សុណិតព្ពំ ។

ធ្វាសប្រតិពលឲ្យពួកភិក្ខុអកនៅកង់អាវាសផង់គ្នាដឹងថា សូមលោកដ៏មាន
អាយុទាំងឡាយដែលនៅកង់អាវាសស្តាប់ខ្ញុំ បើកម្មមានកាលគួរដល់លោក
ដ៏មានអាយុទាំងឡាយណាហើយ យើងត្រូវធ្វើឧបោសថ ត្រូវសំដែងបាតិ-
មោក្ខ ត្រូវបវារណា កង់តែឆ្លងកន្លងនូវរនោចដែលមកដល់ឥឡូវនេះឯង ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើពួកភិក្ខុជាអកធ្វើសេចក្តីប្រកួតប្រកាន់ ធ្វើសេចក្តី
ឈ្លោះប្រកែក ធ្វើសេចក្តីទាស់ទែង ធ្វើតិរច្ឆានកថា ធ្វើអធិករណ៍ក្នុង
សង្ឃទាំងនោះនិយាយយ៉ាងនេះនឹងអាវាសិកភិក្ខុទាំងនោះថា នែអាវុសោ
ខ្ញុំសូមអង្វរ ចូរលោកទាំងឡាយបវារណាចំពោះយើងកង់តែកាលឥឡូវនេះ
ចុះ ។ ត្រូវអាវាសិកភិក្ខុនិយាយនឹងភិក្ខុទាំងនោះយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោ
លោកទាំងឡាយមិនមែនជាធំក្នុងការបវារណារបស់យើងទេ យើងមិនទាន់
បវារណានៅឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើពួកភិក្ខុអកធ្វើសេចក្តីប្រកួត
ប្រកាន់ ធ្វើសេចក្តីឈ្លោះប្រកែក ធ្វើសេចក្តីទាស់ទែង ធ្វើតិរច្ឆានកថា ធ្វើ
អធិករណ៍ក្នុងសង្ឃទាំងនោះនៅមាលតែអស់កាឡបក្ខនោះ ត្រូវអាវាសិក-
ភិក្ខុដែលធ្វាសប្រតិពលឲ្យពួកអាវាសិកភិក្ខុផង់គ្នាដឹងដោយពាក្យដូចេ្នះ
ថា សូមលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយដែលនៅកង់អាវាសស្តាប់ខ្ញុំ បើកម្ម
មានកាលគួរដល់លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយហើយ យើងទាំងឡាយត្រូវ
ធ្វើឧបោសថ ត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខ ត្រូវបវារណាកង់ដុំណ្ហបក្ខដែលមក

តេ ច តិក្ខវេ តិក្ខ អណ្ឌនការការា តលហការការា
វិជនការការា អស្សការការា សង្ខ អដ្ឋិការណាការការា
តេ តិក្ខ ឯវំ វទេយ្យុំ សាធុ អាវុសោ ឥធានេវ ឆោ
បឋវេវាតិ ។ តេ ឯវមស្ស វចនីយា អដ្ឋិស្សរា ខោ
ឥមេ អាវុសោ អម្ហាកំ បឋវណាយ ន តាវ មយំ
បឋវេស្សាមាតិ ។ តេ ច តិក្ខវេ តិក្ខ អណ្ឌនការការា
តលហការការា វិជនការការា អស្សការការា សង្ខ
អដ្ឋិការណាការការា តមេ ឥច្ចាំ អនុវិសេយ្យុំ តេហិ
តិក្ខវេ តិក្ខេហិ សព្ពេហេវ អាគមេ ឥច្ចេ តោមុ-
ឆិយោ ចាតុម្មាសិឆិយោ អតាមា បឋវេតព្ពំ ។ តេហិ
ច តិក្ខវេ តិក្ខេហិ បឋវិយមានេ តិលានោ អតិ-
លានស្ស បឋវណំ ឋបេតិ សោ ឯវមស្ស វចនីយោ
អាយស្មា ខោ តិលានោ តិលានោ ច អនន្តរាយោ-
តក្ខមោ ឋុត្តោ អតវតា អាគមេហិ អាវុសោ យាវ

ដល់កន្លងកាលឥឡូវនេះ គឺកន្លះខែត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើពួកភិក្ខុអក
ធ្វើសេចក្តីប្រកួតប្រកាន់ ធ្វើសេចក្តីឈ្លោះ ធ្វើសេចក្តីវិវាទ ធ្វើតិរច្ឆានកថា
ធ្វើអធិករណ៍ ក្នុងសង្ឃទាំងនោះ និយាយយ៉ាងនេះនឹងភិក្ខុទាំងនោះថា
នែអាវុសោ ខ្ញុំសូមអង្វរ ចូរលោកទាំងឡាយបវារណាចំពោះយើងទាំង
ឡាយក្នុងកាលឥឡូវនេះចុះ ។ ត្រូវអាវាសិកភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយ
យ៉ាងនេះនឹងភិក្ខុទាំងឡាយនោះថា នែអាវុសោ លោកទាំងឡាយ
មិនមែនជាធំក្នុងការបវារណារបស់យើងទេ យើងមិនទាន់បវារណានៅ
ឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើពួកភិក្ខុអកធ្វើសេចក្តីប្រកួតប្រ-
កាន់ ធ្វើសេចក្តីឈ្លោះ ធ្វើសេចក្តីទាស់ទែង ធ្វើតិរច្ឆានកថា ធ្វើ
អធិករណ៍ ក្នុងសង្ឃទាំងនោះនៅឡើយតែអស់ដុល្លាបក្ខនោះទៀត ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុទាំងនោះនាំគ្នា បវារណាដោយខានមិនបានក្នុង
តិថីជាគំរប់ ៤ ខែនៃវស្សានរដូវជាទីរកនៃផ្កាកុមុទក្នុងដុល្លាបក្ខ ដែលមក
ដល់ឥឡូវនេះ (ថ្ងៃពេញបូណ៌មីខែកត្តិក) ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
បើភិក្ខុទាំងនោះកំពុងតែបវារណា ហើយមានភិក្ខុឈឺឃាត់បវារណាដល់
ភិក្ខុមិនឈឺ ត្រូវភិក្ខុដទៃនិយាយនឹងភិក្ខុឈឺនោះយ៉ាងនេះថា លោកដ៏-
មានអាយុជាអ្នកមានជម្ងឺ ធម្មតាភិក្ខុឈឺព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា
ជាបុគ្គលមិនគាប់ចិត្តនឹងការសោកសួរទេ នែអាវុសោ ចូរលោកវៀចាំទំពំ

อาเวเณ เวเสสิ อาเวเณ อาคนฺตุกาเนา เตเนสฺส-
สีลสฺส ฯ ปาฬิยา ปุถุชฺชนาเนา เตเนตฺถ อตฺถาปตฺติ
ทฏฺฐพฺพา ฯ เตเนวาหิ เย ภิกฺขเว ภิกฺขโว ปกติยา
อสิกฺขิตาเนา สิกฺขาสาชีวสมาปนฺนา ปกติยา สา-
มเณรา วชฺชีนเย อยํ เม อาวุโส ภิกฺขุ สิกฺขาเนา
สิกฺขาเนา จ อนนุโยคกฺขเมา ปุคฺคโล กตมาโน อาคเมหิ
อาวุโส ยาวายํ ภิกฺขุ อาเวเณ เวเสสิ อาเวเณ
อาคนฺตุกาเนา เตเนสฺสสีลสฺส ฯ ปาฬิยา ปุถุชฺชนาเนา
เตเนตฺถ อตฺถาปตฺติ ทฏฺฐพฺพา ฯ เตเนวาหิ เย
ภิกฺขเว ภิกฺขโว ปกติยา สิกฺขิตาเนา สิกฺขาสาชีวสมาปนฺนา
ปกติยา สามเณรา วชฺชีนเย อายสฺมโต
เม สิกฺขาตา สิกฺขาเนา จ อนนุโยคกฺขเมา ปุคฺคโล
กตมาโน อาคเมหิ อาวุโส ยาว อาเวเณ เวเสสิ
อาเวเณ อาเวเณ อาคนฺตุกาเนา เตเนสฺสสีลสฺส ฯ

លោកជារោគសិន ដល់លោកជារោគហើយ កាលបើត្រូវការនឹងចោទក៏ចោទចុះ ។ កាលបើកិកុនិយាយយ៉ាងនេះហើយ កិកុដែលឈឺនោះនៅតែចោទ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ព្រោះមិនអើពើ (នឹងពាក្យឃាត់) ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុទាំងនោះតំពុងតែបវារណា ហើយមានភិក្ខុមិនឈឺឃាត់បវារណាដល់ភិក្ខុឈឺ ត្រូវភិក្ខុដទៃនិយាយនឹងភិក្ខុមិនឈឺនោះយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោ កិកុនេះឯងឈឺ ក៏ធម្មតាភិក្ខុឈឺព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថាជាបុគ្គលមិនគួរដល់ការសួរដេញដោលទេ នែអាវុសោ ចូរលោកវាងចាំទំាភិក្ខុនេះជារោគសិន ដល់លោកនេះជារោគហើយ កាលបើលោកប្រាថ្នានឹងចោទក៏ចោទចុះ ។ កាលបើភិក្ខុដទៃនិយាយយ៉ាងនេះហើយ ភិក្ខុមិនឈឺនោះនៅតែចោទ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ព្រោះមិនអើពើ (នឹងពាក្យឃាត់) ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុទាំងឡាយនោះតំពុងតែបវារណា ហើយមានភិក្ខុឈឺឃាត់បវារណាដល់ភិក្ខុឈឺ ត្រូវភិក្ខុដទៃនិយាយយ៉ាងនេះនឹងភិក្ខុនោះថា លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយជាអ្នកឈឺ ក៏ធម្មតាភិក្ខុឈឺព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថាមិនគួរដល់ការសួរដេញដោលគ្នាទេ នែអាវុសោ ចូរលោកបង្អង់សិនទំាលោកទាំងឡាយជារោគ ដល់លោកដែលមានហេតុ (នោះ) ជាសះស្បើយហើយ កាលបើលោកត្រូវការនឹងចោទក៏ចោទភិក្ខុដែលឥតរោគ (នោះចុះ) ។

ฝาเฏ่ วุจฺจมาเน เอวเมตสฺส อตฺถสฺส ทีปนตฺถาย ฯ
เตหิ เม กิกฺขาเว กิกฺขูหิ ปกาสิยมาเน อกิลาเสน
อกิลาสสฺส ปกาสนตฺถาย ฯเปฯ ตุเมฺห สเชฺชน
สมนฺนาคจฺฉถ สมนฺนาหรถ ยถาธมฺมํ ปฏิปชฺชถ
สเชฺชน ปกาเสตพฺพนฺติ ฯ

(๔๗) เตน โข ปน สมเยน สมฺพหุลา
สนฺทิฏฺฐา สมฺภตฺตา กิกฺขู เกาสเลสุ ชนปเทสุ
อญฺญตรสฺมึ อาวาเส วสฺสูปนายิกาย อุปคจฺฉึสุ ฯ เตสํ ส-
มคฺคานํ สมฺโมทมานานํ อวิวทมานานํ วิหรตานํ อญฺญต-
โร ชาสุวิหาโร อติกโต โหติ ฯ อถ โข เตสํ
กิกฺขูนํ ปฏิสนฺถารสิ อหฺโหสิ โข สมคฺคานํ สมฺโมท-
มานานํ อวิวทมานานํ วิหรตานํ อญฺญตโร ชาสุวิหาโร
อติกโต สเจ มยํ ชนปทานิ ปกาเสสฺสาม สิยาปิ
กิกฺขู ปกาเรตฺวา จาริกํ ปกฺกเมยฺยุํ ฯ อยํ มยฺหา
ชาสุวิหาโร ปริหายิโร ภวิสฺสาม ภควนฺตุ โข อหฺเหวิ

កាលបើកិក្ខុដទៃនិយាយយ៉ាងនោះហើយ កិក្ខុឈឺនោះនៅតែចោទ ត្រូវ
អាបត្តិថ្លាចត្តិយ ព្រោះមិនអើពើ (នឹងពាក្យឃាត់) ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
កាលបើកិក្ខុទាំងឡាយនោះកំពុងតែបវារណា ហើយមានកិក្ខុមិនឈឺឃាត់
បវារណាដល់កិក្ខុមិនឈឺ ។ ត្រូវសង្ឃដេញដោលកិក្ខុទាំងពីរបួនដោយ
ត្រឹមត្រូវ សាកសួរដោយត្រឹមត្រូវហើយឲ្យកិក្ខុទាំងនោះធ្វើតាមធម៌ (គឺសំ-
ដែងអាបត្តិ) ហើយសឹមបវារណាចុះ ។

(៤៧) ក៏សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុច្រើនរូបជាមិត្តធ្លាប់ឃើញគ្នា
ជាមិត្តស្និទ្ធស្នាលមាំមួន ចូលទៅចាំវស្សាក្នុងអាវាសមួយក្នុងកោសល
ជនបទ ។ កាលភិក្ខុទាំងនោះព្រមព្រៀងស្មោះសរគេគ្នាមិនវិវាទគ្នា
ហើយក៏បានដល់នូវធម៌ម្ល៉ាងដែលជាគ្រឿងនៅសប្បាយ[1] ។ គ្រា
នោះឯង កិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា កាលយើងទាំង
ឡាយព្រមព្រៀងគ្នាវិកពយរគេគ្នាមិនទាស់ទែងគ្នា ក៏បានដល់នូវធម៌
ម្ល៉ាងដែលជាគ្រឿងនៅសប្បាយហើយ ក្នុងពេលនេះ បើយើងទាំង
ឡាយនឹងបវារណា គង់នឹងមានពួកភិក្ខុដែលបវារណារួចហើយ
ចៀសចេញទៅកាន់ចារិក យើងទាំងឡាយមុខជានឹងឃ្លាតចាកធម៌ជា
គ្រឿងនៅសប្បាយនេះដោយអាការដូច្នេះមិនខាន យើងទាំងឡាយ

---

១ អដ្ឋកថា សំដៅយកសមថៈ ឬវិបស្សនា ដែលទើបនឹងបាន នៅទន់ ឬខ្ចីនៅឡើយ ។

បដិបន្និតព្ពន្តិ ។ កតរាតោ ឯតមត្ថំ អារោចេស្សំ ។
ឥធ បន តិក្ខវេ សប្ពហ្មាលា សន្និដ្ឋា សម្ភត្តា តិក្ខ្ម
អញ្ញាតារស្មឹ អារាសេ វិស្សុំ ទុបតច្ឆន្តិ ។ តេសំ ស-
បត្តានំ សម្មោទមានានំ អវិរោធមានានំ វិហរតំ អញ្ញ-
តរោ ជាសុវិហារេ អនិវតោ ហោតិ ។ តត្រ ខេ តិក្ខ្ម
ឃរំ ហោតិ អម្ហាកំ ខោ សមត្តានំ សម្មោទមានានំ
អវិរោធមានានំ វិហរតំ អញ្ញតរោ ជាសុវិហារេ អនិវតោ
សចេមយំ ឥទានិ បរាវេស្សាម សិយាបិ តិក្ខ្ម បរាវត្តា
ចារិកំ បក្កមេយ្យុំ ឃរំ មយំ ឥមម្ហា ជាសុវិហារា បរិព-
ហិរា ភវិស្សាមាតិ ។ អទ្ទសាមិ តិក្ខវេ តេមាំ តិក្ខ្ម
បរាវណាសង្កំ តោតុំ ។ ឃរញ្ច បន តិក្ខវេ តោតញ្ច ។
សព្ពហោវ ឯតស្ស សន្និបតិតព្ពំ ។ សន្និបតិត្វា ព្យត្តេន
តិក្ខ្ម បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ សុណាតុ
មេ តន្តេ សង្ឃោ អម្ហាកំ សមត្តានំ សម្មោទមានានំ
អវិរោធមានានំ វិហរតំ អញ្ញតរោ ជាសុវិហារេ អនិវតោ ។

ត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេចហ្ន៎ ។ កិកុគាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្នាលកិកុគាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើមានពួកកិកុជាច្រើនជាមិត្តឃើញគ្នាជាមិត្តសំឌ្ឍស្នាលមាំមួន ចូលទៅចាំវស្សាក្នុងអាវាសមួយ ។ កិកុគាំងឡាយនោះជាអ្នកព្រមព្រៀងស្មោះសរគ្នា មិនឆាស់ទែងគ្នា ហើយបានដល់នូវធម៌ជាគ្រឿងនៅសប្បាយ ។ ម្នាលកិកុគាំងឡាយ បើពួកកិកុនៅក្នុងអាវាសនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា យើងគាំងឡាយជាអ្នកព្រមព្រៀងរីករាយគ្នា មិនវិវាទគ្នា បានដល់នូវធម៌ជាគ្រឿងនៅសប្បាយហើយក្នុងពេលនេះ បើប្រសិនជាយើងនឹងចាកវណា គង់មានពួកកិកុដែលចាកវណាវិញហើយចៀសចេញទៅកាន់ចារិក យើងគាំងឡាយមុខជានឹងឃ្លាតចាកធម៌ជាគ្រឿងនៅសប្បាយនេះ ដោយអាការដូច្នេះមិនខាន ។ ម្នាលកិកុគាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យកិកុគាំងឡាយនោះធ្វើបវារណាសង្គហៈ ។ ម្នាលកិកុគាំងឡាយ កាលបវារណាសង្គហៈនោះត្រូវកិកុធ្វើយ៉ាងនេះ ។ ត្រូវកិកុគាំងអស់ប្រជុំក្នុងទីជាមួយគ្នា ។ លុះប្រជុំគ្នាហើយត្រូវកិកុដែលធ្វាសប្រតិពលឲ្យសង្ឃដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ យើងគាំងឡាយជាអ្នកព្រមព្រៀងគ្នាស្មោះសរគ្នា មិនវិវាទគ្នា បានដល់នូវធម៌ជាគ្រឿងនៅសប្បាយហើយ ។

សចេ មយំ ឥធានិ បភាវេស្សាម សិយាបិ ភិក្ខូ បភាវេន្តា
ចារិតំ បក្កាមេយ្យុំ ឃំ មយំ ឥមម្ហា ជាសុវិហារា បរិហា-
បិតា ភវិស្សាម ។ យនិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ
បភារណាសង្គហំ ករេយ្យ ឥធានិ ឧភោសុ ករេយ្យ
ចាតុទ្ទសេ ចាតុទ្ទសេយ្យ អាគមេ តោមុនិយោ ចាតុម្មា-
សិនិយោ បភាវេយ្យ ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ
មេ ភន្តេ សង្ឃោ អជ្ជាតំ សមគ្គានំ សន្និបាតានំ
អវិវាទមានានំ វិហារតំ អញ្ញតរោ ជាសុវិហារោ អនិត-
តោ ។ សចេ មយំ ឥធានិ បភាវេស្សាម សិយាបិ
ភិក្ខូ បភាវេន្តា ចារិតំ បក្កាមេយ្យុំ ឃំ មយំ
ឥមម្ហា ជាសុវិហារា បរិហាបិតា ភវិស្សាម ។
សង្ឃោ បភារណាសង្គហំ ករោតំ ឥធានិ ឧភោសុ
ករិស្សតិ ចាតុទ្ទសេ ចាតុទ្ទសិស្សតិ អាគមេ តោ-
មុនិយោ ចាតុម្មាសិនិយោ បភាវេស្សតិ ។ យស្សាយ-
ស្មតោ ខមតិ បភារណាសង្គហស្ស ករណំ ឥធានិ
ឧភោសុ ករិស្សតិ ចាតុទ្ទសេ ចាតុទ្ទសិស្សតិ អា-
គមេ តោមុនិយោ ចាតុម្មាសិនិយោ បភាវេស្សតិ សោ

កន្ដ៍ពេលនេះ បើប្រសិនជាយើងទាំងឡាយនឹងបវារណាទៅ គង់មានពួកតិក្ខុដែលបានបវារណាហើយចេញទៅកាន់ចារិក យើងទាំងឡាយមុខជានឹងឃ្លាតចាកធម៌ជាគ្រឿងនៅសប្បាយនេះ ដោយអាការដូច្នេះមិនខាន ។ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ គួរសង្ឃធ្វើបវារណាសង្គហៈ គួរធ្វើឧបោសថគួរសំដែងបាតិមោក្ខ គួរបវារណាក្នុងថ្ងៃជាគំរប់ ៤ ខែនៃវស្សានរដូវជាទីរីកនៃផ្កាកុមុទក្នុង (ដុំណ្ហាបក្ខ) ដែលមកដល់ក្នុងកាលឥឡូវនេះ ។ នេះជាញត្តិ ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្ដាប់ខ្ញុំ យើងទាំងឡាយជាអ្នកព្រមព្រៀងគ្នា រីករាយរកគ្នា មិនខាស់ខែងគ្នា បានដល់នូវធម៌ជាគ្រឿងនៅសប្បាយហើយ ។ ក្នុងពេលនេះ បើយើងទាំងឡាយនឹងបវារណាទៅគង់មានពួកតិក្ខុដែលបានបវារណាហើយចៀសចេញទៅកាន់ចារិក យើងទាំងឡាយមុខជានឹងឃ្លាតចាកធម៌ជាគ្រឿងនៅសប្បាយនេះ ដោយអាការដូច្នេះមិនខាន ។ ឥឡូវសង្ឃធ្វើបវារណាសង្គហៈធ្វើឧបោសថសំដែងបាតិមោក្ខនឹងបវារណាក្នុងថ្ងៃជាគំរប់ ៤ ខែនៃវស្សានរដូវជាទីរីកនៃផ្កាកុមុទក្នុង (ដុំណ្ហាបក្ខ) ដែលមកដល់ក្នុងកាលឥឡូវនេះ ។ ការធ្វើបវារណាសង្គហៈ គឺថាសង្ឃនឹងធ្វើឧបោសថ សំដែងបាតិមោក្ខ នឹងបវារណាក្នុងថ្ងៃជាគំរប់ ៤ ខែនៃវស្សានរដូវជាទីរីកនៃផ្កាកុមុទក្នុង (ដុំណ្ហាបក្ខ) ដែលមកដល់ក្នុងកាលឥឡូវនេះ គាប់ចិត្តដល់លោកម្ចាស់អង្គណា គួរលោក

តុណ្ហស្ស យស្ស ឧក្កមតិ សោ ភាសេយ្យ ។
តតោ សង្ឃេន បវារណាសង្គហោ ឥធានិ ខុទោ-
សបំ ភវិស្សតិ ចាតិមោក្ខំ ខុទ្ទិសិស្សតិ អាគមេ
កោមុទិយា ចាតុម្មាសិនិយា បវារេស្សតិ ។ ឥមតិ
សង្ឃស្ស តស្មា តុណ្ហី ។ ឯវមេតំ ធារយាមីតិ ។
តេហិ ចេ ភិក្ខវេ ភិក្ខូហិ តតោ បវារណាសង្គហោ អញ្ញ-
តរោ ភិក្ខុ ឯវំវាទេយ្យ ឥច្ឆាមហំ អាវុសោ ឧភយថាភិក្ខុ-
បក្ខមិតុំ អត្ថិ មេ ឧភយថេ ភារណីយន្តិ ។ សោ ឯវមស្ស
វចនីយោ សាធុ អាវុសោ បវារេត្វា កច្ឆាហីតិ ។ សោ
ចេ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ បវារយមានោ អញ្ញតរស្ស ភិក្ខុនោ
បវារណំ ឋបេតិ សោ ឯវមស្ស វចនីយោ អនិស្សរោ
ខោ មេ ត្វំ អាវុសោ បវារណាយ ន តាវាហំ បវារេស្ស-
មីតិ ។ តស្ស ចេ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ បវារយមានស្ស

ម្ចាស់អគ្គនោះស្ងៀម មិនតាប់ចិត្តដល់លោកម្ចាស់អគ្គណា គួរលោកម្ចាស់អគ្គនោះនិយាយឡើង ។ បពា្រណាសង្គហៈគឺថាសង្ឃនឹងធ្វើឧបោសថសំដែងចាតិមោក្ខនេះ នឹងបពា្រណាកន្លងថ្ងៃជាគំរប់ ៤ ខែនៃវស្សានរដូវជាទីតែងនៃផ្កាកុម្មុទកន្ធ (ជុណ្ហបក្ខ) ដែលមកដល់ក្នុងកាលឥឡូវនេះ សង្ឃបានធ្វើរួចហើយ ។ បពា្រណាសង្គហៈនោះគាប់ចិត្តដល់សង្ឃហើយ ព្រោះហេតុនោះបានជាសង្ឃស្ងៀម ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវរឿងនេះដោយអាការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ ។ ម្ចាលកិកុតាំងពួយ បើកិកុតាំងពួយនោះធ្វើបពា្រណាសង្គហៈហើយ មានកិកុណាមួយនិយាយយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោ ខ្ញុំជ្រាបច្បាស់នឹងចេញទៅកាន់ចាវកិកក្ខន្ធជនបទ ព្រោះខ្ញុំមានកិច្ចត្រូវធ្វើក្នុងជនបទ ។ ត្រូវកិកុដទៃនិយាយនឹងកិកុនោះយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោ ខ្ញុំសូមអង្វរលោកសិន ចូរលោកបពា្រណាហើយសឹមទៅចុះ ។ ម្ចាលកិកុតាំងពួយ បើកិកុនោះកំពុងតែបពា្រណាឃាត់បពា្រណាកិកុរូបណាមួយគួរកិកុដែលត្រូវគេឃាត់នោះនិយាយយ៉ាងនេះនឹងកិកុអ្នកឃាត់នោះថា នែអាវុសោ លោកមិនមែនជាធំក្នុងការបពា្រណារបស់ខ្ញុំទេ ខ្ញុំនឹងមិនទាន់បពា្រណា ។ ម្ចាលកិកុតាំងពួយ កាលកិកុនោះ កំពុងតែបពា្រណា

អញ្ញតរោ កិក្ខុ តស្ស កិក្ខុនោ បឋមារណំ បដិបតិ ឧភោ សង្ឃេន សមនុយុញ្ជិត្វា សមនុក្កាហិត្វា យថាធម្មំ កាតព្ពា ។ សោ ចេ កិក្ខវេ កិក្ខុ ជនបទេ តំ-ករណីយំ តីរេត្វា បុនទេវ អន្តោ កោមុទិយា ចាតុម្មាសិនិយា តំ អាភសំ អាគច្ឆតិ តេហិ ចេ កិក្ខវេ កិក្ខូហិ បឋមយាមេ អញ្ញតរោ កិក្ខុ តស្ស កិក្ខុនោ បឋមារណំ បដិបតិ សោ ឯវមស្ស វចនីយោ អនិស្សរោ ខោ មេ តុវំ អាវុសោ បឋមារណាយ បឋមរត្តោ អមាឝិ ។ តេហិ ចេ កិក្ខវេ កិក្ខូហិ បឋមយាមេ សោ កិក្ខុ អញ្ញតរស្ស កិក្ខុនោ បឋម-ណំ បដិបតិ ។ ឧភោ សង្ឃេន សមនុយុញ្ជិត្វា សមនុក្កាហិត្វា យថាធម្មំ កាតព្ពា សង្ឃេន បឋមេតព្ពំ ។

បឋមារណកថន្តរំ និដ្ឋិតំ បឋមំ ។

ឥមម្ហិ ខន្ធកេ វត្ថូ ឆចត្តាឡីស ។

ចើមានភិក្ខុណាមួយឃាត់បវារណាភិក្ខុនោះ ត្រូវសង្ឃដេញដោលសួរភិក្ខុ
ចាំងពីរូប លុះសាកសួរហើយសឹមឲ្យភិក្ខុចាំងពីរធ្វើតាមធម៌ (គឺសំដែង
អាបត្តិ) ។ ម្នាលភិក្ខុចាំងឡាយ ចើភិក្ខុនោះឆ្ងាយសម្រែចភិច្ចនោះភង់ជនបទ
ហើយត្រឡប់មកភាន់អាវាសនោះវិញខាងក្នុងថ្ងៃគំរប់ ៤ ខែនៃវស្សានរដូវ
ជាទីតែនៃផ្កាភុមុទ ម្នាលភិក្ខុចាំងឡាយ ចើភិក្ខុចាំងឡាយនោះគំពុងតែបវា-
រណា ហើយមានភិក្ខុណាមួយឃាត់បវារណាដល់ភិក្ខុនោះ គួរភិក្ខុដែល
ត្រូវគេឃាត់នោះនិយាយនឹងភិក្ខុអ្នកឃាត់នោះយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោ
លោកមិនមែនជាឥស្សរៈក្នុងការបវារណារបស់ខ្ញុំទេ ខ្ញុំបានបវារណាហើយ
ម្នាលភិក្ខុចាំងឡាយ ចើភិក្ខុចាំងឡាយនោះគំពុងតែបវារណា ភិក្ខុ
នោះឃាត់បវារណារបស់ភិក្ខុណាមួយ ។ ត្រូវសង្ឃដេញដោលសាកសួរ
ភិក្ខុចាំងពីរូប លុះដេញដោលសាកសួរហើយឲ្យភិក្ខុចាំងពីរូបធ្វើតាមធម៌
ហើយសឹមបវារណាដោយសង្ឃបវារណាចុះ ។

ចប់ បវារណាក្ខន្ធកៈ ទី ៤ ។

ក្នុងខន្ធកៈនេះមាន ៤៦ ក្បាល ។

តស្សុទ្ទានំ

[๔๘] វស្សំ វុត្ថា កោសលេសុ

អាគម្ម[๑] សត្ថុ ទស្សនំ

អជាសុបសុសំភសំ

អញ្ញមញ្ញានុលោមតា

បភាវេត្វាសនេ ទ្វេ ច

ភគ្គកិលានញ្ញាតកា[๒]

ភជា ចោភ ច ឆុត្តា ច

ភិក្ខុបច្ចត្ថិកា តថា

បញ្ច ចត្តារយោ ទ្វេកោ

---

๑ ម. សគមំ ។ ๒ ម. ភគ្គំ គិលានញ្ញាតកា ។

ចុព្ទាននៃបាវរណក្ខន្ធកៈនោះ គឺ

(៤៨) រឿងពួកភិក្ខុនៅចាំវស្សាក្នុងកោសលជនបទ មកគាល់ព្រះសាស្តា ១ រឿងភិក្ខុនៅរួមគ្នាដូចបសុសត្វ (គឺសត្វដែលគេចិញ្ចឹម) មិនជាទីសប្បាយ ១ រឿងបាវរណាជាការអនុលោមដល់គ្នានឹងគ្នា ១ រឿងពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុគុំយកឥដ្ឋអង្ឋយលើអាសនៈក្នុងពេលដែលភិក្ខុជាថេរៈកំពុងបាវរណា ១ រឿងបាវរណាមានពីរយ៉ាង ១ រឿងបាវរណាកម្មបួនយ៉ាង ១ រឿងព្រះអគ្គទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឈឺឲ្យបាវរណា ១ រឿងញាតិចាប់ភិក្ខុក្នុងថ្ងៃបាវរណា ១ រឿងស្តេចចាប់ភិក្ខុក្នុងថ្ងៃបាវរណា ១ រឿងពួកចោរចាប់ភិក្ខុក្នុងថ្ងៃបាវរណា ១ រឿងពួកអ្នកលេងចាប់ភិក្ខុក្នុងថ្ងៃបាវរណា ១ រឿងភិក្ខុជាសត្រូវចាប់ភិក្ខុក្នុងថ្ងៃបាវរណា ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុប្រាំរូបធ្វើបាវរណាដោយសង្ឃបាវរណា ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុបួនរូបបាវរណាដល់គ្នានឹងគ្នា ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុបីរូបបាវរណាដល់គ្នានឹងគ្នា ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុពីរូបបាវរណាដល់គ្នានឹងគ្នា ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុមួយរូប

អាបន្នោ វេមតី សរី

សព្ពោ សង្ឃោ វេមតិកោ

តេបុសមោ ច ថេរោតិ

អាវាសិកោ ចតុទ្ទសោ

លិង្គសំវាសកោ ទុកោ

តន្តញ្ចំ ន និសិន្នាយ

ឆន្ទទានេ បភារណា[1]

សង្ឃវេហិ[2] ខេបិតា មេឃោ

អន្តរា ច បភារណា

ន តេភោគ្គិ ប្បមាតកំ

---

๑ ឧ. ឆន្ទទានបភារណា ។ ๒ ឧ. សវេហិ ។

អធិដ្ឋានបវារណា ១ រឿងកិក្ខុត្រូវអាបត្តិកងថ្ងៃបវារណា ១ រឿងកិក្ខុសង្ឃយអាបត្តិកងថ្ងៃបវារណា ១ រឿងកិក្ខុកំពុងតែបវារណាហើយរលឹកឃើញអាបត្តិ ១ រឿងសង្ឃទាំងអស់ត្រូវសភាគាបត្តិកងថ្ងៃបវារណា ១ រឿងសង្ឃទាំងអស់សង្ឃយសភាគាបត្តិ ១ រឿងកិក្ខុនៅកងអាវាសច្រើនជាងនឹងស្មើគ្នានឹងតិចជាង ១ រឿងពួកអាវាសិកកិក្ខុប្រកាន់ថាថ្ងៃដប់ប្លួន តែពួកអាគន្តុកកិក្ខុប្រកាន់ថាថ្ងៃដប់ប្រាំ ១ រឿងភេទនឹងសំវាសទាំងពីរបស់អាវាសិកកិក្ខុនិងអាគន្តុកកិក្ខុ ១ រឿងកិក្ខុគួរទៅកាន់អាវាសដែលមានកិក្ខុកងថ្ងៃបវារណា ១ រឿងកិក្ខុមិនត្រូវបវារណាកងបរិសទ្យដែលកិក្ខុនីអគ្គិយជាមួយ ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យកិក្ខុបវារណាកងការទ្យេងទ្រឹង ១ រឿងសញ្ចរត្តិយ ១ រឿងមនុស្សឲ្យទានកងថ្ងៃបវារណាដកថដល់ទៀបភ្លឺ ១ រឿងមានភ្លៀងកងថ្ងៃបវារណា ១ រឿងការអន្តរាយដល់បវារណា ១ រឿងព្រះអង្គទ្រង់ហាមមិនឲ្យកិក្ខុមានអាបត្តិធ្លើបវារណា ១ រឿងពួកឆព្វគ្គិយកិក្ខុគិតថាពួកបេសលកិក្ខុយាត់បវារណាដល់ពួកយើង

อฏฺฐปิตา จ ภิกฺขเว
กิมฺหิ ชาติ[๑] ภควา
ธาเรติ สุตสงฺฆาย
โจทเกา จุทิตเกา จ
ปุจฺฉาวุตฺตุ จ ภณฺฑนํ
อาปาทณาสฺส สงฺฆเภเท[๒]
อธิสฺสเร ปกาเรยฺย ฯ

---

๑ ฉ. กิมฺหิ ภิกฺขเว ชาติ ฯ ๒ ฉ. ปกาเรณาสงฺฆเภเท จ ฯ

ហើយប្រញាប់ឃាត់បវារណាជាមុន១ រឿងកិក្ខុឃាត់បវារណាមិនបាន១ រឿងកិក្ខុឃាត់បវារណាដល់កិក្ខុផងគ្នាកន្លែងថ្មបវារណា១ (សេចក្តីសួរថាលោកឃាត់បវារណា) ព្រោះហេតុអ្វី១ រឿងសួរថាវិបត្តិដូចម្តេចខ្លះ១ រឿងឃាត់បវារណាដោយឃើញ ដោយឮដោយរង្កៀស ១ រឿងកិក្ខុអកចោទ ១ រឿងកិក្ខុដែលត្រូវចោទ ១ រឿងកិក្ខុត្រូវអាបត្តិឬមិនត្រូវអាបត្តិ ១ រឿងវត្ថុទំនងបុគ្គល ១ រឿងកិក្ខុអកធ្វើការបង្អាក់ហេតុ ១ រឿងបវារណាសង្គហៈ ១ រឿងកិក្ខុមិនជាធំក្នុងការបវារណា ១ រឿងសង្ឃគួរសាកសួរកិក្ខុទាំងពីរបូ ហើយឲ្យកិក្ខុទាំងពីរបូធ្វើតាមធម៌ ហើយសឹមបវារណា ១ ។

បម្មកុន្ធកំ

(៤៩) តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា រាជគហេ វិហរតិ តិដ្ឋកុជេ បព្ភតេ ។ តេន ខោ បន សមយេន រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ អស្សតិយា តាមិ-កសហស្សស្ស ឥស្សរិយាធិបច្ចំ[1] រជ្ជំ ការេតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ចម្បាយំ សោណោ នាម កោឌ្ឍវិ-សោ សេដ្ឋិបុត្តោ សុខុមាលោ ហោតិ ។ តស្ស ចាឌត លេសុ លោមានិ ជាតានិ ហោន្តិ ។ អថខោ រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ តានិ អស្សតិ[2] តាមិក-សហស្សានិ សន្និចាតាបេត្វា កោឌ្ឍញ្ញេ ការណាយេន សោណស្ស កោឌ្ឍវិសស្ស សន្តិកេ ទូតំ ចាបេសិ អាគច្ឆតុ សោណោ ឥច្ឆាមិ សោណស្ស អាគតន្តិ ។

---

១ ឱ ឥស្សរាធិបច្ចំ ។ ២ អស្សតិ តាមិកសហស្សានីតិ កត្ថចិ ឱត្តរេ ទិស្សតិ ។

បម្លែងឆ្នាំ:

(៤៩) សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគ គង់នៅលើកំពូលភ្នំ
ខៀបក្រុងពាជគ្រឹះ ។ គ្រានោះឯង ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារសោយ
រាជ្យជាឥស្សរាធិបតិលើអ្នកស្រុកចាំង ៨ ម៉ឺន ។ សម័យនោះឯង ក្នុងក្រុង
ចម្ប៉ា មានកូនសេដ្ឋីម្នាក់ឈ្មោះសោណៈ ជាកោឡវិសៈគាត្តហើយជា
សុខុមាលជាតិ ។ សេដ្ឋីបុត្តនោះមានរោមជាច្រើនដុះត្រង់បាតជើងចាំងពីរ។
គ្រានោះ ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារទ្រង់ប្រជុំពួកអ្នកស្រុកចាំង ៨
ម៉ឺន ហើយទ្រង់បញ្ជូនរាជបម្រើទៅកាន់សំណាក់សោណកោឡវិសៈដោយ
មានកិច្ចអ្វីនីមួយថា សោណៈចូរមក ដ្បិតយើងចង់ឲ្យសោណៈមក ។

អថខោ សោណស្ស កោឋិវិស្ស មាតាបិតរោ សោ-
ណំ កោឋិវិសំ ឯតទវោចុំ ឥជ្ជ តេ តាត សោណ
ចាទេ ឧក្កិដ្ឋកាលោ អា ខោ តំ តាត សោណ យេន
រាជា តេន ចាទេ អភិប្បសារេយ្យាសិ វញ្ចោ បុរតោ
បល្ល័ង្កេន និសីទ និសិន្នស្ស តេ រាជា ចាទេ ឧក្កិដ្ឋ-
តិតិំ ។ អថខោ សោណំ កោឋិវិសំ សិរិកាយ អាទេ-
សុំ ។ អថខោ សោណោ កោឋិវិសោ យេន រាជា
មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្ក-
មិត្វា រាជានំ មាគធំ សេនិយំ ពិម្ពិសារំ អភិរាទេត្វា
វញ្ចោ បុរតោ បល្ល័ង្កេន និសីទិ ។ អទ្ទសា ខោ រាជា
មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ សោណស្ស កោឋិវិ-
សស្ស ចាឧតលេសុ លោមានិ ជាតានិ ។ អថខោ រាជា
មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ តានិ អសីតិំ តាបិតស-
ហាសភ្ជានិ និដ្ឋឧម្ហីកោ អត្ថេ អទ្ទសាសិត្វា ឧយ្យោជេសិ
តុម្ហេ ខ្វត្ថ កណោ មយា និដ្ឋឧម្ហីកោ អត្ថេ អទ្ទសាសិតា

វេលានោះឯង ឯមាតាបិតានៃសោណកោឡិវិសបាននិយាយពាក្យនេះនឹងសោណកោឡិវិសថា នែសោណៈកូន ឥឡូវស្តេចចង់ទតមើលជើងរបស់អ្នក នែសោណៈកូន អ្នកឯងកុំចាំបាច់លាជើងបង្ហាញស្តេចឡើយ អ្នកឯងចូរអង្គុយពែនភ្នែនចំពោះព្រះភក្ត្រស្តេចចុះ កាលបើអ្នកអង្គុយទៅហើយស្តេចគង់នឹងទតឃើញជើងអ្នកហើយ ។ គ្រានោះឯង ពួកជនក៏បាននាំសោណកោឡិវិសមកដោយខ្លែស្មែ (មកថ្វាយស្តេច.) ។ ខណៈនោះ សោណកោឡិវិសក៏បានចូលទៅគាល់ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏ថ្វាយបង្គំព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារហើយអង្គុយពែនភ្នែនចំពោះព្រះភក្ត្រស្តេច ។ ឯព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារក៏បានទតទៅឃើញពេមតាំងឡាយដែលដុះពេញជាតជើងរបស់សោណកោឡិវិស ។ គ្រានោះឯង ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារទ្រង់បានប្រទៅនូវប្រយោជន៍[1] តាំងឡាយជាបច្ចុប្បន្ន ចំពោះពួកអ្នកស្រុកតាំង ៨ ម៉ឺននោះស្រែចហើយក៏ទ្រង់បញ្ជូនទៅវិញថា នែនាយតាំងឡាយ យើងបានប្រទៅអ្នកពលគាកងប្រយោជន៍ជាបច្ចុប្បន្នហើយ

---

១ (អដ្ឋកថា) សំដៅយកអំពើតាំងឡាយ មានការភ្ជួរស្រែនឹងលក់ដូរជាដើមដែលប្រែកបដោយធម៌ នឹងពិភ្ញីមមាតាបិតាដែលប្រែកបដោយធម៌ ។

กตญ ภควันฺ(๑) ปยิรุทาสต เสา ตสา ภควโต สมฺม-
ายิโก อาตฺต อนุสาสิสฺสตีติ ฯ อถขา ตาสิ
อสีติ ตาทิกสหสฺสานิ ยเสน ตินฺนกฺขตฺตา ปตฺวา
เตนุปสงฺกมึสุ ฯ เตน ขา ปน สมเยน อา-
ยสฺมา สาคโต ภควโต อุปฏฺฐาโก ฮุตฺวา ฯ อถขา
ตาสิ อสีติ ตาทิกสหสฺสานิ ยเตนายสฺมา สาค-
โต เตนุปสงฺกมึสุ อุปสงฺกมิตฺวา อายสฺมนฺต สาคต
ปตฺตจีวรานิ คเหตฺวา อาสีติ ตาทิกสหสฺสานิ
ปฐมตรนฺตรานิ ภควนฺต ทสฺสนาย สาธุ มยา ภนฺเต
ลเภยฺยาม ภควนฺต ทสฺสนายาติ ฯ เตนหิ ตุมฺเห
อายสฺมนฺโต มุหุตฺต ปเรว ตาว ฮาถ ยาวหิ ภควนฺต
ปฏิวเทมีติ ฯ อถขา อายสฺมา สาคโต เตสิ อสีติ-
ยา ตาทิกสหสฺสานิ ปุรโต เปตฺวา มหาชนสฺส ตาทิกาย
ฉพฺพณฺณาย ปภสฺสราย ปภาย ปุรโต ปภสฺสิตฺวา ภควนฺต ปตฺตจีว
ปานิ คเหตฺวา อาสีติ ตาทิกสหสฺสานิ ปฐมตรนฺตรานิ

๑ ม. ต ภควนฺต ฯ

អ្នកចាំឆ្កាយចូលនាំគ្នាទៅវិញចុះ តែអ្នកចាំឆ្កាយត្រូវនាំគ្នាទៅតាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ព្រះដ៏មានព្រះភាគនោះមុខជានឹងប្រៀនប្រដៅនូវប្រយោជន៍ចាំឆ្កាយក្នុងបរលោកដល់យើងចាំឆ្កាយ ។ វេលានោះឯង ពួកអ្នកស្រុកចាំង ៨ ម៉ឺននោះបានទៅឯកុំគិជ្ឈកូដ ។ សម័យនោះឯង ព្រះសាគតដ៏មានអាយុជាអ្នកបម្រើព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ វេលានោះ ពួកអ្នកស្រុកចាំង ៨ ម៉ឺននោះបានចូលទៅរកព្រះសាគតដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏បាននិយាយពាក្យនេះនឹងព្រះសាគតដ៏មានអាយុថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន ឥឡូវពួកអ្នកស្រុកចាំង ៨ ម៉ឺននេះបានចូលមកកាន់ទីនេះដើម្បីឃើញព្រះដ៏មានព្រះភាគ បពិត្រលោកដ៏ចំរើន យើងខ្ញុំគួរបានឃើញព្រះដ៏មានព្រះភាគទើបជាការប្រពៃ ។ ព្រះសាគតក៏កុតបវិញថា នែអ្នកដ៏មានអាយុចាំឆ្កាយ បើដូច្នោះ អ្នកពាល់គ្នាឈប់បង្អង់ចាំអាត្មាទៅទីនេះ១ ស្របក់ចុះ ចាំអាត្មាក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគសិន ។ គ្រានោះឯង កាលពួកអ្នកស្រុកចាំង៨ម៉ឺននោះកំពុងតែសំឡឹងមើលកន្លែងទីចំពោះមុខព្រះសាគតដ៏មានអាយុក៏ដែកចុះចំផែនថ្ម[1] ហើយទៅផ្គុសកន្លែងទីចំពោះព្រះកន្ត្តុព្រះដ៏មានព្រះភាគ រួចក៏បានពោលពាក្យនេះនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ឥឡូវមានពួកអ្នកស្រុកចាំង ៨ ម៉ឺននេះបាន

---

១ អដ្ឋកថា ថា នែទច្ឆិមានសណ្ឋានដូចព្រះចន្ទពាក់កណ្តាលវង់ទៅខាងក្រោមដំណើរ ។

ภควนฺตํ ธมฺมกถาย ยาจนฺโต ภควา ตาลปุ
ฏญฺเจตีติ ฯ เตนหิ ตฺวํ สาคต วิหารปจฺจนฺตายํ อา
สนฺนํ ปญฺญาเปหีติ ฯ ฆโร ภควโต อายสฺมา สาค-
โต ภควโต ปฏิสฺสุณิตฺวา ปีฐกํ ภเวตฺวา ภควโต
ปุรโต นิมฺมชฺชิตฺวา เตสํ อสีติยา ตาปิกมหา-
มหาสฺสานํ ปุรโต เวกฺขมานานํ ตาวเทว ฉมฺภิตฺวา
วิหารปจฺจนฺตายํ อาสนํ ปญฺญาเปสิ ฯ อถโข ภควา
วิหารา นิกฺขมิตฺวา วิหารปจฺจนฺตายํ ปญฺญตฺเต อาสเน
นิสีทิ ฯ อถโข ตานิ อสีติ ตาปิกมหาสฺสานิ
เยน ภควา เตนุปสงฺกมึสุ อุปสงฺกมิตฺวา ภควนฺตํ
อภิวาเทตฺวา ปจฺจมนฺตานิ นิสีทึสุ ฯ อถโข ตานิ
อสีติ ตาปิกมหาสฺสานิ อายสฺมนฺตญฺเยว สาคตตฺเถ สม-
นฺตปาสาทิเก เถเร ปสาทยึสุ ฯ อถโข ภควา เตสํ อสี-
ตียา ตาปิกมหาสฺสานํ เจตสา เจโตปริวิตกฺกมญฺญา-
ย อายสฺมนฺตญฺเจว สาคตตฺเถ อามนฺเตสิ เตนหิ ตฺวํ สาคต

ចូលមកកាន់ទីនេះដើម្បីឃើញព្រះដ៏មានព្រះភាគ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ព្រះដ៏មានព្រះភាគរមែងជ្រាបនូវកាលគួរជាប្រយោជន៍ក្នុងកាលឥឡូវនេះ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តបថា នែសាគត បើដូច្នោះ អ្នកចូរទៅរៀបចំក្រាលអាសនៈត្រង់ម្ខាងនៃវិហារចុះ ។ ព្រះសាគតដ៏មានអាយុបានទទួលព្រះពុទ្ធដីកាព្រះដ៏មានព្រះភាគថា ព្រះករុណាព្រះអង្គ ហើយក៏នាំយកតាំងជ្រែកចុះក្នុងទីចំពោះព្រះភក្ត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ កាលអ្នកស្រុកទាំង ៨ ម៉ឺននោះកំពុងសំឡឹងមើលក្នុងទីចំពោះមុខ ក៏ស្រាប់តែទៅផុសចំផែនថ្មហើយ ក្រាលអាសនៈត្រង់ម្ខាងនៃវិហារ ។ លុះនោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់យាងចេញពីវិហារទៅគង់នៅលើអាសនៈដែលព្រះសាគតក្រាលត្រង់ម្ខាងនៃវិហារ ។ លំដាប់នោះឯង ពួកអ្នកស្រុកទាំង ៨ ម៉ឺននោះបានចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ រួចអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ គ្រានោះ ពួកអ្នកស្រុកទាំង ៨ ម៉ឺននោះក៏នុបអរពាក់ពាក់ន័ធព្រះសាគតដ៏មានអាយុទៅវិញ មិនបានទុបអរពាក់ពាក់ន័ធព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នោះឡើយ ។ លុះនោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ជ្រាបសេចក្តីបរិវិតក្កក្នុងចិត្តរបស់ពួកអ្នកស្រុកទាំង ៨ ម៉ឺនដោយព្រះទ័យនោះហើយ ទើបទ្រង់ត្រាស់ហៅព្រះសាគតដ៏មានអាយុមកថា នែសាគត បើដូច្នោះអ្នកចូរសំដែង

តំយេ្យាសោ មត្តាយ ឧត្តរិមនុស្សធម្មំ ឥទ្ធិប្បាដិហារិយំ ឧស្សហីតិ ។ ឯវំ កន្តេតំ ខោ អាយស្មា សាគតោ កតវតោ បដិស្សុណិត្វា វេហាសំ អព្ភុគ្គន្ត្វា អាកាសេ អន្តលិក្ខេ ចង្កមតិបិ តិដ្ឋតិបិ និសីទតិបិ សេយ្យំបិ កប្បេតិ បជ្ជលតិបិ(๑) បជ្ជលតិបិ អន្តរធាយតិបិ ។ អថខោ អាយស្មា សាគតោ អាកាសេ អន្តលិក្ខេ អនេកវិហិតំ ឧត្តរិមនុស្សធម្មំ ឥទ្ធិប្បាដិហារិយំ ឧស្សត្វា ភគវតោ ចាតេសុ សិរសោ ឯបតិត្វា ភគវន្តំ ឯតទវោច សត្ថា មេ ភន្តេ ភគវា សាវកោហមស្មិ សត្ថា មេ ភន្តេ ភគវា សាវកោហមស្មីតិ ។ អថខោ តាឯ អសីតិ ភាមិកសហស្សានិ អច្ឆរិយំ វត ភោ អព្ភុតំ វត ភោ សាវកោ បាំ ជាម ឯវំមហិទ្ធិកោ ភវិស្សតិ ឯវំមហានុភាវោ អហោ នូន សត្ថាតំ ភគវន្តំយេវ សមត្ថាបារន្តិ នោ តថា អាយស្មន្តំ

๑ ម. ធូមាយតិ ។

ឥទ្ធិប្បាដិហារ្យដែលជាធម៌របស់មនុស្សជាន់ខ្ពស់ឲ្យក្រៃលែងឡើងទៅទៀត ។ ព្រះសាគតដ៏មានអាយុបានទទួលស្តាប់ព្រះពុទ្ធដីកាព្រះមានព្រះភាគថា ព្រះកុណាព្រះអង្គ ហើយក៏ហោះទៅលើវិហាស៍ ចង្រ្កមគឺដើរខ្លះ ឈរខ្លះ គង់ខ្លះ សិងខ្លះ បណ្តាលឲ្យកើតផ្សែងខ្លះ បណ្តាលឲ្យកើតភ្លើងខ្លះ ប្រាត់ខ្លួនទៅខ្លះ ក្នុងប្រទេសទំនេរគឺអាកាស ។ លំដាប់នោះ ព្រះសាគតដ៏មានអាយុ លុះបានសំដែងឥទ្ធិប្បាដិហារ្យ ជាធម៌របស់មនុស្សជាន់ខ្ពស់ មានប្រការច្រើនយ៉ាងនៅលើប្រទេសទំនេរ គឺអាកាសរួចហើយ ក៏មកក្រាបសិរសា ទៀបព្រះបាទានៃព្រះមានព្រះភាគហើយក៏បានក្រាបបង្គំទូលពាក្យនេះនឹងព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ព្រះមានព្រះភាគ ជាគ្រូរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ ខ្ញុំព្រះអង្គជាសាវក បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាគ្រូរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ ខ្ញុំព្រះអង្គជាសាវក ។ ខណៈនោះ អ្នកស្រុកទាំង ៨ ម៉ឺននោះក៏ពោលថា នែគ្នាយើងដ៏ចំរើន គួរអស្ចារ្យពេកណាស់ នែគ្នាយើងដ៏ចំរើន ហេតុដែលមិនធ្លាប់កើត ។ ឡើងហើយតើ អម្បាលសាវកមានឫទ្ធិខ្លាំង មានអានុភាពច្រើនម្ល៉ះទៅហើយ ចំណង់បើគ្រូគង់មានឫទ្ធានុភាពក្រៃលែង ជាងនេះពិតជាក ហើយបៃមកនុបអរពាក់ពាក់ន្ធឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគវិញ លែងនុបអរពាក់ពាក់ន្ធឹងព្រះសាគត

สาคตนฺ ฯ อถโข ภควา เตสนฺ อสีติยา ตาปิตปส-

หสฺสานนฺ เตสญฺจ เตสญฺจ ปาฏิปุคฺคลิกาย อนุปุพฺพิกถนฺ

กเถสิ เสยฺยถีทนฺ ทานกถนฺ สีลกถนฺ สคฺคกถนฺ

กามานนฺ อาทีนวนฺ โอการนฺ สงฺกิเลสนฺ เนกฺขมฺเม อานิสนฺ-

สนฺ ปกาเสสิ ฯ ยทา เต ภควา อญฺญาสิ กลฺลจิตฺเต

มุทุจิตฺเต วินีวรณจิตฺเต อุทคฺคจิตฺเต ปสนฺนจิตฺเต อถ ยา

พุทฺธานนฺ สามุกฺกํสิกา ธมฺมเทสนา ตนฺ ปกาเสสิ ทุกฺขนฺ

สมุทยนฺ นิโรธนฺ มคฺคนฺ ฯ เสยฺยถาปิ นาม สุทฺธนฺ วตฺถนฺ

อปคตกาฬกนฺ สมฺมเทว รชนนฺ ปฏิคฺคณฺเหยฺย เอวเมว

เตสนฺ อสีตียา ตาปิตปสหสฺสานนฺ ตสฺมิเยว อาส-

เน วิรชนฺ วีตมลนฺ ธมฺมจกฺขุนฺ อุทปาทิ ยงฺกิญฺจิ สมุท-

ยธมฺมนฺ สพฺพนฺ นิโรธธมฺมนฺ ฯ เต ทิฏฺฐธมฺมา ปตฺตธมฺมา

ដ៏មានអាយុដូច្នេះឯងឯង ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ទ្រង់ជ្រាបសេចក្តីបរិតក្កកង់ចិត្តរបស់ពួកអ្នកស្រុកទាំង ៨ មុឺននោះ ដោយព្រះទ័យហើយ ទើបទ្រង់សំដែងនូវអនុបុព្វីកថា ឯអនុបុព្វីកថានោះតើដូចម្តេចខ្លះ គឺព្រះអង្គទ្រង់សំដែងទានកថា សីលកថា សគ្គកថា សំដែងពីទោសរបស់កាមគុណដែលជារបស់លាមកសៅហ្មង ទីងអានិសង្សក្នុងការយេញបួស ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ទ្រង់ជ្រាបថាពួកជនទាំងនោះមានចិត្តស្រួល មានចិត្តទន់ មានចិត្តប្រាសចាកនីវរណៈ មានចិត្តអណ្តែតឡើង មានចិត្តដុះថ្លាក្នុងវេលាណាហើយ ក៏ទ្រង់សំដែងនូវធម្មទេសនាដែលព្រះពុទ្ធទាំងឡាយតែងលើកឡើងសំដែងដោយព្រះអង្គឯង គឺសំដែងពីកងទុក្ខ ហេតុដែលនាំឲ្យកើតកងទុក្ខ សេចក្តីរំលត់នូវកងទុក្ខ ទីងផ្លូវដែលដល់នូវសេចក្តីរំលត់កងទុក្ខ ក្នុងវេលានោះ ។ សំពត់សស្អាតប្រាសចាកវត្ថុមានពណ៌ខៅគួរទទួលយកគ្រឿងជ្រលក់ដោយល្អយ៉ាងណាមិញ ធម្មចក្ខុ (គឺសោតាបត្តិមគ្គ) ឥតមានជូលីឥតមានមន្ទិល ក៏កើតឡើងដល់ពួកអ្នកស្រុកទាំង ៨ មុឺននោះលើអាសនៈនោះថា ធម្មជាតឯណាមួយមានសេចក្តីកើតឡើងជាធម្មតា ធម្មជាតទាំងអស់នោះតែងមានសេចក្តីរលត់ទៅវិញជាធម្មតា យ៉ាងនោះឯង ។ ពួកជនទាំងនោះក៏បានយល់នូវអរិយសច្ចធម៌ហើយ បានដល់នូវអរិយសច្ចធម៌ហើយ

วินิตตมฺหา ปริโยตาทนฺตมฺหา ตีณิปาติกขิยา วิตถกถ-
กถา เวสารชฺชปฺปตฺตา อปราปฺปจฺจยา สตฺถุ สาสเน
ภควนฺตํ ปตฺตเจตุ อภิกฺกนฺตํ ภนฺเต อภิกฺกนฺตํ ภนฺเต
เสยฺยถาปิ ภนฺเต นิกฺกุชฺชิตํ วา อุกฺกุเชฺชยฺย ปฏิจฺฉนฺนํ
วา วิวเรยฺย มูฬฺหสฺส วา มคฺคํ อาจิกฺเขยฺย อนฺธกาเร
วา เตลปชฺโชตํ ธาเรยฺย จกฺขุมนฺโต รูปานิ ทกฺขนฺตีติ
เอวเมว ภควตา อเนกปริยาเยน ธมฺโม ปกาสิโต
เอเต มยํ ภนฺเต ภควนฺตํ สรณํ คจฺฉาม ธมฺมญฺจ ภิกฺขุ-
สงฺฆญฺจ อุปาสเก โน ภควา ธาเรตุ อชฺชตคฺเค
ปาณุเปตํ สรณคมเนติ ฯ

[๙๐] อถโข สีลสฺส เถรสฺส ปตฺต-
เปกฺขสฺส ยถา ยถา โข อยํ ภควตา ธมฺโม เทสิโต
อาปาถมาคโต ธนิโก สุตฺตโต อตฺถโต อนุพฺยญฺชนโต ปติฏฺฐป-

ជានដឹងច្បាស់នូវអរិយសច្ចធម៌ហើយ ជានបុះបិត្តសិប់ក្នុងអរិយសច្ចធម៌ហើយ ធ្វើផុតសេចក្តីសង្ស័យ ប្រាសចេញពីសេចក្តីងឿងឆ្ងល់ដល់នូវសេចក្តីក្រៀវក្រា មិនជានជឿបុគ្គលដទៃក្នុងសាសនានៃព្រះសាស្តា ក៏ជានក្រាបបង្គំទូលពាក្យនេះនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ច្បាស់ណាស់ហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ច្បាស់ណាស់ហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន បុគ្គលផ្ងារឡើងនូវភាជនដែលគេផ្កាប់ចុះ ឬបើកឡើងនូវវត្ថុដែលកំបាំង ឬប្រាប់ផ្លូវដល់អ្នកវង្វេងផ្លូវ ឬគ្រលំភ្លឺប្រទីបប្រេងក្នុងទីងងឹតដោយគិតថា ពួកជនដែលមានចក្ខុនឹងជានឃើញនូវរូបទាំងឡាយយ៉ាងណាមិញ ធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគជានសំដែងដោយអនេកបរិយាយ ក៏ដូច្នោះឯង បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន យើងខ្ញុំទាំងឡាយនេះសូមដល់នូវព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ផង ព្រះធម៌ផង ព្រះភិក្ខុសង្ឃផងថាជាទីរលឹក សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ចាំទុកនូវយើងខ្ញុំថាជាឧបាសកជានដល់ព្រះរតនត្រ័យថាជាទីរលឹកស្មើដោយជីវិតចាប់ដើមតាំងពីថ្ងៃនេះទៅ។

[៥០] គ្រានោះ សោណកោឡិវិសមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា ធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សំដែងហើយ យ៉ាងណា។ អាត្មាអញក៏ជានដឹងជាក់ បុគ្គលដែលនៅគ្រប់គ្រងរក្សាផ្ទះនេះមិនងាយនឹងប្រព្រឹត្ត

វិបុល្លាំ ឯកគ្គបរិសុទ្ធំ សង្ខលិខិតំ ព្រហ្មចរិយំ ចរិតុំ
យទ្ធនាហំ កេសមស្សុំ ឱហារេត្វា កាសាយានិ វត្ថានិ
អច្ឆាទេត្វា អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជេយ្យន្តិ ។ អថខោ
តានិ អសីតិ តាមិកសហស្សានិ ភគវតោ ភាសិតំ អ-
ភិនន្ទិត្វា អនុមោទិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា
បទក្ខិណំ កត្វា បក្កមឹសុ ។ អថខោ សោណោ
កោឌញ្ញោ អចិរប្បក្កន្តេសុ អសីតិយា តាមិកស-
ហស្សេសុ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា
ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និ-
សិន្នោ ខោ សោណោ កោឌញ្ញោ ភគវន្តំ ឯតទវោច
យថា យថាហំ ភន្តេ ភគវតា ធម្មំ ទេសិតំ អាជានាមិ
ឧយិនំ សុភគរំ អគារំ អជ្ឈាវសតា ឯកគ្គបរិបុល្លាំ ឯកគ្គ-
បរិសុទ្ធំ សង្ខលិខិតំ ព្រហ្មចរិយំ ចរិតុំ ឧស្សាហមហំ ភន្តេ
កេសមស្សុំ ឱហារេត្វា កាសាយានិ វត្ថានិ អច្ឆាទេត្វា

ព្រហ្មចរិយធម៌ឲ្យពេញលេញ ឲ្យបរិសុទ្ធដោយចំណែក ១ ដូចជាសង្ខ
ដែលបុគ្គលដុសខាត់ហើយទេ បើដូច្នោះមានតែអាត្មាអញទើបកោរសក់ពុក
មាត់ហើយស្លៀកដណ្តប់សំពត់កាសាយចេញចាកផ្ទះហើយ ឬសភាពភាព
នៃបុគ្គលមិនមានប្រយោជន៍ដោយផ្ទះ ។ ខណៈនោះ ពួកអ្នកស្រុកចាំង ៨
ម៉ឺននោះក៏ជ្រាបនូវកិរិយាទើបធម៌ ដែលព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សំដែង
ហើយក៏ក្រោកចេញចាកអាសនៈ ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ រួច
ធ្វើប្រទក្សិណហើយក៏ចៀសចេញទៅ ។ វេលានោះឯង សោណកោឡិ-
វិស កាលបើពួកអ្នកស្រុកចាំង ៨ ម៉ឺនចៀសចេញទៅមិនយូរប៉ុន្មាន ចូ
ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំ
ព្រះដ៏មានព្រះភាគហើយអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ សោណកោឡិវិស
លុះអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏ចូលក្រាបបង្គំទូលពាក្យនេះនឹងព្រះដ៏
មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ធម៌ដែលព្រះអង្គទ្រង់សំដែងហើយ
យ៉ាងណា ។ ខ្ញុំព្រះអង្គក៏ដឹងច្បាស់ទាំងអស់ បុគ្គលដែលនៅគ្រប់គ្រងរក្សា
ផ្ទះមិនងាយនឹងប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ឲ្យបានពេញលេញ ឲ្យបានបរិសុទ្ធ
ដោយចំណែក ១ ដូចជាសង្ខដែលបុគ្គលដុសខាត់ហើយទេ បពិត្រព្រះ
អង្គដ៏ចំរើន តទៅខ្ញុំព្រះអង្គចង់កោរសក់នឹងពុកមាត់ហើយស្លៀកដណ្តប់

อการสฺมา อนคาริยํ ปพฺพชิตุ๋ ปญฺหาเชตุ มํ ภควา
ภควาติ ฯ อถ ขฺวาหํ สีหฬเก ภิกขู ภควาโต
สนฺติเก ปพฺพชฺชํ อลตฺถ อุปสมฺปทนฺ ฯ อจิรูปสมฺปนฺโน
จ ปนายสฺมา สีหฬเก สพฺรหฺมจาริเน วิหารสิ ฯ ตสฺส
อชฺฌาจารปฺปิโยสฺส ปจฺฉิมโค ชาติ กิญฺจิสฺส ฯ ปจฺฉิมโค
โลหิตเกน สุนฺโข(๑) ปญฺญายติ เสยฺยถาปิ ตกฺขาตนฺ ฯ
อถขฺวา อายสฺมาโต สีหฬสฺส อรหาตสฺส ปริ-
สงฺกิตสฺส ฯ เอตสฺส ปริวิตกฺโก อุทปาทิ เย ขฺวา
โลกสฺมิ ภควาโต สาวกา อรหนฺโตปิ อาสวปริกฺขีณา อภพฺพา อนฺตรา
อญฺญตรา อถ จ ปน เม อาจิกฺขนาย อาสวปริ-
กฺขยสฺส สมฺปชฺชติ สงฺกิลิฏฺโฐ ขฺวา ปน เม กมฺมโล ภวิสฺสติ
ภวิสฺสติ จ กุกฺกุจฺจนฺ ปุญฺญานิ จ ภาสุ ยตฺถนาหนฺ ปา-
ถายาวตฺตา ภวิสฺสติ จ กุกฺกุจฺจายิ ปุญฺญานิ ภวิสฺสนฺติ ฯ

---

๑ ฉ. สุนฺโข ฯ

សំពត់កាសាយចេញចាកផ្ទះហើយ បួសក្នុងឆាតនៃបុគ្គលមិនមានប្រយោជន៍ដោយផ្ទះ បពិត្រព្រះអគ្គដ៏ចំរើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ព្រះមេត្តាបំបួសខ្ញុំព្រះអង្គ ។ សោណកោឡិវិសជ្ឈានបព្វជ្ជុបសម្បទាក្នុងសំណាក់ព្រះមានព្រះភាគ។ លុះព្រះសោណៈដ៏មានអាយុជ្ឈានុបសម្បទាមិនយូរប៉ុន្មាន ក៏ជ្ឈានទៅគង់នៅព្រៃសីតវន (ព្រៃត្រជាក់) ។ កាលសោណភិក្ខុនោះខំប្រាយាមខ្លាំងដើរចង្រ្កមទៅ ជាតារបស់លោកក៏បែក (ចេញឈាម) ។ ទីចង្រ្កមក៏ប្រឡាក់ដោយឈាម ដូចជាទីដែលសម្រាប់សម្លាប់គោ ។ ខណៈនោះ កាលព្រះសោណៈដ៏មានអាយុសម្លឹងក្នុងទិស្សាត់ក៏កើតការត្រិះរិះក្នុងចិត្តយ៉ាងនេះថា ពួកសាវកឯណាមួយនៃព្រះដ៏មានព្រះភាគដែលមានព្យាយាមប្រឹងប្រែង បណ្តាសាវកទាំងនោះ អាត្មាអញក៏ជាសាវកមួយដែរ តែបើទុកជាដូច្នោះ ក៏ចិត្តរបស់អាត្មាអញនៅមិនជាន់ជុតចាកអាសវៈដោយមិនមានឧបាទានឡើយ ឯត្រកូលរបស់អាត្មាអញក៏មានទ្រព្យសម្បត្តិបរិបូណ៌ដែរ អាត្មាអញអាចនឹងបរិភោគទ្រព្យសម្បត្តិផង អាចនឹងធ្វើបុណ្យផង បើដូច្នោះគួរអាត្មាអញវិលត្រឡប់ទៅដើម្បីហីនកេទវិញ (គឺសឹក) ហើយនឹងបរិភោគទ្រព្យសម្បត្តិផង ធ្វើបុណ្យផង ។

អថខោ ភគវា អាយស្មតោ សោណស្ស ចេតសា ចេ-
តោបរិវិតក្កមញ្ញាយ សេយ្យថាបិ នាម ពលវា បុរិសោ
សម្មុញ្ជិតំ វា ពាហំ បសារេយ្យ បសារិតំ វា ពាហំ
សម្មុញ្ជេយ្យ ឯវមេវ តិដ្ឋន្តេវ ភគវតោ អន្តរហិតោ សី-
តវនេ ចាតុរោកាសិ ។ អថខោ ភគវា សម្ពហុលេហិ
ភិក្ខូហិ សទ្ធិំ សេនាសនចារិកំ អាហិណ្ឌន្តោ យេន-
យស្មតោ សោណស្ស ចង្កមោ តេនុបសង្កមិ ។ អទ្ទសា
ខោ ភគវា អាយស្មតោ សោណស្ស ចង្កមំ លោហិ-
តេន ផុដ្ឋំ ឯិស្ថាន ភិក្ខូ អាមន្តេសិ កស្ស ន្វាយំ(១)
ភិក្ខវេ ចង្កមោ លោហិតេន ផុដ្ឋោ សេយ្យថាបិ ភគ-
ឃាតនន្តិ ។ អាយស្មតោ ភន្តេ សោណស្ស អច្ចារទ្ធវី-
រិយស្ស ចង្កមតោ ចាធ ភិជ្ជិត្ថ តស្សាយំ ចង្កមោ
លោហិតេន ផុដ្ឋោ សេយ្យថាបិ ភគវា ឃាតនន្តិ ។ អថ-
ខោ ភគវា យេនាយស្មតោ សោណស្ស វិហារោ តេនុ-
បសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ ឯិសីទិ ។

---

១ ន្វាយន្តំបិ ពត្តព្ពំ ចោត្តរកេ ទិស្សតិ ។

លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ជ្រាបសេចក្តីត្រិះរិះក្នុងចិត្តរបស់ព្រះសោណៈដ៏មានអាយុដោយព្រះទ័យហើយ ក៏ស្រាប់តែបាត់ព្រះអង្គពីលើកំពូលភ្នំគិជ្ឈកូដទៅប្រាកដព្រះអង្គនៅឯព្រៃសីតវន ប្រៀបដូចបុរសមានកំឡាំងលាចេញនូវដើមដៃដែលខ្ជួនបត់ចូល ឬបត់ចូលនូវដើមដៃដែលខ្ជួនលាចេញ ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់យាងទៅកាន់សេនាសនចារិកជាមួយនឹងពួកភិក្ខុជាច្រើនរូប ប្រទានយាងសំដៅទៅកាន់ទីចង្រ្កមរបស់ព្រះសោណៈដ៏មានអាយុនោះ ។ ព្រះមានព្រះភាគក៏ប្រទានទតទៅឃើញទីចង្រ្កមរបស់ព្រះសោណៈដ៏មានអាយុប្រឡាក់ដោយឈាម លុះទតឃើញហើយក៏ត្រាស់ហៅភិក្ខុតំឡាយមកសួរថា ម្នាលភិក្ខុតំឡាយ ទីចង្រ្កមនេះ ជាទីចង្រ្កមរបស់អ្នកណា ប្រទានជាប្រឡាក់ដោយឈាមដូចជាទីសម្រាប់សម្លាប់គោ ។ ភិក្ខុតំឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន កាលព្រះសោណៈដ៏មានអាយុខំព្យាយាមដើរចង្រ្កមទៅ ជាតរបស់លោកក៏ប្រែក នេះជាទីចង្រ្កមរបស់លោកនោះដែលប្រឡាក់ដោយឈាម ដូចជាទីដែលសម្រាប់សម្លាប់គោ ។ លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់យាងចូលទៅកាន់វិហាររបស់ព្រះសោណៈដ៏មានអាយុ លុះយាងចូលទៅដល់ហើយ ក៏ទ្រង់គង់នៅលើអាសនៈដែលគេបានក្រាលទុក ។

អាយស្មាបិ ខោ សោណោ តតាវត្តំ អតិក្កនេត្វា ឯក-
បទំ និសីនិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នំ ខោ អាយស្មន្តំ
សោណំ ភគវា ឯតទវោច ន ន្វ តេ សោណ វោហោត-
តស្ស បដិសល្លីនស្ស ឯវំ ចេតសោ បរិតក្កោ ឧទបាទិ
យេ ខោ កេចិ ភគវតោ សាវកា អារទ្ធវីរិយា វិហរន្តិ
អហមេត្ថមញ្ញតរោ អស្ស ច បន មេ ឃានុទាយ អា-
សវេហិ ចិត្តំ វិមុច្ចតិ សំវិជ្ជតិ ខោ បន មេ កុលេ ភោ-
គា សក្កា ភោគេ ច កុញ្ជិតុំ បុញ្ញានិ ច ការេតុំ យន្នូ-
នាហំ ហីនាយាវត្តិត្វា ភោគេ ច កុញ្ជេយ្យំ បុញ្ញានិ
ច ការេយ្យន្តិ ។ ឯវំ ភន្តេតិ ។ តំ កិំ មញ្ញសិ សោណ
កុសលោ ត្វំ បុព្ពេ អាគារិកភូតោ វីណាយ តន្តិស្សរ-
វេតិ ។ ឯវំ ភន្តេតិ ។ តំ កិំ មញ្ញសិ សោណ យទា
តេ វីណាយ តន្តិយោ អច្ចាយិកា[1]ហោន្តិ អបិនុ តេ

---

១ ម. អច្ចាយត ។

ចំណែកឯព្រះសោណៈដ៏មានអាយុក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ រួចហើយអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះព្រះសោណៈដ៏មានអាយុអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ទើបព្រះមានព្រះភាគទ្រង់មានព្រះបន្ទូលយ៉ាងនេះថា នែសោណៈ កាលអ្នកសម្ងំនៅក្នុងទីស្ងាត់ក៏កើតការគិតរិះក្នុងចិត្តយ៉ាងនេះថា ពួកសាវកណាមួយរបស់ព្រះមានព្រះភាគ ដែលមានព្យាយាមប្រឹងប្រែង បណ្តាសាវកទាំងនោះ អាត្មាអញក៏ជាសាវកមួយដែរ តែបើទុកជាដូច្នោះ ក៏ចិត្តរបស់អាត្មាអញនៅមិនទាន់ផុតចាកអាសវៈទាំងឡាយដោយមិនមានឧបាទានឡើយ មួយទៀត ទ្រព្យសម្បត្តិក្នុងត្រកូលរបស់អាត្មាអញក៏មានបរិបូណ៌ អាត្មាអញអាចនឹងបរិភោគទ្រព្យសម្បត្តិផង ធ្វើបុណ្យផង បើដូច្នោះគួរអាត្មាអញវិលត្រឡប់ទៅដើម្បីហ៊ានកេះហើយបរិភោគទ្រព្យសម្បត្តិផង ធ្វើបុណ្យផង ។ សោណកុក្កុរនោះក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ពិតមែន ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សួរថា នែសោណៈ អ្នកឯងដឹងសំគាល់ហេតុនោះដូចម្តេច កាលពីដើមអ្នកឯងនៅជាគហស្ថនោះជាអ្នកឆ្លាសក្នុងសូរសំឡេងខ្សែពិណឬ ។ ព្រះសោណៈក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ពិតមែន ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សួរថា នែសោណៈ អ្នកឯងដឹងសំគាល់ហេតុនោះដូចម្តេច កាលណាខ្សែពិណរបស់អ្នកតឹងពេកទៅ តើពិណរបស់អ្នកឯងមានសំឡេង

วิณา ตสฺมึ สมเย สาวตี ฉ ภิกฺขู ปกฺกมนฺเต ทิสฺวา
เอวํ ภิกฺขเว ภิกฺขุนา ปาติโมกฺขุทฺทานานิ นาม ปาติโมกฺขุทฺทานานิ
เต วิณาย ตนฺติยา อตินิจฺฉิตา ภิกฺขเว อปิ นุ เต
วิณา ตสฺมึ สมเย สาวตี ฉ ภิกฺขู ปกฺกมนฺเต ทิสฺวา
เอวํ ภิกฺขเว ภิกฺขุนา ปาติโมกฺขุทฺทานานิ นาม ปาติโมกฺขุทฺทานานิ
เต วิณาย ตนฺติยา เนว อจฺจายตา ภิกฺขเว นาตินิ-
จฺฉิตา สเม กุเล ปติฏฺฐิตา อปิ นุ เต วิณา ตสฺมึ
สมเย สาวตี ฉ ภิกฺขู ปกฺกมนฺเต ทิสฺวา ปุน ปกฺกมนฺเต ทิสฺวา
ปุนเทว เอวา สาวตฺถิยา อุทฺทิฏฺฐาย สาวตฺถิ อติ-
ลิตฺถิยา โกสมฺพิยา สาวตฺถิ ตสฺสาติเห ตุมฺเห สาวตฺถิ
ปิยสมตา อธิฏฺฐาหิ(๑) ส[ทิฺธิยาเนน สมตา ปติฏฺฐา
ตตฺถ จ นิมิตฺตา กณฺฐาหิตา ฯ ปุน ปกฺกมนฺเต ขเว อายสฺมา
สาวตฺถิ ภิกฺขเว ปาติโมกฺขุทฺทานานิ ฯ ปุน ขเว ภิกฺขู

๑ ม. อธิฏฺฐหิ ฯ

ពីពេះឬ គួរដល់ការងារក្នុងកាលនោះដែរឬ ។ ព្រះសោណៈក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ការនុ៎ះមិនដូច្នោះទេ ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សួរថា នែសោណៈ អ្នកឯងសំគាល់ហេតុនោះដូចម្តេច កាលណាបើខ្សែពិណរបស់អ្នកធ្ងរពេក តើពិណរបស់អ្នកឯងមានសំឡេងពីពេះឬ គួរដល់ការងារក្នុងកាលនោះដែរឬ ។ ព្រះសោណៈក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ការនុ៎ះមិនដូច្នោះទេ ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សួរថា នែសោណៈ អ្នកសំគាល់ហេតុនោះដូចម្តេច កាលណាបើខ្សែពិណរបស់អ្នកមិនតឹងពេក មិនធ្ងរពេក តាំងនៅក្នុងគុណដ៏ល្មម តើពិណរបស់អ្នកឯងមានសំឡេងពីពេះឬ គួរដល់ការងារក្នុងកាលនោះដែរឬ ។ ព្រះសោណៈនោះក្រាបទូលថា ព្រះកុណា ព្រះអង្គ ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា នែសោណៈ សេចក្តីព្យាយាមដែលតឹងពេកនាំឲ្យកើតសេចក្តីរាយមាយ សេចក្តីព្យាយាមដែលធ្ងរពេក នាំឲ្យកើតសេចក្តីខ្ជិលច្រអូសដូចខ្សែពិណយ៉ាងនោះឯង ព្រោះហេតុនោះ នែសោណៈ ក្នុងវេលានេះ អ្នកចូរតាំងសេចក្តីព្យាយាមឲ្យស្មើក្នុងធម៌ទាំងនេះ ត្រូវប្រើឥន្ទ្រិយទាំងឡាយឲ្យស្មើគ្នាផង ត្រូវកាន់យកនូវនិមិត្តក្នុងសមថៈនោះផង ។ ព្រះសោណៈដ៏មានអាយុបានទទួលស្តាប់ព្រះពុទ្ធដីកាព្រះមានព្រះភាគដោយពាក្យថា ព្រះកុណា ព្រះអង្គ ។ លុះនោះឯង ព្រះមានព្រះភាគ

អាយស្មន្តំ សោណំ ឥមិនា ឯកាទេន ឯវំធិគ្គា សេយ្យ-
ថាបិ នាម ពលវា បុរិសោ សម្មិញ្ជិតំ វា ពាហំ ប-
សារេយ្យ បសារិតំ វា ពាហំ សម្មិញ្ជេយ្យ ឯវមេវ
សីតវនេ អាយស្មតោ សោណស្ស បមុខេ អន្តរហិតោ
តិដ្ឋកេ្ខ បព្ពតេ ចាតុរហោសិ ។ អថខោ អាយស្មា
សោណោ អបរេន សមយេន វីរិយសមតំ អធិដ្ឋាសិ
ឥន្ទ្រិយានញ្ច សមតំ បដិវិជ្ឈិ តត្ត ច និមិត្តំ អក្ខហោ
សិ ។ អថខោ អាយស្មា សោណោ ឯកោ វូបកដ្ឋោ
អប្បមត្តោ អាតាបី បហិតត្តោ វិហរន្តោ ឧចិរស្សេវ
យស្សត្ថាយ កុលបុត្តា សម្មទេវ អគារស្មា អនគារិយំ
បព្ពជន្តិ តទនុត្តរំ ព្រហ្មចរិយបរិយោសានំ ទិដ្ឋេវ ធម្ម
សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា ឧបសម្បជ្ជ វិហាសិ ខីណា
ជាតិ វុសិតំ ព្រហ្មចរិយំ កតំ ករណីយំ នាបរំ ឥ-
ត្ថត្តាយាតិ អព្ភញ្ញាសិ ។ អញ្ញតរោ ច បនាយស្មា
សោណោ អរហតំ អហោសិ ។

ទ្រង់ទូន្មានព្រះសោណៈដ៏មានអាយុដោយនុវាទនេះរួចហើយ ទើបទ្រង់ប្រាប់ព្រះអគ្គអំពីទីចំពោះមុខនៃព្រះសោណៈដ៏មានអាយុ នៅនាព្រៃសីតវន ហើយទ្រង់ប្រាកដនៅលើកំគំផ្សក្ងូដវិញ ប្រៀបដូចជាបុរសដែលមានកំឡាំងលាដើមដៃ ដែលខ្លួនបត់ចូល ឬបត់ចូលនូវដើមដៃដែលខ្លួនលាចេញ ។ លំដាប់នោះ លុះសម័យតមក ព្រះសោណៈដ៏មានអាយុក៏បានតាំងសេចក្តីព្យាយាមស្មើ បានប្រើឥន្ទ្រិយតាំង ៥ ក៏ស្មើគ្នាផង បានកាន់យកនូវនិមិត្តកង៏សមថៈនោះឯង ។ វេលានោះ ព្រះសោណៈដ៏មានអាយុបានចៀសចេញទៅតែម្នាក់ឯង ឥតមានសេចក្តីប្រមាទឡើយ ទំព្យាយាមដុតបង់នូវកិលេស បញ្ជូនចិត្តឲ្យបែរទៅ (កាន់ព្រះនិព្វាន) ពួកកុលបុត្រដែលចេញចាកផ្ទះហើយ ទៅបួសកង៏ការជាបុគ្គលមិនមានប្រយោជន៍ដោយផ្ទះដោយប្រពៃ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់អនុត្តរធម៌ណា (ព្រះសោណៈ) ក៏បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអនុត្តរធម៌នោះ ជាទីបំផុតនៃមគ្គព្រហ្មចារ្យ ដោយបញ្ញាវេសន៍ខ្លួនដោយខ្លួនឯង៏កង៏បច្ចុប្បន្ននេះ បានសម្រេចសម្រាន្តនៅដោយឥរិយាបថតាំង ៤ មិនយូរប៉ុន្មាន ក៏បានដឹងច្បាស់ថា ជាតិកំណើតរបស់អាត្មាអញ អស់ហើយ ព្រហ្មចរិយធម៌អញក៏បាននៅចប់ហើយ កិច្ចដែលត្រូវធ្វើ អញក៏បានធ្វើហើយ ទើង៏មានកិច្ចដទៃអំពីកិច្ចនេះតទៅទៀតគ្មានឡើយ ។ បណ្តាព្រះអរហន្តតាំងពួយ ព្រះសោណៈដ៏មានអាយុក៏ជាព្រះអរហន្តអគ្គមួយដែរ ។

[៩១] អថខោ អាយស្មតោ សោណស្ស អរហាទ្តំ បត្តស្ស ឯតទហោសិ យន្នូនាហំ ភគវតោ សន្តិកេ អញ្ញំ ព្យាករេយ្យន្តិ ។ អថខោ អាយស្មា សោណោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា សោណោ ភគវន្តំ ឯតទវោច យោ សោ ភន្តេ ភិក្ខុ អរហំ ខីណាសវោ វុសិតវា កតករណីយោ ឱហិតភារោ អនុប្បត្តសទត្ថោ បរិក្ខីណភវសំយោជនោ សម្មទញ្ញា-វិមុត្តោ សោ ឆដ្ឋានានិ អធិមុត្តោ ហោតិ នេក្ខម្មាធិមុត្តោ ហោតិ បវិវេកាធិមុត្តោ ហោតិ អព្យាបជ្ឈាធិមុត្តោ ហោតិ ឧបាទានក្ខយាធិមុត្តោ ហោតិ តណ្ហាក្ខយាធិមុត្តោ ហោតិ

---

១ អរហាតិបិ កត្តបិ ហោត្តេ ទិស្សតិ ។

(៥១) លំដាប់នោះ កាលព្រះសោណៈដ៏មានអាយុបានសម្រេចព្រះអរហត្តហើយក៏មានសេចក្តីរិះគិតដូច្នេះថា បើដូច្នោះមានតែអាត្មាអញនឹងសំដែងគុណគឺអរហត្តផល ក្នុងសំណាក់ព្រះមានព្រះភាគ ។ លុះនោះ ព្រះសោណៈដ៏មានអាយុ បានចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគរួចអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ ព្រះសោណៈដ៏មានអាយុអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏បានក្រាបបង្គំទូលភាក្យនេះនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន កិកុណាជាព្រះអរហន្តខីណាស្រព បានសិក្សាព្រហ្មចរិយចប់ហើយ មានកិច្ចសម្រេចហើយ មានភារៈដាក់ចុះហើយ(១) បានសម្រេចប្រយោជន៍របស់ខ្លួនហើយ មានតិលេសជាគ្រឿងប្រកបសត្វក្នុងភពអស់ហើយ មានចិត្តផុតស្រឡះហើយ (ចាកតិលេស) ព្រោះដឹងដោយប្រពៃ ភិក្ខុនោះមានអធ្យាស្រ័យបង្អោនទៅកាន់ហេតុទាំង ៦ យ៉ាង គឺ មានអធ្យាស្រ័យបង្អោនទៅកាន់នេក្ខម្ម(២) (គឺអរហត្ត) ១ មានអធ្យាស្រ័យបង្អោនទៅក្នុងទីស្ងាត់ ១ មានអធ្យាស្រ័យបង្អោនទៅកាន់សេចក្តីមិនព្យាបាទ ១ មានអធ្យាស្រ័យបង្អោនទៅកាន់ធម៌ជាគ្រឿងអស់ទៅនៃឧបាទាន ១ មានអធ្យាស្រ័យបង្អោនទៅកាន់ធម៌ជាគ្រឿងអស់ទៅនៃតណ្ហា ១ មានអធ្យាស្រ័យបង្អោន

---

១ កិលេស ១០ យ៉ាងនឹងខន្ធ ៥ ជាដើមឈ្មោះថាភារៈគឺគ្រឿងធ្ងន់ ដែលហៅថាមានភារៈដាក់ចុះហើយ គឺអស់រលីងដោយកិលេសនឹងខន្ធជាដើមនោះតទៅទៀត ។ ២ អដ្ឋកថាថា បានបាក់ធ្មុះព្រោះនឹងធ្វើឲ្យដាក់ប្បាស់នូវព្រះអរហត្ត ។

អសម្មោហាធិមុត្តោ ហោតិ សំយោ ខោ បន កន្តេ ឥធេកច្ចស្ស អាយស្មតោ ឯវមស្ស កោសលំ សង្ខាមត្តកំ ន្ទន អយមាយស្មា និស្សាយ នេក្ខម្មាធិមុត្តោតិ ន ខោ បនេតំ កន្តេ ឯវំ ទដ្ឋព្ពំ ទីណាសវោ កន្តេ ភិក្ខុ វុសិតវា កតករណីយោ ការណីយមត្តានំ អសមនុបស្សន្តោ កតស្ស វា បដិចយំ ឧយា ភតស្ស វីតភតត្តា នេក្ខម្មាធិ-មុត្តោ ហោតិ ឧយា នោសស្ស វីតនោសត្តា នេក្ខម្មាធិ-មុត្តោ ហោតិ ឧយា មោហស្ស វីតមោហត្តា នេក្ខម្មាធិ-មុត្តោ ហោតិ សំយោ ខោ បន កន្តេ ឥធេកច្ចស្ស អាយស្ម-តោ ឯវមស្ស លាភសក្ការសិលោកំ ន្ទន អយមាយស្មា និកាមយមានោ ចរិវេកាធិមុត្តោតិ ន ខោ បនេតំ កន្តេ ឯវំ ទដ្ឋព្ពំ ទីណាសវោ កន្តេ ភិក្ខុ វុសិតវា កតករណីយោ

ទៅកាន់សេចក្តីមិនវាំង្ហ ១ បពិត្រព្រះអគ្គដ៏ចំរើន មានហេតុថា ក្នុងលោកនេះ មានលោកដ៏មានអាយុពួកខ្លះមានសេចក្តីរិះគិតដូច្នេះថា លោកដ៏មានអាយុនេះឈ្មោះថាមានអធ្យាស្រ័យបង្អោនទៅកាន់នេក្ខម្ម: ព្រោះអាស្រ័យនូវគុណ គ្រាន់តែសេចក្តីដឿឺប៉ុណ្ណោះឯង បពិត្រព្រះអគ្គដ៏ចំរើន បុគ្គលកុំគប្បីយល់ហេតុនេះ ដូច្នេះឡើយ បពិត្រព្រះអគ្គដ៏ចំរើន ឯកិក្ខុដែលជាព្រះខីណាស្រព ចានសិក្សាព្រហ្មចារ្យចប់ហើយ មានកិច្ចសម្រេចហើយ កាលមិនចានពិចារណាខ្លួន ដែលមានកិច្ចត្រូវធ្វើឬមិនចានពិចារណានូវសេចក្តីចំរើននៃកិច្ច ដែលខ្លួនចានធ្វើហើយ ចានឈ្មោះថា មានអធ្យាស្រ័យបង្អោនទៅកាន់នេក្ខម្ម: ព្រោះអស់រាគ: ព្រោះច្យុតចាករាគ:ហើយ ឈ្មោះថា មានអធ្យាស្រ័យបង្អោនទៅកាន់នេក្ខម្ម: ព្រោះអស់ទោស: ព្រោះច្យុតចាកទោស:ហើយ ឈ្មោះថាមានអធ្យាស្រ័យបង្អោនទៅកាន់នេក្ខម្ម: ព្រោះអស់មោហ: ព្រោះច្យុតចាកមោហ:ហើយ បពិត្រព្រះអគ្គដ៏ចំរើន មានហេតុថា ក្នុងលោកនេះ មានលោកដ៏មានអាយុពួកខ្លះ មានសេចក្តីរិះគិតយ៉ាងនេះថា លោកដ៏មានអាយុនេះ ជាអ្នកច្យុតចាកសក្ការ: នឹងសេចក្តីសរសើរហើយ ឈ្មោះថា មានអធ្យាស្រ័យបង្អោនទៅក្នុងទីដ៏ស្ងាត់ បពិត្រព្រះអគ្គដ៏ចំរើន បុគ្គលកុំគប្បីយល់ហេតុនេះ ដូច្នេះឡើយ បពិត្រព្រះអគ្គដ៏ចំរើន ឯកិក្ខុជាព្រះខីណាស្រពសិក្សាព្រហ្មចារ្យចប់ហើយ មាន

ការណ៍ាយមត្តានំ អសមធុបស្សន្តោ កតស្ស ច បដិចយំ
๑យា ភគស្ស វីតភគត្តា បវិវេកាធិមុត្តោ ហោតិ ๑យា
នោសស្ស វីតនោសត្តា បវិវេកាធិមុត្តោ ហោតិ ๑យា
មោហស្ស វីតមោហត្តា បវិវេកាធិមុត្តោ ហោតិ សិយា
ខោ បន ភន្តេ ឥធេកច្ចស្ស អាយស្មតោ ឯវមស្ស សីល-
ព្វតបរាមាសំ ឆ្ឌេ អយមាយស្មា សារតោ បច្ចាកច្ឆន្តោ
អព្យាបជ្ឈាធិមុត្តោតិ ន ខោ បនេតំ ភន្តេ ឋានំ វិជ្ជតិ
ទីឃាសកេ ភន្តេ កិក្ខុ វុសិតវា កតករណីយោ
ការណ៍ាយមត្តានំ អសមធុបស្សន្តោ កតស្ស ច បដិចយំ
๑យា ភគស្ស វីតភគត្តា អព្យាបជ្ឈាធិមុត្តោ ហោតិ
๑យា នោសស្ស វីតនោសត្តា អព្យាបជ្ឈាធិមុត្តោ ហោតិ

កិច្ចសម្រេចហើយ មិនបានពិចារណានូវខ្លួនដែលមានកិច្ចត្រូវធ្វើ ឬមិនបានពិចារណានូវសេចក្តីចំរើននៃកិច្ចដែលខ្លួនបានធ្វើហើយ ឈ្មោះថាមានអធ្យាស្រ័យបង្អោនទៅក្នុងទីដ៏ស្ងាត់ ព្រោះអស់ពាគៈ ព្រោះច្បាសចាកពាគៈហើយ ឈ្មោះថាមានអធ្យាស្រ័យបង្អោនទៅក្នុងទីដ៏ស្ងាត់ ព្រោះអស់ទោសៈ ព្រោះច្បាសចាកទោសៈហើយ ឈ្មោះថាមានអធ្យាស្រ័យបង្អោនទៅក្នុងទីដ៏ស្ងាត់ ព្រោះអស់មោហៈ ព្រោះច្បាសចាកមោហៈហើយ បពិត្រព្រះអគ្គដ៏ចំរើន មានហេតុថា ក្នុងលោកនេះ មានលោកដ៏មានអាយុពួកខ្លះ មានសេចក្តីរិះគិតយ៉ាងនេះថា លោកដ៏មានអាយុនេះកាលត្រឡប់មកកាន់សេចក្តីប្រកាន់សីលប្រកាន់វត្តដោយសភាវៈថ្លៃថ្នា ឈ្មោះថាមានអធ្យាស្រ័យបង្អោនទៅកាន់សេចក្តីមិនព្យាបាទ បពិត្រព្រះអគ្គដ៏ចំរើន បុគ្គលកុំគប្បីយល់ហេតុនេះដូច្នេះឡើយ បពិត្រព្រះអគ្គដ៏ចំរើន កិក្កុជាព្រះខីណាស្រពចាស់សិក្សាព្រហ្មចារ្យចប់ហើយ មានកិច្ចសម្រេចហើយ មិនបានពិចារណានូវខ្លួនដែលមានកិច្ចត្រូវធ្វើឬមិនបានពិចារណានូវសេចក្តីចំរើននៃកិច្ចដែលខ្លួនធ្វើហើយ ឈ្មោះថាមានអធ្យាស្រ័យបង្អោនទៅកាន់សេចក្តីមិនព្យាបាទ ព្រោះអស់ពាគៈ ព្រោះច្បាសចាកពាគៈហើយ ឈ្មោះថាមានអធ្យាស្រ័យបង្អោនទៅកាន់សេចក្តីមិនព្យាបាទ ព្រោះអស់ទោសៈ ព្រោះច្បាសចាកទោសៈហើយ ឈ្មោះថាមានអធ្យាស្រ័យបង្អោនទៅ

๑យា មោហស្ស វីតមោហត្តា អព្យាបជ្ឈាធិមុត្តោ ហោតិ
๑យា ភគស្ស វីតភគត្តា ឧបាទានក្ខយាធិមុត្តោ ហោតិ
๑យា នោសស្ស វីតនោសត្តា ឧបាទានក្ខយាធិ-
មុត្តោ ហោតិ ๑យា មោហស្ស វីតមោហត្តា ឧបាទា-
នក្ខយាធិមុត្តោ ហោតិ ๑យា ភគស្ស វីតភគត្តា
តណ្ហាក្ខយាធិមុត្តោ ហោតិ ๑យា នោសស្ស វីតនោ-
សត្តា តណ្ហាក្ខយាធិមុត្តោ ហោតិ ๑យា មោហស្ស
វីតមោហត្តា តណ្ហាក្ខយាធិមុត្តោ ហោតិ ๑យា ភគស្ស
វីតភគត្តា អសម្មោហាធិមុត្តោ ហោតិ ๑យា នោសស្ស
វីតនោសត្តា អសម្មោហាធិមុត្តោ ហោតិ ๑យា មោហស្ស
វីតមោហត្តា អសម្មោហាធិមុត្តោ ហោតិ ឯវំ សម្មា-
វិមុត្តចិត្តស្ស ភន្តេ ភិក្ខុនោ កុសា ចេបិ ចក្ខុវិញ្ញេយ្យា

កាន់សេចក្តីមិនព្យាបាទ ព្រោះអស់មោហៈ ព្រោះច្រាសចាកមោហៈ ហើយ ឈ្មោះថាមានអធ្យាស្រ័យបង្អោនទៅកាន់ធម៌ជាគ្រឿងអស់ទៅនៃទុបាទាន ព្រោះអស់ពគៈ ព្រោះច្រាសចាកពគៈហើយ ឈ្មោះថាមានអធ្យាស្រ័យបង្អោនទៅកាន់ធម៌ជាគ្រឿងអស់ទៅនៃទុបាទាន ព្រោះអស់ទោសៈ ព្រោះច្រាសចាកទោសៈហើយ ឈ្មោះថាមានអធ្យាស្រ័យបង្អោនទៅកាន់ធម៌ជាគ្រឿងអស់ទៅនៃទុបាទាន ព្រោះអស់មោហៈ ព្រោះច្រាសចាកមោហៈហើយ ឈ្មោះថាមានអធ្យាស្រ័យបង្អោនទៅកាន់ធម៌ជាគ្រឿងអស់ទៅនៃតណ្ហា ព្រោះអស់ពគៈ ព្រោះច្រាសចាកពគៈហើយ ឈ្មោះថាមានអធ្យាស្រ័យបង្អោនទៅកាន់ធម៌ជាគ្រឿងអស់ទៅនៃតណ្ហា ព្រោះអស់ទោសៈ ព្រោះច្រាសចាកទោសៈហើយ ឈ្មោះថាមានអធ្យាស្រ័យបង្អោនទៅកាន់ធម៌ជាគ្រឿងអស់ទៅនៃតណ្ហា ព្រោះអស់មោហៈ ព្រោះច្រាសចាកមោហៈហើយ ឈ្មោះថាមានអធ្យាស្រ័យបង្អោនទៅកាន់សេចក្តីមិនវង្វេង ព្រោះអស់ពគៈ ព្រោះច្រាសចាកពគៈហើយ ឈ្មោះថាមានអធ្យាស្រ័យបង្អោនទៅកាន់សេចក្តីមិនវង្វេង ព្រោះអស់ទោសៈ ព្រោះច្រាសចាកទោសៈហើយ ឈ្មោះថាមានអធ្យាស្រ័យបង្អោនទៅកាន់សេចក្តីមិនវង្វេង ព្រោះអស់មោហៈ ព្រោះច្រាសចាកមោហៈហើយ បពិត្រព្រះអគ្គដ៏ចំរើន តិក្ខុកាល បើមានចិត្តផុតស្រឡះប្រពៃយ៉ាងនេះហើយ បើទុកជារូបទាំងឡាយដែល

ยถา จกฺขุสฺส อาทานํ อาคจฺฉติ เนวสฺส จิตฺตํ ปริ-
ยาทิยติ อทิสฺสีกตเมวสฺส จิตฺตํ โหติ ปิตา
อาเนญฺชปฺปตฺตา[๑] วิญฺญาณุปสฺสิตา กุสา เจปิ สោ-
ตวิญฺญาณา สทฺทา... ฆานวิญฺญาณา คนฺธา... ชิวฺหาวิญฺญาณา
รสา... กายวิญฺญาณา โผฏฺฐพฺพา... มโนวิญฺญาณา ธมฺมา
มนสฺส อาทานํ อาคจฺฉติ เนวสฺส จิตฺตํ ปริยาทิยติ
อทิสฺสีกตเมวสฺส จิตฺตํ โหติ ปิตา อาเนญฺชปฺปตฺตา
วิญฺญาณุปสฺสิตา เสยฺยถาปิ ภนฺเต สោโณ ปฏ-
โต อจฺฉินฺนา อสุสิโร ฯเปฯ ปุราตฺถิมาย เจปิ
ทิสาย อาคจฺเฉยฺย กุสา ภาสาวุฏฺฐิ เนว นํ สงฺกมฺเปยฺย

---

๑ ฉ. อาเนญฺชปฺปตฺตา ฯ

មានកំឡាំងគួរនឹងដឹងច្បាស់ដោយក្អែក មកកាន់គន្ធងក្អែក ក៏មិនបានត្រូវ
សង្កត់ចិត្តរបស់កិកុនោះបានឡើយ ចិត្តរបស់កិកុនោះដែលអារម្មណ៍មិន
បានធ្វើឲ្យច្រឡំដោយកិលេស ជាចិត្តឋិតនៅខ្ជាប់ខ្ជួន ឥតមានកម្រើក
ដោយតណ្ហាហើយ ពិចារណាឃើញនូវសេចក្តីកើតឡើងនឹងសេចក្តីរលត់
ទៅនៃចិត្តនោះ បើសំឡេងខាំងឡាយដែលមានកំឡាំងគួរនឹងដឹងច្បាស់
ដោយត្រចៀកបាន… ក្លិនខាំងឡាយដែលមានកំឡាំងគួរនឹងដឹងច្បាស់
ដោយច្រមុះបាន… រសខាំងឡាយដែលមានកំឡាំងគួរនឹងដឹងច្បាស់
ដោយអណ្តាតបាន… ផោដ្ឋព្វៈ (គឺអារម្មណ៍ដែលមកប៉ះត្រូវកាយ) ខាំង
ឡាយដែលមានកំឡាំងគួរនឹងដឹងច្បាស់ដោយកាយបាន… ធម្មារម្មណ៍
(គឺអារម្មណ៍ដែលកើតនឹងចិត្ត) ខាំងឡាយដែលមានកំឡាំងគួរនឹងដឹង
ច្បាស់ដោយចិត្តបាន មកកាន់ផ្លូវនៃចិត្ត ក៏ត្រូវសង្កត់ចិត្តរបស់លោក
នោះមិនបានឡើយ ចិត្តរបស់លោកនោះដែលអារម្មណ៍មិនបានធ្វើឲ្យ
ច្រឡំដោយកិលេស ជាចិត្តឋិតនៅខ្ជាប់ខ្ជួន ឥតមានកម្រើកដោយ
តណ្ហាហើយ លោកបានពិចារណាឃើញនូវសេចក្តីកើតឡើងនឹងសេចក្តី
រលត់ទៅនៃចិត្តនោះ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ឧបមាដូចជាកុំថ្ម ឥត
ប្រេះឥតប្រហោង ជាកុំតាន់សុទ្ធ បើមានសំណុំខ្យល់ដែលមានកំឡាំង
ខ្លាំងបក់បោកមកពីទិសខាងកើតក្តី ក៏ញាំងកុំនោះ ឲ្យកម្រើកមិនបាន

ฉ สมฺปคฺคเหฺยฺยฺย ฉ สมฺปวาเรฺยฺย ปฏิฺญาย เจปิ
ฐิสาย อาคเจฺยฺย กุสา ภวนฺติ ฯเป ฯ ฉณฺฑาย เจปิ
ฐิสาย อาคเจฺยฺย กุสา ภวนฺติ ฯเป ฯ ฉกฺกิณาย
เจปิ ฐิสาย อาคเจฺยฺย กุสา ภวนฺติ เอว ฉ
สงฺฆเมฺยฺย ฉ สมฺปคฺคเหฺยฺย ฉ สมฺปวาเรฺยฺย ฆาเมว
เขา คเณ ฆา สมฺมาวิมุตฺตจิตฺตสฺส ภิกฺขเว กุสา เจปิ
จกฺขาวิฺญฺญา รูปา จกฺขุสฺส อาปาถ อาคจฺฉนฺติ เอวสฺส
จิตฺตํ ปริยาฐิยนฺติ อปิสฺสุ คตเมวสฺส จิตฺตํ เหาติ ปิตฺ
อาเลฺญปฺปตฺตํ วยฺญฺชนปฺปฏิสฺสาติ กุสา เจปิ โสต-
วิฺญฺญา สทฺทา... ฆานวิฺญฺญา คนฺธา... ชิวฺหาวิฺญฺญา

ឲ្យរំជួយមិនបាន ឲ្យញាប់ញ័រមិនបានឡើយ បើមានសំណុំខ្យល់ដែលមានកំឡាំងខ្លាំងបក់បោកមកពីទិសខាងលិចក្តី ។ បេ ។ បើមានសំណុំខ្យល់ដែលមានកំឡាំងខ្លាំងបក់បោកមកពីទិសខាងជើងក្តី ។ បេ ។ បើមានសំណុំខ្យល់ដែលមានកំឡាំងខ្លាំងបក់បោកមកពីទិសខាងត្បូងក្តី ក៏ញាំងភ្នំនោះឲ្យកម្រើកមិនបាន ឲ្យរំជួយមិនបាន ឲ្យញាប់ញ័រមិនបានឡើយ បពិត្រព្រះអគ្គដ៏ចំរើន កិក្ខុកាលមានចិត្តផុតស្រឡះដោយប្រពៃយ៉ាងនេះហើយ បើរូបទាំងឡាយដែលមានកំឡាំងគួរនឹងដឹងច្បាស់ដោយភ្នែក មកកាន់គន្លងភ្នែកក្តី ក៏គ្របសង្កត់ចិត្តរបស់លោកនោះមិនបានឡើយ ចិត្តរបស់លោកនោះដែលអារម្មណ៍មិនបានធ្វើឲ្យច្រឡំដោយកិលេស ជាចិត្តឋិតនៅខ្ជាប់ខ្ជួន ដូចមានកម្រែកដោយតណ្ហា លោកពិចារណានូវសេចក្តីកើតឡើងនឹងសេចក្តីរលត់ទៅនៃចិត្តនោះ បើសំឡេងទាំងឡាយ ដែលមានកំឡាំងគួរនឹងដឹងច្បាស់ដោយត្រចៀកក្តី… ក្លិនទាំងឡាយ ដែលមានកំឡាំងគួរនឹងដឹងច្បាស់ដោយច្រមុះក្តី… រសទាំងឡាយ ដែលមានកំឡាំងគួរនឹងដឹងច្បាស់ដោយអណ្តាតក្តី…

វសោ... កាយវិញ្ញេយ្យា ផោដ្ឋព្វា... មនោវិញ្ញេយ្យា ធម្មា មនស្ស អាចារំ អាកង្ខន្តិ នេវស្ស ចិត្តំ បរិយាទិយន្តិ អមិស្សីភូតមេវស្ស ចិត្តំ ហោតិ ឋិតំ អានេញ្ជប្បត្តំ វយញ្ចស្សានុបស្សតីតិ ។

(៥២) នេក្ខម្មំ អធិមុត្តស្ស
បវិវេកញ្ច ចេតសោ
អព្យាបជ្ឈាធិមុត្តស្ស
ទុចាធានក្ខយស្ស ច
តណ្ហាក្ខយាធិមុត្តស្ស
អសម្មោហាញ្ច ចេតសោ
ទិស្វា អាយតនុប្បាទំ
សម្មា ចិត្តំ វិមុច្ចតិ
តស្ស សម្មាវិមុត្តស្ស
សន្តចិត្តស្ស តាទិនោ
កតស្ស បដិចយោ នត្ថិ

ដោយជ្ឈត្តៈ តាំងខ្សាយដែលមានកំឡាំងគួរនឹងដឹងច្បាស់ដោយកាយក្តី . . . . ធម្មារម្មណ៍តាំងខ្សាយដែលមានកំឡាំងគួរនឹងដឹងច្បាស់ដោយចិត្តមកកាន់ផ្លូវចិត្តក្តី ក៏គ្រប់សង្កត់នូវចិត្តរបស់លោកនោះមិនបានឡើយ ចិត្តរបស់លោកនោះដែលអារម្មណ៍មិនបានធ្វើឲ្យច្រឡំដោយកិលេស ជាចិត្តឋិតនៅខ្ជាប់ខ្ជួនឥតមានកម្រើកដោយតណ្ហា លោករមែងពិចារណានូវសេចក្តីកើតឡើងនឹងសេចក្តីរលត់នៃចិត្តនោះ ក៏មានឧបមេយ្យដូច្នោះឯង ។

(៥៦) កិក្ខុកាលបើមានអធ្យាស្រ័យបង្អោនទៅកាន់នេក្ខម្មៈ (គឺអរហត្ត)ផង មានអធ្យាស្រ័យបង្អោនទៅកាន់សេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់នៃចិត្តផង មានអធ្យាស្រ័យបង្អោនទៅកាន់សេចក្តីមិនព្យាបាទផង មានអធ្យាស្រ័យបង្អោនទៅកាន់ធម៌ជាគ្រឿងអស់ទៅនៃឧបាទានផង មានអធ្យាស្រ័យបង្អោនទៅកាន់ធម៌ជាគ្រឿងអស់ទៅនៃតណ្ហាផង មានអធ្យាស្រ័យបង្អោនទៅកាន់សេចក្តីមិនវង្វេងនៃចិត្តផង ចិត្តក៏ផុតស្រឡះដោយប្រពៃព្រោះបានឃើញនូវសេចក្តីកើតទំនឹងសេចក្តីវិនាសនៃអាយតនៈ កាលកិក្ខុនោះមានចិត្តផុតស្រឡះហើយដោយប្រពៃ មានចិត្តរម្ងាប់ហើយ សេចក្តីចំរើននៃកិច្ចដែលកិក្ខុនោះបានធ្វើហើយក៏គ្មាន

ករណីយំ(๑) ន វិជ្ជតិ ។

សេលោ យថា ឯកឃនោ

វាតេន ន សមីរតិ

ឯវំ រូបា រសា សទ្ធា

កន្ធា ផស្សា ច កេវលា

ឥជ្ឈា ឆម្ភា អនិជ្ឈា ច

ឆប្បវេធន្តិ តាទិនោ

បិតំ បិត្តំ វិប្បមុត្តំ

វយញ្ច ស្សាន្ទុបស្សតីតិ ។

[៥៣] អថខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ កុលបុត្តា អញ្ញំ ព្យាករោន្តិ អត្តោ ច វុត្តោ អត្តា ច អនុបនីតោ អថ ច បនិធេកច្ចេ មោឃបុរិសា បាសមានកំ(๒) មញ្ញេ អញ្ញំ ព្យាករោន្តិ តេ បច្ចាវិយាតំ អាបជ្ជន្តីតិ ។ អថខោ ភគវា អាយស្មន្តំ សោ-ណំ អាមន្តេសិ តុំ ខោសិ សោណ សុខុមាលោ

---

๑ ម: ការណីយញ្ច ។ ๒ បាសមានកាតិ ភត្តបិ ដោត្តពេ ទិស្សតិ ។

កិច្ចដែលគួរនឹងធ្វើក៏គ្មាន ។ ឋដែលគាន់សុទ្ធមិនបានរំដួយ ដោយខ្យល់ យ៉ាងណាមិញ រូប សំឡេង ក្លិន រស ផស្សៈ នឹង ធម្មារម្មណ៍ទាំងអស់ ដែលជាទីគាប់ចិត្តក្តី មិនជាទីគាប់ចិត្តក្តី ក៏ញ៉ាំងចិត្តរបស់កិក្ខុជាតាទិបុគ្គល[1]ឲ្យញាប់ញ័រមិនបាន យ៉ាងនោះដែរ ចិត្តរបស់កិក្ខុនោះ ជាចិត្តឋិតនៅខ្ជាប់ខ្ជួន ជាចិត្តផុតស្រឡះចាកកិលេសហើយ លោកពិចារណាឃើញ នូវសេចក្តីកើតនឹងសេចក្តីរលត់នៃចិត្តនោះ ។

(៥៣) គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅកិក្ខុទាំងឡាយមកថា នែកិក្ខុទាំងឡាយ ពួកកុលបុត្ត តែងប្រកាសគុណគឺអរហត្តផលយ៉ាងនេះឯង ពួកកុលបុត្តទាំងនោះ បានប្រកាសសេចក្តីនៃបុគ្គលជាអរហន្តផង មិនបានបង្ហោនខ្លួនទៅដោយអំនួតថា ខ្លួនជាព្រះអរហន្តផង ម្យ៉ាងទៀត ក្នុងលោកនេះ មានពួកមោឃបុរសខ្លះ ប្រកាសព្រះអរហត្តផល ទំនងធ្វើដូចជាសើចលេង មោឃបុរសទាំងនោះតែងដល់នូវសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ ក្នុងកាលជាខាងក្រោយ (មិនខានឡើយ) ។ លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅព្រះសោណៈដ៏មានអាយុថា នែសោណៈ អ្នកឯងធ្លាប់ចំរើនដោយ

---

១ (អដ្ឋកថា) បុគ្គលដែលមិនញាប់ញ័រដោយសេចក្តីត្រេកអរនឹងសេចក្តីអន់ចិត្ត ក្នុងអារម្មណ៍ជាទីគាប់ចិត្ត នឹងអារម្មណ៍មិនជាទីគាប់ចិត្ត ។

อนุชานามิ ตេ សោណ ឯកបលាសិកំ ឧចាហ-
នន្តិ ។ អបិ ខោ ភគវតោ អសីតិសតកជាបនោ ហិរញ្ញ
ឋបាយ អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជិតោ សត្ថហត្ថ-
កញ្ច អនីកំ តស្ស មេ ភវិស្សន្តិ វត្តារោ សោណោ
កោឌិវិសោ អសីតិសតកជាបនោ ហិរញ្ញ ឋបាយ
អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជិតោ សត្ថហត្ថកញ្ច អនីកំ
សោឌាឌាយំ ឯកបលាសិកាសុ ឧចាហនាសុ សន្ថ-
តំ(๑) សេចេ ភគវា កិក្ខុសង្ឃស្ស អនុជានិស្សតិ អហំបិ
បរិភុញ្ជិស្សាមិ នោ ចេ ភគវា កិក្ខុសង្ឃស្ស អនុជា-
និស្សតិ អហំបិ ន បរិភុញ្ជិស្សាមីតិ ។ អថខោ ភគវា
ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បការណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា
កិក្ខូ អាមន្តេសិ អនុជានាមិ កិក្ខវេ ឯកបលាសិកំ
ឧចាហនំ ន កិក្ខវេ ទិកុណា ឧចាហនា ឆារេត្វា
ន តិកុណា ឧចាហនា ឆារេត្វា ន តណាឆ្ឌណុចាហនា
ឆារេត្វា យោ ឆារេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

---

๑ លង្ឃោតិ ពត្ថបិ យោគ្គកេ ទិស្សតិ ។

សេចក្តីសុខ នៃសោណៈ ឥឡូវនេះ តថាគតអនុញ្ញាតស្បែកដើង ១ ជាន់ឲ្យអ្នក ។ ព្រះសោណៈនោះក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គបានលះបង់ច្រាក់ចំនួន ៨០ រះទេះធំ (គឺ ១ រះទេះធំកណាត់ពីរះទេះតូច) ផង បានលះបង់នូវពួកសេនាច្រកបដោយដំរី ៧ ផង ហើយបានចេញពីផ្ទះមកបួសក្នុងភាពនៃបុគ្គលមិនមានប្រយោជន៍ដោយផ្ទះ ជនទាំងឡាយមុខជានឹងពោល (តិះដៀល) ដល់ខ្ញុំព្រះអង្គថា សោណកោឡិវិសបានលះបង់ច្រាក់ចំនួន ៨០ រះទេះយ៉ាងធំផង បានលះបង់នូវពួកសេនាច្រកបដោយដំរី ៧ ផង ហើយបានចេញចាកផ្ទះមកបួសក្នុងភាពនៃបុគ្គលមិនមានប្រយោជន៍ដោយផ្ទះ ឥឡូវនេះ សោណកោឡិវិសនេះនៅជាប់ចំពាក់នឹងស្បែកដើង ១ ជាន់ បើព្រះដ៏មានព្រះភាគនឹងទ្រង់អនុញ្ញាតដល់ភិក្ខុសង្ឃ ទើបខ្ញុំព្រះអង្គហ៊ានប្រើច្រាស់ បើព្រះដ៏មានព្រះភាគមិនទ្រង់អនុញ្ញាតដល់ភិក្ខុសង្ឃទេ ខ្ញុំព្រះអង្គមិនហ៊ានប្រើច្រាស់ទេ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើនូវធម្មីកថាក្នុងវេលានោះហើយ ទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវស្បែកដើង ១ ជាន់ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវពាក់ស្បែកដើង ២ ជាន់ មិនត្រូវពាក់ស្បែកដើង ៣ ជាន់ មិនត្រូវពាក់ស្បែកដើង ៤ ជាន់ឡើងទៅទេ ភិក្ខុណាពាក់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[๘๔] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ សព្ពនីលិកា ឧច្ចាហានាយោ ជានេយ្យុំ ។ បេ ។ សព្ព-បីតិកា ឧច្ចាហានាយោ ជានេយ្យុំ ។ សព្ពលោហិតិកា ឧច្ចាហានាយោ ជានេយ្យុំ ។ សព្ពមញ្ជេដ្ឋិកា ឧច្ចាហា-នាយោ ជានេយ្យុំ ។ សព្ពកណ្ហា ឧច្ចាហានាយោ ជានេយ្យុំ ។ សព្ពមហារង្គរត្តា ឧច្ចាហានាយោ ជានេយ្យុំ ។ សព្ពមហា-ជាមរត្តា ឧច្ចាហានាយោ ជានេយ្យុំ ។ មនុស្សា ឧ-ឡ្ឃាយន្តិ ខីយន្តិ វិចារេន្តិ សេយ្យថាបិ តិបី កាម-ភោគិនោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ សព្ពនីលិកា ឧច្ចាហានា ជានេតព្ពា ន សព្ពបី-តិកា ឧច្ចាហានា ជានេតព្ពា ន សព្ពលោហិតិកា ឧច្ចា-ហានា ជានេតព្ពា ន សព្ពមញ្ជេដ្ឋិកា ឧច្ចាហានា ជានេ-តព្ពា ន សព្ពកណ្ហា ឧច្ចាហានា ជានេតព្ពា ន សព្ពម-ហារង្គរត្តា ឧច្ចាហានា ជានេតព្ពា ន សព្ពមហាជាមរត្តា ឧច្ចាហានា ជានេតព្ពា យោ ជានេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស-តំ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ នីល-

(๕๘) សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុពាក់ស្បែកដើងពណ៌ខៀវសុទ្ធ (ដូចពណ៌ផ្កាត្រកៀត) ។បេ។ ពាក់ស្បែកដើងពណ៌លឿងសុទ្ធ (ដូចពណ៌ផ្កាកណ្ណិការ) ។ ពាក់ស្បែកដើងពណ៌ក្រហមសុទ្ធ (ដូចពណ៌ផ្កាច្បារ) ។ ពាក់ស្បែកដើងពណ៌ហង្សបាទសុទ្ធ (ដូចពណ៌ស្បែង) ។ ពាក់ស្បែកដើងពណ៌ខ្មៅសុទ្ធ (ដូចពណ៌ផ្លែផ្តាំ) ។ ពាក់ស្បែកដើងពណ៌ក្រហមក្រមៅសុទ្ធ (ដូចពណ៌ខន្លែក្អែប) ។ ពាក់ស្បែកដើងពណ៌លឿងខ្ចីសុទ្ធ (ដូចពណ៌ស្លឹកឈើខ្ចីឬដូចផ្កាឈូក) ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោសតិះដៀលបន្ទុះបង្អាប់ថា ដូចជាពួកគ្រហស្ថដែលបរិភោគនូវកាមគុណ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានក្រាបទូលសេចក្តីនុ+ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវពាក់ស្បែកដើងពណ៌ខៀវសុទ្ធ មិនត្រូវពាក់ស្បែកដើងពណ៌លឿងសុទ្ធ មិនត្រូវពាក់ស្បែកដើងពណ៌ក្រហមសុទ្ធ មិនត្រូវពាក់ស្បែកដើងពណ៌ហង្សបាទសុទ្ធ មិនត្រូវពាក់ស្បែកដើងពណ៌ខ្មៅសុទ្ធ មិនត្រូវពាក់ស្បែកដើងពណ៌ក្រហមក្រមៅសុទ្ធ មិនត្រូវពាក់ស្បែកដើងពណ៌លឿងខ្ចីសុទ្ធឡើយ ភិក្ខុណាពាក់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុពាក់

กาวุโส ภควา ชานาติ ฯ ปโสปิ กาวุโส ภควา ชานาติ ฯ เสยฺยถาปิ กาวุโส ภควา ชานาติ ฯ เอวเมว โข กาวุโส ภควา ชานาติ ฯ ยสฺมา จ โข กาวุโส ภควา ชานาติ ฯ ตสฺมา ตุณฺหี ฯ ยสฺมา จ โข กาวุโส ภควา ปสฺสติ ฯ ตสฺมา ตุณฺหี ฯ ยสฺมา จ โข กาวุโส ภควา ปฏิพโล ฯ ตสฺมา ตุณฺหี ฯ ยสฺมา จ โข กาวุโส ภควา ธมฺมคมฺภีโร ฯ ตสฺมา ตุณฺหี ฯ ยสฺมา จ โข กาวุโส ภควา นิปุโณ ฯ ตสฺมา ตุณฺหี ฯ ยสฺมา จ โข กาวุโส ภควา กปฺปฏิกาโร ฯ ตสฺมา ตุณฺหี ฯ ยสฺมา จ โข กาวุโส ภควา ปฏิพโล

ស្បែកដើងមានខ្សែទៀរ ។ ពាក់ស្បែកដើងមានខ្សែលឿង ។ ពាក់ស្បែកដើងមានខ្សែក្រហម ។ ពាក់ស្បែកដើងមានខ្សែហង្សធោត ។ ពាក់ស្បែកដើងមានខ្សែខ្មៅ ។ ពាក់ស្បែកដើងមានខ្សែក្រហមក្រមៅ ។ ពាក់ស្បែកដើងមានខ្សែលឿងទុំ ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោសតិះដៀលបន្ទុះបន្ទាប់ថា ដូចជាពួកគ្រហស្ថដែលបរិភោគនូវកាមគុណ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយឮនក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវពាក់ស្បែកដើងមានខ្សែទៀរទេ មិនត្រូវពាក់ស្បែកដើងមានខ្សែលឿង មិនត្រូវពាក់ស្បែកដើងមានខ្សែក្រហម មិនត្រូវពាក់ស្បែកដើងមានខ្សែហង្សធោត មិនត្រូវពាក់ស្បែកដើងមានខ្សែខ្មៅ មិនត្រូវពាក់ស្បែកដើងមានខ្សែក្រហមក្រមៅ មិនត្រូវពាក់ស្បែកដើងមានខ្សែលឿងទុំទេ ភិក្ខុណាពាក់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុពាក់ស្បែកដើងបិទកែង ។ ពាក់ស្បែកដើងស្រោបដើងទាំងអស់រហូតស្មងដើង (ដូចជាស្បែកដើងអ្នកស្រុកយោនក:) ។ ពាក់ស្បែកដើងដែលគេក្រងជារបៀបបិទខ្នងដើង ។

ជាវេទិំ ។ ភូលបុណ្ណិកា ឧបាសិកាយោ ជាវេទិំ ។ តិត្តិរ-
បត្តិកា ឧបាសិកាយោ ជាវេទិំ ។ មេណ្ឌកសិសាណវេទិកា
ឧបាសិកាយោ ជាវេទិំ ។ អជសិសាណវេទិកា ឧបាសិ-
កាយោ ជាវេទិំ ។ វិជ្ជិកោធិកា ឧបាសិកាយោ ជាវេទិំ ។
មោរបិញ្ឆបរិសិព្វិតា[1] ឧបាសិកាយោ ជាវេទិំ ។ ចិត្តា
ឧបាសិកាយោ ជាវេទិំ ។ មនុស្សា ឧដ្ឋាយដ្ឋំ ទិយដ្ឋំ
វិចាវេដ្ឋំ សេយ្យថាបិ តិបិ តាមកោតិនោតិ ។ ភគវតោ
ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ទ្វេ សត្តាវត្ថា ឧបាសិ-
កា ជាវេតព្វា ន បុជវត្ថា ឧបាសិកា ជាវេតព្វា ន ថា-
លិកុណ្ឌិមា[2] ឧបាសិកា ជាវេតព្វា ន ភូលបុណ្ណិកា
ឧបាសិកា ជាវេតព្វា ន តិត្តិរបត្តិកា ឧបាសិកា ជាវេ-
តព្វា ន មេណ្ឌកសិសាណវេទិកា ឧបាសិកា ជាវេតព្វា ន
អជសិសាណវេទិកា ឧបាសិកា ជាវេតព្វា ន វិជ្ជិកោធិកា
ឧបាសិកា ជាវេតព្វា ន មោរបិញ្ឆបរិសិព្វិតា ឧបាសិកា
ជាវេតព្វា ន ចិត្តា ឧបាសិកា ជាវេតព្វា យោ ជាវេយ្យ
អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន
ឆព្ភិក្ខិយា ភិក្ខូ សីហចម្មបរិក្ខតា ឧបាសិកាយោ

---

១ ឱ. មោរបិញ្ជបរិសិព្វិតា ។ ២ បាលិគុណ្ឋិកាតិ កត្ថចិ ។ ជាតកេ ទិស្សតិ ។

ចម្មក្ខន្ធកៈ ការបញ្ញត្តិស្បែកជើងជាអាបត្តិយ

ពាក់ស្បែកជើងដែលញាត់ដោយគរ ។ ពាក់ស្បែកជើងមានខ្សែវិចិត្រដូចស្លាបទទា ។ ពាក់ស្បែកជើងមានខ្សែមានសណ្ឋានដូចស្នែងតែះ ។ ពាក់ស្បែកជើងមានខ្សែមានសណ្ឋានដូចស្នែងពពែ ។ ពាក់ស្បែកជើងមានខ្សែមានសណ្ឋានដូចកន្ទុយសត្វខ្លួយ ។ ពាក់ស្បែកជើងដែលចាក់ស្រែះដោយព្រួយកន្ទុយក្អែក ។ ពាក់ស្បែកជើងដែលវិចិត្រ (ផ្សេង ។) ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោសតិះដៀលបន្ទុះបន្ទាប់ថា ដូចជាពួកគ្រហស្ថដែលបរិភោគនូវកាមគុណ ។ តិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ+ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលតិក្ខុទាំងឡាយ តិក្ខុមិនត្រូវពាក់ស្បែកជើងបិទកែង មិនត្រូវពាក់ស្បែកជើងដែលស្រោបជើងទាំងអស់រហូតស្មងជើង មិនត្រូវពាក់ស្បែកជើងដែលគេត្រង់ជារបៀបបិទខ្នងជើង មិនត្រូវពាក់ស្បែកជើងដែលញាត់ដោយគរ មិនត្រូវពាក់ស្បែកជើងដែលមានខ្សែវិចិត្រដូចស្លាបទទា មិនត្រូវពាក់ស្បែកជើងមានខ្សែមានសណ្ឋានដូចស្នែងតែះ មិនត្រូវពាក់ស្បែកជើងមានខ្សែមានសណ្ឋានដូចស្នែងពពែ មិនត្រូវពាក់ស្បែកជើងមានខ្សែមានសណ្ឋានដូចកន្ទុយសត្វខ្លួយ មិនត្រូវពាក់ស្បែកជើងដែលគេស្រែះដោយព្រួយកន្ទុយក្អែក មិនត្រូវពាក់ស្បែកជើងដែលវិចិត្រ (ផ្សេង ។) ឡើយ តិក្ខុណាពាក់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយតិក្ខុពាក់ស្បែកជើងដែលចំជាយដោយស្បែក

ชานาติ ฯ ฌานสมฺปยุตฺตา ธมฺมา ชานนฺตา ชานาติ ฯ
ทีฆมชฺฌิมา ธมฺมา ชานนฺตา ชานาติ ฯ อนิยตา ธมฺมา
ชานนฺตา ชานาติ ฯ อุตฺตรา ธมฺมา ชานนฺตา ชานาติ ฯ
มคฺคารมฺมณา ธมฺมา ชานนฺตา ชานาติ ฯ ผลารมฺมณา
ธมฺมา ชานนฺตา ชานาติ ฯ นิพฺพานารมฺมณา ธมฺมา
ชานนฺตา ชานาติ ฯ มคฺคปจฺจยา ธมฺมา ชานนฺตา ชานาติ ฯ
ตทนุธมฺมตาย ปญฺญาย ชานาติ ปชานาติ วิชานาติ
ปฏิวิชฺฌติ ปฏิวิชฺฌนฺโต ปฏิวิชฺฌติ ฯ ตสฺมา ชานาติ
ปชานาติ ฯ

ยถา ปน ปุคฺคโล ปาสาทา ปปาตา ปปตติ ฯ
เอวเมว ปุคฺคโล ปาสาทา ปปาตา ปปตติ ฯ ยถา ปน
ปุคฺคโล ปาสาทา ปปาตา ปปตนฺโต ปฏิมุขฺโย ปปตติ ฯ
เอวเมว ปุคฺคโล ปาสาทา ปปาตา ปปตนฺโต ปฏิมุขฺโย
ปปตติ ฯ ยถา ปน ปุคฺคโล ปาสาทา ปปาตา ปปตนฺโต
ปฏิมุขฺโย ปปตติ ตสฺมา ปปตติ ฯ เอวเมว ปุคฺคโล
ปาสาทา ปปาตา ปปตนฺโต ปฏิมุขฺโย ปปตติ ตสฺมา
ปปตติ ฯ

ยถา ปน ปุคฺคโล ปาสาทา ปปาตา ปปตติ ฯ
เอวเมว ปุคฺคโล ปาสาทา ปปาตา ปปตติ ฯ ยถา ปน
ปุคฺคโล ปาสาทา ปปาตา ปปตนฺโต ปฏิมุขฺโย ปปตติ ฯ
เอวเมว ปุคฺคโล ปาสาทา ปปาตา ปปตนฺโต ปฏิมุขฺโย
ปปตติ ฯ ยถา ปน ปุคฺคโล ปาสาทา ปปาตา ปปตนฺโต
ปฏิมุขฺโย ปปตติ ตสฺมา ปปตติ ฯ เอวเมว ปุคฺคโล
ปาสาทา ปปาตา ปปตนฺโต ปฏิมุขฺโย ปปตติ ตสฺมา
ปปตติ ฯ

សត្វសីហៈ ។ ពាក់ស្បែកដើងដែលចំជាយដោយស្បែកខ្លាធំ ។ ពាក់ស្បែកដើងដែលចំជាយដោយស្បែកខ្លាដំបង ។ ពាក់ស្បែកដើងដែលចំជាយដោយស្បែកខ្លាទិន ។ ពាក់ស្បែកដើងដែលចំជាយដោយស្បែកកេ ។ ពាក់ស្បែកដើងដែលចំជាយដោយស្បែកឆ្កែ ។ ពាក់ស្បែកដើងដែលចំជាយដោយស្បែកសត្វកង្កែន ។ ពាក់ស្បែកដើងដែលចំជាយដោយស្បែកមៀម ។ មនុស្សទាំងឡាយកំពោលទោសតិះដៀលបន្ទុះបង្អាប់ថា ដូចជាពួកគ្រហស្ថដែលបរិភោគនូវកាមគុណ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយមិនត្រូវពាក់ស្បែកដើងដែលចំជាយដោយស្បែកសត្វសីហៈ មិនត្រូវពាក់ស្បែកដើងដែលចំជាយដោយស្បែកខ្លាធំ មិនត្រូវពាក់ស្បែកដើងដែលចំជាយដោយស្បែកខ្លាដំបង មិនត្រូវពាក់ស្បែកដើងដែលចំជាយដោយស្បែកខ្លាទិន មិនត្រូវពាក់ស្បែកដើងដែលចំជាយដោយស្បែកកេ មិនត្រូវពាក់ស្បែកដើងដែលចំជាយដោយស្បែកឆ្កែ មិនត្រូវពាក់ស្បែកដើងដែលចំជាយដោយស្បែកសត្វកង្កែន មិនត្រូវពាក់ស្បែកដើងដែលចំជាយដោយស្បែកមៀម ភិក្ខុណាពាក់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[๔๕] อถโข ภควา ปุพฺพณฺหสมยํ นิวาเสตฺวา ปตฺตจีวรมาทาย ราชคหํ ปิณฺฑาย ปาวิสิ อญฺญตโรปิ ภิกฺขุปิ ปจฺฉาสมณโก ฯ อถโข สา ภิกฺขุ อญฺญตรา ปจฺฉาสมณโก ภควนฺตํ ปิฏฺฐิโต ปิฏฺฐิโต อนุพนฺธิ ฯ อถสา โข อญฺญตรา ถุลฺลกจฺฉา คณกมุณฺฑิยา[๑] อาภิโรหิตฺวา ภควนฺตญฺจ ทิสฺวาน ภควนฺตญฺจ อาภิโรหิตฺวา ยตฺถ ภควา เตนุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา ภควนฺตญฺจ อภิวาเทตฺวา ยตฺถ สา ภิกฺขุ เตนุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา ตญฺจ ภิกฺขุ อภิวาเทตฺวา ปฏิกจฺเจว กิสฺส ตฺวนฺเต อยฺยา ปฏิกฺกมตีติ ฯ ตาทิ เม อาวุโส ฉาลิตาติ ฯ กสฺมา ตฺวนฺเต ถุลฺลกจฺฉาโยติ ฯ อถ อาวุโส ปฏิกฺกมิตฺวา ภควตา คณกมุณฺฑิยาติ ฯ กสฺมาหเรตา ภิกฺขุ ถุลฺลกจฺฉาโยติ ฯ อถโข ภควา ปฏิสฺสุณิตฺวาเนว ปฏิสฺสุณิตฺวา ปกาเรหิ ธมฺมึ กถึ กตฺวา ภิกฺขู

---

๑ ว. คณกมุณฺฑิยถุลฺลกจฺฉานิ ฯ

(៥៩) គ្រានោះឯង ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ស្បែកស្បង់កន្ធវាសោ ព្រឹកព្រហាម ហើយប្រដាប់បាត្រទឹងចីវរ យាងចូលទៅកាន់ក្រុងភគ្គនឹះ ដើម្បីបិណ្ឌបាត មានតិក្ខុ ១ រូបដាបច្ឆាសមណៈ (គឺសមណៈតាមក្រោយ) ។ តិក្ខុនោះខ្លុកដើរដើរតាមក្រោយ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ កន្ធវាសោនោះ ។ មានឧបាសកម្នាក់ពាក់ស្បែកដើង ៤ ជាន់ឡើងទៅ បានឃើញព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់យាងមកពីចម្ងាយ លុះឃើញហើយក៏ដោះស្បែកដើងចេញហើយចូលសំដៅទៅព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ រួចចូលទៅរកតិក្ខុនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំតិក្ខុនោះហើយ ក៏បាននិយាយពាក្យនេះថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន លោកម្ចាស់ហេតុអ្វីបានជាខ្លួក ។ តិក្ខុនោះច្រាបថា នែអ្នកដ៏មានអាយុ ជាការបស់អាត្មាបែក ។ ឧបាសកនោះនិយាយថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន សូមលោកម្ចាស់ទទួលយកស្បែកដើងចុះ ។ តិក្ខុនោះតបថា នែអ្នកដ៏មានអាយុ ណ្ហើយកុំ ព្រោះស្បែកដើង ៤ ជាន់ឡើងទៅព្រះដ៏មានព្រះភាគបានទ្រង់ហាមរួចជាស្រេចហើយ ។ ព្រះអង្គមានបន្ទូលថា នែតិក្ខុ ចូរអ្នកទទួលយកស្បែកដើងនេះចុះ ។ ព្រោះនិទាននេះដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគបានធ្វើនូវធម្មីកថាកន្ធវាសោនោះ រួច

อาหเรสิ อนุชานามิ ภิกฺขเว ติมุกฺกานิ ภณฺฑนฺตฺวาปหาตุนฺ
ติ ภิกฺขเว เอวญฺหิ ภณฺฑนฺตฺวาปหาตา ชาเรตพฺพา ยาว
ชาเยฺย อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺสาติ ฯ

(๘๖) เตน โข ปน สมเยน ภควา อาฬฺหา-
กาเส อนุจาหาเน จงฺกมติ ฯ สตฺถา อนุจาหาเน
จงฺกมตีติ เอวญฺหิ ภิกฺขู อนุจาหาเน จงฺกมนฺติ ฯ ฉพฺภิกฺ-
ขา ภิกฺขู สตฺถริ อนุจาหาเน จงฺกมาเน เอวเมวปิ
ภิกฺขูสุ อนุจาหาเนสุ จงฺกมาเนสุ สจาหาเน
จงฺกมนฺติ ฯ เย เต ภิกฺขู อปฺปิจฺฉา ฯเป ฯ เต ชฬฺหายนฺติ
ขียนฺติ วิหาเรนฺติ กถญฺหิ นาม ฉพฺภิกฺขา ภิกฺขู สตฺถริ
อนุจาหาเน จงฺกมาเน เอวเมวปิ ภิกฺขูสุ อนุจาหา-
เนสุ จงฺกมาเนสุ สจาหาเน จงฺกมิสฺสนฺตีติ ฯ
อถโข เต ภิกฺขู ภควโต เอตมตฺถนฺ อาโรเจสุนฺ ฯ

ទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកអនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត
អនុញ្ញាតនូវស្បែកដើង ៤ ជាន់ឡើងទៅ ដែលគេពាក់ហើយដោះមកប្រគេន
(គឺជាស្បែកដើងចាស់) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវពាក់ស្បែកដើង ៤
ជាន់ឡើងទៅដែលជាស្បែកដើងថ្មីទេ ភិក្ខុណាពាក់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

(៥៦) សម័យនោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគមិនបានទ្រង់ឆ្លងព្រះ
បាទ (ហើយ) ទ្រង់បង្អែមនៅកងទីវាល ។ ឯពួកភិក្ខុចាស់ក៏មិនហ៊ានពាក់
ស្បែកដើងដើរចង្រ្កមដោយគិតឃើញថា ព្រះជាម្ចាស់មិនទ្រង់ឆ្លងព្រះបាទ
ហើយទ្រង់បង្អែម ។ កាលបើព្រះបរមសាស្តាមិនទ្រង់ឆ្លងព្រះបាទ ហើយ
ទ្រង់បង្អែម ពួកភិក្ខុចាស់ក៏មិនពាក់ស្បែកដើងហើយបង្អែម (គឺដើរតាម
ធម្មតា) ឯពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុក៏ពាក់ស្បែកដើងហើយបង្អែម ។ ភិក្ខុទាំង
ឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។បេ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏បោលគោស
តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា កាលបើព្រះបរមសាស្តាមិនបានទ្រង់ឆ្លងព្រះបាទ
កំពុងបង្អែមតើ ពួកភិក្ខុចាស់មិនបានពាក់ស្បែកដើងកំពុងបង្អែមតើ ពួក
ឆព្វគ្គិយភិក្ខុមិនសមបើនឹងហ៊ានពាក់ស្បែកដើងដើរបង្អែមសោះ ។ លុះ
នោះឯង ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។

សង្ឃំ ភរិ កិក្ខវេ ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ សត្តរំ អនុចាហានេ ចង្កមមានេ ថេវេសុបិ ភិក្ខូសុ អនុចាហានេសុ ចង្កមមានេសុ សឧចាហានា ចង្កមន្តីតិ ។ សង្ឃំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា ភគធំ ហិ ជាម តេ ភិក្ខវេ មោឃបុរិសា សត្តរំ អនុចាហានេ ចង្កមមានេ ថេវេសុបិ ភិក្ខូសុ អនុចាហានេសុ ចង្កមមានេសុ សឧចាហានា ចង្កមិស្សន្តិ ឥមេហិ ជាម ភិក្ខវេ តិហិនោ(๑) ធិនាតវសនា អភិជីវនិភសប្ប សិប្បសប្ប ភារណា អាចរិយេសុ សភារភា សប្បតិស្សា សភាភវុត្តិភា វិហរិស្សន្តិ ឥឆ ខោ តំ ភិក្ខវេ សោភេថ យំ តុម្ហេ ឃវំ ស្វាក្ខាតេ ធម្មវិនយេ បព្វជិតា សមានា អាចរិយេសុ អាចរិយមត្តេសុ ឧបជ្ឈាយេសុ ឧបជ្ឈាយមត្តេសុ សភារភា សប្បតិស្សា សភាភវុត្តិភា វិហរេយ្យាថ នេតំ ភិក្ខវេ អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ ។ បេ ។ វិគរហិត្វា

---

๑ ឯ. តិហិ ។ តិហិភាមភោតិនោតិ ភត្តុចិ ឃោត្តកេ ទិស្សតិ ។

ព្រះអគ្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឮបានឮថា កាលព្រះបរមសាស្តាមិនបានទ្រង់ឆ្លងព្រះឃោសកំពុងចង្រ្កែមក្តី ពួកភិក្ខុចាស់មិនបានពាក់ស្បែកជើងកំពុងចង្រ្កែមក្តី ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុក៏ពាក់ស្បែកជើងហើយដើរចង្រ្កែម ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលព្រះសាស្តាមិនបានទ្រង់ឆ្លងព្រះឃោសកំពុងចង្រ្កែមក្តី ពួកភិក្ខុចាស់មិនបានពាក់ស្បែកជើងកំពុងចង្រ្កែមក្តី មោឃបុរសទាំងនោះមិនសមបើនឹងហ៊ានពាក់ស្បែកជើងហើយដើរចង្រ្កែមទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកគហស្ថដែលស្ងៀកស ម្តេចគង់មានសេចក្តីគោរពកោតក្រែងក្នុងអាចារ្យ មានការចិញ្ចឹមជីវិតស្មើគ្នា ព្រោះហេតុនៃសិល្បសាស្ត្រសម្រាប់ចិញ្ចឹមជីវិត ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងធម្មវិន័យនេះ គួរតែប្រព្រឹត្តឲ្យល្អ ព្រោះថាអ្នកទាំងឡាយបានបួសមកក្នុងធម្មវិន័យដែលតថាគតបានសំដែងដោយល្អយ៉ាងនេះហើយ គួរតែគោរពកោតក្រែង មានសេចក្តីចិញ្ចឹមជីវិតស្មើគ្នាក្នុងអាចារ្យក្តី ក្នុងកិលម្មធ្មើជាអាចារ្យក្តី ក្នុងឧបដ្ឋាយ៍ក្តី ក្នុងកិលម្មធ្មើជាឧបដ្ឋាយ៍ក្តី ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះនឹងបានដឹកនាំពួកជនដែលមិនទាន់បានជ្រះថ្លា ឲ្យជ្រះថ្លាឡើងទេ ។ បេ ។ លុះទ្រង់បន្ទោសរួចទ្រង់

ฉฏฺฐี ภุมฺมตฺเถ ภุมฺมวจนานิ ภิกฺขุ อาทิมฺหิ ภิกฺขเว อาจริยสฺมึ อาจริยมฺหิ อุปชฺฌายสฺมึ อุปชฺฌายมฺหิ อนุจาริกาย อนุจาริกายา จงฺกมสฺมึ จงฺกมมฺหิ สจาริกาย จงฺกมิตพฺพยา จงฺกมิยา อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส น[๑] ภิกฺขเว อชฺฌาจาเร อจาริกา ชาเรตพฺพา ยา ชาเรยฺย อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺสาติ ฯ

(๕๗) เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรสฺส ภิกฺขุโน จาตุทฺทีปกา ภาตโก โหติ ฯ ภิกฺขู ตํ ภิกฺขุ์ ปริวตฺเตนฺติ อุฏฺฐาปิ นิสชฺชาปิ นิกฺกาเมนฺติ ฯ อนฺตรา จ ภิกฺขู สงฺฆสนฺตกานิ อาหิณฺฑนฺติ เต ภิกฺขู ตํ ภิกฺขุ์ ปริวตฺเตนฺติ อุฏฺฐาปิ นิสชฺชาปิ นิกฺกาเมนฺติ นิสฺสาย เต ภิกฺขู เตนุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา เต ภิกฺขู เอตทโวจ กึ ๆ สมสฺสุ ภิกฺขเว ภิกฺขุ์ ภิกฺขุโน อาจาโรติ ฯ ๆ สมสฺสุ อยฺเย อายสฺมโต จาตุทฺทีปกา-ภาตโก ๆ มยา ปริวตฺเตนฺติ อุฏฺฐาปิ นิสชฺชาปิ นิกฺกาเมตพฺโพติ ฯ

---

๑ ฉ ช สพฺเพ ภวนฺติ เอตฺถนฺตเร อาปตฺติ ฯ

ធ្វើនូវធម្មីកថាហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើអាចារ្យ (ក្តី) ភិក្ខុល្មមធ្វើជាអាចារ្យ (ក្តី) ឧបជ្ឈាយ៍ (ក្តី) ភិក្ខុល្មមធ្វើជាឧបជ្ឈាយ៍ (ក្តី) មិនបានពាក់ស្បែកជើងដើរចង្រ្កមទេ ភិក្ខុមិនត្រូវពាក់ស្បែកជើងហើយដើរចង្រ្កមទេ ភិក្ខុណាដើរចង្រ្កមត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវពាក់ស្បែកជើងខាងក្នុងវត្តទេ ភិក្ខុណាពាក់ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

(៥៧) សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ ១ រូបកើតរោគដំបៅលើបនៅជាតជើង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏បានគ្រាប់យកភិក្ខុនោះទៅឲ្យបន្ទោបង់ឧច្ចារៈផង បស្សាវៈផង ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់យាងទៅកាន់សេនាសនចារិក ក៏បានទតទៅឃើញភិក្ខុទាំងនោះកំពុងគ្រាប់យកភិក្ខុនោះទៅឲ្យបន្ទោបង់ឧច្ចារៈផង បស្សាវៈផង លុះឃើញហើយក៏ទ្រង់យាងចូលទៅរកភិក្ខុនោះ លុះយាងចូលទៅដល់ហើយ ទើបទ្រង់មានបន្ទូលនេះនឹងភិក្ខុទាំងនោះថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះកើតរោគអ្វី ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន លោកដ៏មានអាយុនេះកើតរោគដំបៅលើបនៅជាតជើង ពួកខ្ញុំព្រះអង្គក៏គ្រាប់យកលោកដ៏មានអាយុនេះមកឲ្យបន្ទោបង់ឧច្ចារៈផង បស្សាវៈផង ។

(๕๘) อถ โข ภควา เอตสฺมึ นิทาเน เอตสฺมึ ปกรเณ ธมฺมึ กถึ กตฺวา ภิกฺขู อามนฺเตสิ อนุชานามิ ภิกฺขเว ยสฺส ตาทิ ตาทิ ปาทา อุตฺตา ตาทิ ปาทา ฉาลิตา ตาทิวิลาทาโน ปา อุปาหนา ธาเรตุนฺติ ฯ เตน โข ปน สมเยน ภิกฺขู อเจลเกหิ ตาเทหิ มญฺเจหิ ปีเฐหิ อภิรูหนฺติ จีวเรนปิ สเณสเนนปิ อุสฺสเตหิ ฯ ภควโต เอตมตฺถ อาโรเจสุ ฯ อนุชานามิ ภิกฺขเว ฉทนานิ มญฺจา ปา ปีเฐ ปา อภิรูหิตุนฺติ อุปาหนา ธาเรตุนฺติ ฯ เตน โข ปน สมเยน ภิกฺขู ปตฺติยา อุเจฬสฺส ปลิเวเฐนฺติ สนฺถเรนฺติ ปจฺจตฺถรณานิ กโรนฺติ ปาเทหิ มทฺทนฺติ ตาทิ นุตฺตา เหาติ ฯ ภควโต เอตมตฺถ อาโรเจสุ ฯ อนุชานามิ ภิกฺขเว อฏฺฐกเมฺ อุปาหนา ธาเรตุ ขุทฺทกึ ปตีฐ ภควนฺตาทิ ฯ เตน โข ปน สมเยน ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขู ปตฺติยา ปตฺถสมยึ ปตฺถยมาย ภควนฺตาทิโกยา อภิรูหิตฺวา อาฬฺห-

(๕๘) ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ធ្វើនូវធម្មីកថាក្នុងវេលានោះ រួចទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយ មក ទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (បើ) ភិក្ខុណាមានជើងឈឺក្តី មានជើងបែកក្តី មានរោគដំបៅលេចទៅបាតជើងក្តី តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យភិក្ខុនោះពាក់ស្បែកជើងបាន ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយមិន បានលាងជើងហើយស្រាប់តែឡើងទៅកាន់វិគ្គខ្លះតាំងខ្លះ នាំឲ្យប្រឡាក់ ចីវរនឹងសេនាសនៈ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះ មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុពាក់ស្បែកជើងបាន ដោយគិតថាកុងវេលានេះ អាត្មា អញនឹងឡើងវិគ្គឬតាំង ។ សម័យនោះឯង កុងវេលាយប់ មានពួក កិក្ខុដើរទៅកាន់ពោធ៌ិរុក្ខោសថខ្លះ ទីប្រជុំអង្គុយខ្លះ ក៏ជាន់ទៅលើដង្កូតឈើខ្លះ លើបន្លាខ្លះ កុងទីងងឹត ជើងរបស់ភិក្ខុទាំងនោះក៏មានទុក្ខ-វេទនា ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏បានក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមាន ព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុពាក់ស្បែកជើង កាន់គប់ក្ងើង ប្រទីប នឹងឈើច្រត់ ខាងកុងអារាមបាន ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុក្រោកឡើងកុង បច្ចូសសម័យនៃរាត្រី (ដ៏តក្បី) ក៏ពាក់ខ្នាប់ជើងឈើហើយចង្រ្កមកុង

តាសេ ចង្កមន្តិ ទុជ្ជាសង្ខា មហាសង្ខា ១៨១៨សង្ខា
អនេកាវិហិតំ តិរច្ឆានកថំ កាថេន្តា សេយ្យថីធំ រាជកថំ
ចោរកថំ មហាមត្តកថំ សេនាកថំ ភយកថំ យុទ្ធកថំ
អន្នកថំ បានកថំ វត្ថកថំ សយនកថំ មាលាកថំ
គន្ធកថំ ញាតិកថំ យានកថំ គាមកថំ និគមកថំ
នគរកថំ ជនបទកថំ ឥត្ថីកថំ បុរិសកថំ សូរ-
កថំ វិសិខាកថំ កុម្ភដ្ឋានកថំ បុព្ពបេតកថំ នា-
នត្តកថំ លោកក្ខាយិកំ សមុទ្ទក្ខាយិកំ ឥតិភវភវ-
កថំ ឥតិ វា កិរ៉ជកថំ អត្ថសំហិតា មាវត្តិ កិត្តិសំ
សមាធិម្ហា បាវត្តិ ។ យេ តេ កិត្តិ អបរិជ្ញ ។ បេ ។
តេ ទុជ្ឈាយិត្តិ ខីយិត្តិ វិបាវេត្តិ កថំ ហិ នាម
ភព្ពកុលិយា កិត្តិ វត្តិយា បច្ចុសសមយំ បច្ចុដ្ឋាយ

ទីណា មានសំឡេងហោ មានសំឡេងខ្ទាំង មានសំឡេងថាខជខជៈ ហើយនិយាយតិរច្ឆានកថាផ្សេង ។ គឺនិយាយពីស្តេច និយាយពីចោរ និយាយពីមហាមាត្យ និយាយពីសេនា និយាយពីភ័យ និយាយពីចម្បាំង និយាយពីគ្រឿងស៊ី និយាយពីគ្រឿងផឹក និយាយពីសំពត់ និយាយពីការដេក និយាយពីកម្រងផ្កា និយាយពីគ្រឿងក្រអូប និយាយពីញាតិ និយាយពីយាន និយាយពីស្រុក និយាយពីនិគម និយាយពីនគរ និយាយពីជនបទ និយាយពីស្រី និយាយពីប្រុស និយាយពីបុគ្គលដែលក្លៀវក្លា និយាយពីច្រកផ្លូវ និយាយពីកន្លែងក្អមទឹក (គឺកំពង់ទឹក) និយាយពីបុព្វប្រេត (គឺញាតិដែលស្លាប់ទៅហើយ) និយាយពីពាក្យឥតប្រយោជន៍មានប្រការផ្សេង ។ និយាយពីរឿងកុហកកង់លោក (មានរឿងក្អែកសកុកក្រហមជាដើម) និយាយពីរឿងជីកសមុទ្រ និយាយពីសេចក្តីចំរើន នឹងសេចក្តីសាបសូន្យ ហើយជាន់លើសត្វល្អិត ។ ឲ្យស្ទាប់ខ្លះ ឲ្យកិក្ខុទាំងឡាយឃ្លាតចាកសមាធិខ្លះ ។ កិក្ខុទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ កិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោសតិះដៀលបន្ទុះបង្អាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយកិក្ខុមិនសមបើនឹងគ្រាកន្លើងកង់បច្ចុសសម័យនៃរាត្រី

កដ្ឋចាទុកាយោ អភិរូបាតូ អជ្ឈាការសេ ចត្តិមិស្សន្តិ ទុច្ចាសទ្ធា មហាសទ្ធា ទ្វេទ្វេសទ្ធា អនេកវិហិតំ តិរច្ឆានកថំ កថេន្តា សេយ្យថីទំ រាជកថំ ចោរកថំ ។ បេ ។ ឥតិភវាភវកថំ ឥតិ វា កីទិសំបិ អក្កមិតូ មាវេស្សន្តិ កិក្ខូបិ សមាធិម្ហា ចាវេស្សន្តីតិ ។ អថខោ តេ កិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ សត្ថុ កិរ កិក្ខវេ ឆព្ភិយា កិក្ខូ រត្តិយា បច្ចូសសមយំ បច្ចុដ្ឋាយ កដ្ឋចាទុកាយោ អភិរូបាតូ អជ្ឈាការសេ ចត្តិមន្តិ ទុច្ចាសទ្ធា មហាសទ្ធា ទ្វេទ្វេសទ្ធា អនេកវិហិតំ តិ-រច្ឆានកថំ កថេន្តា សេយ្យថីទំ រាជកថំ ចោរកថំ ។ បេ ។ ឥតិភវាភវកថំ ឥតិ វា កីទិសំបិ អក្កមិតូ មាវេន្តិ កិក្ខូបិ សមាធិម្ហា ចាវេន្តីតិ ។ សត្ថុ ភគវាតិ ។ បេ ។ វិគរហិតូ ធម្មិ កថំ កត្វា កិក្ខូ អាមន្តេសិ ន កិក្ខវេ កដ្ឋចាទុកា ជាវេតព្ភា យោ ជាវេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សតិ ។

ហើយពាក់ទ្រនាប់ដើងឈើដើរកន្លងទីវាលមានសំឡេងហ៊ោ សំឡេងខ្ទាំង សំឡេងខរខរៈហើយនិយាយពីតិរច្ឆានកថាផ្សេង ។ គឺនិយាយពីស្តេច និយាយពីចោរ ។ បេ ។ និយាយពីសេចក្តីចំរើនទីងសេចក្តីសាបសូន្យដូច្នេះ ។ ហើយជាន់លើសត្វល្អិត ។ ឲ្យស្ងាប់ខ្លះ ឲ្យកិក្ខុទាំងឡាយឃ្លាតចាកសមាធិខ្លះសោះ ។ ត្រានោះឯង កិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ បានឮថា ពួកឆព្វគ្គិយកិក្ខុ ត្រាកដើរក្នុងបច្ចុសសម័យនៃរាត្រីហើយ ក៏ពាក់ទ្រនាប់ដើងឈើដើរទៅកន្លងទីវាល មានសំឡេងហ៊ោ សំឡេងខ្ទាំង សំឡេងខរខរៈ ហើយនិយាយតិរច្ឆានកថាផ្សេង។ គឺនិយាយពីស្តេច និយាយពីចោរ ។ បេ ។ និយាយពីសេចក្តីចំរើនទីងសេចក្តីសាបសូន្យដូច្នេះ។ ហើយដើរជាន់លើសត្វល្អិត។ ឲ្យស្ងាប់ខ្លះ ឲ្យកិក្ខុទាំងឡាយឃ្លាតចាកសមាធិខ្លះ ពិតមែនឬ ។ កិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ពិតមែន ។ បេ ។ លុះព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសរួចទ្រង់ធ្វើនូវធម្មីកថា ហើយទ្រង់ត្រាស់ហៅកិក្ខុទាំងឡាយមកទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ កិក្ខុមិនត្រូវពាក់ទ្រនាប់ដើងឈើទេ្បីយ កិក្ខុណាពាក់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[๕๙] อถโข ภควา ภิกฺขเว ยถาภตญฺจ วิหารญฺจ ยาเยน พาหณาสี เตน จาริกํ ปกฺกามิ อนุปุพฺเพน จาริกญฺจ จรมาโน ยาเยน พาหณาสี ตทวสริ ฯ ตตฺร สุทํ ภควา พาหณาสิยํ วิหรติ สปิปตเน มิคทาเย ฯ เตน โข ปน สมเยน ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขู ภควตา ภณฺฑุกมฺมานิ ปฏิกฺขิตฺตานิ ตาลผลุฬาเนปิ วุตฺตา ตาลปตฺถภณฺฑุกมฺมานิ ตานิ ตาลผลุฬานิ ฉิชฺชานิ ภินฺนานิ มิลายนฺติ ฯ มนุสฺสา ขุชฺฌนฺติ ขียนฺติ วิปาเจนฺติ กถญฺหิ นาม สมณา สกฺยปุตฺติยา ตาลผลุฬา เนปาเตฺวา ตาลปตฺถภณฺฑุกมฺมานิ ตานิ ตาลผลุฬานิ ฉิชฺชานิ ภินฺนานิ มิลายนฺติ ปกติทุพฺพลียา สมณา สกฺยปุตฺติยา ฉีวิตวิหารเมสฺสนฺตีติ ฯ อสฺโสสุ โข ภิกฺขู เตสํ มนุสฺสานํ ขุชฺฌนฺตานํ ขียนฺตานํ วิปาเจนฺตานํ ฯ อถโข เต ภิกฺขู

(៥៩) គ្រានោះឯង ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់គង់នៅក្នុងភគ្គនិះ ដោយសមគួរដល់ពុទ្ធអធ្យាស្រ័យ រួចហើយទ្រង់យាងសំដៅទៅក្រុងពារាណសី ទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិកដោយលំដាប់ក៏បានដល់ទៅក្រុងពារាណសីនោះ ។ បានឮថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់នៅក្នុងវ៉ែព្រឥសិបតនមិគទាយវន ទៀបក្រុងពារាណសី ។ លោនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុគិតថាទ្រនាប់ដើងឈើព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហាមហើយ ក៏ប្រើគេឲ្យកាត់ស្នោគខ្ចីពាំង១ឡាយ(យកមកធ្វើ) ជាទ្រនាប់ដើងស្ទឹកស្នោគហើយពាក់ឯស្នោគខ្ចីពាំងនោះលុះគេកាត់ហើយក៏ស្ងួតស្រពោន ។ មនុស្សពាំងឡាយក៏ពោលទោសតិះដៀលបន្តុះបង្អាប់ថា ពួកសមណៈជាសក្យបុត្តមិនសមបើនឹងហ៊ានប្រើគេឲ្យកាត់ស្នោគខ្ចីៗ(យកមកធ្វើ) ជាទ្រនាប់ដើងស្ទឹកស្នោគហើយពាក់សោះ ឯដើមស្នោគខ្ចីពាំងនោះលុះគេកាត់ហើយក៏ស្ងួតស្រពោន ពួកសមណៈជាសក្យបុត្តហ៊ានបៀតបៀនវត្ថុដែលមានជីវិត មានឥន្ទ្រិយតែ១ ។ កាលមនុស្សពាំងនោះកំពុងតែពោលទោសតិះដៀលបន្តុះបង្អាប់ភិក្ខុពាំង១ឡាយក៏បានឮច្បាស់ ។ លោនោះឯង ភិក្ខុពាំងនោះក្រាបទូល

ภควาโต ปภวติ อาเรเจสุ ฯ สจฺจ กิร ภิกฺขเว ฉพฺพคฺคิ-
ยา ภิกฺขู ตาลตรุณา ฉินฺทาเปตฺวา ตาลปตฺตชาตุกานิ
ฉาเทนฺติ ตานิ ตาลตรุณานิ ฉินฺนานิ มิลายนฺตีติ ฯ สจฺจ
ภควาติ ฯ วิคราหิ พุทฺโธ ภควา กถญฺหิ นาม เต
ภิกฺขเว โมฆปุริสา ตาลตรุณา ฉินฺทาเปตฺวา ตาล-
ปตฺตชาตุกานิ ฉาเทสฺสนฺติ ตานิ ตาลตรุณานิ ฉินฺนานิ
มิลายนฺติ ฉวิสญฺชนนา หิ ภิกฺขเว มนุสฺสา รุกฺขสฺมึ ฉนฺต
ภิกฺขเว อปฺปสนฺนานิ ว ปสาทาย ฯเป ฯ วิคราหิตฺวา
ธมฺมึ กถญฺ กตฺวา ภิกฺขู อามนฺเตสิ ฉ ภิกฺขเว ตาล-
ปตฺตชาตุกา นาเมตฺถ ยา นาเยฺย อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺสา-
ติ ฯ ตตน ขา ปน สมเยน ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขู ภควตา
ตาลปตฺตชาตุกา ปฏิกฺขิตฺตาติ เวฬุตรุณา ฉินฺทาเปตฺวา
เวฬุปตฺตชาตุกานิ ฉาเทนฺติ ตานิ เวฬุตรุณานิ ฉินฺนานิ
มิลายนฺติ ฯ มนุสฺสา ชิคุจฺฉนฺติ ฉียนฺติ วิหาเฬนฺติ

សេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុប្រើគេឲ្យកាត់ស្មោតខ្ចី ។ (យកមកធ្វើ) ជាទ្រនាប់ដើងស្បឹកស្មោតហើយពាក់ ស្មោតខ្ចីទាំងនោះលុះគេកាត់ហើយក៏ស្ងិតស្រពោន ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគទ្រង់បន្ទោសថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មោឃបុរសទាំងនោះ មិនសមបើនឹងប្រើគេឲ្យកាត់ស្មោតខ្ចី ។ (យកមកធ្វើ) ជាទ្រនាប់ដើងស្បឹកស្មោតហើយពាក់ទេ ស្មោតខ្ចីទាំងនោះលុះគេកាត់ហើយក៏ស្ងិតស្រពោនអស់ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ជ្បិតពួកមនុស្សតែងសំគាល់ថា ដើមឈើមានជីវិត ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិនបានដឹកនាំពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាឲ្យបានជ្រះថ្លាឡើងទេ ។ បេ ។ លុះទ្រង់បន្ទោសរួចទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវពាក់ទ្រនាប់ដើងស្បឹកស្មោតឡើយ ភិក្ខុណាពាក់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុគិតថា ទ្រនាប់ដើងស្បឹកស្មោតព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហាមហើយ ទើបប្រើគេឲ្យកាត់នូវឫស្សីខ្ចីទាំងឡាយវិញ (យកមកធ្វើ) ជាទ្រនាប់ដើងស្បឹកឫស្សីហើយពាក់ ឯឫស្សីខ្ចីទាំងនោះលុះគេកាត់ហើយក៏ស្ងិតស្រពោនអស់ ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោសតិះដៀលបន្តុះបង្អាប់ថា

កាយំ ហិ នាម សមណោ សក្យបុត្តិយោ វេឌ្ឍបុតុណោ ឆេឡាបេត្វា វេឌ្ឍបត្តថាឡុកាយោ ជាវេស្សន្តិ តានិ វេឌ្ឍបុតុណានិ ឆឌ្ឌានិ មិលាយន្តិ ឯកច្ចិយំ សមណោ សក្យបុត្តិយោ ជីវំ វិហេឋេន្តីតិ ។ អស្សុសុំ ខោ ភិក្ខូ តេសំ មនុស្សានំ ឧជ្ឈាយន្តានំ ខីយន្តានំ វិបាចេន្តានំ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។បេ។ ន ភិក្ខវេ វេឌ្ឍបត្តថាឡុកា ជាវេតព្វា យោ ជាវេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

(៦០) អថខោ ភគវា ពារាណសិយំ យថាភិរន្តំ វិហរិត្វា យេន ភទ្ទិយំ តេន ចារិកំ បក្កាមិ អនុបុព្វេន ចារិកំ ចរមានោ យេន ភទ្ទិយំ តទវសរិ ។ តត្រ សុទំ ភគវា ភទ្ទិយេ វិហរតិ ជាតិយាវនេ ។ តេន ខោ បន សមយេន ភទ្ទិយា ភិក្ខូ អនេកវិហិតំ ថាឡុកមណ្ឌនានុយោគមនុយុត្តា វិហរន្តិ តិណាថាឡុកំ ភញ្ជន្តិបិ ភាឝាបេន្តិបិ មុញ្ជថាឡុកំ ភញ្ជន្តិបិ ភាឝាបេន្តិបិ

ពួកសមណៈដាសក្យបុត្តមិនគួរបើនឹងហាន ប្រើគេឲ្យកាត់បុស្សីខ្ចីទាំងឆ្អាយ (យកមកឆ្លើ) ដាច់នាប់ដើងស្លឹកបុស្សីហើយពាក់សោះ ឯបុស្សីខ្ចីទាំងនោះលុះគេកាត់ហើយក៏ស្ងួតស្រពោនទៅ ពួកសមណៈដាសក្យបុត្តហានបៀតបៀនរបស់ដែលមានជីវិតមានឥន្ទ្រិយតែ១ ។ កាលមនុស្សទាំងនោះកំពុងតែពោលទោសតិះដៀលបន្តុះបង្អាប់ ភិក្ខុទាំងឆ្អាយក៏ឮច្បាស់ ។ វេលានោះឯង ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឆ្អាយ ភិក្ខុមិនត្រូវពាក់នាប់ដើងស្លឹកបុស្សីឡើយ ភិក្ខុណាពាក់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

(៦០) គ្រានោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់គង់នៅក្នុងក្រុងពាពណ-សីគួរតាមពុទ្ធអធ្យាស្រ័យរួចទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិកនៃក្រុងកន្ធិយៈ កាលទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិកដោយលំដាប់ក៏ឮដល់ទៅក្រុងកន្ធិយៈនោះ ។ ឮបានឮមកថា ព្រះអង្គគង់នៅក្នុងវត្តជាតិយាវន ទៀបក្រុងកន្ធិយៈនោះ ។ សម័យនោះឯង ពួកកន្ធិយភិក្ខុ (ភិក្ខុដែលនៅក្នុងក្រុងកន្ធិយៈ) មានសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយក្នុងការប្រដាប់នាប់ដើងមានប្រការផ្សេង ។ គឺឆ្លើនាប់ដើងស្មៅខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យឆ្លើខ្លះ ឆ្លើនាប់ដើងស្មៅយោប្ជង

បឋមជាទុកំ កាវេន្តិបិ កាវាបេន្តិបិ ហិន្ថាលជាទុកំ កាវេន្តិបិ កាវាបេន្តិបិ កមលជាទុកំ កាវេន្តិបិ កាវាបេន្តិបិ កណ្ឌលជាទុកំ កាវេន្តិបិ កាវាបេន្តិបិ វិញ្ញេន្តិ ទុន្ទេសំ បរិបុច្ឆំ អធិសីលំ អធិចិត្តំ អធិប្បញ្ញំ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។បេ។ តេ ទុជ្ឈាយន្តិ ទីឃន្តិ វិហាវេន្តិ កេចំ ហិ ជាម កច្ចិយោ ភិក្ខូ អនេកវិហិតំ ជាទុកមណ្ឌនាទុយោគមនុយុត្តា វិហរិស្សន្តិ តិណជាទុកំ កាវិស្សន្តិបិ កាវាបេស្សន្តិបិ មុញ្ជជាទុកំ កាវិស្សន្តិបិ កាវាបេស្សន្តិបិ បឋមជាទុកំ កាវិស្សន្តិបិ កាវាបេស្សន្តិបិ ហិន្ថាលជាទុកំ កាវិស្សន្តិបិ កាវាបេស្សន្តិបិ កមលជាទុកំ កាវិស្សន្តិបិ កាវាបេស្សន្តិបិ កណ្ឌលជាទុកំ កាវិស្សន្តិបិ កាវាបេស្សន្តិបិ វិញ្ញេស្សន្តិ ទុន្ទេសំ បរិបុច្ឆំ អធិសីលំ អធិចិត្តំ អធិប្បញ្ញន្តិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ សច្ចំ កិរ

ខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើព្រនាប់ជើងស្មៅដំណេកទន្យាយខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើព្រនាប់ជើងស្នំកទន្យែខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើព្រនាប់ជើងស្មៅមានពណ៌ដូចផ្កាឈូកខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើព្រនាប់ជើងសំពត់ដែលគេតម្បាញដោយរោមសត្វខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ក៏លះបង់ចោលនូវបាលី អដ្ឋកថា អធិសីល អធិចិត្ត ទឹងអធិប្បញ្ញា (១) ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។បេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះក៏តោលទោសតិះដៀលបន្ទុះបង្អាប់ថា ពួកភិក្ខុយើងភិក្ខុមិនសមបើទឹងខ្វល់ខ្វាយក្នុងការគាត់តែងព្រនាប់ជើងមានបការផ្សេង ។ គឺធ្វើព្រនាប់ជើងស្មៅខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើព្រនាប់ជើងស្មៅយាប៉ងខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើព្រនាប់ជើងស្មៅដំណេកទន្យាយខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើព្រនាប់ជើងស្នំកទន្យែខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើព្រនាប់ជើងស្មៅមានពណ៌ដូចផ្កាឈូកខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើព្រនាប់ជើងដែលគេតម្បាញដោយរោមសត្វខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ហើយលះបង់នូវបាលី អដ្ឋកថា អធិសីល អធិចិត្ត ទឹងអធិប្បញ្ញាសោះ ។ លោនោះ ភិក្ខុទាំងនោះបានក្រាបទូលសេចក្តីនុ+ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាល

---

១ អដ្ឋកថា កែមហោខន្ធកៈ ពន្យល់សេចក្តីថា អធិសីល បានខាងបាតិមោក្ខសីល ។ អធិចិត្ត បានខាងសមាធិភាវនាជាលោកិយ ។ អធិប្បញ្ញា បានខាងមគ្គភាវនាជាលោកុត្តរ ។

กิกฺขเว กฏิยา กิกฺขู อเนกวิหิตํ ฉาทุกมฺมญฺญตาตุ
ยาคมนุยุตฺตา วิหรนฺติ ตีณิฉาทุกานิ กเรยฺยนฺติ กาย-
เปยฺยนฺติ มุญฺจฉาทุกานิ กเรยฺยนฺติ กายเปยฺยนฺติ ปฏฺฐฉา-
ทุกานิ กเรยฺยนฺติ กายเปยฺยนฺติ หิงฺคุลฉาทุกานิ กเรยฺยนฺติ
กายเปยฺยนฺติ กมฺมลฉาทุกานิ กเรยฺยนฺติ กายเปยฺยนฺติ
กมฺพลฉาทุกานิ กเรยฺยนฺติ กายเปยฺยนฺติ วิญฺญูหิ ฉนฺทสา
ปวิปฺปฏิสารโต อกิจฺจกรณโต อกปฺปิยโต ๆ สพฺเพ กตกตา ๆ
วิหรนฺติ ตุจฺโฉ กตกา กาตพฺพา ตาย เต กิกฺขเว เอเก-
จฺจิยา อเนกวิหิตา ฉาทุกมฺมญฺญตาตุยาคมนุยุตฺ-
ตา วิหรนฺติ ตีณิฉาทุกานิ กเรยฺยนฺติ กายเปยฺยนฺติ
มุญฺจฉาทุกานิ กเรยฺยนฺติ กายเปยฺยนฺติ ปฏฺฐฉาทุกานิ
กเรยฺยนฺติ กายเปยฺยนฺติ หิงฺคุลฉาทุกานิ กเรยฺยนฺติ
กายเปยฺยนฺติ กมฺมลฉาทุกานิ กเรยฺยนฺติ กาย-
เปยฺยนฺติ กมฺพลฉาทุกานิ กเรยฺยนฺติ กายเปยฺยนฺติ

កិកូតាំងឡាយ ពួកជាពួកកន្ទិយកិកូខ្វល់ខ្វាយក្នុងការគាស់តែងទ្រនាប់ដើងមានប្រការផ្សេង ។ គឺធ្វើទ្រនាប់ដើងស្មៅខ្នងឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើទ្រនាប់ដើងស្មៅយាប៉ូងខ្នងឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើទ្រនាប់ដើងស្មៅដំណេកទន្យាយខ្នងឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើទ្រនាប់ដើងស្លឹកទន្សែខ្នងឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើទ្រនាប់ដើងស្មៅមានពណ៌ដូចផ្កាឈូកខ្នងឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើទ្រនាប់ដើងសំពត់ដែលគេត្បាញដោយពេមសត្វខ្នងឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ហើយលះបង់ចាលី អដ្ឋកថា អធិសីល អធិចិត្តនឹងអធិប្បញ្ញា ពិតមែនឬ ។ កិកូតាំងនោះក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគទ្រង់បន្ទោសថា ម្នាលកិកូតាំងឡាយ ពួកមោឃបុរសតាំងនោះមិនសមបើនឹងខ្វល់ខ្វាយក្នុងការគាស់តែងទ្រនាប់ដើងមានប្រការផ្សេង ។ គឺធ្វើទ្រនាប់ដើងស្មៅខ្នងឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើទ្រនាប់ដើងស្មៅយាប៉ូងខ្នងឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើទ្រនាប់ដើងស្មៅដំណេកទន្យាយខ្នងឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើទ្រនាប់ដើងស្លឹកទន្សែខ្នងឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើទ្រនាប់ដើងស្មៅមានពណ៌ដូចផ្កាឈូកខ្នងឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើទ្រនាប់ដើងសំពត់ដែលគេត្បាញដោយពេមសត្វខ្នងឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ

វិញ្ញិស្សន្តិ ខុទ្ទេសំ បរិបុច្ឆំ អធិសិលំ អធិចិត្តំ អធិបញ្ញំ
ឧទេតំ កិក្ខវេ អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ ។ បេ ។
វិគរហិត្វា ឆម្មឹ កថំ កត្វា កិក្ខូ អាមន្តេសិ ឯ កិក្ខវេ
តិណាថារុកា ជាវេតព្យា ឯ មុញ្ជថារុកា ជាវេតព្យា ឯ
បព្វជថារុកា ជាវេតព្យា ឯ ហិន្តាលថារុកា ជាវេតព្យា
ឯ កមលថារុកា ជាវេតព្យា ឯ កម្ពលថារុកា ជាវេ-
តព្យា ឯ សោវណ្ណមយា ថារុកា ជាវេតព្យា ឯ រូបិយម-
យា ថារុកា ជាវេតព្យា ឯ មណិមយា ថារុកា ជាវេ-
តព្យា ឯ វេឡុរិយមយា ថារុកា ជាវេតព្យា ឯ ផលិកម-
យា ថារុកា ជាវេតព្យា ឯ កំសមយា ថារុកា ជាវេ-
តព្យា ឯ កាចមយា ថារុកា ជាវេតព្យា ឯ តិបុមយា
ថារុកា ជាវេតព្យា ឯ សីសមយា ថារុកា ជាវេ-
តព្យា ឯ តម្ពលោហមយា ថារុកា ជាវេតព្យា យោ

លះបង់នូវឋាលី អដ្ឋកថា អធិសីល អធិចិត្ត ទើងអធិបញ្ញា ម្នាលកិក្ខុ
ទាំងឡាយ អំពើនេះនឹងបានដឹកនាំពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឲ្យជ្រះថ្លា
ឡើងទេ ។ បេ ។ លុះទ្រង់បន្ទោសរួចទ្រង់ធ្វើនូវធម្មីកថាហើយទ្រង់តាស់
ហៅកិក្ខុទាំងឡាយមកទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ កិក្ខុមិនត្រូវ
ពាក់ទ្រនាប់ដើងស្មៅ មិនត្រូវពាក់ទ្រនាប់ដើងស្មៅយ៉ាប៉ុន្ម មិនត្រូវពាក់
ទ្រនាប់ដើងស្មៅដំណេកទន្សាយ មិនត្រូវពាក់ទ្រនាប់ដើងស្មុកទន្សែ មិន
ត្រូវពាក់ទ្រនាប់ដើងស្មៅមានពណ៌ដូចផ្កាឈូក មិនត្រូវពាក់ទ្រនាប់
ដើងសំពត់ដែលគេតក្បាញដោយភេមសត្វ មិនត្រូវពាក់ទ្រនាប់ដើងមាស
មិនត្រូវពាក់ទ្រនាប់ដើងប្រាក់ មិនត្រូវពាក់ទ្រនាប់ដើងកែវមណី មិន
ត្រូវពាក់ទ្រនាប់ដើងកែវពិទូរ្យ មិនត្រូវពាក់ទ្រនាប់ដើងកែវផ្លូក មិន
ត្រូវពាក់ទ្រនាប់ដើងសម្រិត មិនត្រូវពាក់ទ្រនាប់ដើងកែវកញ្ចក់ មិន
ត្រូវពាក់ទ្រនាប់ដើងសំណប៉ាហាំង (សំណស) មិនត្រូវពាក់ទ្រនាប់
ដើងសំណកក់ (សំណខ្មៅ) មិនត្រូវពាក់ទ្រនាប់ដើងទន់ដែងទេ កិក្ខុ

ชาเยยฺย อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส น จ ตกฺกเร ตาทิ
สงฺฆมนิยา จาตุตา ชาเตตฺวา เยา ชาเยยฺย อาปตฺติ
ทุกฺกฏสฺส อนุชานามิ ตกฺกเร ตสฺสา จาตุตายา
ชุวฺชานิยา อสงฺฆมนิยายา วตฺตุ จาตุตกำ ปสฺสา-
จาตุตกำ อาปชฺชนจาตุตกนฺติ ฯ

(๖๑) อถโข ภควา กณฺฑเย ยถาภิรนฺตำ วิหา-
ริตฺวา เยน สาวตฺถี เตน จาริกำ ปกฺกามิ อนุปุพฺพน
จาริกำ จรมาโน เยน สาวตฺถี ตทวสริ ฯ ตตฺร สุทำ
ภควา สาวตฺถิยำ วิหรติ เชตวเน อนาถปิณฺฑิกสฺส
อาราเม ฯ เตน โข ปน สมเยน ฉพฺภิยา ภิกฺขู
อจิรวตียา นทิยา ตาริกำ ตรนฺติ วิสาณเยสุปิ
กณฺหนฺติ กาเฬสุปิ กณฺหนฺติ กีกเยปิ กณฺหนฺติ เฉปฺปา-
เยปิ กณฺหนฺติ ปิฏฺฐิปิ อภิรุหนฺติ รตฺตจิตฺตาปิ องฺคชาตำ
ฉุปนฺติ วิปฺปกตาปิ ชีวิตาเหตฺปา มาเรนฺติ ฯ มนุสฺสา ชิคุจฺ-
ฉนฺติ ปียนฺติ วิหาเรนฺติ กถำ หิ นาม สมณา
สกฺยปุตฺติยา ตาริกำ ตรนฺติ วิสาณเยสุปิ กเยสฺสนฺติ

ណាពាក់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ម្យ៉ាងទៀត ភិក្ខុមិនត្រូវប្រើប្រាស់ទន្ទាប់ដើង (គឺជ្រុញដើង) ណាមួយដែលគួរនឹងឲ្យកម្រើកទៅបាន ភិក្ខុណាប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតទន្ទាប់ដើង ៣ យ៉ាងដែលគេដំកល់នៅជានិច្ច ដែលគេឲ្យកម្រើកទៅមិនបាន គឺទន្ទាប់ដើងសម្រាប់បន្ទោបង់ទូវច្ចៈ ១ ទន្ទាប់ដើងសម្រាប់បន្ទោបង់ទូវបស្សាវៈ ១ ទន្ទាប់ដើងសម្រាប់លាងជម្រះ (លាមក) ១

(៦១) គ្រានោះឯង ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់គង់ក្នុងនគរកុឌិយៈគួរដល់ពុទ្ធអធ្យាស្រ័យ រួចទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិកក្រុងសាវត្ថី កាលទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិកដោយលំដាប់ក៏បានដល់ទៅក្រុងសាវត្ថីនោះ ។ បានឮមកថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់គង់នៅវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិក-សេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថីនោះ ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ កាលមេគោទាំងឡាយកំពុងតែហែលឆ្លងទឹកស្ទឹងអចិរវតី ក៏ចាប់ស្នែងខ្លះ ចាប់ស្ទឹកត្រចៀកខ្លះ ចាប់កខ្លះ ចាប់កន្ទុយខ្លះ ឡើងជិះលើខ្នងខ្លះ មានចិត្តតម្រេក ក៏ស្ទាបអង្គជាតខ្លះ ចាប់ជ្រមុជកួនគោទៅក្នុងទឹកឲ្យស្ទាប់ខ្លះ ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា ពួកសមណៈជាសក្យបុត្ត កាលមេគោទាំងឡាយកំពុងឆ្លងទឹក មិនសមបើនឹងចាប់ស្នែងខ្លះ

กาณ์ฌาสุปิ กาเยสฺสฺนิ ตีกายปิ กาเยสฺสฺนิ เฉปฺปา-
ยปิ กาเยสฺสฺนิ ปิฏฺฐิปิ อกิรฺยเหสฺสฺนิรตฺตจิตฺตาปิ อฏฺฐิกาตำ
ฉุปิสฺสฺนิ ปุพฺพนีมิ ขุกาเหตฺวา มาเรสฺสฺนิ เสยฺยถาปิ
ตีเห กามโภคีโนตี ฯ อเสฺสาสุ์ เขา กีกฺขู เตสำ
มนุสฺสานำ ขุชฺฌายนฺตานำ ขียนฺตานำ วิปาเจนฺตานำ ฯ อ๙-
เขา เต กีกฺขู กกวาโต ฬตมตฺตำ อาเรเจสุ์ ฯ ส กีกฺขเว
ตาวีนำ วิสาณาสุ กเหตพฺพำ ส กาณ์ฌาสุ กเหตพฺพำ ส
ตีกายา กเหตพฺพำ ส เฉปฺปาย กเหตพฺพำ ปิฏฺฐิ อกิรฺเห-
ตฺวา เยา อกิรฺเหยฺย อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ส จ กีกฺขเว
รตฺตจิตฺเตน อฏฺฐิกาตำ ฉุปิตพฺพำ เยภา ฉุเปยฺย อาปตฺติ
ถุลฺลจฺจยสฺส ส วิปตฺติ มาเรตฺวา เยา มาเรยฺย
ยถาธมฺมา การาเรตพฺเพตี ฯ

ចាប់ស្នឹកត្រចៀកខ្លះ ចាប់កខ្លះ ចាប់កន្ទុយខ្លះ ឡើងជិះលើខ្នងខ្លះ មានចិត្តតម្រេក ហើយស្អុបអង្គជាតខ្លះ ចាប់ដែមុជកូនគោទៅក្នុងទឹកឲ្យស្ងាប់ខ្លះ ដូចជាពួកគ្រហស្ថអកបរិភោគនូវកាមគុណសោះ ។ កាលមនុស្សទាំងនោះ កំពុងពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ កិក្ខុទាំងឡាយបានឮច្បាស់ ។ វេលានោះឯង កិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះ-ភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ កិក្ខុមិនត្រូវចាប់ស្នែងមេគោទាំងឡាយ មិនត្រូវចាប់ស្នឹកត្រចៀក មិនត្រូវចាប់ក មិនត្រូវចាប់កន្ទុយ មិនត្រូវឡើងជិះលើខ្នង កិក្ខុណាឡើងជិះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ មា៉ងទៀត កិក្ខុមិនត្រូវមានចិត្តត្រេកអរពាល់អង្គជាត (មេគោ)ឡើយ កិក្ខុណាពាល់ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ កិក្ខុមិនត្រូវធ្វើកូនគោឲ្យស្ងាប់ឡើយ កិក្ខុណាធ្វើឲ្យស្ងាប់ កិក្ខុនោះវិនយធរត្រូវឲ្យធ្វើតាមធម៌[1] ។

---

១ ត្រូវសម្រែចអាបត្តិតាមសញ្ចិច្ចបាណសិក្ខាបទ។ សប្បាណវគ្គបាចិត្តិយកណ្ឌ ។ ក្នុងខន្ធកៈទាំងអស់មានបំណងប្រាប់តែអាបត្តិដែលមានក្រៅបាតិមោក្ខ បើកន្លែងណាមានន័យបង្ហាប់ទាក់ទងដោយអាបត្តិក្នុងបាតិមោក្ខផងនោះ គ្រាន់តែមានប្រាប់ថាត្រូវធ្វើតាមធម៌ ។ យ៉ាងនេះព្រោះបានន័យយរួចមកហើយ ។

[៦២] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ យានេន យាយន្តិ ឥត្ថីយុត្តេនបិ បុរិសន្តរេន បុរិសយុត្តេនបិ ឥត្ថន្តរេន ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ សេយ្យថាបិ កង្ខាមហិយាយាតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ យានេន យាយិតព្ពំ យោ យាយេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ កោសលេសុ ជនបទេសុ សាវត្ថិំ គច្ឆន្តោ ភគវន្តំ ទស្សនាយ អន្តរាមគ្គេ តិលានោ ហោតិ ។ អថខោ សោ ភិក្ខុ មគ្គា ឱក្កម្ម អញ្ញតរស្មិំ រុក្ខមូលេ និសីទិ ។ មនុស្សា តំ ភិក្ខុំ បស្សិត្វា[1] ឯតទវោចុំ កបរំ ភន្តេ អាយ្យោ គមិស្សតីតិ ។ សាវត្ថិំ ខោ អហំ អាវុសោ គមិស្សាមិ ភគវន្តំ ទស្សនាយាតិ ។ ឯហិ ភន្តេ គមិស្សាមាតិ ។ នាហំ អាវុសោ សក្កោមិ តិលានោម្ហីតិ ។ ឯហិ ភន្តេ យានំ អភិរុហាតិ ។ អលំ

---

1 ម. ទិស្វា ។

(៦៤) សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុទៅដោយយានដែលគេទឹមដោយគោញី មានបុរសជាអ្នកបរកើមាន ទឹមដោយគោឈ្មោល មានស្ត្រីជាអ្នកបរកើមាន ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា ដូចជាពួកជនដែលទៅលេងទឹកស្ទឹងគង្គានទីស្ទឹងមហី ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវទៅដោយយានទេ ភិក្ខុណាទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ១ រូបទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថីកងកោសលជនបទដើម្បីគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដល់ពាក់កណ្តាលផ្លូវក៏មានជម្ងឺ ។ វេលានោះឯង ភិក្ខុនោះក៏គេចចុះចេញអំពីផ្លូវ ទៅអង្គុយនៅក្រោមដើមឈើ១ ។ មនុស្សទាំងឡាយក្រឡេកឃើញភិក្ខុនោះហើយក៏ប្រាន្ទនិយាយពាក្យនេះថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន លោកម្ចាស់នឹងនិមន្តទៅទីណា ។ ភិក្ខុនោះឆ្លើយថា នែអ្នកដ៏មានអាយុ អាត្មាទៅក្រុងសាវត្ថីដើម្បីគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ មនុស្សទាំងនោះទូលថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន សូមលោកម្ចាស់និមន្តមក យើងនឹងទៅជាមួយគ្នា ។ ភិក្ខុនោះតបថា នែអ្នកដ៏មានអាយុ អាត្មាទៅមិនរួចទេ ព្រោះអាត្មាមានជម្ងឺ ។ មនុស្សទាំងនោះទូលថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន សូមលោកម្ចាស់និមន្តមកឡើងជិះយានទៅ ។ ភិក្ខុនោះតបថា នែអ្នកដ៏មានអាយុ

អាវุសោ បដិក្កមិតុំ កស្សតា យាចន្តិ ។ ក្កុក្កុច្ចាយន្តោ
យាគុំ ឆាកិរុហិ ។ អថខោ សោ កិក្ខុ ហេវត្តុំ កត្វា
កិក្ខូនំ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ ។ កិក្ខូ កស្សតោ ឯតមត្ថំ
អារោចេសុំ ។ អថខោ កស្សប ឯតស្មិំ និទានេ ឯតស្មិំ
បករណេ ធម្មិំ កថំ កត្វា កិក្ខូ អាមន្តេសិ អនុជានាមិ
កិក្ខវេ តិលាឧស្សុ យាគុន្តិ ។ អថខោ កិក្ខូនំ ឯតទ-
ហោសិ ឥត្ថីយុត្តំ នុ ខោ បុរិសយុត្តំ នុ ខោតិ ។
កស្សតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ កិក្ខវេ
បុរិសយុត្តំ ហត្ថវដ្ដកន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន
អញ្ញតរស្ស កិក្ខុនោ យាគុក្ខជ្ជេន ពាឧឡ្ហំ អជាសុ
អហោសិ ។ កស្សតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុ-
ជានាមិ កិក្ខវេ សិរិកំ ចាដិយិន្តិ ។

មិនគួរទេ ព្រោះយានព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហាមឃាត់រួចទៅហើយ ។ កិក្ខុនោះរង្កៀសខ្លាចក្រែង ក៏មិនទ្បើងជិះយានទ្បើយ ។ លោនោះឯង កិក្ខុនោះក៏ដើរទៅដល់ក្រុងសាវត្ថី ជាន់ដំណាលរឿងនុ៎ះដល់កិក្ខុទាំងឡាយ ។ កិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រោះនិទានេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាក្នុងលោនោះ រួចទ្រង់តាស់ហៅកិក្ខុទាំងឡាយមកទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតយានដល់កិក្ខុដែលមានជម្ងឺ ។ លោនោះ កិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា (ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាត) យានដែលទឹមដោយសត្វញី ឬទឹមដោយសត្វឈ្មោលហ្ន៎ ។ កិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតយានដែលគេទឹមដោយសត្វឈ្មោល នឹងយានដែលសម្រាប់អូសឬរុញដោយដៃ[1] ។ សម័យនោះឯង មានកិក្ខុ ១ រូបកើតសេចក្តីមិនសប្បាយខ្លាំង ព្រោះទង្គិចទង្គឹកដោយយាន (យានរលាក់) ។ កិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវជើងស្នែងនឹងអង្រឹងស្នែង ។

---

១ អដ្ឋកថា ថា: យានដែលសម្រាប់អូសឬរុញដោយដៃ ទុកដាក់ប្រុសក្តី ស្រីក្តី អូសឬរុញទៅក៏គួរ ។

(๖๓) តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា

ភិក្ខូ ឧច្ចាសយនមហាសយនានិ ធារេន្តិ សេយ្យថីទំ

អាសន្ទិំ បល្លង្កំ គោណកំ ចិត្តកំ បដិកំ បដលិកំ

ភូសិកំ វិកតិកំ ឧទ្ទលោមិំ ឯកន្តលោមិំ កដិស្សំ

កោសេយ្យំ កុត្តកំ ហត្ថត្ថរំ អស្សត្ថរំ រថត្ថរំ

(៦៣) សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុប្រើប្រាស់ទុច្ចាសយនៈ (គ្រែតូចហួសប្រមាណ) នឹងមហាសយនៈ (គ្រែធំកម្រាលមិនគួរ) អាសន្ទិ (អាសនៈដែលខ្ពស់ហួសប្រមាណ)១ បល្លង្ក (គ្រែដែលមានដើងវិចិត្រដោយរូបសត្វសាហាវ)១ គោណកៈ (ព្រំដែលមានពេមវែងជាង ៤ ហ្នាប់)១ ចិត្តកៈ (កម្រាលដែលគេធ្វើដោយពេមសត្វវិចិត្រដោយរូបសត្វសាហាវ)១ បដិកៈ (កម្រាលពណ៌សដែលធ្វើដោយពេមសត្វ)១ បដលិកៈ (កម្រាលដែលធ្វើដោយពេមសត្វជាផ្កាចង្កោម)១ តូលិកៈ (កម្រាលដែលញាត់ដោយគរជាប្រក្រតី)១ វិកតិកៈ (កម្រាលដែលធ្វើដោយពេមសត្វវិចិត្រដោយរូបសត្វមានសីហៈ នឹងខ្លាធំជាដើម)១ ឧទ្ធលោមិ (កម្រាលដែលធ្វើដោយពេមសត្វ មានពេមច្រាងឡើងតែម្ខាង)១ ឯកន្តលោមិ (កម្រាលដែលធ្វើដោយពេមសត្វ មានពេមច្រាងឡើងពាំងសងខាង)១ កដិស្សៈ (កម្រាលដែលធ្វើដោយឱនមាសនឹងសូត្រ ហើយចាក់ស្រែះដោយរតនៈ[1])១ កោសេយ្យៈ (កម្រាលដែលធ្វើដោយសរសៃសូត្រ ហើយចាក់ស្រែះដោយរតនៈ)១ កុត្តកៈ (កម្រាលដែលធ្វើដោយពេមសត្វ ល្មមចុះពួកស្រីរបាំ ១៦ នាក់ឈរកំបាន)១ ហត្ថត្ថរៈ (កម្រាលសម្រាប់ក្រាលលើខ្នងដំរី)១ អស្សត្ថរៈ (កម្រាលសម្រាប់ក្រាលលើខ្នងសេះ)១ រថត្ថរៈ

---

១ រតនៈ សំដៅយកកែវមុត្តា កែវមណី សង្ខ ថ្ម មាស នឹងប្រាក់ជាដើម ។

អដ្ឋិនប្បវេណិំ កកុធលិង្គកប្បរប្បក្ខុត្តរណំ សខុត្តរច្ឆទំ

ខុភតោលោហិតកុបធានំ ។ មនុស្សា វិហារ-

ចារិកំ អាហិណ្ឌន្តា បស្សិត្វា ខុជ្ឈយន្តិ ទីឃន្តិ

វិចាចេន្តិ សេយ្យថាបិ តិបិ តាមកោតិនោតិ ។

ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន តិក្ខ្វត្តុំ

ខុច្ចាសយនមហាសយនានិ ធារេតុំ សេយ្យថីទំ

អាសន្ទិំ បល្លង្កោ គោណកោ ចិត្តកោ បដិកា

(កម្រាលសម្រាប់ក្រាលលើរថ) ១ អជិនប្បវេណិ (កម្រាលដែលគេធ្វើដោយស្បែកខ្លា) ១ កម្រាលដ៏ឧត្តមដែលគេធ្វើដោយស្បែកសត្វឈ្មុស ១ ខ្នើយមានពណ៌ក្រហមតាំងពីរោងឆ (ខ្នើយក្បាលនឹងខ្នើយជើង) ព្រមតាំងពិតានដែលមានពណ៌ក្រហម ១ ។ មនុស្សតាំងឡាយកាលដើរទៅកាន់វិហារចាំរកបានឃើញហើយក៏ពោលពាក្យ តិះដៀលបន្ទុះបន្ទោរបង់ថា ដូចជាពួកគ្រហស្ថដែលបរិភោគកាមគុណ ។ កិក្ខុតាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុតាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវប្រើប្រាស់ឧច្ចាសយនៈនឹងមហាសយនៈឡើយ គឺ អាសន្ទិ (អាសនៈដែលខ្ពស់ហួសប្រមាណ) ១ បល្លង្ក (វែគដែលមានជើងវិចិត្រដោយរូបសត្វសាហាវ) ១ គោណកៈ (ព្រំដែលមានពេមវែងជាង ៤ ជាប់) ១ ចិត្តកៈ (កម្រាលដែលគេធ្វើដោយពេមសត្វវិចិត្រដោយរូបសត្វសាហាវ) ១ បដិកៈ (កម្រាលដែលមាន

បដលិកា តូលិកា វិកតិកា ឧទ្ធលោមី ឯកន្តលោមី

កដិស្សំ កោសេយ្យំ កុត្តកំ ហត្ថត្ថរំ អស្សត្ថរំ រថត្ថរំ

អជិនប្បវេណិ កទ្ទលិមិគប្បវរប្បច្ចត្ថរណំ សឧត្តរច្ឆទំ

ឧភតោ លោហិតកូបធានំ យោ ធារេយ្យ អាបត្តិ

ទុក្កដស្សាតំ ។

ពណ៌សធ្វើដោយរោមសត្វ)១ បដលិកៈ (កម្រាលដែលធ្វើដោយរោមសត្វជាផ្កាចង្កោម)១ តូលិកៈ (កម្រាលដែលញាត់ដោយគរប្រក្រតី)១ វិកតិកៈ (កម្រាលដែលធ្វើដោយរោមសត្វវិចិត្រដោយរូបសត្វមានសីហៈនិងខ្លាជាដើម)១ ឧទ្ធលោមិ (កម្រាលដែលធ្វើដោយរោមសត្វមានរោមប្រាំនឹងតែម្ខាង)១ ឯកន្តលោមិ (កម្រាលដែលធ្វើដោយរោមសត្វមានរោមប្រាំនឹងខាងមួយ)១ កដិស្សៈ (កម្រាលដែលធ្វើដោយដុំនមាសនឹងសូត្រហើយចាក់ស្រែះដោយវគ្គនេះ)១ កោសេយ្យ (កម្រាលដែលធ្វើដោយសរសៃសូត្រហើយចាក់ស្រែះដោយវគ្គនេះ)១ កុត្តកៈ (កម្រាលដែលធ្វើដោយរោមសត្វលួមពួតស្រីរហ៊ុំ ១៦ នាក់ឈរកាន់បាន)១ ហត្ថត្ថរៈ (កម្រាលសម្រាប់ក្រាលលើខ្នងដំរី)១ អស្សត្ថរៈ (កម្រាលសម្រាប់ក្រាលលើខ្នងសេះ)១ រថត្ថរៈ (កម្រាលសម្រាប់ក្រាលលើរថ)១ អជិនប្បវេណិ (កម្រាលដែលគេធ្វើដោយស្បែកខ្លា)១ កម្រាលដ៏ឧត្តមដែលគេធ្វើដោយស្បែកសត្វឈ្មោះ ១ ខ្ទើយមានពណ៌ក្រហមភាំងពីខាង (ខ្ទើយក្បាលនឹងខ្ទើយដើង) ព្រមទាំងពិតានដែលមានពណ៌ក្រហម១ កិកូណាប្រើជ្រាស់ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

(๖๘) เตน โข ปน สมเยน ภควติ กปิลวตฺถุสฺมึ วิหรติ นิโคฺรธาราเม มหตา ภิกฺขุสงฺฆปริวาเรน สทฺธึ ปญฺจมตฺตานิ ภิกฺขุสตานิ ปฏิกฺกมนฺติ ปฏิกฺกมนฺตานิ ปฏิกฺกมนฺตานิ ปาโตว ปาโตว

បម្មក្ខន្ធក: ភិក្ខុមិនត្រូវប្រើប្រាស់ស្បែកសត្វដំធំ

(៦៤) សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ គិតគ្នាថា ឧច្ចាសយន. ន័ងមហាសយន: ព្រះមានព្រះភាគបានទ្រង់ហាមហើយ ក៏នាំគ្នាប្រើ-ប្រាស់ស្បែកសត្វដំធំ គឺស្បែកសត្វសីហ: ស្បែកខ្លាធំ ស្បែកខ្លាដំបង ។ ស្បែកទាំងនោះពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុបានកាត់ឲ្យល្មមនឹងជើគ្រែខ្លះ កាត់ឲ្យល្មមនឹងតាំងខ្លះ ក្រាលលើជើគ្រែខាងក្នុងខ្លះ ក្រាលលើជើគ្រែខាងក្រៅខ្លះ ក្រាលខាងលើតាំងខាងក្នុងខ្លះ ក្រាលលើតាំងខាងក្រៅខ្លះ ។ មនុស្សទាំងឡាយដើរទៅកាន់វិហារចារិកឃើញហើយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះ-បង្អាប់ថា ដូចពួកគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគនូវកាមគុណ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយមិនត្រូវប្រើប្រាស់នូវស្បែកសត្វដំធំ គឺស្បែកសត្វសីហ: ស្បែកខ្លាធំ ស្បែកខ្លាដំបងឡើយ ភិក្ខុណាប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

(៦៥) សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុគិតគ្នាថា ស្បែកសត្វដ៏ធំទាំងឡាយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហាមហើយ ក៏នាំគ្នាប្រើប្រាស់ស្បែកគោទាំងឡាយវិញ ។ ស្បែកគោទាំងនោះពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុបានកាត់ឲ្យល្មមនឹងជើគ្រែខ្លះ កាត់ឲ្យល្មមនឹងតាំងខ្លះ ក្រាលលើជើគ្រែខាងក្នុងខ្លះ ក្រាលលើជើគ្រែខាងក្រៅខ្លះ ក្រាលលើតាំងខាងក្នុងខ្លះ ក្រាលលើតាំងខាងក្រៅខ្លះ ។

อญฺญตเรปิ ขาปกภิกฺขู อญฺญตรสฺส ขาปุขาสกสฺส กุลูปโก โหติ ฯ อถโข โส ขาปกภิกฺขู ปุพฺพณฺห-สมยํ นิวาเสตฺวา ปตฺตจีวรมาทาย เยน ตสฺส ขาปุขาสกสฺส นิเวสนํ เตนุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา ปญฺญตฺเต อาสเน นิสีทิ ฯ อถโข โส ขาปุขา-สโก เยน ขาปกภิกฺขู เตนุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา ตํ ขาปกภิกฺขุ อภิวาเทตฺวา ปจฺจมนฺเต นิสีทิ ฯ เตน โข ปน สมเยน ตสฺส ขาปุขาสกสฺส วจฺโฉ โหติ ตรุณโก อภิรูโป ทสฺสนีโย ขาสาทิโก จิโรโส เสยฺยถาปิ ธีปิขฺขาโก ฯ อถโข โส ขาปกภิกฺขู ตํ วจฺฉกํ สงฺกฺโขภิ อุปนิชฺฌายติ ฯ อถโข โส ขาปุขาสโก ตํ ขาปกภิกฺขุ ปจนเวเจ กิสฺส ภนฺเต อยฺยา ฯมํ วจฺฉกํ สงฺกฺโขภิ อุปนิชฺฌายตีติ ฯ อตฺถา เม อาวุโส ฯมสฺส วจฺฉกสฺส จมฺมนฺติ ฯ อถโข โส ขาปุขาสโก ตํ วจฺฉกํ วิเจตฺวา จมฺมํ วิจินิตฺวา ตสฺส ขาปกภิกฺขุโน อทาสิ ฯ อถโข โส ขาปกภิกฺขู ตํ จมฺมํ สชฺฌุยา ปลิขฺขาเปตฺวา อกมาสิ ฯ

មិនតែប៉ុណ្ណោះ មានកិកុធ្មប មួយរូប ជាជីតុនរបស់ឧបាសកធ្មបម្នាក់ ។ វេលានោះ កិកុធ្មបនោះ លុះវេលាព្រឹកព្រហាមក៏ស្លៀកស្បង់ហើយ កាន់យកបាត្រចីវរហើយចូលទៅកាន់ផ្ទះរបស់ឧបាសកធ្មបនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏អង្គុយនៅលើអាសនៈដែលគេក្រាលទុក ។ លំដាប់នោះឧបាសកធ្មបនោះបានចូលទៅរកកិកុធ្មប លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំកិកុធ្មបនោះហើយអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ គ្រានោះឯង ឧបាសកធ្មបនោះមានកូនគោ ១ មានរូបល្អគួរនឹងរមិលមើលនាំឲ្យកើតសេចក្តីជ្រះថ្លាដ៏វិចិត្រប្រហែលនឹងកូនខ្លាដំបង ។ វេលានោះ កិកុធ្មបនោះក៏សំឡឹងមើលទៅកូនគោនោះមិនដាក់ភ្នែកសោះ ។ លំដាប់នោះ ឧបាសកធ្មបនោះ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងកិកុធ្មបនោះថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន ហេតុអ្វី បានជាលោកម្ចាស់សំឡឹងមើលកូនគោនេះមិនដាក់ភ្នែកសោះ ។ កិកុនោះប្រាប់ថា នែអ្នកដ៏មានអាយុ ជ្រុតអាត្មាត្រូវការស្បែកកូនគោនេះ ។ ខណៈនោះឧបាសកធ្មបនោះក៏សម្លាប់កូនគោនោះ ហើយពន្លះយកស្បែកប្រគេនទៅកិកុធ្មបនោះ ។ គ្រានោះ កិកុធ្មបនោះក៏លាក់ស្បែកនោះក្នុងសង្ឃាដិហើយក៏ដើរទៅ ។

อถโข สา ตาวี วัณณกิณฺณึ ตำ ชาปกิกฺขุ์ ปิฏฺฐโต ปิฏฺฐโต อนุพนฺธิ ฯ ภิกฺขู ฆรมาหำสุ กิสฺส ตฺวำยำ อาวุโส ตาวี ปิฏฺฐโต ปิฏฺฐโต อนุพนฺธตีติ ฯ อหำปิ โข อาวุโส ฉ ฌานำนิ เกน มฺยำยำ ตาวี ปิฏฺฐโต ปิฏฺฐโต อนุพนฺธตีติ ฯ เตน โข ปน สมเยน ตสฺส ชาปกิกฺขุโน สงฺฆาฏิ โลหิเตน มกฺขิตา โหติ ฯ ภิกฺขู ฆรมาหำสุ อยำ ปน เต อาวุโส สงฺฆาฏิ กึ กตาติ ฯ อถโข สา ชาปกิกฺขู ภิกฺขูนำ ฆตมตฺตำ อาโรเจสิ ฯ กึ ปน ตุมฺเห อาวุโส ชาณาติชาเต สมาธิเปสีติ ฯ ฆำ อาวุโสติ ฯ เย เต ภิกฺขู อปฺปิจฺฉา ฯเป ฯ เต ฉฏฺฐชฺฌานำ ฑียฺหิ วิชาเปตฺวำ กถำ หิ นาม ภิกฺขู ชาณาติชาเต สมาธิเปสฺสตีติ ฉนฺทำ ภควาตา อเนกปริยำเยน ชาณาติชาเต ภรหิเต ชาณาติชาตา เวรมณี ปสตฺถาติ ฯ อถโข เต ภิกฺขู ภควาเต ฆตมตฺตำ อาโรเจสุ ฯ

(๖๖) อถโข ภควำ ฆตสฺมึ ฉินฺนาเย ฆตสฺมึ ปกาเรณ ภิกฺขูสงฺฆำ สนฺถิชาตาเปตฺวำ ตำ ชาปกิกฺขุ์ ปฏิปุจฺฉิ

វេលានោះ មេគោនោះអាល័យកូនក៏ទៅតាមពីខាងក្រោយ ។ កិក្ខុបាបនោះ ។ កិក្ខុទាំងឡាយក៏បាននិយាយយ៉ាងនេះថា អាវុសោ ហេតុអ្វីបានជាមេគោនេះមកតាមពីខាងក្រោយ ។ លោក ។ កិក្ខុនោះឆ្លើយថា អាវុសោ ខ្ញុំមិនដឹងជាមេគោនេះមកតាមខ្ញុំពីខាងក្រោយ ។ ដោយហេតុអ្វីទេ ។ វេលានោះឯង សង្ឃាដិរបស់កិក្ខុបាបនោះក៏ប្រឡាក់ទៅដោយឈាម ។ កិក្ខុទាំងឡាយបាននិយាយយ៉ាងនេះថា អាវុសោ សង្ឃាដិនេះតើអ្នកធ្វើដូចម្តេច (បានជាប្រឡាក់) ។ ខណៈនោះ កិក្ខុបាបនោះបានឆ្លើយសេចក្តីនុ៎ះដល់កិក្ខុទាំងឡាយ ។ កិក្ខុទាំងឡាយក៏បានសួរថា អាវុសោ លោកបានបបួលគេធ្វើបាណាតិបាតទេដឹង ។ កិក្ខុនោះឆ្លើយថា អើអាវុសោ ។ កិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ កិក្ខុទាំងនោះក៏បោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា កិក្ខុមិនសមបើនឹងបបួលគេឲ្យធ្វើបាណាតិបាតសោះ ក្រែងបាណាតិបាតព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលដោយអនេកបរិយាយ ព្រះអង្គទ្រង់សរសើរតែការវៀរចាកអំពើបាណាតិបាតដូច្នោះឬ ។ គ្រានោះ កិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។

(๖๖) ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ឲ្យប្រជុំកិក្ខុសង្ឃក្នុងវេលានោះហើយ ទ្រង់សួរចំពោះកិក្ខុបាបនោះថា

สงฺฆ กิร ภูมิ กิกฺก ชาณาติชาเต สมาธเปสีติ ฯ
สงฺฆ ภควาติ ฯ วิสาขา ពุទฺธา ภควา กเถ หิ ชาม
ภูมิ เมาย ปุริส ชาณาติชาเต สมาธเปสฺสสิ ธมฺ
มยา เมาย ปุริส อเนกปริยาเยน ชาณาติชาเต
กรหิเต ชาณาติชาต เวมณี ปสฏฺา เธเต เมา-
ย ปุริส อปฺปสนฺนาน ว ปสาทาย ฯ เป ฯ วิสาขา-
ฏฺา ธมฺ กเถ ภควา กิกฺก อามนฺเตสิ ธ กิกฺกเว ชา-
ณาติชาเต สมาธเปตพฺ เย สมาธเปย្យ យថา-
ธម្មោ ភាវេតព្ពោ ฯ ธ ច กิกฺกเว เตจมฺ ชาเวตพฺ
เย ชาเวย្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ฯ ธ กิกฺกเว กิญฺ
จมฺ ชาเวตพฺ เย ชาเวย្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ฯ
เตธ ខោ បធ สมเยธ มธุสฺสาน มญฺเจ บีเบ
ចម្មោធនฺธาธิ เปาติ ចម្មវិនទฺธาธิ ฯ กิกฺก ភុក្ខុ-
យទฺธา ชากิธิสีธนฺติ ฯ ภควาเต ฯเตมตฺ อาเรเจสุ ฯ
អនុជានามิ កิกฺกเว กิเปาวิภตาน អกิธิสีธิตุ ธ ត្វេ

ម្នាលភិក្ខុ ឮថាអ្នកឯងបានបបួលគេឲ្យធ្វើបាណាតិបាត ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុ
ចាបក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធ
ដ៏មានជោគទ្រង់បន្ទោសថា នែមោឃបុរស អ្នកឯងមិនសមនឹងបបួលគេ
ឲ្យធ្វើបាណាតិបាតទេ នែមោឃបុរស ក្រែងអំពើបាណាតិបាតតថាគត
បានតិះដៀលហើយដោយអនេកបរិយាយ តថាគតសរសើរតែការវៀចោក
អំពើបាណាតិបាតដូច្នោះទេឬ នែមោឃបុរសអំពើនេះនឹងបានដឹកនាំពួកជន
ដែលមិនជាន់ជ្រៃថ្ងាឲ្យបានជ្រៃថ្ងាឡើងទេ ។បេ។ លុះទ្រង់បន្ទោសរួច
ហើយទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកបញ្ញត្តថា ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវបបួលគេកុំឲ្យបាណាតិបាតទេ ភិក្ខុណាបបួល
ត្រូវឲ្យវិនយធរធ្វើតាមធម៌ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ម្យ៉ាងទៀត ភិក្ខុមិន
ត្រូវប្រើប្រាស់ស្បែកគោទេ ភិក្ខុណាប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវប្រើប្រាស់ស្បែកសត្វណាមួយទេ ភិក្ខុណា
ប្រើប្រាស់ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ សម័យនោះឯង មានគ្រែទឹងតាំងដែលពួក
មនុស្សបានជាសដោយស្បែក បានរុតតែដោយស្បែក ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ
រង្កៀសមិនហ៊ានអង្គុយលើ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះ
មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត
អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុអង្គុយលើគីសេនាសនៈដែលជាគិហិវិកត (របស់ដែល

อภิณิปชฺชิตุนฺติ ฯ เตน โข ปน สมเยน ปิหาก
ปณฺฑเตหิ จิตฺตปิยนฺติ ฯ ภิกฺขู ภิกฺขูหิ ปุจฺฉิยนฺติ ตา ภิก-
ขิโย ปุจฺฉิตุนฺติ ฯ ภควาโต เอตมตฺถํ อาโรเจสุ ฯ อนุชานามิ
ภิกฺขเว ปญฺจหิ อภิณิสีทิตุนฺติ ฯ

(๖๗) เตน โข ปน สมเยน ฉพฺภิกฺขา ภิกฺขู
สาวตฺถิยา ตาย ปริสนฺติ ฯ มนุสฺสา อุชฺฌายนฺติ
ขียนฺติ วิปาเจนฺติ เสยฺยถาปิ คิหี กามภোคิโน ฯ
ภควาโต เอตมตฺถํ อาโรเจสุ ฯ น ภิกฺขเว สาวตฺถิ-
เยน ตาย ปริสติฺโย ยาว ปริเสยฺยา อาปตฺติ ทุกฺกฏ-
สฺสาติ ฯ เตน โข ปน สมเยน อญฺญตโร ภิกฺขุ ติลา-
โน ปิหาตุน สกฺกาติ วิปา สาวตฺถิเยน ตาย ปริสติฺโย
ภควาโต เอตมตฺถํ อาโรเจสุ ฯ อนุชานามิ ภิกฺขเว
ติลาเยน ภิกฺขุ สาวตฺถิเยน ตาย ปริสติฺโย ฯ

គ្រហស្ថធ្វើផ្សែង ។) បាន កុំឲ្យតែដេក ។ សម័យនោះឯង មានវិហារ(១) ដែលពួកជនបានរុំចងដោយខ្សែស្បែកទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ រង្គើសមិនហ៊ានអង្គុយលើ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុអង្គុយលើវិហារដែលគេគ្រាន់តែចងបាន ។

(៦៧) សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុពាក់ស្បែកដើងហើយចូលទៅកាន់ស្រុក ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា ដូចជាពួកគ្រហស្ថដែលបរិភោគនូវកាមគុណ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវពាក់ស្បែកដើងចូលទៅកាន់ស្រុកទេ ភិក្ខុណា(ពាក់)ចូលទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ១រូបមានជម្ងឺ តែវៀរចាកស្បែកដើងក៏មិនអាចនឹងដើរចូលទៅកាន់ស្រុកបានឡើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដែលមានជម្ងឺពាក់ស្បែកដើងចូលទៅកាន់ស្រុកបាន ។

---

១ សំដៅយកទីតៅ ដូចពុទ្ធិនំងសាលាដាំដើម ។

(๖๘) เตน โข ปน สมเยน อายสฺมา มหากจฺ-
จาโน อวนฺติสุ วิหรติ กุรรฆเร ปวตเต[๑] ปพฺพเต ฯ
เตน โข ปน สมเยน โสโณ อุจาสโก
กุฏิกณฺณา อายสฺมโต มหากจฺจานสฺส อุปชฺฌาโย
โหติ ฯ อถ โข โสโณ อุจาสโก กุฏิกณฺณา
เยนายสฺมา มหากจฺจาโน เตนุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา
อายสฺมนฺตํ มหากจฺจานํ อภิวาเทตฺวา เอกมนฺตํ นิสีทิ ฯ
เอกมนฺตํ นิสินฺโน โข โสโณ อุจาสโก กุฏิ-
กณฺณา อายสฺมนฺตํ มหากจฺจานํ เอตทโวจ ยถา
ยถาหิ ภนฺเต อายฺยสฺส มหากจฺจานสฺส ธมฺมิ เทสิตํ
อาชานามิ นยิทํ สุกรํ อคารํ อชฺฌาวสตา เอกนฺต-
ปริปุณฺณํ เอกนฺตปริสุทฺธํ สงฺขลิขิตํ [พฺรหฺมจริยํ จริตุ
สฺสาหมหิ ภนฺเต เกสมสฺสุ โอหาเรตฺวา กาสายานิ
วตฺถานิ อจฺฉาเทตฺวา อคารสฺมา อนคาริยํ ปพฺพชิตุ ปพฺพา-
เชตุ มิ ภนฺเต อายฺยา มหากจฺจาโนติ ฯ อถ โข

๑ ปวาเตติปิ ปาฬิ ฯ

(៦៨) សម័យនោះឯង ព្រះមហាកច្ចាន:ដ៏មានអាយុគង់នៅលើភ្នំឈ្មោះបថាត ទៀបក្រុងឈ្មោះកុរយរ: ក្នុងអវន្តីជនបទ ។ សម័យនោះឯង ឧបាសកឈ្មោះសោណកុដិកណ្ណ(១) ជាឧបដ្ឋាករបស់ព្រះមហាកច្ចាន:ដ៏មានអាយុ ។ វេលានោះ ឧបាសកឈ្មោះសោណកុដិកណ្ណបានចូលទៅរកព្រះមហាកច្ចាន:ដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏ថ្វាយបង្គំព្រះមហាកច្ចាន:ដ៏មានអាយុរួចអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះឧបាសកឈ្មោះសោណកុដិកណ្ណអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយក៏បាននិយាយពាក្យនេះនឹងព្រះមហាកច្ចាន:ដ៏មានអាយុថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន ធម៌ដែលលោកម្ចាស់មហាកច្ចាន:បានសំដែងហើយយ៉ាងណា ។ ខ្ញុំកុណាក៏ដឹងច្បាស់ តែបុគ្គលដែលនៅគ្រប់គ្រងផ្ទះមិនងាយនឹងប្រតិបត្តិព្រហ្មចរិយធម៌នេះឲ្យបរិបូណ៌ពេញលេញឲ្យស្អាតរលីងដូចជាសង្ខដែលបុគ្គលដុសខាត់ឡើយ បពិត្រលោកដ៏ចំរើន ឥឡូវខ្ញុំកុណាចង់កោរសក់នឹងពុកមាត់ហើយស្លៀកដណ្តប់សំពត់កាសាយៈ ទាំងឡាយហើយចេញចាកផ្ទះ ទៅបួសក្នុងកេរបស់បុគ្គលគ្មានផ្ទះ បពិត្រលោកដ៏ចំរើន សូមលោកម្ចាស់មហាកច្ចាន: បំបួសខ្ញុំផង ។ កាលបើឧបាសកនោះនិយាយយ៉ាងនេះហើយ ព្រះមហាកច្ចាន:ដ៏មានអាយុក៏បាន

---

១ ឧបាសកឈ្មោះសោណៈតែងពាក់គ្រឿងប្រដាប់ត្រចៀកមានជម្ងៃមួយកោដិ ព្រោះដូចេ្នះហៅថា កុដិកណ្ណ ដាប់ដងៗ (អដ្ឋកថា) ។

អាយស្មា មហាកច្ចានោ សោណំ ឧបាសកំ កុដិ-
កណ្ណំ ឯតទវោច ឧក្កំសេ ខោ សោណ យាវតិកំ ឯក-
សេយ្យំ ឯកភត្តំ ព្រហ្មចរិយំ ចរិតុំ ឥច្ឆ តុវំ សោណ
តត្ថេវ អគារិកភូតោ ពុទ្ធានំ សាសនំ អនុយុញ្ជ
កាលយុត្តំ ឯកសេយ្យំ ឯកភត្តំ ព្រហ្មចរិយន្តិ ។
អថខោ សោណស្ស ឧបាសកស្ស កុដិកណ្ណស្ស យោ
អហោសិ បញ្ញាភិសង្ខារោ សោ បដិបស្សម្ភិ ។ ទុតិ-
យម្បិ ខោ សោណោ ឧបាសកោ កុដិកណ្ណោ ។ បេ ។
តតិយម្បិ ខោ សោណោ ឧបាសកោ កុដិកណ្ណោ
យេនាយស្មា មហាកច្ចានោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្ក-
មិត្វា អាយស្មន្តំ មហាកច្ចានំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ
និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ សោណោ ឧបាស-
កោ កុដិកណ្ណោ អាយស្មន្តំ មហាកច្ចានំ ឯតទវោច
យថា យថាហំ ភន្តេ អាយស្មតា មហាកច្ចានេន ធម្មំ
ទេសិតំ អាជានាមិ ន ឃិនំ សុភគំ អគារំ អជ្ឈាវសតា
ឯកន្តបរិបុណ្ណំ ឯកន្តបរិសុទ្ធំ សង្ខលិខិតំ ព្រហ្មចរិយំ

និយាយពាក្យនេះនឹងសោណកុដិកណ្ណឧបាសកថា នែសោណៈ ការប្រព្រឹត្តិនូវការដេកតែម្នាក់ឯង បរិភោគនូវភត្តតែមួយពេល នឹងប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដរាបអស់មួយជីវិត មិនងាយនឹងធ្វើបានឡើយ នែសោណៈ ណ្ហើយចុះ អ្នកឯងគួរតែនៅជាគ្រហស្ថប្រកបតាមពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះពុទ្ធទាំងឡាយ គឺការដេកតែម្នាក់ឯង ការបរិភោគភត្តតែម្តងនឹងការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ សមគួរតាមកាល ក្នុងកេរជាគ្រហស្ថនោះចុះ ។ ការប្រែងប្រៀបនឹងប្អូនរបស់សោណកុដិកណ្ណឧបាសកនោះក៏បានរម្ងាប់សូន្យស្ងាត់ទៅក្នុងពេលនោះឯង ។ សោណកុដិកណ្ណឧបាសក បានចូលទៅរកព្រះមហាកច្ចានៈជាគំរប់ពីរដងដែរ ។ បេ ។ សោណកុដិកណ្ណឧបាសក បានចូលទៅរកព្រះមហាកច្ចានៈដ៏មានអាយុជាគំរប់បីដងដែរ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះមហាកច្ចានៈដ៏មានអាយុ រួចអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះសោណកុដិកណ្ណឧបាសក អង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏បាននិយាយពាក្យនេះនឹងព្រះមហាកច្ចានៈដ៏មានអាយុថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ធម៌ដែលលោកម្ចាស់បហាកច្ចានៈបានសំដែងហើយយ៉ាងណា ។ ខ្ញុំកុណាក៏ដឹងច្បាស់ (តែថា) បុគ្គលដែលនៅគ្រប់គ្រងផ្ទះ មិនងាយនឹងប្រព្រឹត្តនូវព្រហ្មចរិយធម៌នេះ ឲ្យបានពេញអស់ដើម ឲ្យបានស្អាតអស់ដើម

จรันตุ ภิกฺขเว มม กเต โกสมฺพกา อุปาสกา กาสา-
ยานิ วตฺถานิ อจฺฉาเทตฺวา อสาวเก อนสาเรยฺเย ปฏิจรนฺตุ
ปฏิปาเทนฺตุ มม กเต อยฺยา มหากจฺจานตฺเถรา ฯ อถ โข
อายสฺมา มหากจฺจาโน โสณกุฏิกณฺณสฺส อุปาสกสฺส
กุฏิกณฺณึ ปฏิปาเทสิ ฯ เตน โข ปน สมเยน อวนฺตี-
ทกฺขิณาปถสฺมึ อปฺปภิกฺขา โหนฺติ ฯ อถ โข อายสฺมา
มหากจฺจาโน ตีณิ วสฺสานิ อจฺจเยน กิญฺจิเทว กร-
ณีเยน สาวตฺถึ คจฺฉนฺโต ยาวติกา ภิกฺขู สนฺติ ตาวเตฺวว
อายสฺมนฺตานิ โสณกุฏิกณฺณึ อุปสมฺปาเทสิ ฯ อถ โข อา-
ยสฺมโต โสณสฺส วสฺสึ วุตฺถสฺส ปหีนกสฺส
ปฏิสลฺลีนสฺส เอวํ เจตโส ปริวิตกฺโก อุทปาทิ
สุตฺวายฺเว โข เม โส ภควา เอวมาห เอวเมว โข
ตาตา น จ มยา สมฺมุขา ทิฏฺโฐ ภควนฺตมหํ ภ-
ควนฺตึ อรหนฺตึ สมฺมาสมฺพุทฺธึ สเจ มหิ
อุปสงฺกมิยา อนุญฺญาเนยฺยาติ ฯ อถ โข อายสฺมา
โสณโก สายณฺหสมยึ ปฏิสลฺลานา วุฏฺฐิโต
เยนายสฺมา มหากจฺจาโน เตนุปสงฺกมิ อุปสงฺก-

ជួចជាសង្ឃដែលគេដុសខាត់ហើយទេ បពិត្រលោកដ៏ចំរើន ឥឡូវ
ខ្ញុំកុំណាចដំកោរសក់នឹងពុកមាត់ហើយស្លៀកដណ្តប់សំពត់កាសាយ
ចេញចាកផ្ទះទៅបួសក្នុងគេទេរបស់បុគ្គលគ្មានផ្ទះ បពិត្រលោកដ៏ចំរើន
សូមលោកម្ចាស់មហាកច្ចាន:បំបួសខ្ញុំផង ។ ព្រះមហាកច្ចាន:ដ៏មាន
អាយុក៏បានបំបួសសោណកុដិកណ្ណៈថ្វាសកក្នុងវេលានោះឯង ។ សម័យ
នោះឯង អវន្តិទក្ខិណាបថជនបទមានភិក្ខុតិចណាស់ ។ វេលានោះ
ព្រះមហាកច្ចាន:ដ៏មានអាយុឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃមានពួក ១០ ដែលមកពីទិស
នោះៗ ហើយឲ្យឧបសម្បទាសោណ:ដ៏មានអាយុ ដោយគ្រលំបាក
ពេកណាស់ លុះតែកន្លង ៣ ឆ្នាំទៅ (ទើបគណ:សង្ឃបានគ្រប់
ដប់) ។ លំដាប់នោះ កាលសោណ:ដ៏មានអាយុនៅចំវស្សាវួចហើយ
នៅក្នុងទីស្ងាត់លាក់ខ្លួនសម្ងំក៏កើតការត្រិះរិះ ក្នុងចិត្តយ៉ាងនេះថា អាត្មា
អញគ្រាន់តែបានឮថា ព្រះមានព្រះភាគនោះបែបយ៉ាងនេះ ។ តែ
អាត្មាអញមិនដែលឃើញព្រះមានព្រះភាគចំពោះមុខសោះ ។ បើ
ឧបជ្ឈាយ៍អនុញ្ញាត ឲ្យអាត្មាអញទៅ អាត្មាអញគួរតែទៅឲ្យបាន
ឃើញព្រះមានព្រះភាគជាព្រះអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធនោះ ។ គ្រានោះ
ព្រះសោណ:ដ៏មានអាយុ លុះវេលាថ្ងៃរសៀល ក៏ចេញអំពីទីលាក់ខ្លួន
ពួនសម្ងំហើយ ចូលទៅគាល់ព្រះមហាកច្ចាន:ដ៏មានអាយុ លុះចូល

មិត្តា អាយស្មន្តំ មហាកច្ចានំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ
និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា សោណោ
អាយស្មន្តំ មហាកច្ចានំ ឯតទវោច ឥធ មយ្ហំ ភន្តេ
រហោគតស្ស បដិសល្លីនស្ស ឯវំ ចេតសោ បរិវិ-
តក្កោ ឧទបាទិ សុតោយេវ ខោ មេ សោ ភគវា
ឯទិសោ ច ឯទិសោ ចាតិ ន ច មយា សម្មុ-
ខា និដ្ឋោ កច្ចេយ្យាមាំ តំ ភគវន្តំ ឧស្សុរាយ
អរហន្តំ សម្មាសម្ពុទ្ធំ សចេ មំ ឧបដ្ឋាយោ អនុជានេ-
យ្យាតិ កច្ចេយ្យាមាំ ភន្តេ តំ ភគវន្តំ ឧស្សុរាយ អរហន្តំ
សម្មាសម្ពុទ្ធំ សចេ មំ ឧបដ្ឋាយោ អនុជានាតីតិ ។ សាធុ
សាធុ សោណ កច្ច តុំ សោណ តំ ភគវន្តំ ឧស្សុរាយ
អរហន្តំ សម្មាសម្ពុទ្ធំ ឧក្កំសស្សសិ តុំ សោណ តំ ភគវន្តំ
ចាសានិកំ ចាសានធរិយំ សន្តិ[ន្ទ្រិ]យំ សន្តមានសំ
ឧត្តមទមថសមថមនុប្បត្តំ ទន្តំ កុត្តំ យតិ[ន្ទ្រិ]យំ ឆាកំ
តេនហិ តុំ សោណ មម វចនេន ភគវតោ បាទេ

ទៅដល់ហើយក៏ថ្វាយបង្គំព្រះមហាកច្ចាន:ដ៏មានអាយុរួចក៏អង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះព្រះសោណ:ដ៏មានអាយុអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយបាននិយាយពាក្យនេះនឹងព្រះមហាកច្ចាន:ដ៏មានអាយុថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន កាលខ្ញុំកុណានៅក្នុងទីស្ងាត់ លាក់ខ្លួនពួនសម្ងំក្នុងទីនេះក៏កើតការត្រិះរិះក្នុងចិត្តយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញគ្រាន់តែបានឮថាព្រះមានព្រះភាគនោះបែបយ៉ាងនេះ ។ តែអាត្មាអញ មិនដែលឃើញព្រះមានព្រះភាគ ក្នុងទីចំពោះមុខបានម្តងសោះ បើឧបដ្ឋាយ៍អនុញ្ញាតឲ្យអាត្មាអញទៅ គួរតែអាត្មាអញទៅ ឲ្យបានឃើញព្រះមានព្រះភាគជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធនោះ បពិត្រលោកដ៏ចំរើន បើឧបដ្ឋាយ៍អនុញ្ញាតឲ្យខ្ញុំកុណាទៅ ខ្ញុំកុណាគួរនឹងទៅ ឲ្យបានឃើញព្រះមានព្រះភាគជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធនោះ ។ ព្រះមហាកច្ចាន:ក៏និយាយតបវិញថា នែសោណ: ប្រពៃពេកណាស់ហើយ នែសោណ: លោកចូរទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគជាព្រះអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធនោះចុះ នែសោណ: លោកមុខជា នឹងបានឃើញព្រះមានព្រះភាគនោះជាទីនាំឲ្យកើតសេចក្តីជ្រះថ្លាគួរឲ្យជ្រះថ្លា មានឥន្ទ្រិយរម្ងាប់ហើយ មានព្រះទ័យរម្ងាប់ហើយ បានដល់នូវបញ្ញាសម្រាប់ទូន្មាន ទឹងសមាធិសម្រាប់រម្ងាប់ដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ បានទូន្មានព្រះអង្គហើយ បានរក្សាព្រះអង្គហើយ បានឈ្នះឥន្ទ្រិយហើយ បានប្រាសចាកតិលេសហើយ នែសោណ: បើ

สาวตฺถิยนฺติ อุปฏฺฐายโก เม ภนฺเต อายสฺมา มหากปฺปิโน ภควตา จาเน สาวตฺถิยนฺติ วุตฺตตฺตา ปาฬิยา วา เนหิ อาวุโสกฺขิ-ณาปเนน ภนฺเต อปฺปกิจฺฉา โหถ ตุมฺเห ปาสาทิกา อภิ-กฺกนฺเตน ภิกฺขเวน ภควโต ตาว ทสวตฺตุ กิจฺฉสนฺถวา สนฺติกาเปตฺวา อุปสมฺปทา อาโลเก อปฺปาพาธ ภควา อาวุโสกฺขิณาปเนน อปฺปาตงฺเก ภิกฺขเวน อุปสมฺปทา อ-นุชานามิ อาวุโสกฺขิณาปเนน ภนฺเต กปิลวตฺถุ ทูเต ๑๓ โกกณฺฑกหาตา อาปุจฺฉาย ภควา อาวุโสกฺขิณาป-เน กณฺฑกสาหนฺติ อนุชานามิ อาวุโสกฺขิณาปเน ภนฺเต ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขู อุทฺทิสาปนฺติ อาวุโสกฺขิณาปเน ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขู ภควา อาวุโสกฺขิณาปเน ฉนฺทหาน อนุชานามิ อา-วุโสกฺขิณาปเน ภนฺเต จมฺปาย อสฺสาสาน ปฏฺฐภจมฺปา อาคจฺฉนฺติ มิคจมฺปา เสยฺยถาปิ ภนฺเต มชฺฌิเมสุ ชนปเทสุ

ដូច្នោះ លោកចូរថ្វាយបង្គំព្រះបាទចាំងគូរបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគដោយសិរសោតាមពាក្យខ្ញុំថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ឧបជ្ឈាយ៍របស់ខ្ញុំព្រះអង្គឈ្មោះមហាកច្ចាន:ដ៏មានអាយុ សូមក្រាបថ្វាយបង្គំចំពោះព្រះបាទចាំងគូរបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគដោយសិរសោ រួចហើយចូរលោកក្រាបទូលយ៉ាងនេះ(ទៀត)ថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ដែនអវន្តិទក្ខិណាបថមានកិក្ខុតិចណាស់ ខ្ញុំព្រះអង្គប្រជុំកិក្ខុសង្ឃមានពួក ១០ អំពីប្រទេសនោះ ។ ហើយបានឧបសម្បទាដោយលំបាកពេកណាស់ លុះតែកន្លង ៣ ឆ្នាំទៅហើយ (ទើបស្រួច)ធ្វើម្តេចហ្ន៎ ព្រះដ៏មានព្រះភាគគួរទ្រង់អនុញ្ញាតនូវឧបសម្បទាកង្វែងដែនអវន្តិទក្ខិណាបថដោយគណៈសង្ឃទ្វៃតិចល្មមទៅ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន កង្វែងដែនអវន្តិទក្ខិណាបថមានផែនដីខ្មៅស្អិតគ្រែតគ្រែតរឹងរដិបរដុបដោយស្មៅដើងគេ ធ្វើម្តេចហ្ន៎ ព្រះដ៏មានព្រះភាគគួរទ្រង់អនុញ្ញាតស្បែកដើង ៤ ជាន់ទ្បើងទៅ ក្នុងដែនអវន្តិទក្ខិណាបថ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ក្នុងដែនអវន្តិទក្ខិណាបថ ពួកមនុស្សក្រៅប់អានការងូតទឹកណាស់ ប្រកបដោយសេចក្តីស្អាតគ្រោះទឹក ធ្វើម្តេចហ្ន៎ ព្រះដ៏មានព្រះភាគគួរទ្រង់អនុញ្ញាតការងូតទឹកឲ្យបានជានិច្ចក្នុងដែនអវន្តិទក្ខិណាបថ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ដែនអវន្តិទក្ខិណាបថមានកម្រាលស្បែកច្រើន គឺស្បែកចៀម ស្បែកពពែ ស្បែកម្ឹគ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ក្នុងមជ្ឈិមជនបទ

ฝ่ายกุมารกุมภัณฑ์ ๘ ตน ฝ่ายเทพ ๑๐ ก็เหาะมาแล้ว ฯลฯ

ปเท ปทานิ อตฺถีนิ ฝูงสัตว์มีเท้า ๒ เท้า ๔ เท้า ๖ เท้า ๘ เท้า

อเปฺรกฺขมาน ก็ดี อาตฺถีนิ ปเท ปทานิ อตฺถีนิ- ฯลฯ

นิ อนุปาทาเยว ฝูงสัตว์มีเท้า ๒ เท้า ๔ เท้า ๖ เท้า ๘ เท้า

ก็เหล่านั้น มนุษย์ นิสฺสิตกานิ ที่อาศัยแล้ว ตีหิ ๓ ตีหิ

สตฺตาหสฺส อจฺจเยน ล่วงไป ๓ สัปดาห์ เต อากาเส ก็ดี

เต ภาวเส ในป่าใหญ่ เต กุกฺกุฏสมฺปาตา ที่ไก่บินไปถึง

สาธิยฺจ ๑๐ ก็ดี นิสฺสิตกานิ ที่อาศัยแล้ว

ภควา ตีหิ ปริยาเยหิ อาทิตฺตาทิ ๆ ฯลฯ

อายสฺมา สาโณ อายสฺมโต มหากจฺจานสฺส

ปฏิสฺสุณิตฺวา ๆลฯ อายสฺมนฺตํ มหากจฺจานํ

មានស្មៅឈ្មោះឯរគុ(๑) ស្មៅឈ្មោះមោរគុ(๒) ស្មៅឈ្មោះមជ្ឈារុ(๓) ស្មៅឈ្មោះដន្តុ(๔) យ៉ាងណាមិញ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ក្នុងដែនអវន្តិទក្ខិណាបថ ក៏មានកម្រាលស្បែក គឺស្បែកចៀម ស្បែកពពែ ស្បែកមឹគដូច្នោះដែរ ឬម្តេចហ្ន៎ ព្រះដ៏មានព្រះភាគគួរទ្រង់អនុញ្ញាតកម្រាលស្បែកទាំងឡាយ គឺស្បែកចៀម ស្បែកពពែ ស្បែកមឹគ ក្នុងដែនអវន្តិទក្ខិណាបថ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ឥឡូវនេះ មនុស្សទាំងឡាយប្រគេនចីវរដើម្បីកិក្ខុដែលនៅក្រៅសីមាថា យើងប្រគេនចីវរនេះដល់កិក្ខុឈ្មោះនេះ កិក្ខុទាំងនោះមកប្រាប់ថា នែអាវុសោ ពួកមនុស្សឈ្មោះនេះបានប្រគេនចីវរដើម្បីលោកហើយ កិក្ខុទាំងនោះក៏រង្គើសមិនត្រេកអរព្រោះយល់ឃើញថាកុំឲ្យត្រូវនិស្សគ្គិយដល់យើងឡើយ ឬម្តេចហ្ន៎ ព្រះដ៏មានព្រះភាគគួរទ្រង់ប្រាប់វេបុល្លបត្តិក្នុងចីវរ ។ ឯព្រះសោណៈដ៏មានអាយុបានទទួលស្តាប់ពាក្យព្រះមហាកច្ចានៈដ៏មានអាយុដោយពាក្យថា ករុណាលោកម្ចាស់ រួចហើយក៏ក្រោកចាកអាសនៈថ្វាយបង្គំព្រះមហាកច្ចានៈដ៏មានអាយុ ធ្វើប្រទក្សិណ

๑-๒ ๓-๔ តាមអដ្ឋកថា ថា ស្មៅទាំង ๔ យ៉ាងនេះគេតែងយកមកធ្វើជាកន្ទេលរឹងខ្លះ កន្ទេលទន់ខ្លះ ឯស្មៅឈ្មោះឯរគុមានសម្ផស្សរឹងគ្រោតគ្រាត ស្មៅឈ្មោះមោរគុនោះមានបុងប្រហែម មានសាច់ល្អិតទន់ មានសម្ផស្សស្រួល គេតែងយកមកធ្វើជាកន្ទេលទន់សម្រាប់ដេក កាលបើដេកសង្កត់ទៅហើយ លុះក្រោកចេញក៏ងើបឡើងវិញ ឯស្មៅឈ្មោះមជ្ឈារុនោះ គេយកមកធ្វើជាសំពត់សាជីកកំបាន ស្មៅឈ្មោះដន្តុនោះ មានពណ៌ដូចកែវមណី ។

อภิกฺกนฺตาย ปฐมกฺขิณาย กตฺวา สงฺฆสฺส สีสานุโลมาย ปฏิปตฺติยา ติกฺขตฺตุง ปทกฺขิณง กตฺวา สงฺฆสฺส ปาทานิ วนฺทิตฺวา เอกมนฺตง นิสีทิ ฯ เอกมนฺตนิสินฺนา โข สา ภิกฺขุนี สงฺฆง เอตทโวจ ฯ สุณาตุ เม ภนฺเต สงฺโฆ อชฺชุโปสโถ ปณฺณรสี ยทิ สงฺฆสฺส ปตฺตกลฺลง อหง ภิกฺขุนิสงฺฆง โอวเทยฺยง ฯ เอกมนฺตนิสินฺนา โข สา ภิกฺขุนี สงฺฆง เอตทโวจ ฯ สุณาตุ เม ภนฺเต สงฺโฆ อชฺชุโปสโถ ปณฺณรสี ยทิ สงฺฆสฺส ปตฺตกลฺลง อหง ภิกฺขุนิสงฺฆง โอวเทยฺยง ฯ อถ โข สา ภิกฺขุนี สงฺฆง เอตทโวจ ฯ สุณาตุ เม ภนฺเต สงฺโฆ อชฺชุโปสโถ ปณฺณรสี ยทิ สงฺฆสฺส ปตฺตกลฺลง อหง ภิกฺขุนิสงฺฆง โอวเทยฺยง ฯ

(๖๙) อถ โข ภควา พหุเทว รตฺตึ อาฬวกาย วีตินาเมตฺวา วิหารเมว ปจฺจาคมาสิ ฯ อายสฺมาปิ โข สาคโต พหุเทว รตฺตึ อาฬวกาย วีตินาเมตฺวา วิหารเมว ปจฺจาคมาสิ ฯ อถ โข ภควา รตฺติยา ปจฺจูสสมยง ปจฺจุฏฺฐาย

ហើយទុកជាក់ត្រឹងសេនាសន: រួចកាន់យកចាត្រទឹងចីវរ ចេញដើរ
ដោយលំដាប់ទៅក្រុងសាវត្ថី ក៏ចូលទៅរកព្រះមានព្រះភាគ ក្នុងវត្ត
ជេតពនរបស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ក្បែរក្រុងសាវត្ថី លុះចូលទៅដល់
ហើយក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ ហើយអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សម
គួរ ។ លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ហៅព្រះអានន្ទដ៏មាន
អាយុមកថា នែអានន្ទ អ្នកចូរទៅក្រាលសេនាសន:ឲ្យអាគន្តុកភិក្ខុនេះ
(បន្តិច) ។ គ្រានោះ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុគិតថា ព្រះមានព្រះភាគ
ទ្រង់បង្គាប់អញថា នែអានន្ទ អ្នកឯងចូរក្រាលសេនាសន:ឲ្យអាគន្តុកភិក្ខុ
នេះ (បន្តិច) ចំពោះភិក្ខុណា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ប្រាថ្នាដើម្បីគង់
នៅក្នុងវិហារ ១ ជាមួយនឹងភិក្ខុនោះគឺថា ព្រះមានព្រះភាគប្រាថ្នាដើម្បី
គង់នៅក្នុងវិហារ ១ ជាមួយនឹងព្រះសោណ:ដ៏មានអាយុ លុះគិត
ដូច្នោះហើយ ក៏ក្រាលសេនាសន:ចំពោះព្រះសោណ:ដ៏មានអាយុក្នុង
វិហារដែលព្រះមានព្រះភាគគង់នៅ ។

(៦៩) គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់ក្នុងទីតណ្ហាលវាល
អស់កត្តិជាច្រើន ទើបយាងចូលទៅកាន់វិហារ ។ ចំណែកខាងព្រះ
សោណ:ដ៏មានអាយុក៏នៅក្នុងទីតណ្ហាលវាលអស់កត្តិជាច្រើន ទើបចូល
ទៅកាន់វិហារដែរ ។ លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ក្រោកឡើង

อายสฺมนฺตํ สีวลึ อาเวฬิกา ปฏิคฺคเหตฺวา ตสฺส ภิกฺขุ
สหสฺสสฺส ทานมทาสิ ฯ ตสฺมึ ทิวเส อายสฺมา สีวลีเถโร
ทิวาวิหารา ปฏิสลฺลานา วุฏฺฐหิตฺวา สพฺพญฺญุตญาณสฺส
อาวชฺชนกาเล ฯ อถ โข ทิวา อายสฺมโต สีวลิสฺส
สหทยปริโยสาเน อญฺญาโกณฺฑญฺญ สาธุ สาธุ ภิกฺขุ
สุตฺตนฺติกานญฺจ โข เต ภิกฺขู อฏฺฐกถาจริยานญฺจ สุมงฺคลวิลา-
สินึ ปปญฺจสูทนึ ทีฆนิกายวณฺณนญฺจ ปปญฺจยมานา
ทิวสภาคญฺจ เขปยมานา อนฺตรา ปญฺหาพฺยากรณตฺถาย
ทิวาวิหารฏฺฐานา ปฏิสลฺลานา วุฏฺฐหิตฺวา ตสฺส ภิกฺขุ
สหสฺสสฺส ปญฺหพฺยากรณตฺถาย ฯ ตสฺมึ ทิวเส อหมฺปิ ทิวาวิหารฏฺฐานา ฯ
ทิสฺวา ปน ตสฺส ภิกฺขุ สหสฺสสฺส ปญฺหพฺยากรณตฺถาย ฯ
ทิสฺวา ปน ตสฺส ภิกฺขุ สหสฺสสฺส ปญฺหพฺยากรณตฺถาย ฯ
ทิสฺวา ปน ตสฺส ภิกฺขุ สหสฺสสฺส ปญฺหพฺยากรณตฺถาย ฯ
ทิสฺวา ปน ตสฺส ภิกฺขุ สหสฺสสฺส ปญฺหพฺยากรณตฺถาย ฯ
ทิสฺวา ปน ตสฺส ภิกฺขุ สหสฺสสฺส ปญฺหพฺยากรณตฺถาย ฯ
ทิสฺวา ปน ตสฺส ภิกฺขุ สหสฺสสฺส ปญฺหพฺยากรณตฺถาย ฯ
ทิสฺวา ปน ตสฺส ภิกฺขุ สหสฺสสฺส ปญฺหพฺยากรณตฺถาย ฯ
ทิสฺวา ปน ตสฺส ภิกฺขุ สหสฺสสฺส ปญฺหพฺยากรณตฺถาย ฯ
ทิสฺวา ปน ตสฺส ภิกฺขุ สหสฺสสฺส ปญฺหพฺยากรณตฺถาย ฯ
ทิสฺวา ปน ตสฺส ภิกฺขุ สหสฺสสฺส ปญฺหพฺยากรณตฺถาย ฯ
ทิสฺวา ปน ตสฺส ภิกฺขุ สหสฺสสฺส ปญฺหพฺยากรณตฺถาย ฯ
ทิสฺวา ปน ตสฺส ภิกฺขุ สหสฺสสฺส ปญฺหพฺยากรณตฺถาย ฯ
ทิสฺวา ปน ตสฺส ภิกฺขุ สหสฺสสฺส ปญฺหพฺยากรณตฺถาย ฯ
ทิสฺวา ปน ตสฺส ภิกฺขุ สหสฺสสฺส ปญฺหพฺยากรณตฺถาย ฯ
ทิสฺวา ปน ตสฺส ภิกฺขุ สหสฺสสฺส ปญฺหพฺยากรณตฺถาย ฯ

ครั้งปัจจุบันสมัยนี้ ภิกษุทั้งหลายได้สนทนากันในธรรมสภาว่า ดูกรท่านผู้มีอายุทั้งหลาย พระเถระชื่อว่าสังฆรักขิตะนี้ ได้ทำกาลกิริยาแล้ว ได้ไปเกิดในเทวโลกชั้นดุสิต ในหมู่เทพยดาผู้มีอายุยืนนานถึงห้าพันกัป ได้เสวยทิพยสมบัติอันเป็นที่ยินดีแห่งใจ ในเทวโลกชั้นดุสิตนั้นตลอดกาลนานเทียว ครั้นจุติจากเทวโลกชั้นดุสิตนั้นแล้ว ได้ไปเกิดในครรภ์ของพระนางสามาวดีอัครมเหสี ในพระนครโกสัมพี ในวันที่ประสูติจากครรภ์มารดานั้น ได้ตรัสเรียกพระนามว่าวาสุลทัตตา ครั้นเจริญวัยแล้ว ได้ทรงพระนามว่าวาสุลทัตตาเทวี ได้เป็นพระอัครมเหสีของพระเจ้าอุเทนราชาธิราช ในพระนครโกสัมพี ได้ทรงพระนามว่าโคปาลมาตาเทวี ได้เป็นพระมารดาของพระเจ้าพิมพิสารราชาธิราช ในพระนครราชคฤห์ ได้ทรงพระนามว่าอุบลวรรณาเทวี ได้เป็นพระมเหสีของพระเจ้าพิมพิสารราชาธิราช ในพระนครราชคฤห์ ได้ทรงพระนามว่าสุภัททาเทวี ได้เป็นพระมเหสีของพระเจ้าพิมพิสารราชาธิราช ในพระนครราชคฤห์ ได้ทรงพระนามว่าสุมนาเทวี ได้เป็นพระมเหสีของพระเจ้าพิมพิสารราชาธิราช ในพระนครราชคฤห์ ได้ทรงพระนามว่าวาสภขัตติยาเทวี ได้เป็นพระมเหสีของพระเจ้าพิมพิสารราชาธิราช ในพระนครราชคฤห์ ได้ทรงพระนามว่าสีวลีเทวี ได้เป็นพระมเหสีของพระเจ้าพิมพิสารราชาธิราช ในพระนครราชคฤห์ ได้ทรงพระนามว่าอุโปสถา

ธมฺมา อาทีนวา โลเกฯ

ญตฺวา ธมฺมํ นิรูปธึ

อาโรโย น รมติ ชาเป

ชาเป น รมติ สุจีติ(๑) ฯ

[๗๐] อถโข อายสฺมา สาเฬฺหา ปฏิสลฺลานตฺ

ถาย เอกโก อโยชฺฌายํ เยน เม อุปฏฺฐาโย

ปริเนสฺสติ ตุฏฺฐาโยสนา ปกฺกมิ ตุฏฺฐภาสฺสฺสุ การิตฺวา

ภควโต ชาเนสุ สิรสา นิปติตฺวา ภควนฺตฺ ปฏิชเคฺค

อุปฏฺฐาโย เม ภนฺเต อายสฺมา มหากปฺปิโน ภควโต

ชาเนสุ(๒) สิรสา วนฺทติ ปาทา ปาเนติ(๓) อาวุโส กปฺปิณ-

ปเถา ภนฺเต อปฺปกิจฺฉา กาเย สิยา เม วสฺสานิ อจฺฉเย-

น กิเญฺจน กสิเรน ตโต ตโต อสารกฺขา ภิกฺขู สงฺฆ

สนฺนิปาเตตฺวา อุปสมฺปทา อเปสฺสามิ ภควา

อาวุโส กปฺปิณ ปเถ อปฺปตเรน กาเลน อุปสมฺปทา

---

๑ ม. สาสเน รมติ สุจีติ ฯ ๒ ปาเยติ ภณฺฑปา เปตฺวาเน ทิสฺสติ ฯ ๓ ม. วิเยติ ฯ

បុគ្គលបានឃើញព្រះសក្តដ៏លោកហើយ
ដ៏ធ្វើនូវធម៌ដែលប្រាសចាកឧបធិក្កិលេស
ជាព្រះអរិយៈវង្សមិនត្រែកអរក្តដ៏ជាប
ជាបុគ្គលស្អាត វង្សមិនត្រែកអរក្តដ៏ជាប ។

[๗๐] គ្រានោះ ព្រះសោណៈដ៏មានអាយុគិតថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ស្មោះសរនឹងអាត្មាអញដោយពិត ព្រះឧបជ្ឈាយ៍របស់អាត្មាអញ បានធ្វើពាក្យបណ្តាំណា កាលនេះជាកាលគួរ នឹងក្រាបទូលតាមពាក្យបណ្តាំនោះ ទើបក្រោកចាកអាសនៈធ្វើឧត្តរាសង្គលើស្មាម្ខាងហើយក្រាបទៀបព្រះបាទតាំងគួរបស់ព្រះមានព្រះភាគដោយសិរសា ហើយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ព្រះឧបជ្ឈាយ៍របស់ខ្ញុំព្រះអង្គឈ្មោះមហាកច្ចានៈដ៏មានអាយុ សូមឧទ្ទិសសិរសាក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះបាទតាំងគួរបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ ម្យ៉ាងទៀតលោកឲ្យខ្ញុំព្រះអង្គក្រាបទូលយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ដែនអរិន្តិទក្ខិណាបថមានកិក្ខុតិច (ចាប់ដើមតាំងពីខ្ញុំព្រះអង្គបានបួសជាសាមណេរ) កន្លង៧ ៣ ឆ្នាំហើយ ទំពាំបដុំតិក្ខុសង្ឃបាន ១០ រូបដែលមកពីទិសនោះ ។ ហើយទើបបានឧបសម្បទាដោយលំបាកពន់ពេកណាស់ ធ្វើម្តេចហ្ន៎ ព្រះដ៏មានព្រះភាគគួរទ្រង់អនុញ្ញាតនូវឧបសម្បទាកង្វែង

อนุชาเนยฺย อาวัฏฺฏนกมฺมปเจฺจ กเต กมฺมสฺสกตา ภูมิ
จ เจตนาสหชาตา อเนกฺขมฺมสหคตา อาวัฏฺฏนกมฺม-
ปเจฺจ ขณสมฺปยุตฺตาทโย อนุชาเนยฺย อาวัฏฺฏนกมฺม-
ปเจฺจ กเต อนนฺตรูปนิสฺสยา มนุสฺสา อุปนิสฺสยูปนิสฺสา
อเนกฺขมฺมสหคตา อาวัฏฺฏนกมฺมปเจฺจ ปุเรชาตา อนุ-
ชาเนยฺย อาวัฏฺฏนกมฺมปเจฺจ กเต ปฐมา อสญฺญิโน
ปฐมารุปฺปสมาปตฺติยา นิโรธสมาปตฺติยา จ ฐเปตฺวา
อาวัฏฺฏนกมฺมปเจฺจ ปฐมา อสญฺญิโน ปฐมารุปฺปสมาปตฺติ
นิโรธสมาปตฺติ อเนกฺขมฺมสหคตา อาวัฏฺฏนกมฺมปเจฺจ
อนุชาเนยฺย เนวสญฺญานาสญฺญายตนสมาปตฺติ อนุชา-
เนยฺย อาวัฏฺฏนกมฺมปเจฺจ กเต ปฐมารุปฺปสมาปตฺติ
นิโรธสมาปตฺติ ฐเปตฺวา อาวัฏฺฏนกมฺมปเจฺจ ปฐมารุปฺป-
สมาปตฺติ นิโรธสมาปตฺติ อนุชาเนยฺย เนวสญฺญานา-
สญฺญายตนสมาปตฺติ อาวัฏฺฏนกมฺมปเจฺจ กเต ปฐมารุปฺป-
สมาปตฺติ ฐเปตฺวา อาวัฏฺฏนกมฺมปเจฺจ ปฐมารุปฺป-
สมาปตฺติ อนุชาเนยฺย นิโรธสมาปตฺติ อาวัฏฺฏนกมฺม-
ปเจฺจ กเต ปฐมารุปฺปสมาปตฺติ ฐเปตฺวา อาวัฏฺฏนกมฺม-
ปเจฺจ ปฐมารุปฺปสมาปตฺติ นิโรธสมาปตฺติ อนุชา-
เนยฺย เนวสญฺญานาสญฺญายตนสมาปตฺติ อาวัฏฺฏนกมฺม-
ปเจฺจ กเต ปฐมารุปฺปสมาปตฺติ ฐเปตฺวา อาวัฏฺฏนกมฺม-
ปเจฺจ ปฐมารุปฺปสมาปตฺติ นิโรธสมาปตฺติ อนุชา-
เนยฺย อาวัฏฺฏนกมฺมปเจฺจ กเต ปฐมารุปฺปสมาปตฺติ
นิโรธสมาปตฺติ ฐเปตฺวา อาวัฏฺฏนกมฺมปเจฺจ ปฐมารุปฺป-
สมาปตฺติ นิโรธสมาปตฺติ อนุชาเนยฺย เนวสญฺญานา-
สญฺญายตนสมาปตฺติ อาวัฏฺฏนกมฺมปเจฺจ กเต ปฐมารุปฺป-
สมาปตฺติ ฐเปตฺวา อาวัฏฺฏนกมฺมปเจฺจ ปฐมารุปฺป-
สมาปตฺติ นิโรธสมาปตฺติ อนุชาเนยฺย วิปากธมฺม-
ธมฺมา กิริยาพฺยากตธมฺมปเจฺจ กเต กมฺมสฺสกตา ภูมิ
จ เจตนาสหชาตา อเนกฺขมฺมสหคตา วิปากธมฺมธมฺมา
กิริยาพฺยากตธมฺมปเจฺจ ขณสมฺปยุตฺตาทโย อนุชา-
เนยฺย วิปากธมฺมธมฺมา กิริยาพฺยากตธมฺมปเจฺจ กเต
อนนฺตรูปนิสฺสยา มนุสฺสา อุปนิสฺสยูปนิสฺสา
วิปากธมฺมธมฺมา กิริยาพฺยากตธมฺมปเจฺจ ปุเรชาตา
อนุชาเนยฺย วิปากธมฺมธมฺมา กิริยาพฺยากตธมฺม-
ปเจฺจ กเต ปฐมา อสญฺญิโน ปฐมารุปฺปสมาปตฺติยา
นิโรธสมาปตฺติยา จ ฐเปตฺวา วิปากธมฺมธมฺมา กิริยา-
พฺยากตธมฺมปเจฺจ ปฐมา อสญฺญิโน ปฐมารุปฺป-
สมาปตฺติ นิโรธสมาปตฺติ อนุชาเนยฺย เนวสญฺญานา-
สญฺญายตนสมาปตฺติ วิปากธมฺมธมฺมา กิริยาพฺยากต-
ธมฺมปเจฺจ กเต ปฐมารุปฺปสมาปตฺติ ฐเปตฺวา วิปาก-
ธมฺมธมฺมา กิริยาพฺยากตธมฺมปเจฺจ ปฐมารุปฺป-
สมาปตฺติ นิโรธสมาปตฺติ อนุชาเนยฺย วิปากธมฺม-
ธมฺมา กิริยาพฺยากตธมฺมปเจฺจ กเต ปฐมารุปฺป-
สมาปตฺติ ฐเปตฺวา วิปากธมฺมธมฺมา กิริยาพฺยากต-
ธมฺมปเจฺจ ปฐมารุปฺปสมาปตฺติ นิโรธสมาปตฺติ
อนุชาเนยฺย เนวสญฺญานาสญฺญายตนสมาปตฺติ วิปาก-
ธมฺมธมฺมา กิริยาพฺยากตธมฺมปเจฺจ กเต ปฐมารุปฺป-
สมาปตฺติ ฐเปตฺวา วิปากธมฺมธมฺมา กิริยาพฺยากต-
ธมฺมปเจฺจ ปฐมารุปฺปสมาปตฺติ นิโรธสมาปตฺติ
อนุชาเนยฺย วิปากธมฺมธมฺมา กิริยาพฺยากตธมฺม-
ปเจฺจ กเต ปฐมารุปฺปสมาปตฺติ นิโรธสมาปตฺติ
ฐเปตฺวา วิปากธมฺมธมฺมา กิริยาพฺยากตธมฺมปเจฺจ
ปฐมารุปฺปสมาปตฺติ นิโรธสมาปตฺติ อนุชาเนยฺย
เนวสญฺญานาสญฺญายตนสมาปตฺติ วิปากธมฺมธมฺมา
กิริยาพฺยากตธมฺมปเจฺจ กเต ปฐมารุปฺปสมาปตฺติ
ฐเปตฺวา วิปากธมฺมธมฺมา กิริยาพฺยากตธมฺมปเจฺจ
ปฐมารุปฺปสมาปตฺติ นิโรธสมาปตฺติ อนุชาเนยฺย
วิปากธมฺมธมฺมา กิริยาพฺยากตธมฺมปเจฺจ กเต
ปฐมารุปฺปสมาปตฺติ นิโรธสมาปตฺติ ฐเปตฺวา
วิปากธมฺมธมฺมา กิริยาพฺยากตธมฺมปเจฺจ ปฐมา
อสญฺญิโน ปฐมารุปฺปสมาปตฺติ นิโรธสมาปตฺติ
อนุชาเนยฺย เนวสญฺญานาสญฺญายตนสมาปตฺติ
วิปากธมฺมธมฺมา กิริยาพฺยากตธมฺมปเจฺจ กเต
ปฐมารุปฺปสมาปตฺติ ฐเปตฺวา วิปากธมฺมธมฺมา
กิริยาพฺยากตธมฺมปเจฺจ ปฐมารุปฺปสมาปตฺติ
นิโรธสมาปตฺติ อนุชาเนยฺย วิปากธมฺมธมฺมา
กิริยาพฺยากตธมฺมปเจฺจ กเต ปฐมารุปฺปสมาปตฺติ
นิโรธสมาปตฺติ ฐเปตฺวา วิปากธมฺมธมฺมา
กิริยาพฺยากตธมฺมปเจฺจ ปฐมารุปฺปสมาปตฺติ
นิโรธสมาปตฺติ อนุชาเนยฺย เนวสญฺญานาสญฺญา-

អវន្តិទក្ខិណាបថដោយគណៈសង្ឃតិចជាងមុន បពិត្រព្រះអគ្គដ៏ចំរើន ក្នុងដែនអវន្តិទក្ខិណាបថមានផែនដីខ្មៅស្អិតគ្រែតគ្រែតរឹងរដិបរដុបដោយស្មៅដើងគោ ធ្វើម្តេចហ្ន៎ ព្រះដ៏មានព្រះភាគគួរទ្រទ្រង់អនុញ្ញាតស្បែកជើង ៤ ជាន់ខ្ពើងទៅ ក្នុងដែនអវន្តិទក្ខិណាបថ បពិត្រព្រះអគ្គដ៏ចំរើន ក្នុងដែនអវន្តិទក្ខិណាបថ ពួកមនុស្សព្រាប់អានការងូតទឹកណាស់ ប្រកបដោយសេចក្តីស្អាតគ្រែះទឹក ធ្វើម្តេចហ្ន៎ ព្រះដ៏មានព្រះភាគគួរទ្រទ្រង់អនុញ្ញាតការងូតទឹកឲ្យបានជានិច្ច ក្នុងដែនអវន្តិទក្ខិណាបថ បពិត្រព្រះអគ្គដ៏ចំរើន ក្នុងដែនអវន្តិទក្ខិណាបថ មានកម្រាលស្បែកតាំងខ្លាយ គឺស្បែកចៀម ស្បែកពពែ ស្បែកម្រឹគ បពិត្រព្រះអគ្គដ៏ចំរើន ក្នុងមជ្ឈិមជនបទមានស្មៅឈ្មោះឯរកុ ស្មៅឈ្មោះមោរកុ ស្មៅឈ្មោះមជ្ឈារុ ស្មៅឈ្មោះជន្តុយ៉ាងណាមិញ បពិត្រព្រះអគ្គដ៏ចំរើន ក្នុងដែនអវន្តិទក្ខិណាបថមានកម្រាលគេធ្វើដោយស្បែកតាំងខ្លាយ គឺស្បែកចៀម ស្បែកពពែ ស្បែកម្រឹគ ក៏ដូច្នោះដែរ ធ្វើម្តេចហ្ន៎ ព្រះដ៏មានព្រះភាគគួរទ្រទ្រង់អនុញ្ញាតកម្រាលតាំងខ្លាយដែលគេធ្វើដោយស្បែក គឺស្បែកចៀម ស្បែកពពែ ស្បែកម្រឹគ ក្នុងដែនអវន្តិទក្ខិណាបថ បពិត្រព្រះអគ្គដ៏ចំរើន ក្នុងកាលឥឡូវនេះមនុស្សតាំងខ្លាយគេប្រគេនចីវរដើម្បីពួកភិក្ខុដែលនៅក្នុងសីមាថា យើងនឹងប្រគេនចីវរនេះដើម្បីភិក្ខុឈ្មោះនេះ ភិក្ខុតាំងនោះមកហើយថ្លែងប្រាប់ថា

อาโรเจตฺวา สตฺถญฺญาเมหิ เต อาวุโส มนุสฺสาหิ จีวรํ ลทฺธนฺติ เต กุกฺกุจฺจายนฺตา น สาธิยนฺติ มา เถโร อิสฺสริยเมน อเหาสีติ อเปฺปจฺฉานาม ภิกฺขู จีวเร ปริปนฺถายํ อาปชฺเชยฺยาติ ฯ

[๗๑] อถโข ภิกฺขู ฯเปฯ อิทมโวจุ ภควา ฯเปฯ ปกิรณโก นาม ภิกฺขุ อาคนฺตุเก อาวาสิเก คมิเก อนุปขชฺช นิสีทติ อนาปุจฺฉา กุลานิ ปวิสติ อนาปุจฺฉา นิกฺขมติ อนาปุจฺฉา อาสนสาลายเมว ปวิสติ อนาปุจฺฉา ทหรานมฺปิ สามเณรานมฺปิ ปฏิปถมฺปิ คจฺฉติ ปจฺฉโตปิ คจฺฉติ ปาสาทิกมฺปิ ฉมายปิ นิสีทติ ปาสาทิกมฺปิ อาสนสาลายเมว ปวิสติ ปาสาทิกมฺปิ ปฏิจฺฉนฺนมฺปิ นิสีทติ ปาสาทิกมฺปิ ปฏิจฺฉนฺนมฺปิ ปวิสติ ปาสาทิกมฺปิ ปฏิจฺฉนฺนมฺปิ นิกฺขมติ ปาสาทิกมฺปิ ปฏิจฺฉนฺนมฺปิ ปวิสติ ปาสาทิกมฺปิ ปฏิจฺฉนฺนมฺปิ นิกฺขม

នែអាវុសោ ពួកមនុស្សឈ្មោះនេះបានប្រែគេនចីវរចំពោះលោក កិក្ខុទាំងនោះក៏រង្កៀសមិនត្រេកអរដោយគិតថាកុំឲ្យមាននិស្សគ្គិយដល់យើងឡើយ ធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់គួរធ្វើបបែរបែបត្តិកឋចីវរ ។

(๗๑) ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើនូវធម្មីកថាក្នុងវេលានោះ រួចទ្រង់ត្រាស់ហៅកិក្ខុទាំងឡាយមកទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ ដែនអវន្តិទក្ខិណាបថមានកិក្ខុតិច ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងបច្ចន្តិមជនបទ[1]ទាំងអស់ តថាគតអនុញ្ញាតនូវឧបសម្បទាដោយគណៈសង្ឃមានវិនយធរ[2]ជាគំរប់ប្រាំបាន ។ បណ្តាជនបទទាំងនោះ ជនបទទាំងឡាយនេះដែលជាបច្ចន្តិមជនបទគឺ ក្នុងទិសខាងកើតមាននិគមឈ្មោះកជង្គល ខាងនាយកជង្គលនិគមនោះ មាននិគមឈ្មោះមហាសាលា ខាងនាយនិគមឈ្មោះមហាសាលានោះ ហៅថាបច្ចន្តិមជនបទ ខាងអាយចូលមកជាមជ្ឈិមជនបទ ។ ក្នុងទិសអាគ្នេយ៍មានស្ទឹងឈ្មោះសល្លវតី ខាងនាយស្ទឹងសល្លវតីនោះ ហៅថាបច្ចន្តិមជនបទ ខាងអាយចូលមកជាមជ្ឈិមជនបទ ។ ក្នុងទិសខាងត្បូង មាននិគមឈ្មោះសេតកណ្ណិក ខាងនាយសេតកណ្ណិកនិគមនោះ ហៅថាបច្ចន្តិមជនបទ ខាងអាយចូលមកជាមជ្ឈិមជនបទ ។ ក្នុងទិសខាងលិចមានស្រុកព្រាហ្មណ៍ឈ្មោះថូនត្រាម

---

๑ សំដៅយកប្រទេសដាច់ឆ្ងាយក្រៅពីមជ្ឈិមប្រទេស ។ ๒ សំដៅយកគ្រូសូត្រ ។

ตโต ปภา ปฐวิยา อาปภา วิรโต มชฺฌ ฯ อุตฺตราย ทิสาย ทุสีรกฺขโต นาม ปญฺโต ตโต ปภา ปฐวิยา อาปภา วิรโต มชฺฌ ฯ อนุชานามิ ภิกฺขเว มชฺฌิเมสุ ปฐวิเทเสสุ ชนปเทสุ วินยธรปญฺจเมน คเณน อุปสมฺปทํ ฯ อาวุธนกฺขิณาปเน ภิกฺขเว กณฺหาตฺตา ภูมิ นาม โกกณฺฑกมหาตา อนุชานามิ ภิกฺขเว สพฺพปจฺจนฺติเมสุ ชนปเทสุ กณาจณฺฑาตา-หานิ ฯ อาวุธนกฺขิณาปเน ภิกฺขเว มหานทิกา มนุสฺสา อุทกสุทฺธิกา อนุชานามิ ภิกฺขเว สพฺพ-ปจฺจนฺติเมสุ ชนปเทสุ ฉายมหานิ อาวุธนกฺขิณา-ปเน ภิกฺขเว ปฐมานิ อตฺถรณานิ ปฏฺฐกปฏฺฐ อชปฏฺฐ เอฬกปฏฺฐ สีหปฏฺฐ พฺยคฺฆปฏฺฐ ทีปิปฏฺฐ อุทปฏฺฐ ปฏฺฐจฺฉทนานิ ภิกฺขเว อาวุธนกฺขิณา-ปเน ปฐมานิ อตฺถรณานิ ปฏฺฐกปฏฺฐ อชปฏฺฐ เอฬกปฏฺฐ สีหปฏฺฐ

ខាងនាយស្រុកថូនគ្រាមនោះ ហៅថាបច្ចន្តិមជនបទ ខាងអាយចូលមក
ជាមជ្ឈិមជនបទ ។ ក្នុងទិសខាងជើង មានភ្នំឈ្មោះខុសីរធជ ខាង
នាយភ្នំនោះ ហៅថាបច្ចន្តិមជនបទ ខាងអាយចូលមកជាមជ្ឈិមជនបទ ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងបច្ចន្តិមជនបទទាំងឡាយបែបនេះ តថាគត
អនុញ្ញាតនូវឧបសម្បទាដោយគណៈសង្ឃមានវិនយធរជាគំរប់ ៥ បាន ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងដែនអវន្តិទក្ខិណាបថមានផែនដីខ្មៅស្អិតរឹងគ្រាត
គ្រាតរដិបរដុបដោយស្មាមដើងគោ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងបច្ចន្តិមជន-
បទទាំងអស់ តថាគតអនុញ្ញាតស្បែកដើង ៤ ជាន់ឡើងទៅ ។ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ក្នុងដែនអវន្តិទក្ខិណាបថ ពួកមនុស្សច្រើនពាប់អានការង្ហូតទឹក
ប្រកបដោយសេចក្តីស្អាតព្រោះទឹក ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងបច្ចន្តិមជន-
បទទាំងអស់ តថាគតអនុញ្ញាតនូវការង្ហូតទឹកបានជានិច្ច ។ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ក្នុងដែនអវន្តិទក្ខិណាបថ មានគម្រោលស្បែកទាំងឡាយ គឺ
ស្បែកចៀម ស្បែកពពែ ស្បែកមឹគ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងមជ្ឈិមជន-
បទទាំងឡាយ មានស្មៅឈ្មោះឯរគុ ស្មៅឈ្មោះមោរគុ ស្មៅឈ្មោះមជ្ឈារុ
ស្មៅឈ្មោះជន្តុ យ៉ាងណាមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងដែនអវន្តិទក្ខិណា-
បថមានគម្រោលស្បែកទាំងឡាយ គឺស្បែកចៀម ស្បែកពពែ ស្បែកមឹគ

អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សព្ពប្បច្ចន្តិមេសុ ជនបទេសុ ចម្មានិ អត្ថរណានិ ឯឡកចម្មំ អជចម្មំ មិគចម្មំ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ មនុស្សា និស្សីមគតានំ ភិក្ខូនំ ចីវរំ ទេន្តិ ឥមំ ចីវរំ ឥត្ថន្នាមស្ស ទេមាតិ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សាធិតុំ ន តាវ តំ គណានុបគំ(๑) យាវ ន ហាត្តំ កច្ចតីតិ ។

ចម្មក្ខន្ធកំ បញ្ចមំ ។

តស្សុទ្ទានំ

[๗๒] ភជា ច មាគធោ សោណោ
អសីតិសហស្សិស្សរោ
សាគតោ តិដ្ឋកុជស្មឹ
ពហុំ ឧស្សុសិ ខុត្តរឹ ។

๑ ម. គណានុបគំ ។

កំយ៉ាងនោះដែរ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងបច្ចន្តិមជនបទទាំងអស់ តថាគតអនុញ្ញាតកម្រាលស្បែកទាំងឡាយ គឺស្បែកចៀម ស្បែកពពែ ស្បែកមឹគ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះបើមានពួកមនុស្សប្រគេនចីវរដើម្បីភិក្ខុទាំងឡាយដែលនៅក្រៅសីមាថា យើងប្រគេនចីវរនេះចំពោះភិក្ខុឈ្មោះនេះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុត្រែកអរបាន ចីវរមិនទាន់មកដល់ដៃដរាបណា ចីវរនោះភិក្ខុមិនត្រូវពាប់តាមកំណត់ថ្ងៃ[1]ដរាបនោះ ។

ចប់ បម្មក្ខន្ធក: ទី ៤ ។

ក្នុងខន្ធក:នេះ មានឱទាន ៦៣ ។

ឧទ្ទានៃបម្មក្ខន្ធក:នោះ គឺ

(៧៦) រឿងព្រះបាទមាគធ:ជាធំលើអ្នកស្រុក ៨ ហ្នឹង ១ រឿងសោណសេដ្ឋីបុត្រ ១ រឿងសាគតភិក្ខុ សំដែងឥទ្ធិបាដិហារ្យជាឧត្តរិមនុស្សធម៌ច្រើន លើកំគិដ្ឋភូដ ១ ។

---

๑ តាមធម្មតាក្នុងមជ្ឈិមបទេស ភិក្ខុបានទទួលចីវរក្តី បានដឹងដំណឹងចីវរដែលគេមិនទាន់ប្រគេនក្តី ភិក្ខុត្រូវរាប់ថ្ងៃតាំងតែបានទទួលឬបានដឹងដំណឹងនោះ: បើភិក្ខុមិនបានវិកប្បឬមិនបានអធិដ្ឋានឲ្យហួសកំណត់ ១០ ថ្ងៃទៅ ចីវរនោះជានិស្សគ្គិយ ឯបច្ចន្តិមជនបទ តាមពុទ្ធានុញ្ញាតនេះ: បើចីវរមិនទាន់ដល់ដៃ ភិក្ខុមិនបាច់រាប់ថ្ងៃឡើយ ។

បញ្ចជារទ្ធកិច្ចីសុ

វីណំ ឃកបលាសិកំ

ឆិលា បឹតា លោហិតិកា

អញ្ជេដ្ឋា កណ្ហាមេវ ច ។

មហារដ្ឋា មហាជាមា

វទ្ធិកា ច បដិក្ខិបិ

ឧលូកា ឫជចាលី ច

តូលតិត្តិរមេណ្ឌជា ។

រឿងសោណកិកុបួសហើយប្រាវព្វព្យាយាមតែគេពក
ប្បាទាក៏បែក ១ រឿងព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ទូន្មានឲ្យ
សោណកិកុតាំងព្យាយាមតាមខ្សែពិណ ១ រឿងព្រះ
ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាតស្បែកដើងមួយជាន់ ១
រឿងព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហាមស្បែកដើងពណ៌
ខៀវ ពណ៌លឿង ពណ៌ក្រហម ពណ៌ហង្សបាទ
ពណ៌ខ្មៅ ។ ស្បែកដើងពណ៌ក្រហមក្រមៅ
(ដូចខ្នងក្អែប ទឹងពណ៌លឿងពុំ (ដូចផ្កាឈូក) ១
រឿងទ្រង់ហាមខ្សែស្បែកដើងមានពណ៌ខៀវជាដើម ១
រឿងទ្រង់ហាមស្បែកដើងបិទកែងដើង ១ រឿងទ្រង់
ហាមស្បែកដើងស្រោបដើងទាំងអស់ហួតស្នងដើង ១
រឿងទ្រង់ហាមស្បែកដើងដែលគេត្រងជារបៀបបិទខ្នង
ដើង១ រឿងទ្រង់ហាមស្បែកដើងញាត់ដោយគរ១ រឿង
ទ្រង់ហាមស្បែកដើងមានពណ៌ដ៏វិចិត្រដូចស្វាបសត្វ
ទា ១ រឿងទ្រង់ហាមស្បែកដើងមានខ្សែមានសណ្ឋាន
ដូចស្នែងពែះ ១ រឿងទ្រង់ហាមស្បែកដើងមានខ្សែមាន
សណ្ឋានដូចស្នែងពពែ ១ ។ រឿងទ្រង់ហាមស្បែក

វិច្ឆិកា មោរចិត្រ[ក]ញ្ចុ[1]

សីហព្យគ្ឃា ច ទីបិកា

អជិនុទ្ធា មជ្ជារី ច

តោទ្បាលុកបរិក្ខជា ។

ជាលិតុចាបាជា ទីឃា

ជោតខាណុទជទជា

តាលវេឌ្ឍតិណោញ្ជរ

មុញ្ជបព្វជហិន្តលា ។

កមលកម្ពលសោវណ្ណា

រូបិកា មណិ វេឌ្ឍុរី[2]

ឆលិកា កំសតាថា ច

---

๑ ម. មោរចិត្រា ច ។ ๒ ម. វេឌ្ឍុរិយោ ។

ដើងមានខ្សែវ មានសណ្ឋានដូចកន្ទុយសត្វខ្លួយ ១ រឿង
ទ្រនំហាមស្បែកដើងដែលចាក់ស្រែះដោយព្រួយកន្ទុយ
សត្វក្អែក ១ រឿងទ្រនំហាមស្បែកដើងដ៏វិចិត្រផ្សេង ។ ១
រឿងទ្រនំហាមស្បែកដើងដែលចំជាយដោយស្បែកសត្វ
សីហៈ សត្វខ្លាធំ សត្វខ្លាជម្ងឹ សត្វខ្លាខិន ១ ស្បែកកេ
ស្បែកឆ្មា ស្បែកកង្កែន ស្បែកមៀម ១ ។ រឿងទ្រនំ
អនុញ្ញាតស្បែកដើង ៤ ជាន់ឡើងទៅដល់កិក្ខុមានបាតដើង
បែក ១ រឿងកិក្ខុមានដំបៅលេចទៅបាតដើង ១ រឿង
កិក្ខុមិនលាងដើងហើយជាន់លើគ្រែតាំង ១ រឿងកិក្ខុជាន់លើ
ជង្គត់ឈើ ១ រឿងធម្មគ្គិយកិក្ខុពាក់ទ្រនាប់ដើងឈើព្ងសំឡេង
ខជខជ ១ រឿងធម្មគ្គិយកិក្ខុប្រើប្រាស់ទ្រនាប់ដើងស្វឹកត្នោត ១
រឿងធម្មគ្គិយកិក្ខុប្រើប្រាស់ទ្រនាប់ដើងស្វឹកឫស្សី ១ រឿង
ធម្មគ្គិយកិក្ខុធ្វើទ្រនាប់ដើងស្មៅ ១ ... ស្មៅយ៉ាឫង ១ ... ស្មៅ
ដំណេកទន្សាយ ១ ... ទន្សែ ១ ។ ... ស្មៅមានពណ៌ដូច
ផ្កាឈូក ១ ... សំពត់រោមសត្វ ១ មាស ១ ប្រាក់ ១ កែវ
មណី ១ កែវពិឌូរ្យ ១ កែវផ្កែក ១ សំរឹទ្ធ ១ កែវកញ្ចក់ ១

តិបុសីសញ្ច តម្ពតោ ។

តាវីយានំ តិលាឆោ ច

បុរិសយុត្តសីវិតោ

សយនានិ មហាចម្មា

ឆោចម្មេហិ ច ចាមតោ ។

តិហីនំ ចម្មវេទ្ធេហិ

បរិសន្តិ តិលាយនោ

បមាកច្ចាយនោ សោណោ

សវេនដ្ឋកវគ្គិកំ ។

សំណប៉ាហាំង ១ សំណកក ១ ទង់ដែងមួយ ។ រឿង
ធម្មគ្គិយកិក្ខុ ចាប់អាយរ:មេគោមានស្នែងជាដើម ១ រឿង
ធម្មគ្គិយកិក្ខុដំរៃយាន ១ រឿងកិក្ខុឈឺ ១ រឿងព្រះសម្ពុទ្ធទ្រង់
អនុញ្ញាតយានទឹម ដោយបុរសឬសត្វឈ្លោល ១ រឿង
ព្រះសម្ពុទ្ធ ទ្រង់អនុញ្ញាតគ្រែស្នែង ១ រឿងធម្មគ្គិយកិក្ខុ
ប្រើប្រាស់ឧច្ចាសយន:ទំនេមហាសយន: ១ រឿងធម្មគ្គិយកិក្ខុ
ប្រើប្រាស់ស្បែកសត្វធំ ១ រឿងធម្មគ្គិយកិក្ខុប្រើប្រាស់
ស្បែកគោ ១ រឿងកិក្ខុលាមកជាដីតុនរបស់ឧបាសក
លាមក ១ ។ រឿងព្រះមានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យ
កិក្ខុអង្គុយលើស្បែកដែលគ្រហស្ថធ្វើប្លែក ១ រឿងវិហារ
ដែលគេរុំចងដោយខ្សែស្បែក ១ រឿងធម្មគ្គិយកិក្ខុពាក់
ស្បែកដើងចូលទៅកាន់ស្រុក ១ រឿងព្រះសម្ពុទ្ធទ្រង់
អនុញ្ញាតឲ្យកិក្ខុឈឺពាក់ស្បែកដើងចូលទៅកាន់ស្រុក
បាន ១ រឿងព្រះមហាកប្បាន: ១ រឿងព្រះសោណត្ថេ
សំដែងសូត្រប្រកបដោយវគ្គ ៨ ដោយរសគឺសម្លេង ១ ។

อุปสมฺปทํ ปญฺหา[๑]

คณนา ฆุวสีลายนา[๒]

จมฺปตฺถาณาทฺวาสิ

ช ตาว คณาทฺวตฺถ

อาสีเมวเร ปญฺ

เสาณาสฺสาสฺส นายเกาตฺ ฯ

---

๑ ฉ. ปญฺจคณา ฯ ๒ ฉ, คณาฏฺฐณา ฆุวสีลา ฯ

រឿងព្រះសម្ពុទ្ធទ្រង់អនុញ្ញាតនូវឧបសម្បទាកម្មដោយ
កិច្ច ៥ រូប ១ សៀកដើម ៤ ជាន់ខ្នើង ៧ ១ ការដួតទឹក
ជានិច្ច ១ កម្រាលសៀក ១ ទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យកិច្ចត្រែក
អាទិ៍ចីវរបើមិនទាន់ដល់ដៃទេ មិនត្រូវឲ្យពាក់ត្រី
ខ្នើយ ១ ព្រះមានព្រះភាគជានាយកទ្រង់ប្រទានពរ
ទាំង ៥ នេះដល់ព្រះសោណត្ថេរហើយ ។

(៧៣) តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ
វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន
ខោ បន សមយេន ភិក្ខូនំ សារនិកេន អាពាធេន
ផុដ្ឋានំ យាគុបិ បីតា ឧក្កដ្ឋតិ ភត្តំបិ ភុត្តំ ឧក្កដ្ឋតិ ។
តេ តេន ភិសា ហោន្តិ លូខា ទុព្ភណ្ណា ឧប្បណ្ឌុប្បណ្ឌុ-
កជាតា ធមនិសន្ថតគត្តា ។ អទ្ទសា ខោ ភគវា តេ
ភិក្ខូ ភិសេ លូខេ ទុព្ភណ្ណេ ឧប្បណ្ឌុប្បណ្ឌុកជាតេ
ធមនិសន្ថតគត្តេ ទិស្វាន អាយស្មន្តំ អានន្ទំ អាមន្ត-
សិ ភិន្នុ ខោ អានន្ទ ឥមេហិ ភិក្ខូ ភិសា លូខា
ទុព្ភណ្ណា ឧប្បណ្ឌុប្បណ្ឌុកជាតា ធមនិសន្ថតគត្តាតិ ។
ឥមេហិ ភន្តេ ភិក្ខូនំ សារនិកេន អាពាធេន ផុដ្ឋានំ
យាគុបិ បីតា ឧក្កដ្ឋតិ ភត្តំបិ ភុត្តំ ឧក្កដ្ឋតិ តេ តេន

(៧៣) សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ គង់នៅវត្ត ជេតពនរបស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ គ្រានោះឯង ពួកកិក្ខុកើតអាពាធ (ប្រមាត់) ក្នុងសរទកាល[1] បបរដែលហុតទៅក៏ចង្អោរចេញមកវិញ ចាយដែលឆាន់ទៅក៏ចង្អោរចេញមកវិញ ។ ព្រោះហេតុនោះ ពួកកិក្ខុពាំងនោះក៏មានខ្លួនស្គាំងស្គមសៅហ្មង មានសម្បុរអាក្រក់ កើតជារោគលឿងស្វេតស្វាំង មានខ្លួនរោមដោយសរសៃ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានទតឃើញកិក្ខុពាំងនោះស្គាំងស្គមសៅហ្មង មានសម្បុរអាក្រក់ កើតជារោគលឿងស្វេតស្វាំង មានខ្លួនរោមដោយសរសៃ លុះទតឃើញហើយក៏ត្រាស់ហៅព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុមកថា ម្នាលអានន្ទ ក្នុងពេលនេះ ហេតុដូចម្តេចបានជាពួកកិក្ខុស្គាំងស្គម សៅហ្មង មានសម្បុរអាក្រក់ កើតជារោគលឿងស្វេតស្វាំង មានខ្លួនរោមដោយសរសៃ ។ ព្រះអានន្ទក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ឥឡូវនេះ ពួកកិក្ខុកើតអាពាធ (ប្រមាត់) ក្នុងសរទកាល បបរដែលហុតទៅក៏ចង្អោរចេញមកវិញ ចាយដែលឆាន់ទៅក៏ចង្អោរចេញមកវិញ ព្រោះ

---

១ កាលដែលជាទី ស្រៀវស្រាញ សង្កើរសង្កាញ់ គឺខែដាច់ពាងពួងនៃស្បាទរដូវ ទឹងខាងដើមនៃហេមន្តរដូវ ។

กสฺสา ลฺหา ทุพฺพณฺณา ทุปฺปฏฺฐาปฺปฏฺฐกชาตา ฉมนิ-
สนฺนตกฺลาตี ฯ อถโข ภควาโต ราหุลตสฺส ปฏิ-
สลฺลีนสฺส ฯฯ เจตสา ปริวิตกฺกา ทุรติกฺกมา
โข กิกฺขุ สารนิเตน ภควตา ชนฺ ชุชฺฌนิ ยาหุปิ ปีตา
ทุกฺกฏนิ ภควตี ภูตนิ ทุกฺกฏนิ เต เตน กสฺสา ลฺหา
ทุพฺพณฺณา ทุปฺปฏฺฐาปฺปฏฺฐกชาตา ฉมนิสนฺนตกฺลา กิกฺขู
โข อหิ กิกฺขู เกสญฺจิ อนุชานิยฺยา ยิ เกสญฺจิ
อสฺสเกสญฺจิสมฺมตนิ ลาภสฺส อาหารตนิ[1] ฉเวยฺย
น จ ทิฏฺฐาวิโกา อาหาเร ปญฺญายเยยฺยาตี ฯ อถโข
ภควาโต ฯตนเหตุ ฯมานิ โข ปนิ เกสญฺจินิ
เสยฺยถีนิ สปฺปิ นวนีตนิ เตลนิ มธุ ผาณิตนิ เก-
สญฺจินิ เจว เกสญฺจิสมฺมตานิ จ ลาภสฺส อาหา-
รตนิ ฉวนฺนิ น จ ทิฏฺฐาวิโกา อาหาเร ปญฺญายติ
ยนฺนูนาหิ กิกฺขู ฯมานิ โข ปนิ เกสญฺจินิ อนุชา-

---

๑ ฉ. อาหารตนิ ฯ

អាពាធនោះ ជានជាកិកុតាំងនោះស្អាំងស្តម សៅហ្មង មានសម្បុរ
អាក្រក់ កើតជាពោគលឿងស្វេកស្វាំង មានខ្លួនរោមដោយសរសៃ ។
គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់គង់សម្ងំនៅក្នុងទីស្ងាត់ ក៏មានព្រះ
ហឫទ័យត្រិះរិះដូច្នេះថា ឥឡូវនេះ ពួកកិកុកើតអាពាធ (ប្រមាត់)
កន្លសរទកាលហើយ បបរដែលហុតៅ ក៏ចង្អោរចេញមកវិញ ជាយ
ដែលឆាន់ៅ ក៏ចង្អោរចេញមកវិញ ព្រោះអាពាធនោះហើយជានជា
កិកុតាំងនោះៅជាស្អាំងស្តមសៅហ្មង មានសម្បុរអាក្រក់ កើតជា
ពោគលឿងស្វេកស្វាំង មានខ្លួនរោមដោយសរសៃ (ឥឡូវ) វត្ថុដែល
ជាភេសជ្ជៈ ក៏មាន វត្ថុដែលគេសន្មតថាជាភេសជ្ជៈ ក៏មាន វត្ថុដែល
ផ្សាយៅសម្រាប់ជាអាហាររបស់មនុស្សលោក ក៏មាន វត្ថុដែលជា
អាហារមិនជានគ្រាតគ្រាត ក៏មាន តើគួរតថាគតអនុញ្ញាតវត្ថុដូចម្តេច
ទើបសមគួរជាភេសជ្ជៈដល់កិកុតាំងឡាយហ្ន៎ ។ លំដាប់នោះ ព្រះ
មានព្រះភាគទ្រង់ត្រិះរិះដូច្នេះថា ភេសជ្ជៈតាំង ៥ នេះគឺ ទឹកដោះពស ១
ទឹកដោះខាប់ ១ ប្រៃ ១ ទឹកឃ្មុំ ១ ស្ករអំពៅ ១ វត្ថុតាំងនេះជា
ភេសជ្ជៈផង ដែលគេសន្មតថាជាភេសជ្ជៈផង ផ្សាយៅសម្រាប់ជា
អាហាររបស់មនុស្សលោកផង ជាអាហារមិនជានគ្រាតគ្រាតផង បើ
ដូច្នេះមានតែតថាគតអនុញ្ញាតភេសជ្ជៈតាំង ៥ នេះដល់ពួកកិកុ ដើម្បី

ឧយ្យុំ តាលេ បដិក្កមោត្វា តាលេ បវារេតុញ្ចិតុន្តិ ។
អថខោ ភគវា សាយណ្ហសមយេ(๑) បដិសល្លានា
វុដ្ឋិតោ ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ
កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ ឥជ មយ្ហំ ភិក្ខវេ រហោគតស្ស
បដិសល្លីនស្ស ឯវំ ចេតសោ បរិវិតក្កោ ឧទបាទិ ឯតរហិ
ខោ ភិក្ខូនំ សារទិកេន អាពាធេន ផុដ្ឋានំ យាគុបិ
បីតា ខុក្ខដ្ឋតំ ភត្តំបិ ភុត្តំ ខុក្ខដ្ឋតំ តេ តេន កិសា
លូខា ឧព្ភណ្ឌា ឧប្បណ្ឌុប្បណ្ឌុកជាតា ធមនិសន្ថត-
គត្តា ភវិស្សន្តិ ខោ អហំ ភិក្ខូនំ ភេសជ្ជំ អនុជានេយ្យំ
យំ ភេសជ្ជញ្ចេវ អស្ស ភេសជ្ជសម្មតញ្ច លោកស្ស
អាភោគញ្ច ឧវេយ្យ ន ច ពិឡារិកោ អាពាភោ បញ្ញា-
យេយ្យាតិ តស្ស មយ្ហំ ភិក្ខវេ ឯតទហោសិ ឥមានិ
ខោ បញ្ច ភេសជ្ជានិ សេយ្យថីទំ សប្បិ នវនីតំ តេលំ
មធុ ផាណិតំ ភេសជ្ជានិ ចេវ ភេសជ្ជសម្មតានិ ច

---

๑ សាយណ្ហសមយន្តិបិ បាឋោ ។

ឲ្យកិក្ខុទទួលក្នុងកាលគួរ ឆាន់ក្នុងកាលគួរ(๑) ឬបាន ។ ព្រោះនិទាន
នេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ចេញអំពីទីសម្ងំក្នុងទីស្ងាត់
នៅវេលាសាយណ្ហសម័យហើយទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា រួចត្រាស់ហៅកិក្ខុទាំង
ឡាយមកថា ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងវេលានេះ តថាគតសម្ងំនៅក្នុងទី
ស្ងាត់ មានចិត្តត្រិះរិះដូច្នេះថា ឥឡូវនេះ ពួកកិក្ខុកើតអាពាធ (ប្រមាត់)
ក្នុងសរទកាលហើយ បបរដែលហុតទៅក៏បង្អោរចេញមកវិញ ឬបាយ
ដែលឆាន់ទៅក៏បង្អោរចេញមកវិញ ព្រោះអាពាធនោះ ទើបបានជាកិក្ខុ
ទាំងនោះស្គាំងស្គមសៅហ្មង មានសម្បុរអាក្រក់ តើតជាពេគលឿងស្វិតស្វាំង
មានខ្លួនរោមដោយសរសៃ វត្ថុខ្លះជាភេសជ្ជៈ វត្ថុខ្លះដែលគេសន្មតថា
ជាភេសជ្ជៈ វត្ថុខ្លះផ្សាយទៅសម្រាប់ជាអាហាររបស់មនុស្សលោក
វត្ថុខ្លះជាអាហារមិនបានគ្រោតគ្រាត តើគួរតថាគតអនុញ្ញាតវត្ថុ
ដូចម្តេចទើបសមគួរជាភេសជ្ជៈដល់កិក្ខុទាំងឡាយហ្ន៎ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ
តថាគតឯង មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា ភេសជ្ជៈទាំង ៥ នេះ គឺទឹកដោះ
ក្រៅ ๑ ទឹកដោះខាប់ ๑ ប្រៃ ๑ ទឹកឃ្មុំ ๑ ស្ករអំពៅ ๑ របស់ទាំងនេះជា
ភេសជ្ជៈផង ដែលគេសន្មតថាជាភេសជ្ជៈផង ផ្សាយទៅសម្រាប់ជាអាហារ

---

๑ សំដៅយកតាំងពីពេលព្រឹកទៅទល់ថ្ងៃត្រង់ ។ តទៅខាងមុខក៏ឆ្លងមានន័យទ្រង់អនុញ្ញាតប្រៃនេះទៀត ។

โลเกสฺมฺเ อาหารฏฺฐกฺ ชานฺติ จ ปฏิปตฺติเยา อาหาเร ปญฺญายติ ยตฺถาหาโร ภิกฺขุโน สมาธิ ปญฺเ เกสชฺชานิ อนุปาเทยฺโย กาเล ปฏิคฺคเหตฺวา กาเล ปริภุญฺชิตพฺพานิ ฯ อนุปาทาหาเร ภิกฺขเว สมาธิ ปญฺเ เกสชฺชานิ กาเล ปฏิคฺคเหตฺวา กาเล ปริภุญฺชิตพฺพานิ ฯ

(๗๔) เตน โข ปน สมเยน ภิกฺขู สมาธิ ปญฺเ เกสชฺชานิ กาเล ปฏิคฺคเหตฺวา กาเล ปริภุญฺชนฺติ ฯ เตสํ ยานิปิ ตานิ ขาทนียานิ ภกฺขานิ เภชนานิ ตานิปิ ลภนฺติ ปเคว สเนหสิกานิ ฯ เต เตน เจว สารทิเกน อาพาเธน ผุฏฺฐา สมานา จ ภตฺตาภิหารเกน[๑] ตณฺหเยน ภิยฺยาโส มตฺตาย ภิสา โหนฺติ ลูขา ทุพฺพณฺณา อุปฺปณฺฑุปฺปณฺฑุกชาตา ธมนิสนฺถตคตฺตา ฯ อทฺทสา โข ภควา เต ภิกฺขู ภิยฺยาโส มตฺตาย ภิสे ลูเข ทุพฺพณฺเ อุปฺปณฺฑุปฺปณฺฑุกชาเต ธมนิสนฺถตคตฺเ ทิสฺวาน อายสฺมนฺตํ [illegible] มามนฺเสิ ภิกฺขู โข อานนฺท ฌสรหิ ภิกฺขู

๑ ภตฺตาภิหารเกนาติปิ ปาโฐ ฯ

របស់មនុស្សលោកផង ជាអាហារមិនបានគ្រោតគ្រាតផង បើដូច្នោះមានតែ តថាគតអនុញ្ញាតកេសដ្ឋៈតាំង ๔ នេះដល់កិកុតាំងពួយ ដើម្បីឲ្យកិកុទទួលកន់កាលគួរ បរិភោគកន់កាលគួរ ។ ម្នាលកិកុតាំងពួយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យកិកុទទួលកេសដ្ឋៈតាំង ๔ នោះកន់កាលគួរ បរិភោគកន់កាលគួរ ។

(๗๔) សម័យនោះឯង ពួកកិកុទទួលកេសដ្ឋៈតាំង ๔ នោះកន់កាលគួរ ឆាន់កន់កាលគួរ ។ សូម្បីភោជនដ៏ស្ងួតក៏មិនត្រូវមាត់(๑)របស់កិកុតាំងនោះទៅហើយ កុំចាំបាច់និយាយឡើយដល់ភោជនប្រកបដោយទឹកដែលជាវត្ថុសៅហ្មង ។ ដោយអាពាធ (ប្រមាត់) កើតឡើងកន់សរទកាលនោះផង ដោយកត្តដែលមិនរលួយនេះផង កិកុតាំងនោះក៏រឹងរឹតតែមានខ្លួនស្អាំងស្គមសៅហ្មង មានសម្បុរអាក្រក់ កើតជារោគលឿងស្វិតស្វាំង មានខ្លួនរោមដោយសរសៃ ព្រោះហេតុតាំងពីរនោះ ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ជ្ញាតមតឃើញកិកុតាំងនោះរឹងរឹតតែមានខ្លួនស្អាំងស្គមសៅហ្មង មានសម្បុរអាក្រក់ កើតជារោគលឿងស្វិតស្វាំង មានខ្លួនរោមដោយសរសៃ លុះទតឃើញហើយ ក៏ត្រាស់ហៅព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុថា ម្នាលអានន្ទ

---

๑ សារត្តទីបនី ឯង ទឹមតិរិតោទនីដីកាថា ភោជនទាំងនោះកំណត់ប្រមាប់ទៅជាសៅហ្មងមិនមានឧជាសេឆ្ងាញ់ពីសារីញ ។

កិយ្យាសោ មត្តាយ កិសា លូខា ទុព្ភណ្ណា ទុប្បស្សា-
ប្បណ្ណាកជាតា ឧមង្គិសន្ថតកត្តាតិ ។ ឥតរហិ អន្តេ
កិក្ខូ តានិ បញ្ច ភេសជ្ជានិ ការណេ បដិក្ខេបេត្វា
ការណេ បរិភុញ្ជន្តិ តេសំ យាគុនិបិ តានិ ហាកតិការានិ
លូខានិ ភោជនានិ តានិបិ ន ឆ្ជាទេន្តិ បភេវ សេនេសិ-
ការានិ តេ តេន ចេវ សារទិកេន អាពាធេន ផុដ្ឋា
ឥមិនា ច ភត្តាជ្ជានកេន តទុភយេន កិយ្យាសោ
មត្តាយ កិសា លូខា ទុព្ភណ្ណា ទុប្បស្សាប្បណ្ណាកជាតា
ឧមង្គិសន្ថតកត្តាតិ ។ អថខោ ភគវា ឥតស្មិំ និទានេ
ឥតស្មិំ បការណេ ធម្មិំ កថំ កត្វា កិក្ខូ អាមន្តេសិ
អនុជានាមិ កិក្ខវេ តានិ បញ្ច ភេសជ្ជានិ បដិក្ខេបេត្វា
ការណេបិ វិការណេបិ បរិភុញ្ជិតុន្តិ ។

(៧៩) តេន ខោ បន សមយេន កិលាជានំ កិក្ខុំ
វិសេហិ ភេសជ្ជេហិ អត្តា បោតិ ។ ភគវតោ ឥតមត្ថំ
អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ កិក្ខវេ វិសានិ ភេសជ្ជានិ

ឥឡូវនេះហេតុដូចម្តេចបានជាពួកកិកុរំតែតែមានខ្លួនស្អាំងស្គមសៅហ្មង មានសម្បុរអាក្រក់ តើជាពោគលឿងស្វិតស្វាំង មានខ្លួនរោមដោយសរសៃ ។ ព្រះអានន្ទក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ឥឡូវនេះពួកកិកុទទួលកេសដ្ឋៈទាំង៥នោះកន្លងកាលគួរ ធាន់កន្លងកាលគួរ សូម្បីតែកោជនដ៏ស្និទ្ធ៏មិនត្រូវមាត់របស់កិកុទាំងនោះទៅហើយ កុំចាំបាច់និយាយឡើយដល់កោជនប្រក្រតីដែលជាវត្ថុសៅហ្មងដោយអាពាធ (ប្រមាត់) ដែលកើតឡើងក្នុងសរទកាលនោះផង ដោយកត្តដែលមិនរលួយនេះផង កិកុទាំងនោះក៏រំតែតែមានខ្លួនស្អាំងស្គមសៅហ្មង មានសម្បុរអាក្រក់ តើតជាពោគលឿងស្វិតស្វាំង មានខ្លួនរោមដោយសរសៃ ព្រោះហេតុទាំងពីរនោះ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាហើយត្រាស់ហៅកិកុទាំងឡាយមកកន្លងពេលនោះថា ម្នាលកិកុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យកិកុទទួលកេសដ្ឋៈទាំង៥នោះ ធាន់កន្លងកាលគួរក៏បាន កន្លងកាលមិនគួរក៏បាន(๑) ។

(๗๕) សម័យនោះឯង ពួកកិកុមានជម្ងឺត្រូវការដោយខ្លាញ់ជាច្រើន ។ ពួកកិកុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលកិកុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតខ្លាញ់ជាកេសដ្ឋៈ គឺខ្លាញ់

---

๑ កាលគួរគឺតាំងពីអរុណរះទៅទល់ថ្ងៃត្រង់ ឯកាលមិនគួរគោះតាំងពីថ្ងៃត្រង់ទៅទល់នឹងអរុណរះ ។

อฏฺวาสํ มฏฺวาสํ สุสุกาวาสํ สุกาวาสํ ตณฺฑุลวาสํ กาเล ปฏิคฺคหิตํ กาเล ภิกฺขาย กาเล สมฺปฏฺฐ เตเลปริโภเคน ปริภุญฺชิตุ ฯ วิกาเล เจ ภิกฺขเว ปฏิคฺคหิตํ วิกาเล ภิกฺขาย วิกาเล สมฺปฏฺฐ ตญฺเจ ปริภุญฺเชยฺย อาปตฺติ ถุลฺลจฺจยสฺส ฯ กาเล เจ ภิกฺขเว ปฏิคฺคหิตํ วิกาเล ภิกฺขาย วิกาเล สมฺปฏฺฐ ตญฺเจ ปริภุญฺเชยฺย อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ กาเล เจ ภิกฺขเว ปฏิคฺคหิตํ กาเล ภิกฺขาย วิกาเล สมฺปฏฺฐ ตญฺเจ ปริภุญฺเชยฺย อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ กาเล เจ ภิกฺขเว ปฏิคฺคหิตํ กาเล ภิกฺขาย กาเล สมฺปฏฺฐ ตญฺเจ ปริภุญฺเชยฺย อนาปตฺติ ฯ

(๗๖) เตน โข ปน สมเยน กาฬาวากานํ ภิกฺขูนํ มูลเภสชฺเชหิ เกสเภสชฺเชหิ อตฺถิโก โหติ ฯ ตถารูเป ฐาเน อาโรเจตพฺพนฺติ ฯ อนุชานามิ ภิกฺขเว มูลานิ เกสญฺจานิ ปาลิยา สิงฺคิเวรนฺติ วจนตฺถ อตฺถิสมฺ กาฬุกาโรหินิยา ขุสีรนฺติ ภณฺฑุปตฺตกนฺติ

ខ្ញុំ ខ្ញុំត្រី ខ្ញុំក្រៃពើ ខ្ញុំជ្រូក ខ្ញុំលា ដែលភិក្ខុទទួលកឋិនកាលគួរ បំអិនកឋិនកាលគួរ លាយគាកឋិនកាលគួរ សម្រាប់ឲ្យភិក្ខុប្រើប្រាស់ដោយវិធីប្រើប្រាស់ដូចប្រែង (ជាសត្តាហកាលិក) បាន[1] ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើខ្ញុំដែលភិក្ខុបានទទួលកឋិនកាលមិនគួរ បំអិនកឋិនកាលមិនគួរ លាយគាកឋិនកាលមិនគួរ បើភិក្ខុប្រើប្រាស់ខ្ញុំនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដបី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើខ្ញុំដែលភិក្ខុទទួលកឋិនកាលគួរ តែបំអិនកឋិនកាលមិនគួរ លាយគាកឋិនកាលមិនគួរ បើភិក្ខុប្រើប្រាស់ខ្ញុំនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដពីរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើខ្ញុំដែលភិក្ខុទទួលកឋិនកាលគួរ បំអិនកឋិនកាលគួរ តែលាយគាកឋិនកាលមិនគួរ បើភិក្ខុប្រើប្រាស់ខ្ញុំនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដមួយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើខ្ញុំដែលភិក្ខុទទួលកឋិនកាលគួរ បំអិនកឋិនកាលគួរ លាយគាកឋិនកាលគួរ បើភិក្ខុប្រើប្រាស់ខ្ញុំនោះ មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។

[៧៦] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុមានជម្ងឺមានសេចក្តីត្រូវការដោយឫសប្តមើមជាភេសជ្ជៈ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវឫសប្តមើមជាភេសជ្ជៈ គឺមើមរមៀត មើមខ្ទឹ មើមលំពាន់ មើមប្រស់ មើមអាច់ឆ្កឹស មើមរំដេង មើមស្វាវភ្ញាំង មើមស្មៅក្រវាញជ្រូក ម្យ៉ាងទៀត

---

๑ ប្រើប្រាស់បានកំណត់ត្រឹម ๗ ថ្ងៃដាយ៉ាងយូរ ។

យានិ ឯ បនញ្ញានិបិ អត្ថិ មូលានិ ភេសជ្ជានិ នេវ ខាទនីយេ ខាទនីយត្តំ[1] ជនេ្តិ ន ភោជនីយេ ភោជនីយត្តំ[2] ជនេ្តិ តានិ បដិក្ខេបត្វា យាវជីវំ បរិហរិតុំ សតិ បច្ចយេ បរិភុញ្ជិតុំ អសតិ បច្ចយេ បរិភុញ្ជន្តស្ស អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន កិលានានំ កិក្ខូនំ មូលេហិ ភេសជ្ជេហិ បិដ្ឋេហិ អត្ថោ ហោតិ ។ កតរតោ ឯតមត្ថំ អារោចេស្សុំ ។ អនុជានាមិ កិក្ខវេ និសទំ និសទចោតនិ្តិ ។

[៧៧] តេន ខោ បន សមយេន កិលានានំ កិក្ខូនំ កសាវេហិ ភេសជ្ជេហិ អត្ថោ ហោតិ ។ កតរតោ ឯតមត្ថំ អារោចេស្សុំ ។ អនុជានាមិ កិក្ខវេ កាសាវានិ ភេសជ្ជានិ និម្ពកសាវំ កុដជកសាវំ បដោលកសាវំ បត្តកសាវំ នត្តមាលកសាវំ យានិ ឯ បនញ្ញានិបិ អត្ថិ កាសាវានិ ភេសជ្ជានិ នេវ ខាទនីយេ ខាទនីយត្តំ ជនេ្តិ ន ភោជនីយេ ភោជនីយត្តំ ជនេ្តិ តានិ បដិក្ខេបត្វា យាវជីវំ បរិហរិតុំ សតិ បច្ចយេ បរិភុញ្ជិតុំ អសតិ បច្ចយេ បរិភុញ្ជន្តស្ស អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

---

๑ ឱ. ខាទនីយត្តំ ។ ๒ ឱ. ភោជនីយត្តំ ។

មើមដទៃណាជាកេសដ្ឋៈមិនផ្សាយទៅ ដើម្បីខាទនីយៈក៏ខាទនីយៈ មិនផ្សាយទៅ ដើម្បីភោជនីយៈក៏ភោជនីយៈ ឲ្យកិកុទទួលមើមទាំងឡាយនោះហើយភក្សាឆុកដកបរិភោគបាន កាលបើមានហេតុទើបកិកុធាន់បាន កាលបើគ្មានហេតុទេ ហើយកិកុធាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ សម័យនោះឯង ពួកកិកុមានជម្ងឺមានសេចក្តីត្រូវការដោយមេភ្លៅជាកេសដ្ឋៈដែលកើតអំពីឫសឬមើម ។ ពួកកិកុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលកិកុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឫកិនឆ្អិនឆ្អិន ។

(๗๗) សម័យនោះឯង ពួកកិកុមានជម្ងឺមានសេចក្តីត្រូវការដោយទឹកបរិសុទ្ធជាកេសដ្ឋៈ។ កិកុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលកិកុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតទឹកបរិសុទ្ធជាកេសដ្ឋៈ គឺទឹកបរិសុទ្ធកើតអំពីដើមស្តៅ ទឹកបរិសុទ្ធកើតអំពីដើមខ្វែងគង់ ទឹកបរិសុទ្ធកើតអំពីដើមអម្បែងថ្ងៃ ទឹកបរិសុទ្ធកើតអំពីវល្លិ៍បណ្តូលពេជ្រ ទឹកបរិសុទ្ធកើតអំពីដើមទន្ទាប្តូថ្ងាន់ ម្យ៉ាងទៀត ទឹកបរិសុទ្ធដទៃណាជាកេសដ្ឋៈ មិនផ្សាយទៅ ដើម្បីខាទនីយៈក៏ខាទនីយៈ មិនផ្សាយទៅដើម្បីភោជនីយៈក៏ភោជនីយៈ ឲ្យកិកុទទួលទឹកបរិសុទ្ធទាំងនោះហើយភក្សាឆុកដកបរិភោគអស់បាន កាលបើមានហេតុទើបកិកុធាន់បាន កាលបើគ្មានហេតុទេ ហើយកិកុធាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[๗๘] เตน โข ปน สมเยน ตีณิ ภาณวารสตานิ ภิกฺขู-นํ ปญฺญายิ เตสญฺเจว อตฺถิ โหติ ๆ ตถารูปา ฯ ตถาวาที ฯ อนุชานามิ ภิกฺขเว ปญฺจ ปญฺจาหิกานิ เตสญฺจ ทิวสานิ ทิวสภาคญฺจ ทิวสภาคสฺส จ ทิวสภาคสฺส จ ทิวสภาคสฺส จ

[๗๘] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុមានជម្ងឺមានសេចក្តីត្រូវការដោយស្ករឈើជាកេសជ្ជៈ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ+ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតស្ករឈើជាកេសជ្ជៈ គឺស្ករស្ពៅ ស្ករខ្មែរគន់ ស្ករអម្បែរថ្លៃ ស្ករម្រះព្រៃ ឫដូរលើឥលាក់ ស្ករកប្បាស ម្យ៉ាងទៀត ស្ករដទៃណាជាកេសជ្ជៈ មិនផ្សាយទៅ ដើម្បីខាទនីយៈក្នុងខាទនីយៈ មិនផ្សាយទៅដើម្បីភោជនីយៈក្នុងភោជនីយៈ ឲ្យភិក្ខុទទួលស្ករទាំងនោះហើយទុកដាក់បានល់អស់ប៉ុន្មាន កាលបើមានហេតុទើបភិក្ខុឆាន់បាន កាលបើគ្មានហេតុទេហើយភិក្ខុឆាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ។

[๗๙] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុមានជម្ងឺមានសេចក្តីត្រូវការដោយផ្លែឈើជាកេសជ្ជៈ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ+ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតផ្លែឈើជាកេសជ្ជៈ គឺផ្លែពិលង្គ ផ្លែដីប៉ី ផ្លែម្រែច ផ្លែសម៉ ផ្លែសម៉ពីកេក ផ្លែកន្ធត់ព្រៃ ផ្លែក្រវញ ម្យ៉ាងទៀត ផ្លែឈើដទៃណាជាកេសជ្ជៈ មិនផ្សាយទៅដើម្បីខាទនីយៈក្នុងខាទនីយៈ មិនផ្សាយទៅដើម្បីភោជនីយៈ

កោដនីយតុំ ជរន្តិ តានិ បដិក្កហេត្វា យាវជីវំ បរិហរិតុំ
សតិ បច្ចយេ បរិភុញ្ជិតុំ អសតិ បច្ចយេ បរិភុញ្ជន្តស្ស
អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

(๘๐) តេន ខោ បន សមយេន កិលាដានំ កិក្ខំ
ជក្ខហិ ភេសជ្ជេហិ អត្តោ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ
អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ កិក្ខវេ ជក្ខនិ ភេសជ្ជានិ ហិង្គុំ
ហិង្គុជតុំ ហិង្គុសិចាតិកំ តកំ តកបត្តិំ តកបណ្ណិំ
សជ្ជុលសំ យានិ ឯ បនញ្ញានិបិ អត្តិ ជក្ខនិ ភេសជ្ជានិ
នេវ ខាទនីយេ ខាទនីយតុំ ជរន្តិ ន ភោដនីយេ
ភោដនីយតុំ ជរន្តិ តានិ បដិក្កហេត្វា យាវជីវំ បរិហរិតុំ
សតិ បច្ចយេ បរិភុញ្ជិតុំ អសតិ បច្ចយេ បរិភុញ្ជន្តស្ស
អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

កន្ធកោជនីយៈ ឲ្យកិកុទទួលផ្លែឈើទាំងឆ្អាយនោះ ហើយរក្សាទុកដរាបទល់អស់បាន កាលបើមានហេតុ ទើបកិកុឆាន់បាន កាលបើគ្មានហេតុទេ ហើយកិកុឆាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

(๘๐) សម័យនោះឯង ពួកកិកុមានជម្ងឺមានសេចក្តីត្រូវការដោយដំរឈើជាភេសជ្ជៈ ។ កិកុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលកិកុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតដំរឈើជាភេសជ្ជៈ គឺដំរដែលហូរចេញអំពីដើមហិង្គុ ១ ដំរដែលគេយកស្លឹកទឹងមែកហិង្គុមកងាស់ ១ ដំរដែលគេយកតែស្លឹកហិង្គុតែម្យ៉ាងមកងាស់ ១ (ដំរទាំងបីយ៉ាងនេះជាជាតិហិង្គុទាំងអស់) ដំរដែលហូរចេញអំពីត្រយឈើ ១ ដំរដែលហូរចេញអំពីស្លឹកឈើ ១ ដំរដែលគេបេះស្លឹកឈើយកមកធ្វើ ១ កំញាន ១ ម្យ៉ាងទៀត ដំរឈើដទៃណាដែលជាភេសជ្ជៈ មិនផ្សាយទៅ ដើម្បីខាទនីយៈកន្ធខាទនីយៈ មិនផ្សាយទៅដើម្បីភោជនីយៈកន្ធភោជនីយៈ ឲ្យកិកុទទួលដំរឈើទាំងនោះ ហើយរក្សាទុកដរាបទល់អស់បាន កាលបើមានហេតុ ទើបកិកុឆាន់បាន កាលបើគ្មានហេតុទេ ហើយកិកុឆាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

(๘๑) เตน โข ปน สมเยน ภิกฺขูนํ ภิกฺขูนิ โลเณน ปิ เตเลน ปิ ตณฺฑุเลหิ ปิ อตฺถิโก โหติ ฯ ภควาโต ปิตมตฺตํ อาโรเจสุ ฯ อนุชานามิ ภิกฺขเว โลณานิ เตลานิ สามุทฺทิ กาฬลวณานิ สินฺธวํ อุภิทิ ติลปิ ยานิ ปิ ปนญฺญานิปิ อตฺถิ โลณานิ เตลานิ เตหิ ขาทนียเย ขาทนียตฺถิ ชนฺติ น ภোชนียเย ภোชนียตฺถิ ชนฺติ ตานิ ปฏิคฺคเหตฺวา ยาวทีวํ ปริหริตุ สนฺติ ปจฺจเย ปริภุญฺชิตุ อสนฺติ ปจฺจเย ปริภุญฺชนฺตสฺส อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺสาติ ฯ

(๘๒) เตน โข ปน สมเยน อายสฺมาโต อานนฺทสฺส อุปชฺฌายสฺส อายสฺมาโต เวลฏฺฐสีสสฺส ปุลฺลกฏฺฐาพาโธ โหติ ฯ ตสฺส ลสิกาย ปีวนิ กายเย ลคฺคติ ฯ ตานิ ภิกฺขู อุทเกน เตเมตฺวา เตเมตฺวา อปกฑฺฒนฺติ ฯ อทฺทสา โข ภควา เสนาสนจาริกํ อาหิณฺฑนฺโต เต ภิกฺขู ตานิ ปีวนิ อุทเกน เตเมตฺวา เตเมตฺวา อปกฑฺฒนฺเต ทิสฺวาน

(๘๑) សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុមានជម្ងឺមានសេចក្តីត្រូវការដោយអំបិលជាកេសជ្ជៈ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតអំបិលជាកេសជ្ជៈ គឺអំបិលកើតក្បែរឆ្នេរសមុទ្រមានបែបដូចជីខ្យាច់ អំបិលមានពណ៌ខ្មៅ (អំបិលប្រក្រតី) អំបិលមានពណ៌សកើតលើក្តុំ អំបិលដែលមានពន្លកដុះអំពីផែនដី (អំបិលដែលកើតអំពីអាចម៍ដីមានរសប្រៃ) អំបិលមានពណ៌ក្រហមដែលគេចំអិនជាមួយនឹងគ្រឿងសម្ភារៈទាំងពួងម្យ៉ាងទៀត អំបិលដទៃណាដែលជាកេសជ្ជៈ មិនផ្សាយទៅ ដើម្បីខាទនីយៈក្នុងខាទនីយៈ មិនផ្សាយទៅ ដើម្បីភោជនីយៈក្នុងភោជនីយៈ ឲ្យភិក្ខុទទួលអំបិលទាំងនោះ ហើយក្សាទុកដរាបតាលអស់បាន កាលបើមានហេតុ ទើបភិក្ខុឆាន់បាន កាលបើគ្មានហេតុទេ ហើយភិក្ខុឆាន់ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ។

(๘๒) សម័យនោះឯង ព្រះវេលដ្ឋសីសៈដ៏មានអាយុជាឧបដ្ឋាយ៍របស់ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុកើតបូសធំ។ ចីវរដែលប្រឡាក់ដោយទឹករំអិលក៏ជាប់ស្អិតនៅនឹងកាយរបស់ព្រះវេលដ្ឋសីសៈនោះ។ ពួកភិក្ខុក៏យកទឹកទៅលាបចីវរនោះឲ្យសើម។ ហើយបកចេញ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពុទ្ធដំណើរទៅកាន់សេនាសនចារិកបានទតឃើញភិក្ខុទាំងនោះកំពុងយកទឹកទៅលាបចីវរទាំងនោះឲ្យសើម។ ហើយបកចេញ លុះទតហើយ

យេន តេ កិក្ខូ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា តេ កិក្ខូ ឯតទវោច កិមិមស្ស កិក្ខវេ កិក្ខុនោ អាពាធោតិ ។ ឥមស្ស ភន្តេ អាយស្មតោ ថុល្លកច្ឆាពាធោ លសិកាយ ចីវរានិ ការយេ លក្ខន្តិ តានិ មយំ ឧទកេន តេមេត្វា តេមេត្វា អបកឌ្ឍាមាតិ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា កិក្ខូ អាមន្តេសិ អនុជានាមិ កិក្ខវេ យស្ស កណ្ណា វា បិឋ្ឋកា វា អស្សវេ វា ថុល្លកច្ឆា វា អាពាធោ ការយោ វា ឧក្កន្ទោ ចុណ្ណានិ ភេសជ្ជានិ អតិលានស្ស ឧកគំ មត្តិកំ វដ្ដនិបក្កិំ អនុជានាមិ កិក្ខវេ ឧទុក្ខលំ មុសលន្តិ ។

(៨៣) តេន ខោ បន សមយេន តិលានានំ កិក្ខូនំ ថុណ្ណេហិ ភេសជ្ជេហិ ចាលិតេហិ អន្តោ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ

ទ្រង់ចូលទៅកាន់សំណាក់កិកុត្តាំងនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយទ្រង់មានព្រះដីកាសួរនេះនឹងកិកុត្តាំងនោះថា ម្នាលកិកុត្តាំងឦ្ឍាយ កិកុនេះមានអាពាធដូចម្តេច ។ ពួកកិកុក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ព្រះវេលដ្ឋសីសៈដ៏មានអាយុនេះកើតបូសធំ ចីវរប្រលាក់ដោយទឹករំអិលជាប់ស្អិតនៅនឹងកាយ ខ្ញុំព្រះអង្គតាំងឦ្ឍាយយកទឹកមកលាងចីវរតាំងនោះឲ្យសើមៗហើយបកចេញ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាហើយត្រាស់ហៅកិកុត្តាំងឦ្ឍាយមកកន្លងពេលនោះថា ម្នាលកិកុត្តាំងឦ្ឍាយ កិកុណាមានអាពាធ គឺកម្ចុរមោស់ក្តី បូសតូចក្តី អាពាធទឹករំដែកក្តី បូសធំក្តី នឹងកាយមានក្លិនអាក្រក់ តថាគតអនុញ្ញាតគ្រឿងលំអិតជាភេសជ្ជៈដល់កិកុនោះ តថាគតអនុញ្ញាតអាចម៍គោ ដ៏ស្អិតនឹងកាកនៃគ្រឿងជ្រលក់ ដល់កិកុដែលមានជម្ងឺ ម្នាលកិកុត្តាំងឦ្ឍាយ តថាគតអនុញ្ញាតគ្រាន់នឹងអង្រែ ។

(๘๓) សម័យនោះឯង ពួកកិកុមានជម្ងឺមានសេចក្តីត្រូវការដោយគ្រឿងលំអិតជាភេសជ្ជៈ ដែលគេរែងរួចស្រេចហើយ ។ កិកុត្តាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា

ภิกฺขเว ตุณฺหีภาวาลเปน ฯ สณฺหาหิ วาจาหิ โหตพฺพํ ฯ อนุชานามิ ภิกฺขเว ตุณฺหีภาวาลเปน ฯ

(๘๔) เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรสฺส ภิกฺขุโน อมนุสฺสวิหาโร โหติ ฯ ตสฺส อาจริยุปชฺฌายา อุปฏฺฐหนฺตา นาสกฺขึสุ อเวทิตุ ฯ โส สุกฺขสฺสนฺโต ปตฺโต อมกมฺหิ วา อมกลาหิตพฺพิ ฯ ตสฺส โส อมนุสฺสวิหาโร ปฏิปฺปสฺสมฺภิ ฯ ภิกฺขโว ปุจฺฉึสุ อาวุโส ตุยฺหิ ตฺวา อเวทิตนฺติ ฯ อนุชานามิ ภิกฺขเว อมนุสฺสวิหาเร อมกมฺหิ อมกลาหิตนฺติ ฯ

(๘๕) เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรสฺส ภิกฺขุโน จกฺขุเวยาธิโก โหติ ฯ ตสฺส ภิกฺขู ปริกฺขเย ฐปิตา อุจฺฉาทิปิ ปริสฺสาวิปิ นิกฺกาเมนฺติ ฯ อถ โข โส ภิกฺขู สเงฆสน-จาริกสฺส อาหิณฺฑนฺตสฺส เตสุ ภิกฺขู ตสฺส ภิกฺขุสฺส ปริกฺขเย

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតភេសជ្ជៈសម្រាប់រោគគ្លីនល្អិត ។ (ពួកភិក្ខុមានជម្ងឺ)មានសេចក្តីត្រេកអរដោយគ្រឿងលំអិតដ៏ល្អិតក្រៃលែង ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតភេសជ្ជៈសំពត់[1] ។

[៨៤] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ ១ រូបមានអាពាធកើតអំពីអមនុស្ស[2] ។ អាចារ្យនឹងឧបជ្ឈាយ៍ជាអ្នកបម្រើភិក្ខុនោះក៏មិនអាចនឹងធ្វើភិក្ខុនោះឲ្យស្បើយរោគបាន ។ ភិក្ខុនោះទៅកាន់កន្លែងគេសម្រាប់ដុតហើយក៏ស៊ីសាច់ផៅ[3]ធំឈាមស្រស់[4] ។ អាពាធរបស់ភិក្ខុនោះដែលកើតអំពីអមនុស្សនោះក៏រម្ងាប់ទៅ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ+ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតសាច់ផៅ ឈាមស្រស់ ដល់ភិក្ខុដែលមានអាពាធកើតអំពីអមនុស្ស ។

[៨៥] សម័យនោះឯង ភិក្ខុ ១ រូបមានអាពាធឈឺក្អែក ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនាំគ្នាគ្រហ៌ភិក្ខុនោះទៅឲ្យបន្ទោបង់ឧច្ចារៈផង បស្សាវៈផង ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ពុទ្ធដំណើរទៅកាន់សេនាសនចារិក ជាន១តរឃើញភិក្ខុ

---

๑ វត្ថុសម្រាប់រោងគ្រឿងល្អិតមានម្សៅជាដើម ដែលហៅថា កាកោ ។ ๒ ជម្ងឺដែលឈឺព្រោះភ្លោចបួល ។ ๓-๔ អដ្ឋកថាថា ថា ភិក្ខុនោះមិនស៊ីសាច់ផៅធំឈាមស្រស់នោះទេ ដូនឯងទេ តំភ្លោចដែលវាបួលភិក្ខុនោះវាស៊ីវាធំក លុះស៊ីធំហើយវាចេញទៅ ។

ឧច្ចារំបិ បស្សាវំបិ ឯត្ថាមេត្តេ ឯស្មាន យេន តេ កិក្ខូ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា តេ កិក្ខូ ឯតទវោច កិមិ-មស្ស កិក្ខវេ កិក្ខូនោ អាពាធោតិ ។ ឥមស្ស ភន្តេ អាយ-ស្មតោ ចក្ខុភេតាពាធោ ឥមំ មយំ បរិក្ខហេត្វា ឧច្ចារំបិ បស្សាវំបិ ឯត្ថាមេមាតិ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បភរណេ ធម្មឹ ភថំ ភត្វា កិក្ខូ អាមន្តេសិ អនុជានាមិ កិក្ខវេ អញ្ជនំ ភាឧញ្ជនំ រសញ្ជនំ សោ-តញ្ជនំ តេរុភំ ភបល្លន្តិ ។ អញ្ជនុបបិសនេហិ[1] អន្តោ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ កិក្ខវេ ចន្ទនំ តគរំ ភាឧញ្ជនុសារិយំ តាលីសំ ភទ្ទមុត្ត-ភន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន កិក្ខូ បិដ្ឋានិ អញ្ជនានិ

---

๑ ម. អញ្ជនុបបិសនេហិ ។

ភេសជ្ជក្ខន្ធកៈ ពាក្យពោលអំពីការទ្រង់អនុញ្ញាតភេសជ្ជៈមានថ្នាំបន្តក់ក្អែកជាដើម

ទាំងនោះកំពុងនាំគ្នាគ្រាហ៍កិក្ខុនោះទៅឲ្យបន្ទោបង់ឧច្ចារៈផង បស្សាវៈផង លុះទតឃើញហើយក៏ទ្រង់ចូលទៅកាន់លំនៅកិក្ខុទាំងនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយ ទ្រង់មានព្រះតម្រាស់នេះនឹងកិក្ខុទាំងនោះថា ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ កិក្ខុនេះមានអាពាធដូចម្តេច ។ កិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន លោកដ៏មានអាយុនេះមានអាពាធឈឺក្អែក ខ្ញុំព្រះអង្គទាំងឡាយនាំគ្នាគ្រាហ៍កិក្ខុនេះទៅឲ្យបន្ទោបង់ឧច្ចារៈផង បស្សាវៈផង ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាហើយត្រាស់ហៅកិក្ខុទាំងឡាយមកកុងពេលនោះថា ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតថ្នាំបន្តក់ក្អែក គឺថ្នាំបន្តក់ក្អែកមានពណ៌ទៅ (ដែលគេស្កដោយគ្រឿងសម្ភារៈទាំងពួង) ថ្នាំបន្តក់ក្អែកធ្វើពីធ្មារ (ដែលគេធ្វើដោយគ្រឿងសម្ភារៈផ្សេង ។) ថ្នាំបន្តក់ក្អែកដែលកើត ក្នុងខ្សែទឹកដ៏រវាងទឹងធ្លង (ដែលគេយកអំពីអណ្តាតបឹង) ។ ពួកកិក្ខុមានសេចក្តីត្រេកអរដោយវត្ថុដែលយកមកកិនលាយជាមួយគ្នានឹងថ្នាំបន្តក់ក្អែក ។ ពួកកិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតខ្លឹមបន្ទះខ្លឹមក្រស្នា ខ្លឹមក្តាំពាក់ កំញាន ទឹងមើមស្មៅក្រវាញជ្រូក ។ សម័យនោះឯង ពួកកិក្ខុកុកថ្នាំបន្តក់ក្អែកទាំងឡាយ ដែលជាមេក្បាលកុងសៀន

ជាលកោសុបិ សរាវកោសុបិ និក្ខិបន្តិ តិណាឧុណ្ហេហិបិ
បំសុកេហិបិ ឆឌ្ឌិរិយន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេ-
សុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អញ្ជនិន្តិ ។ តេន ខោ បន
សមយេន ឆព្ភិក្ខិយា ភិក្ខូ ឧច្ចារំបិ អញ្ជនិយោ ជាវេន្តិ
សោវណ្ណមយំ រូបិយមយំ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ
វិហាចេន្តិ សេយ្យថាបិ ឆាម គិហី កាមភោគិនោតិ ។
ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ឧច្ចារំបិ អញ្ជនិ
ជាវេតព្ពា យោ ជាវេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស អនុជានាមិ
ភិក្ខវេ អដ្ឋិមយំ ទន្តមយំ វិសាណមយំ នឡមយំ វេឡុ-
មយំ កដ្ឋមយំ ផលមយំ លោហមយំ សង្ខ-
នាភិមយន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ជនិ អាហុតា

ចាំងឆ្កាយខ្លះ ក្នុងផ្តិលចាំងឆ្កាយខ្លះ (ថ្នាំបន្តក់ចាំងឆ្កាយនោះ) ច្រឡូក ច្រឡំទៅដោយកំទេចស្មៅចាំងឆ្កាយខ្លះ ដោយអាចម៍ដីចាំងឆ្កាយខ្លះ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុចាំងឆ្កាយ តថាគតអនុញ្ញាតក្លាក់សម្រាប់ដាក់ថ្នាំបន្តក់ភ្នែក ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុប្រើប្រាស់ក្លាក់សម្រាប់ដាក់ថ្នាំបន្តក់ភ្នែកខ្ពស់ទំនឹងតាប (គឺមានល្អមានអាក្រក់) គឺក្លាក់ធ្វើដោយមាសទំនឹងក្លាក់ធ្វើដោយប្រាក់ ។ មនុស្សចាំងឆ្កាយពោលទោស តិះដៀលបន្ទុះបង្អាប់ថា ដូចជាពួកគ្រហស្ថដែលបរិភោគកាមគុណ ។ ភិក្ខុចាំងឆ្កាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុចាំងឆ្កាយ ភិក្ខុមិនត្រូវប្រើប្រាស់ក្លាក់សម្រាប់ដាក់ថ្នាំបន្តក់ភ្នែកខ្ពស់ទំនឹងតាបទេ ភិក្ខុណាប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុចាំងឆ្កាយ តថាគតអនុញ្ញាតក្លាក់ធ្វើដោយឆ្នឹង[1] ធ្វើដោយក្អូក ធ្វើដោយស្នែង ធ្វើដោយដើមបបុស ធ្វើដោយដើមឫស្សី ធ្វើដោយឈើ ធ្វើដោយដំរឈើ ធ្វើដោយផ្លែឈើ ធ្វើដោយលោហធាតុ[2] ធ្វើដោយគូថសង្ខ ។ សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុមិនបានបិទក្លាក់សម្រាប់ដាក់ថ្នាំ

---

๑ រៀរលែងតែធ្លឹងមនុស្សចេញ ក្រៅពីនោះទោះធ្លឹងអ្វីៗក៏គួរទាំងអស់ ។ ๒ គឺក្លាក់ដែលធ្វើពីជាតិស្ពាន់ ទង់ដែង ដែក សំណង្គុំ សំណប៉ាហាំង ។

ហោតិ តិណាច្ឆន្នោ ហិមេ បំសុកេ ហិមេ ឧតិវិយន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អបិជានន្តិ ។ អបិជានំ និមតតំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សុត្តកេន ពន្ធិត្វា អញ្ជនិយា ពន្ធិតុន្តិ ។ អញ្ជនី ឧលតំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សុត្តកេន សិព្ពេតុន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ អន្តំលិយា អញ្ជន្តិ អក្ខីនិ ទុក្ខានិ ហោន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អញ្ជនីសលាកន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ ពុជ្ឈាវចា អញ្ជនីសលាកាយោ ជាវេន្តិ សោវណ្ណមយំ រូបិយមយំ ។ មនុស្សា ពុជ្ឈាយន្តិ ខិយន្តិ វិចាវេន្តិ សេយ្យថាបិ គិហី កាមភោគិនោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ពុជ្ឈាវចា អញ្ជនីសលាកា ជាវេតព្ពា យោ ជាវេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អដ្ឋិមយំ ទន្តមយំ វិសាណមយំ ។ បេ ។

បន្ពក់ក្អែក ថ្នាំទាំងនោះក៏ច្រឡូកច្រឡំ ដោយកំទេចស្មៅទាំងឡាយខ្លះ ដោយអាចម៍ដីទាំងឡាយខ្លះ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតគម្របឬឆ្នុក ។ គម្របចេះតែក្លាក់ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុរុំប្តូចឯក្លាក់ដោយខ្សែ ។ ក្លាក់ក៏ចេះតែបែក ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុស្រែះដោយខ្សែ ។ សម័យនោះ ពួកភិក្ខុបន្ពក់ក្អែកដោយម្រាមដៃក្អែកទាំងឡាយក៏មិនស្រួល ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតចង្កឹះក្លាក់ ។ សម័យនោះ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុប្រើប្រាស់ចង្កឹះក្លាក់ដ៏ខ្ពស់ទំនឹងតាបគឺចង្កឹះធ្វើដោយមាសខ្លះ ធ្វើដោយប្រាក់ខ្លះ ។ ពួកមនុស្សពោលទោស តិះដៀលបន្ទុះបង្អាប់ថា ដូចជាពួកគ្រហស្ថអកប្បរិភោគកាមគុណ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវប្រើប្រាស់ចង្កឹះក្លាក់ដ៏ខ្ពស់ទំនឹងតាបទេ ភិក្ខុណាប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតចង្កឹះដែលធ្វើដោយឆ្អឹង ធ្វើដោយក្អូត ធ្វើដោយស្នែង ។បេ។ ធ្វើ

สนฺถตาคมยนฺติ ฯ เตน โข ปน สมเยน อญฺญตโร สา-
ลาคาโม ภูมิยํ ปตติ[๑] ชรุสา โหติ ฯ ภควาโต ฯเป-
มตฺตํ อาเวเธสุ ฯ อนุชานามิ ภิกฺขเว สลาเกนาติ-
ยนฺติ ฯ เตน โข ปน สมเยน ภิกฺขู อญฺญตรสฺมิ
อญฺญตรสลากภตฺเต มหาเตน ปริหารนฺติ ฯ ภควาโต ฯเปมตฺตํ
อาเวเธสุ ฯ อนุชานามิ ภิกฺขเว อญฺญตฺถาปิกนฺติ ฯ อ-
สารุปฺปาโย[๒] น โหติ ฯ ภควาโต ฯเปมตฺตํ อาเวเธสุ ฯ
อนุชานามิ ภิกฺขเว อสารุปฺปกํ ฆนฺตุนสุตฺตกนฺติ ฯ

[๘๖] เตน โข ปน สมเยน อายสฺมาโต
ปิลินฺทวจฺฉสฺส สีสาภิตาโป โหติ ฯ ภควาโต ฯเปมตฺตํ
อาเวเธสุ ฯ อนุชานามิ ภิกฺขเว มุทฺธนิ เตลกนฺติ ฯ
นกฺขมนียา โหติ ฯ ภควาโต ฯเปมตฺตํ อาเวเธสุ ฯ
อนุชานามิ ภิกฺขเว นตฺถุกมฺมนฺติ ฯ นตฺถุ กลตา ฯ

---

๑ ว. ปติตา ฯ ๒ ว. อสารุปฺปาโย ฯ

ដោយគូថសង្ខ្ម ។ សម័យនោះ ចង្កឹះក្ងាក់ក៏ធ្លាក់ទៅលើផែនដី ចង្កឹះក្ងាក់នោះក៏អាក្រក់មិនស្អាត ។ កិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតបំពង់សម្រាប់ជាក់ចង្កឹះ ។ សម័យនោះឯង ពួកកិក្ខុវក្សាក្ងាក់សម្រាប់ជាក់ថាំបន្តក់ភ្នែកខ្លះ ចង្កឹះក្ងាក់ខ្លះនៅតែនឹងដៃ ។ កិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតបំពង់សម្រាប់ជាក់ក្ងាក់ ។ ខ្សែយោគរបស់បំពង់នោះក៏មិនទាន់មាន ។ ពួកកិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវខ្សែយោគនឹងខ្សែសម្រាប់បំពង ។

(៨៦) សម័យនោះឯង ព្រះបិលិន្ទវច្ឆត្ថេរដ៏មានអាយុកើតជម្ងឺក្តៅក្បាល ។ កិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតប្រេងសម្រាប់លាបក្បាល ។ ព្រះបិលិន្ទវច្ឆត្ថេរក៏នៅតែអត់ទំរោគនោះមិនបាន ។ ពួកកិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនត្ថុកម្ម (គឺការហិតឬបញ្ចូលទៅតាមច្រមុះ) ។ ឯថាំសម្រាប់ហិតឬបញ្ចូលទៅតាមច្រមុះក៏កំពប់ខ្ចាយទៅ ។

ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឧត្តុ-
ក្ករណិន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ
ឧច្ចាវចា ឧត្តុក្ករណិយោ ជានន្តិ សោវណ្ណមយំ រូបិយ-
មយំ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ សេយ្យ-
ថាបិ គិហី កាមភោគិនោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោ-
ចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ឧច្ចាវចា ឧត្តុក្ករណី ជានេតព្ពា យោ
ជានេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អដ្ឋមយំ
។ បេ ។ សន្ថរជាតិមយន្តិ ។ ឧត្តុ វិសមំ អាសិញ្ចិយ-
តិ(១) ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ
ភិក្ខវេ យមកំ ឧត្តុក្ករណិន្តិ ។ ឧក្ខមនីយោ
ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ

---

๑ ម. ឧត្តុំ វិសមំ អាសិញ្ចិត្តុំ ។

ភេសជ្ជក្ខន្ធកៈ ពាក្យពោលអំពីការទ្រង់អនុញ្ញាតភេសជ្ជៈមានប្រភេទលាបក្បាលជាដើម

កិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតបំពង់សម្រាប់បញ្ចុកទៅតាមប្រមុះ (គឺបំពង់នត្តុ) ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយកិក្ខុប្រើប្រាស់បំពង់នត្តុដ៏ខ្ពស់ទំនងជាប គឺបំពង់នត្តុធ្វើដោយមាសខ្លះ ធ្វើដោយប្រាក់ខ្លះ ។ ពួកមនុស្សពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា ដូចជាពួកគហស្ថដែលបរិភោគកាមគុណ ។ កិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ កិក្ខុមិនត្រូវប្រើប្រាស់បំពង់នត្តុដ៏ខ្ពស់ទំនងជាបទេ កិក្ខុណាប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតបំពង់នត្តុដែលធ្វើដោយធ្នឹង ។ បេ ។ ធ្វើដោយគូថសង្ខ ។ កិក្ខុទាំងឡាយបន្តក់ថ្នាំសម្រាប់នត្តុទៅមិនស្មើគ្នា[1] ។ ពួកកិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតបំពង់សម្រាប់នត្តុជាគូ[2] ។ កិក្ខុទាំងនោះក៏នៅតែអត់ថ្នាំមិនបាន ។ កិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា

---

๑ គឺប្រែងដែលចូលទៅតាមប្រមុះនោះមិនស្មើគ្នា ចូលកាលប្រើនចូលកាលគឺប ។ ๒ ដើម្បីឲ្យនត្តុចូលទៅព្រមគ្នា ។

ภิกฺขเว ฆูมํ ชาตนฺติ ฯ ตญฺเจ ภิกฺขุ ปฏิ อาลิมฺเปตฺวา ปิวนฺติ กณฺฑ ชนาติ ฯ ภควาโต ปฏิสมฺปุ อาเวเทสุ ฯ อนุ-ชานามิ ภิกฺขเว ฆูมเนตฺตนฺติ ฯ เตน ขฺวา ปน สมเยน ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขู ฆูมเนตฺตานิ ธาเรนฺติ สาวณฺณ-มยํ รูปิยมยํ ฯ มนุสฺสา อุชฺฌายนฺติ ขียนฺติ วิเหเฐนฺติ เสยฺยถาปิ คิหี กามภโคคิโนติ ฯ ภควาโต ปฏิสมฺปุ อาเวเทสุ ฯ น ภิกฺขเว ฆูมเนตฺตานิ ธาเรตพฺพานิ โย ธาเรยฺย อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส อนุชานามิ ภิกฺขเว อฏฺฐิมยํ ฯเป ฯ สงฺขนาภิมยนฺติ ฯ เตน ขฺวา ปน สมเยน ฆูมเนตฺตานิ อหาปุตานิ โหนฺติ จาณ-ภา ปริสนฺติ ฯ ภควาโต ปฏิสมฺปุ อาเวเทสุ ฯ อนุชา-นามิ ภิกฺขเว อปิธานนฺติ ฯ เตน ขฺวา ปน สมเยน ภิกฺขู ฆูมเนตฺตานิ หาเปน ปริหรนฺติ ฯ ภควาโต ปฏิสมฺปุ อาเวเทสุ ฯ อนุชานามิ ภิกฺขเว ฆูมเนตฺตวิกนฺติ ฯ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យដក់យកផ្សែង ។ ពួកភិក្ខុក៏យកថ្នាំនោះមកមួរធ្មេញជាបារីហើយជក់ទៅ (ក៏ត្រឡប់ទៅជា) ក្តៅគក ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវខ្សែរ ។ សម័យនោះឯង ឆព្វគ្គិយភិក្ខុប្រើប្រាស់ខ្សែរដ៏ខ្ពស់ទំនងជាបរ គឺខ្សែរធ្វើដោយមាសខ្លះធ្វើដោយប្រាក់ខ្លះ ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏បោលបោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា ដូចជាពួកគ្រហស្ថអកបរិភោគកាមគុណ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវប្រើប្រាស់ខ្សែរទាំងឡាយដ៏ខ្ពស់ទំនងជាបរទេ ភិក្ខុណាប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតខ្សែរដែលធ្វើដោយឆ្អឹង ។ បេ ។ ដែលធ្វើដោយគូថសង្ខ ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយមិនបានបិទគ្របខ្សែរទុក សត្វគូថ ។ ក៏ចូលទៅកន្លែងខ្សែរនោះ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវគម្រប ។ សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុរក្សាខ្សែរនៅតែនឹងដៃ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវថង់សម្រាប់ដាក់ខ្សែរ ។

ឯកគោ យំសិយន្តិ ។ កតរគោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ តិក្ខវេ យមកត្តរិកន្តិ ។ អំសវទ្ធគោ ន ហោតិ ។ កតរគោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ តិក្ខវេ អំសវទ្ធកំ ពន្ធនសុត្តកន្តិ ។

(៨៧) តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មតោ បិលិន្ទវច្ឆស្ស ភគាគោ ហោតិ ។ វេជ្ជា ឱវមាហំសុ តេលំ បចិតព្ពន្តិ ។ កតរគោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ តិក្ខវេ តេលចាកន្តិ ។ តស្មឹ ខោ តេល-ចាកេ មជ្ជំ បក្ខិបិតព្ពំ ហោតិ ។ កតរគោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ តិក្ខវេ តេលចាកេ មជ្ជំ បក្ខិបិតុន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ភក្ខិយា តិក្ខ្ម អតិបក្ខិត្តមជ្ឈានិ តេលានិ បចន្តិ តានិ បិវិត្វា បជ្ជន្តិ ។ កតរគោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន តិក្ខវេ អតិបក្ខិត្តមជ្ឈំ តេលំ ចាតព្ពំ យោ បិវេយ្យ យថាធម្មោ

ឯខ្សែរទឹងគម្របក៏ខ្ចិចគ្នា ។ ពួកកិកុគ្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវថង់ជាគូ ។ ខ្សែយោគរបស់ថង់ក៏មិនទាន់មាននៅឡើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវខ្សែយោគនឹងខ្សែសម្រាប់ថង់ ។

[៨៧] សម័យនោះឯង ព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុមានអាពាធកើតអំពីខ្យល់ ។ ពេទ្យទាំងឡាយនិយាយយ៉ាងនេះថា កិកុត្រូវស្លរប្រែង ។ ពួកកិកុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុស្លរប្រែងបាន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏លាយទឹកស្រវឹងក្នងប្រែងដែលស្លរនោះ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុលាយទឹកស្រវឹងក្នងប្រែងដែលស្លរបាន ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុស្លរប្រែងលាយទឹកស្រវឹងច្រើនពេក ដល់នាំគ្នាផឹកប្រែងនោះទៅក៏ស្រវឹង ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវផឹកប្រែងដែលគេលាយទឹកស្រវឹងច្រើនពេកទេ

การเตฺวา ฯ อนุชานามิ ภิกฺขเว ยสฺมึ เตลกาเล มจฺฉสฺส วา วณฺณา วา คนฺโธ วา รโส ปญฺญายติ น ปวารณนฺติ ฯ เตน โข ปน สมเยน ภิกฺขู ตเมว ปวารณนฺติ ฯ อถ โข ภิกฺขู ตเมว ปวารณนฺติ เตลกาเล ปกฺกา โหนฺติ ฯ อถ โข ภิกฺขู ตเมว ปวารณนฺติ เตลกาเล ปกฺกา โหนฺตีติ ฯ ภควโต เอตมตฺถ อาโรเจสุ ฯ อนุชานามิ ภิกฺขเว อญฺญตรนฺติ ฯ เตน โข ปน สมเยน อายสฺมา ปิลินฺทวจฺโฉ ปหุ[1] เตลกาเล ปกฺกา โหนฺติ ฯ เตลกาฬก น วิชฺชติ ฯ ภควโต เอตมตฺถ อาโรเจสุ ฯ อนุชานามิ ภิกฺขเว ตีณิ ตุมฺพานิ เลหนตุมฺพ ภิกฺขาตุมฺพ ฉลตุมฺพนฺติ ฯ เตน โข ปน สมเยน อายสฺมา ปิลินฺทวจฺโฉ อฏฺกาโล โหติ ฯ ภควโต เอตมตฺถ อาโรเจสุ ฯ อนุชานามิ ภิกฺขเว

---

๑ ฉ. ปหุตวา ฯ

កិក្ខុណាផឹក ត្រូវវិនិយធរឲ្យកិក្ខុនោះធ្លើតាមធម៌[1] ។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ ប្រែងសូណាដែលគ្មានពណ៌ គ្មានក្លិនទឹងគ្មានរសរបស់ទឹកស្រវឹងច្បាកដឡើងទេ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យកិក្ខុផឹកប្រែងដែលគេលាយទឹកស្រវឹងមានសភាពយ៉ាងនោះបាន ។ សម័យនោះឯង ពួកកិក្ខុស្រូបប្រែងលាយទឹកស្រវឹងច្រើនពេក ។ ក្នុងពេលនោះកិក្ខុទាំងឡាយក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា ប្រែងដែលគេលាយទឹងទឹកស្រវឹងច្រើនពេក តើយើងត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេច ។ កិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យកិក្ខុទុកជាក់ប្រែងដែលគេលាយទឹកស្រវឹងច្រើនពេកនោះជាថ្មីវិតឬលាបទៅវិញ ។ សម័យនោះឯង ព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុ មានប្រែងដែលស្រូហើយជាច្រើន ។ តែគ្មានភាជន៍សម្រាប់ជាក់ប្រែង ។ ពួកកិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវតុម្ព (គឺកុណ្ឌីទឹក) ទាំង ៣ យ៉ាង គឺតុម្ពធ្លើដោយទង់ដែង ១ តុម្ពធ្លើដោយឈើ ១ តុម្ពធ្លើដោយផ្លែឈើ ១ ។ សម័យនោះឯង ព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុកើតរោគខ្យល់ក្នុងអវយវៈ ។ កិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គ

---

๑ ត្រូវឲ្យភិក្ខុឆេះសំដែងអាបត្តិថាចិត្តិយចេញ ។

សេនកម្បន្តិ ។ ឧក្ខេមនីយោ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ
អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សម្ភារសេនន្តិ ។
ឧក្ខេមនីយោ ហោតិ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ មហាសេ-
នន្តិ ។ ឧក្ខេមនីយោ ហោតិ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ
ភង្គោឧកន្តិ ។ ឧក្ខេមនីយោ ហោតិ ។ អនុជានាមិ
ភិក្ខវេ ពុទកភោជ្ជកន្តិ ។

[៨៨] តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មតោ
បិលិន្ទវច្ឆស្ស បព្ភារោ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ
អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ លោហិតំ មោចេតុន្តិ ។

ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតសេចកម្ម (ការធ្វើឲ្យចេញញើស) ។ ព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុក៏នៅតែអត់ទ្រាំមិនបាន ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុពុតធ្វើដោយស្លឹកឈើនឹងមែកឈើផ្សេង ។ ។ ព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុក៏នៅតែអត់ទ្រាំមិនបាន ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើឆ្នាំង(១) ។ ព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុក៏នៅតែអត់ទ្រាំមិនបាន ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតទឹកដែលគេស្ងោរលាយនឹងស្លឹកឈើ មែកឈើផ្សេង ។ ។ ព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុក៏នៅតែអត់ទ្រាំមិនបាន ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតបន្ទប់ទឹក(២) ។

(៨៨) សម័យនោះឯង ព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុកើតរោគខ្យល់បុកសៀតក្នុងសន្ធាក់ដៃដើងជាដើម ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុធ្វើឈាមឲ្យហូរចេញបាន ។

---

๑ អដ្ឋកថាថា ថា ត្រូវដាក់រងើកភ្លើងឲ្យពេញក្នុងរណ្តៅឲ្យបានប្រមាណមួយដំហរបុរស រួចបិទរណ្តៅនោះដោយអាចម៍ដីនឹងដីខ្សាច់ជាដើមហើយ ក្រាលស្លឹកឈើផ្សេងៗលើរណ្តៅនោះហើយយកប្រេងណាបន្តិចរួចដោតប្រែបុះប្រែឡើងលើរណ្តៅនោះឲ្យចេញញើសពីសរីរៈ ។ ๒ អដ្ឋកថាថា ត្រូវដាក់ទឹកក្តៅឲ្យពេញក្នុងភាជនៈឬស្នូកហើយចូលទៅធ្វើការឆ្លុងក្នុងបន្ទប់ទឹកនោះ ។

ฉกฺขตฺตุ ปริยาปุณิตพฺพา โหนฺติ ฯ ภควาโต ปฏิสลฺลานา วุฏฺ-
หิโต ปฏิสลฺลานา วุฏฺหิตฺวา ยาวตเกหิ ภิกฺขูหิ ปริยาปุณิตพฺพา
ตาวตเกหิ ภิกฺขูหิ ปริยาปุณิตพฺพา ฯ

(๘๙) เตน โข ปน สมเยน อายสฺมา ปิลินฺทวจฺโฉ ฉฬภิญฺ-
ญาโต โหติ ฯ ภควาโต ปฏิสลฺลานา วุฏฺหิโต ปฏิสลฺลานา วุฏฺ-
หิตฺวา ภิกฺขู อามนฺเตสิ ฯ อนุชานามิ ภิกฺขเว ฉฬภิญฺญสฺสา
ฉกฺขตฺตุ ปริยาปุณิตพฺพนฺติ ฯ ฉกฺขตฺตุ ปริยาปุณิตพฺพา โหนฺติ ฯ
ภควาโต ปฏิสลฺลานา วุฏฺหิโต ปฏิสลฺลานา วุฏฺหิตฺวา ภิกฺขู
อามนฺเตสิ ฯ อนุชานามิ ภิกฺขเว ปญฺจ อภิสนฺธิ วิตุนฺติ ฯ

(๙๐) เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรสฺส ภิกฺขุโน กณฺณ-
โรโค โหติ ฯ ภควาโต ปฏิสลฺลานา วุฏฺหิโต ปฏิสลฺลานา วุฏ-
หิตฺวา ภิกฺขู อามนฺเตสิ ฯ อนุชานามิ ภิกฺขเว สตฺถกมฺมนฺติ ฯ กา-
สาวเภสชฺชานิ อตฺถิ โหนฺติ ฯ อนุชานามิ ภิกฺขเว กาสาวเภสชฺ-
ชานีติ ฯ ตินปลาลานิ อตฺถิ โหนฺติ ฯ อนุชานามิ ภิกฺขเว ตินปล-
าลานีติ ฯ ภทฺทปีฐกาย อตฺถิ

ព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុក៏នៅតែអត់ទាំមិនបាន ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដប់យកឈាមដោយ (បំពង់) ស្នែងបាន ។

(๘๙) សម័យនោះឯង ព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុមានជាតិបែក ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតថ្នាំសម្រាប់លាបដើង ។ ព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុក៏នៅតែអត់ទាំមិនបាន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុតាក់តែងទឹកស្រវឹង (សម្រាប់លាបដើងឲ្យស្រួល) ។

(๙๐) សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូបមានអាពាធកើតពក ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតសត្តកម្ម (វះដោយកាំបិត) ។ (ភិក្ខុនោះ) មានសេចក្តីត្រូវការដោយទឹកចត់ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតទឹកចត់ ។ (ភិក្ខុនោះ) មានសេចក្តីត្រូវការដោយមេរ៉ាល ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតមេរ៉ាល ។ (ភិក្ខុនោះ) មានសេចក្តីត្រូវការដោយដុំសត្តូ

ហោតិ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ភេសជ្ជិកន្តិ ។ វណាពន្ធន-
ចោលេន អត្ថោ ហោតិ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ វណា-
ពន្ធនចោលន្តិ ។ វណោ កណ្ឌូវតិ ។ អនុជានាមិ
ភិក្ខវេ សាសបកុដ្ឋេន ឆោវិតុន្តិ ។ វណោ កិលិជ្ជតិ ។
អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ចូឡំ ការេតុន្តិ ។ វឡ្ឍមំសំ វុដ្ឋាតិ ។
អនុជានាមិ ភិក្ខវេ លោណសក្ខរកាយ ឆិន្ទិតុន្តិ ។
វណោ ន រូហតិ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ វណតេលន្តិ ។
តេលំ កលតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុ-
ជានាមិ ភិក្ខវេ វិការសិកំ សព្ពំ វណាបដិកម្មន្តិ ។

[៩១] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរេ ភិក្ខុ
អហិនា ទដ្ឋោ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោ-
ចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ចត្តារិ មហាវិកដានិ ឆាតុំ

(សម្រាប់ចំមុខដំបៅ) ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតដុំសក្ករ ភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីត្រូវការដោយសំពត សម្រាប់រុំដម្បៅ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតកំណាត់សំពត់សម្រាប់រុំដម្បៅ ។ ដម្បៅក៏រមាស់ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុលាងដោយម្សៅគ្រាប់ស្រែ ។ ដម្បៅក៏តែឡើង ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុចំហុយដម្បៅនោះ ។ (លុះចំហុយទៅហើយ) សាច់ក៏ដុះលៀនចេញមក ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុយកចំការយនឹងអម្បិលក្រសមកបង្កាត់ (ដម្បៅនោះចេញ) ។ (លុះបង្កាត់ទៅហើយ) ដម្បៅក៏មិនបានដុះសាច់ឡើង ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតប្រែងសម្រាប់លាបដម្បៅ ។ ប្រែងក៏ហៀរហូរចេញ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតសំពត់សម្រាប់បិទប្រែងនឹងថ្នាំរក្សាដម្បៅទាំងអស់ ។

[៩១] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ១រូបពស់ចឹក ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុថ្នាំមហាវិកដ ៤ យ៉ាង

ภูมึ มุตฺตุ ฉาเรกึ มตฺถเกตฺวา ฯ อถโข ภิกฺขุ ฌาน-
เภทึ อปฺปฏิลภิตฺวา ขุ โข อุทาหุ ปฏิลภิเตยฺย-
นฺติ ฯ ภควาโต ฌานมตฺตึ อาโรเจสุ ฯ อนุชานามิ
ภิกฺขเว สติ กปฺปิยการเก ปฏิลาเภตุ อสติ
กปฺปิยการเก สามึ คเหตฺวา ปริภุญฺชิตุนฺติ ฯ เตน โข
ปน สมเยน อญฺญตเรน ภิกฺขุนา วิสึ ปีตึ เหเตติ ฯ
ภควาโต ฌานมตฺตึ อาโรเจสุ ฯ อนุชานามิ ภิกฺขเว ภูมึ
ขาเยตุนฺติ ฯ อถโข ภิกฺขุ ฌานเภทึ อปฺปฏิลา-
ภิโต ขุ โข อุทาหุ ปฏิลภิเตฺวติ[1] ฯ ภควาโต
ฌานมตฺตึ อาโรเจสุ ฯ อนุชานามิ ภิกฺขเว ยึ
ภาเชตฺวา ปฏิลภนฺติ สฺวา ปฏิลาโภ ภาโค จ ปุน
ปฏิลภิเตฺวติ ฯ

---

๑ ฉ. ปฏิลภิเตฺวา ฯ

គឺគូថ (អាចម៍)១ ទឹកមូត្រ (ទឹកនោម)១ ផេះ១ ដី១ ។ កុដ្ឋពេលនោះ កិកុ្ខតាំងឡាយ មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា យើងមិនបាច់ទទួលប្រគេនថ្នាំតាំងនេះទេឬ ឬត្រូវតែទទួលប្រគេនទើបបាន ។ កិកុ្ខតាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលកិកុ្ខតាំងឡាយ កាលបើមានកប្បិយ(១)ការកៈ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យកិកុ្ខប្រើកប្បិយការកៈនោះទទួលដំន្លួសបាន កាលបើគ្មានកប្បិយការកៈទេ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យកិកុ្ខកាន់យកខ្លួនឯងហើយឆាន់ចុះ ។ សម័យនោះឯង កិកុ្ខ១រូបផឹកថ្នាំពិស ។ ពួកកិកុ្ខក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលកិកុ្ខតាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យកិកុ្ខផឹកគូថ (អាចម៍ដែលលាយដោយទឹក) ។ កុដ្ឋពេលនោះ កិកុ្ខតាំងនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា យើងមិនបាច់ទទួលប្រគេន (នូវគូថនោះ) ទេឬ ឬថាគួរតែទទួលប្រគេនទើបបាន កិកុ្ខតាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលកិកុ្ខតាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតដូច្នេះ កាលបើកិកុ្ខបន្ទោបង់គូថណាហើយបានទទួលទុក (អំពីថ្ងៃមុន) លុះដល់ថ្ងៃស្អែក គូថនោះឈ្មោះថាកិកុ្ខបានទទួលរួចហើយ មិនបាច់ទទួលប្រគេនទៀតទេ ។

---

១ សំដៅយកបុគ្គលដែលប្រសេចធ្វើវត្ថុមិនគួរ ឲ្យជាវត្ថុគួរ ។

(๙๒) เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรสฺส ภิกฺขุโน ยาคุปิตฺตกาพาโธ โหติ ฯ ภควาโต ปฏิสงฺขาเรปิ ฯ อนุชานามิ ภิกฺขเว สีตาโลหญฺจ ปายิตุนฺติ ฯ เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรสฺส ภิกฺขุโน ทุฏฺฐคหณิกาพาโธ โหติ ฯ ภควาโต ปฏิสงฺขาเรปิ ฯ อนุชานามิ ภิกฺขเว อามิสขารํ ปายิตุนฺติ ฯ เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรสฺส ภิกฺขุโน ปณฺฑุโรคาพาโธ โหติ ฯ ภควาโต ปฏิสงฺขาเรปิ ฯ อนุชานามิ ภิกฺขเว มุตฺตหรีฏกํ ปายิตุนฺติ ฯ เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรสฺส ภิกฺขุโน ชรินฺโทสาพาโธ โหติ ฯ ภควาโต ปฏิสงฺขาเรปิ ฯ อนุชานามิ ภิกฺขเว สงฺฆาเลปํ กาตุนฺติ ฯ เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรสฺส ภิกฺขุโน อกิสฺสกาโย โหติ ฯ ภควาโต ปฏิสงฺขาเรปิ ฯ อนุชานามิ ภิกฺขเว วิเรจนํ ปาตุนฺติ ฯ อถ โข ปญฺจ

ភេសជ្ជក្ខន្ធកៈ ពាក្យពោលអំពីភិក្ខុមានអាពាធផ្សេង ៗ

(๔๒) សម័យនោះឯង កិក្ខុ ๑ រូបមានអាពាធព្រែងត្រូវថ្នាំស្នេហ៍ ។ ពួកកិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យកិក្ខុផឹកទឹកលាយដោយអាចម៌បំណាស់[๑] ។ សម័យនោះឯង កិក្ខុ ๑ រូបមានអាពាធខូចធាតុភ្លើង(កើតរោគមួល) ។ កិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យកិក្ខុផឹកទឹកក្សួង[๒] ។ សម័យនោះឯង កិក្ខុ ๑ រូបកើតរោគស្តមលឿង ។ ពួកកិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យកិក្ខុឆាន់សម្ល ដែលត្រាំដោយទឹកនោម[៣] ។ សម័យនោះឯង កិក្ខុ ๑ រូបមានអាពាធគឺខូចសម្បុរ ។ កិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យកិក្ខុធ្វើការលាបដោយគ្រឿងក្រអូបបាន ។ សម័យនោះឯង កិក្ខុមួយរូបមានកាយប្រកបដោយរោគទល់ ។ កិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យកិក្ខុផឹកថ្នាំបញ្ចុះ ។ (កិក្ខុនោះ) មានសេចក្តីត្រូវការដោយ

---

๑ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុយកអាចម៌បំណាស់ដែលជាប់នឹងដាលនង្គ័លមកលាយនឹងទឹក ហើយផឹក ។ ๒ អដ្ឋកថាថា ថា ឲ្យយកបាយមកជុតនឹងភ្លើងឲ្យឆេះជាផែះហើយច្រោះត្រងយកទឹកមកផឹក ។ ๓ អដ្ឋកថាថា ថា សំដៅយកតែទឹកនោមគោម្យ៉ាង មិនបានន័យយកលាទឹកនោមមនុស្សទេ

อาสฺสา โหตุ ฯ ภควาโต ปาตพฺยตา อาโรเจมิ ฯ
อนุชานามิ ภิกฺขเว อุปกญฺจิกนฺติ ฯ อถ ขฺวสฺส
อาสฺสา โหตุ ฯ ภควาโต ปาตพฺยตา อาโรเจมิ ฯ
อนุชานามิ ภิกฺขเว อถ ขฺวสฺส กาฬกนฺติ ฯ กาฬกสฺส
อาสฺสา โหตุ ฯ ภควาโต ปาตพฺยตา อาโรเจมิ ฯ
อนุชานามิ ภิกฺขเว กาฬกนฺติ ฯ ปฏิจฺฉาทนียสฺส
อาสฺสา โหตุ ฯ ภควาโต ปาตพฺยตา อาโรเจมิ ฯ
อนุชานามิ ภิกฺขเว ปฏิจฺฉาทนียนฺติ ฯ

(๙๓) เตน โข ปน สมเยน อายสฺมา
ปิลินฺทวจฺโฉ ภคฺคเวหิ ปญฺหาโร สาเทตพฺโพ เลฬุ กตฺตุ-
กาเมหิ ฯ อถ โข ราชา มาคโธ เสนิโย พิมฺพิสาโร
เยน อายสฺมา ปิลินฺทวจฺโฉ เตนุปสงฺกมิ อุป-
สงฺกมิตฺวา อายสฺมนฺตํ ปิลินฺทวจฺฉํ อภิวาเทตฺวา เอกมนฺตं

ទឹកអង្គុយថ្វា ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវទឹកអង្គុយថ្វា ។ (ភិក្ខុនោះ) មានសេចក្តីត្រូវការដោយទឹកសណ្តែកចុយស្មៅដែលគេមិនបានធ្វើស្ងួត (គឺគេមិនបានត្រងឲ្យស្អាតចុត) ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតទឹកសណ្តែកចុយស្មៅដែលគេមិនបានធ្វើឲ្យស្ងួត ។ (ភិក្ខុនោះ) មានសេចក្តីត្រូវការដោយទឹកសណ្តែកចុយស្មៅដែលគេធ្វើឲ្យស្ងួត (គេបានត្រងឲ្យស្អាតចុត) ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតទឹកសណ្តែកចុយស្មៅដែលគេធ្វើឲ្យស្ងួត ។ (ភិក្ខុនោះ) មានសេចក្តីត្រូវការដោយសាច់ដែលមានរុជារស ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតសាច់ដែលមានរុជារស ។

[៩៣] សម័យនោះឯង ព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុឲ្យគេជម្រុះញាកកុំភ្លៃក្រែងរាជគ្រឹះ ក្រាថ្នាំនឹងធ្វើទីពួនប្តីជ្រកកោន ។ គ្រានោះ ព្រះហោទមាគធសេនិយពិម្ពិសារយាងចូលទៅកាន់លំនៅព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏ថ្វាយបង្គំព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុ

ឯសិនិ ។ ឯតរហិ ឯសិរដ្ឋោ ខោ ភជ្ជា មាតរោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ អាយស្មន្តំ បិលិន្ទវច្ឆំ ឯតទវោច តុំ ភន្តេ ថេរោ តោភបេតីតិ ។ បញ្ចារំ មហារាជ សោជាបេមិ លេនំ តត្ថតោមោតិ ។ អត្តោ ភន្តេ អយ្យស្ស អាភមិតោជាតិ ។ ន ខោ មហារាជ តតវ-តា អាភមិតោ អន្តញ្ញាតោតិ ។ តេនហិ ភន្តេ តតវន្តំ បដិបុច្ឆិត្វា មម អាវោចេយ្យាថាតិ ។ ឯវំ មហារាជាតិ ខោ អាយស្មា បិលិន្ទវច្ឆោ រញ្ញោ មាតរញ្ច សេនិយស្ស ពិម្ពិសារស្ស បច្ចស្សោសិ ។ អថខោ អាយស្មា បិលិន្ទ-វច្ឆោ រាជានំ មាតរំ សេនិយំ ពិម្ពិសារំ ឥត្ថិយោ តថាយ សន្ធស្សិសិ សមាទបេសិ សមុត្តេជេសិ សម្បហំសេ-សិ ។ អថខោ ភជ្ជា មាតរោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ អាយស្មតា បិលិន្ទវច្ឆេន ឥត្ថិយា តថាយ សន្ធស្សិតោ សមាទបិតោ សមុត្តេជិតោ សម្បហំសិតោ ទុដ្ឋាយាស-នា អាយស្មន្តំ បិលិន្ទវច្ឆំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ តត្វា

វច្ឆគន៍នៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះព្រះជាម្ចាស់មានព្រះភាគជាសេនិយពិម្ពិសារគន៍ក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏ទ្រង់មានព្រះតម្រាស់នេះនឹងព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន ព្រះថេរៈប្រើឲ្យគេធ្វើអ្វី ។ ព្រះបិលិន្ទវច្ឆឆ្លើយថា បពិត្រមហាភាជ អាត្មាភាពឲ្យគេជម្រះញើកកុំ ក្រែថាន៏ងឆ្អើទីពួនឬទីជ្រកកោន ។ ស្តេចសួរថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន លោកម្ចាស់មានសេចក្តីត្រូវការដោយអាពាមិកជន[1] ដែរឬ ។ ព្រះបិលិន្ទវច្ឆឆ្លើយថា បពិត្រមហាភាជ ព្រះដ៏មានបុណ្យមិនទាន់អនុញ្ញាតអាពាមិកជននៅឡើយទេ ។ ស្តេចទ្រង់មានព្រះតម្រាស់ថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន បើដូច្នោះ គួរលោកក្រាបទូលសួរព្រះដ៏មានព្រះភាគហើយមកជ្រាបខ្ញុំវិញ ។ ព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុទទួលស្តាប់ព្រះតម្រាស់នៃព្រះជាម្ចាស់មានព្រះភាគជាសេនិយពិម្ពិសារដោយពាក្យថា សូមថ្វាយព្រះពរ មហាភាជ ។ ព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុក៏បានពន្យល់ព្រះជាម្ចាស់មានព្រះភាគជាសេនិយពិម្ពិសារឲ្យទ្រង់ឃើញច្បាស់ ឲ្យកាន់យកព្រម ឲ្យអាចហាន ឲ្យត្រេកអរ ដោយពាក្យដ៏ប្រកបដោយធម៌ ។ លំដាប់នោះ ព្រះជាម្ចាស់មានព្រះភាគជាសេនិយពិម្ពិសារ កាលដែលព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុបានពន្យល់ឲ្យទ្រង់ឃើញច្បាស់ ឲ្យកាន់យកព្រម ឲ្យអាចហាន ឲ្យត្រេកអរ ដោយពាក្យប្រកបដោយធម៌ រួចហើយក៏ទ្រង់ក្រោកចាកអាសនៈថ្វាយបង្គំព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុ ធ្វើប្រទក្សិណហើយចៀស

---

๑ មនុស្សដែលស្តេចបានវេរផ្តាច់ឲ្យជាអ្នកថែរក្សាវត្ត (រាជធីដើមហៅថាពលព្រះ) ។

ปกฺกามิ ฯ อถโข อายสฺมา ปิลินฺทวจฺโฉ ปจฺจาโรหนึ
ทตฺวา ปาเทสิ ภคฺคา ภนฺเต มาคนฺโธ เสฏฺฐิโน
ปพฺพตสาเร อาภิเมกํ ฆาตุกามา ตโต ขฺวาหํ ภนฺเต
ปฏิปชฺชิตพฺพนฺติ ฯ อถโข ภควา ปตฺตึ นิหาเรน ปตฺตึ
ปกาเรน ฆฏึ ภินฺทา ภิกฺขู อามนฺเตสิ อนุชา-
นามิ ภิกฺขเว อาภิเมกนฺติ ฯ ตุติยมฺปิ โข ภคฺคา
มาคนฺโธ เสฏฺฐิโน ปพฺพตสาเร เยนายสฺมา ปิลินฺท-
วจฺโฉ เตนุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา อายสฺมนฺตํ ปิลินฺทวจฺฉ
อภิวาเทตฺวา ฯเปฯ นิสีทิ ฯ ฯเปฯ นิสินฺโน
โข ภคฺคา มาคนฺโธ เสฏฺฐิโน ปพฺพตสาเร อายสฺมนฺตํ
ปิลินฺทวจฺฉ เอตทโวจ อนุญฺญาโต ภนฺเต ภควตา อาภ-
มิโกนฺติ ฯ ฆโฏ มหาราชาติ ฯ เตนหิ ภนฺเต อยฺยสฺส
อาภิเมกํ ธมฺมึติ ฯ อถโข ภคฺคา มาคนฺโธ เสฏฺฐิโน
ปพฺพตสาเร อายสฺมโต ปิลินฺทวจฺฉสฺส อาภิเมกํ ป-
ฏิสฺสุณิตฺวา วิสฺสชฺเชตฺวา ปจฺเจน สตฺต ปฏิลภิตฺวา อญฺญตรํ

ចេញទៅ ។ ក្រោយពីនោះមក ព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុបានប្រើបម្រើឲ្យទៅកាន់សំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ព្រះចុន្ទមាគធសេនិយពិម្ពិសារទ្រង់មានសេចក្តីជ្រាបថានឹងប្រគេននូវអាភមិកជន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន តើខ្ញុំព្រះអង្គត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេចទៅ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាហើយត្រាស់ហៅពួកភិក្ខុមកកង៏ពេលនោះថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត (ឲ្យភិក្ខុទទួល) អាភមិកជន ។ ព្រះចុន្ទមាគធសេនិយពិម្ពិសារទ្រង់ចូលទៅកាន់លំនៅព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុជាគំរប់ពីរដង លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុ ហើយគង់នៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះព្រះចុន្ទមាគធសេនិយពិម្ពិសារទ្រង់គង់ក្នុងទីដ៏សមគួរហើយក៏ទ្រង់មានព្រះតម្រាស់ដូច្នេះ នឹងព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន ព្រះដ៏មានបុណ្យទ្រង់បានអនុញ្ញាតអាភមិកជនហើយឬ ។ ព្រះបិលិន្ទវច្ឆឆ្លើយថា ថ្វាយព្រះពរ មហាភាជ ។ ព្រះចុន្ទមាគធសេនិយពិម្ពិសារទ្រង់មានព្រះតម្រាស់ថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន បើដូច្នោះ ខ្ញុំព្រះករុណានឹងប្រគេនអាភមិកជនដល់លោកម្ចាស់ ។ គ្រានោះឯង ព្រះចុន្ទមាគធសេនិយពិម្ពិសារទទួលថា នឹងប្រគេនអាភមិកជនដល់ព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុហើយក៏ទ្រង់ក្រេចទៅ លុះយូរមកទើបបានទ្រង់ព្រះតម្រិញ

សព្ពត្ថកំ មហាមត្តំ អាមន្តេសិ យោ មយា ភណោ អយ្យស្ស អាភមិកោ បដិស្សុតោ ឥន្ធោ សោ អាភមិកោតិ ។ ន ខោ នេវ អយ្យស្ស អាភមិកោ ឥន្ធោតិ ។ កីវចិរំ ឯ ខោ ភណោ ឥតោ រត្តិ[1] ហោតីតិ ។ អថ ខោ សោ មហាមត្តោ រត្តិយោ ភណោត្វា[2] កជ្ជំ មាតរំ សេនិយំ ពិម្ពិសារំ ឯតទវោច បញ្ច នេវ រត្តិសតានីតិ ។ តេនហិ ភណោ អយ្យស្ស បញ្ច អាភមិកសតានិ ទេហីតិ[3] ។ ឯវំ ទេវតំ ខោ សោ មហាមត្តោ រញ្ញោ មាគធស្ស សេនិយស្ស ពិម្ពិសារស្ស បដិស្សុណិត្វា អាយស្មតោ បិលិន្ទវច្ឆស្ស បញ្ច អាភមិកសតានិ អទាសិ[4] ។ ថាដិយេក្កោ តាមោ ឯវំសិ ។ អាភមិកតាមកោតិបិ ឯំ អាហំសុ បិលិន្ទវច្ឆតាមកោតិបិ[5] ឯំ អាហំសុ ។

[๙๒] តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា បិលិន្ទវច្ឆោ តស្មឹ តាមកេ កុលុបកោ ហោតិ ។ អថ ខោ អាយស្មា បិលិន្ទវច្ឆោ បុព្ពណ្ហសមយំ និវាសេត្វា

---

๑ ឱ. ហិតំ ។ ๒ ឱ. វិតណោត្វា ។ ๓ ឱ. ទេថាតិ ។ ๔ ឱ. ពាទាសិ ។ ๕ ឱ. បិលិន្ទតាមកោតិបិ ។

ក៏មានព្រះនុង្ការហៅមហាមាត្យម្នាក់ជាអ្នកសម្រេចរាជការមកថាដូច្នេះថា ម្នាលនាយ អាពាមិកជនណាដែលអញទទួលថា នឹងប្រគេនដល់លោកម្ចាស់ អាពាមិកជននោះតើអញបានប្រគេនហើយឬ ។ មហាមាត្យក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះសម្មតិទេព ព្រះអង្គមិនទាន់បានប្រគេនអាពាមិកជនដល់លោកម្ចាស់នៅឡើយទេ ។ ព្រះបាទពិម្ពិសារទ្រង់សួរថា ម្នាលនាយ តាំងពីថ្ងៃនោះមកដល់ឥឡូវនេះ តើយូរប៉ុន្មានពត្រឹមហើយ ។ មហាមាត្យនោះបានពាប់ពត្រឹមទាំងឡាយ (ឃើញ) ហើយក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារក្នុងពេលនោះដូច្នេះថា បពិត្រព្រះសម្មតិទេព (បើគិតតាំងពីថ្ងៃនោះដល់មកថ្ងៃនេះ) ចំនួនប្រាំរយពត្រឹមហើយ ។ ស្តេចទ្រង់មានព្រះនុង្ការថា ម្នាលនាយ បើដូច្នោះ ចូរអ្នកឯងប្រគេនអាពាមិកជនប្រាំរយនាក់ដល់លោកម្ចាស់ចុះ ។ មហាមាត្យនោះ ទទួលស្តាប់ព្រះនុង្ការព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារដោយពាក្យថា ព្រះករុណាថ្ងៃវិសេសហើយក៏ប្រគេនអាពាមិកជនប្រាំរយនាក់ដល់ព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុ ។ (ចាប់ដើមពីនោះមក) ស្រុក (នោះ) ក៏តាំងនៅជាស្រុកមួយដោយឡែក ។ ពួកជនក៏ហៅស្រុកនោះថា អាពាមិកគ្រាមខ្លះ បិលិន្ទវច្ឆគ្រាមខ្លះ ។

(៤៤) សម័យនោះឯង ព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុជាជីតុន[1]កូនស្រុកនោះ ។ គ្រានោះឯង ព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុស្ងៀកស្បង់អំពីព្រឹក

๑ ជាអ្នកធ្លាប់ចូលទៅមកក្នុងត្រកូល ។

ปตฺตจีวรมาทาย ปิณฺฑาย ปาวิสิ ฯ
เตน โข ปน สมเยน ตสฺมึ ฆรเก อุสฺสเว
โหติ ฯ ทารกา อลงฺกตา มาลากิตา กีฬนฺติ ฯ
อถ โข อายสฺมา ปิลินฺทวจฺโฉ ปิลินฺทวจฺฉคามเก สป-
ทานํ ปิณฺฑาย จรมาโน เยน อญฺญตรสฺส อาภิเก-
กสฺส นิเวสนํ เตนุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา ปญฺญตฺเต อาสเน
นิสีทิ ฯ เตน โข ปน สมเยน ตสฺส อาภิ-
เกกินิยา ธีตา อญฺญา ทารเกหิ อลงฺกตา มาลากิตา
ปสฺสิตฺวา ภีตา มาลํ เม เทถ อลงฺการํ เม เท-
ถาติ ฯ อถ โข อายสฺมา ปิลินฺทวจฺโฉ ตํ อาภิเกนึ
ฬตฺวาเจว กิสฺสายนฺติ ปาหสิ ภีตาติ ฯ อยฺย กญฺ
ทาหิกา อญฺญา ทารเกหิ อลงฺกตา มาลากิตา ปสฺสิตฺวา
ภีตา มาลํ เม เทถ อลงฺการํ เม เทถาติ วุตฺตา
อมฺหากํ ธุตฺตานํ มาลา วุตฺตา อลงฺกาเตติ ฯ อถ โข

ហើយប្រដាប់ដោយជាតិនឹងចីវរចូលទៅកាន់បិលិន្ទវច្ឆគ្រាម ដើម្បីបិណ្ឌ-
បាត ។ សម័យនោះឯង ក្នុងស្រុកនោះមានល្បែងមហោស្រព ។ ពួកគា-
រក[1]ក៏បានប្រដាប់ខ្លួនស្អិតស្អាងដោយកម្រងផ្កាហើយលេងមហោស្រព ។
ក្នុងពេលនោះ ព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុបានគ្រាច់ទៅបិណ្ឌបាតតាមលំ-
ដាប់ច្រកក្នុងបិលិន្ទវច្ឆគ្រាម ហើយចូលទៅកាន់ផ្ទះអាភមិកជនម្នាក់ លុះ
ចូលទៅដល់ហើយក៏គង់លើអាសនៈដែលគេក្រាលប្រគេន ។ សម័យនោះ
ឯង ធីតា[2]របស់ប្រពន្ធអាភមិកជននោះឃើញពួកគារកដទៃប្រដាប់ខ្លួន
ស្អិតស្អាងដោយកម្រងផ្កា ក៏យំគាថា អ្នកម៉ែ ចូរឲ្យកម្រងផ្កាដល់ខ្ញុំ
អ្នកម៉ែ ចូរឲ្យគ្រឿងប្រដាប់ដល់ខ្ញុំ ។ ក្នុងពេលនោះ ព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអា-
យុបានពោលពាក្យនេះនឹងប្រពន្ធរបស់អាភមិកជននោះថា ព្រោះហេតុអ្វី
បានជាទារិកា[3]នេះយំ ។ ប្រពន្ធរបស់អាភមិកជននោះឆ្លើយថា បពិត្រ
លោកដ៏ចំរើន ទារិកានេះឃើញពួកគារកដទៃប្រដាប់ខ្លួនស្អិតស្អាងដោយ
កម្រងផ្កា ក៏យំគាថា អ្នកម៉ែ ចូរឲ្យកម្រងផ្កាដល់ខ្ញុំ អ្នកម៉ែ ចូរឲ្យគ្រឿង
ប្រដាប់ដល់ខ្ញុំដូច្នេះ ឯយើងខ្ញុំគាំងឮជាអ្នកកំសត់ទឹងបានកម្រងផ្កាមក
ពីណា ទឹងបានគ្រឿងប្រដាប់មកពីណា ។ គ្រានោះឯង ព្រះបិលិន្ទវច្ឆ

---

១ ក្មេងប្រុស ។ ២ កូនស្រី ។ ៣ ក្មេងស្រី ។

អាយស្មា បិលិន្ទវច្ឆោ អញ្ញតរំ តិណាឡ្យបកំ គហេត្វា តំ អាភិតិំ ឯតទវោច ហន្ទិមំ តិណាឡ្យបកំ តិស្សា ធារិកាយ សីសេ បដិមុញ្ចាហីតិ(๑) ។ អថខោ សា អាភិតិំ តំ តិណាឡ្យបកំ គហេត្វា តិស្សា ធារិកាយ សីសេ បដិមុញ្ចិ ។ សា អហោសិ សុវណ្ណមាលា អភិរូបា ទស្សនីយា បាសាទិកា ។ ឧត្តិ តាទិសា រញ្ញោបិ អន្តេបុរេ សុវណ្ណមាលា ។ មនុស្សា រញ្ញោ មាគធស្ស សេនិយស្ស ពិម្ពិសារស្ស អារោចេសុំ អមុកស្ស នេវ អាភិតិកស្ស ឃរេ សុវណ្ណមាលា អភិរូបា ទស្សនីយា បាសាទិកា ឧត្តិ តាទិសា នេវសញ្ញបិ អន្តេបុរេ សុវណ្ណមាលា ករុណា តិស្សា ទុក្ខតិស្សា ឯសុំសេយំ ធោវិកាយ អភគតិ ។ អថខោ រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ តំ អាភិតិកកុលំ ពន្ធាបេសិ ។ ទុតិយម្បិ ខោ អាយស្មា បិលិន្ទវច្ឆោ បុព្ពណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ បិលិន្ទវច្ឆ-កាមកំ បិណ្ឌាយ បាវិសិ បិលិន្ទវច្ឆកាមកោ សបទានំ បិណ្ឌាយ ចរមានោ យេន តិស្សា អាភិតិកស្ស ឯវេសនំ

๑ ម. បដិមុញ្ចាតិ ។

ដ៏មានអាយុចាប់យកវង្វេលស្មៅមួយហើយ និយាយដូច្នេះនឹងប្រពន្ធអាមិកជននោះថា បើដូច្នោះមានតែនាងចូរបំពាក់វង្វេលស្មៅនេះលើក្បាលគាវិកានោះចុះ ។ ទើបប្រពន្ធអាមិកជននោះក៏ចាប់យកវង្វេលស្មៅនោះហើយបំពាក់លើក្បាលគាវិកានោះ ។ វង្វេលស្មៅនោះក៏ក្លាយទៅជាកម្រងផ្កាមាស ល្អល្អះ គួរពិតពិលរមិលមើល ជាទីនាំឲ្យកើតសេចក្តីជ្រះថ្លា ។ ទុកជាខាងក្នុងព្រះពុទ្ធពាំងក៏រកកម្រងផ្កាមាសបែបនោះគ្មាន ។ ពួកមនុស្សក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារថា បពិត្រព្រះសម្មតិទេព ក្នុងធ្នូរអាមិកជនឯណោះមានកម្រងផ្កាមាស ល្អល្អះ គួរពិតពិលរមិលមើល ជាទីនាំឲ្យកើតសេចក្តីជ្រះថ្លា ទុកជាខាងក្នុងពាំងរបស់ព្រះករុណាក៏រកកម្រងផ្កាមាសបែបនោះគ្មានដែរ អាមិកជននោះជាអ្នកកំសត់ទេ ទើបមានកម្រងផ្កាមាសពីណា ឬបាកដជាវាណិជ្ជចរគេមកបិនខានឡើយ ។ ក្នុងវេលានោះ ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារទ្រង់ព្រះប្រៀឲ្យមនុស្សទៅចាប់ចងត្រកូលអាមិកជននោះ ។ លុះវេលាព្រឹកព្រហាមឡើងជាថ្ងៃគំរប់ពីរ ព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុស្ងៀកស្បង់ប្រដាប់ដោយជាតទើបីវរហើយចូលទៅបិណ្ឌបាតដល់បិលិន្ទវច្ឆគ្រាម កាលបើត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាតតាមលំដាប់ច្រកក្នុងបិលិន្ទវច្ឆគ្រាមហើយក៏ចូលទៅកាន់ធ្នូរអាមិកជននោះ លុះចូលទៅដល់

สัตตุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา ปฏิวิสฺสกเก ปุจฺฉิ กติหิ ทิวเสหิ[๑] อาคมิสฺสติ กกุโธ ภทนฺโต ฯ ปฏิสฺสา กเถสิ สุวณฺณมาลาย การณา ทฺวีหา ตีหา อาคมิสฺสติ ฯ อถโข อายสฺมา ปิลินฺทวจฺโฉ เยน ทฺวีหา มาตุคามสฺส เสนิยสฺส ปฏิสฺสาวสฺส นิเวสนํ สตฺตุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา ปญฺญตฺเต อาสเน นิสีทิ ฯ อถโข ภทา มาตุคามา เสนิยา ปฏิสฺสาเก เยนายสฺมา ปิลินฺทวจฺโฉ สตฺตุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา อายสฺมนฺตํ ปิลินฺทวจฺฉํ อภิวาเทตฺวา เอกมนฺตํ นิสีทิ ฯ เอกมนฺตํ นิสินฺนา โข ภทา มาตุคามา เสนิยี ปฏิสฺสาเร อายสฺมา ปิลินฺทวจฺโฉ เอตทโวจ กติสฺส มหาราช อาคมิสฺสติ กกุโธ ภทนฺโต ฯ ตสฺส กเถสิ อาคมิสฺสติ ยเร สุวณฺณมาลา อภิรูปา ทสฺสนียา ปาสาทิกา ภทฺทา สาธิกา อมฺหากเมว อนฺตปุเร สุวณฺณมาลา กกุธสฺส ทุกฺกตสฺส นิสฺสยเมว ปาปุณาติ ฯ อถโข อายสฺมา ปิลินฺทวจฺโฉ ทฺวีหา ตีหา มาตุคามสฺส เสนิยสฺส ปฏิสฺสาวสฺส ธมฺมิกถาย สนฺทสฺเสสิ สมาทปฺเปสิ สมุตฺเตเชสิ สมฺปหํเสสิ ฯ

๑ ฉ. ติหิ ฯ

ហើយក៏សួរពួកមនុស្សដែលនៅជិតខាងថា តើកូលអាពមិកជននេះតើទៅឯណា ។ ពួកមនុស្សដែលនៅជិតខាងឆ្លើយថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន តើកូលអាពមិកជនស្តេចឲ្យចាប់ចង់អស់ទៅហើយ ព្រោះហេតុតែកម្រងផ្កាមាស (ដែលលោកម្ចាស់ឲ្យទៅ) នុ៎ះ ។ ឯព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុក៏ចូលទៅកាន់ព្រះពជនិវេសន៍របស់ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏គង់លើអាសនៈដែលគេក្រាលបូគេន ។ គ្រានោះ ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារចូលទៅកាព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏ថ្វាយបង្គំព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុហើយគង់ក្នុងទីសមគួរ។ លុះព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារគង់ក្នុងទីសមគួរហើយ ព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុបានថ្វាយព្រះពរដូច្នេះថា បពិត្រមហារាជ ហេតុអ្វីបានជាព្រះអង្គឲ្យគេចាប់ចង់តែកូលអាពមិកជនមក ។ ព្រះបាទពិម្ពិសារឆ្លើយថា បពិត្រលោកម្ចាស់ ព្រោះកូងផ្ទុះអាពមិកជននោះមានកម្រងផ្កាមាសល្អល្អះគួរពិតពិលរមិលមើលជាទីនាំឲ្យកើតសេចក្តីដិះថ្នា ទុកជាខាងក្នុងវាំងរបស់ខ្ញុំក៏រកកម្រងផ្កាបែបនេះគ្មានដែរ អាពមិកជននោះជាមនុស្សកំសត់ទេ ទំងមានកម្រងផ្កាមាសពីណា ប្រាកដជារកលួចគេមកមិនខានឡើយ។ គ្រានោះ ព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុបានអធិដ្ឋានប្រាសាទរបស់ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារឲ្យទៅជាមាស (មួយរំពេច) ។ ប្រាសាទនោះក៏ក្លាយទៅជា

មយោ ។ ឥទំ បន តេ មហារាជ តាវតេវ សុវណ្ណំ
ភវិស្សតិ ។ អញ្ញាតំ ភន្តេ អយ្យេស្សរវសោ[๑] ឥទ្ធា-
ធិភាវេតិ តំ អវភវិតភវិលំ មុញ្ចាបេសិ ។

(๘๕) មនុស្សា អយ្យេន កិរ បិលិន្ទវច្ឆេន សភជិ-
តាយ បរិសាយ ឯត្តកំ មនុស្សធម្មំ ឥទ្ធិបាដិហារិយំ ទស្សិ-
តន្តិ អត្តមនា អភិប្បសន្នា អាយស្មតោ បិលិន្ទវច្ឆស្ស
បញ្ច ភេសជ្ជានិ អភិហរិំសុ សេយ្យថីទំ សប្បិ នវនីតំ
តេលំ មធុំ ផាណិតំ ។ បភវតិយាបិ ចាយស្មា បិលិន្ទវច្ឆោ
លាភី ហោតិ បញ្ចន្នំ ភេសជ្ជានំ លទ្ធំ លទ្ធំ បរិសាយ
វិស្សជ្ជេតិ ។ បរិសា ចស្ស ហោតិ ពាហុល្លិកា លទ្ធំ លទ្ធំ
ភោលម្ពេបិ ឃនេបិ ហរិត្វា បដិសាមេតិ បរិស្សវនានិបិ
ឧរិភារយោបិ ហរិត្វា ភតចានេសុ លត្តេតិ ។ តានិ ចិលី
ឆរិលីនានិ តិដ្ឋន្តិ ។ ឧន្ទុរេបិបិ វិហារា ចិតិឡាវិតិឡា
ហោន្តិ ។ មនុស្សា វិហារចារិកំ អាហិណ្ឌន្តា បស្សិត្វា
ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិចារេន្តិ អន្តោភោជ្ជានិ
---

๑ ម. អយ្យស្ស ឯសោ ។

មាសសុទ្ធ ។ ព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុថ្វាយព្រះពរសួរថា បពិត្រមហាភន្ត មាសច្រើនម្ល៉េះនេះតើព្រះអង្គបានមកពីណា ។ ព្រះបាទពិម្ពិសារទ្រង់ឆ្លើយថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន មាសនេះខ្ញុំដឹងហើយ នេះជាឥទ្ធានុភាពរបស់លោកម្ចាស់ទេតើ មានបន្ទូលដូច្នោះហើយក៏ឲ្យគេដោះលែងត្រកូលអាភមិកជននោះទៅ ។

(៨៥) ពួកមនុស្សបានពុំដំណឹងថា ព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុសំដែងឥទ្ធិបាដិហារ្យជាឧត្តរិមនុស្សធម្មដល់បរិសទ្យត្រមាំងស្តេចហើយក៏មានចិត្តត្រេកអរដែរថ្វាយនាំគ្នាយកកេសធ្លុះទាំង ៥ គ ឹ ទឹកដោះរាវ ១ ទឹកដោះខាប់ ១ ប្រៃ ១ ទឹកឃ្មុំ ១ ស្ករអំពៅ ១ មកប្រគេនព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុ ។ ឯព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុបានលាភមកហើយក៏តែងចាត់ចែងបណ្តាកេសធ្លុះទាំង ៥ កេសធ្លុះណាមួយដែលលោកបានមក ។ (នោះ) ដល់បរិសទ្យជាធម្មតា ។ ចំណែកខាងបរិសទ្យរបស់ព្រះបិលិន្ទវច្ឆដ៏មានអាយុនោះជាមនុស្សល្មោភច្រើន តែងយកកេសធ្លុះទាំងអម្បាលម៉ានដែលខ្លួនបានមក ។ គុកជាក់ពេញថ្ងាដ ខ្លះ ពេញក្អមខ្លះ ពេញសម្ពត់តម្រងទឹកខ្លះ ពេញថង់ខ្លះ ហើយព្យួរទុកពាល់ ។ បង្គួច ។ កេសធ្លុះទាំងនោះហៀរហូរកំពប់ខ្ចាយ ។ កុដិក៏ដេរដាស់ដោយពួកកណ្តុរ ។ ពួកមនុស្សដើរទៅកាន់វិហារចាកេបានឃើញហើយពោលទោសតិះដៀលបន្ទុះបង្អាប់ថា

เอเต สมณา สกฺยปุตฺติยา เสยฺยถาปิ ภิกฺขู มาตเรสเนยฺยา ปิตุเสนิยา ภาติสาเภติ ฯ อเสฺสสุ โข ภิกฺขู เตสํ มนุสฺสานํ อุชฺฌายนฺตานํ ขียนฺตานํ วิเหฐยนฺตานํ ฯ เย เต ภิกฺขู อปฺปิจฺฉา ฯเป ฯ เต อุชฺฌายนฺติ ขียนฺติ วิเหฐยนฺติ กถํ หิ นาม ภิกฺขู ฌานสฺส จ ปหานาย จ เจเตสฺสนฺตีติ ฯ อถ โข เต ภิกฺขู ภควโต เอตมตฺถํ อาโรเจสุ ฯ สจฺจํ กิร ภิกฺเขเว ภิกฺขู ฌานสฺส จ ปหานาย จ เจเตนฺตีติ ฯ สจฺจํ ภควาติ ฯเป ฯ วิครหิตฺวา ธมฺมึ กถึ กตฺวา ภิกฺขู อามนฺเตสิ ยานิ โข ปน ตานิ กิลาสานิ ภิกฺขูนิ ปฏิสายนียานิ เกสญฺจานิ เสยฺยถีทํ สปฺปิ นวนีตํ เตลํ มธุ ผาณิตํ ตานิ ปฏิกฺขิเปตฺวา สตฺถาปรมึ สนฺธิการิกํ ปริภุญฺชิตพฺพานิ ตํ อติกฺกามยโต ยถาธมฺโม การาเปตพฺโพติ ฯ

ពួកសមណៈជាសក្យបុត្តិនេះ មានបរស់ទុកជាកត់ក្នុងឃ្នាំង ដូចជាព្រះ
បាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារដែរ ។ ពួកគិហីបានឮមនុស្សទាំងនោះពោល
ទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ហើយ ។ ពួកគិហីណាមានសេចក្តីជ្រាថ្នា
តិច ។ បេ ។ គិហីទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា ពួកគិហី
មិនគួរនឹងមកសន្សំ(កេសជ្ជៈ)ដោយសេចក្តីល្មោភច្រើនបែបដូច្នេះសោះ ។
ទើបគិហីទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ+ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះ
អង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលគិហីទាំងឡាយ ឮថាពួកគិហីសន្សំ (កេសជ្ជៈ)
ដោយសេចក្តីល្មោភច្រើនបែបដូច្នេះ ពិតមែនឬ ។ ពួកគិហីក្រាបទូលថា
បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ពិតមែន ។ បេ ។ ព្រះសម្ពុទ្ធទ្រង់តិះដៀល
ហើយទ្រង់ធ្វើជធម្មីកថាត្រាស់ហៅគិហីទាំងឡាយមកថា កេសជ្ជៈទាំងឡាយ
ណាដែលពួកគិហីមានជម្ងឺគប្បីលិទ្ធភ្លក់ (ធាន់) បាន គឺទឹកដោះគោ ១
ទឹកដោះខាប់ ១ ប្រៃ ១ ទឹកឃ្មុំ ១ ស្ករអំពៅ ១ គិហីទទួលកេសជ្ជៈ
ទាំងនោះហើយត្រូវទុកជាក់ធាន់បានកំណត់ត្រឹម ៧ ថ្ងៃ ជាយ៉ាងយូរបំផុត
បើគិហីទុកកេសជ្ជៈទាំងនោះឲ្យកន្លងហួសពីកំណត់នោះទៅ ត្រូវនិយាយជា
ឲ្យគិហីនោះធ្វើតាមធម៌(១) ។

ចប់ ភារៈសំដែងអំពីកេសជ្ជៈដែលព្រះមានព្រះភាគអនុញ្ញាតជាបឋម ។

---

១ ត្រូវឲ្យភិក្ខុនោះសំដែងអាបត្តិជាចិត្តិយចេញ ។

(๙๖) អថខោ ភគវា សាវត្ថិយំ យថាភិរន្តំ វិហរិត្វា យេន រាជគហំ តេន ចារិកំ បក្កាមិ ។ អទ្ទសា ខោ អាយស្មា កង្ខារេវតោ អន្តរាវ៉ាតេ តុច្ឆកវាលំ ទិក្កមិត្វា តុណ្ហេ បិដ្ឋបិ ឆារិកំបិ បក្ខិបន្តេ ទិស្វាន អកប្បិយោ តុណ្ហេ សាមិសោ ន កប្បតិ តុណ្ហេ វិការេ បរិភុញ្ជិតុន្តិ ភុក្កុច្ចាយន្តោ សបរិសោ តុច្ឆំ ន បរិភុញ្ជតិ ។ យេបិស្ស សោតព្ពំ មញ្ញន្តិ តេបិ តុច្ឆំ ន បរិភុញ្ជន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ កិមត្ថា-យ(๑) កិក្ខវេ តុណ្ហេ បិដ្ឋបិ ឆារិកំបិ បក្ខិបន្តីតិ ។ ពទ្ធនត្ថាយ ភគវាតិ ។ សចេ កិក្ខវេ ពទ្ធនត្ថាយ តុណ្ហេ បិដ្ឋបិ ឆារិកំបិ បក្ខិបន្តិ សោ ច តុណ្ហោវ្ហោ សំខ្យំ(๒) កច្ឆតិ ។ អនុជានាមិ កិក្ខវេ យថាសុខំ តុច្ឆំ បរិភុញ្ជិតុន្តិ ។ អទ្ទសា ខោ អាយស្មា កង្ខារេវតោ

---

๑ ម. កិមត្ថាយ ។ ๒ ម. សង្ខំ ។

(๙๖) គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគគង់ទៀបក្រុងសាវត្ថីគួរតាមព្រះអធ្យាស្រ័យហើយ ទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិកក្រុងពជគ្គឹះ ។ ព្រះកង្ហារេវតដ៏មានអាយុបានដើរចូលទៅកាន់កន្លែងធ្វើស្មូរអំពៅ កង់ពាក់កណ្តាលផ្លូវហើយបានឃើញពួកជនកំពុងដាក់មេរាខ្លះ ផេះខ្លះលាយក្នុងស្មូរអំពៅ លុះឃើញហើយ ក៏មានសេចក្តីរង្កៀសថា ស្មូរអំពៅលាយដោយអាមិសៈជាអកប្បិយៈ ប្រសិនជាស្មូរអំពៅមិនគួរកិនខ្នាតក្រឡាតូចល្អិតទេដឹង (កាលរង្កៀសដូច្នេះហើយ) ព្រមទាំងបរិសុទ្ធក៏មិនហ៊ានឆាន់ដុំស្មូរអំពៅឡើយ ។ ពួកកិកុណាសំគាល់ពាក្យព្រះរេវតនោះថាជាពាក្យគួរស្តាប់បាន កិកូតាំងនោះក៏មិនហ៊ានឆាន់ស្មូរអំពៅដែរ ។ កិកូតាំងឡាយបានក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលកិកូតាំងឡាយ ពួកជនដាក់មេរាខ្លះ ផេះខ្លះ លាយក្នុងស្មូរអំពៅដើម្បីប្រយោជន៍អ្វី ។ ពួកកិកូក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដើម្បីប្រយោជន៍ឲ្យស្អិត ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលកិកូតាំងឡាយ បើគេដាក់មេរាខ្លះ ផេះខ្លះលាយក្នុងស្មូរអំពៅគ្រាន់តែឲ្យស្អិត(ប៉ុណ្ណោះទេ)ស្មូរអំពៅនោះនៅតែបាប់ថាជាស្មូរអំពៅដដែល ។ ម្នាលកិកូតាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យកិកូឆាន់ស្មូរអំពៅ(នោះ)បានតាមសប្បាយ ។ ព្រះកង្ហារេវត

អន្តមសេ វេ មុត្តំ ជាតំ បស្សិត្វា អកប្បិយោ មុត្តា បញ្ចាបិ មុត្តា ជាយន្តិតំ កុក្កុច្ចាយន្តោ សបរិសោ មុត្តំ ន បរិភុញ្ជតិ ។ យេបិ សប្ប សោតត្ថំ មញ្ញន្តិ តេបិ មុត្តំ ន បរិភុញ្ជន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ សចេ តិក្ខត្តុំ បញ្ចាបិ មុត្តា ជាយន្តិ អនុជានាមិ តិក្ខត្តុំ យថាសុ-ខំ មុត្តំ បរិភុញ្ជិតុន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញ-តរស្ស តិក្ខត្តោ ឧទរវាតាពាធោ ហោតិ ។ សោ លោ-ណសោចិរកំ[1] អថាយិ ។ តស្ស សោ ឧទរវាតាពាធោ

---

១ ម. លោណសោវីរកំ ។

ដ៏មានអាយុបានឃើញសណ្តែកបាយដុះលើដុំលាមក ក្នុងទីពាក់កណ្តាលផ្លូវ លុះឃើញហើយក៏រង្កៀសថា សណ្តែកបាយជាអកប្បិយៈ ពុកជាចំអិនហើយ សណ្តែកបាយក៏គង់តែដុះឡើងខ្លះទៀត កាលរង្កៀសដូច្នេះហើយ ព្រមទាំងបរិសេទ្យក៏មិនហ៊ានឆាន់សណ្តែកបាយឡើយ ។ ពួកភិក្ខុណាសំគាល់ពាក្យព្រះកង្ខារេវតៈនោះថាជាពាក្យគួរស្តាប់បាន ភិក្ខុទាំងនោះក៏មិនហ៊ានឆាន់សណ្តែកបាយដែរ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយគ្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើសណ្តែកបាយដែលគេចំអិនហើយនៅតែដុះឡើងខ្លះទៀត ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឆាន់សណ្តែកបាយ (នោះ) បានតាមសប្បាយ ។ ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូបមានអាពាធកើតអំពីខ្យល់ក្នុងពោះ ។ ភិក្ខុនោះបានផឹកថ្នាំឈ្មោះលោណសោចិរកៈ(๑) ។ ភិក្ខុនោះ

---

๑ អដ្ឋកថាពោលពន្យល់ថា ថ្នាំឈ្មោះលោណសោចិរកនោះគេធ្វើដាក់ផ្លែសម៉ ក្នុងត្រៃសាម៉ពីភេត ត្រឿងចត់នឹងស្រួវទាំងពួងមានស្រួវសាលីជាដើមនឹងអបរណ្ណជាពីមានសណ្តែកល្ងជាដើម នឹងជាយនៃស្រួវពី ប្រការមានស្រួវសាលីជាដើមនឹងផ្លែឈើទាំងពួងមានផ្លែបេកជាដើម នឹងលម្ពង់ឈើទាំងពួងមានលម្ពង់ផ្តៅនឹងការោះជាដើមនឹងត្រីសាច់ នឹងភេសជ្ជៈជាប្រើនមានទឹកឃ្មុំ ទឹកអំពៅ អម្បិលសិន្ធុវជាដើម ហើយត្រាំក្នុងភាជនៈបិទមាត់ភាជនៈឲ្យជិតទុកឲ្យឃ្លាតំណាត់ ๑ ឆ្នាំ ๒ ឆ្នាំ ឬ ๓ ឆ្នាំក៏បាន ។ ថ្នាំនោះក៏ផ្តិនល្អមានពណ៌ដូចទឹកផ្លែត្រឹងសម្រាប់ឆាន់កែរោគខ្យល់ ក្អក ឃ្លង់ ស្គមលឿងនឹងឫសដូងបាទជាដើម ម្យ៉ាងទៀតជាថ្នាំសម្រាប់ឆាន់ក្រោយបាយ ។

วเฏปสฺสฏฺฐิ ฯ ภควเตา ปตมตฺถ อาภาเธสุ ฯ อนุ-
ชานามิ ภิกฺขเว ยถาสุขิ ตาลาธสฺส ณาณาสา-
ธิวาสิ อตาลาธสฺส ขุธาภสมฺภิฏฺฐ ชานปริภาเตา ธ
ปริภุญฺชิตุนฺติ ฯ

(๙๗) อถโข ภคภา อนุปุพฺพ ชาริกา จรมาโน
เยน ภาชคหา ตทวสริ ฯ ตตฺร สุทิ ภคภา ภาชคหเ
วิหาวติ เวฬุวเน กลนฺทกนิวาเป ฯ เตน โข ปน สม-
เยน ภควเตา ขุธาวตาภาเชา เหาติ ฯ อถโข อา-
ยสฺมา อานนฺโท ปุพฺพเณ ภควเตา ขุธาวตาภาเชา เตภ-
ฑุลาย ยาคุยา ชาสุ เหาตีติ สาเม ตีลเม ตณฺฑุ-
ลเม ปุกฺขเม วิญฺญาเปตฺวา อาเนตฺวา สาเม สาเม
ปจิตฺวา ภควเตา ขุปชาเหสิ ปิวตุ ภคภา เตภฑุลเม
ยาคุนฺติ ฯ ชานนฺตาปิ ตถาคตา ปุจฺฉนฺติ ชานนฺตาปิ ณ

កំចាត់អាពាធកើតអំពីខ្យល់ក្នុងពោះនោះទៅ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឈឺឆាន់ថ្នាំឈ្មោះលោណសោចិរកៈ(នោះ) បានតាមសប្បាយ ឲ្យភិក្ខុមិនឈឺឆាន់ថ្នាំលាយទឹកដោយវិធីច្រៃច្រាស់ដូចទឹក (មានទឹកផ្លែស្វាយជាដើម) បាន ។

(៤៧) គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិកដោយលំដាប់ បានដល់ទៅក្រុងពាជគ្រឹះ ។ បានឮថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់គង់នៅវត្តវេឡុវនកលន្ទកនិវាបស្ថានក្បែរក្រុងពាជគ្រឹះនោះ ។ សម័យនោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់អាពាធកើតអំពីខ្យល់ក្នុងព្រះឧទរ ។ គ្រានោះ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុគិតថា កាលអំពីមុនព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់អាពាធកើតអំពីខ្យល់ក្នុងព្រះឧទរ ទ្រង់បានសរសើរយៅវិញ្ជ្រោះ(សោយ)បបរឈ្មោះតេកដុលា[1](លុះគិតដូច្នេះហើយ) ក៏សូមល្ងខ្លះ អង្ករខ្លះ សណ្តែកចាយខ្លះ(បានហើយ) ទុកខាងក្នុងអកប្បិយកុដិដោយខ្លួនឯង ចំអិនខាងក្នុងអកប្បយកុដិដោយខ្លួនឯង ទើបបង្ហាញទៅថ្វាយព្រះដ៏មានព្រះភាគហើយក្រាបបង្គំទូលថា សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សោយនូវបបរឈ្មោះតេកដុលា ។ ព្រះតថាគតទាំងឡាយទ្រង់ជ្រាបនូវហេតុហើយសួរក៏មាន ទ្រង់ជ្រាបហើយ

---

๑ បបរលាយដោយរបស់បីយ៉ាងគឺ ល្ង អង្ករនឹងសណ្តែក ។

ปุพฺพนฺตํ กาลํ วิทิตฺวา ปุพฺพนฺตํ กาลํ วิทิตฺวา ฉ ปุพฺพนฺตา อตฺตสญฺญิตา ตถาคตา ปุพฺพนฺตํ ญาเ อนตฺตสญฺญิตา อนตฺตสญฺญิเต เสตุฆาเต ตถาคตาณํ ฯ ทุติยกา-เรปิ พุทฺธา ภควนฺโต กิญฺจิ ปุพฺพนฺตํ ชนฺตุ วา นิสฺสาย สาวกาณํ วา สิกฺขาปทํ ปญฺญเปสฺสนฺตีติ ฯ อถโข ภควา อายสฺมนฺตํ อานนฺทํ อามนฺเตสิ กุตายํ อานนฺท ยาคูติ ฯ อถโข อายสฺมา อานนฺโท ภควโต ปฏิสฺสุตฺวา อาเวเตสิ ฯ วิกาลปิ พุทฺธา ภควา อนนุญฺ-ญาตกํ[1] อานนฺท อนนุโลมิกานิ อปฺปฏิรูปานิ อสฺสามณกานิ อกปฺปิยานิ อกรณียานิ กถญฺหิ นาม ตุมฺเห อานนฺท ฆรูปคาย ฆาตกุลูปคาย เวเลสฺสสิ ยถปิ อานนฺท อาคนฺตุกา ปุริสา ตถปิ อกปฺปิยา ยถปิ อาคนฺตุกา ปกฺกา ตถปิ

---

๑ ฉ. อนนุญฺญาตกานิ ฯ

มิនสួរក៏មាន ទ្រង់ជ្រាបច្បាស់នូវកាលគួរហើយសួរក៏មាន ទ្រង់ជ្រាបច្បាស់នូវកាលគួរហើយមិនសួរក៏មាន ឯព្រះតថាគតតាំងឡាយព្រះអង្គតែងសួរតែការណាដែលប្រកបដោយប្រយោជន៍ ការដែលមិនប្រកបដោយប្រយោជន៍ ព្រះអង្គមិនសួរឡើយ ព្រោះព្រះតថាគតតាំងឡាយទ្រង់បានផ្តាច់បង់នូវកម្មមិនប្រកបដោយប្រយោជន៍តាំងឡាយដោយអរិយមគ្គដ៏ស្រឡះហើយ ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគតាំងឡាយ រមែងទ្រង់សួរពួកភិក្ខុដោយអាការពីរយ៉ាង គឺ សួរដើម្បីសំដែងធម៌ម្យ៉ាង ដើម្បីទំនងបញ្ញត្តសិក្ខាបទដល់សាវកតាំងឡាយម្យ៉ាង ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហៅព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុមកហើយ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលអានន្ទ បបរនេះបានមកពីណា ។ ទើបព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា ម្នាលអានន្ទ កម្មដែលអ្នកធ្វើនេះមិនសមគួរ មិនត្រូវទំនង មិនត្រូវបែប មិនជារបស់សមណៈ មិនគប្បី មិនគួរធ្វើទេ ម្នាលអានន្ទ អ្នកឯងមិនសមបើនឹងត្រិះរិះដើម្បីសេចក្តីជ្រះថ្លាច្រើនមានសភាពយ៉ាងនេះទេ ម្នាលអានន្ទ អាមិសៈណាដែលកិក្ខុគប្បីកាន់កាប់ (អកប្បិយកុដិ) អាមិសៈនោះក៏ទៅជាអកប្បិយៈ (មិនគួរ) ដែរ អាមិសៈណាដែលកិក្ខុមិនគប្បីកាន់កាប់អកប្បិយកុដិ អាមិសៈនោះ

អកប្បិយំ យទបិ សាមំ បក្កំ តទបិ អកប្បិយំ
ឧទាហរណំ អាទិម្ហិ អប្បសន្នាទិំ វា បសាទាយ ។បេ។
តិតរហិត្វា ឆឌ្ឌិំ កាតុំ កត្វា តិក្ខត្តុំ អាបត្តិសិ ន តិក្ខត្តុំ
អន្តោ វុត្ថំ អន្តោ បក្កំ សាមំ បក្កំ បរិភុញ្ជិតព្ពំ យោ
បរិភុញ្ជេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អន្តោ ចេ តិក្ខត្តុំ
វុត្ថំ អន្តោ បក្កំ សាមំ បក្កំ តញ្ចេ បរិភុញ្ជេយ្យ អាបត្តិ
តិណ្ណំ ទុក្កដានំ ។ អន្តោ ចេ តិក្ខត្តុំ វុត្ថំ អន្តោ បក្កំ
អញ្ញេហិ បក្កំ តញ្ចេ បរិភុញ្ជេយ្យ អាបត្តិ ទ្វិន្នំ ទុក្កដា-
នំ ។ អន្តោ ចេ តិក្ខត្តុំ វុត្ថំ ឥហិ បក្កំ សាមំ
បក្កំ តញ្ចេ បរិភុញ្ជេយ្យ អាបត្តិ ទ្វិន្នំ ទុក្កដានំ ។
ឥហិ ចេ តិក្ខត្តុំ វុត្ថំ អន្តោ បក្កំ សាមំ បក្កំ

ភេសជ្ជក្ខន្ធកៈ កោដនដែលភិក្ខុទុកនឹងចំអិនខាងក្នុងអាចប្បយកុដិនឹងចំអិនដោយខ្លួនឯង

ក៏ទៅជាអកប្បិយៈដែរ អាមិសៈណា ដែលភិក្ខុចំអិនដោយខ្លួនឯង អាមិសៈ
នោះ ក៏ទៅជាអកប្បិយៈដែរ ម្នាលអានន្ទ អំពើដែលអ្នកធ្វើនេះ មិនមែនទាំ
ទ្រាំជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនជាន់ជ្រះថ្លាទេ ។បេ។ ទ្រង់បន្ទោសហើយ
ទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា រួចត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
ភិក្ខុមិនគប្បីធាន់អាមិសៈដែលជាអន្តោវុដ្ឋ (កោដនដែលភិក្ខុទុកខាងក្នុង
អកប្បិយកុដិ) អាមិសៈដែលជាអន្តោបក្ក (កោដនដែលភិក្ខុចំអិនក្នុង
អកប្បិយកុដិ) អាមិសៈដែលជាសាមបក្ក (កោដនដែលភិក្ខុចំអិនដោយ
ខ្លួនឯង) ទេ ភិក្ខុណាធាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
បើភិក្ខុទុកកោដនខាងក្នុងអកប្បិយកុដិផង ចំអិនខាងក្នុងអកប្បិយកុដិផង
ចំអិនដោយខ្លួនឯងផង បើភិក្ខុធាន់កោដននោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដបី ។ ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុទុកកោដនខាងក្នុងអកប្បិយកុដិ ចំអិនខាងក្នុង
អកប្បិយកុដិ តែប្រើពួកអ្នកដទៃចំអិនឲ្យ បើភិក្ខុធាន់កោដននោះ ត្រូវអា-
បត្តិទុក្កដពីរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុទុកកោដនខាងក្នុងអកប្បិយ-
កុដិ ចំអិនខាងក្រៅអកប្បិយកុដិ តែភិក្ខុចំអិនខ្លួនឯង បើភិក្ខុធាន់កោដន
នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដពីរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុទុកកោដនខាង
ក្រៅអកប្បិយកុដិ ចំអិនខាងក្នុងអកប្បិយកុដិ តែភិក្ខុចំអិនខ្លួនឯង បើភិក្ខុ

ตญฺเจ ปริกุเปฺปยฺย อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ อญฺเญ เจ ภิกฺขเว วุตฺเต ตหึ ปกฺเข อญฺเญหิ ปกฺเข ตญฺเจ ปริกุเปฺปยฺย อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ ตหึ เจ ภิกฺขเว วุตฺเต อญฺเญ ปกฺเข อญฺเญหิ ปกฺเข ตญฺเจ ปริกุเปฺปยฺย อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ ตหึ เจ ภิกฺขเว วุตฺเต ตหึ ปกฺเข สามํ ปกฺเข ตญฺเจ ปริกุเปฺปยฺย อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ ตหึ เจ ภิกฺขเว วุตฺเต ตหึ ปกฺเข อญฺเญหิ ปกฺเข ตญฺเจ ปริกุเปฺปยฺย อนาปตฺตีติ ฯ

[๙๘] เตน โข ปน สมเยน ภิกฺขู ภควตา สามญฺญาโกเย[๑] ปฏิกฺขิตฺเตปิ ปุนญฺญาเก กุกฺกุจฺจายนฺติ ฯ ภควโต ฯเปฯ อาโรเจสุ ฯ อนุชานามิ ภิกฺขเว ปุนญฺญาเกปิ ปริภุญฺชิตุนฺติ ฯ

---

๑ ฉ. สามญฺญาเก ฯ

ធាន់កោជននោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដពីរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុទុកកោជនខាងក្នុងអកប្បិយកុដិ ចំអិនខាងក្រៅអកប្បិយកុដិ តែប្រើពួកអ្នកដទៃចំអិនឲ្យ បើភិក្ខុធាន់កោជននោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដមួយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុទុកកោជនខាងក្រៅអកប្បិយកុដិ ចំអិនខាងក្នុងអកប្បិយកុដិ តែប្រើពួកអ្នកដទៃចំអិនឲ្យ បើភិក្ខុធាន់កោជននោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដមួយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុទុកកោជនខាងក្រៅអកប្បិយកុដិ ចំអិនខាងក្រៅអកប្បិយកុដិ តែភិក្ខុចំអិនខ្លួនឯង បើភិក្ខុធាន់កោជននោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដមួយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុទុកកោជនខាងក្រៅអកប្បិយកុដិ ចំអិនខាងក្រៅអកប្បិយកុដិ តែប្រើពួកអ្នកដទៃចំអិនឲ្យ បើភិក្ខុធាន់កោជននោះ មិនត្រូវអាបត្តិទេ ។

(៩៨) សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុដឹងថា ការចំអិនខ្លួនឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហាមហើយ ក៏រង្កៀសតែងការចំអិនថែមទៀត ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុចំអិនថែមទៀតបាន ។

(๙๙) តេន ខោ បន សមយេន ភគវតោ ឧបដ្ឋាកោ ឧបនន្ទោ សក្យបុត្តោ អាពាធិកោ ហោតិ ។ មនុស្សា លោណម្បិ តេលម្បិ តណ្ឌុលម្បិ ខាទនីយម្បិ អាភតំ អាហរន្តិ ។ តានិ កិក្ខូ ឥមិ ភាសេន្តិ ឧក្កបិណ្ឌកាបិ ខាទន្តិ ថោកបិ ហរន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ កិក្ខវេ អន្តោ ភាសេតុន្តិ ។ អន្តោ ភាសេត្វា ឥមិ ថាចេន្តិ ឧមកា បរិភវន្តិ ។ កិក្ខូ អារិស្សន្តិ បរិភុញ្ជន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ កិក្ខវេ អន្តោ បចិតុន្តិ ។ ឧបដ្ឋាកេ ភេសជ្ជយាគុយា ឥមិនា ហរន្តិ អប្បតរំ កិក្ខូនំ ទេន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ កិក្ខវេ សាមំ បចិតុំ ។ អនុជានាមិ កិក្ខវេ អន្តោ វុត្តំ អន្តោ បក្តំ សាមំ បក្តន្តិ ។

ភេសជ្ជក្ខន្ធកៈ ភោជនដែលភិក្ខុទុកតំឯងបំអិនខាងក្នុងអកប្បិយកុដិបំអិនដោយខ្លួនឯង

(๔๙) សម័យនោះឯង ក្រុងរាជគ្រឹះកើតទុរភិក្ខ (អត់ឃ្លាយ) ។ មនុស្សតាំងឡាយបាននាំយកអម្បិលខ្លះ ប្រៃឯខ្លះ អង្ករខ្លះ ខាទនីយៈខ្លះ ទៅកានអាស្រម ។ ភិក្ខុតាំងឡាយទុកវត្តុតាំងនោះខាងក្រៅ(កុដិ) ពួកសត្វតូចៗ[1]នាំគ្នាស៊ីខ្លះ ពួកចោរលួចយកទៅខ្លះ ។ ភិក្ខុតាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុតាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុទុក(វត្តុតាំងនោះ)ខាងក្នុងអកប្បិយកុដិបាន ។ ភិក្ខុតាំងឡាយក៏ទុក(វត្តុតាំងនោះ)ខាងក្នុងអកប្បិយកុដិហើយឲ្យគេចំអិនខាងក្រៅ ពួកជនអ្នកស៊ីដែលនាំគ្នាចោមរោមស៊ី ។ ភិក្ខុតាំងឡាយមិនស្ងប់ចិត្ត (ប្រកបដោយសេចក្តីរង្កៀស) ក៏ចេះតែធាន់ទៅ ។ ភិក្ខុតាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុតាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុចំអិនខាងក្នុងអកប្បិយកុដិបាន ។ កាលដែលស្រុកអំណត់អត់ឃ្លាយ ពួកកប្បិយការកជនក៏នាំយកអាមិសៈអស់ទៅជាច្រើន ប្រគេនតែបន្តិចបន្តួចដល់ពួកភិក្ខុ ។ ភិក្ខុតាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុតាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុចំអិនខ្លួនឯងបាន ។ ម្នាលភិក្ខុតាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុទុកអាមិសៈក្នុងអកប្បិយកុដិបាន ឲ្យចំអិនអាមិសៈក្នុងអកប្បិយកុដិបាន ឲ្យចំអិនអាមិសៈខ្លួនឯងបាន ។

---

๑ ក្នុងអដ្ឋកថា ថា សត្វដ្ឋា កណ្តុរ ទន្សាយ តំឯស្ការ ។

[๑๐๐] เตน โข ปน สมเยน สมฺพหุลา ภิกฺขู
ตาสีสุ วสฺสํ วุตฺถา ภควนฺตํ ทสฺสนาย
อนฺตรมคฺเค ลภึสุ ลูขสฺส ปณีตสฺส จ ภตฺ-
ตสฺส ยาวทตฺถํ ปาริปูรึ พหุญฺจ ขลขาทนียํ อโหสิ
ปริภุญฺชิตพฺพา จ น อโหสิ ฯ อถ โข เต ภิกฺขู
ตินฺตวฺหา เยน ภควนฺตา เตนุปสงฺกมึสุ อุปสงฺกมิตฺวา ภควนฺตํ อภิ-
วาเทตฺวา ปจฺเจกมนฺตึ นิสีทึสุ ฯ อาจิณฺณา โข ปเนตา
พุทฺธานํ ภควนฺตานํ อาคนฺตุเกหิ ภิกฺขูหิ สทฺธึ ปฏิสมฺโม-
ทิตุนฺ ฯ อถ โข ภควา เต ภิกฺขู เอตทโวจ กจฺจิ ภิกฺขเว
ขมนียํ กจฺจิ ยาปนียํ กจฺจิ อปฺปกิลมเถน อ-
นฺตรา อาคตา กจฺจิ จ ผาสุกา ตุเมฺห ภิกฺขเว อาคจฺฉถาติ ฯ ขม-
นียนฺ ภควา ยาปนียนฺ ภควา สนฺ ตยา ภนฺเต ตาสีสุ

(១០០) សម័យនោះឯង ពួកកិក្ខុច្រើនរូបនៅចាំវស្សាក្នុងវត្តដែនកាសី ហើយក៏នាំគ្នាទៅកាន់ក្រុងរាជគ្រឹះដើម្បីគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះទៅដល់ពាក់កណ្តាលផ្លូវ ក៏រកគោជនសៅហ្មងប្រមត្តមនឹងធាន់ឲ្យឆ្អែតបរិបូណ៌មិនបាន (ឃើញ) មានតែផ្លែឈើដែលគួរនឹងធាន់ជាច្រើន តែរកបុគ្គលជាកប្បិយការកគ្មាន ។ កិក្ខុចាំវស្សានោះមានរូបកាយលំបាក ក៏នាំគ្នាចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគក្នុងវត្តវេឡុវនកលន្ទកនិវាបស្ថាន ជិតក្រុងរាជគ្រឹះ លុះចូលទៅដល់ហើយថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ រួចក៏អង្គុយនៅក្នុងទីសមគួរ ។ ការដែលរីករាយជាមួយនឹងពួកកិក្ខុអាគន្តុកនេះឯងជាប្រពៃណីរបស់ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគចាំវស្សាយ (គ្រប់ព្រះអង្គ) ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់មានព្រះបន្ទូលដូច្នេះនឹងកិក្ខុចាំវស្សានោះថា ម្នាលកិក្ខុចាំវស្សាយ អ្នកចាំវស្សាយល្មមអត់ធ្មត់សេចក្តីលំបាកបានដែរឬទេ ល្មមញុំាងឥរិយាបថឲ្យប្រព្រឹត្តទៅបានស្រួលដែរឬទេ អ្នក (ពាល់គ្នា) ដើរមកតាមផ្លូវធ្ងាយមិនលំបាកទេឬ មាឬទៀត ម្នាលកិក្ខុចាំវស្សាយ អ្នកចាំវស្សាយមកអំពីណា ។ កិក្ខុចាំវស្សាយក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គចាំវស្សាយល្មមធន់ធ្មត់បាន បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គចាំវស្សាយល្មមញុំាងឥរិយាបថឲ្យប្រព្រឹត្តទៅស្រួលបាន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គចាំវស្សាយនៅចាំវស្សាក្នុងវត្តដែនកាសី ហើយ

វស្សំ វុត្ថា ភគវន្តំ អាគច្ឆន្តា ភគវន្តំ ឧស្សជាយ អន្ត-
រាមគ្គេ ឯ លភិម្ហា លុទ្ធស្ស ភយេន តិណំ ឧស្សជាយ ភោជនស្ស
យាវទត្ថំ ចារិម្ហ។ ពហុញ្ច ផលាផលំ អហោសិ កប្បិយការកោ
ច ន អហោសិ តេន មយំ កិលន្តរូបា អម្ហាកំ អាគតាតិ ។ អថខោ
ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ
អនុជានាមិ ភិក្ខវេ យត្ថ ផលាផលំ បស្សតិ
កប្បិយការកោ ច ន ហោតិ សាមំ គហេត្វា ហរិត្វា
កប្បិយការកំ បស្សិត្វា ភូមិយំ និក្ខិបិត្វា បដិក្ក-
ហាបេត្វា បរិភុញ្ជិតុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ខុទ្ទហិ-
តំ បដិក្កហេតុន្តិ ។

(១០១) តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្ស
ព្រាហ្មណស្ស ឧភ ច តិលា ឧវាកូ មធុ ឧប្បន្នា ហោន្តិ ។
អថខោ តស្ស ព្រាហ្មណស្ស ឯតទហោសិ យន្នូនាហំ
ឧភ ច តិលេ ឧវាកូ មធុំ ពុទ្ធប្បមុខស្ស ភិក្ខុសង្ឃស្ស
ទទេយ្យន្តិ ។ អថខោ សោ ព្រាហ្មណោ យេន ភគវា
តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវតា សទ្ធឹ សម្មោទិ

ភេសជ្ជវត្ថុ: និទានព្រាហ្មណ៍ ១ រូប

មកកាន់ក្រុងឆកតិះដៀលព្រះអង្គកន្លងទីនេះ លុះមកដល់ពាក់កណ្តាលផ្លូវកកោជនសៅហ្មងឬទុគ្គមនិងធានឲ្យបានឆ្អែតបរិបូណ៌គ្មាន (ឃើញ) មានតែផ្លែឈើដែលគួរនិងធានជាច្រើន តែរកបុគ្គលជាកប្បិយការកៈគ្មាន ហេតុនោះបានជាខ្ញុំព្រះអង្គទាំងឡាយមានរូបកាយលំបាកមកតាមផ្លូវធ្ងាយ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាហើយទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (បើភិក្ខុណា) បានឃើញផ្លែឈើដែលគួរនឹងធានក្នុងទីណា តែរកបុគ្គលជាកប្បិយការកៈគ្មាន តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យ (ភិក្ខុនោះ) រើសខ្លួនឯងហើយនាំយកទៅ លុះឃើញបុគ្គលជាកប្បិយការកហើយ ត្រូវដាក់ចុះលើផែនដីឲ្យកប្បិយការកៈប្រគេនហើយឆានចុះ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុខ្ជួលរបស់ទុគ្គហិត គឺវត្ថុដែលភិក្ខុកាន់យកហើយបាន។

(๑๐๑) សម័យនោះឯង ប្រែឯល្ងថ្ងីនឹងទឹកឃ្មុំថ្ងៃកើតឡើងដល់ព្រាហ្មណ៍ម្នាក់។ ឯព្រាហ្មណ៍នោះក៏គិតរិះដូច្នេះថា បើដូច្នោះមានតែគួរអាត្មាអញប្រគេនប្រែឯល្ងថ្ងីនឹងទឹកឃ្មុំថ្ងៃ ដល់ភិក្ខុសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន។ ទើបព្រាហ្មណ៍នោះចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយបានស្មោះសរស្រែកឡើងទៅនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះធ្វើពាក្យ

สมฺโพธนียํ กถํ สาภณียํ วีตสาเรตฺวา ปฐมฺปิ
อชฺฌาสิ ฯ ปฐมฺปิ ปิเตา เม สเมา ព្រាហ្មណา ภควนฺตํ
ปฐเมเนว อภิวาเทตฺวา เอกนฺตํ ฐิตา เตสาหเมา สุตฺตนฺตายฺ
ภณฺฑิ สทฺธึ กิกฺกุสเฬฺฉนาติ ฯ อภิวาเทสิ ภควา
ตุณฺหีภาเวน ฯ อถเข เม สเมา ព្រាហ្មណา ภควาเตา อภิวา-
เทตฺวา ปทกฺขิณมฺ กตฺวา ปกฺกามิ ฯ อถเข เม สเมา ព្រាហ្មណา តสฺสา
รตฺติยา อจฺจเยน ปณีตํ ขาทนียํ โภชนียํ ปฏิยาเทตฺวา ภควาเตา กาลํ อาโรจาเปสิ กาเลา โภ
โคตม อิฏฺฐํ ภตฺตนฺติ ฯ อถเข ภควา ปุพฺพณฺหสมยํ
นิวาเสตฺวา ปตฺตจีวรมาทาย เยน តស្ស ព្រាហ្មណស្ស
นิเวสนํ เตนุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา ปญฺญตฺเต อาสเน
นิสีทิ สทฺธึ กิกฺกุสเฬฺฉน ฯ อถเข เม สเมา ព្រាហ្ม-
ณา พุทฺธปฺปมุขํ กิกฺกุสงฺฆํ ปณีเตน ขาทนียเน
โภชนียเน สยาตฺตา สนฺตปฺเปตฺวา สมฺปวาเรตฺวา ภควนฺตฺ
ภุตฺตาวึ ทินฺนตปตฺตปาณึ เอกมนฺตฺ นิสีทิ ฯ เอกมนฺตฺ

គួរជាទីរីករាយ គួរជាទីរលឹកឲ្យស្រមែចហើយ កំឈរនៅក្នុងទីសមគួរ ។ លុះព្រាហ្មណ៍នោះឈរនៅក្នុងទីសមគួរហើយ ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន សូមព្រះគោតមដ៏ចំរើន ព្រមទាំងភិក្ខុសង្ឃទទួលកត្តវបស់ខ្ញុំព្រះអង្គដើម្បីឆាន់ក្នុងថ្ងៃស្អែក ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគក៏ទ្រង់ទទួលនិមន្តដោយការៈស្ងៀម ។ ចំណែកព្រាហ្មណ៍នោះដឹងច្បាស់ថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ទទួលនិមន្តហើយទើបចៀសចេញទៅ ។ លុះកន្លងរាត្រីនោះទៅហើយ ព្រាហ្មណ៍នោះបានតាក់តែងនូវខាទនីយភោជនីយាហារយ៉ាងឧត្តមស្រែចហើយទើបឲ្យក្រាបបង្គំទូលនូវកាលគួរចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចំរើន ពេលនេះសមគួរហើយ កត្តសស្រែចហើយ ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ស្បង់ហើយប្រដាប់ដោយចាតទន្ទឹងចីវរអំពីព្រឹក យាងទៅកាន់ផ្ទះព្រាហ្មណ៍នោះ លុះយាងទៅដល់ហើយទ្រង់គង់លើអាសនៈដែលព្រាហ្មណ៍តាក់តែងទុកព្រមទាំងភិក្ខុសង្ឃ ។ ឯព្រាហ្មណ៍នោះបានអង្គាសថ្វាយខាទនីយភោជនីយាហារ (បន្តែមចំអាច) ដ៏ឆ្ងាញ់ពីសារដោយដៃខ្លួនឯងចំពោះព្រះភិក្ខុសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធានឲ្យឆ្អែតស្កប់ស្កល់ គ្រាតែដល់លោកប្រកែកលែងទទួលទៀត លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សោយស្រែចលែងលូកព្រះហស្តទៅក្នុងចាត (ព្រាហ្មណ៍) ក៏អង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះ

อิสิโนฺ ขฺวาหํ ตํ พฺราหฺมณํ ภควา อชฺฌายา ภาชายา
สนฺตุสฺสตฺวา สมาทเปตฺวา สมุตฺเตเชตฺวา สมฺปหํสเยตฺวา
อุฏฺฐายาสนา ปกฺกามิ ฯ อถโข ตสฺส พฺราหฺมณสฺส
อจิรปฺปกฺกนฺตสฺส ภควโต ฯเตนูปาสเย ยเสน ขฺวา ม-
ยา อตฺตาย พุทฺธปฺปมุขา ภิกฺขุสงฺฆา อิมนฺติโต นเว ช
ตีเล นาม มหนฺโต อสฺสมปโท เต มยา ปฏิฐาปิโต ยนฺ-
นูนาหํ นเว ช ตีเล นาม มหนฺโต ภาเวยฺยนฺติ ฯ อถโข สา พฺราหฺมณี
นเว ช ตีเล นาม มหนฺโต ภาเวยฺยนฺติ ฯ อถโข สา พฺราหฺมณี
ช อาภตฺตา ปาภเตยฺยนฺติ ฯ อถโข สา พฺราหฺมณี
นเว ช ตีเล นาม มหนฺโต ภาเวยฺยนฺติ ฯ อถโข สา พฺราหฺมณี
ช อาภตฺตา ปาภเต

ព្រាហ្មណ៍នោះអង្គុយនៅកន្លែងសមគួរហើយ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់ឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យកាន់យកតាម ឲ្យអាចហាន ឲ្យរីករាយដោយធម្មីកថាហើយទ្រង់ក្រោកចាកអាសនៈយាងចៀសចេញទៅ ។ កាលព្រះដ៏មានព្រះភាគយាងចេញទៅមិនយូរប៉ុន្មាន ព្រាហ្មណ៍នោះក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា អាត្មាអញនិមន្តព្រះកិកុសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធជាប្រធានមកដោយមានបំណងថានឹងប្រគេនប្រេងល្ងថ្លីនឹងទឹកឃ្មុំថ្លី ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ប្រេងល្ងនឹងទឹកឃ្មុំណា ប្រេងល្ងនឹងទឹកឃ្មុំនោះអាត្មាអញក្លែចប្រគេនទៅហើយ បើដូច្នោះមានតែអាត្មាអញឲ្យគេនាំយកនូវប្រេងល្ងថ្លីនឹងទឹកឃ្មុំថ្លីដោយក្បែរនឹងក្អមទៅកាន់អាស្រម ។ ទើបព្រាហ្មណ៍នោះឲ្យគេនាំយកប្រេងល្ងថ្លីនឹងទឹកឃ្មុំថ្លីដោយក្បែរនឹងក្អមទៅកាន់អាស្រមហើយបានចូលទៅរកព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏ឈរនៅកន្លែងសមគួរ ។ លុះព្រាហ្មណ៍នោះឈរនៅកន្លែងសមគួរហើយបានក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គបាននិមន្តភិក្ខុសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធានដោយមានបំណងថានឹងប្រគេនប្រេងល្ងថ្លីនឹងទឹកឃ្មុំថ្លី ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ប្រេងល្ងនឹងទឹកឃ្មុំណា ប្រេងល្ងនឹងទឹកឃ្មុំនោះខ្ញុំព្រះអង្គក៏ក្លែចប្រគេន សូមព្រះគោតមដ៏ចំរើនទទួលយកប្រេងល្ងថ្លីនឹងទឹកឃ្មុំថ្លីរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលព្រាហ្មណ៍

[ภาณวารสฺส ตติยสฺส เทฬิตสฺส ฯ] เตน โข ปน สมเยน ตกฺกสิลายํ กกุสนฺธสฺส ภควโต สาวกสงฺฆสฺส อนุปคตานิ ตีณิ สงฺฆิกานิ เจติยานิ ปจฺจุปฏฺฐิตานิ โหนฺติ ฯ ตกฺกสิลายญฺจ ทฺวารโกสลกานญฺจ ปจฺจนฺตคามานญฺจ มนุสฺสา ตานิ เจติยานิ ปสนฺนา อภิปฺปสนฺนา อภิปูชนฺติ ฯ

[๑๐๒] เตน โข ปน สมเยน อายสฺมา อุปนนฺโท สกฺยปุตฺโต ตกฺกสิลายญฺจ ทฺวารโกสลกานญฺจ ปจฺจนฺตคามานญฺจ ปิณฺฑาย จรมาโน ตานิ เจติยานิ ปสนฺนานิ อภิปฺปสนฺนานิ อภิปูชิตานิ ทิสฺวา ภิกฺขู อามนฺเตสิ "กสฺสิมานิ ภิกฺขเว เจติยานิ ปสนฺนานิ อภิปฺปสนฺนานิ อภิปูชิตานี"ติ ฯ "กกุสนฺธสฺส ภควโต สาวกสงฺฆสฺส อนุปคตานิ ตีณิ สงฺฆิกานิ เจติยานิ ปจฺจุปฏฺฐิตานิ โหนฺติ ตกฺกสิลายญฺจ ทฺวารโกสลกานญฺจ ปจฺจนฺตคามานญฺจ มนุสฺสา ตานิ เจติยานิ ปสนฺนา อภิปฺปสนฺนา อภิปูชนฺตี"ติ ฯ "ตคฺฆ ภิกฺขเว ปสนฺนา ภวถ กกุสนฺธสฺส ภควโต สาวกสงฺฆสฺส ปสนฺนาย ผลํ ภวิสฺสติ ฯ

---

๑ ฉ. ปฏิคฺคณฺหถ ฯ ๒ ตตฺถ ปน ตตฺถ ทานธียตฺตา ตตฺถ ฯ

បើដូច្នោះ អ្នកឯងចូរប្រគេនដល់ភិក្ខុទាំងឡាយចុះ ។ គ្រានោះឯង កាលស្រុកតើតទុរភិក្ស (អត់ឃ្លាន) ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ហាមឃាត់វត្ថុបន្តិចបន្តួចខ្លះ(១) ពិចារណាហើយហាមឃាត់ខ្លះ(២) ម្យ៉ាងទៀត សង្ឃទាំងអស់ក៏ឆាន់ហាមកត្តុវច្ចហើយ ។ ពួកភិក្ខុក៏រង្កៀសហើយមិនហ៊ានទទួល ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរទទួលចុះ ចូរឆាន់ចុះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដែលឆាន់ហើយហាមកត្តុវច្ចហើយ ឆាន់តែជនមិនមែនជារបស់ដែលអំពីភិក្ខុឈឺ ឬមិនបានធ្វើនិយកម្ម ដែលគេនាំយកមកអំពីទីដែលគេនិមន្តនោះបាន ។

(១០៤) សម័យនោះឯង ត្រកូលឧបដ្ឋាករបស់ឧបនន្ទសក្យបុត្រដ៏មានអាយុបានបញ្ជូនខាទនីយៈទៅដើម្បីប្រយោជន៍ដល់សង្ឃហើយផ្តាំថា ត្រូវពួកអ្នកឯងបង្ហាញដល់លោកម្ចាស់ឧបនន្ទរួចហើយ សឹមប្រគេនសង្ឃចុះ ។ គ្រានោះឯង ឧបនន្ទសក្យបុត្រដ៏មានអាយុចូលទៅស្រុកដើម្បីបិណ្ឌបាត ។ ឯមនុស្សទាំងនោះក៏ទៅកាន់អាវាសហើយសួរភិក្ខុទាំងឡាយថា

---

១ ក្នុងវិមតិវិនោទនីដីកាថា កាលបើមានទាយកប្រគេនវត្ថុបន្តិចបន្តួចរួចហើយ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ហាមឃាត់មិនទទួលទៀត ។ ២ ភិក្ខុកំណត់ដឹងថា យើងអាចញុំាងអត្តភាពឲ្យប្រព្រឹត្តទៅដោយវត្ថុមានប្រមាណប៉ុណ្ណោះ វត្ថុដ៏សល់អំពីនេះបួរបានដល់ភិក្ខុឯទៀតចុះ ហើយក៏ហាមឃាត់មិនទទួល ។

ภิกฺขู ปุจฺฉึสุ กถำ ภนฺเต อายฺยา อุปสมฺปชฺชนฺตีติ ฯ
ฯลฯ อายสฺมา อุปเสโน สกฺยปุตฺโต ตาทึ
ปิณฺฑาย ปวิสตีติ ฯ ตสฺส ภนฺเต ทาสิยำ อยฺยสฺส
อุปสมฺปชฺชนฺตสฺส ทาสตฺตำ สมฺปชฺชตฺถ ฯ ภควาเตา
ฯลฯ เตนหิ ภิกฺขเว ปฏิกฺขิปามิ
ติกฺขตฺตุปรมำ อาเวเณยฺยำ ฯ เตนหิ ภิกฺขเว ปฏิกฺขิปิตฺวา
ติกฺขตฺตุปรมำ ยาว อุปสมฺปชฺชนฺตีติ ฯ อถโข อา-
ยสฺมา อุปเสโน สกฺยปุตฺโต ปุเรภตฺตำ กุลานิ ปยิ-
รุทาสิตฺวา ทิวา อากงฺขติ ฯ เตน โข ปน สมเยน
ภิกฺขู ทุพฺภิกฺเข อปฺปมตฺตเกปิ ปาเตตฺวา ปฏิสงฺขาปิ ปฏิกฺขิ-
ปนฺติ สพฺเพ จ สเงฺฆ ปาเตสุ ฯ ภิกฺขู
กุกฺกุจฺจายนฺตา น ปฏิคฺคณฺหนฺติ ฯ ปฏิคฺคณฺหาถ ภิกฺขเว ปริ-
ภุญฺชถ อนุชานามิ ภิกฺขเว ปุเรภตฺตำ ปฏิคฺคหิตำ ภุตฺตาวินา
ปาเตสุ อนติริตฺตำ ปริภุญฺชิตุนฺติ ฯ

បពិត្រលោកដ៏ចំរើន លោកម្ចាស់ឧបនន្ទៅណាហើយ ។ ពួកភិក្ខុប្រាប់ថា ម្នាលអាវុសោ ចាំឯង្ឃាយ ឧបនន្ទសក្យបុត្រដ៏មានអាយុ+ទុំនុះចូលទៅស្រុកដើម្បីបិណ្ឌបាតហើយ ។ មនុស្សទាំងនោះប្រាប់ពួកភិក្ខុថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន ខាទនីយៈនេះពួកយើងត្រូវបង្ហាញជូនលោកម្ចាស់ឧបនន្ទសិន ហើយសឹមប្រគេនជូនសង្ឃ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលដំណើរ+ទុំនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឯង្ឃាយ បើដូច្នោះអ្នកទាំងឯង្ឃាយចូរទទួលទុកចំពោះតែឧបនន្ទវិលមកជូន ។ លំដាប់នោះ ឧបនន្ទសក្យបុត្រដ៏មានអាយុ ចូលទៅកាន់តែកូលទាំងឯង្ឃាយក្នុងវេលាមុនភត្ត ហើយវិលត្រឡប់មកក្នុងវេលាថ្ងៃត្រង់ ។ សម័យនោះឯង កាលស្រុកកើតទុរ្ភិក្ស (អត់ឃ្លាន) ភិក្ខុទាំងឯង្ឃាយហាមឃាត់វត្ថុបន្តិចបន្តួចខ្លះ ពិចារណាហើយក៏ហាមឃាត់ខ្លះ ម្យ៉ាងទៀត សង្ឃទាំងអស់ក៏ឆាន់ហាមភត្តរួចហើយ ។ ពួកភិក្ខុក៏រង្គើសមិនហ៊ានទទួល ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឯង្ឃាយ អ្នកទាំងឯង្ឃាយចូរទទួលចុះ ចូរឆាន់ចុះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឯង្ឃាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដែលបរិភោគហើយ ហាមភត្តរួចហើយឆាន់ភោជនមិនមែនជារបស់ដែលអំពីភិក្ខុឈឺ ឬមិនបានធ្វើនូវយកម្ម ដែលភិក្ខុបានទទួលកាលវេលាមុនភត្ត (នោះ) បាន ។

(๑๐๓) อถโข ภควา อายสฺมโต ยถาภิรนฺตํ วิหาริตฺวา เยน สาวตฺถี เตน จาริกํ ปกฺกามิ อนุปุพฺเพน จาริกํ จรมาโน เยน สาวตฺถี ตทวสริ ฯ ตตฺร สุทํ ภควา สาวตฺถิยํ วิหรติ เชตวเน อนาถปิณฺฑิกสฺส อาราเม ฯ เตน โข ปน สมเยน อายสฺมโต สาริปุตฺตสฺส กายทาหาพาโธ โหติ ฯ อถโข อายสฺมา มหาโมคฺคลฺลาโน เยนายสฺมา สาริปุตฺโต เตนุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา อายสฺมนฺตํ สาริปุตฺตํ เอตทโวจ ปุพฺเพ เต อาวุโส สาริปุตฺต กายทาหาพาโธ เกน ชาสุ โหตีติ ฯ กิเสหิ จ เม อาวุโส มูลาลิกาหิ ชาติ ฯ อถโข อายสฺมา มหาโมคฺคลฺลาโน เสยฺยถาปิ นาม พลวา ปุริโส สมฺปิญฺชิตํ วา พาหํ ปสาเรยฺย ปสาริตํ วา พาหํ สมฺปิญฺเชยฺย เอวเมว เชตวเน อนฺตรหิโต มชฺฌกฺกิณฺเย ปาตุรหาสิ ปาตุรโหสิ ฯ อทฺทสา โข อญฺญตโร ภิกฺขุ อายสฺมนฺตํ มหาโมคฺคลฺลานํ ทูรโตว อาคจฺฉนฺตํ ทิสฺวาน อายสฺมนฺตํ มหาโมคฺคลฺลานํ เอตทโวจ เอตุ โข ภนฺเต อายฺยา

(១០៣) គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគគង់ក្នុងក្រុងភគ្គៈតាមសម-
គួរដល់ព្រះអធ្យាស្រ័យហើយ យាងចេញទៅកាន់ចារិកនៃក្រុងសាវត្ថីទៀត
យាងទៅកាន់ចារិកដោយលំដាប់ ទើបបានទៅដល់ក្រុងសាវត្ថី ។ បានឮ
ថាព្រះមានព្រះភាគគង់ក្នុងវត្តជេតវនរបស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុង
សាវត្ថីនោះ ។ សម័យនោះឯង ព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុមានអាពាធក្តៅ
ពេលពាលក្នុងកាយ ។ លំដាប់នោះ ព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុបាន
ចូលទៅរកព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយនិយាយពាក្យ
នេះនឹងព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុថា ម្នាលអាវុសោសារីបុត្ត កាលពីមុន
លោកមានអាពាធក្តៅដុតពេលពាលក្នុងកាយ តើលោកបានជាសះស្បើយ
ដោយថ្នាំអ្វី ។ ព្រះសារីបុត្តតបថា ម្នាលអាវុសោ ខ្ញុំបានជាសះស្បើយ
ដោយមើមឈូកនឹងក្រអៅឈូក ។ លំដាប់នោះ ព្រះមហា-
មោគ្គល្លានដ៏មានអាយុបំបាត់ខ្លួនអំពីវត្តជេតវនហើយ ទៅប្រាកដចំពីមុខ
ស្រះបោក្ខរណីឈ្មោះមន្ទាកិនីដោយឆាប់រហ័ស ដូចជាបុរសមានកំលាំង
លាចេញនូវដៃដែលខ្លួនបត់ចូល ឬបត់ចូលនូវដៃដែលខ្លួនលាចេញ ។
មានដំរី១ បានឃើញព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុមកអំពីចម្ងាយ លុះ
ឃើញហើយបាននិយាយពាក្យនេះនឹងព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុថា
បពិត្រលោកដ៏ចំរើន សូមលោកម្ចាស់មហាមោគ្គល្លានមកចុះ បពិត្រ

មហាមោគ្គល្លានោ ស្វាគតំ អត្តេ អយ្យស្ស មហា-
មោគ្គល្លានស្ស តេន អត្តេ អយ្យស្ស អត្តោ កតី ឧច្ចីតំ ។
កិំសេមិ ច មេ អាវុសោ អត្តោ មូលាលិកាមិ ចាតិ ។
អថខោ សោ ជាតោ អញ្ញតរំ ជាតំ អាណាបេសិ តេនហិ
តណោ អយ្យស្ស កិំសេ ច មូលាលិកាយោ ច យាវទត្ថំ
នេហីតិ ។ អថខោ សោ ជាតោ មច្ឆាតិំ ភោក្ខរណិំ
ឌិតាហេត្វា សោណ្ឌាយ កិំសមូលាលិកាយោ[1] អញ្ជា-
បេត្វា សុវិក្ខាលិតំ វិក្ខាលេត្វា ភណ្ឌិកំ ពន្ធិត្វា យេ-
ជាយស្មា មហាមោគ្គល្លានោ តេនុបសង្កមិ ។ អថខោ
អាយស្មា មហាមោគ្គល្លានោ សេយ្យថាបិ នាម ពលវា
បុរិសោ សម្មិញ្ជិតំ វា ពាហំ បសារេយ្យ បសារិតំ វា ពាហំ
សម្មិញ្ជេយ្យ ឯវមេវ មច្ឆាតិំយា ភោក្ខរណិយា តីរេ
អន្តរហិតោ ជេតវនេ ចាតុរហោសិ ។ សោបិ ខោ ជាតោ
មច្ឆាតិំយោ ភោក្ខរណិយា តីរេ អន្តរហិតោ ជេតវនេ
ចាតុរហោសិ ។ អថខោ សោ ជាតោ អាយស្មតោ
មហាមោគ្គល្លានស្ស កិំសេ ច មូលាលិកាយោ ច
បដិក្កូលាបេត្វា ជេតវនេ អន្តរហិតោ មច្ឆាតិំយា

---

๑ ឱ. កិសញ្ច មូលាលញ្ច ។

ភេសជ្ជក្ខន្ធកៈ ព្រះសារីបុត្តអានអោពាធក្តៅភេលរាលក្នុងកាយ

លោកដ៏ចំរើន លោកម្ចាស់មហាមោគ្គល្លានមកល្អហើយ បពិត្រលោកដ៏ចំរើន លោកម្ចាស់ត្រូវការដោយវត្ថុអ្វី ខ្ញុំបានអ្វីប្រគេនលោកម្ចាស់ ។ ព្រះមហាមោគ្គល្លានតបថា ម្នាលអាវុសោ យើងត្រូវការដោយមើមឈូកនឹងត្រអៅឈូក ។ ទើបដំរីនោះបង្គាប់ទៅដំរីដទៃថា ម្នាលនាយបើដូច្នោះ អ្នកចូរប្រគេនមើមឈូកនឹងត្រអៅឈូកដល់លោកម្ចាស់តាមសព្វ ព្រះហឫទ័យ ។ ឯដំរីនោះចុះទៅកាន់ស្រះបោក្ខរណីឈ្មោះមន្ទាកិនី ហើយដកយកនូវមើមឈូកនឹងត្រអៅឈូកដោយប្រមោយហើយលាងស្អាតរួចចងជាសំណុំ រួចបូលទៅកាព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុ ។ លំដាប់នោះ ព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុបំបាត់ខ្លួនពីមាត់ស្រះបោក្ខរណីឈ្មោះមន្ទាកិនីទៅប្រាកដនៅក្នុងវត្តជេតវនវិញដោយឆាប់រហ័ស ដូចជាបុរសមានកំឡាំងលាដៃដែលខ្លួនបត់បូល ឬបត់បូលនូវដៃដែលខ្លួនលាចេញ ។ ឯដំរីនោះបំបាត់ខ្លួនអំពីមាត់ស្រះបោក្ខរណីឈ្មោះមន្ទាកិនីទៅប្រាកដនៅក្នុងវត្តជេតវនដែរ ទើបដំរីនោះបានឲ្យព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុទួលមើមឈូកនឹងត្រអៅឈូកហើយក៏បំបាត់ខ្លួនអំពីវត្តជេតវន

โภคฺครณิยา ตีเร ชาตสาลเห สิ ฯ อถโข อายสฺมา มหาโมคฺคลฺลาโน อายสฺมนฺตเมว สารีปุตฺตตฺเถรํ เอตทโวจ มุฬาลิเคยฺโย จ ขุชฺชาเมสิ ฯ อถโข อายสฺมา สารีปุตฺตตฺเถโร เอตทโวจ มุฬาลิเคยฺโย จ ปริพฺพาชกาย ทิฏฺฐิคตาย ปฏิปชฺชติ ฯ ตยฺหิ เอสา จ มุฬาลิเคยฺโย จ อาสิฏฺฐา โหนฺติ ฯ เตน โข ปน สมเยน เอกสฺมิ ทิวสภาเค ปฏิสลฺลานา วุฏฺฐิโต ปาจีนโต วิหารสฺส ปจฺจุฏฺฐาสิ ฯ เอกมนฺตํ ฐิโต โข อายสฺมา มหาโมคฺคลฺลาโน อายสฺมนฺตเมว สารีปุตฺตตฺเถรเมตทโวจ ฯ เอกมนฺตํ นิสินฺโน โข อายสฺมา สารีปุตฺโต อายสฺมนฺตเมว มหาโมคฺคลฺลานตฺเถรเมตทโวจ ฯ

(๑๐๔) เตน โข ปน สมเยน สาวตฺถิยํ ทหโร ภิกฺขุ กาลงฺกตา โหติ กตปฺปโยคา จ น โหติ ฯ เอกมนฺตํ นิสินฺนา โข ภิกฺขู ตสฺส ภิกฺขุโน คติยา จ น

ទៅច្រាកដទៀបមាត់ស្រះបោក្ខរណីឈ្មោះមន្ទាកិនីវិញ ។ ចំណែកព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុក៏ហុចមើមឈូកនឹងក្រអៅឈូកទៅព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ ។ ឯព្រះសារីបុត្តមានអាយុកាលបានឆាន់មើមឈូកនឹងក្រអៅឈូកហើយ ក៏បានសះជាអាពាធដែលដុតពេលពាលកងកាយ ។ មើមឈូកនឹងក្រអៅឈូកក៏សល់នៅជាច្រើន ។ សម័យនោះឯង កាលស្រុកតេតទុរកិក្ស (អត់ជាយ) កិកុខាំងឡាយក៏ហាមឃាត់វត្តបច្ចិចបន្តិចខ្លះ ពិចារណាហើយក៏ហាមឃាត់ខ្លះ ម្យ៉ាងទៀត សង្ឃខាំងអស់ក៏បានហាមកត្តរួចហើយ ។ ពួកកិកុមានសេចក្តីរង្កៀស ក៏មិនហ៊ានទទួល ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលកិកុខាំងឡាយ អ្នកខាំងឡាយចូរទទួលចុះ ចូរឆាន់ចុះ ម្នាលកិកុខាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យកិកុដែលឆាន់ហើយ ហាមកត្តរួចហើយ ឆាន់កោជនមិនមែនជារបស់ដែលអំពីកិកុឈឺ ឬមិនបានផ្ទៀនយកម្ន ដែលតាំងនៅក្នុងវត្ត តាំងនៅក្នុងគុម្ពឈូកបាន ។

[๑๐๔] សម័យនោះឯង កុងក្រុងសាវត្ថីមានវត្តសម្រាប់ទំពាស៊ី គឺផ្លែឈើតើតឡើងជាច្រើន តែភេបុគ្គលជាតបូរិយការៈគ្មាន ។ ពួកកិកុមានសេចក្តីរង្កៀស ក៏មិនហ៊ានឆាន់ផ្លែឈើឡើយ ។ កិកុខាំងឡាយ

ภควาโต ปฏมตฺถํ อาโรเจสุ ฯ อนุชานามิ ภิกฺขเว อตีเต ติณฺณนฺนมฺปิ พุทฺธานนฺติ ฯ

(๑๐๕) อถโข ภควา สาวตฺถิยํ ยถาภิรนฺตํ วิหริตฺวา เยน กปิลวตฺถุ เตน จาริกํ ปกฺกามิ อนุปุพฺเพน จาริกํ จรมาโน เยน กปิลวตฺถุ ตทวสริ ฯ ตตฺร สุทํ ภควา กปิลวตฺถุสฺมึ วิหรติ นิคฺโรธาราเม ฯ อถโข มหาปชาปติ โคตมี เยน ภควา เตนุปสงฺกมิ ฯ อุปสงฺกมิตฺวา ภควนฺตํ อภิวาเทตฺวา เอกมนฺตํ อฏฺฐาสิ ฯ เอกมนฺตฐิตา โข มหาปชาปติ โคตมี ภควนฺตเมตทโวจ สาธุ ภนฺเต ภควา มาตุคามสฺส ปพฺพชฺชาย วณฺณํ ภาเสยฺย ฯ สาธุ สุคโต มาตุคามสฺส ปพฺพชฺชาย วณฺณนฺติ ฯ อถโข ภควา ธมฺมิยา กถาย สนฺทสฺเสสิ สมาทปฺเปสิ สมุตฺเตชยิ สมฺปหํสยิ ฯ อถโข มหาปชาปติ โคตมี ภควตา ธมฺมิยา กถาย สนฺทสฺสิตา สมาทปิตา สมุตฺเตชิตา สมฺปหํสิตา อุฏฺฐายาสนา ภควนฺตํ อภิวาเทตฺวา ปทกฺขิณํ กตฺวา ปกฺกามิ ฯ อถโข ภควา นจิรปกฺกนฺเตสุ อายสฺมนฺเตสุ อานนฺทตฺเถรมามนฺเตสิ ยาวตา อานนฺท ภิกฺขู อุปาสิกาโย วา กปิลวตฺถุสฺมึ อุปนิสฺสาย วิหรนฺติ สพฺเพ เต สนฺนิปาเตหีติ ฯ เอวมาวุโสติ โข อายสฺมา อานนฺโท ภควโต ปฏิสฺสุตฺวา

ក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុធាន់ផ្លែឈើដែលគ្មានពូជ (ផ្លែឈើខ្ចី) នឹងផ្លែឈើដែលគួរបន្ទោចយកពូជចេញ (ដូចផ្លែខ្នុរជាដើម) សូម្បីគេមិនបានធ្វើឲ្យជាកប្បិយ ក៏គួរ (ធាន់បាន) ។

(១០៥) លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់ទៀបក្រុងសាវត្ថីសម-គួរដល់ព្រះអធ្យាស្រ័យហើយ ទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិកក្រុងពជគ្រឹះ ទ្រង់យាងទៅដោយលំដាប់ ទើបបានដល់ទៅក្រុងពជគ្រឹះ ។ បានឮថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់គង់ក្នុងវត្តវេឡុវន កលន្ទកនិវាបស្ថាន ជិតក្រុងពជគ្រឹះនោះឯង ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុ ១ រូបកើតអាពាធឫសដូងបាត ។ ពេទ្យឈ្មោះអាកាសគោត្រ បានធ្វើសត្ថកម្ម (កាត់ប្លុះឫសដូងបាតនោះ) ដោយកាំបិត ។ ខណៈនោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិកសេនាសនៈក៏បានយាងទៅកាន់លំនៅរបស់ភិក្ខុនោះ ។ ពេទ្យឈ្មោះអាកាសគោត្របានឃើញព្រះដ៏មានព្រះភាគយាងមកអំពីចម្ងាយ លុះឃើញហើយក៏បានក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា សូមព្រះគោតមដ៏ចំរើនទ្រង់យាងមកគង់វិច្ឆមគ្គរបស់ភិក្ខុនេះ ដូចជាមាត់សត្វខន្ធ្រង ។ គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ព្រះតម្រិះថា មោឃបុរសនេះចំអកឲ្យតថាគតទេតើ ដូច្នេះហើយក៏ទ្រង់យាងត្រឡប់ចាកទីនោះទៅ

อิทานิ ปนสฺส ปกาสนา กิตฺตกสชฺฌา สชฺฌิตาติอาทิกา กิตฺติ ปฏิปุจฺฉา อตฺถิ กิตฺติเว อยมสฺส วิภาเว กิตฺติ กิลาเสาติ ฯ อตฺถิ ภควาติ ฯ กิณฺณสฺส กิตฺติเว กิตฺติเสา อาจาเราติ ฯ ตสฺส กเณ อายสฺมาเต ภควนฺตมาเสา อาการเตาเตฺว เวเฬา สตฺตกมฺมี กเรเตติ ฯ วิสาขา พุทฺธา ภควา อนนุจฺฉวิกา กิตฺติเว ตสฺส เมาเยปุริสสฺส อนนุโลมิกา อปฺปฏิรูปา อสฺสามณกา อกปฺปิยา อกรณีเยา กเร ติ ฆาม เสา กิตฺติเว เมาเยปุริเสา สมฺภาเณ สตฺตกมฺมี การาเปสฺสตี สมฺภาเณ กิตฺติเว สุขุมา ฆาติ ทุเภยเยา วาเณา ธุปฺปริหาเร สตฺถ เณตา กิตฺติเว อปฺปสนฺนาเน ปสาทาเย ฯเป ฯ วิสาขาติฺา ฆมฺมี กเร กตฺา กิตฺติ อาปเณสิ ฆ กิตฺติเว สมฺภาเณ สตฺตกมฺมี การาเปตพฺโพ เยา การาเปยฺย อาปตฺติ ถุลฺลจฺจเยสฺสาติ ฯ เตน เขา ปน สมเยน ฆพฺภิเยา

ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបទ្រង់ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃហើយត្រាស់សួរ
ភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កងវិហារឯណោះមានភិក្ខុឈឺ
ដែរឬទេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ
មាន ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនោះឈឺដូច
ម្តេច ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន លោកដ៏-
មានអាយុនោះ កើតបូសដូងជាតិ ពេទ្យឈ្មោះអាកាសគោត្រកំបានធ្វើ
សត្ថកម្មឲ្យ ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលថា ម្នាលភិក្ខុទាំង-
ឡាយ អំពើនៃមោឃបុរសនោះមិនសមគួរ មិនទំនង មិនសមបៃបញ្ញ មិន
ជារបស់សមណៈ មិនគួរគប្បី មិនមែនជាកិច្ចត្រូវធ្វើទេ ម្នាលភិក្ខុទាំង
ឡាយ មោឃបុរសនោះមិនគួរទុំងឲ្យគេធ្វើសត្ថកម្មកងទីបង្អៀតទេ ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ ស្បែកកងទីបង្អៀតជារបស់សុខុមល្អិត មានដំបៅសះ
បានដោយក្រ កម្រមនុស្សទុំងយកកាំបិតទៅរុះកងទីបង្អៀតបាន ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនជ្រះ
ជ្រះថ្លាទេ ។ បេ ។ លុះទ្រង់តិះដៀលហើយទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាត្រាស់ហៅភិក្ខុ
ទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនគួរឲ្យគេធ្វើសត្ថកម្មកងទី
បង្អៀតទេ ភិក្ខុណាឲ្យគេធ្វើ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ចយ ។ សម័យនោះឯង

ភិក្ខូ ភគវតា សត្តកម្មំ បដិក្កិត្តដ្ឋំ វត្ថុកម្មំ ការាបេ-
ន្តំ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។បេ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ
ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ វត្ថុ-
កម្មំ ការាបេស្សន្តីតិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ
ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ សច្ចំ កិរ ភិក្ខវេ ឆព្ពគ្គិយា
ភិក្ខូ វត្ថុកម្មំ ការាបេន្តីតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។បេ។
វិគរហិត្វា ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ ន ភិក្ខវេ
សម្ពាធសប្ប សាមន្តា[1] ទ្វង្គុលេ សត្តកម្មំ វ វត្ថុកម្មំ វ
ការាបេតព្ពំ យោ ការាបេយ្យ អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្សាតិ ។

(១០៦) អថខោ ភគវា ភគវតោ យថាភិរន្តំ វិហា-
រិត្វា យេន ពារាណសី តេន ចារិកំ បក្កាមិ អនុ-
បុព្ពេន ចារិកំ ចរមានោ យេន ពារាណសី តទវសរិ ។
តត្រ សុទំ ភគវា ពារាណសិយំ វិហរតិ ឥសិបតនេ
មិគទាយេ ។ តេន ខោ បន សមយេន ពារាណសិយំ
សុប្បិយោ ច ឧបាសកោ សុប្បិយា ច ឧបាសិកា

---

๑ សមន្តា ។

ឆព្ភគ្គិយកិក្ខុគិតគ្នាថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហាមការធ្វើសត្តកម្មហើយ ទើបឲ្យគេធ្វើវត្តិកម្មវិញ (ការបង្រឹតក្បាលឫសដូងជាតនោះដោយខ្សែ) ។ ពួកភិក្ខុណា មានសេចក្តីជ្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះពោលទោសតិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា ពួកឆព្ភគ្គិយភិក្ខុមិនសមបើនឹងឲ្យគេធ្វើវត្តិកម្មសោះ ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា ពួកឆព្ភគ្គិយភិក្ខុឲ្យគេធ្វើវត្តិកម្ម ពិតមែនឬ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់តិះដៀលហើយ ទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវឲ្យគេធ្វើសត្តកម្ម ឬវត្តិកម្ម កាន់ទីជិតដោយដុំវិញ្ញៃនៃទីបង្អែតប្រមាណពីរជាប់ទេ ភិក្ខុណាឲ្យគេធ្វើ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ។

(๑๐๖) គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគគង់ក្នុងក្រុងពជគិរិសមគួរតាមព្រះអធ្យាស្រ័យហើយទ្រង់យាងចេញទៅកាន់ចារិកក្រុងពារាណសី កាលទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិកដោយលំដាប់ ក៏បានដល់ទៅក្រុងពារាណសីនោះ ។ បានឮថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់នៅព្រៃឥសិបតនមិគទាយវនជិតក្រុងពារាណសីនោះ ។ គ្រានោះឯង ក្នុងក្រុងពារាណសីមានជន ๒ នាក់ គឺឧបាសកឈ្មោះសុប្បិយ ๑ ឧបាសិកាឈ្មោះសុប្បិយា ๑ ជាអ្នក

ขุเภา[๑] ปสฏฺฐา ภาเยฏฺฐิ ฆายเถา ภาวเถา สงฺฆปฏฺฐา-
เถา ฯ อถโข สุปฺปิยา อุปาสิกา อาภมฺ ภตฺตา
วิภาเรน วิภารมฺ ปริเวณาย ปริเวณมฺ อุปสงฺกมิตฺวา ภิกฺขู
ปุจฺฉติ เภา ภนฺเต กิญฺจาปิ ภควตา อาหาริยตฺถาย ฯ
เตน ขฺวา ปน สมเยน อญฺญตเรน ภิกฺขุนา วิเรจนมฺ
ปีตมฺ โหติ ฯ อถโข สา ภิกฺขู สุปฺปิยมฺ อุปาสิกมฺ
เอตทโวจ ยฺวา ขฺวา ภคินิ วิเรจนมฺ ปีตมฺ อตฺถา เม
ปฏิฏฺฐานียาติ ฯ สุฏฺฐุ อยฺเย อาหาริยมฺ ลภตีติ
ยมฺ ภตฺตา อนฺเตวาสึ อาณาเปสิ ภจฺจ ภณา ปาตฺว-
มฺสมฺ ปานาหีติ ฯ เอวมฺ อยฺเยติ ขฺวา สา ปุริสา สุปฺปิ-
ยาย อุปาสิกาย ปฏิสฺสุณิตฺวา เภวลภปฺปมาณาสึ อาหิณฺฑนฺโต น อทฺทส ปาตฺวมฺสมฺ ฯ
อถโข สา ปุริสา เยน สุปฺปิยา อุปาสิ-
กา เตนุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา สุปฺปิยมฺ อุปาสิกมฺ
เอตทโวจ ยฺวา ขฺวา ภคินิ ปาตฺวมฺสมฺ มายา สา อชฺชาติ ฯ
อถโข สุปฺปิยาย อุปาสิกาย เอตทโหสิ ตสฺส
ขฺวา ภิกฺขุสฺส ภิกฺขุโน ปฏิฏฺฐานียมฺ อลภนฺตสฺส

---

๑ ม. ขฺวาโน ฯ

មានសេចក្តីដែរថា ជាអ្នកឲ្យទាន ជាអ្នកធ្វើការបម្រើសង្ឃ ។ លំដាប់នោះ សុប្បិយាឧបាសិកាបានទៅកាន់វត្តហើយដើរចូលទៅក្នុងវិហារក្នុងទីបរិវេណ ហើយសួរភិក្ខុទាំងឡាយថា បពិត្រលោកម្ចាស់ មានលោកម្ចាស់អគ្គណាឈឺខ្លះដែរ លោកម្ចាស់អគ្គណាត្រូវការឲ្យខ្ញុំកុណាយកបបរអ្វីមកប្រគេនដែរឬ ។ វេលានោះឯង ភិក្ខុ១រូបបានដឹកថ្នាំបញ្ចុះ ។ ភិក្ខុនោះក៏និយាយនឹងសុប្បិយាឧបាសិកាដូច្នេះថា ម្នាលនាង អាត្មាធាន់ថ្នាំបញ្ចុះ អាត្មាត្រូវការដោយសាច់ដែលមានឧជារស ។ សុប្បិយាឧបាសិកានិយាយថា ល្អហើយ លោកម្ចាស់ នឹងឲ្យគេយកមកប្រគេន (និយាយដូច្នេះហើយ) បានទៅដល់ផ្ទះហើយ ក៏បង្គាប់កូនក្មួយថា ម្នាលនាយ អ្នកចូរទៅ អ្នកចូរដេញ (ចូរទិញ) នូវសាច់សត្វដែលស្ងាប់ស្រាប់ ។ បុរសនោះបានទទួលពាក្យសុប្បិយាឧបាសិកាថា ចាស អ្នកម្ចាស់ ហើយក៏ដើរកាត់អស់ទាំងក្រុងពារាណសី មិនបានឃើញសាច់សត្វដែលស្ងាប់ស្រាប់ឡើយ ។ បុរសនោះបានចូលទៅកាន់សុប្បិយាឧបាសិកា លុះចូលទៅដល់ហើយបាននិយាយដូច្នេះនឹងសុប្បិយាឧបាសិកាថា បពិត្រអ្នកម្ចាស់ គ្មានសាច់សត្វដែលស្ងាប់ស្រាប់ទេ ព្រោះថ្ងៃនេះគ្មានគេសម្លាប់សត្វសោះ ។ លំដាប់នោះ សុប្បិយាឧបាសិកាមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា កាលបើភិក្ខុឈឺនេះឯងមិនបានសាច់ដែលមានឧជារសទេ

អាពាធោ ឯ អភិវឌ្ឍិស្សតិ កាលភិរិយា ឯ ភវិស្សតិ
ន ខោ មេ តំ បដិរូបំ យាហំ បដិស្សុណិត្វា ន មាក-
បេយ្យន្តិ ។ ថោត្តនិកំ ភហេត្វា ឆារុមំ ឧក្កន្តិត្វា ឆាសិ-
យា អឆាសិ ហន្ទ ឥ ឥមំ មំសំ សម្បាទេត្វា អមុក-
ស្មឹ វិហារេ ភិក្ខូ កិលាឆោ តស្ស ឧច្ឆេបិ យោ ច មំ
បុច្ឆតិ កិលាឆាតិ បដិវេទេហីតិ ឧត្តរាសង្គេន ឆារុំ វេទេ-
ត្វា ឯវរកំ បរិសំត្វា មញ្ចភេ ឆិបដ្ឋិ ។ អថខោ សុប្បិយោ
ឧបាសភោ ឃរំ ភន្ត្វា ឆាសឹ បុច្ឆិ ភហំ សុប្បិយាតិ ។
ឯសាយ្យ ឯវរភេ ឆិបដ្ឆាតិ ។ អថខោ សុប្បិយោ ឧបា-
សភោ យេន សុប្បិយា ឧបាសិភា តេនុបសង្កមិ ឧប-
សង្កមិត្វា សុប្បិយំ ឧបាសិភំ ឯតទវោច ភិស្ស ឆិ-
បដ្ឋាសីតិ ។ កិលោឆម្ហីតិ ។ ភិន្តេ អាពាធោតិ ។ អ-
ថខោ សុប្បិយោ ឧបាសិភា សុប្បិយស្ស ឧបាសភស្ស
ឯតមត្ថំ អាវេទេសិ ។ អថខោ សុប្បិយោ ឧបាស-
ភោ អច្ចរិយំ វត ភោ អព្ភុតំ វត ភោ យាវ សត្ថាយំ

អាពាធក៏រឹងរឹតតែចំរើនទ្បើង ថ្ងមួយទទឹងឆ្ងើកាលកិរិយាទៅមិនខាន (ឥឡូវ) អាត្មាអញ បានទទួលប្តេជ្ញាថាទឹងប្រគេនសាច់ ដល់ត្រឡប់ជាមិនឲ្យគេយកទៅប្រគេនវិញ កិច្ចនោះមិនសមគួរដល់អញសោះ ។ សុប្បិយាឧបាសិកាក៏ចាប់យកគាំបិតសម្រាប់ហាន់សាច់មកអោសាច់ភ្លៅ(របស់ខ្លួន) ហើយហុចឲ្យទៅទាសីថា ហ៎ ហាងឯងចូរយកសាច់នេះទៅចាត់ចែងហើយយកទៅប្រគេនដល់កិក្ខុឈឺក្នុងវិហារឯណោះចុះ ម្យ៉ាងទៀត (បើមាន) កិក្ខុណាសួរកអញ នាងឯងចូរទូលលោកថាអញឈឺ (និយាយផ្តាំដូច្នេះហើយ) បានរុំភ្លៅដោយសម្ពត់សម្រាប់បង្អែរហើយចូលទៅក្នុងបន្ទប់ ដេកលើគ្រែ ។ លំដាប់នោះ សុប្បិយឧបាសកបានទៅកាន់ផ្ទះហើយសួរទាសីថា នាងសុប្បិយាទៅណា ។ ទាសីនោះប្រាប់ថា បពិត្រអ្នកម្ចាស់ អ្នកម្ចាស់នោះសម្រាន្តក្នុងបន្ទប់ ។ លំដាប់នោះ សុប្បិយឧបាសកបានចូលទៅរកសុប្បិយាឧបាសិកា លុះចូលទៅដល់ហើយសួរសុប្បិយាឧបាសិកាយ៉ាងនេះថា ព្រោះហេតុអ្វីបានជានាងដេក ។ សុប្បិយាឧបាសិកាឆ្លើយថាខ្ញុំឈឺ ។ សុប្បិយឧបាសកសួរថា នាងឈឺអ្វី ។ ទើបសុប្បិយាឧបាសិកាប្រាប់សេចក្តីនុ៎ះដល់សុប្បិយឧបាសក (ដោយសព្វគ្រប់) ។ លំដាប់នោះ សុប្បិយឧបាសកគិតថា អើហ្ន៎ អស្ចារ្យពេកណាស់ អើហ្ន៎ ចំឡែកពេកណាស់ សុប្បិយា

សុប្បិយោ បសន្នោ យត្រ ហិ នាម អត្តនោបិ មំសានំ បរិភុត្តានំ កាំ បនិមាយ(๑) អញ្ញំ កញ្ចិ អនេយ្យំ ភ-
ិក្ខុសតីតំ មាឡ្ហោ ឧទក្កោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ
ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។
ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ សុប្បិយោ ឧបាសកោ ភគ-
វន្តំ ឯតទវោច អធិវាសេតុ មេ ភន្តេ ភគវា ស្វាតនាយ
ភត្តំ សទ្ធិំ ភិក្ខុសង្ឃេនាតិ ។ អធិវាសេសិ ភគវា
តុណ្ហីភាវេន ។ អថខោ សុប្បិយោ ឧបាសកោ ភគវ-
តោ អធិវាសនំ វិទិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា ភគវន្តំ អភិវាទេ-
ត្វា បទក្ខិណំ កត្វា បក្កាមិ ។ អថខោ សុប្បិយោ
ឧបាសកោ តស្សា រត្តិយា អច្ចយេន បណីតំ ខាទនី-
យំ ភោជនីយំ បដិយាទាបេត្វា ភគវតោ កាលំ អា-
រោចាបេសិ កាលោ ភន្តេ និដ្ឋិតំ ភត្តន្តិ ។ អថខោ
ភគវា បុព្ពណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ យេន
សុប្បិយស្ស ឧបាសកស្ស និវេសនំ តេនុបសង្កមិ ឧប-
សង្កមិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ និសីទិ សទ្ធិំ ភិក្ខុសង្ឃេន ។
អថខោ សុប្បិយោ ឧបាសកោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ

---

๑ ម, កិម្បន ឥមាយ ។

ឧបាសិកានេះជាស្រីមានសទ្ធាជ្រះថ្លាមែន អម្បាលសាច់របស់ខ្លួនគង់តែបង់បាន ចំណង់បើវត្ថុតិចតួចឯទៀត ឧបាសិកានេះនឹងមិនឲ្យដូចម្តេចបានគិតដូច្នេះហើយក៏មានចិត្តរីករាយខ្ពស់ឡើង បានចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគលុះចូលទៅដល់ហើយក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគហើយអង្គុយក្នុងទីសមគួរ។ លុះសុប្បិយឧបាសកអង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយបានក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគព្រមទាំងព្រះភិក្ខុសង្ឃនិមន្តទទួលភត្តរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ ដើម្បីឆាន់ក្នុងថ្ងៃស្អែក។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ទទួលដោយការៈស្ងៀម។ លំដាប់នោះសុប្បិយឧបាសកបានដឹងថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ទទួលនិមន្តហើយក៏ក្រោកចាកអាសនៈថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ ធ្វើប្រទក្សិណហើយចៀសចេញទៅ។ លុះកន្លងរាត្រីនោះទៅហើយសុប្បិយឧបាសកក៏បានតាក់តែងខាទនីយភោជនីយាហារដ៏ឧត្តមហើយ ក៏ឲ្យមនុស្សទៅក្រាបបង្គំទូលកាលសមគួរចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ពេលសមគួរហើយ ភត្តសម្រេចហើយ។ គ្រានោះ វេលាព្រឹកព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ស្បង់ហើយប្រដាប់ដោយចីវរយាងទៅកាន់ផ្ទះសុប្បិយឧបាសក លុះយាងទៅដល់ហើយគង់លើអាសនៈដែលគេរៀបចំថ្វាយមួយអន្ទឹងដោយភិក្ខុសង្ឃ។ វេលានោះ សុប្បិយឧបាសកបានចូលទៅគាល់

อุปสงฺกมิตฺวา ภควนฺตํ อภิวาเทตฺวา ปฐมนฺตํ อฏฺฐาสิ ฯ ปฐมนฺตํ ปิตา ขฺวา สุปฺปิยํ อุปาสกํ ภควา ปฏิจฺเจว กมฺมํ สุปฺปิยาติ ฯ ตีณาปา ภควาติ ฯ เตนหิ อาคจฺฉตูติ ฯ น ภควา อุสฺสหตีติ ฯ เตนหิ ปริกฺขเตฺตปิ อาเนถาติ ฯ อถขฺวา สุปฺปิยา อุปาสิกา สุปฺปิยํ อุปาสิกํ ปริกฺขเตฺต อาเนสิ ฯ ตสฺสา สหา อสฺสเนน ภควาโต ตาวมหา วณฺโณ ปฺปชฺชิ อโหสิ สุขุมา โลมชาโต ฯ อถขฺวา สุปฺปิยา จ อุปาสิกา สุปฺปิยา จ อุปาสิกา อฺญมฺญํ ปฏิ เอวํ อฺตฺถ ปฏิ เอวํ ตถาคตสฺส มหาปุริสลกฺขณา มหาปุริสาติ ยเตฺร หิ นาม สหา อสฺสเนน ภควาโต ตาวมหา วณฺโณ ปฺปชฺชิ ภวิสฺสติ สุขุมา โลมชาโตติ หฏฺฐา อุทคฺคา พุทฺธปฺปมุขํ ภิกฺขุสงฺฆํ ปณีเตน ขาทนียเตน โภชนียเตน

ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយឈរក្នុងទីសមគួរ។ លុះសុប្បិយឧបាសកឈរនៅក្នុងទីសមគួរហើយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់មានបន្ទូលសួរដូច្នេះថា នាងសុប្បិយានៅក្នុងទីណា។ សុប្បិយឧបាសកក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ នាងសុប្បិយាឈឺ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា បើដូច្នោះ (ឲ្យ) នាងសុប្បិយាចូលមក។ សុប្បិយឧបាសកក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ នាងសុប្បិយាមិនអាចនឹងមកបានទេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា បើដូច្នោះ អ្នកចាំងឡាយចូរគ្រាប់នាំយកមក។ លំដាប់នោះ សុប្បិយឧបាសកបានគ្រាប់សុប្បិយាឧបាសិកានាំមកថ្វាយ។ និមិត្តតែព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ទតឃើញ (កាលណា) ដំបៅរបស់នាងដែលធំដល់ម្ល៉ោះ ក៏ដុះសាច់សះជាមានសម្បុរល្អ មានពេមដុះពេញឡើងវិញមួយរំពេច។ លំដាប់នោះ សុប្បិយឧបាសកនឹងសុប្បិយាឧបាសិកាបាននិយាយគ្នាថា អើហ្ន៎ អស្ចារ្យពេកណាស់ អើហ្ន៎ បំផ្លែកពេកណាស់ ព្រះតថាគតមានបុគ្គលិនមានអានុភាពច្រើន គ្រាន់តែព្រះអង្គទ្រង់ឆាន់ទតឃើញមួយរំពេច ដំបៅដែលធំដល់ម្ល៉ោះក៏ដុះសាច់សះជាមានសម្បុរល្អមានពេមដុះពេញឡើងវិញ (អ្នកចាំងនោះ)មានចិត្តរីករាយខ្ពស់ឡើង ក៏អង្គាសខាទនីយភោជនីយាហារ

สหาตฺถา สนฺตปฺปิตฺวา สมฺปวาเรตฺวา ภควนฺตํ ภุตฺตาวึ ๑ ๑ ๑

(បន្ថែមចំអាប) ដ៏ឆ្ងាញ់ពីសាវដោយ ។ ចំពោះព្រះកិកុសង្ឃមាន
ព្រះពុទ្ធជាប្រធាន ឲ្យឆ្អែតស្កប់ស្កល់ ត្រាតែដល់លោកប្រែកែកលែង
ទទួលទៀត លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សោយស្រេច លែងលូកព្រះ
ហស្តទៅក្នុងបាត្រហើយ ក៏នាំគ្នាអង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លំដាប់នោះ ព្រះ
មានព្រះភាគបានញុំាងសុប្បិយឧបាសកនឹងសុប្បិយាឧបាសិកា ឲ្យឃើញ
ប្លាស ឲ្យកាន់យកតាម ឲ្យអាចហាន ឲ្យរីករាយ ដោយធម្មីកថាហើយ
ក៏ទ្រង់ក្រោកចាកអាសនៈចៀសចេញទៅ ។

(១០៧) ព្រោះនិទានេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគ
ទ្រង់ឲ្យប្រជុំកិកុសង្ឃហើយត្រាស់សួរពួកកិកុថា ម្នាលកិកុទាំងឡាយ កិកុ
ណាសូមសាប់អំពីសុប្បិយាឧបាសិកា ។ កាលបើព្រះដ៏មានព្រះភាគ
ត្រាស់សួរយ៉ាងនេះហើយ កិកុនោះក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះ
ថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គបានសូមសាប់អំពីសុប្បិយាឧបា-
សិកា ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលកិកុ អ្នកឲ្យគេនាំយកសាប់
មកហើយឬនៅ ។ កិកុនោះក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ
ខ្ញុំព្រះអង្គបានឲ្យគេនាំយកសាប់នោះមកហើយ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា

ตุ์ กิตฺตเต ฯ ปริกุญฺชมา กตกาเต ฯ ปฏิเวกฺขิ ตุ์ กิตฺตเต ฯ ฉามา กตกา ปฏิเวกฺขิฏฺฐ ฯ ริตรหิ ตุโฺก กตกา กเฐ หิ ฉาม ตุ์ เมาะยปุริส อปฺปฏิเวกฺขิตฺวา มิสา ปริกุญฺชิสฺสสิ มนุสฺสมิสา เอา ตยา เมาะย-ปุริส ปริกุตฺตุ์ เนตา เมาะยปุริส อปฺปสชฺชาย ก ปสาทาย ฯ เป ฯ ริตรหิตฺวา ธมฺมี กเฐ กตฺวา กิตฺตุ อามนฺเตสิ สนฺติ กิตฺตเว มนุสฺสา สทฺธา ปสนฺนา เตหิ อตฺตโนปิ มิสานิ ปริจฺจตฺตานิ น กิตฺตเว มนุสฺส-มิสา ปริกุญฺชิตพฺพ์ เยา ปริกุญฺเชยฺย อาปตฺติ ถุลฺลจฺจ-ยสฺส ฯ น จ กิตฺตเว อปฺปฏิเวกฺขิตฺวา มิสา ปริกุญฺชิตพฺพ์ เยา ปริกุญฺเชยฺย อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺสาติ ฯ

[๑๐๘] เตน เอา ปน สมเยน ราชา หตฺถี มาเรติ ฯ มนุสฺสา ทุฏฺฐิกฺเก หตฺถิมิสา ปริกุญฺชิตฺวา กิตฺตุ์ ปิณฺฑาย จรนฺตา หตฺถิมิสา เนนฺติ ฯ กิตฺตุ หตฺถิมิสา

ម្នាលកិកុ្ខ អ្នកបានឆាន់ហើយឬនៅ ។ កិកុ្ខនោះក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គបានឆាន់ហើយ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលកិកុ្ខ (មុនដែលនឹងឆាន់) អ្នកបានពិចារណាដែរឬទេ ។ កិកុ្ខនោះក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គមិនបានពិចារណាទេ ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលថា នែមោឃបុរស អ្នកឯងមិនសមបើនឹងមិនពិចារណាហើយហ៊ានឆាន់សាច់ (ដូច្នេះ) សោះ ម្នាលមោឃបុរស អ្នកឯងឆាន់សាច់មនុស្សពិតហើយ ម្នាលមោឃបុរស អំពើនេះមិននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនជ្រះថ្លាទេ ។បេ។ ទ្រង់តិះដៀលរួចហើយទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាត្រាស់ហៅកិកុ្ខទាំងឡាយមកថា ម្នាលកិកុ្ខទាំងឡាយ ពួកមនុស្សដែលមានសទ្ធា មានសេចក្តីជ្រះថ្លា មនុស្សទាំងនោះសូម្បីតែសាច់របស់ខ្លួនឯងក៏គង់នឹងលះបង់មិនបាន ម្នាលកិកុ្ខទាំងឡាយ កិកុ្ខមិនត្រូវឆាន់សាច់មនុស្សទេ កិកុ្ខណាឆាន់ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្চ័យ ។ ម្យ៉ាងទៀត ម្នាលកិកុ្ខទាំងឡាយ កិកុ្ខមិនបានពិចារណាជាមុនហើយ មិនត្រូវឆាន់សាច់ទេ កិកុ្ខណាឆាន់ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

(๑๐๘) សម័យនោះឯង មានដំរីរបស់ស្តេចស្វាប់ជាច្រើន ។ ចួនជាវេលាស្រុកអត់ជាយ មនុស្សទាំងឡាយនាំគ្នាសីសាច់ដំរី កំបានប្រគេនសាច់ដំរីដល់ពួកកិកុ្ខដែលត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាត ។ កិកុ្ខទាំងឡាយ

ปริกุญฺฉติ ฯ มนุสฺสา ขุชฺฌายนฺติ ขียนฺติ วิหาเยนฺติ กถํ หิ นาม สมณา สกฺยปุตฺติยา หตฺถิมํสํ ปริกุญฺ-ฉิสฺสนฺติ ภวิสฺสติ หตฺถี สเจ ภวา ชาเนยฺย น เตสํ[๑] อตฺตมโน อสฺสาติ ฯ ภควาโต ฯตมตฺถํ อาโรเจสุ ฯ น ภิกฺขเว หตฺถิมํสํ ปริกุญฺเฉตพฺพํ โย ปริกุญฺเฉยฺย อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺสาติ ฯ เตน โข ปน สมเยน ราชา อสฺส มารุฬฺโห ฯ มนุสฺสา ขุพฺภิกฺเข อสฺสมํสํ ปริกุญฺฉนฺติ ภิกฺขูนํ ปิณฺฑาย จรนฺตานํ อสฺสมํสํ เทนฺติ ฯ ภิกฺขู อสฺสมํสํ ปริกุญฺฉนฺติ ฯ มนุสฺสา ขุชฺฌายนฺติ ขียนฺติ วิหาเยนฺติ กถํ หิ นาม สมณา สกฺยปุตฺติยา อสฺสมํสํ ปริกุญฺฉิสฺสนฺติ ภวิสฺสติ อสฺส สเจ ภวา ชา-เนยฺย น เตสํ อตฺตมโน อสฺสาติ ฯ ภควาโต ฯตมตฺถํ อาโรเจสุ ฯ น ภิกฺขเว อสฺสมํสํ ปริกุญฺเฉตพฺพํ โย ปริ-กุญฺเฉยฺย อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺสาติ ฯ เตน โข ปน สม-เยน มนุสฺสา ขุพฺภิกฺเข สุนขมํสํ ปริกุญฺฉนฺติ ภิกฺขูนํ

---

๑ ฉ. เทสุ ฯ

ក៏នាំគ្នាឆាន់សាច់ដំរី ។ ពួកមនុស្សពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា ពួកសមណសក្យបុត្តមិនសមបើនឹងហ៊ានឆាន់សាច់ដំរីសោះ ដំរីក៏ជាអគ្គ (យាន) របស់ស្តេច បើស្តេចទ្រង់ជ្រាប មុខជាខ្ញាល់នឹងកិក្ខុពាំងនោះមិនខាន ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុពាំងឆ្មាយ កិក្ខុមិនត្រូវឆាន់សាច់ដំរីទេ ភិក្ខុណាឆាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ សម័យនោះឯង (មាន) សេះរបស់ស្តេចស្លាប់ជាច្រើន ។ ចួនជាវេលាស្រុកអត់ជាយ មនុស្សពាំងឆ្មាយនាំគ្នាស៊ីសាច់សេះ ក៏ជាន់ប្រគេនសាច់សេះដល់ពួកភិក្ខុដែលត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាត ។ ភិក្ខុពាំងឆ្មាយក៏នាំគ្នាឆាន់សាច់សេះ ។ ពួកមនុស្សពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា ពួកសមណសក្យបុត្តមិនសមបើនឹងហ៊ានឆាន់សាច់សេះទេ ព្រោះសេះជាអគ្គ (យាន) របស់ស្តេចដែរ បើស្តេចទ្រង់ជ្រាបមុខជាខ្ញាល់នឹងភិក្ខុពាំងនោះមិនខាន ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុពាំងឆ្មាយ ភិក្ខុមិនត្រូវឆាន់សាច់សេះទេ ភិក្ខុណាឆាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ សម័យនោះឯង វេលាស្រុកអត់ជាយ មនុស្សពាំងឆ្មាយនាំគ្នាស៊ីសាច់ឆ្កែ ក៏ជាន់ប្រគេនសាច់ឆ្កែដល់ពួកភិក្ខុដែលត្រាច់ទៅ

បិណ្ឌាយ ចរន្តានំ សុនខមំសំ ខេត្តំ ។ តំក្ខ សុន-
ខមំសំ បរិភុញ្ជន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិចា-
ចេន្តិ កថំ ហិ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា សុន-
ខមំសំ បរិភុញ្ជិស្សន្តិ ជេកុដ្ឋោ សុនខោ បដិក្កូលោតិ ។
ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន តំក្ខវ សុនខមំសំ
បរិភុញ្ជិតព្ពំ យោ បរិភុញ្ជេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។
តេន ខោ បន សមយេន មនុស្សា ទុព្ភិក្ខេ អហិ-
មំសំ បរិភុញ្ជន្តិ តិក្ខត្តុំ បិណ្ឌាយ ចរន្តានំ អហិមំសំ
ខេត្តំ ។ តំក្ខ អហិមំសំ បរិភុញ្ជន្តិ ។ មនុស្សា
ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិចាចេន្តិ កថំ ហិ នាម សមណា
សក្យបុត្តិយា អហិមំសំ បរិភុញ្ជិស្សន្តិ ជេកុដ្ឋោ អហិ
បដិក្កូលោតិ ។ សុបស្សាបិ ជាតកជា យេន ភគវា
តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯតមត្ថំ
អដ្ឋាសិ ។ ឯតមត្ថំ បិតោ ខោ សុបស្សា ជាតកជ
ភគវន្តំ ឯតទវោច សន្តិ ភន្តេ ជាតា អសទ្ធា អប្ប-
សន្នា តេ អប្បមត្តកេបិ តិក្ខ វិហេឋេយ្យុំ សាធុ
ភន្តេ អយ្យា អហិមំសំ ន បរិភុញ្ជេយ្យុន្តិ ។ អថខោ

ភេសជ្ជក្ខន្ធកៈ ពោលអំពីសាច់ដែលមិនគួរ

បិណ្ឌបាត ។ កិក្ខុទាំងឡាយក៏នាំគ្នាធាន់សាច់ឆ្កែ ។ ពួកមនុស្សពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា ពួកសមណសក្យបុត្តមិនសមបើនឹងហាន ធាន់សាច់ឆ្កែសោះ ព្រោះឆ្កែជាសត្វគួរខ្ពើមរអើម ។ កិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ កិក្ខុមិនត្រូវធាន់សាច់ឆ្កែទេ កិក្ខុណាធាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ សម័យនោះឯង ពេលស្រុកអត់ឃ្មុំ មនុស្សទាំងឡាយស៊ីសាច់ពស់ ក៏ចាប់ចែនសាច់ពស់ដល់ពួកកិក្ខុដែលត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាត ។ កិក្ខុទាំងឡាយក៏នាំគ្នាធាន់សាច់ពស់ ។ ពួកមនុស្សពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា ពួកសមណសក្យបុត្តមិនសមបើនឹងហានធាន់សាច់ពស់សោះ ព្រោះពស់ជាសត្វគួរខ្ពើមរអើម ។ ចំណែកខាងស្តេចនាគឈ្មោះសុបស្សបានចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះ-ភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគហើយឋិតនៅក្នុងទីសមគួរ ។ លុះសុបស្សនាគពឋិតនៅក្នុងទីសមគួរហើយ បានក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន នាគទាំងឡាយជាសត្វគ្មានសទ្ធា គ្មានសេចក្តីជ្រះថ្លាទេ ក្រែងពួកនាគទាំងនោះបៀត-បៀនកិក្ខុទាំងឡាយខ្លះមិនខាន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គសូមអង្វរ សូមកុំឲ្យលោកម្ចាស់ទាំងឡាយធាន់សាច់ពស់ឡើយ ។ លំដាប់នោះ

ภควา สุปสฺสึ ราชกุมารํ ธมฺมิยา กถาย สนฺทสฺเสสิ สมาทปเยสิ สมุตฺเตชเยสิ สมฺปหํเสสิ ฯ อถโข สุปสฺสี ราชกุมาโร ภควตา ธมฺมิยา กถาย สนฺทสฺสิโต สมาทปิโต สมุตฺเตชิโต สมฺปหํสิโต ภควนฺตํ อภิวาเทตฺวา ปทกฺขิณํ กตฺวา ปกฺกามิ ฯ อถโข ภควา ฯตสฺมึ ขเณ ฯตสฺมึ มุหุตฺเต อุทานวเสน ธมฺมึ กถึ กตฺวา ภิกฺขู อามนฺเตสิ น ภิกฺขเว อหิเตสินา ปริกุญฺเตน ภวิตพฺพํ โย ปริกุญฺเยฺย อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺสาติ ฯ เตน โข ปน สมเยน ลุทฺธกา[๑] สีหึ หนฺตฺวา สีหเสสกํ ปริกุญฺฉิ ภิกฺขูนํ ปิฏฺฐิยา จรนฺตานํ สีหเสสกํ เธติ ฯ ภิกฺขู สีหเสสกํ ปริกุญฺเตฺวา อาเรเก วิหรนฺติ ฯ สีหา สีหเสสเกน ภิกฺขู ปริหาเรนฺติ ฯ ภควาโต ฯตมตฺถํ อาโรเจสุ ฯ น ภิกฺขเว สีหเสสกํ ปริกุญฺเตฺวา ภวิตพฺพํ โย ปริกุญฺเยฺย อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺสาติ ฯ เตน โข ปน สมเยน ลุทฺธกา ฉฺปิ หนฺตฺวา ฉฺปิ สเสสกานิ ปริกุญฺฉิ ภิกฺขูนํ ปิฏฺฐิยา จรนฺตานํ ฉฺปิ สเสสกานิ เธติ ฯ ภิกฺขู ฉฺปิ สเสสกานิ ปริกุญฺเตฺวา อาเรเก วิหรนฺติ ฯ

---

๑ ฉ. ลุทฺทกา ฯ

ព្រះមានព្រះភាគញុំងសុបស្សនាគារជ ឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យកាន់យកតាម ឲ្យអាចហាន ឲ្យរីករាយដោយធម្មីកថាហើយ ។ លុះសុបស្សនាគារជដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យកាន់យកតាម ឲ្យអាចហាន ឲ្យរីករាយដោយធម្មីកថាហើយ ក៏ផ្ចាយបន្ទំព្រះដ៏មានព្រះភាគធ្វើប្រទក្សិណចៀសចេញទៅ ។ ព្រោះនិទានេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាហើយ ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវនាន់សាច់ពស់ទេ ភិក្ខុណានាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ សម័យនោះឯង ពួកព្រានសម្លាប់សត្វសីហៈហើយសុីសាច់សីហៈ ក៏បានប្រគេនសាច់សីហៈដល់ពួកភិក្ខុដែលត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាត ។ ពួកភិក្ខុនាន់សាច់សីហៈហើយក៏ទៅនៅក្នុងវិត ។ ពួកសត្វសីហៈឆ្កុំកូនសាច់សីហៈ ក៏សម្លាប់ភិក្ខុជាច្រើន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវនាន់សាច់សីហៈទេ ភិក្ខុណានាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ សម័យនោះឯង ពួកព្រានសម្លាប់ខ្លាធំហើយសុីសាច់ខ្លាធំ ក៏បានប្រគេនសាច់ខ្លាធំដល់ពួកភិក្ខុដែលត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាត ។ ពួកភិក្ខុនាន់សាច់ខ្លាធំហើយទៅនៅក្នុងវិត ។

ព្យក្ឃា ព្យក្ឃមំសកន្តេន កិក្ខូ បរិភាសិតព្ពំ ។ កតរាសោ
ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន កិក្ខវេ ព្យក្ឃមំសំ បរិភុញ្ជិតព្ពំ
យោ បរិភុញ្ជេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។ តេន ខោ
បន សមយេន លុទ្ទកា ទីបិំ ហន្ត្វា ទីបិមំសំ បរិ-
ភុញ្ជន្តិ កិក្ខូនំ បិណ្ឌាយ ចរន្តានំ ទីបិមំសំ ទេន្តិ ។
កិក្ខូ ទីបិមំសំ បរិភុញ្ជិត្វា អរញ្ញេ វិហរន្តិ ។ ទីបិ ទីបិ-
មំសកន្តេន កិក្ខូ បរិភាសិតព្ពំ ។ កតរាសោ ឯតមត្ថំ
អារោចេសុំ ។ ន កិក្ខវេ ទីបិមំសំ បរិភុញ្ជិតព្ពំ យោ
បរិភុញ្ជេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។ តេន ខោ បន
សមយេន លុទ្ទកា អច្ឆំ ហន្ត្វា អច្ឆមំសំ បរិភុញ្ជន្តិ
កិក្ខូនំ បិណ្ឌាយ ចរន្តានំ អច្ឆមំសំ ទេន្តិ ។ កិក្ខូ
អច្ឆមំសំ បរិភុញ្ជិត្វា អរញ្ញេ វិហរន្តិ ។ អច្ឆា អច្ឆមំស-
កន្តេន កិក្ខូ បរិភាសិតព្ពំ ។ កតរាសោ ឯតមត្ថំ អារោចេ-
សុំ ។ ន កិក្ខវេ អច្ឆមំសំ បរិភុញ្ជិតព្ពំ យោ បរិភុញ្ជេយ្យ
អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន
លុទ្ទកា តរច្ឆំ ហន្ត្វា តរច្ឆមំសំ បរិភុញ្ជន្តិ កិក្ខូនំ

ភេសជ្ជក្ខន្ធកៈ ពោលអំពីសាច់ដែលមិនគួរ

ពួកខ្លាធំបានឆុំកូនសាច់ខ្លាធំក៏សម្លាប់កិកុជាច្រើន ។ កិកុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលកិកុទាំងឡាយ កិកុមិនត្រូវឆាន់សាច់ខ្លាធំទេ កិកុណាឆាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ សម័យនោះឯង ពួកព្រានសម្លាប់ខ្លាដំបងហើយស៊ីសាច់ខ្លាដំបង ក៏បានប្រគេនសាច់ខ្លាដំបងដល់ពួកកិកុដែលត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាត ។ ពួកកិកុឆាន់សាច់ខ្លាដំបងហើយ ក៏ទៅនៅក្នុងវៃព្រៃ ។ ពួកខ្លាដំបងបានឆុំកូនសាច់ខ្លាដំបងក៏សម្លាប់កិកុជាច្រើន ។ កិកុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលកិកុទាំងឡាយ កិកុមិនត្រូវឆាន់សាច់ខ្លាដំបងទេ កិកុណាឆាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ សម័យនោះឯង ពួកព្រានសម្លាប់សត្វខ្លាឃ្មុំហើយស៊ីសាច់ខ្លាឃ្មុំ ក៏បានប្រគេនសាច់ខ្លាឃ្មុំដល់ពួកកិកុដែលត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាត ។ ពួកកិកុឆាន់សាច់ខ្លាឃ្មុំហើយក៏ទៅនៅក្នុងវៃព្រៃ ។ ពួកខ្លាឃ្មុំបានឆុំកូនសាច់ខ្លាឃ្មុំហើយក៏សម្លាប់កិកុជាច្រើន ។ កិកុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កិកុមិនត្រូវឆាន់សាច់ខ្លាឃ្មុំទេ កិកុណាឆាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ សម័យនោះឯង ពួកព្រានសម្លាប់សត្វឆ្កែវៃព្រៃហើយស៊ីសាច់ឆ្កែវៃព្រៃ ក៏បានប្រគេនសាច់

ปิณฺฑาย จรนฺตสฺส สญฺญมตฺถาย เจตสา ฯ ภิกฺขุ สญฺญมตฺถาย ภุญฺชิตพฺพา อญฺเญ วิหารนฺติ ฯ สญฺญา สญฺญมตฺถาย เจตสา ภิกฺขุ ปริภาเตนฺติ ฯ ภควาเตา ปฏิสงฺขา อาโรเจสุ ฯ น ภิกฺขเว สญฺญมตฺถาย ปริภุญฺชิตพฺพา โย ปริภุญฺเชยฺย อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺสาติ ฯ

สุปฺปิยภาณวาโร ทุติโย ฯ

[๑๐๙] อถโข ภควา พาราณสิยํ ยถาภิรนฺตํ วิหริตฺวา เยน อนฺธกวินฺทํ เตน จาริกํ ปกฺกามิ มหตา ภิกฺขุสงฺฆเน สทฺธึ อฑฺฒเตลสเตหิ ภิกฺขุสเตหิ ฯ เตน โข ปน สมเยน ฉานปทา มนุสฺสา พหุ โลณญฺจ เตลญฺจ ตณฺฑุลญฺจ ขาทนียญฺจ สกเฏสุ อาโรเปตฺวา ตุนฺทวฺยมุขสฺส ภิกฺขุสงฺฆสฺส ปิฏฺฐโต ปิฏฺฐโต อนุพนฺธา โหนฺติ ยถา ปฐมาย ลภิสฺสาม ตถา ภตฺตํ ภิกฺขาจริยาย ปญฺญเปตฺวานิ จ วิยาสาเทสฺสามานิ ฯ อถโข ภควา อนุปุพฺเพน จาริกํ จรมาโน เยน อนฺธกวินฺทํ ตทวสริ ฯ อถโข อญฺญตรสฺส พฺราหฺมณสฺส ปฐมาย อลภนฺตสฺส ฉาตชฺฌตฺตสฺส อโหสิ อนิกามา[๑] เม ภูมิ

๑ ฉ. อกามา ฯ

ឆ្កែត្រៃដល់ពួកកិក្ខុដែលត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាត ។ កិក្ខុទាំងឡាយធាន់សាច់ឆ្កែត្រៃហើយក៏ទៅនៅក្នុងត្រៃ ។ ពួកឆ្កែត្រៃបានធុំក្លិនសាច់ឆ្កែត្រៃហើយក៏សម្លាប់កិក្ខុជាច្រើន ។ កិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ កិក្ខុមិនត្រូវធាន់សាច់ឆ្កែត្រៃទេ កិក្ខុណាធាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

ចប់ សុប្បិយភាណវារៈ ទី ២ ។

(๑๐๙) គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់ទៀបក្រុងពារាណសីសម្គួរតាមព្រះអធ្យាស្រ័យហើយ ក៏យាងចេញទៅកាន់ចារិកនៃអន្តរាវិនូប្រទេស ជាមួយនឹងកិក្ខុសង្ឃជាច្រើនប្រមាណមួយពាន់ពីររយហាសិបរូប ។ សម័យនោះឯង ពួកមនុស្សអ្នកជនបទបានផ្តុំកអម្បិលខ្លះ ស្រែងខ្លះ អង្កាខ្លះ ខាទនីយៈខ្លះ ក្នុងវរេះទាំងឡាយហើយក៏បរទៅតាមក្រោយ ។ កិក្ខុសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន ។ ពួកមនុស្សអ្នកស៊ីដែលប្រមាណជុំវិញនាក់ក៏គិតគ្នាថា (បើ) ពួកយើងបានលំដាប់ (វេន) នៃកត្តុកង្គកាលណា នឹងធ្វើកត្តុកង្គកាលនោះ ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិកតាមលំដាប់ ក៏បានដល់ទៅអន្តរាវិនូប្រទេសនោះ ។ លំដាប់នោះ កាលព្រាហ្មណ៍ម្នាក់មិនបានលំដាប់ (វេន) នៃកត្តុ ក៏មានសេចក្តីរិះគិតយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញបានដើរតាមកិក្ខុសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន

មាសានំ ពុទ្ធប្បមុខំ តិក្ខុសង្ឃំ អនុពន្ធិស្សយនា បដិថា-
ដឹ លភិស្សាមិ តនា កតុំ ការិស្សាមីតិ ន ច មេ បដិថាដិ
លព្ភតិ អហាញ្ហិ ឯកកោ ពហុ ច មេ ឃរាសនេ
ហាយតិ យន្នូនាហំ កត្តព្ពំ ឯលោកេយ្យំ យំ កត្តព្ពេ
ឆាស្ស តំ បដិយាទេយ្យន្តិ ។ អថខោ សោ ព្រាហ្មណោ
កត្តព្ពំ ឯលោកេន្តោ ទ្វេ ឆាន្តិស្ស យាគុញ្ច មធុគោឡ-
កញ្ច ។ អថខោ សោ ព្រាហ្មណោ យេនាយស្មា អានន្ទោ
តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ អានន្ទំ ឯតទវោច
ឥធ មេ ភោ អានន្ទ បដិថាដឹ អលភន្តស្ស ឯតទហោសិ
អដិតាដិ ខោ មេ ទ្វេ មាសានំ ពុទ្ធប្បមុខំ តិក្ខុសង្ឃំ
អនុពន្ធិស្ស យនា បដិថាដឹ លភិស្សាមិ តនា កតុំ ការិ-
ស្សាមីតិ ន ច មេ បដិថាដិ លព្ភតិ អហាញ្ហិ ឯកកោ
ពហុ ច មេ ឃរាសនេ ហាយតិ យន្នូនាហំ កត្តព្ពំ
ឯលោកេយ្យំ យំ កត្តព្ពេ ឆាស្ស តំ បដិយាទេយ្យន្តិ

ជាង ๒ ខែហើយ ដោយប៉ងថា បើអាត្មាអញបានលំដាប់ (វេន) នៃ
កត្តកង់កាលណា នឹងធ្វើកត្តកង់កាលនោះ ឥឡូវលំដាប់ (វេន) នៃកត្ត
អាត្មាអញមិនទាន់បាននៅឡើយ ខ្លួនអញទៀតសោតក៏តែម្នាក់ឯង គាំង
ប្រយោជន៍ខាងឃ្លាសរបស់អាត្មាអញទៀតក៏សាបសូន្យទៅជាច្រើន បើ
ដូច្នោះមានតែគួរអាត្មាអញទៅត្រួតមើលភេងកត្ត រត្តិណាគ្មានកង់ភេងកត្ត
អាត្មាអញក៏នឹងតាក់តែងនូវវត្តនោះ ។ លុះដល់ព្រាហ្មណ៍នោះទៅ
មើលភេងកត្តក៏មិនឃើញវត្តពីរយ៉ាង គឺបបរនឹងនំមានរសផ្អែមឡើយ[1] ។
ទើបព្រាហ្មណ៍នោះចូលទៅកាន់ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅដល់
ហើយនិយាយនឹងព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអានន្ទដ៏ចំរើន
កាលខ្ញុំកុរណាមិនបានលំដាប់ (វេន) នៃកត្តកង់ទីនេះ ក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះ
យ៉ាងនេះថា អាត្មាអញដើរតាមកិក្កុសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធានជាង ๒ ខែ
ហើយ ដោយប៉ងថា (បើ)អាត្មាអញបានលំដាប់(វេន)នៃកត្តកង់ពេលណា
នឹងធ្វើកត្តកង់ពេលនោះ ឥឡូវអាត្មាអញមិនទាន់បានលំដាប់(វេន)នៃកត្ត
នៅឡើយ ខ្លួនអញទៀតសោតក៏តែម្នាក់ឯង គាំងប្រយោជន៍ខាងឃ្លាស
របស់អញទៀតក៏សាបសូន្យទៅជាច្រើន បើដូច្នោះមានតែគួរអាត្មាអញ
ទៅត្រួតមើលភេងកត្ត រត្តិណាគ្មានកង់ភេងកត្ត អាត្មាអញនឹងតាក់តែង

---

๑ ក្នុងដីកាថា ទំនៃលេណ្ឌយដោយវត្ថុមានស្ករជាដើម ។

สเจ ขเว อยนฺ เตน อาทินฺโน ภณฺฑกฺโก ปุเนเทวเตฺวว
วทติ มยา ตุยฺหนฺ ทินฺนปุพฺพนฺ ตยา ปฏิคฺคหิตปุพฺพนฺ
สเจปิ ตสฺส ปริโภคปฺปโหนกนฺ ตสฺส ปริโภคปฺปโหนกนฺ
ปฏิคฺคเหตฺวา ปริภุญฺชิตพฺพนฺ ฯ เตนปิ พฺราหฺม-
ณา ภควนฺตนฺ ปฏิปุจฺฉิตพฺพนฺ ฯ อถโข อายสฺมา
อานนฺโท ภควโต ปตฺตมทาสิ ฯ เตนปิ
อานนฺท ปฏิคฺคเหตฺวนฺติ ฯ เตนหิ พฺราหฺมณ ปฏิ-
คฺคเหตฺวาติ ฯ อถโข สเจ พฺราหฺมโณ ตสฺส
ปตฺตสฺส อนฺตเรน ปหฺมนฺ คจฺเฉยฺย ปฏิคฺคหิตเกเยว
ปฏิคฺคหิตเกติ ภควโต อุปนาเมยฺย ปฏิคฺคณฺหาตุ
เม ภนฺเต ภควาติ ยาวตฺติกา ปฏิคฺคหิตกา ภวนฺติ ฯ เต-
นหิ พฺราหฺมณ ตีณิ ขณฺฑานิ เทหีติ ฯ ตีณิ ขณฺฑานิ ฉฑฺเฑตฺวา
น ปฏิคฺคณฺเหยฺย ฯ ปฏิคฺคณฺเหยฺย ตีณิ ขณฺฑานิ ฉฑฺเฑตฺวา ปตฺตนฺ ฯ

វត្តុនោះ (យ៉ាងនេះ) បពិត្រព្រះអានន្ទដ៏ចំរើន កាលខ្ញុំព្រះករុណា
ទៅមើលភេងកត្ត មិនបានឃើញវត្តុពីយ៉ាង គឺបបរនឹងនំមានរសផ្អែម
ឡើយ បពិត្រព្រះអានន្ទដ៏ចំរើន បើខ្ញុំករុណាតាក់តែងបបរនឹងនំមានរស
ផ្អែមមកថ្វាយ ព្រះគោតមដ៏ចំរើនទ្រង់ទទួលរបស់ខ្ញុំករុណាដែរឬ ។ ព្រះ
អានន្ទក្រាបថា ម្នាលព្រាហ្មណ៍ បើដូច្នោះចាំអាត្មាទូលសួរព្រះដ៏មានព្រះ
ភាគសិន ។ លំដាប់នោះ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុបានក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ
ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលអានន្ទ បើដូច្នោះ
ឲ្យព្រាហ្មណ៍នោះតាក់តែងចុះ ។ ទើបព្រះអានន្ទទៅក្រាបព្រាហ្មណ៍
ថា ម្នាលព្រាហ្មណ៍ បើដូច្នោះ អ្នកចូរតាក់តែងចុះ ។ លុះពត្រីនោះ
កន្លងទៅហើយ ឯព្រាហ្មណ៍នោះតាក់តែងបបរនឹងនំមានរសផ្អែមជាច្រើន
ក៏បានបង្អោនថ្វាយចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគហើយទូលថា សូមព្រះ
គោតមដ៏ចំរើនទ្រង់ទទួលបបរនឹងនំមានរសផ្អែមរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ ។ ព្រះ
ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលព្រាហ្មណ៍ បើដូច្នោះ អ្នកចូរប្រគេន
ដល់កិក្ខុទាំងឡាយចុះ ។ ពួកកិក្ខុរង្គើសមិនហ៊ានទទួល ។ ព្រះអង្គទ្រង់
ត្រាស់ថា ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរទទួលចុះ ចូរឆាន់ចុះ ។

អថខោ សោ ព្រាហ្មណោ ពុទ្ធប្បមុខំ ភិក្ខុសង្ឃំ បហូតាយ យាគុយា ច មធុផាណិតេន ច សហត្ថា សន្តប្បេត្វា សម្បវារេត្វា ភគវន្តំ ឆោតហត្ថំ ឯឝីតបត្តចាណឺ ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នំ ខោ តំ ព្រាហ្មណំ ភគវា ឯតទវោច ទសយិមេ[1] ព្រាហ្មណ អានិសំសា យាគុយា កតមេ ទស យាគុំ ទេន្តោ អាយុំ ទេតិ វណ្ណំ ទេតិ សុខំ ទេតិ ពលំ ទេតិ បដិភាណំ ទេតិ យាគុ បីតា ខុទំ បដិ-ហរតិ បិបាសំ បដិវិនោទេតិ វាតំ អនុលោមេតិ វត្ថឹ សោធេតិ អាមាវសេសំ ចាចេតិ ឥមេ ខោ ព្រាហ្មណ ទសានិសំសា យាគុយាតិ ។

(๑๑๐) យោ សញ្ញតានំ បរទត្តភោជិនំ
កាលេន សក្កច្ច ទទាតិ យាគុំ
ទសស្ស ហានានិ អនុប្បវេច្ឆតិ
អាយុញ្ច វណ្ណញ្ច សុខំ ពលញ្ច
បដិភាណមស្ស ឧបជាយតេ តតោ

---

๑ ឱ. ទសិមេ ។

ព្រាហ្មណ៍នោះអង្គាសតិក្ខសង្ឃមានព្រះពុទ្ធអង្គជាប្រធានដោយបបរទន់ៗ
មានរសផ្អែមជាច្រើនដោយដៃរបស់ខ្លួន ឲ្យឆ្អែតស្កប់ស្កល់ គ្រាតែលោក
ប្រកែកលែងទទួលទៀត លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់លាងព្រះហស្ត
សើចលែងលូកទៅក្នុងបាត្រហើយ (ព្រាហ្មណ) ក៏អង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។
លុះព្រាហ្មណ៍នោះអង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់មាន
បន្ទូលដូច្នេះថា ម្នាលព្រាហ្មណ៍ អានិសង្សបបរនេះមាន ១០ យ៉ាង អា-
និសង្សបបរ ១០ យ៉ាងនោះតើដូចម្តេច គឺបុគ្គលអ្នកឲ្យបបរឈ្មោះថា ឲ្យ
អាយុ ១ ឲ្យពណ៌សម្បុរ ១ ឲ្យសេចក្តីសុខ ១ ឲ្យកំឡាំងកាយ ១ ឲ្យ
ប្រាជ្ញា ១ បបរដែលបុគ្គលហុតទៅហើយរមែងហាមយាត់សេចក្តីឃ្លាន ១
បន្ទោបង់សេចក្តីស្រេក ១ ញុំាងខ្យល់ឲ្យដើរទៅស្រួល ១ ញុំាងសរសៃ
ឲ្យស្អាត ១ ញុំាងអាហារថ្មីដ៏សេសសល់ឲ្យរលួយ ១ ម្នាលព្រាហ្មណ៍
អានិសង្សបបរមាន ១០ យ៉ាងនេះឯង ។

(๑๑๐) ជនណាបានឲ្យបបរដោយគោរពដល់ពួកសមណៈ
ដែលជាអ្នកសង្រួម អ្នកបរិភោគតែជនដែលអ្នកដទៃឲ្យ ក្នុង
កាលដ៏គួរ (ជននោះ) ឈ្មោះថា ឲ្យនូវហេតុនៃអានិសង្ស
ទាំង ១០ យ៉ាង គឺ អាយុ ១ ពណ៌សម្បុរ ១ សេចក្តីសុខ ១
កំឡាំងកាយ ១ ប្រាជ្ញារបស់បុគ្គលនោះតែងកើតឡើង ១

ខុទ្ទំ បិចាសំ ឥមេនេតំ ភតំ
សោនេតំ វត្ថំ បរិណាមេតំ ភត្តំ ។
កេសញ្ជមេតំ សុភតេន វណ្ណិតំ ។
តស្មា ហិ យាតុំ អលមេវ ជាតុំ
និច្ចំ មនុស្សេន សុខត្ថិកេន
និព្ភានិ ភ បត្ថយតា សុខានិ
មនុស្សសោភគ្គតមិច្ឆតា[1] ភតំ ។

(๑๑๑) អថខោ ភគវា តំ ព្រាហ្មណំ ឥមាហិ គាថាហិ អនុមោទិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា បក្កាមិ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បការណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ យាតុញ្ច មនុគោទ្ធកញ្ចាតិ ។

(๑๑๒) អស្សោសុំ ខោ មនុស្សា ភគវតា កិរ ភិក្ខូនំ យាតុ អនុញ្ញាតា មនុគោទ្ធកញ្ចាតិ ។ តេ កាលស្សេវ គោដ្ឋយាតុំ បដិយាទេន្តិ មនុគោទ្ធកញ្ច ។ ភិក្ខូ កាលស្សេវ គោដ្ឋយាតុយោ ជាតា មនុគោទ្ធកេន

---

๑ ម. មនុស្សសោភាគ្យតំ ។ ឥច្ឆតាតិ ពត្តព្ពេ ឥច្ឆតេ ទិស្សតិ ។

បបវរនោះតែងកំចាត់បង់សេចក្តីឃ្លាន ១ សេចក្តីស្រេក ១ នឹងញាំងខ្យល់ (ឲ្យបានដើរស្រួល) ១ ញាំងសរសៃឲ្យស្អាត ១ ញាំងកត្តឲ្យរលួយ ១។ នេះជាកេសផ្លៈដែលព្រះសុគតទ្រង់សរសើរហើយ។ ព្រោះហេតុនោះ អ្នកមានសេចក្តីត្រេកអរចង់បានសេចក្តីសុខជារបស់មនុស្សក្តី ប្រាថ្នាសេចក្តីសុខជារបស់ទិព្វក្តី ចង់បានសេចក្តីល្អរុងរឿងក្នុងមនុស្សក្តី គួរឲ្យបបវរជានិច្ចចុះ។

(១១១) លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់អនុមោទនាចំពោះព្រាហ្មណ៍នោះដោយគាថាទាំងនេះហើយ ទ្រង់ក្រោកចាកអាសនៈយាងចេញទៅ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាហើយត្រាស់ហៅពួកភិក្ខុមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត (ឲ្យភិក្ខុនាន់) បបវនីឯនំមានរសផ្អែមបាន។

(១១២) ពួកមនុស្សបានឮដំណឹងថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាតបបវនីឯនំមានរសផ្អែមដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ (ដូច្នោះ) ហើយ។ មនុស្សទាំងនោះក៏នាំគ្នាគាក់តែងបបវកោដ្ឋ[1] នឹងនំមានរសផ្អែម ពីព្រឹកព្រហាម (មកប្រគេនភិក្ខុទាំងឡាយ)។ ពួកភិក្ខុបានឆាន់បបវកោដ្ឋ

---

១ បបវដែលគេធ្វើអំពីភោជនទាំង ៥ គឺបាយ ១ នំស្រែះ ១ នំក្បែរ ១ ត្រី ១ សាច ១ ដែលនាំឲ្យកើតបបវរណា តាមសិក្ខាបទទី ៥ នៃភោជនវគ្គ។

ច កត្តុកេ ន ចិត្តរូបំ កុញ្ជន្តិ ។ តេន ខោ បន សម-
យេន អញ្ញតរេន តវុណប្បសន្នេន មហាមត្តេន ស្វាត-
នាយ ពុទ្ធប្បមុខោ ភិក្ខុសង្ឃោ និមន្តិតោ ហោតិ ។
អថខោ តស្ស តវុណប្បសន្នស្ស មហាមត្តស្ស ឯតទហោ-
សិ យន្នូនាហំ អឌ្ឍតេលសន្នំ ភិក្ខុសតានំ អឌ្ឍតេ-
លសានិ មំសថាលីសតានិ បដិយាទេយ្យំ ឯកមេកស្ស
ភិក្ខុនោ ឯកមេកំ មំសថាលិំ ឧបនាមេយ្យន្តិ ។ អថ-
ខោ សោ តវុណប្បសន្នោ មហាមត្តោ តស្សា រត្តិយា
អច្ចយេន បណីតំ ខាទនីយំ ភោជនីយំ បដិយាទាបេត្វា
អឌ្ឍតេលសានិ ច មំសថាលីសតានិ ភតវាតោ កាលំ
អារោចាបេសិ កាលោ ភន្តេ និដ្ឋិតំ ភត្តន្តិ ។ អថខោ
ភគវា បុព្ពណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ
យេន តស្ស តវុណប្បសន្នស្ស មហាមត្តស្ស និវេសនំ
តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ និសីទិ
សទ្ធឹ ភិក្ខុសង្ឃេន ។ អថខោ សោ តវុណប្បសន្នោ
មហាមត្តោ ភត្តុក្ខេ ភិក្ខូ បវារេសិ ។ ភិក្ខូ ឃវមាហំសុ

នឹងនំមានរសផ្អែមឆ្អែតពីព្រឹកព្រហាមហើយ លុះទៅនាន់ក្នុងភេងកត្តទៀត ក៏មិនបានឆ្ងាញ់ពីសា ។ សម័យនោះឯង មានមហាមាត្យម្នាក់ជាអ្នកមានសេចក្តីជ្រះថ្លាថ្មី (មិនទាន់មុតមាំ) បាននិមន្តភិក្ខុសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធានទុកដើម្បីនាន់ក្នុងថ្ងៃស្អែក ។ លំដាប់នោះ មហាមាត្យអ្នកមានសេចក្តីជ្រះថ្លាថ្មីនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា បើដូច្នោះមានតែគួរអាត្មាអញគាក់តែងចង្ហាន់សាច់ចំនួនមួយពាន់ពីរយហាសិបសម្រាប់ (ឲ្យល្មម) ដល់ភិក្ខុមួយពាន់ពីរយហាសិបរូប ហើយប្រគេនចង្ហាន់សាច់មួយសម្រាប់ ។ ដល់ភិក្ខុមួយរូប ។ ។ ឯមហាមាត្យអ្នកមានសេចក្តីជ្រះថ្លាថ្មីនោះ លុះកន្លងរាត្រីនោះទៅក៏បានគាក់តែងខាទនីយភោជនីយៈដ៏ខ្ពង្គម នឹងចង្ហាន់សាច់មួយពាន់ពីរយហាសិបសម្រាប់ ហើយក៏ប្រើបម្រើឲ្យទៅក្រាបបង្គំទូលពេលនាន់ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ពេលនេះល្មមហើយ ភត្តសម្រេចហើយ ។ គ្រានោះ ពេលព្រឹកព្រហាមព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ស្បង់ហើយប្រដាប់ដោយចាត្តនឹងចីវរយាងទៅកាន់ផ្ទះមហាមាត្យអ្នកមានសេចក្តីជ្រះថ្លាថ្មីនោះ លុះយាងទៅដល់ហើយទ្រង់គង់លើអាសនៈដែលគេរៀបចំថ្វាយ មួយអន្ទឹងដោយភិក្ខុសង្ឃ ។ ឯមហាមាត្យអ្នកមានសេចក្តីជ្រះថ្លាថ្មីនោះបានអង្គាសពួកភិក្ខុក្នុងភេងកត្ត ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបាននិយាយយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោ អ្នកបូរ

ថោកំ អាវុសោ នេហិ ថោកំ អាវុសោ នេហីតិ ។ មា
ខោ តុម្ហេ ភន្តេ អយំ តវុណាបស្សន្ទោ មហាមត្តោតិ ថោ-
កំ ថោកំ បដិក្កណ្ហាថ ៣ហុំ មេ ខាទនីយំ ភោជនីយំ
បដិយត្តំ អឌ្ឍតេលសានិ ច មំសថាតីសតានិ ឯកមេ-
កស្ស កិក្ខុនោ ឯកមេកំ មំសថាតឹ ឧបឌាមេស្សាមិ
បដិក្កណ្ហាថ ភន្តេ យាវឌត្តន្តិ ។ ឧ ខោ មយំ អាវុសោ
ឯតំការណា ថោកំ ថោកំ បដិក្កណ្ហាម អបិច មយំ
ការុសេ្ស ភោជ្ជយាគុយា ឌានា មធុភោឌ្ឍភោឧ ច
តេឧ មយំ ថោកំ ថោកំ បដិក្កណ្ហាមាតិ ។ អថខោ
សោ តវុណាបស្សន្ទោ មហាមត្តោ ឧជ្ឈាយតិ ខីយតិ
វិបាចេតិ កថំ ហិ ឌាម ភន្តេ មយា ឯមន្តិតា អញ្ញេ
ភោជ្ជយាតុំ បរិភុញ្ជិស្សន្តិ ឧ ទានាហំ បដិពលោ យាវឌត្តំ
ឌាតុន្តិ ភុបិតោ អឧត្តមនោ អាសាឧឌាមេភ្នោ កិក្ខុំ
បត្តេ ឬរោន្តោ អភមាសិ ភុញ្ជថ ភ ហរថ ឯតិ ។ អថខោ
សោ តវុណាបស្សន្ទោ មហាមត្តោ ពុទ្ធបមុខំ កិក្ខុសង្ឃំ

ឲ្យ (កត្តិ) តែបន្តិចចុះ ម្នាលអាវុសោ អ្នកចូរឲ្យតែបន្តិចបានហើយ ។ មហាមាត្យនិយាយថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន សូមលោកម្ចាស់ចាំឆ្ងាយកុំទទួលកត្តិបន្តិចបន្តួចដោយគិតថា មហាមាត្យនេះមានសេចក្តីជ្រះថ្លាខ្លាំង. នឹយកោដនីយៈ:ខ្ញុំបានចាត់ចែងគុកហើយជាច្រើន ចាំឆ្ងាន់សាច់មួយពាន់ពីរយហាសិបសម្រាប់ផង ខ្ញុំនឹងប្រគេនចង្ហាន់សាច់មួយសម្រាប់ៗ ដល់កិក្ខុមួយរូបៗបពិត្រលោកដ៏ចំរើន សូមលោកម្ចាស់ចាំឆ្ងាយទទួលជាបដល់ថ្ងៃត្អូត ។ ពួកភិក្ខុនិយាយតបថា ម្នាលអាវុសោ យើងចាំឆ្ងាយទទួលកត្តិបន្តិច ។ ព្រោះហេតុប៉ុណ្ណោះក៏ដេ យើងចាំឆ្ងាយធាន់បបរគោជូនដ៏ឯំមានសេចក្តីមត្អែតអំពីព្រឹករួចហើយ ព្រោះហេតុនោះ ឆានជាយើងទទួលកត្តិតែបន្តិចៗ ។ លំជាប់នោះ មហាមាត្យអ្នកមានសេចក្តីជ្រះថ្លាថ្មីនោះក៏ពោលពោសតិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា ខ្ញុំបាននិមន្តលោកម្ចាស់ចាំឆ្ងាយរួចហើយ មិនសមបើនឹងឲ្យធាន់បបរគោដ្ឋរបស់ជនឯទៀតសោះ (លោកម្ចាស់ខ្ជាចក្រែង) ខ្ញុំមិនអាចនឹងប្រគេនឲ្យធាន់ត្អែតបានឬ ។ មហាមាត្យនោះ មានសេចក្តីក្រោធគូបចិត្តច្រឡាំងនឹងចោទ កាលជាក់ច្បាស់កិក្ខុចាំឆ្ងាយពេញហើយក៏ដើរទៅនិយាយថា ពួកលោកណាចង់ធាន់ក្តីនាំយកទៅក្តី (ក៏តាមចិត្តចុះ) ។ លំជាប់នោះ មហាមាត្យអ្នកមានសេចក្តីជ្រះថ្លាថ្មីនោះបានអង្គាសកិក្ខុសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធានដោយខាទនីយ

បណីតេន ខាទនីយេន ភោជនីយេន សហត្ថា សន្តប្បេត្វា សម្បវារេត្វា ភគវន្តំ កុត្តាវំ ទិធីតបត្តចាណឺ ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នំ ខោ តំ តវុណាប្បសន្នំ មហាមត្តំ ភគវា ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេត្វា សមាទបេត្វា សមុត្តេជេត្វា សម្បហំសេត្វា ឧដ្ឋាយាសនា បក្កាមិ ។ អថខោ តស្ស តវុណាប្បសន្នស្ស មហាមត្តស្ស អចិរប្បក្កន្តស្ស ភគវតោ អហុទេវ កុក្កុច្ចំ អហុ វិប្បដិសារោ អលាភា វត មេ ន វត មេ លាភា ទុល្លទ្ធំ វត មេ ន វត មេ សុលទ្ធំ យោហំ កុមិតោ អនត្តមនោ អាសាទនាបេក្ខោ កិញ្ចនំ បត្តេ ហូរេត្តោ អកមាសឺ កុញ្ជរ ភ ហារជ ភតិ កិន្តុខោ មយា ពហុំ បសុតំ បុញ្ញំ ភ អបុញ្ញំ ភតិ ។ អថខោ សោ តវុណាប្បសន្នោ មហាមត្តោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិភាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ សោ តវុណាប្បសន្នោ មហាមត្តោ ភគវន្តំ

កោដនីយៈដ៏ឧត្តមដោយដៃនៃខ្លួនឲ្យឆ្អែតស្កប់ស្កល់ គ្រាតែលោកប្រកែកលែងទទួលទៀត លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សោយស្រេចលែងលូកព្រះហស្តទៅក្នុងបាត្រហើយ (មហាមាត្យ) ក៏អង្គុយកន្លែងសមគួរ ។ លុះមហាមាត្យអ្នកមានសេចក្តីជ្រះថ្លាថ្មីនោះអង្គុយនៅកន្លែងសមគួរហើយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យកាន់យកតាម ឲ្យអាចហាន ឲ្យរីករាយដោយធម្មីកថាហើយទ្រង់ក្រោកចាកអាសនៈយាងចេញទៅ ។ ឯមហាមាត្យអ្នកមានសេចក្តីជ្រះថ្លាថ្មីនោះ កាលព្រះដ៏មានព្រះភាគយាងចេញទៅមិនយូរប៉ុន្មាន ក៏កើតសេចក្តីរង្កៀសនឹងសេចក្តីក្តៅក្រហាយថា អាត្មាអញឥតលាភទេតើ លាភរបស់អាត្មាអញគ្មានសោះទេហ្ន៎ ទាំងអត្តភាពជាមនុស្សសោតក៏អាត្មាអញបានដោយកម្រ មិនមែនអាត្មាអញបានដោយងាយទេ (ឥឡូវ) អាត្មាអញទឹងតូចចិត្តថ្កោលទោសព្រះដ៏មានព្រះភាគ បានជាក់បាត្រកិក្ខុទាំងឡាយឲ្យពេញហើយដើរចៀសចេញទៅនិយាយថា លោកទាំងឡាយចូរធាន់ក្តីនាំយកទៅក្តី (ក៏តាមចិត្តចុះ) កម្មដែលអាត្មាអញសន្សំមកជាច្រើនហើយ (នេះ) នឹងជាបុណ្យឬជាបាបហ្ន៎ ។ ឯមហាមាត្យអ្នកមានសេចក្តីជ្រះថ្លាថ្មីនោះក៏ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគហើយអង្គុយកន្លែងសមគួរ ។ លុះមហាមាត្យអ្នកមានសេចក្តីជ្រះថ្លាថ្មីនោះអង្គុយកន្លែងសមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូល

ឯតទវោច ៨ឆ មយ្ហំ កន្តេ អច់របក្កន្តសទ្ទ កតរតោ
អហុនេវ កុក្កុច្ចំ អហុ វិប្បដិសារោ អលាភា វត មេ
ន វត មេ លាភា ទុល្លទ្ធំ វត មេ ន វត មេ សុលទ្ធំ
យោហំ កុបិតោ អនត្តមនោ អាសាទនាបេក្ខោ
តំក្ខណំ បតេ បូរេន្តោ អកមាសឹ កុញ្ជ៑ ភ មារជ ភតំ
តិដ្ឋ ខោ មយា ពហុំ បសុតំ បុញ្ញំ ភ អបុញ្ញំ ភតំ
តិដ្ឋ ខោ មយា កន្តេ ពហុំ បសុតំ បុញ្ញំ ភ អបុញ្ញំ
ភតំ ។ យទក្កេន តយា អាវុសោ ស្វាតនាយ
ពុទ្ធប្បមុខោ ភិក្ខុសង្ឃោ និមន្តិតោ តទក្កេន តេ ពហុំ
បុញ្ញំ បសុតំ យទក្កេន តេ ឯកមេកេន ភិក្ខុនា
ឯកមេកំ សិត្ថំ បដិក្កហិតំ តទក្កេន តេ ពហុំ បុញ្ញំ
បសុតំ សក្កា តេ អាវជ្ជិតំ ។ អថខោ សោ តវុណាម្ប-
សង្ឃោ មហាមត្តោ លាភា តវ មេ សុលទ្ធំ តវ មេ

ព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន កាលដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគយាងចេញទៅមិនយូរប៉ុន្មាន ក្នុងវេលានេះ ខ្ញុំព្រះអង្គក៏មានសេចក្តីរង្កៀសនឹងសេចក្តីក្តៅក្រហាយថា អាត្មាអញឥតលាភទេតើ លាភរបស់អាត្មាអញគ្មានសោះទេហ្ន៎ តាំងអត្តភាពជាមនុស្សសោតក៏អាត្មាអញបានដោយកម្រ មិនមែនអាត្មាអញបានដោយងាយទេ (ឥឡូវ) អាត្មាអញខឹងអន់ចិត្តប្រាថ្នានឹងខាទ បានជាក់ប្រតិកូតាំងឡាយឲ្យពេញហើយ ដើរចៀសចេញទៅនិយាយថា លោកទាំងឡាយចូរនាន់ក្តីនាំយកទៅក្តី (ក៏តាមចិត្តចុះ) កម្មដែលអាត្មាអញបានសន្សំមកជាច្រើនហើយ (នេះ) នឹងជាបុណ្យ ឬជាបាបហ្ន៎ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន កម្មដែលខ្ញុំព្រះអង្គបានសន្សំមកជាច្រើនហើយ (នេះ) តើនឹងជាបុណ្យឬជាបាប ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលអាវុសោ កិកូសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធានដែលអ្នកបានទំមន្តដើម្បីនាន់ក្នុងថ្ងៃស្អែកដោយចំណែកណា ចំណែកដែលអ្នកបានសន្សំហើយនោះក៏ជាបុណ្យយ៉ាងច្រើន គ្រាប់ថ្យមួយគ្រាប់ ។ របស់អ្នកដែលកិកូមួយរូប ។ ខ្ជួលហើយដោយចំណែកណា ចំណែកដែលអ្នកបានសន្សំនោះក៏ជាបុណ្យយ៉ាងច្រើនហើយ ឈ្មោះថាអ្នកឯងបានប្រព្រឹត្តយកឋានសួគ៌ហើយ ។ ឯមហាមាត្យអ្នកមានសេចក្តីជ្រះថ្លាថ្មីនោះក៏គិតថា ប្រហែលជាលាភរបស់អាត្មាអញហើយ ប្រហែល

ឥមាំ ភិក្ខវេ មយា បុញ្ញំ បសុតំ សត្តា ភិក្ខវេ មេ អារក្ខាតំ
មាឡោ ឧទក្កោ ឧដ្ឋាយាសនា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា
បទក្ខិណំ កត្វា បក្កាមិ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ
និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ភិក្ខុសង្ឃំ សន្និបាតាបេត្វា
ភិក្ខូ បដិបុច្ឆិ សច្ចំ ភិក្ខវេ ភិក្ខូ អញ្ញត្រ និមន្តិតា
អញ្ញស្ស កោដ្ឋយាកុំ បរិភុញ្ជន្តីតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។
វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា កថំ ហិ នាម តេ ភិក្ខវេ មោឃបុរិ-
សា អញ្ញត្រ និមន្តិតា អញ្ញស្ស កោដ្ឋយាកុំ បរិភុញ្ជិស្សន្តិ
នេតំ ភិក្ខវេ អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ ។ បេ ។ វិគរហិ-
ត្វា ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ ន ភិក្ខវេ
អញ្ញត្រ និមន្តិតេន អញ្ញស្ស កោដ្ឋយាកុ បរិភុញ្ជិតព្ពា
យោ បរិភុញ្ជេយ្យ យថាធម្មោ ការេតព្ពោតិ ។

ជាអាត្មាអញបានអត្តភាពជាមនុស្សល្អហើយ ប្រយោលជាអាត្មាអញបាន
សទ្ធាបុណ្យជាច្រើនហើយ ប្រយោលជាឈ្មោះថា អាត្មាអញប្រារព្ធយក
ឋានសួគ៌ហើយ តំមានចិត្តរីករាយស្រស់ស្រាយឡើងក្រោកចាកអាសនៈ
ហើយថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ធ្វើប្រទក្សិណរួចចៀសចេញទៅ ។
ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ
ហើយត្រាស់សួរចំពោះពួកភិក្ខុថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាគេបាននិមន្ត
ពួកភិក្ខុទៅក្នុងត្រកូលដទៃហើយ ភិក្ខុទាំងនោះនៅឆាន់បបរកោដ្ឋរបស់
ត្រកូលឯទៀតវិញ ពិតមែនឬ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះ
ដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀល
ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មោឃបុរសទាំងនោះ បាននិមន្តក្នុងត្រកូលដទៃ
ហើយ មិនសមបើនឹងទៅឆាន់បបរកោដ្ឋរបស់ត្រកូលឯទៀតសោះ ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិនទាំងឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា
ទេ ។ បេ ។ ទ្រង់តិះដៀលហើយទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំង-
ឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទទួលនិមន្តក្នុងត្រកូលដទៃហើយ
មិនត្រូវឆាន់បបរកោដ្ឋរបស់ត្រកូលឯទៀតទេ ភិក្ខុណាឆាន់ ត្រូវនិយាយដូ
ឲ្យភិក្ខុនោះធ្វើតាមធម៌ (គឺឲ្យសំដែងអាបត្តិចេញ) ។

[๑๑๓] อถโข ภควา อนฺตรวาสเก ยถาภิรนฺตํ วิหริตฺวา เยน ภคฺควา เตน จาริกํ ปกฺกามิ มหตา ภิกฺขุสงฺฆेน สทฺธึ อฑฺฒเตลเสหิ ภิกฺขุสเตหิ ฯ เตน โข ปน สมเยน เวฬุวคามโก[๑] กจฺฉาโก ภคฺควา อนฺตรวาสกํ อุทฺทิสฺส อุปฏฺฐากปฺปฏิปตฺติยา เหมนฺตปฺปฏิสลฺลาเน สารปฺปตฺโต โหติ ฯ อถ โข ภควา เวฬุวคามกสฺส สามนฺตา กจฺฉานํ อุปจงฺกมิ ฯ อทฺทสา โข ภควา เวฬุวคามกสฺส สามนฺตา กจฺฉานํ อารกฺขญฺจ อาวรณญฺจ ปฏิจฺจ มตฺตา ปฏิลทฺธา อญฺญตรสฺมึ รุกฺขมูเล นิสีทิ ฯ อถ โข เวฬุวคามโก กจฺฉาโก เยน ภควา เตนุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา ภควนฺตํ อภิวาเทตฺวา เอกมนฺตं อฏฺฐาสิ ฯ เอกมนฺตं ฐิโต โข เวฬุวคามโก กจฺฉาโก ภควนฺตํ เอตทโวจ สาธุ ภนฺเต ภควา เอกมेकสฺส ภิกฺขุโน เอกमेकं กุฏฺฐิกมฺมं อาณาเปตุ ฯ เตนหิ ตฺวं กจฺฉาน เอกंเยว กุฏฺฐิกมฺมं อาหราติ ฯ เอวं ภนฺเตติ โข เวฬุวคามโก กจฺฉาโก ภควโตปฏิสฺสุณิตฺวา เอกंเยว กุฏฺฐิกมฺมं อาหราย เยน ภควา เตนุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา ภควนฺตํ เอตทโวจ อาหโร ภนฺเต

๑ ม. เวฬุวฺโห ฯ

(๑๑๓) គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់នៅក្នុងអន្ធកវិន្ទប្រទេស តាមសមគួរដល់ព្រះអធ្យាស្រ័យហើយ ទ្រង់យាងចេញទៅកាន់ចារិកក្រុងរាជគ្រឹះ មួយអន្ទើដោយកិក្ខុសង្ឃច្រើនប្រមាណមួយពាន់ពីរយហាសិបរូប ។ សម័យនោះឯង បុរសឈ្មោះវេលដ្ឋកច្ចាន បានផ្កុកសុទ្ធតែក្អមស្ករអំពៅពេញរនេះតាំងច្រាំរយហើយ ក៏ចេញចាកក្រុងរាជគ្រឹះទៅតាមផ្លូវឆ្ងាយចំពោះអន្ធកវិន្ទប្រទេស ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានទតឃើញវេលដ្ឋកច្ចានដើរមកអំពីចម្ងាយ លុះទតឃើញហើយទ្រង់យាងចៀសអំពីផ្លូវទៅគង់គ្រាមម្លប់ឈើមួយ ។ លំដាប់នោះ វេលដ្ឋកច្ចានបានចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ រួចឈរនៅក្នុងទីសមគួរ ។ លុះវេលដ្ឋកច្ចានឈរនៅក្នុងទីសមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គចង់ប្រគេនស្ករអំពៅ១ក្អម ។ ដល់កិក្ខុមួយរូប ។ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលកច្ចាន បើដូច្នោះចូរអ្នកឯងទៅយកស្ករអំពៅតែមួយក្អមមកមើលសិន ។ វេលដ្ឋកច្ចានបានទទួលព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគថា ព្រះករុណាព្រះអង្គ ហើយយកស្ករអំពៅមួយក្អមដើរចូលទៅរកព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន

កុម្ភកុម្ភោ កថាហាំ កន្តេ បដិបជ្ជាមីតិ ។ តេនហិ ត្វំ កថ្នាន កំក្ខំ កុម្ភំ ខេបាហីតិ ។ ឃំ កន្តេតិ ខោ វេលដ្ឋោ កថ្នាឧោ កកវតោ បដិស្សុណិត្វា កំក្ខំ កុម្ភំ ឧត្វា កកវន្តំ ឯតទវោច ឯិដ្ឋោ កន្តេ កំក្ខំ កុម្ភោ ពហុ ចាយំ កុម្ភោ អវសិដ្ឋោ កថាហាំ កន្តេ បដិបជ្ជាមីតិ ។ តេនហិ ត្វំ កថ្នាន កំក្ខំ កុម្ភំ យាវឧតុំ ខេបាហីតិ ។ ឃំ កន្តេតិ ខោ វេលដ្ឋោ កថ្នាឧោ កកវតោ បដិស្សុណិត្វា កំក្ខំ កុម្ភំ យាវឧតុំ ឧត្វា កកវន្តំ ឯតទវោច ឯិដ្ឋោ កន្តេ កំក្ខំ កុម្ភោ យាវឧតុោ ពហុ ចាយំ កុម្ភោ អវសិដ្ឋោ កថាហាំ កន្តេ បដិបជ្ជាមីតិ ។ តេនហិ ត្វំ កថ្នាន កំក្ខ កុម្ភេហិ សន្តប្បេហីតិ ។ ឃំ កន្តេតិ ខោ វេលដ្ឋោ កថ្នាឧោ

ខ្ញុំព្រះអង្គបានយកភ្នួមស្ករអំពៅមកហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន តើខ្ញុំ
ព្រះអង្គនឹងត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេច ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាល
កថ្លាន បើដូច្នោះ អ្នកឯងចូរប្រគេនស្ករអំពៅដល់តិក្ខុទាំងឡាយចុះ ។
វេលាដកថ្លាន ទទួលព្រះបន្ទូលព្រះមានព្រះភាគថា ព្រះករុណាព្រះអង្គ
ហើយប្រគេនស្ករអំពៅ ដល់តិក្ខុទាំងឡាយ រួចក្រាបបង្គំទូលព្រះមាន
ព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គបានប្រគេនស្ករអំពៅ
ដល់ពួកតិក្ខុរួចហើយ តម្បូវស្ករអំពៅនេះនៅសល់ជាច្រើន បពិត្រព្រះអង្គ
ដ៏ចំរើន តើខ្ញុំព្រះអង្គនឹងត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេច ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា
ម្នាលកថ្លាន បើដូច្នោះ អ្នកឯងចូរប្រគេនស្ករអំពៅដល់ពួកតិក្ខុ ដរាបដល់
អស់ចំណង់ចុះ ។ វេលាដកថ្លានទទួលព្រះបន្ទូលព្រះមានព្រះភាគថា
ព្រះករុណាព្រះអង្គ ហើយបានប្រគេនស្ករអំពៅដល់ពួកតិក្ខុ ដរាបដល់អស់
ចំណង់ រួចក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន
ខ្ញុំព្រះអង្គបានប្រគេនស្ករអំពៅដល់ពួកតិក្ខុ ដរាបដល់អស់ចំណង់ហើយ
តែស្ករអំពៅនេះនៅសល់ច្រើន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន តើខ្ញុំព្រះអង្គត្រូវ
ប្រតិបត្តិដូចម្តេច ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលកថ្លាន បើដូច្នោះអ្នកឯងចូរ
ឲ្យពួកតិក្ខុធាន់ឆ្អែតស្កប់ស្កល់ដោយស្ករអំពៅចាំងឡាយចុះ ។ វេលាដកថ្លាន

ភគវតោ បដិស្សុណិត្វា តំក្ខុ កុទ្ទឡ្ហំ សន្តប្បេសិ ។
ឯកច្ចេ តំក្ខុ បត្តេបិ រុក្ខេសុ បរិស្សាវនាធំបិ ឥវិកាយោបិ
ឫក្ខេសុ ។ អថខោ វេលដ្ឋោ កច្ចានោ តំក្ខុ កុទ្ទឡ្ហំ
សន្តប្បេត្វា ភគវន្តំ ឯតទវោច សន្តប្បិតា ភន្តេ តំក្ខុ
កុទ្ទឡ្ហំ ពហុ ចាយំ កុទ្ទឡ្ហា អវសិដ្ឋោ កថាមំ
ភន្តេ បដិបជ្ជាមីតិ ។ តេនហិ ត្វំ កច្ចាន វិយាសាធានំ
កុទ្ទឡ្ហំ ឆេហីតិ ។ ឯវំ ភន្តេតិ ខោ វេលដ្ឋោ កច្ចានោ
ភគវតោ បដិស្សុណិត្វា វិយាសាធានំ កុទ្ទឡ្ហំ ឆេត្វា
ភគវន្តំ ឯតទវោច ឆិន្នោ ភន្តេ វិយាសាធានំ កុទ្ទឡ្ហា
ពហុ ចាយំ កុទ្ទឡ្ហា អវសិដ្ឋោ កថាមំ ភន្តេ
បដិបជ្ជាមីតិ ។ តេនហិ ត្វំ កច្ចាន វិយាសាធានំ កុទ្ទឡ្ហំ

ទទួលព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគថា ព្រះករុណាព្រះអង្គ ហើយបាន
ញុាំងពួកកិកុឲ្យឆ្អែតស្កប់ស្កល់ ដោយស្ករអំពៅទាំងឡាយ ។ កិកុពួក
ខ្លះដាក់ពេញថ្ពាត្រកំមាន រៀបទំាងសម្ពត់តម្រងទឹកកំមាន ដាក់ពេញ
ថង់យាមកំមាន ។ លុះវេលាដ្ឋកថ្ចានបានឲ្យពួកកិកុធាន់ឆ្អែតស្កប់ស្កល់
ដោយស្ករអំពៅទាំងឡាយហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះ
ថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គបានឲ្យពួកកិកុធាន់ឆ្អែតស្កប់ស្កល់
ដោយស្ករអំពៅទាំងឡាយហើយ តែថាស្ករអំពៅនេះកំនៅសល់ច្រើន
បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន តើខ្ញុំព្រះអង្គនឹងត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេច ។ ព្រះ
អង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលកច្ចាន បើដូច្នោះ អ្នកឯងចូរឲ្យស្ករអំពៅដល់
ពួកមនុស្សអ្នកស៊ីដែលផងចុះ ។ វេលាដ្ឋកច្ចានបានទទួលព្រះបន្ទូល
ព្រះដ៏មានព្រះភាគថា ព្រះករុណាព្រះអង្គ ហើយឲ្យស្ករអំពៅ
ដល់ពួកមនុស្សអ្នកស៊ុដែល រួចក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះ
ថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គបានឲ្យស្ករអំពៅដល់ពួកមនុស្ស
អ្នកស៊ុដែលហើយ តែថាស្ករអំពៅនេះនៅសល់ច្រើន បពិត្រព្រះអង្គ
ដ៏ចំរើន តើខ្ញុំព្រះអង្គនឹងត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេច ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា
ម្នាលកច្ចាន បើដូច្នោះ អ្នកឯងចូរឲ្យស្ករអំពៅដល់ពួកមនុស្សអ្នកស៊ុដែល

យាវទត្ថំ ខេហីតិ ។ ឯវំ វុត្តេតិ ខោ វេលដ្ឋោ កច្ចានោ
ភគវតោ បដិស្សុណិត្វា វិហារទ្វារំ ឃាដេត្វា យាវទត្ថំ
ខាទិត្វា ភគវន្តំ ឯតទវោច និដ្ឋោ ភន្តេ វិហារទ្វារំ
ឃាដេត្វា យាវទត្ថោ ភុត្តោ ថាយំ ឃាដេត្វា អវសិដ្ឋោ
ភោជនោ ភន្តេ បដិបជ្ជាមីតិ ។ តេនហិ ត្វំ កច្ចាន
វិហារទ្វារេ ឃាដេហិ សន្តប្បេហីតិ ។ ឯវំ ភន្តេតិ ខោ
វេលដ្ឋោ កច្ចានោ ភគវតោ បដិស្សុណិត្វា វិហារទ្វារេ
ឃាដេហិ សន្តប្បេសិ ។ ឯកច្ចេ វិហារទ្វារ កោ-
លម្ពេបិ ឃដេបិ ឃរេសុំ បដិភានិបិ ឧច្ឆង្គេបិ ឃរេសុំ ។
អថខោ វេលដ្ឋោ កច្ចានោ វិហារទ្វារេ ឃាដេភិ សន្ត-
ប្បេត្វា ភគវន្តំ ឯតទវោច សន្តប្បិតា ភន្តេ វិហារទ្វារ
ឃាដេហិ ថាយំ ឃាដេត្វា អវសិដ្ឋោ ភោជនោ ភន្តេ

ដកបដល់អស់ចំណង់ចុះ ។ វេលដ្ឋកច្ចានបានទទួលព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគថា ព្រះករុណាព្រះអង្គ ហើយក៏ឲ្យស្ករអំពៅដល់ពួកមនុស្សអ្នកស៊ីដែល ដកបដល់អស់ចំណង់ រួចក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គបានឲ្យស្ករអំពៅដល់ពួកមនុស្សអ្នកស៊ីដែល ដកបដល់អស់ចំណង់ហើយ តែថាស្ករអំពៅនេះក៏នៅសល់ច្រើន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន តើខ្ញុំព្រះអង្គត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេច ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលកច្ចាន បើដូច្នេះ អ្នកឯងចូរឲ្យពួកមនុស្សអ្នកស៊ីដែលឆ្អែតស្កប់ស្កល់ដោយស្ករអំពៅចាំងឡាយចុះ ។ វេលដ្ឋកច្ចានបានទទួលព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដោយពាក្យថា ព្រះករុណាព្រះអង្គ ហើយឲ្យពួកមនុស្សអ្នកស៊ីដែលឆ្អែតស្កប់ស្កល់ដោយស្ករអំពៅចាំងឡាយ ។ ពួកមនុស្សអ្នកស៊ីដែលខ្វះដាក់ពេញក្រឡក៏មាន ដាក់ពេញភ្នួមក៏មាន រោចនឹងសម្តក់កម្រាលក៏មាន ដក់ពេញថ្នក់ក៏មាន ។ លំដាប់នោះ វេលដ្ឋកច្ចានបានឲ្យពួកមនុស្សអ្នកស៊ីដែលឆ្អែតស្កប់ស្កល់ដោយស្ករអំពៅចាំងឡាយ រួចក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គបានឲ្យពួកមនុស្សអ្នកស៊ីដែលឆ្អែតស្កប់ស្កល់ដោយស្ករអំពៅចាំងឡាយហើយ តែថាស្ករអំពៅនេះនៅសល់ច្រើន បពិត្រ

ปฏิปชฺชามีติ ฯ ตาหนฺตุ กจฺจาน ปสฺสถิมํ สาเธวเกฯ
เลาเกฯ สมาเกฯ สพฺรหฺมเกฯ สสฺสมณาพฺราหฺมณิ-
ยา ปชาย สาเธวมนุสฺสาย ยสฺส สาฯ กุเฏฺป
ปาโกฺขฺตา สมฺมาปาณิมํ กเรยฺย อญฺเญ ตถาคตสฺส
ก ตถาคตสาวเกสฺส ก เตนหิ ตฺวํ กจฺจาน ตํ กุฏฺปึ
อปหาริเต ก ฌาเปหิ อปฺปาณเกฯ ก อุเกฯ ปิณ-
ฑปาตมีติ ฯ เอวํ ภนฺเตติ โขฯ เวลาฏฺโ กจฺจาโน
ภควโต ปฏิสฺสุณิตฺวา ตํ กุฏฺปึ อปฺปาณเกฯ อุเกฯ
ปิณฺฑปาตสิ ฯ อถโขฯ สาฯ กุเฏฺป อุเกฯ ปกฺกิตฺตา
จิตฺตุชายติ จิตฺติจายติ สนฺถายติ สมฺปฺถายติ
เสยฺยถาปิ ตาม ตาเลา ติวสิ สนฺตาฯ อุเกฯ
ปกฺกิตฺตา จิตฺตุชายติ จิตฺติจายติ สนฺถายติ
สมฺปฺถายติ เอวเมวฯ สาฯ กุเฏฺป อุเกฯ ปกฺกิตฺตา
จิตฺตุชายติ จิตฺติจายติ สนฺถายติ สมฺปฺถา-
ยติ ฯ อถโขฯ เวลาฏฺโ กจฺจาโน สวิกฺตา เลาเมหาฏ-
ตาเลา เยน ภควา เตนุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา ภควนฺตึ

ព្រះអង្គដ៏ចំរើន តើខ្ញុំព្រះអង្គនឹងត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេច ។ ព្រះអង្គទ្រង់
ត្រាស់ថា ម្នាលកច្ចាន ក្នុងលោកព្រមទាំងទេវតា ព្រមទាំងមារ
ព្រមទាំងព្រហ្ម ក្នុងពួកសត្វព្រមទាំងសមណព្រាហ្មណ៍ព្រមទាំងសម្មតិ-
ទេពនិងមនុស្ស តថាគតមិនដែលឃើញអ្នកណាមួយនាន់ស្អុះអើតៅហើយ
ស្អុះអើតៅនោះរលួយទៅដោយស្រួលទេ លើកលែងតែតថាគតឬសាវកប-
ន់តថាគតប៉ុណ្ណោះ ម្នាលកច្ចាន បើដូច្នោះ ចូរអ្នកឯងចោលស្អុះអើត
នោះទៅក្នុងទីដែលគ្មានស្មៅស្រស់ ឬចាក់ចោលទៅក្នុងទឹកដែលគ្មានសត្វ
ក៏បាន ។ លុះដួកច្ចានបានទទួលព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគថា ព្រះ
កុណាព្រះអង្គ ហើយចាក់ចោលស្អុះអើតៅនោះទៅក្នុងទឹកដែលគ្មាន
សត្វ ។ ឯស្អុះអើតដែលលុះដួកច្ចានដាក់ចុះទៅក្នុងទឹកនោះ ក៏លាន់ឮ
សំឡេងថា ចិច្ចិដិ ចិចិដិ ហុយផ្សែងឡើងដេរដាស គួរនាដូចដាវដាល
នង្គ័លនៅហាលថ្ងៃអស់មួយថ្ងៃហើយ បុគ្គលដាក់ចុះទៅក្នុងទឹក រមែងឮ
សំឡេងថា ចិច្ចិដិ ចិចិដិ ហុយផ្សែងឡើងដេរដាសយ៉ាងណាមិញ ស្អុះ
អើតនោះដែលបុគ្គលដាក់ចុះទៅក្នុងទឹកហើយ រមែងឮសំឡេងថា ចិច្ចិដិ
ចិចិដិ ហុយផ្សែងឡើងដេរដាសដូច្នោះដែរ ។ លំដាប់នោះឯង ដួកច្ចាន
មានសេចក្តីសុតចិត្តកើតពីព្រួចអស់ទាំងពេម ហើយចូលទៅគាល់
ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ

អកំឯនេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នស្ស
ខោ វេលដ្ឋស្ស កច្ចានស្ស ភគវា អនុបុព្ពីកថំ កថេសិ
សេយ្យថីទំ ទានកថំ សីលកថំ សគ្គកថំ កាមានំ
អាទីនវំ ឱការំ សង្កិលេសំ នេក្ខម្មេ អានិសំសំ
បកាសេសិ ។ យទា ភគវា អញ្ញាសិ វេលដ្ឋំ កច្ចានំ
កល្យចិត្តំ មុទុចិត្តំ វិនីវរណចិត្តំ ឧទគ្គចិត្តំ បសន្នចិត្តំ
អថ យា ពុទ្ធានំ សាមុក្កំសិកា ធម្មទេសនា តំ
បកាសេសិ ទុក្ខំ សមុទយំ និរោធំ មគ្គំ ។ សេយ្យ-
ថាបិ នាម សុទ្ធំ វត្ថំ អបគតកាឡកំ សម្មទេវ រជនំ
បដិគ្គណ្ហេយ្យ ឯវមេវ វេលដ្ឋស្ស កច្ចានស្ស តស្មឹយេ-
វាសនេ វីតំ វិគតមលំ ធម្មចក្ខុំ ឧទបាទិ យំ ឥញ្ចិ សមុ-
ទយធម្មំ សព្ពន្តំ និរោធធម្មន្តិ ។ អថខោ វេលដ្ឋោ
កច្ចានោ ទិដ្ឋធម្មោ បត្តធម្មោ វិទិតធម្មោ បរិយោគា-
ឡ្ហធម្មោ តិណ្ណវិចិកិច្ឆោ វិគតកថំកថោ វេសារជ្ជប្បត្តោ
អបរប្បច្ចយោ សត្ថុសាសនេ ភគវន្តំ ឯតទវោច

រួចអង្គុយនៅក្នុងទីសមគួរ ។ លុះវេលុដ្ឋកថ្លានអង្គុយនៅក្នុងទីសមគួរហើយ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សំដែងអនុបុព្វីកថា គឺទ្រង់ប្រកាសអំពីទាន ១ អំពីសីល ១ អំពីស្ថានសួគ៌ ១ អំពីទោសដ៏លាមកសៅហ្មងរបស់កាមទាំងឡាយ ១ នឹងអានិសង្សក្នុងការចេញចាកកាម ១ ។ លុះណាព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ជ្រាបថា វេលុដ្ឋកថ្លានមានចិត្តស្រួល មានចិត្តទន់ មានចិត្តប្រាសចាកនីវរណៈ មានចិត្តស្រស់ស្រាយឡើង មានចិត្តជ្រះថ្លា វេលានោះ ក៏ទ្រង់ប្រកាសធម្មទេសនាដែលព្រះពុទ្ធទាំងឡាយទ្រង់លើកឡើងប្រកាសចំពោះព្រះអង្គឯង គឺទុក្ខសច្ច សមុទយសច្ច និរោធសច្ច មគ្គសច្ច ។ គួរនាដូចជាសម្ពត់សស្អាតប្រាសចាកវត្ថុមានពណ៌ខៀវ គួរទទួលទឹកជ្រលក់ដោយល្អយ៉ាងណាមិញ ឯវេលុដ្ឋកថ្លានក៏បានកើតធម្មចក្ខុ គឺសោតាបត្តិមគ្គ ប្រាសចាកធូលី ប្រាសចាកគ្រឿងសៅហ្មង លើអាសនៈនោះឯង ដូច្នេះថា ធម្មជាតិណាមួយ ដែលកើតឡើងជាធម្មតា ធម្មជាតិទាំងអស់នោះ ក៏តែងរលត់ទៅវិញជាធម្មតា យ៉ាងនោះដែរ ។ គ្រានោះ ដែលវេលុដ្ឋកថ្លានបានឃើញសច្ចធម៌ហើយ បានដល់សច្ចធម៌ហើយ បានដឹងច្បាស់សច្ចធម៌ហើយ បានយាងចុះកាន់សច្ចធម៌ហើយ បានឆ្លងវិចិកិច្ឆា កំចាត់បង់នូវសេចក្តីងឿងឆ្ងល់ ដល់នូវភាវៈជាអ្នកក្លៀវក្លា មិនដឿបុគ្គលដទៃក្នុងសាសនានៃព្រះសាស្តា ក៏បានក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគ

อภิกฺกนฺตํ ภนฺเต อภิกฺกนฺตํ ภนฺเต เสยฺยถาปิ ภนฺเต นิกฺกุชฺชิตํ วา อุกฺกุชฺเชยฺย ปฏิจฺฉนฺนํ วา วิวเรยฺย มูฬฺหสฺส วา มคฺคํ อาจิกฺเขยฺย อนฺธกาเร วา เตลปชฺโชตํ ธาเรยฺย จกฺขุมนฺโต รูปานิ ทกฺขนฺตีติ เอวเมวํ ภควตา อเนกปริยาเยน ธมฺโม ปกาสิโต ตาหมปิ ภนฺเต ภควนฺตํ สรณํ คจฺฉามิ ธมฺมญฺจ ภิกฺขุสงฺฆญฺจ อุปาสกํ มํ ภควา ธาเรตุ อชฺชตคฺเค ปาณุเปตํ สรณํ คตนฺติ ฯ

(๑๑๔) อถโข ภควา อายสฺมนฺตญฺจ ปาริสทญฺจ ธมฺมาย เทสยิตฺวา สมาทปยิตฺวา สมุตฺเตชยิตฺวา สมฺปหํสยิตฺวา อุฏฺฐายาสนา ปกฺกามิ ฯ อถ โข ภควติ ปกฺกนฺตมตฺเต อายสฺมา สารีปุตฺโต ภิกฺขู อามนฺเตสิ ฯ ยถา ยถา โข ภิกฺขเว ภควา ธมฺมิกถาย วณฺณิยมาเน อตฺตมนา อเหสุ ตถา ตถา มยมฺปิ ภนฺเต ภควา ธมฺมิกถาย วณฺณิยมาเน อตฺตมนา อมฺหา ฯ ตตฺร ภิกฺขเว ภควา ปฐมเมว ทานกถํ กเถสิ ฯ ทานกถา โข ปเนสา ภิกฺขเว สีลกถา นาม สีลกถา โข ปเนสา ภิกฺขเว สคฺคกถา นาม สคฺคกถา โข ปเนสา ภิกฺขเว กามานมาทีนวกถา นาม กามานมาทีนวกถา โข ปเนสา ภิกฺขเว เนกฺขมฺเม อานิสงฺสกถา นาม ฯ

យ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ភាសិតរបស់ព្រះអង្គពីរោះណាស់ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ភាសិតរបស់ព្រះអង្គពីរោះណាស់ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន គួរនាដូចជាមនុស្សចាប់របស់ដែលគេផ្កាប់ចុះឲ្យផ្លាស់ឡើង ពុំនោះដូចជាមនុស្សបើកបង្ហាញរបស់ដែលគេលាក់បិទចាំង ពុំនោះសោតដូចជាមនុស្សប្រាប់ផ្លូវដល់អ្នកវង្វេង ឬក៏ដូចជាមនុស្សកាន់ប្រទីបប្រាលបំភ្លឺក្នុងទីងងឹតដោយគិតថា ឲ្យមនុស្សដែលមានភ្នែកភ្លឺមើលឃើញនូវរូបទាំងឡាយយ៉ាងណាមិញ ធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ប្រកាសហើយដោយអនេកបរិយាយ ក៏យ៉ាងនោះដែរ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គនេះសូមដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគផង ព្រះធម៌ផង ព្រះសង្ឃផងថាជាទីពឹងទីរលឹក សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគចាំទុកនូវខ្ញុំថាជាឧបាសកអ្នកដល់ (នូវព្រះរតនត្រ័យ) ថាជាទីពឹងស្មើដោយជីវិតតាំងអំពីថ្ងៃនេះជាដើមទៅ ។

(๑๑๔) គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិកតាមលំដាប់បានដល់ទៅក្រុងភជគ្គីនោះ ។ បានឮថា ព្រះមានព្រះភាគគង់ក្នុងវត្តវេឡុវនកលន្ទកនិវាបស្ថានជិតក្រុងភជគ្គីនោះ ។ សម័យនោះឯង ស្តេចអាឡវកៈតែងឡើងជាព្រើនក្នុងក្រុងភជគ្គី ។ ពួកភិក្ខុក៏រង្គើសថា ស្តេចអាឡវកៈព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាតចំពោះតែភិក្ខុមានដម្មី ប៉ុណ្ណោះ មិនបានទ្រង់អនុញ្ញាតដល់ភិក្ខុគ្មានដម្មីឡើយ ក៏មិនហ៊ានឆាន់ស្តេចអាឡវកៈ ។

ภควาโต ฝตมตฺถํ อาเทเจสุ ฯ อถุชานามิ ภควา
ภิลานสฺส ภุญฺชิ อภิลานสฺส ภุญฺเชยฺยนฺติ ฯ

(๑๑๕) อถโข ภควา ภชภเต ยถาภิรนฺตํ วิหริตฺวา
เยน ชาณุสฺโสณี เตน จาริกํ ปกฺกามิ มหตา
ภิกฺขุสงฺเฆน สทฺธึ อฑฺฒเตลเสหิ ภิกฺขุเสหิ ฯ
อถโข ภควา อนุปุพฺเพน จาริกํ จรมาโน เยน
ชาณุสฺโสณี พฺราหฺมณคามเก ตทวสริ ฯ อสฺโสสุ โข ชาณุสฺโสณี-
พฺราหฺมณคามเก พฺราหฺมณา ภิร ชาณุสฺโสณี อนุปฺป-
ตฺตเต ฯ อถโข ชาณุสฺโสณีพฺราหฺมณคามเก พฺราหฺมณา เยน
ภควา เตนุปสงฺกมึสุ อุปสงฺกมิตฺวา ภควตา สทฺธึ สมฺโมทึสุ
ปฏิสนฺถารึสุ ฯ ปฏิสนฺถารณีเยน โข ชาณุสฺโสณี-
พฺราหฺมณคามเก พฺราหฺมณา ภควนฺตเมตทโวจุ สาธุ โภ โคตม ภควา
สงฺฆปริวุโต อิมสฺมึ ชาณุสฺโสณีพฺราหฺมณคามเก วสตุ ฯ
อถโข ชาณุสฺโสณีพฺราหฺมณคามเก พฺราหฺมณา ภควตา
สทฺธึ สมฺโมทิตา สมฺปฏิสนฺถริตา สมฺปวาเสสุ

ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតស្មារអំពៅដល់ភិក្ខុមានជម្ងឺ (អនុញ្ញាត) ទឹកស្មារអំពៅដល់ភិក្ខុគ្មានជម្ងឺ ។

(๑๑๕) លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់គង់ក្នុងក្រុងភគ្គឹនៈតាមសមគួរដល់ព្រះអធ្យាស្រ័យហើយ ទើបយាងចេញទៅកាន់ចារិកនៃជាដលិគ្រាមមួយអន្ទើដោយភិក្ខុសង្ឃច្រើនប្រមាណមួយពាន់ពីរយហាសិបរូប ។ គ្រាកាលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិកដោយលំដាប់ ក៏បានដល់ទៅជាដលិគ្រាមនោះ ។ ពួកឧបាសកនៅក្នុងជាដលិគ្រាមបានឮដំណឹងថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់យាងមកដល់ជាដលិគ្រាមហើយ ។ គ្រានោះ ពួកឧបាសកនៅក្នុងជាដលិគ្រាមបាននាំគ្នាចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ រួចអង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះពួកឧបាសកអ្នកនៅក្នុងជាដលិគ្រាមអង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់ឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យកាន់យកតាម ឲ្យអាចហាន ឲ្យរីករាយ ដោយធម្មីកថា ។ លំដាប់នោះ ពួកឧបាសកអ្នកនៅក្នុងជាដលិគ្រាម លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់ឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យកាន់យកតាម ឲ្យអាចហាន ឲ្យ

ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ អធិវាសេតុ នោ ភន្តេ ភគវា អាវសថាគារំ សទ្ធឹ កិក្ខុសង្ឃេនាតិ ។ អធិវាសេសិ ភគវា តុណ្ហីភាវេន ។ អថខោ ទាដលិគ្គាមិកា ឧបាសិកា ភគវតោ អធិវាសនំ វិទិត្វា ទុច្ចាយាសនា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា យេន អាវសថាគារំ តេនុបសង្កមិំសុ ឧបសង្កមិត្វា សព្វសន្ថរឹ អាវសថាគារំ សន្ថរិត្វា អាសនានិ បញ្ញាបេត្វា ឧទកមណិកំ បតិដ្ឋាបេត្វា តេលប្បទីបំ អារោបេត្វា យេន ភគវា តេនុបសង្កមិំសុ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋំសុ ។ ឯកមន្តំ ឋិតា ខោ ទាដលិគ្គាមិកា ឧបាសិកា ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ សព្វសន្ថរឹ សន្ថតំ ភន្តេ អាវសថាគារំ អាសនានិ បញ្ញត្តានិ ឧទកមណិកោ ប-តិដ្ឋាបិតោ តេលប្បទីបោ អារោបិតោ យស្សទានិ ភន្តេ ភគវា កាលំ មញ្ញតីតិ ។ អថខោ ភគវា និវាសេត្វា

តែកាយដោយធម្មីកថា ទើបក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគព្រមទាំងភិក្ខុសង្ឃទទួលយកភេសជ្ជៈរបស់យើងខ្ញុំទាំងឡាយ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ទទួលដោយការៈស្ងៀម ។ លំដាប់នោះ ពួកឧបាសកអ្នកនៅក្នុងជាដលិគ្រាមបានដឹងថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ទទួលហើយ ក៏នាំគ្នាក្រោកចាកអាសនៈក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគធ្វើប្រទក្សិណហើយចូលទៅកាន់ភេសជ្ជៈ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏បានក្រាលភេសជ្ជៈដោយគ្រឿងកម្រាលសព្វគ្រប់ហើយ ក៏តែងតាំងអាសនៈទាំងឡាយទឹងដម្ពល់ក្អមទឹក តែងតាំងប្រទីបប្រេង ហើយចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏ថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគហើយឋិតនៅក្នុងទីសមគួរ ។ ពួកឧបាសកអ្នកនៅក្នុងជាដលិគ្រាមបានឋិតនៅក្នុងទីសមគួរហើយ បានក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគ យ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ឯភេសជ្ជៈយើងខ្ញុំបានក្រាលកម្រាលសព្វគ្រប់ហើយ អាសនៈទាំងឡាយយើងខ្ញុំបានតែងតាំងស្រេចហើយ ក្អមទឹកយើងខ្ញុំបានដម្ពល់ទុកហើយ ប្រទីបប្រេងយើងខ្ញុំបានតែងតាំងស្រេចហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន សូមព្រះមានព្រះភាគសំគាល់កាលដ៏គួរនឹងនិមន្តទៅកាលឥឡូវនេះចុះ ។ លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ស្បង់ហើយ

បត្តចីវរមាទាយ សទ្ធិំ កិត្តិសេដ្ឋេន យេន អាវាសដ្ឋានំ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ចាតេ បក្កាលេត្វា អាវាសដ្ឋានំ បវិសិត្វា មជ្ឈិមំ ឋម្ភំ និស្សាយ បុរត្ថាភិមុខោ[1] និសីទិ ។ កិត្តិសេដ្ឋោបិ ខោ ចាតេ បក្កាលេត្វា អាវាសដ្ឋានំ បវិសិត្វា បច្ឆិមំ កិត្តឹ និស្សាយ បុរត្ថាភិមុខោ[2] និសីទិ កតវន្តំយេវ បុរក្ខត្វា ។ ចាតេ លិតាមិតាបិ ខោ ឧចាសតា ចាតេ បក្កាលេត្វា អាវាសដ្ឋានំ បវិសិត្វា បុរត្ថិមំ កិត្តឹ និស្សាយ បច្ឆាភិមុខា[3] និសីទិំសុ កតវន្តំយេវ បុរក្ខត្វា ។ អថខោ ភគវា ចាតេ លិតាមិតេ ឧចាសតេ អាមន្តេសិ ។

(๑๑๖) បញ្ចិមេ ភិក្ខវេ អាទីនវា ទុស្សីលស្ស សីលវិបត្តិយា ។ កតមេ បញ្ច ។ ឥធ ភិក្ខវេ ទុស្សីលោ សីលវិបន្នោ បមាទាធិការណំ មហតឹ ភោគជានឹ និគច្ឆតិ ។ អយំ បឋមោ អាទីនវោ ទុស្សីលស្ស សីលវិបត្តិយា ។ បុន ចបរំ ភិក្ខវេ

๑-๒ ម. បុរត្ថិមាភិមុខោ ។ ๓ ម. បច្ឆិមាភិមុខា ។

ประดับด้วยจักรแก้วพันซี่ โดยเสด็จเข้าไปยังพระนครสาวัตถีโดยลำดับ ครั้นถึงแล้วประทับอยู่ ณ พระเชตวันมหาวิหาร ฯ ก็สมัยนั้นแล ภิกษุทั้งหลายเข้าไปยังพระนครสาวัตถีเพื่อบิณฑบาต ฯ ภิกษุทั้งหลายนั้นได้ฟังข่าวว่า ได้ยินว่า พระผู้มีพระภาคเจ้าเสด็จมาถึงพระนครสาวัตถีแล้ว ประทับอยู่ ณ พระเชตวันมหาวิหาร ฯ ครั้นแล้วภิกษุทั้งหลายนั้นได้ไปยังพระเชตวันมหาวิหาร ฯ ครั้นแล้วได้ถวายบังคมพระผู้มีพระภาคเจ้าแล้วนั่ง ณ ที่สมควรส่วนข้างหนึ่ง

ทุสฺสีลสฺส สีลวิปนฺนสฺส ฉาปเกา กตฺตุสทิโส อตฺถกฺขยตฺถี ฯ อยํ ทุติโย อาทีนเว ทุสฺสีลสฺส สีลวิปตฺติยา ฯ ปุน จปรํ คหปตโย ปุริสฺสโล สีลวิปนฺโน ยญฺเญว ปริสํ อุปสงฺกมติ ยทิ ขตฺติยปริสํ ยทิ พฺราหฺมณปริสํ ยทิ คหปติปริสํ ยทิ สมณปริสํ อวิสารโท อุปสงฺกมติ มงฺกุภูโต ฯ อยํ ตติโย อาทีนเว ทุสฺสีลสฺส สีลวิปตฺติยา ฯ ปุน จปรํ คหปตโย ทุสฺสีโล สีลวิปนฺโน สมฺมูฬฺหา กาลํ กโรติ ฯ อยํ จตุตฺโถ อาทีนเว ทุสฺสีลสฺส สีลวิปตฺติยา ฯ ปุน จปรํ คหปตโย ทุสฺสีโล สีลวิปนฺโน กายสฺส เภทา ปรมฺมรณา อปายํ ทุคฺคตึ วินิปาตํ นิรยํ อุปปชฺชติ ฯ อยํ ปญฺจโม อาทีนเว ทุสฺสีลสฺส สีลวิปตฺติยา ฯ อิเม โข คหปตโย ปญฺจ อาทีนวา ทุสฺสีลสฺส สีลวิปตฺติยา ฯ

បុគ្គលទុស្សសីល ប្ដូរបែគ្គិចាកសីលហើយ តែងមានកិត្តិសព្ទអាក្រក់ ឮខ្ចរខ្ចាយទៅ ។ នេះជាទោសទី ២ នៃបុគ្គលទុស្សសីល ប្ដូរបែគ្គិចាកសីល ។ ម្នាលគហបតិចាំង ពាក្យដទៃមានតទៅទៀត បុគ្គលទុស្សសីល ប្ដូរបែគ្គិចាកសីលហើយ (បើ) ចូលទៅកាន់បរិសទ្យណា ទោះបីជាខត្តិយ-បរិសទ្យក្តី ជាព្រាហ្មណ៍បរិសទ្យក្តី ជាគហបតិបរិសទ្យក្តី ជាសមណ-បរិសទ្យក្តី ក៏គ្មានក្រៀវក្លា មានតែមុខខ្មួនបុះ ហើយដើរចូលទៅ ។ នេះជាទោសទី ៣ នៃបុគ្គលទុស្សសីល ប្ដូរបែគ្គិចាកសីល ។ ម្នាលគហបតិចាំង ពាក្យដទៃមានតទៅទៀត បុគ្គលទុស្សសីល ប្ដូរបែគ្គិចាកសីលហើយ រៀលទៀបស្ងាប់ តែងវង្វេងស្មារតី ។ នេះជាទោសទី ៤ នៃបុគ្គលទុស្សសីល ប្ដូរបែគ្គិចាកសីល ។ ម្នាលគហបតិចាំងឮយ ពាក្យដទៃមានតទៅទៀត បុគ្គលទុស្សសីល ប្ដូរបែគ្គិចាកសីលហើយ លុះរំលាងខន្ធបន្ទាប់អំពីមរណៈ រមែងទៅកាន់អបាយ[1] (តិរច្ឆាន) ទុគ្គតិ[2] (ប្រែត) វិនិបាត[3] (អសុរកាយ) និរយ (នរក) ។ នេះជាទោសទី ៥ នៃបុគ្គលទុស្សសីល ប្ដូរបែគ្គិចាកសីល ។ ម្នាលគហបតិចាំងឮយ ទោសចាំង ៥ ប្រការនេះឯង ជាទោសនៃបុគ្គលទុស្សសីល ប្ដូរបែគ្គិចាកសីល ។

---

๑ ប្រែទេសច្រាសចាកសេចក្តីសុខ ។ ๒ ទីតិបណ្តិតគប្បីខ្ពើម ។ ๓ ចូរមើលវិនយបិដក មហាវិភង្គភាគទី ๑ ទំព័រ ๑๔ ឯណោះ ។

(๑๑๗) បញ្ចិមេ ភិក្ខវេ អង្គា អង្គិនំ សំសា សី-
លវតោ សីលសម្ពតាយ ។ កតមេ បញ្ច ។ ឥធ
ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សីលវា សីលសម្បន្នោ អប្បមាទាធិការ-
ណំ មហន្តំ ភោគក្ខន្ធំ អធិគច្ឆតិ ។ អយំ បឋមោ
អង្គិនំសោ សីលវតោ សីលសម្ពតាយ ។ បុន ចបរំ
ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សីលវតោ សីលសម្បន្នស្ស កល្យាណោ
កិត្តិសទ្ទោ អព្ភុគ្គច្ឆតិ ។ អយំ ទុតិយោ អង្គិនំសោ
សីលវតោ សីលសម្ពតាយ ។ បុន ចបរំ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ
សីលវា សីលសម្បន្នោ យញ្ញទេវ បរិសំ ឧបសង្កមតិ
យទិ ខត្តិយបរិសំ យទិ ព្រាហ្មណបរិសំ យទិ គហប-
តិបរិសំ យទិ សមណបរិសំ វិសារទោ ឧបសង្កមតិ
អមង្កុភូតោ ។ អយំ តតិយោ អង្គិនំសោ សីលវតោ
សីលសម្ពតាយ ។ បុន ចបរំ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សីលវា
សីលសម្បន្នោ អសម្មូឡ្ហោ កាលំ ករោតិ ។ អយំ

ភេសជ្ជកុម្ភកៈ អានិសង្ស ៥ ប្រការនៃបុគ្គលមានសីលឬបរិបូណ៌ដោយសីល

(១១៧) ម្នាលគហបតិចាំង ឮយ អានិសង្សចាំង ៥ ប្រការនេះជាអានិសង្សនៃបុគ្គលមានសីល ឬបរិបូណ៌ដោយសីល ។ អានិសង្សចាំង ៥ ប្រការនោះតើដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលគហបតិចាំង ឮយ បុគ្គលមានសីល ឬបរិបូណ៌ដោយសីល ក្នុងលោកនេះ តែងបានទ្រព្យគំនរនៃសម្បត្តិដ៏ច្រើន ហេតុមកពីសេចក្តីមិនប្រមាទ ។ នេះជាអានិសង្សទី ១ នៃបុគ្គលមានសីល ឬបរិបូណ៌ដោយសីល ។ ម្នាលគហបតិចាំង ឮយ ពាក្យដទៃមានតទៅទៀត បុគ្គលមានសីល ឬបរិបូណ៌ដោយសីលហើយ តែងមានកិត្តិសព្ទដ៏ពីពេញខ្ចរខ្ចាយទៅ ។ នេះជាអានិសង្សទី ២ នៃបុគ្គលមានសីល ឬបរិបូណ៌ដោយសីល ។ ម្នាលគហបតិចាំង ឮយ ពាក្យដទៃមានតទៅទៀត បុគ្គលមានសីល ឬបរិបូណ៌ដោយសីលហើយ (បើ) ចូលទៅកាន់បរិសទ្យណា ខោះបីជាខត្តិយបរិសទ្យក្តី ជាព្រាហ្មណបរិសទ្យក្តី ជាគហបតិបរិសទ្យក្តី ជាសមណបរិសទ្យក្តី ក៏ក្លៀវក្លា មិនទន្ទមុខចុះ គឺថាមិនក្រអឺមក្រអៀម ហើយដើរចូលទៅ ។ នេះជាអានិសង្សទី ៣ នៃបុគ្គលមានសីល ឬបរិបូណ៌ដោយសីល ។ ម្នាលគហបតិចាំង ឮយ ពាក្យដទៃមានតទៅទៀត បុគ្គលមានសីល ឬបរិបូណ៌ដោយសីលហើយ លុះវេលាទៀបស្លាប់ ក៏មិនវង្វេងស្មារតីឡើយ ។ នេះជាអានិសង្សទី ៤

จตุตฺถา อาธิสีเสา สีลวโต สีลสมฺปทาย ฯ
ปุน จปรํ ภิกฺขเว ภิกฺขุ สีลวา สีลสมฺปนฺโน กา-
ยสฺส เภทา ปรมฺมรณา สุคตึ สคฺคํ โลกํ อุป-
ปชฺชติ ฯ อยํ ปญฺหา อาธิสีเสา สีลวโต สี-
ลสมฺปทาย ฯ สเมจฺจ ภิกฺขเว ภิกฺขุ ปญฺหา อาธิสี-
สา สีลวโต สีลสมฺปทายาติ ฯ

[๑๑๘] อถ โข ภควา ชาณุสฺสโสณึ พฺรหฺมณคหปตึ
พฺรหฺมณวตฺตึ ธมฺมิยา กถาย สนฺทสฺเสตฺวา สมาทเปตฺวา
สมุตฺเตเชตฺวา สมฺปหํเสตฺวา อุยฺโยเชสิ อภิกฺกนฺตา
โข ภิกฺขเว รตฺติ ยสฺสทานิ ตุมฺเห[๑] กาลํ มญฺ-
ญาถาติ ฯ เอวํ ภนฺเตติ โข ชาณุสฺสโสณี พฺรหฺมณ-
คหปตี ภควโต ปฏิสฺสุณิตฺวา[๒] อุฏฺฐายาสนา ภควนฺตํ อภิวา-
เทตฺวา ปทกฺขิณํ กตฺวา ปกฺกามิ ฯ อถ โข ภควา
อจิรปกฺกนฺตสฺมิ ชาณุสฺสโสณิสฺมิ พฺรหฺมณคหปติสฺมิ
สุญฺญาคารํ ปาวิสิ ฯ

---

๑ ฉ ภเวยฺยาถ ตาวเทว ฆ ภเวยฺยาถาติ ฯ ๒ ปฏิสฺสุตฺวาติปิ ปาโฐ ฯ

នៃបុគ្គលមានសីល ប្រកបរបូណ៌ដោយសីល ។ ម្នាលគហបតិចាំដើម ពាក្យដទៃមានតទៅទៀត បុគ្គលមានសីល ប្រកបរបូណ៌ដោយសីលហើយ លុះរំលាងខន្ធបន្លាប់អំពីមរណៈ រមែងទៅកាន់មនុស្សលោក ឬទេវលោក ។ នេះជាអានិសង្សទី ៥ នៃបុគ្គលមានសីល ប្រកបរបូណ៌ដោយសីល ។ ម្នាលគហបតិចាំដើម អានិសង្សចាំដើម ៥ ប្រការនេះឯង ជាអានិសង្សនៃបុគ្គលមានសីល ប្រកបរបូណ៌ដោយសីល ។

(๑๑๘) គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់ឧបាសកចាំដើម-ឲ្យនៅក្នុងបាដលិគ្រាមឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យកាន់យកតាម ឲ្យអាចហាន ឲ្យរីករាយដោយធម្មីកថាអស់រាត្រីជាច្រើន ហើយបញ្ជូនទៅដោយព្រះពុទ្ធ-ដីកាថា ម្នាលគហបតិចាំដើម រាត្រី (បឋមយាម) កន្លងទៅហើយ អ្នកចាំដើមប្រដើន្ទូរកាលដ៏គួរនឹងត្រឡប់ទៅវិញក្នុងកាលឥឡូវនេះចុះ។ ឧបាសកចាំដើមនៅក្នុងបាដលិគ្រាមបានទទួលព្រះពុទ្ធដីកាព្រះដ៏មាន ព្រះភាគថា ព្រះករុណាព្រះអង្គ ហើយក្រោកចាកទីអង្គុយថ្វាយបង្គំព្រះដ៏-មានព្រះភាគធ្វើប្រទក្សិណចៀសចេញទៅ ។ លុះដែលឧបាសក ចាំដើមនៅក្នុងបាដលិគ្រាមចៀសចេញទៅមិនយូរប៉ុន្មាន ព្រះអង្គក៏ ទ្រង់យាងចូលទៅកាន់សុញ្ញាគារដ្ឋាន (គឺផ្ទះស្ងាត់) ។

[๑๑๙] តេន ខោ បន សមយេន សុនិធវស្សការ-
កោ មគធមហាមត្តោ ចាដលិគ្គាមេ នគរំ មាបេតិ
វជ្ជីនំ បដិពាហាយ ។ អទ្ទសា(๑) ខោ ភគវា វត្ថិយោ
បច្ចូសសមយំ បច្ចុដ្ឋាយ ទិព្ពេន ចក្ខុនា វិសុទ្ធេន អ-
តិក្កន្តមានុសកេន សត្ត ហុលា ទេវតាយោ ចាដលិគ្គា-
មេ វត្ថូនិ បរិគ្គណ្ហន្តិយោ យស្មឹ បទេសេ មហោសក្ខា
ទេវតា វត្ថូនិ បរិគ្គណ្ហន្តិ មហោសក្ខានំ តត្ថ រាជូនំ
រាជមហាមត្តានំ ចិត្តានិ នមន្តិ និវេសនានិ មាបេតុំ
យស្មឹ បទេសេ មជ្ឈិមា ទេវតា វត្ថូនិ បរិគ្គណ្ហន្តិ
មជ្ឈិមានំ តត្ថ រាជូនំ រាជមហាមត្តានំ ចិត្តានិ នមន្តិ
និវេសនានិ មាបេតុំ យស្មឹ បទេសេ នីចា ទេវតា វត្ថូនិ
បរិគ្គណ្ហន្តិ នីចានំ តត្ថ រាជូនំ រាជមហាមត្តានំ ចិត្តា-
និ នមន្តិ និវេសនានិ មាបេតុំ ។ អថខោ ភគវា
អាយស្មន្តំ អានន្ទំ អាមន្តេសិ កេ នុ ខោ តេ
អានន្ទ ចាដលិគ្គាមេ នគរំ មាបេន្តីតិ ។ សុនិធវស្សា-
កោ ភន្តេ មគធមហាមត្តោ ចាដលិគ្គាមេ នគរំ មាបេតិ

๑-๒ ម. អទ្ទស ។

ភេសជ្ជិកន្ទកៈ និទានមហាមាត្យឈ្មោះសុនីធៈនិងវស្សការៈ

[១១៩] សម័យនោះឯង មហាមាត្យនៅក្នុងដែនមគធៈឈ្មោះសុនីធៈ ១ វស្សការៈ ១ នាំគ្នាកសាងក្រែងក្នុងបាដលិគ្រាម ដើម្បីទប់ការពារពួកវជ្ជីកូលដែលនៅក្នុងដែនផង្អើ ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់តើនឡើងក្នុងបច្ចូសសម័យនៃរាត្រី ហើយទ្រង់ទតដោយទិព្វចក្ខុដ៏ស្អាតកន្ទួលលើសចក្ខុរបស់មនុស្ស បានឃើញពួកទេវតាជាច្រើនកំពុងគយគន់មើលទីកន្លែងសង់ផ្ទះក្នុងបាដលិគ្រាម ។ ទេវតាមានសក្តិធំ គយគន់មើលទីកន្លែងសង់ផ្ទះក្នុងប្រទេសណា ចិត្តរបស់ស្តេចនឹងពួកមហាមាត្យដែលមានសក្តិធំខាងឲ្យ ក៏បង្អោនទៅដើម្បីនឹងកសាងលំនៅក្នុងប្រទេសនោះដែរ ទេវតាមានសក្តិជាកណ្តាល គយគន់មើលទីកន្លែងសង់ផ្ទះក្នុងប្រទេសណា ចិត្តរបស់ស្តេចនឹងពួកមហាមាត្យដែលមានសក្តិជាកណ្តាលខាងឲ្យ ក៏បង្អោនទៅដើម្បីនឹងកសាងលំនៅក្នុងប្រទេសនោះដែរ ទេវតាមានសក្តិតិចគយគន់មើលទីកន្លែងសង់ផ្ទះក្នុងប្រទេសណា ចិត្តរបស់ស្តេចនឹងពួកមហាមាត្យដែលមានសក្តិតិចខាងឲ្យ ក៏បង្អោនទៅដើម្បីនឹងកសាងលំនៅក្នុងប្រទេសនោះដែរ ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់គ្រាស់ហៅព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុមកហើយទ្រង់សួរថា ម្នាលអានន្ទ ជនពួកណាហ្ន៎គេសាងក្រែងក្នុងបាដលិគ្រាម ។ ព្រះអានន្ទក្រាបបង្គំទូលថា ម្នាលព្រះអង្គដ៏ចំរើន មហាមាត្យក្នុងដែនមគធៈឈ្មោះសុនីធៈនិងវស្សការៈសាង

วฏฺฏึ๎ สมาทิยามิ ฯ เสยฺยถาปิ ภนฺเต อานนฺท เทวปิ ตาวตึสาปิ สกฺกึ เทวานมินฺทึ เอตทโวจ อานนฺท สุนีธวสฺสกาโร มคธมหามตฺโต อาจริยกเมว อุทฺทิสฺส วิหรติ วฏฺฏึ สมาทิยามิ สาวกานํ อานนฺท วสฺสิยา ปจฺฉิมสมยํ ปจฺจุฏฺฐาย อุทฺทิสฺส ติโยน จกฺกวา ฬสุนฺทร อภิกฺกนฺตมานุสเกน สพฺพปาลี เทวตายโย จาริยกเมว วสฺสึ สมาทิยามิ ยสฺมึ ปเทเส มหาสกฺกา เทวตา วสฺสึ ปวสฺสนฺติ มหาสกฺกานํ ตสฺส ราชูนํ ราชมหามตฺตานํ จิตฺตานิ นมนฺติ นิวาสนาย มาเปตุ๎ ยสฺมึ ปเทเส มชฺฌิมา เทวตา วสฺสึ ปวสฺสนฺติ มชฺฌิมานํ ตสฺส ราชูนํ ราชมหามตฺตานํ จิตฺตานิ นมนฺติ นิวาสนาย มาเปตุ๎ ยสฺมึ ปเทเส นีจา เทวตา วสฺสึ ปวสฺสนฺติ

ក្រែងក្នុងជាដលិគ្រាម ដើម្បីនឹងការពារនូវពួកពដត្រកូលដែលនៅក្នុងដែនវជ្ជី ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលអានន្ទ មហាមាត្យនៅក្នុងដែនមគធៈឈ្មោះសុនីធៈនឹងវស្សការៈបានប្រឹក្សាគ្នានឹងពួកទេវតាក្នុងស្ថានតាវត្តិង្ស(១) ថាយ៉ាងណាមិញ ម្នាលអានន្ទ មហាមាត្យនៅក្នុងដែនមគធៈឈ្មោះសុនីធៈនឹងវស្សការៈសាងក្រែងក្នុងជាដលិគ្រាម ដើម្បីនឹងការពារនូវពួកពដត្រកូលក្នុងដែនវជ្ជី យ៉ាងនោះដែរ ម្នាលអានន្ទ តថាគតក្រែកឡើងកងបច្ចូសសម័យនៃពត្រីកងសុញ្ញាគារដ្ឋាន (ផ្ទះស្ងាត់) នេះ ហើយមើលដោយទិព្វចក្ខុដ៏ស្អាតកន្ទួងលើសចក្ខុរបស់មនុស្ស បានឃើញពួកទេវតាជាច្រើនកំពុងគយគន់មើលទីតន្លែងសង់ផ្ទះក្នុងជាដលិគ្រាម ។ ពួកទេវតាមានសក្តិធំគយគន់មើលទីតន្លែងសង់ផ្ទះក្នុងប្រទេសណា ចិត្តរបស់ស្តេចនឹងពដមហាមាត្យដែលមានសក្តិធំ ក៏បង្អោនទៅដើម្បីនឹងកសាងលំនៅក្នុងប្រទេសនោះដែរ ទេវតាមានសក្តិជាកណ្តាល គយគន់មើលទីតន្លែងសង់ផ្ទះក្នុងប្រទេសណា ចិត្តរបស់ស្តេចនឹងពដមហាមាត្យដែលមានសក្តិជាកណ្តាល ក៏បង្អោនទៅដើម្បីនឹងកសាងលំនៅក្នុងប្រទេសនោះដែរ ទេវតាមានសក្តិតិចគយគន់មើលទីតន្លែងសង់ផ្ទះ ក្នុងប្រទេសណា ចិត្តរបស់

---

១ អដ្ឋកថាន័យថា ពួកមហាមាត្យដែលសាងក្រែងក្នុងជាដលិគ្រាម ក៏ហៅកន្លែងជាឈានទៅប្រឹក្សាគ្នានឹងទេវតាក្នុងស្ថានតាវត្តិង្ស ។

ន័ចាន័ តត្ត ភជ្ជន័ ភជមហាមត្តាន័ ចិត្តាន័ ឧមន្តិ ន័វេ-
សនាន័ មាបេតុំ យាវតា អានន្ទ អរិយាន័[๑] អាយតន័
យាវតា វណិជ្ជូបចោ[๒] ឥន័ អក្ខនករំ ភវិស្សតិ ចាជ-
លិបុត្តំ បុជភេនន័ ចាជលិបុត្តស្ស ខោ អានន្ទ តយោ
អន្តរាយា ភវិស្សន្តិ អក្ខិតោ វា ឧទកតោ វា អគ្គន្ធរតោ
វា មិថុភេទាតិ ។

[๑๒๐] អថខោ សុនីធវស្សការោ មគធមហាមត្តោ
យេន ភគវា តេនុបសង្កមីសុ ឧបសង្កមិត្វា ភគវតា សទ្ធិំ
សម្មោទីសុ សម្មោទនីយំ កថំ សារណីយំ វីតិសារេត្វា
ឯកមន្តំ អដ្ឋំសុ ។ ឯកមន្តំ ឋិតា ខោ សុនីធវស្សការោ
មគធមហាមត្តោ ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ អធិវាសេតុ ខោ ភវំ
គោតមោ អជ្ជតនាយ ភត្តំ សទ្ធិំ ភិក្ខុសង្ឃេនាតិ ។

---

๑ ម. អរិយេ ។ ๒ ម. វណិប្បថោ ។

ស្តេចនឹងពាដមហាមាត្យដែលមានសក្តិខាង ក៏បង្អោនទៅដើម្បីនឹងកសាង
លំនៅក្នុងប្រទេសនោះដែរ ម្នាលអានន្ទ ទីប្រជុំរបស់អរិយបុគ្គលខាង-
ឦសាយដែលមានខាងអម្បាលមាណ នឹងផ្លូវដំនូញដែលមានខាងអម្បាល-
មាណ ឯាដលិបុត្រនេះក៏ជាក្រុងប្រសើរជាងទីប្រជុំព្រះអរិយបុគ្គលនឹង
ផ្លូវដំនូញអម្បាលនោះ ម្យ៉ាងទៀត ជាកន្លែងបែកធ្លាយប្លុងបូតបង្ខូចទៀត
ម្នាលអានន្ទ ក្រុងឯាដលិបុត្រមុខជានឹងមានសេចក្តីអន្តរាយ ៣ យ៉ាង គឺ
អន្តរាយអំពីភ្លើង ១ អន្តរាយអំពីទឹក ១ អន្តរាយអំពីហេតុខាងក្នុង គឺបែក
ចាកគ្នានឹងគ្នា ១ ។

(១២០) គ្រានោះ មហាមាត្យនៅក្នុងដែនមគធៈឈ្មោះសុនីធៈនឹង
វស្សការៈ (ទាំងគ្នា) ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់
ហើយក៏ពោលពាក្យពាក់ព័ន្ធសំណេះសំណាលទៅកាន់ព្រះមានព្រះភាគ
លុះបញ្ចប់ពាក្យដែលគួរជាទីរីករាយ នឹងពាក្យគួរជាទីរលឹក ល្មមឲ្យកើត
សេចក្តីស្និទ្ធស្នាលហើយ ទើបឋិតនៅក្នុងទីសមគួរ ។ លុះមហាមាត្យក្នុង
ដែនមគធៈឈ្មោះសុនីធៈនឹងវស្សការៈឋិតនៅក្នុងទីសមគួរហើយក៏ពោល
ពាក្យដូច្នេះនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគថា សូមព្រះគោតមដ៏ចំរើនទទួលភត្ត
របស់ខ្ញុំព្រះអង្គជាំងឦសាយដើម្បីឆាន់ក្នុងថ្ងៃស្អែក មួយអន្ធើដោយភិក្ខុសង្ឃ ។

อถ ขฺวาสเส ภควา ตุณฺหีภาวเน ฯ อถ ขฺวา สุนี-ธวสฺสกาโร มคธมหามตฺโต ภควโต อวิทูรา วิทิตฺวา ปุฏฺฐายาสนา ปกฺกมิสุ ฯ อถ ขฺวา สุนีธวสฺสกาโร มคธมหามตฺโต[๑] ปณีตํ ขาทนียํ โภชนียํ ปฏิ-ยาทาเปตฺวา ภควโต กาลํ อาโรจาเปสุ กาโล โภ โคตม นิฏฺฐิตํ ภตฺตนฺติ ฯ อถ ขฺวา ภควา ปุพฺพณฺห-สมยํ นิวาเสตฺวา ปตฺตจีวรมาทาย เยน สุนีธ-วสฺสการสฺส มคธมหามตฺตสฺส นิวาเสนา[๒] เตนุป-สงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา ปญฺญตฺเต อาสเน นิสีทิ สทฺธึ ภิกฺขุสงฺเฆน ฯ อถ ขฺวา สุนีธวสฺสกาโร มคธม-หามตฺโต พุทฺธปฺปมุขํ ภิกฺขุสงฺฆํ ปณีเตน ขาทนียเยน โภชนียเยน สหตฺถา สนฺตปฺเปตฺวา สมฺปวาเรตฺวา ภควนฺตํ ภุตฺตาวึ ทินฺนปตฺตปาณึ เอกมนฺตํ นิสีทิสุ ฯ เอกมนฺตं นิสินฺโน ขฺวา สุนีธวสฺสกาโร มคธมหามตฺโต ภควา สมาหิ ตาทาหิ อนุโมทิ

---

๑ ฉตฺตนฺตเร สเก นิเวสเนติ ปาฬิ อตฺถิ ฯ ๒ นิเวสนนฺติ ภตฺตปิ โยตฺตเก อตฺถิ ฯ

ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ទទួលនិមន្តដោយការៈស្ងៀម ។ គ្រានោះ មហាមាត្យនៅក្នុងដែនមគធៈឈ្មោះសុនីធៈនឹងវស្សការៈដឹងថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ទទួលនិមន្តហើយ ក៏ក្រោកចាកទីអង្គុយ ហើយដើរចេញទៅ ។ គ្រានោះ មហាមាត្យនៅក្នុងដែនមគធៈឈ្មោះសុនីធៈនឹងវស្សការៈគាក់តែងខាទនីយភោជនីយាហារដ៏ឧត្តម (រួចហើយ) ចាត់បម្រើឲ្យទៅក្រាបបង្គំទូលកាលដ៏គួរ ដល់ព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចំរើន កាល (នេះជាកាលគួរហើយ) កត្តព៌សម្រេចហើយ ។ គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ស្បង់ ហើយប្រដាប់ដោយចីវរក្នុងវេលាព្រឹក យាងចូលទៅកាន់លំនៅមហាមាត្យ នៅក្នុងដែនមគធៈឈ្មោះសុនីធៈនឹងវស្សការៈ លុះយាងចូលទៅដល់ហើយ ក៏គង់លើអាសនៈដែលគេរៀបចំថ្វាយជាមួយនឹងភិក្ខុសង្ឃ ។ គ្រានោះ មហាមាត្យនៅក្នុងដែនមគធៈឈ្មោះសុនីធៈនឹងវស្សការៈ ក៏អង្គាសភិក្ខុសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន ដោយខាទនីយភោជនីយាហារ ដ៏ឆ្ងាញ់ពីសាដោយដៃនៃខ្លួន គ្រាតែភិក្ខុសង្ឃហាមឃាត់ លុះកំណត់ដឹងថាព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សោយរួចហើយ ជាក់ព្រះហស្តចុះចាកបាត្រហើយក៏អង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះមហាមាត្យនៅក្នុងដែនមគធៈឈ្មោះសុនីធៈនឹងវស្សការៈ អង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ទើបព្រះមានព្រះភាគទ្រង់អនុមោទនាដោយព្រះគាថាតាំងឡាយនេះថា

[๑๒๑] យស្មឹ បនេសេ តកប្បតិ
ឯសំ បណ្ឌិតជាតិយោ
សីលវន្តេត្ថ ភោជេត្វា
សញ្ញតេ ព្រហ្មចារិនោ(๑)
យា តត្ថ ទេវតា អាសុំ
តាសំ ទក្ខិណមាទិសេ ฯ
តា បូជិតា បូជយន្តិ
មានិតា មានយន្តិ នំ
តតោ នំ អនុកម្បន្តិ
មាតា បុត្តំវ ឱរសំ ฯ
ទេវតានុកម្បិតោ ភោសោ
សទា ភទ្រានិ បស្សតីតិ ฯ

[๑๒๒] អថខោ ភគវា សុនីធវស្សការេ មគធម. មហាមត្តេ ឥមាហិ គាថាហិ អនុមោទិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា បក្កាមិ ฯ តេន ខោ បន សមយេន សុនីធវស្សការ មគធមហាមត្តា ភគវន្តំ បិដ្ឋតោ បិដ្ឋតោ អនុពន្ធា ហោន្តិ យេនជ្ជ សមណោ គោតមោ ទ្វារេន និក្ខមិស្សតិ តំ

๑ ฉ. ព្រហ្មចរិយេ ฯ

(๑๒๑) មនុស្ស ជាបណ្ឌិតជាតិ រមែងសម្រេចនូវការ នៅក្នុងប្រទេសណាហើយ ក៏តែងឲ្យពួកបុគ្គលអ្នកមានសីល ដែលសង្រួមល្អ ប្រព្រឹត្តធម៌ដ៏ប្រសើរ ឲ្យបរិភោគក្នុងលំនៅ របស់ខ្លួន ហើយបានតាំងទុក្ខិសផលទក្ខិណាទាន (ឲ្យ ចំណែកបុណ្យ) ដល់ពួកទេវតាដែលនៅ ក្នុងប្រទេសនោះ (ថែមទៀត) ។ ទេវតាទាំងនោះ តែងបូជាចំពោះមនុស្ស ដែលបានបូជាដល់ខ្លួន តែងពាប់អានចំពោះមនុស្សដែលពាប់ អានដល់ខ្លួន តែងរនុ្គោះមនុស្សនោះ ដូចជាមាតាអនុ្គោះ បុត្រដែលខ្លួនបីថ្នមផ្ចាប់ទឹងទ្រូងឲ្យចំរើនឡើង ។ មនុស្ស ដែលទេវតាបានអនុ្គោះហើយ ក៏តែងឃើញនូវសេចក្តី ចំរើនសព្វ។ ការៈ ។

(๑๒๒) លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់អនុមោទនាដោយ ព្រះគាថាទាំងឡាយនេះ ចំពោះមហាមាត្យនៅក្នុងដែនមគធៈឈ្មោះសុនីធៈ នឹងវស្សការៈ (ចប់ហើយ) ក៏ទ្រង់ក្រោកចាកអាសនៈយាងចេញទៅ ។ សម័យនោះឯង មហាមាត្យនៅក្នុងដែនមគធៈឈ្មោះសុនីធៈនឹងវស្សការៈ ដើរតាមព្រះមានព្រះភាគអំពីក្រោយ។ ដោយគិតថា ក្នុងថ្ងៃនេះព្រះ សមណគោតមនឹងយាងចេញទៅតាមទ្វារណា ទ្វារនោះនឹងបានឈ្មោះថា

โคตมทฺวารํ นาม ภวิสฺสติ เยน ตีเรน กณฺโฑ นที ตุฏฺ-
ฐิสฺสติ ตํ โคตมติตฺถํ นาม ภวิสฺสตีติ ฯ อถโข ภควา
เยน ทฺวาเรน นิกฺขมิ ตํ โคตมทฺวารํ นาม อโหสิ ฯ
อถโข ภควา เยน กณฺโฑ นที เตนุปสงฺกมิ ฯ เตน
โข ปน สมเยน กณฺโฑ นที ปูรา โหติ สมติตฺติกา[๑]
กากเปยฺยา ฯ มนุสฺสา อญฺเญ นาวํ ปริเยสนฺติ
อญฺเญ อุฬุมฺปํ ปริเยสนฺติ อญฺเญ กุลฺลํ พนฺธนฺติ ปิฬ ปาร
คนฺตุกามา ฯ อทฺทสา โข ภควา เต มนุสฺเส อญฺเญ
นาวํ ปริเยสนฺเต อญฺเญ อุฬุมฺปํ ปริเยสนฺเต อญฺเญ
กุลฺลํ พนฺธนฺเต ปิฬ ปารคามิเก ติสฺสาน เสยฺย-
ถาปิ นาม พลกา ปุริโสปิ สมฺปฺลวิตุกามา ปาปิมา ปสา-
เรยฺย ปสาริตุกามา ปาปิมา สมฺปฺลวิสฺสตีติ ฯ ภควา ภค-
วา กณฺณาย นทิยา ปิฬเม ตีเร[๒] อนฺตรหิโต ปาเร
ตีเร ปจฺจุฏฺฐาสิ สทฺธึ ภิกฺขุสงฺเฆน ฯ อถโข ภควา
ปลตมตฺตํ ทิวสึ ตาย เวลาย ฯมิ ปุปาสึ ปุปาเสสิ

๑ ฉ. สมติตฺติกา ฯ ๒ ฉ. ปิมตีเร ฯ

គោតមទ្វារ នឹងឆ្លងស្ទឹងគង្គាតាមកំពង់ណា កំពង់នោះនឹងបានឈ្មោះថា គោតមតិត្ថ ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់យាងចេញតាមទ្វារណា ទ្វារនោះក៏ឈ្មោះថា គោតមទ្វារ ជាប្រាកដ (ដល់សព្វថ្ងៃនេះ) ។ លុះនោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់យាងចូលទៅកាន់ស្ទឹងគង្គា ។ ស្ទឹងគង្គាមានទឹកពេញប្រៀបប្រត៉ឹមស្មើនឹងមាត់ច្រាំង ល្មមសត្វក្អែកផឹកបាន ។ មនុស្សពួកខ្លះរកទូក មនុស្សពួកខ្លះរកផែ មនុស្សពួកខ្លះចង់ឆ្លង ប្រាថ្នានឹងឆ្លងអំពីត្រើយខាងអាយ ទៅកាន់ត្រើយខាងនាយ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បានឃើញមនុស្សទាំងនោះ គឺមនុស្សពួកខ្លះកំពុងរកទូក មនុស្សពួកខ្លះកំពុងរកផែ មនុស្សពួកខ្លះកំពុងចង់ឆ្លង ប្រាថ្នានឹងឆ្លងអំពីត្រើយខាងអាយទៅត្រើយខាងនាយ លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ឃើញហើយក៏និមិត្តព្រះអង្គបាត់ (មួយរំពេច) អំពីត្រើយខាងអាយនៃស្ទឹងគង្គា ទៅប្រាកដទៅត្រើយខាងនាយជាមួយនឹងភិក្ខុសង្ឃ គួរនាដូចជាបុរសមានកំឡាំងលាចេញទ្វារដើមដៃដែលបត់ចូល ឬបត់ចូលទ្វារដើមដៃដែលលាចេញ ធាប់ហ៊ាសដូច្នោះឯង ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ជ្រាបច្បាស់នូវសេចក្តីនោះហើយ ទើបបន្ទឺឡើងនូវឧទានគាថានេះ ក្នុងវេលានោះថា

យេ តត្ថ អឡារំ សរំ

សេតុំ កត្វាន វិសជ្ជ បល្លលានិ

កុល្លំ ហិ ជនោ បតរន្តិ

តិណ្ណា មេធាវិនោ ជនាតិ ។

[๑๒๓] អថខោ កកភ យេន តោដិគលោមោ តេនុប-
សង្កមិ ។ ឥត្រ សុទំ កកភ តោដិគលមេវ បហរតិ ។ ឥត្រ
ខោ កកភ កិត្តិ អាមន្តេសិ ចតុន្នំ កិត្តិវេ អរិយសច្ចានំ
អននុពោធា អប្បដិវេធា ឯវមិទំ ទីឃមទ្ធានំ សន្ធាវិតំ
សំសរិតំ មមញ្ចេវ តុម្ហាកញ្ច កតមេសំ ចតុន្នំ
ទុក្ខស្ស កិត្តិវេ អរិយសច្ចស្ស អននុពោធា អប្បដិវេធា
ឯវមិទំ ទីឃមទ្ធានំ សន្ធាវិតំ សំសរិតំ មមញ្ចេវ តុម្ហា-
កញ្ច ទុក្ខសមុទយស្ស អរិយសច្ចស្ស ។បេ។ ទុក្ខ-
និរោធស្ស អរិយសច្ចស្ស ។បេ។ ទុក្ខនិរោធគាមិនិយា

ភេសជ្ជិកូឡកុក: ឧត្តរវិយសច្ចទេសនាកថា

ពួកជនណាឆ្ងន់ស្ងឹងគឺតណ្ហាដ៏ជ្រៅឆ្ងាយទូលាយបាន (ពួកជននោះឯង) តែងធ្វើស្ពានគឺអរិយមគ្គមិនឲ្យប៉ះពាល់ទីជាទំនាបទាំងឆ្ងាយហើយឆ្ងន់បាន សេចក្តីពិតថា ជនធម្មតា (ដែលប្រាថ្នាទឹងឆ្ងន់ទៅកបន្តិចបន្តួច) តែងចង់ក្បួន (ទើបឆ្ងន់ទៅបាន) ឯជនជាអ្នកប្រាជ្ញទាំងឆ្ងាយ គឺព្រះពុទ្ធទឹងសាវកបស់ព្រះពុទ្ធ លោកបានឆ្ងន់រួចស្រឡះហើយ ។

(១២៣) គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់យាងចូលទៅកាន់កោដិគ្រាម[1]។ បានឮថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់គង់នៅក្នុងកោដិគ្រាមនោះ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងកោដិគ្រាមនោះមកហើយត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតក្តី អ្នកទាំងឡាយក្តីអន្ទោលទៅទឹងត្រាច់រង្គាត់ទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយយ៉ាងនេះ ព្រោះមិនបានត្រាស់ដឹងទឹងមិនបានចាក់ធ្លុះនូវអរិយសច្ចទាំង ៤ អរិយសច្ចទាំង ៤ ដូចម្តេចខ្លះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតទឹងអ្នកទាំងឡាយអន្ទោលទៅ ត្រាច់រង្គាត់ទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយនេះដូច្នេះ ព្រោះមិនបានត្រាស់ដឹងទឹងមិនបានចាក់ធ្លុះនូវទុក្ខអរិយសច្ច នូវទុក្ខសមុទយអរិយសច្ច ។បេ។ នូវទុក្ខនិរោធអរិយសច្ច ។បេ។ តថាគត

---

1 ក្នុងឥតិបេសារត្ថទីបនីនិកាឥតិយសមត្ត ពន្យល់សេចក្តីថា កោដិគ្រាម៖ នាះនៅត្រង់កន្លែងកំពូលប្រាសាទនៃស្តេចមហាបនាទដែលលិចបុះទៅក្នុងផែនដី (មើលសង្គិលត្តទីបនីក្នុងឥតិយ-ឆាថា សិប្បកថា) ។

ปฏิปทาย อริยสจฺจสฺส[๑] อนนุโพธา อปฺปฏิเวธา ฆาฏิตํ ติพฺพมฺปาตนํ สนฺธาวิตํ สํสริตํ มมญฺเว ตุมฺหากญฺจ ตยิทํ ภิกฺขเว ทุกฺขํ อริยสจฺจํ อนนุพุทฺธํ ปฏิวิทฺธํ ทุกฺขสมุทยา[๒] อริยสจฺจํ อนนุพุทฺธํ ปฏิวิทฺธํ ทุกฺขนิโรธา[๓] อริยสจฺจํ อนนุพุทฺธํ ปฏิวิทฺธํ ทุกฺขนิโรธ-คามินี ปฏิปทา อริยสจฺจํ อนนุพุทฺธํ ปฏิวิทฺธํ ฉิชฺชิตา ภวตณฺหา ขีณา ภวเนตฺติ สนฺตนิโต ปุนพฺภวาภาว ฯ

(๑๒๔) จตุนฺนํ อริยสจฺจานํ
ยถาภูตํ อทสฺสนา
สํสิตํ ทีฆมทฺธานํ
ตาสุ ตาสฺวา ชาติสุ ฯ
ตานิ ปตานิ ทิฏฺฐานิ
ภวเนตฺติ สมูหตา
ฉิชฺชนฺติ มูลํ ทุกฺขสฺส
นตฺถิ ทานิ ปุนพฺภโว ฯ

---

๑ ม. ทุกฺขนิโรธคามินิปฏิปทาอริยสจฺจสฺส ฯ ๒-๓ สพฺพตฺถ ทุกฺขสมุทยนฺติ ปททฺวยนฺตฺถาเน ทุกฺขนิโรธนฺติ ปททฺวยเมว ทิสฺสติ ฯ

ន៏ឯអ្នកចាំឯឡាយអន្ទោលទៅគ្រាប់រង្គាត់ទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយនេះដូច្នេះ ព្រោះមិនបានត្រាស់ដឹងនឹងមិនបានចាក់ធ្លុះនូវទុក្ខនិរោធគាមិនីបដិបទាអរិយសច្ចម្ចាលកិក្ខុចាំឯឡាយ ទុក្ខអរិយសច្ចនោះ តថាគតនឹងអ្នកចាំឯឡាយបានត្រាស់ដឹង បានចាក់ធ្លុះហើយ ទុក្ខសមុទយអរិយសច្ចនោះ តថាគតនឹងអ្នកចាំឯឡាយបានត្រាស់ដឹង បានចាក់ធ្លុះហើយ ទុក្ខនិរោធអរិយសច្ចនោះតថាគតនឹងអ្នកចាំឯឡាយបានត្រាស់ដឹងបានចាក់ធ្លុះហើយ ទុក្ខនិរោធគាមិនីបដិបទាអរិយសច្ចនោះ តថាគតនឹងអ្នកចាំឯឡាយបានត្រាស់ដឹង បានចាក់ធ្លុះហើយ កវតណ្ហា តថាគតនឹងអ្នកចាំឯឡាយដកឡើងហើយ ទៀតគឺតណ្ហាសម្រាប់ដឹកនាំទៅក្នុងភពក៏អស់ហើយ ឥឡូវនេះគ្មានភពថ្មីទៀតទេ។

(១២៤) ការអន្ទោលទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយក្នុងជាតិចាំឯឡាយនោះ។ ឯឯ ព្រោះមិនបានឃើញនូវអរិយសច្ចចាំឯ៤ជាធម្មិពិត។ អរិយសច្ចចាំឯ៤នេះឯឯ តថាគតនឹងអ្នកចាំឯឡាយបានឃើញហើយ តណ្ហាជាអ្នកដឹកនាំទៅកាន់ភពក៏តថាគតនឹងអ្នកចាំឯឡាយគាស់រំលើងហើយ ឫសនៃសេចក្តីទុក្ខ ក៏តថាគតនឹងអ្នកកាល់គ្នាផ្តាច់ចោលហើយ ឥឡូវនេះគ្មានភពថ្មីទៀតទេ។

ភេសជ្ជកុម្ភទ្វកេ អម្ពបាលិគណិកាវត្ថុ

[๑๒๕] អស្សោសិ ខោ អម្ពបាលី គណិកា ភគវា កិរ កោដិគ្គាមំ អនុប្បត្តោតិ ។ អថខោ អម្ពបាលី គណិកា កន្ទោធំ កន្ទោធំ យានានំ យោជាបេត្វា កន្ទំ កន្ទំ យានំ អភិរូហិត្វា កន្ទេហិ កន្ទេហិ យានេហិ វេសាលិយា និយ្យាសិ ភគវន្តំ ទស្សនាយ យាវតិកា យានភូមិ យានេន គន្ត្វា យានា បច្ចោ-រោហិត្វា បត្តិកា វ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នំ ខោ អម្ពបាលិំ គណិកំ ភគវា ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេសិ សមាទបេសិ សមុត្តេជេសិ សម្បហំសេសិ ។ អថខោ អម្ពបាលី គណិកា ភគវតា ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សិតា សមាទបិតា សមុត្តេជិតា សម្បហំសិតា ភគវន្តំ ឯតទវោច អធិវាសេតុ មេ ភន្តេ ភគវា ស្វាតនាយ ភត្តំ សទ្ធឹ ភិក្ខុសង្ឃេនាតិ ។ អធិវាសេសិ ភគវា តុណ្ហីភាវេន ។ អថខោ អម្ពបាលី គណិកា ភគវតោ អធិវាសនំ វិទិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា

(๑๒๙) នាងអម្ពបាលីជាស្រីផ្កាមាសបានឮដំណឹងថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពុទ្ធដំណើរមកកាន់កោដិគ្រាម ។ លំដាប់នោះឯង នាងអម្ពបាលីជាស្រីផ្កាមាសបានប្រើគេឲ្យទំមយានដ៏ថ្លៃថ្លាហើយ ក៏ឡើងដំរិយានដ៏ថ្លៃថ្លាចេញទៅអំពីក្រុងវេសាលីដោយយានដ៏ថ្លៃថ្លាតាំងអម្បាលនោះ ដើម្បីដួបនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយដាក់យានទុកក្នុងទីមួយ រួចចុះអំពីយានដើរទៅដោយជើងទេ ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគហើយអង្គុយនៅក្នុងទីសមគួរ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់នាងអម្ពបាលីជាស្រីផ្កាមាស ដែលអង្គុយក្នុងទីសមគួរ (នោះ) ឯង ឲ្យយល់ព្រម ឲ្យកាន់យកព្រម ឲ្យរីករាយ ឲ្យត្រេកអរដោយធម្មីកថា ។ លំដាប់នោះ នាងអម្ពបាលីជាស្រីផ្កាមាស លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់ឲ្យយល់ព្រម ឲ្យកាន់យកព្រម ឲ្យរីករាយ ឲ្យត្រេកអរ ដោយធម្មីកថាហើយ ទើបក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគទទួលកត្តរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គដើម្បីឆាន់ក្នុងថ្ងៃស្អែក មួយអន្ទោដោយភិក្ខុសង្ឃ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បានទទួលនិមន្តដោយតុណ្ហីភាព ។ គ្រានោះ នាងអម្ពបាលីជាស្រីផ្កាមាសដឹងថាព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ទទួលនិមន្តហើយ ទើបក្រោកចាកទីអង្គុយថ្វាយបង្គំលាព្រះដ៏មានព្រះភាគធ្វើ

ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា បក្កាមិ ។
អស្សោសុំ ខោ វេសាលិកា លិច្ឆវី ភគវា កិរ កោ-
ដិគ្គាមំ អនុប្បត្តោតិ ។ អថខោ វេសាលិកា លិច្ឆវី
ភទ្រានិ ភទ្រានិ យានានិ យោជាបេត្វា ភទ្រេ ភទ្រេ យា-
នេ អភិរុហិត្វា ភទ្រេហិ ភទ្រេហិ យានេហិ វេសាលិយា
និយ្យាសុ[1] ភគវន្តំ ទស្សនាយ ។ អប្បេកច្ចេ លិច្ឆវី
នីលា ហោន្តិ នីលវណ្ណា នីលវត្ថា នីលាលង្ការា អប្បេ-
កច្ចេ លិច្ឆវី បីតា ហោន្តិ បីតវណ្ណា បីតវត្ថា បីតា-
លង្ការា អប្បេកច្ចេ លិច្ឆវី លោហិតកា ហោន្តិ លោ-
ហិតកវណ្ណា លោហិតកវត្ថា លោហិតកាលង្ការា
អប្បេកច្ចេ លិច្ឆវី ឱទាតា ហោន្តិ ឱទាតវណ្ណា ឱទា-
តវត្ថា ឱទាតាលង្ការា ។ អថខោ អម្ពបាលី គណិកា
ទហរានំ ទហរានំ លិច្ឆវីនំ ឈ្លៃសាយ ឈ្លៃសំ យុត្តេន យុគំ
បដិបក្ខេន បដិបក្ខំ អក្ខេន អក្ខំ បដិវត្តេសិ[2] ។ អថខោ
តេ លិច្ឆវី អម្ពបាលិំ គណិកំ ឯតទវោចុំ តាំសុ ជេ

---

១ ម. និយ្យាសុំ ។ ២ ម. បដិវដ្តេសិ ។

ប្រទក្សិណ ហើយចៀសចេញទៅ ។ ពួកស្តេចលិច្ឆវីក្រែងវេសាលីបានឮដំណឹងថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពុទ្ធដំណើរមកដល់កោដិគ្រាម ។ ពួកស្តេចលិច្ឆវីក្រែងវេសាលីក៏ឲ្យពួកសារថីទឹមយានដ៏ថ្លៃថ្លា ហើយឡើងគង់យានដ៏ថ្លៃថ្លាចេញអំពីក្រែងវេសាលីទៅដោយយានដ៏ថ្លៃថ្លាទាំងអម្បាលនោះ ដើម្បីដួបនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ស្តេចលិច្ឆវីពួកខ្លះលាបពណ៌ខៀវ មានសម្បុរខៀវ(១) ទ្រង់ព្រះពស្ត្រខៀវ(២) មានគ្រឿងតែងខ្លួនក៏ខៀវ(៣) ស្តេចលិច្ឆវីពួកខ្លះលាបពណ៌លឿង មានសម្បុរលឿង ទ្រង់ព្រះពស្ត្រលឿង មានគ្រឿងតែងខ្លួនក៏លឿង ស្តេចលិច្ឆវីពួកខ្លះលាបពណ៌ក្រហម មានសម្បុរក្រហម ទ្រង់ព្រះពស្ត្រក្រហម មានគ្រឿងតែងខ្លួនក៏ក្រហម ស្តេចលិច្ឆវីពួកខ្លះលាបពណ៌ស មានសម្បុរស ទ្រង់ព្រះពស្ត្រស មានគ្រឿងតែងខ្លួនក៏ស ។ លំដាប់នោះ នាងអម្ពបាលីជាស្រីផ្កាមាសប្រដាប់ចន្ទោលដោយចន្ទោល បំប៉ះទឹមដោយទឹម បំប៉ះកង់ដោយកង់ បំប៉ះភ្លៅដោយភ្លៅ (នៃយាន) របស់ពួកស្តេចលិច្ឆវីកំឡោះៗ ។ គ្រានោះ ស្តេចលិច្ឆវីទាំងនោះនិយាយទំនាងនាងអម្ពបាលីជាស្រីផ្កាមាសថា ម្នាលមេ អម្ពបាលី ព្រោះហេតុអ្វីបានជានាងមក

១-២-៣ ក្នុងគតិយសារត្ថទីបនីដីកាគតិយសមន្តថា សុម្បីរាជរថ-ទង់-សេះ-ជិងដនួញ ក៏សឹងប្រដាប់ដោយមាសនឹងកែវមានសម្បុរខៀវទាំងអស់ ទាំងលឿង-ក្រហម-ស ក៏ដូចគ្នា ។

អម្ពថាលិ អម្ហាកំ ឧបាសកំ ឧបាសកំ លិច្ឆវីនំ ឝ្ឋិសា-
យ ឝ្ឋិសំ យុត្តេន យុត្តំ ឧក្កេន ឧក្កំ អក្ខេន អក្ខំ
បដិវត្តេសីតិ ។ តថា ហិ បន មយា អយ្យបុត្តា ស្វា-
តនាយ ពុទ្ធប្បមុខោ ភិក្ខុសង្ឃោ និមន្តិតោតិ ។ ឥមិ
ឯ អម្ពថាលិ អម្ហាកំ ឯតំ កត្តំ សតសហស្សេនាតិ ។
សចេបិ មេ អយ្យបុត្តា វេសាលឹ សាហារំ ឧដ្ឋេយ្យាថ
ឥមេ ឧដ្ឋាហិ តំ កត្តុន្តិ ។ អថខោ តេ លិច្ឆវី អង្គុ-
លឹ[1] ចោឋេសុំ បរាជិតម្ហា[2] វត ភោ អម្ពការេ
បរាជិតម្ហ[3] វត ភោ អម្ពការាតិ ។ អថខោ តេ
លិច្ឆវី យេន ភគវា តេនុបសង្កមឹសុ ។ អទ្ទសា ខោ
ភគវា តេ លិច្ឆវី ទូរតោ វ អាគច្ឆន្តេ និស្សាយ ភិក្ខូ
អាមន្តេសិ យេហិ ភិក្ខវេ ភិក្ខូហិ ឥមេ តាវត្តឹសា
អនិដ្ឋបុព្ពា ឱលោកេថ ភិក្ខវេ លិច្ឆវិបរិសំ អបលោកេថ

---

๑ ម. អង្គុលឹ ។ ๒-๓ បរាជិតម្ហ ។

ប្រជល់ចន្លោះដោយចន្លោះ បំប៉ះធម៌ដោយធម៌ បំប៉ះកង់ដោយកង់ បំប៉ះភ្លៅដោយភ្លៅ (នៃយាន) របស់យើងជាស្តេចលិច្ឆវីតំណែ្នះ ។ ។ នាងអម្ពបាលីតបថា បពិត្រអយ្យបុត្ត[1]ទាំងឡាយ ព្រោះថា ខ្ញុំបានទំមន្តកិក្ខុសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធានដើម្បីទំនាន់កង់ថ្ងៃស្អែក ។ ស្តេចលិច្ឆវីទាំងអម្បាលនោះមានព្រះបន្ទូលថា ម្នាលមេអម្ពបាលី ចូរនាងឲ្យកត្តនេះមកយើងចុះ (យើងនឹងឲ្យដំឡៃនាង) ចំនួន ១ សែនកហាបណៈ ។ នាងអម្ពបាលីតបថា បពិត្រអយ្យបុត្ត ទុកជាព្រះអង្គប្រទានក្រុងវេសាលីព្រមទាំងស្មួយសារអោករដែលមាននៅក្នុងជនបទមកខ្ញុំ ខ្ញុំក៏មិនព្រមថ្វាយកត្តនោះឡើយ ។ គ្រានោះ ស្តេចលិច្ឆវីទាំងនោះទះព្រមព្រះហស្តហើយពោលថា ម្នាលអ្នកទាំងឡាយដ៏ចំរើន យើងចាញ់មាតុគ្រាមហើយ ម្នាលគ្នាយើងដ៏ចំរើន យើងចាញ់មាតុគ្រាមហើយ ។ លំដាប់នោះ ស្តេចលិច្ឆវីទាំងនោះ (ក៏នាំគ្នា) ចូលទៅកាន់ទីដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់នៅ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ទតឃើញស្តេចលិច្ឆវីទាំងនោះកំពុងយាងមកអំពីចម្ងាយ លុះឃើញហើយទ្រង់ត្រាស់ហៅពួកភិក្ខុថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុណាដែលមិនធ្លាប់ឃើញទេវតា ក្នុងស្ថានតាវត្តិង្សទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរមើលមើលពួកលិច្ឆវីបរិសទ្យចុះ អ្នកទាំងឡាយ

---

๑ អយ្យបុត្ត គឺព្រះអង្គម្ចាស់ ។

กิกฺขเว ลิงฺควิปริยาสํ อุปสมฺปาเทติ กิกฺขเว ลิงฺควิปริยาสํ ตาวตฺเถวปริสนฺติ ฯ อยเมตฺถ เตลิงฺคิยาวเสสกา ยาคุปาน ภูมิ ยาเนน คนฺตฺวา ยาคุ ปิวนฺโตว ปตฺตกาเล ปตฺตกาลาโรเจนฺติ ยถา ตถา เตอุปสมฺปนฺนมนุสฺเสสุ อุปสมฺปนฺนสญฺญิโน กตฺวา อภิวาเทตฺวา ฯเปฯ นิสีทึสุ ฯ ฯเปฯ นิสินฺนา ขฺวสฺส เต เตลิงฺคิยา ตถาย กถาย สนฺทสฺเสสิ สมาทเปสิ สมุตฺเตเชสิ สมฺปหํเสสิ ฯ อยเมตฺถ เตลิงฺคิยา ตถาย กถาย สนฺทสฺสิตา สมาทปิตา สมุตฺเตชิตา สมฺปหํสิตา ตถาวุฏฺฐ ฯเปฯ. ปุน อภิกฺกเมตุ ลาโภ ตสฺส ตถา สฺวากฺขาตาย ธมฺมวินยาติ ฯ อภิกฺกมิตฺวา ลิงฺคิยา สฺวากฺขาตาย อนฺตรา- ยาลิยา กณิกาย ปตฺตฏฺฐิ ฯ อยเมตฺถ เตลิงฺคิยา อนฺตรา ทาเวสุ ปรมฺปิตมฺหา[๑] วต ภาโว อนฺตรายา ปรมฺปิตมฺหา[๒] วต ภาโว อนฺตรายาติ ฯ อยเมตฺถ เตลิงฺคิยา ตถาวาทิโน ภาสิตสฺส อภินนฺทิตฺวา อนุโมทิตฺวา

๑-๒ ปิตมฺหา ฯ

ចូរមើលមើលពួកលិច្ឆវីបរិសទ្យរឿយៗ ចុះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នក
ទាំងឡាយចូរប្រៀបធៀបពួកលិច្ឆវីបរិសទ្យ ទៅនឹងពួកទេវតាកន្លះជាន់តាវ-
ត្តឹង្សមើលចុះ ។ លំដាប់នោះ ស្តេចលិច្ឆវីទាំងនោះក៏ជាក់យានទុកក្នុងដី
មួយ ហើយចុះអំពីយានដើរទៅដោយដើងទេ ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយទើបក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគរួច
អង្គុយនៅកន្លះដីសមគួរ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់ពួកស្តេចលិច្ឆវី
ដែលអង្គុយក្នុងដីសមគួរនោះឯង ឲ្យឃល់ព្រម ឲ្យកាន់យកព្រម ឲ្យរីក-
រាយ ឲ្យត្រេកអរ ដោយធម្មីកថា ។ ឯស្តេចលិច្ឆវីទាំងនោះ ដែលព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់ឲ្យឃល់ព្រម ឲ្យកាន់យកព្រម ឲ្យរីករាយ ឲ្យត្រេកអរ
ដោយធម្មីកថាហើយក៏ពោលពាក្យនេះនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រ
ព្រះអង្គដ៏ចំរើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគព្រមទាំងភិក្ខុសង្ឃទទួលភត្តពួកខ្ញុំ
ព្រះអង្គក្នុងថ្ងៃស្អែក ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលលិច្ឆវីទាំង
ឡាយ តថាគតបានទទួលភត្តរបស់នាងអម្ពបាលីជាស្ត្រីផ្កាមាសក្នុងថ្ងៃ
ស្អែករួចទៅហើយ ។ លំដាប់នោះ ស្តេចលិច្ឆវីទាំងនោះទះព្រមព្រះហស្ត
ហើយពោលថា ម្នាលគ្នាយើងដ៏ចំរើន យើងចាញ់មាតុគ្រាមហើយ ម្នាល
គ្នាយើងដ៏ចំរើន យើងចាញ់មាតុគ្រាមហើយ ។ លំដាប់នោះ ស្តេច
លិច្ឆវីទាំងនោះត្រេកអររីករាយ តាមភាសិតរបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគហើយ

ឧដ្ឋាយាសនា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា បក្កមិំសុ ។ អថខោ ភគវា តោដកំ ភិក្ខុំ យេន ជាតិកា[1] តេនុបសង្កមិ ។ តត្រ សុទំ ភគវា ជាតិកេ[2] វិហរតិ តិញ្ឆការសេ ។ អថខោ អម្ពបាលី គណិកា ឥស្សា.រត្តិយា អច្ចយេន សកេ អារាមេ បណីតំ ខាទនីយំ ភោជនីយំ បដិយាទាបេត្វា ភគវតោ កាលំ អារោចាបេសិ កាលោ ភន្តេ និដ្ឋិតំ ភត្តន្តិ ។ អថខោ ភគវា បុព្ពណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ យេន អម្ពបាលិយា គណិកាយ បរិវេសនា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ និសីទិ សទ្ធិំ ភិក្ខុសង្ឃេន ។ អថខោ អម្ពបាលី គណិកា ពុទ្ធប្បមុខំ ភិក្ខុសង្ឃំ បណីតេន ខាទនីយេន ភោជនីយេន សហត្ថា សន្តប្បេត្វា សម្បវារេត្វា ភគវន្តំ ភុត្តាវិំ ឱនីតបត្តបាណិំ ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នា ខោ អម្ពបាលី គណិកា ភគវន្តំ ឯតទវោច ឥមានាហំ ភន្តេ

๑-๒ ឱ. ញាតិកា ញាតិកេ ។

ក្រែកចាកអាសនៈក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគធ្វើប្រទក្សិណ ហើយ
ចៀសចេញទៅ ។ ក្នុងនោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់ក្នុងកោដិគ្រាមគួរតាម
ព្រះអធ្យាស្រ័យហើយយាងទៅកាន់នាទិកាប្រទេស ។ ព្រះអង្គទ្រង់គង់
នៅក្នុងកោដ្ឋកនាទិកាប្រទេសនោះឯង ។ លុះព្រឹលិមទ្បើង នាងអម្ព-
បាលីជាស្រីផ្កាមាសក៏តាក់តែងខាទនីយភោជនីយាហារ (បង្អែមចំអាប)ក្នុង
អាវាម(ផ្ទះ)របស់ខ្លួន ហើយចាត់បម្រើឲ្យទៅក្រាបបង្គំទូលកាលគួរដល់ព្រះ
ដ៏មានព្រះភាគថា ពេលគួរហើយព្រះអង្គ កត្តសម្រេចហើយ ។ ក្នុងនោះ
ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ស្បង់ហើយប្រដាប់ដោយបាត្រនិងចីវរអំពីព្រលឹម
យាងតម្រង់ទៅកាន់ទីអគ្គាសនៈ (ចង្ក្រាន) របស់នាងអម្ពបាលីជាស្រីផ្កាមាស
លុះយាងទៅដល់ហើយទើបគង់លើអាសនៈដែលគេក្រាលថ្វាយត្រមាំង
កិក្ខុសង្ឃ ។ ក្នុងនោះ នាងអម្ពបាលីជាស្រីផ្កាមាសអគ្គាសថ្វាយខាទនីយ
ភោជនីយាហារ (បង្អែមចំអាប) ដ៏ឆ្ងាញ់ពីសារដោយដៃខ្លួនឯងចំពោះ
ព្រះកិក្ខុសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធានឲ្យឆ្អែតស្កប់ស្កល់ ក្រោតែព្រះដ៏-
មានព្រះភាគទ្រង់ឈប់ទទួល សោយស្រេចហើយ លែងលូកព្រះហស្ត
ទៅក្នុងបាត្រហើយ ទើប (នាង) អង្គុយនៅក្នុងទីសមគួរ ។ កាលបើនាង
អម្ពបាលីជាស្រីផ្កាមាសអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ទើបពោលពាក្យ
នេះនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គសូមថ្វាយនូវ

อฏฺฐกถาลิขิตนฺ ตุณฺหีภูตมฺหิ สงฺเฆ ภิกฺขุสงฺฆสฺส ธมฺมีกถนฺ ฯ
ปฏิกฺขิตฺตมฺหิ ภควติ อาวาหนฺ ฯ อถโข ภควา อฏฺฐกถาลิขิตนฺ
กณิกกนฺ ธมฺมิยา กถาย สนฺทสฺเสตฺวา สมาทปेตฺวา
สมุตฺเตเชตฺวา สมฺปหํเสตฺวา อุฏฺฐายาสนา เยน มหา-
วนนฺ เตนุปสงฺกมิ ฯ ตตฺร สุทนฺ ภควา เวสาลิยนฺ
วิหรติ มหาวเน กูฏาคารสาลายนฺ ฯ

ลิจฺฉวิภาณวารนฺ ติฏฺฐติ ฯ

[๑๒๖] เตน โข ปน สมเยน อภิญฺญาตา
อภิญฺญาตา ลิจฺฉวี สนฺถาคาเร สนฺนิสินฺนา สนฺนิปติตา
อเนกปริยาเยน พุทฺธสฺส วณฺณนฺ ภาสนฺติ ธมฺมสฺส วณฺณนฺ
ภาสนฺติ สงฺฆสฺส วณฺณนฺ ภาสนฺติ ฯ เตน โข ปน

អម្ពបាលិវនេះដល់ព្រះភិក្ខុសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគក៏ទ្រង់ទទួលនូវអាកាម (នោះ) ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់នាងអម្ពបាលីជាស្ត្រីដ៏ចាមាសឲ្យយល់ព្រម ឲ្យកាន់យកព្រម ឲ្យត្រេកអរ ឲ្យរីករាយដោយធម្មីកថា ហើយទ្រង់ក្រោកចាកអាសនៈយាងទៅកាន់វត្តមហាវន ។ ឮថា ព្រះមានព្រះភាគ គង់នៅក្នុងកូដាគារសាលាទាមហាវន ជិតក្រុងវេសាលីនោះឯង ។

ចប់ រឿងពោលអំពីស្តេចលិច្ឆវី ។

(១២៦) សម័យនោះឯង ពួកស្តេចលិច្ឆវីដែលមានកេរ្តិ៍ឈ្មោះល្បីល្បាញក្រៃលែងអង្គុយប្រជុំគ្នាក្នុងរោងសម្រាប់ទទួលភ្ញៀវហើយពោលសរសើរគុណព្រះពុទ្ធ[1] ពោលសរសើរគុណព្រះធម៌[2] ពោលសរសើរគុណព្រះសង្ឃ[3] ដោយបរិយាយជាច្រើន ។ សម័យនោះ សីហសេនាបតិ

---

១ ក្នុងដីកាពន្យល់សេចក្តីថា ពោលសរសើរពុទ្ធគុណដោយចរិយា ៣ គឺញាតត្ថចរិយា ១ លោកត្ថចរិយា ១ ពុទ្ធត្ថចរិយា ១ ។ ២ ពោលសរសើរធម្មគុណដោយចំណែកនិកាយ ៥ បិដក ៣ នវង្គសត្ថុសាសន ៩ ធម្មក្ខន្ធ ៨៤.០០០ ។ ៣ ពោលសរសើរសង្ឃគុណដោយអំណាចបព្វជ្ជាថា ភទ្ទិយរាជ មហាកប្បិនរាជ បុក្កុស យសកុលបុត្ត សោណសេដ្ឋិបុត្ត រដ្ឋបាលកុលបុត្ត (លោកទាំងអម្បាលនេះជាដើម) ស្តាប់ធម៌ហើយជានវង្គសទ្ធា លះសេ្តត្រជត្រាងសម្បត្តិ លះទីសេនាបតិ ទីដាសេដ្ឋី ទីដាគាយឃ្លាំង ចេញបួសក្នុងសាសនារបស់ព្រះសាស្តា ។

សមយេន សីហោ សេនាបតិ និគណ្ឋសាវកោ តស្សំ បរិសាយំ និសិន្នោ ហោតិ ។ អថខោ សីហស្ស សេនាបតិស្ស ឯតទហោសិ និស្សំសយំ ខោ សោ ភគវា អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ ការិស្សតិ តថា ហិមេ អតិញ្ញតា អតិញ្ញតា លិច្ឆវី សន្ថាគារេ សន្និសិន្នា សន្និបតិតា អនេកបរិយាយេន ពុទ្ធស្ស វណ្ណំ ភាសន្តិ ធម្មស្ស វណ្ណំ ភាសន្តិ សង្ឃស្ស វណ្ណំ ភាសន្តិ យន្នូនាហំ តំ ភគវន្តំ ទស្សនាយ ឧបសង្កមេយ្យ អរហន្តំ សម្មាសម្ពុទ្ធន្តិ ។ អថខោ សីហោ សេនាបតិ យេន និគណ្ឋា នាដបុត្តា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា និគណ្ឋេ នាដបុត្តេ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ សីហោ សេនាបតិ និគណ្ឋេ នាដបុត្តេ ឯតទវោច ឥច្ឆាមហំ ភន្តេ សមណំ គោតមំ ទស្សនាយ ឧបសង្កមិតុន្តិ ។ កឹ បន ត្វំ សីហ កិរិយវាទោ សមានោ អកិរិយវាទំ សមណំ គោតមំ ទស្សនាយ ឧបសង្កមិស្សសិ សមណោ ហិ សីហ គោតមោ អកិរិយវាទោ អកិរិយាយ ធម្មំ ទេសេតិ

ជាសាវកនៃគ្រូណាក៏អង្គុយនៅក្នុងកណ្តាលបរិសទ្យនោះដែរ ។ ទើបសីហសេនាបតិគិតរិះដូច្នេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគនោះ ព្រះអង្គជាព្រះអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ប្រាកដឥតសង្ស័យទេ ព្រោះហេតុនោះ ពួកស្តេចលិច្ឆវីទាំងនេះដែលមានកិរិយាឈ្មោះល្បីល្បាញ តែងលេងអង្គុយប្រជុំគ្នាក្នុងវេលាសម្រាប់ទទួលភ្ញៀវ ហើយពោលសរសើរគុណព្រះពុទ្ធ ពោលសរសើរគុណព្រះធម៌ ពោលសរសើរគុណព្រះសង្ឃ ដោយបរិយាយជាច្រើន បើដូច្នោះមានតែអាត្មាអញចូលទៅ ដើម្បីឃើញព្រះមានព្រះភាគ ជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធនោះ (លង់មើល) ។ លុះជាប់នោះ សីហសេនាបតិចូលសំដៅទៅតែង់ទីដែលនិគណ្ឋនាដបុត្តនៅ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏សម្តែងនិគណ្ឋនាដបុត្តហើយអង្គុយនៅក្នុងទីសមគួរ ។ លុះសីហសេនាបតិអង្គុយនៅក្នុងទីសមគួរហើយ ទើបនិយាយទៅនឹងនិគណ្ឋនាដបុត្តថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន ខ្ញុំចង់ចូលទៅឃើញព្រះសមណគោតម (ម្តង់មើល) ។ និគណ្ឋនាដបុត្តពោលថា នែអ្នកសីហៈ អ្នកឯងជាអ្នកនិយាយចំពោះកិច្ចការថាត្រូវធ្វើ ទើបចូលទៅមើលសមណគោតមជាអ្នកពោលពាក្យឃាត់កិច្ចការថាមិនត្រូវធ្វើដូចម្តេចបាន ម្នាលអ្នកសីហៈ ព្រោះសមណគោតមជាអ្នកពោលពាក្យឃាត់កិច្ចការថាមិនត្រូវធ្វើ សំដែងធម៌ហាមកិច្ចការថាមិនត្រូវធ្វើ ទើប

តេន ច សាវត្ថេ វិហរតិ តត្ថ ។ អថខោ សីហោ សេនាបតិ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ។ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ សីហោ សេនាបតិ ភគវន្តំ ឯតទវោច អត្ថិ នុ ខោ ភន្តេ ឥមេសំ សមណានំ សាវកានំ ទិដ្ឋធម្មវេទនីយំ កម្មំ ។ បេ ។ តតិយម្បិ ខោ សីហោ សេនាបតិ ភគវន្តំ ឯតទវោច អត្ថិ នុ ខោ ភន្តេ ឥមេសំ សមណានំ សាវកានំ ទិដ្ឋធម្មវេទនីយំ កម្មំ ។ តតិយម្បិ ខោ ភគវា សីហំ សេនាបតិំ ឯតទវោច អត្ថិ ខោ សីហ ឥមេសំ សមណានំ សាវកានំ ទិដ្ឋធម្មវេទនីយំ កម្មំ ។ តេន ហិ ត្វំ សីហ តត្ថេវ តាវ ហោហិ យត្ថ មយំ ឯវរូបេ ឯវរូបេ ឋានេ ទិដ្ឋធម្មវេទនីយំ កម្មំ ន ជានាម ។ ឯវំ ភន្តេតិ ខោ សីហោ សេនាបតិ ភគវតោ បដិស្សុត្វា ឧដ្ឋាយាសនា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា បក្កាមិ ។ អថខោ ភគវា តស្សេវ រត្តិយា អច្ចយេន ភិក្ខូ អាមន្តេសិ ឥធ ភិក្ខវេ រត្តិយា បឋមេ យាមេ ឯកោ ទេវបុត្តោ អភិក្កន្តាយ រត្តិយា អភិក្កន្តវណ្ណោ កេវលកប្បំ ជេតវនំ ឱភាសេត្វា យេន មម្ភិ តេនុបសង្កមិ ។ ឧបសង្កមិត្វា មម្ភិ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ ។ ឯកមន្តំ ឋិតោ ខោ សោ ទេវបុត្តោ មម្ភិ ឯតទវោច អត្ថិ នុ ខោ ភន្តេ ឥមេសំ សមណានំ សាវកានំ ទិដ្ឋធម្មវេទនីយំ កម្មំ ។ តតិយម្បិ ខោ ភគវា តំ ទេវបុត្តំ ឯតទវោច អត្ថិ ខោ ឥមេសំ សមណានំ សាវកានំ ទិដ្ឋធម្មវេទនីយំ កម្មំ ។ តេន ហិ ត្វំ តត្ថេវ តាវ ហោហិ យត្ថ មយំ ឯវរូបេ ឯវរូបេ ឋានេ ទិដ្ឋធម្មវេទនីយំ កម្មំ ន ជានាម ។ ឯវំ ភន្តេតិ ខោ សោ ទេវបុត្តោ ភគវតោ បដិស្សុត្វា ឧដ្ឋាយាសនា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា តត្ថេវន្តរធាយ

ខ្ញុំនានសាវកទាំងឡាយ ដោយពោលពាក្យយាត់កិច្ចការថាមិនត្រូវធ្វើនោះដែរ ។ ឯការរៀបចំដំណើរបស់សីហសេនាបតីដើម្បីនឹងទៅឃើញព្រះដ៏មានព្រះភាគ (នុ៎ះ) ក៏អាក់ខានទៅ ។ ពួកស្តេចលិច្ឆវីដែលមានកេរ្តិ៍ឈ្មោះល្បីល្បាញក្រៃលែង អង្គុយប្រជុំគ្នាកន្លែងសម្រាប់ទទួលភ្ញៀវ ហើយពោលសរសើរគុណព្រះពុទ្ធ ពោលសរសើរគុណព្រះធម៌ ពោលសរសើរគុណព្រះសង្ឃ ដោយបរិយាយជាច្រើនអស់រាត្រីជាគំរប់ពីរដងផង ។បេ ។ អស់រាត្រីជាគំរប់បីដងផង ។ ឯសីហសេនាបតីក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះក្នុងវេលារាត្រីជាគំរប់បីដងថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគនោះព្រះអង្គជាព្រះអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ប្រាកដដូចតសង្ឃ័យឡើយ ព្រោះហេតុនោះហើយបានជាពួកស្តេចលិច្ឆវីទាំងនេះដែលមានកេរ្តិ៍ឈ្មោះល្បីល្បាញក្រៃលែង អង្គុយប្រជុំគ្នាកន្លែងសម្រាប់ទទួលភ្ញៀវ ហើយពោលសរសើរគុណព្រះពុទ្ធ ពោលសរសើរគុណព្រះធម៌ ពោលសរសើរគុណព្រះសង្ឃ ដោយបរិយាយជាច្រើនទិគ្គណ្ឋទាំង (នេះ) ចោះអញលាក្តី មិនលាក្តី នឹងធ្វើអ្វីអញ បើដូច្នោះអាត្មាអញមិនបាច់លាទិគ្គណ្ឋទាំង (នេះ) ទេ គួរតែចូលទៅឃើញព្រះដ៏មានព្រះភាគជាព្រះអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធនោះតែម្តង ។ លុះជាប់នោះ សីហសេនាបតីចេញទៅអំពីក្រុងវេសាលីដោយរថ៥០០ក្នុងវេលាថ្ងៃដើម្បីនឹងឃើញព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយដាក់យានទុកក្នុងទីសមគួរ ទើបចុះអំពីយានដើរទៅ

យានា បច្ចោរោហិត្វា បត្តិកោ វ យេន ភគវា តេនុប-
សង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសី-
ទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ សីហោ សេនាបតិ ភគវន្តំ
ឯតទវោច សុតម្មេតំ ភន្តេ អក្កិរិយវាទោ សមណោ
គោតមោ អក្កិរិយាយ ធម្មំ ទេសេតិ តេន ច សាវកេ
វិនេតីតិ យេ តេ ភន្តេ ឯវមាហំសុ អក្កិរិយវាទោ សម-
ណោ គោតមោ អក្កិរិយាយ ធម្មំ ទេសេតិ តេន ច
សាវកេ វិនេតីតិ កច្ចិ តេ ភន្តេ ភគវតោ វុត្តវាទិនោ
ន ច ភគវន្តំ អភូតេន អព្ភាចិក្ខន្តិ ធម្មស្ស ច អនុធម្មំ
ព្យាករេតំ ន ច កោចិ សហធម្មិកោ វាទានុវាទោ
គារយ្ហដ្ឋានំ អាគច្ឆតិ អនព្ភក្ខាតុកាមា ហិ មយំ ភន្តេ
ភគវន្តន្តិ ។

ដោយដើរឆ្ងាយទេ ចូរតម្រង់ទៅកាន់ទីដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់នៅ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទើបអង្គុយក្នុងទីសមគួរ។ លុះសីហសេនាបតិអង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ បានក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គបានឮថា ព្រះសមណគោតមជាអ្នកពោលឃាត់កិច្ចការថាមិនត្រូវធ្វើ សំដែងធម៌ហាមកិច្ចការថាមិនត្រូវធ្វើ ទាំងពួកឧន្នានសាវកទាំងឮប្រាប់ដោយពោលពាក្យឃាត់កិច្ចការថាមិនត្រូវធ្វើដូច្នោះដែរ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន គេទាំងឮតែងពោលយ៉ាងនេះថា ព្រះសមណគោតមជាអ្នកពោលឃាត់កិច្ចការថាមិនត្រូវធ្វើ សំដែងធម៌ហាមកិច្ចការថាមិនត្រូវធ្វើ ទាំងពួកឧន្នានសាវកទាំងឮប្រាប់ដោយពោលពាក្យឃាត់កិច្ចការថាមិនត្រូវធ្វើដូច្នោះដែរ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន គេទាំងនោះពោលត្រង់តាមពាក្យរបស់ព្រះអង្គ មិនមែនពោលបង្កាច់ព្រះអង្គដោយពាក្យមិនពិតទេឬ ដ្បិតព្រះអង្គតែងពោលជាក់ច្បាស់នូវធម៌សមគួរដល់ធម៌ ប្រសិនបើមានសហធម្មិកណាមួយបាននិយាយត្រូវតាមព្រះពុទ្ធដីកាដែលព្រះអង្គបានពោល (នោះ) ក៏មិនបានដល់នូវហេតុដំណោះដំនៀលឡើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ព្រោះហេតុនោះហើយ បានជាយើងខ្ញុំព្រះអង្គមិនចង់ពោលបង្កាច់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។

[๑๒๗] อตฺถิ สีมา ปริยาปนฺนา เยน มยา ปริยาปนฺเนน สมฺมา วิหารตฺถาย วิหารตฺถกเรน สมเณน โคตเมน อกาลิกาย ฉฏฺฐิ เจเสติ เตน จ สาวเกน วิเนตีติ ฯ อตฺถิ สีมา ปริยาปนฺนา เยน มยา ปริยาปนฺเนน สมฺมา วิหารตฺถาย วิหารตฺถกเรน สมเณน โคตเมน กาลิกาย ฉฏฺฐิ เจเสติ เตน จ สาวเกน วิเนตีติ ฯ อตฺถิ สีมา ปริยาปนฺนา เยน มยา ปริยาปนฺเนน สมฺมา วิหารตฺถาย วิหารตฺถกเรน สมเณน โคตเมน ขุทฺทกานิ สิกฺขาปทานิ เจเสติ เตน จ สาวเกน วิเนตีติ ฯ อตฺถิ สีมา ปริยาปนฺนา เยน มยา ปริยาปนฺเนน สมฺมา วิหารตฺถาย วิหารตฺถกเรน ภิกฺขุนิโย สมเณน โคตเมน ภิกฺขุนิยา ฉฏฺฐิ เจเสติ เตน จ สาวเกน วิเนตีติ ฯ อตฺถิ สีมา ปริยาปนฺนา เยน มยา ปริยาปนฺเนน สมฺมา วิหารตฺถาย วิหารตฺถกเรน วินยนิกา สมเณน โคตเมน วินยาย ฉฏฺฐิ เจเสติ เตน จ สาวเกน

(១២៧) ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលសីហៈ មានហេតុជាទំនង់គួរឲ្យអ្នកផងថា ចំពោះតថាគតថា ព្រះសមណគោតម ជាអ្នកពោលពាក្យឃាត់កិច្ចការថា មិនត្រូវធ្វើ សំដែងធម៌ហាមកិច្ចការថា មិនត្រូវធ្វើ តាំងខ្លួនសាវកតាំងឡាយដោយពាក្យថា មិនត្រូវធ្វើនោះដែរ ដែលគេថានោះត្រូវហើយ ។ ម្នាលសីហៈ មានហេតុជាទំនង់ គួរឲ្យអ្នកផងថា ចំពោះតថាគតថា ព្រះសមណគោតម ជាអ្នកពោលថា ត្រូវធ្វើកិច្ចការសំដែងធម៌ថា ត្រូវធ្វើ តាំងខ្លួនសាវកតាំងឡាយដោយពាក្យថាត្រូវធ្វើនោះដែរ ដែលគេថានោះត្រូវហើយ ។ ម្នាលសីហៈ មានហេតុជាទំនង់គួរឲ្យអ្នកផងថាចំពោះតថាគតថា ព្រះសមណគោតម ជាអ្នកពោលពាក្យកាត់ផ្តាច់ផ្តិលទេតើ សំដែងធម៌ ដើម្បីកាត់ផ្តាច់ផ្តិល តាំងខ្លួនសាវកតាំងឡាយដោយពាក្យថាត្រូវកាត់ផ្តាច់ផ្តិលនោះដែរ ដែលថានោះត្រូវហើយ ។ ម្នាលសីហៈ មានហេតុជាទំនង់គួរឲ្យអ្នកផងថាចំពោះតថាគតថា ព្រះសមណគោតមជាអ្នកខ្ពើមរអើម សំដែងធម៌ ដើម្បីខ្ពើមរអើម តាំងខ្លួនសាវកតាំងឡាយដោយពាក្យថា គួរខ្ពើមរអើមនោះដែរ ដែលគេថានោះត្រូវហើយ ។ ម្នាលសីហៈ មានហេតុជាទំនង់គួរឲ្យអ្នកផងថាចំពោះតថាគតថា ព្រះសមណគោតម ជាអ្នកបំផ្លាញទេតើ សំដែងធម៌ ដើម្បីបំផ្លាញ តាំងខ្លួនសាវកតាំងឡាយដោយពាក្យថា

ភេសជ្ជក្ខន្ធកេ សីហសេនាបតិវត្ថុម្ហិ អកិរិយវាទកថា

វិនេតីតិ ។ អត្ថិ សីហ បរិយាយោ យេន មំ បរិយាយេន សម្មា វទមានោ វទេយ្យ តបស្សី សមណោ គោតមោ តបស្សិតាយ ឆម្មំ នេសេតិ តេន ច សាវកេ វិនេតីតិ ។ អត្ថិ សីហ បរិយាយោ យេន មំ បរិយាយេន សម្មា វទមានោ វទេយ្យ អបគព្ភោ សមណោ គោតមោ អបគព្ភតាយ ឆម្មំ នេសេតិ តេន ច សាវកេ វិនេតីតិ ។ អត្ថិ សីហ បរិយាយោ យេន មំ បរិយាយេន សម្មា វទមានោ វទេយ្យ អស្សទ្ធោ សមណោ គោតមោ អស្សទ្ធិយាយ ឆម្មំ នេសេតិ តេន ច សាវកេ វិនេតីតិ ។ គោតមោ ច សីហ បរិយាយោ យេន មំ បរិយាយេន សម្មា វទមានោ វទេយ្យ អកិរិយវាទោ សមណោ គោតមោ អកិរិយាយ ឆម្មំ នេសេតិ តេន ច សាវកេ វិនេតីតិ ។ អហញ្ហិ សីហ អកិរិយំ វទាមិ កាយទុច្ចរិតស្ស វចីទុច្ចរិតស្ស មនោទុច្ចរិតស្ស អនេកវិហិតានំ បាបកានំ អកុសលានំ ធម្មានំ អកិរិយំ វទាមិ អយំ ខោ សីហ បរិយាយោ យេន មំ បរិយាយេន សម្មា

ត្រូវចំផ្ទាញនោះដែរ ដែលគេថានោះត្រូវហើយ ។ ម្នាលសីហៈ មានហេតុជាទំនងគួរឲ្យអ្នកផងថាចំពោះតថាគតថា ព្រះសមណគោតមជាអ្នកដុតកំដៅទេតើ សំដែងធម៌ដើម្បីដុតកំដៅ ទាំងទូន្មានសាវកទាំងឡាយដោយពាក្យថាត្រូវដុតកំដៅនោះដែរ ដែលគេថានោះត្រូវហើយ ។ ម្នាលសីហៈ មានហេតុជាទំនងគួរឲ្យអ្នកផងថាចំពោះតថាគតថា ព្រះសមណគោតមជាមនុស្សត្រូតកំណើត សំដែងធម៌ ដើម្បីមិនឲ្យមានកំណើត ទាំងទូន្មានសាវកទាំងឡាយដោយពាក្យមិនមានកំណើតនោះដែរ ដែលគេថានោះត្រូវហើយ ។ ម្នាលសីហៈ មានហេតុជាទំនងគួរឲ្យអ្នកផងថាចំពោះតថាគតថា ព្រះសមណគោតមជាអ្នកទំនុកបំរុង សំដែងធម៌ ដើម្បីទំនុកបំរុង ទាំងទូន្មានសាវកទាំងឡាយដោយពាក្យថា ឲ្យទំនុកបំរុងនោះដែរ ដែលគេថានោះត្រូវហើយ ។ ម្នាលសីហៈ ទំនងដែលគួរឲ្យអ្នកផងថាចំពោះតថាគតថា ព្រះសមណគោតមជាអ្នកពោលពាក្យថា មិនត្រូវធ្វើ សំដែងធម៌ហាមថាមិនត្រូវធ្វើ ទាំងទូន្មានសាវកទាំងឡាយដោយពាក្យថាមិនត្រូវធ្វើនោះដែរ ដែលគេថានោះត្រូវហើយ តើដូចម្តេច ម្នាលសីហៈ ដ្បិតតថាគតពោលថា មិនត្រូវធ្វើចំពោះតែកាយទុច្ចរិត វចីទុច្ចរិត មនោទុច្ចរិត នឹងពោលឃាត់កិច្ចការថា មិនត្រូវធ្វើចំពោះតែអកុសលធម៌ដ៏អាក្រក់ច្រើនប្រការ ម្នាលសីហៈ ទំនងនេះឯងហើយ ដែលគួរឲ្យ

วิธมาเธา วิเธยฺย อกิริยวาเธา สมเณา โคตมเธา อกิริยาย ธมฺมํ เธเสติ เตน จ สาวเก วิเนตีติ ฯ กตเมา จ สีหา ปริยาเยา เยน มํ ปริยาเยน สมฺมา วิธมาเธา วิเธยฺย กิริยวาเธา สมเณา โคตเมา กิริยาย ธมฺมํ เธเสติ เตน จ สาวเก วิเนตีติ ฯ อหาญฺหิ สีหา กิริยํ วิธามิ กายสุจริตสฺส วจีสุจริตสฺส มเธาสุจริตสฺส อเนกวิหิตานํ กุสลานํ ธมฺมานํ กิริยํ วิธามิ อยํ เขา สีหา ปริยาเยา เยน มํ ปริยาเยน สมฺมา วิธมาเธา วิเธยฺย กิริยวาเธา สมเณา โคตเมา กิริยาย ธมฺมํ เธเสติ เตน จ สาวเก วิเนตีติ ฯ กตเมา จ สีหา ปริยาเยา เยน มํ ปริยาเยน สมฺมา วิธมาเธา วิเธยฺย อุจฺเฉทวาเธา สมเณา โคตเมา อุจฺเฉทาย ธมฺมํ เธเสติ เตน จ สาวเก วิเนตีติ ฯ อหาญฺหิ สีหา อุจฺเฉทํ วิธามิ ภตสฺส เธาสสฺส เมาหสฺส อเนกวิหิตานํ ปาปกานํ อกุสลานํ ธมฺมานํ อุจฺเฉทं

អ្នកផងថាចំពោះតថាគតថា ព្រះសមណគោតម ជាអ្នកពោលយាត់កិច្ចការថាមិនត្រូវធ្វើ សំដែងធម៌ហាមថាមិនត្រូវធ្វើ តាំងខ្លួនសាវកតាំងឡាយដោយពាក្យថាមិនត្រូវធ្វើនោះដែរ ដែលគេថានោះត្រូវហើយ ។ ម្នាលសីហៈ ខំនងដែលគួរឲ្យអ្នកផងថាចំពោះតថាគតថា ព្រះសមណគោតមជាអ្នកពោលថាត្រូវធ្វើ សំដែងធម៌ថាត្រូវធ្វើ តាំងខ្លួនសាវកតាំងឡាយដោយពាក្យថាត្រូវធ្វើនោះដែរ ដែលគេថានោះត្រូវហើយ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលសីហៈ ដ្បិតតថាគតពោលថា ត្រូវធ្វើចំពោះតែកាយសុចរិត វចីសុចរិត មនោសុចរិត ទើបពោលថា ត្រូវធ្វើចំពោះតែកុសលធម៌ដែលមានប្រយោជន៍ច្រើនប្រការ ម្នាលសីហៈ ខំនងនេះឯងហើយ ដែលគួរឲ្យអ្នកផងថាចំពោះតថាគតថា ព្រះសមណគោតមជាអ្នកពោលថាត្រូវធ្វើ សំដែងធម៌ថាត្រូវធ្វើ តាំងខ្លួនសាវកតាំងឡាយដោយពាក្យថាត្រូវធ្វើនោះដែរ ដែលគេថានោះត្រូវហើយ ។ ម្នាលសីហៈ ខំនងដែលគួរឲ្យអ្នកផងថា ព្រះសមណគោតម ជាអ្នកពោលពាក្យកាត់ផ្តាច់ផ្តិល សំដែងធម៌ដើម្បីកាត់ផ្តាច់ផ្តិល តាំងខ្លួនសាវកតាំងឡាយដោយពាក្យថាត្រូវកាត់ផ្តាច់ផ្តិល ដែលគេថានោះត្រូវហើយ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលសីហៈ ដ្បិតតថាគតពោលថា ត្រូវកាត់ផ្តាច់ផ្តិលរាគៈ ទោសៈ មោហៈ ទើបពោលថាត្រូវកាត់ផ្តាច់ផ្តិលនោះ បំពោះតែអកុសលធម៌ដ៏អាក្រក់

វាទោមិ អយំ ខោ សីហ បរិយាយោ យេន មំ បរិយាយេន សម្មា វទមានោ វទេយ្យ ទុច្ចេទកវាទោ សមណោ គោតមោ ទុច្ចេទាយ ធម្មំ ទេសេតិ តេន ច សាវកេ វិនេតីតិ ។ តគតមោ ច សីហ បរិយាយោ យេន មំ បរិយាយេន សម្មា វទមានោ វទេយ្យ ជេគុច្ឆី សមណោ គោតមោ ជេគុច្ឆិតាយ ធម្មំ ទេសេតិ តេន ច សាវកេ វិនេតីតិ ។ អបាញ្ចិ សីហ ជីគុច្ឆាមិ កាយទុច្ចរិតេន វចីទុច្ចរិតេន មនោទុច្ចរិតេន អនេកវិហិតានំ បាបកានំ អកុសលានំ ធម្មានំ សម្ភាបត្តិយា ជីគុច្ឆាមិ[1] អយំ ខោ សីហ បរិយាយោ យេន មំ បរិយាយេន សម្មា វទមានោ វទេយ្យ ជេគុច្ឆី សមណោ គោតមោ ជេគុច្ឆិតាយ ធម្មំ ទេសេតិ តេន ច សាវកេ វិនេតីតិ ។ តគតមោ ច សីហ បរិយាយោ យេន មំ បរិយាយេន សម្មា វទមានោ វទេយ្យ វេនយិកោ សមណោ គោតមោ វិនយាយ ធម្មំ ទេសេតិ តេន ច សាវកេ វិនេតីតិ ។ អបាញ្ចិ សីហ វិនយាយ ធម្មំ ទេសេមិ រាគស្ស

---

๑ ម. ជេគុច្ឆិតាយ ធម្មំ ទេសេមិ ។

ច្រើនប្រការ ម្នាលសីហៈ ទំនងនេះឯងហើយ ដែលគួរឲ្យអ្នកផងថា ចំពោះតថាគតថា ព្រះសមណគោតម ជាអ្នកពោលពាក្យកាត់ផ្តាច់ផ្តិល សំដែងធម៌ដើម្បីកាត់ផ្តាច់ផ្តិល តាំងទូន្មានសាវកតាំងឡាយដោយពាក្យថា ត្រូវកាត់ផ្តាច់ផ្តិល ដែលគេថានោះត្រូវហើយ ។ ម្នាលសីហៈ ទំនងដែលគួរឲ្យអ្នកផងថាចំពោះតថាគតថា ព្រះសមណគោតម ជាអ្នកខ្ពើមរអើម សំដែងធម៌ដើម្បីការខ្ពើមរអើម តាំងទូន្មានសាវកតាំងឡាយដោយពាក្យថាត្រូវខ្ពើមរអើមនោះដែរ ដែលគេថានោះត្រូវហើយ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលសីហៈ ព្រោះតថាគតខ្ពើមចំពោះតែកាយទុច្ចរិត វចីទុច្ចរិត មនោទុច្ចរិត នឹងខ្ពើមចំពោះសេចក្តីប្រកបចិត្ត ផ្តេកផ្តិតទៅរកអកុសលធម៌ដ៏អាក្រក់ច្រើនប្រការ ម្នាលសីហៈ ទំនងនេះឯងហើយ ដែលគួរឲ្យអ្នកផងថាចំពោះតថាគតថា ព្រះសមណគោតម ជាអ្នកខ្ពើមរអើម សំដែងធម៌ដើម្បីការខ្ពើមរអើម តាំងទូន្មានសាវកតាំងឡាយដោយការខ្ពើមរអើមនោះដែរ ដែលគេថានោះត្រូវហើយ ។ ម្នាលសីហៈ ទំនងដែលគួរឲ្យអ្នកផងថាចំពោះតថាគតថា ព្រះសមណគោតម ជាអ្នកបំផ្លាញ សំដែងធម៌ដើម្បីបំផ្លាញ តាំងទូន្មានសាវកតាំងឡាយដោយពាក្យថាត្រូវបំផ្លាញនោះដែរ ដែលគេថានោះត្រូវហើយ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលសីហៈ ព្រោះតថាគតសំដែងធម៌ចំពោះផ្លូវប្រតិបត្តិដែលបំផ្លាញបង់នូវភាគៈ

โธ สสฺส เหาหาสฺส อเนกวิหิตานํ ปาปกานํ
อกุสลานํ ธมฺมานํ นิยฺยาย ธมฺมํ เทเสติ อยํ
โข สีหา ปริยาโย เยน มํ ปริยาเยน สมฺมา
วเทมาโน วเทยฺย เวนยิโก สมโณ โคตโม
นิยฺยาย ธมฺมํ เทเสติ เตน จ สาวโก นิเยติ ฯ
โคตโม จ สีหา ปริยาโย เยน มํ ปริยาเยน
สมฺมา วเทมาโน วเทยฺย ตปสฺวี สมโณ โคตโม
ตปสฺวิตาย ธมฺมํ เทเสติ เตน จ สาวโก นิเยติ ฯ
ตปนียาปิ สีหา ปาปโก อกุสโล ธมฺโม ปหาตพฺโพ
กายทุจฺจริตํ ปหีนทุจฺจริตํ มโนทุจฺจริตํ ยสฺส โข
สีหา ตปนียา ปาปกา อกุสลา ธมฺมา ปหีนา
อุจฺฉินฺนมูลา ตาลาวตฺถุกตา อนภาวํ กตา อายตึ
อนุปฺปาทธมฺมา ตมหา ตปสฺวีติ วทามิ ตถาคตสฺส โข
สีหา ตปนียา ปาปกา อกุสลา ธมฺมา ปหีนา

ភោស: មោហ: នឹងសំដែងធម៌ចំពោះផ្លូវប្រតិបត្តិបំផ្លាញបង់នូវអកុសលធម៌ដ៏អាក្រក់ច្រើនប្រការ ម្នាលសីហ: ទំនងនេះឯងហើយ ដែលគួរឲ្យអ្នកផងថាចំពោះតថាគតថា ព្រះសមណគោតម ជាអ្នកបំផ្លាញ សំដែងធម៌ដើម្បីបំផ្លាញ ទាំងពួកឯសាវកទាំងឡាយ ដោយពាក្យថាត្រូវបំផ្លាញនោះដែរ ដែលគេថានោះត្រូវហើយ ។ ម្នាលសីហ: ទំនងដែលគួរឲ្យអ្នកផងថាចំពោះតថាគតថា ព្រះសមណគោតម ជាអ្នកជុតកំដៅ សំដែងធម៌ដើម្បីជុតកំដៅ ទាំងពួកឯសាវកទាំងឡាយដោយពាក្យថាត្រូវជុតកំដៅនោះដែរ ដែលគេថានោះត្រូវហើយ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលសីហ: ព្រោះតថាគតពោលថា កាយទុច្ចរិត វចីទុច្ចរិត មនោទុច្ចរិត ជាទីតាំងនៃសេចក្តីក្តៅក្រហាយ ជាអកុសលធម៌ដ៏អាក្រក់ ម្នាលសីហ អកុសលធម៌ដ៏អាក្រក់ទាំងឡាយ ដែលជាទីតាំងនៃសេចក្តីក្តៅក្រហាយ (នោះ) បើអ្នកណាបានលះស្រឡះហើយ បានផ្តាច់ផ្តិលឫសគល់អស់ហើយ បានធ្វើវត្ថុសម្រាប់តើតទៀតឲ្យអស់រលីង ដូចជាដើមត្នោតដែលគេកែបែលគាស់រំលើងឲ្យលែងដុះតទៅទៀតហើយ បានធ្វើឲ្យលែងមានបែបភាពតទៅទៀតហើយ ឲ្យជាធម្មលែងមានកំណើតតទៅខាងមុខទៀតហើយ តថាគតហៅអ្នកនោះថា អ្នកជុតកំដៅ ម្នាលសីហ: អកុសលធម៌ដ៏អាក្រក់ទាំងឡាយដែលជាទីតាំងនៃសេចក្តីក្តៅក្រហាយ (នោះ) តថាគតឯងបានលះ

ឧច្ឆិន្នម្ហសា តាសាវត្ថុកតា អនការំ កតា អាយតឹ
អនុបប្បាទធម្មា អយំ ខោ សីហ បរិយាយោ យេន មំ
បរិយាយេន សម្មា វទមានោ វទេយ្យ តបស្សី សមណោ
គោតមោ តបស្សិតាយ ធម្មំ ទេសេតិ តេន ច សាវកេ
វិនេតីតិ ។ កតមោ ច សីហ បរិយាយោ យេន មំ
បរិយាយេន សម្មា វទមានោ វទេយ្យ អបគព្ភោ សម-
ណោ គោតមោ អបគព្ភតាយ ធម្មំ ទេសេតិ តេន ច
សាវកេ វិនេតីតិ ។ យស្ស ខោ សីហ អាយតឹ កព្ភ-
សេយ្យា បុនព្ភវាភិនិព្ភត្តិ បហីនា ឧច្ឆិន្នម្ហសា តាសា-
វត្ថុកតា អនការំ កតា អាយតឹ អនុបប្បាទធម្មា តមហំ
អបគព្ភតំ វទាមិ តថាគតស្ស ខោ សីហ អាយតឹ

ស្រឡះហើយ ចានផ្តាច់ផ្តិលឫសគល់អស់ហើយ ចានធ្វើវត្ថុសម្រាប់
កើតទៀតឲ្យអស់រលីង ដូចដើមត្នោតដែលគេកែ្របែល គាស់រំលើងឲ្យ
លែងដុះតទៅទៀតហើយ ចានធ្វើឲ្យលែងមានបែបភាពតទៅទៀតហើយ
ឲ្យជាធម្មលែងមានកំណើតតទៅខាងមុខហើយ ម្នាលសីហៈ ទំនងនេះឯង
ហើយ ដែលគួរឲ្យអ្នកផងចាចំពោះតថាគតថា ព្រះសមណគោតម
ជាអ្នកឫតកំដៅ សំដែងធម្មដើម្បីដុតកំដៅ តាំងពួនានសាវកតាំងច្រើយ
ដោយពាក្យថាត្រូវដុតកំដៅនោះដែរ ដែលគេថានោះត្រូវហើយ ។
ម្នាលសីហៈ ទំនងដែលគួរឲ្យអ្នកផងចាចំពោះតថាគតថា ព្រះសមណ
គោតម ជាអ្នកឥតកំណើត សំដែងធម្មដើម្បីមិនឲ្យមានកំណើត តាំង
ពួនានសាវកតាំងច្រើយដោយពាក្យថាមិនឲ្យមានកំណើតនោះដែរ ដែល
គេថានោះត្រូវហើយ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលសីហៈ ព្រោះកិរិយាដេកក្តី
គកិតទៅទៀត ដំណើរកើតក្តីកពតទៅខាងមុខទៀត បើអ្នកណាចាន
លះស្រឡះហើយ ចានផ្តាច់ផ្តិលឫសគល់អស់ហើយ ចានធ្វើវត្ថុសម្រាប់
កើតទៀតឲ្យអស់រលីង ដូចដើមត្នោតដែលគេកែ្របែលគាស់រំលើងឲ្យលែង
ដុះតទៅទៀតហើយ ចានធ្វើឲ្យលែងមានបែបភាពតទៅទៀតហើយ ឲ្យ
ជាធម្មលែងមានកំណើតតទៅខាងមុខទៀតហើយ តថាគតហៅអ្នកនោះ
ថា អ្នកឥតកំណើត ម្នាលសីហៈ កិរិយាដេកក្តីគកិតទៅទៀតដំណើរកើត

ภคฺคสฺเสยฺยา ปุนภฺภวกิริยตฺถิ ปหีนา ฉฏฺฐิสมฺปทา ตาลา-
วตฺถุกตา อนภาวกตา อายตึ อนุปฺปาทธมฺมา อยํ
เจว สีหา ปริยาเยน จ ปริยาเยน สพฺเพ วิชฺชา-
ภาเคยฺยา อปคตภยา สมณา โคตมา อปคตภยตาย
ฉมฺมึ เทเสตึ เตน จ สาวเก วิเนตีติ ๆ ตถาคโต จ
สีหา ปริยาเยน จ ปริยาเยน สพฺเพ วิชฺชา-
ภาเคยฺยา อสฺสาสฺตา สมณา โคตมา อสฺสา-
สาย ฉมฺมึ เทเสตึ เตน จ สาวเก วิเนตีติ ๆ
อหญฺหิ สีหา อสฺสาสฺตา ปรเมน อสฺสาเสน อสฺสา-
สาย จ ฉมฺมึ เทเสมิ เตน จ สาวเก วิเนมิ
อยํ เจว สีหา ปริยาเยน อหํ ปริยาเยน

ក្នុងកាលតទៅខាងមុខទៀត តថាគតបានលះស្បែរហើយ បានផ្តាច់ផ្តិលឫសគល់អស់ហើយ បានធ្វើវត្ថុសម្រាប់កើតទៀតឲ្យអស់រលីង ដូចដើមត្នោតដែលគេកែរបែល គាស់រំលើងឲ្យលែងដុះ តទៅទៀតហើយ បានធ្វើឲ្យលែងមានបែបភាព តទៅទៀតហើយ ឲ្យជាធម្មលែងមានកំណើត តទៅខាងមុខទៀតហើយ ម្នាលសីហៈ ខំនងនេះឯងហើយ ដែលគួរឲ្យអ្នកផងថាចំពោះតថាគតថា ព្រះសមណគោតម ជាអ្នកឥតកំណើត សំដែងធម៌ដើម្បីមិនឲ្យមានកំណើត ទាំងខ្លួនឯងសាវកទាំងឡាយ ដោយពាក្យមិនឲ្យមានកំណើតនោះដែរ ដែលគេថានោះត្រូវហើយ ។ ម្នាលសីហៈ ខំនងដែលគួរឲ្យអ្នកផងថាចំពោះតថាគតថា ព្រះសមណគោតម ជាអ្នកខំទុកបំរុងពួក សំដែងធម៌ដើម្បីខំទុកបំរុង ទាំងខ្លួនឯងសាវកទាំងឡាយ ដោយពាក្យថាឲ្យខំទុកបំរុងនោះដែរ ដែលគេថានោះត្រូវហើយ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលសីហៈ ព្រោះតថាគតជាអ្នកខំទុកបំរុងពួក សំដែងធម៌ដើម្បីខំទុកបំរុង ដោយសេចក្តីខំទុកបំរុងដ៏ខ្ពង់ (๑) ទាំងខ្លួនឯងសាវកទាំងឡាយ ដោយពាក្យថាឲ្យខំទុកបំរុងនោះដែរ ម្នាលសីហៈ ខំនងនេះឯងហើយ ដែលគួរឲ្យអ្នកផងថា

---

๑ ក្នុងជីកាថា ខំទុកបំរុងដើម្បីឲ្យបានសម្រេចមគ្គ ๔ ផលផង ๔ ។

សម្ម វិនយោ វិនយ្យ អស្សទ្ធោ សមណោ គោតមោ
អស្សទ្ធាយ ធម្មំ ទេសេតិ តេន ច សាវកេ វិនេតីតិ ។

[๑๒๘] ឯវំ វុត្តេ សីហោ សេនាបតិ ភគវន្តំ ឯត-
ទវោច អភិក្កន្តំ ភន្តេ អភិក្កន្តំ ភន្តេ សេយ្យថាបិ ភន្តេ
និក្កុដ្ឋិតំ វា ឧក្កុជ្ជេយ្យ បដិច្ឆន្នំ វា វិវរេយ្យ មូឡ្ហស្ស
វា មគ្គំ អាចិក្ខេយ្យ អន្ធការេ វា តេលបជ្ជោតំ ធារេយ្យ
ចក្ខុមន្តោ រូបានិ ទក្ខន្តីតិ ឯវមេវំ ភគវតា អនេកប-
រិយាយេន ធម្មោ បកាសិតោ ឯសាហំ ភន្តេ ភគវន្តំ
សរណំ គច្ឆាមិ ធម្មញ្ច ភិក្ខុសង្ឃញ្ច ឧបាសកំ មំ
ភគវា ធារេតុ អជ្ជតគ្គេ បាណុបេតំ សរណំ គតន្តិ ។
អទុតិយកោ ខោ សីហ តកោមិ អទុតិយគាមេ

ចំពោះតថាគតថា ព្រះសមណគោតមជាអ្នកទំនុកបំរុង សំដែងធម៌ដើម្បីទំនុកបំរុង ទាំងទូន្មានសាវកទាំងឲ្យដោយពាក្យថាឲ្យទំនុកបំរុងនោះដែរ ដែលគេថានោះត្រូវហើយ ។

(๑๒๘) កាលបើព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់យ៉ាងនេះហើយ សីហសេនាបតិក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ភាសិតរបស់ព្រះអង្គពីពេះណាស់ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ភាសិតរបស់ព្រះអង្គពីពេះណាស់ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ធម៌ដែលព្រះអង្គសំដែងហើយដោយអនេកបរិយាយយ៉ាងនេះ គួរនាដូចជាមនុស្សចាប់បើករបស់ដែលគេផ្កាប់ចុះឲ្យផ្ងារឡើង ពុំនោះដូចជាមនុស្ស បើកបង្ហាញរបស់ដែលគេលាក់បិទបាំង ពុំនោះសោតដូចជាមនុស្សអ្នកប្រាប់ផ្លូវដល់អ្នកវង្វេង ឬក៏ដូចជាមនុស្សកាន់ប្រទីបប្រេងគ្រលំភ្លឺក្នុងទីងងឹតដោយគិតថា មនុស្សមានភ្នែកមើលឃើញនូវរូបទាំងឡាយបាន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គនេះសូមដល់នូវព្រះដ៏មានព្រះភាគផង ព្រះធម៌ផង ព្រះភិក្ខុសង្ឃផង ថាជាទីពឹង សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ជ្រាបនូវខ្ញុំព្រះអង្គថាជាឧបាសកដល់ហើយនូវព្រះរតនត្រ័យថាជាទីពឹងស្មើដោយជីវិត តាំងអំពីថ្ងៃនេះទៅ ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលសីហៈ អ្នកឯងចូរឆ្លើនូវការគិតជញ្ជឹងមើលសិន ឯការគិតជញ្ជឹងមើល (នោះ)

ตุมฺหากนฺติสาธุ ญาตมนุสฺสาธุ สาธุ ปโหตีติ ฯ ส-
ตฺถาปาหุ กตฺถ กสฺสปา วจเนน กิญฺจาปิ มยฺหาย
อตฺตมโน อกิญฺหาโม ยถ มุ ภควา ปฺหาปหาน อนุโมทิ
ขา สีหา กเรยฺหาติ อนุโมทิกาเร ตุมฺหากนฺติสาธุ ญาต-
นุสฺสาธุ สาธุ ปโหตีติ มุ[1] หิ กตฺถ อญฺญาติตฺถิยา สา-
วกา ลภิตฺวา เจวสกปฺป เวสาลึ ปฺชาก ปริหารยฺหุ
สีหโน ขา อมฺหาก เสฏฺหาปติ สาวกตฺถ อุปฏฺหาติ
อย ย ปน มุ ภควา ปฺหาปหาน อนุโมทิกาเร ขา สีหา
กเรยฺหาติ อนุโมทิกาเร ตุมฺหากนฺติสาธุ ญาตมนุสฺสาธุ
สาธุ ปโหตีติ ปฺหาปหาติ กตฺถ ทุติยมฺปิ ภควนฺต สร-
ณ คจฺฉามิ ธมฺม สงฺฆ สกฺยปุตฺติยสฺส ปุถาสก มุ ภควา
ชานาตุ อชฺชตคฺเค ปาณุเปต สรณ คตนฺติ ฯ ติยมฺปิ

---

๑ ฉ. ยมุ ฯ

ជាកិច្ចប្រពៃរបស់មនុស្សជាអ្នកដឹងតាំងច្បាយ ដូចអ្នកឯង (នេះ)។ សីហ-
សេនាបតិក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គត្រេកអរកែ
ពយ ជាច្រើនលើសជាងប្រមាណ តាមព្រះពុទ្ធដីការបស់ព្រះមានព្រះ
ភាគនេះ ដ្បិតព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ទីនឹងខ្ញុំព្រះអង្គថា ម្នាលសីហៈ
បុរអ្នកឯងឆ្អើនូវការគិតដញ្ជឹងមើលសិន ឯការគិតដញ្ជឹងមើល (នោះ)
ជាកិច្ចប្រពៃរបស់មនុស្សជាអ្នកដឹងតាំងច្បាយ ដូចអ្នកឯង (នេះ) បពិត្រ
ព្រះអង្គដ៏ចំរើន តិរ្ថិយដទៃតាំងច្បាយ ប៉ានខ្ញុំព្រះអង្គជាសាវក មុខជាគេ
នាំគ្នាលើកទង់ដុំវិញក្រុងវេសាលីតាំងអស់ រួច (គេប្រកាសសេចក្តី) ថា
យើងតាំងច្បាយប៉ានសីហសេនាបតិមកជាសាវកហើយ ក៏កងកាលឥឡូវ
នេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ទីនឹងខ្ញុំព្រះអង្គយ៉ាងនេះថា ម្នាលសីហៈ
បុរអ្នកឯងឆ្អើនូវការគិតដញ្ជឹងមើលសិន ឯការគិតដញ្ជឹងមើល (នោះ) ជា
កិច្ចប្រពៃរបស់មនុស្សជាអ្នកដឹងតាំងច្បាយ ដូចអ្នកឯង (នេះ) បពិត្រព្រះ
អង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គនេះសូមដល់នូវព្រះដ៏មានព្រះភាគផង ព្រះធម៌ផង
ព្រះភិក្ខុសង្ឃផងថាជាទីពឹង ជាគំរប់ពីរដង សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់
ជ្រាបនូវខ្ញុំព្រះអង្គថាជាឧបាសកដល់ព្រះរតនត្រ័យ ថាជាទីពឹងស្មើដោយ
ជីវិត តាំងអំពីថ្ងៃនេះទៅ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលសីហៈ

ខោ តេ សីហ ឯកណ្ឌំ ឱឆានភូតំ កុលំ យេន
នេសំ ឧបកតានំ បិណ្ឌាកំ[1] ទាតព្ពំ មញ្ញេយ្យាសីតិ ។
ឥមិនាហាហំ ភន្តេ ភគវតោ វចនេន កិយ្យាសោ មត្តា
យ អត្តមនោ អភិរទ្ធោ យំ មំ ភគវា ឯវមាហ ធីឃរត្តំ
ខោ តេ សីហ ឯកណ្ឌំ ឱឆានភូតំ កុលំ យេន នេសំ
ឧបកតានំ បិណ្ឌាកំ ទាតព្ពំ មញ្ញេយ្យាសីតិ សុតម្មេតំ
ភន្តេ សមណោ តោតមោ ឯវមាហ មយ្ហមេវ ទានំ
ទាតព្ពំ ន អញ្ញេសំ ទានំ ទាតព្ពំ មយ្ហមេវ សាវកានំ
ទានំ ទាតព្ពំ ន អញ្ញេសំ សាវកានំ ទានំ ទាតព្ពំ
មយ្ហមេវ ឥទ្ធំ មហប្ផលំ ន អញ្ញេសំ ឥទ្ធំ មហប្ផលំ
មយ្ហមេវ សាវកានំ ឥទ្ធំ មហប្ផលំ ន អញ្ញេសំ សាវ-
កានំ ឥទ្ធំ មហប្ផលន្តិ អថ ច បន មំ ភគវា ឯកល្លេ-
សុបិ ឋានេ សមាទបេតិ អបិច ភន្តេ មយមេត្ថ កាលំ

---

๑ ម. បិណ្ឌបាតំ ។

ត្រកូលរបស់អ្នកជាអណ្តូងបម្រុងពួកនិគ្រណ្ឋជាយូរណាស់មកហើយ អ្នកសំគាល់ថាបានអ្នកណានឹងឲ្យបិណ្ឌបាតដល់តិរ្ថិយដែលចូលមកនោះ ។ សីហសេនាបតិក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គត្រេកអរឥតកយ៉ាច្រើនលើសប្រមាណ តាមពុទ្ធដីការបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគនេះ ដ្បិតព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់នឹងខ្ញុំព្រះអង្គយ៉ាងនេះថា ម្នាលសីហៈ ត្រកូលរបស់អ្នកជាអណ្តូងបម្រុងពួកនិគ្រណ្ឋជាយូរណាស់មកហើយ អ្នកសំគាល់ថាបានអ្នកណានឹងឲ្យបិណ្ឌបាតដល់និគ្រណ្ឋដែលចូលមកនោះវិញ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ពាក្យនេះខ្ញុំព្រះអង្គស្តាប់បានហើយ ថាព្រះសមណគោតមទ្រង់ត្រាស់នឹងខ្ញុំយ៉ាងនេះថា អ្នកត្រូវឲ្យទានដល់តថាគតតែម្យ៉ាង មិនត្រូវឲ្យទានដល់ពួកនិគ្រណ្ឋដទៃទេ អ្នកត្រូវឲ្យទានដល់សាវករបស់តថាគតតែម្យ៉ាង មិនត្រូវឲ្យទានដល់ពួកសាវករបស់ពួកនិគ្រណ្ឋដទៃទេ ទានដែលអ្នកឲ្យហើយដល់តថាគត ជាទានមានផលច្រើន ទានដែលអ្នកឲ្យហើយដល់ពួកនិគ្រណ្ឋដទៃ ជាទានមិនមានផលច្រើនទេ ទានដែលអ្នកឲ្យហើយដល់ពួកសាវករបស់តថាគត ជាទានមានផលច្រើន ទានដែលអ្នកឲ្យហើយដល់ពួកសាវករបស់និគ្រណ្ឋដទៃ ជាទានមិនមានផលច្រើនទេ ក៏កន្លងកាលឥឡូវនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគបបួលខ្ញុំព្រះអង្គឲ្យធ្វើទានដល់ពួកនិគ្រណ្ឋ (វិញ) បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ប៉ុន្តែខ្ញុំព្រះអង្គដឹងកាល

ชานิสฺสาม ฯ สาหาหํ ภนฺเต ตสฺมิญฺเญว ภควนฺตํ สรณํ คจฺฉามิ ธมฺมญฺจ ภิกฺขุสงฺฆญฺจ อุปาสกํ มํ ภควา ธาเรตุ อชฺชตคฺเค ปาณุเปตํ สรณํ คตนฺติ ฯ อถ โข ภควา สีหสฺส เสนาปติสฺส อนุปุพฺพึ กถึ กเถสิ เสยฺยถีทํ ทานกถํ สีลกถํ สคฺคกถํ กามานํ อาทีนวํ โอการํ สงฺกิเลสํ เนกฺขมฺเม อานิสํสํ ปกาเสสิ ฯ ยทา ภควา อญฺาสิ สีหํ เสนาปตึ กลฺลจิตฺตํ มุทุจิตฺตํ วินีวรณจิตฺตํ อุทคฺคจิตฺตํ ปสนฺนจิตฺตนฺติ อถ ยา พุทฺธานํ สามุกฺกํสิกา ธมฺมเทสนา ตํ ปกาเสสิ ทุกฺขํ สมุทยํ นิโรธํ มคฺคนฺติ ฯ เสยฺยถาปิ นาม สุทฺธํ วตฺถํ อปคตกาฬกํ สมฺมเทว รชนํ ปฏิคฺคณฺเหยฺย เอวเมว สีหสฺส เสนาปติสฺส ตสฺมึเยวาสเน วิรชํ วีตมลํ ธมฺมจกฺขุ อุทปาทิ ยงฺกิญฺจิ สมุทยธมฺมนฺติ สพฺพนฺตํ นิโรธธมฺมนฺติ ฯ อถ โข สีหสฺ

ដ៏សមគួរក្នុងការឲ្យទាននេះ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គនេះសូម
ដល់នូវព្រះដ៏មានព្រះភាគផង ព្រះធម៌ផង ព្រះភិក្ខុសង្ឃផង ថាជាទីពឹក
ជាគំរប់បីដង សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ជ្រាបនូវខ្ញុំព្រះអង្គថាជាឧបាសក
ដល់ព្រះរតនត្រ័យថាជាទីពឹកស្មើដោយជីវិត តាំងអំពីនេះទៅ ។ គ្រានោះ
ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សំដែងអនុបុព្វីកថាដល់សីហសេនាបតិ
គឺសំដែងនូវទានកថា សីលកថា សគ្គកថា ទោសរបស់កាមពោលឲ្យ
ដ៏លាមកសៅហ្មង នឹងអានិសង្សក្នុងការចេញបួស ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
ទ្រង់ជ្រាបថា សីហសេនាបតិមានចិត្តស្រួល មានចិត្តទន់ មានចិត្តប្រាស
ចាកនីវរណៈ មានចិត្តរីករាយ មានចិត្តជ្រះថ្លា ក្នុងកាលណាហើយ ក្នុង
កាលនោះ ព្រះអង្គក៏សំដែងនូវធម្មទេសនាដែលព្រះពុទ្ធពោលឲ្យតែង
លើកឡើងសំដែងដោយព្រះអង្គឯង គឺ(សំដែង)ទុក្ខ សមុទយ និរោធ មគ្គ ។
ធម្មតាសំពត់ស្អាតមិនដិតប្រឡាក់ដោយវត្ថុមានពណ៌ខ្មៅ គួរទទួលទឹក
ជ្រលក់ដោយល្អបាន យ៉ាងណាមិញ ធម្មចក្ខុ គឺសោតាបត្តិមគ្គ ប្រាស
ចាកធូលី ប្រាសចាកមន្ទិល ក៏កើតឡើងដល់សីហសេនាបតិកុលបុត្រនោះ
នោះឯងថា ធម្មជាតណាមួយមានសេចក្តីកើតឡើងជាធម្មតា ធម្មជាតទាំង
អស់នោះតែងរលត់ទៅវិញជាធម្មតា ក៏មានឧបមេយ្យដូច្នោះឯង ។ គ្រានោះ

เสนาปตึ ธมฺมกมฺมาย ปตฺตกมฺมาย วินิตกมฺมาย ปรินิโยคกมฺมา-
กมฺมาย ตณฺหาวินิกนฺโต วิตถกกิตฺตโก เวสารชฺชปฺปตฺโต
อปรปฺปจฺจโย สตฺถุ สาสเน ภควนฺตํ ปสาเทติ
อภิกฺกเมถ เม ภนฺเต ภควา ฯเปฯ ปสฺสตุ เม ภนฺเต ภควา ฯเปฯ
ภิกฺขุสงฺฆนฺติ ฯ อถโข สีโห เสนาปติ ภควโต อภิกฺกมนํ วิทิตฺวา
อุฏฺฐายาสนา ภควนฺตํ อภิวาเทตฺวา ปทกฺขิณํ กตฺวา
ปกฺกามิ ฯ อถโข สีโห เสนาปติ อญฺญตรํ ปุริสํ อา-
ณาเปสิ ภเณ ภเณ ปาตฺตมํสํ ปาเปหีติ ฯ อถโข
สีโห เสนาปติ ตสฺมา รตฺติยา อจฺจเยน ปณีตํ
ขาทนียํ โภชนียํ ปฏิยาเทตฺวา ภควโต กาลํ
อาโรจาเปสิ กาโล ภนฺเต นิฏฺฐิตํ ภตฺตนฺติ ฯ อถโข
ภควา ปุพฺพณฺหสมยํ นิวาเสตฺวา ปตฺตจีวรมาทาย เยน
สีหสฺส เสนาปติสฺส นิเวสนํ เตนุปสงฺกมิ อุป-
สงฺกมิตฺวา ปญฺญตฺเต อาสเน นิสีทิ สทฺธึ ภิกฺขุสงฺเฆน ฯ
เตน โข ปน สมเยน สมฺพหุลา นิคณฺฐา

សីហសេនាបតិបានឃើញធម៌ហើយ បានដល់ធម៌ហើយ បានត្រាស់ដឹងធម៌ហើយ ឈមចុះកាន់ធម៌សិប់ហើយ កន្ទងផុតសេចក្តីសង្ស័យហើយ កាត់បង់នូវសេចក្តីងឿងឆ្ងល់ ជាអ្នកដល់នូវសេចក្តីក្លាហាន លែងជឿស្តាប់បុគ្គលដទៃ ក្នុងសាសនារបស់ព្រះសាស្តា ទើបក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដោយពាក្យដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគព្រមទាំងភិក្ខុសង្ឃទទួលកត្តារបស់ខ្ញុំព្រះអង្គក្នុងថ្ងៃស្អែកនេះ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ទទួលនិមន្តដោយតុណ្ហីភាព ។ គ្រានោះ សីហសេនាបតិដឹងថាព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ទទួលនិមន្តហើយក៏ក្រោកចាកទីអង្គុយថ្វាយបង្គំលាព្រះដ៏មានព្រះភាគ ធ្វើប្រទក្សិណហើយដើរចេញទៅ ។ ទើបសីហសេនាបតិបង្គាប់បុរសម្នាក់ថា នែនាយ អ្នកឯងចូរទៅកសាច់សត្វស្រាប់ស្រាប់មក ។ លុះកន្ទងរាត្រីយប់នោះហើយ ទើបសីហសេនាបតិតាក់តែងខាទនីយភោជនីយាហារដ៏ឆ្ងាញ់ពីសា ហើយចាត់បម្រើឲ្យទៅក្រាបទូលនូវកត្តាកាលដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន (កាលនេះ) ជាកាលសមគួរហើយ កត្តាក៏សម្រេចហើយ ។ គ្រានោះ ភគវាបុព្វណ្ហសមយំ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ស្បង់ហើយទ្រង់បាត្រចីវរយាងទៅកាន់ផ្ទះសីហសេនាបតិ លុះចូលទៅដល់ហើយគង់លើអាសនៈដែលគេក្រាលបម្រុងទុកព្រមទាំងភិក្ខុសង្ឃ ។ សម្យនោះឯង និគ្រណ្ឋទាំងឡាយ

វេសាលិយំ វជ្ជិយាយ វជ្ជិយំ សិង្ឃាដកេន សិង្ឃាដកំ ពាហា បក្ខន្ទិ កន្ទន្តិ អដ្ឋ សីហេ សេនាបតិនា ជុលុំ បសុំ វធិត្វា សមណស្ស គោតមស្ស កត្តំ តំ សមណោ គោតមោ ជានំ ទុទ្ទិស្ស កតំ មំសំ បរិភុញ្ជតិ បដិច្ចកម្មន្តិ ។ អថខោ អញ្ញតរោ បុរិសោ យេន សីហោ សេនាបតិ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា សីហស្ស សេនាបតិស្ស ឧបកណ្ណកេ អារោចេសិ យត្ថ្ស ភន្តេ ជានេយ្យាសិ ឯតេ សម្ពហុលា និគណ្ឋា វេសាលិយំ វជ្ជិយាយ វជ្ជិយំ សិង្ឃាដកេន សិង្ឃាដកំ ពាហា បក្ខន្ទិ កន្ទន្តិ អដ្ឋ សីហេ សេនាបតិនា ជុលុំ បសុំ វធិត្វា សមណស្ស គោតមស្ស កត្តំ តំ សមណោ គោតមោ ជានំ ទុទ្ទិស្ស កតំ មំសំ បរិភុញ្ជតិ បដិច្ចកម្មន្តិ ។ អលំ អយ្យ[1] ទីឃរត្តំបិ តេ អាយស្មន្តា អវណ្ណកាមា ពុទ្ធស្ស អវណ្ណកាមា ធម្មស្ស អវណ្ណកាមា សង្ឃស្ស ន ច បន តេ អាយស្មន្តា តីរន្តិ[2] តំ កថំ អសតា តុច្ឆា មុសា អភូតេន អព្ភាចិក្ខន្តា ន ច មយំ ជីវិតហេតុបិ សញ្ចិច្ច ចាណំ ជីវិតា វោរោបេយ្យាមាតិ ។

---

១ ម. អយ្យោ ។ ២ ម. ជីរន្តិ ។

ច្រើន (នាំគ្នានៅ) គ្រប់ច្រក នៅគ្រប់ផ្លូវត្រឡែងកែងក្នុងក្រុងវេសាលី ហើយផ្គងដៃឡើងកន្ទក់កន្ទេញថា ថ្ងៃនេះសីហសេនាបតិសម្លាប់សត្វចិញ្ចឹមដ៏ធាត់ៗ ធ្វើកត្តបម្រុងសមណគោតម សមណគោតមដឹងថាសាច់គេធ្វើចំពោះខ្លួន ក៏នៅតែធាន់សាច់នោះដែរ ។ គ្រានោះ មានបុរសម្នាក់ ចូលទៅរកសីហសេនាបតិ លុះចូលទៅដល់ហើយនិយាយនឹងសីហសេនាបតិថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន សូមលោកជ្រាបចុះ ពួកនិគ្រន្ថទាំងអម្បាលនេះជាច្រើន (នាំគ្នានៅ) គ្រប់ច្រក នៅគ្រប់ផ្លូវត្រឡែងកែងក្នុងក្រុងវេសាលី ហើយផ្គងដៃឡើងកន្ទក់កន្ទេញថា ថ្ងៃនេះសីហសេនាបតិសម្លាប់សត្វចិញ្ចឹមដ៏ធាត់ៗ ធ្វើកត្តបម្រុងសមណគោតម សមណគោតមដឹងថា សាច់គេធ្វើចំពោះខ្លួនហើយ ក៏នៅតែធាន់សាច់នោះដែរ ។ សីហសេនាបតិនិយាយថា ម្នាលអ្នក ចូរកុំនិយាយឡើយ លោកដ៏មានអាយុទាំងអម្បាលនោះ ច្រាបាន់ពោលទោសព្រះពុទ្ធ ច្រាបាន់ពោលទោសព្រះធម៌ ច្រាបាន់ពោលទោសព្រះសង្ឃ អស់កាលជាយូរមកហើយ លោកដ៏មានអាយុទាំងអម្បាលនោះ ពោលបង្កាច់ព្រះដ៏មានព្រះភាគនោះដោយរបស់ដែលមិនមាន ដោយការទេ ដោយពាក្យមុសាទេ ដោយពាក្យមិនពិត មិនអស់មិនហើយឡើយ ក៏ឯការពិត (នោះ) យើងមិនក្លែងផ្តាច់បង់ជីវិតសត្វ ព្រោះហេតុជីវិត (របស់ខ្លួន) ទេ ។

អថខោ សីហោ សេនាបតិ ពុទ្ធប្បមុខំ ភិក្ខុសង្ឃំ បណីតេន ខាទនីយេន ភោជនីយេន សហត្ថា សន្តប្បេត្វា សម្បវារេត្វា ភគវន្តំ ភុត្តាវឹ ឱនីតបត្តបាណឹ ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នំ ខោ សីហំ សេនាបតឹ ភគវា ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេត្វា សមាទបេត្វា សមុត្តេជេត្វា សម្បហំសេត្វា ឧដ្ឋាយាសនា បក្កាមិ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បការណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ ន ភិក្ខវេ ជានំ ឧទ្ទិស្ស កតំ មំសំ បរិភុញ្ជិតព្ពំ យោ បរិភុញ្ជេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស អនុជានាមិ ភិក្ខវេ តិកោដិបរិសុទ្ធំ មច្ឆមំសំ អទិដ្ឋំ អស្សុតំ អបរិសង្កិតន្តិ ។

(๑๒๙) តេន ខោ បន សមយេន វេសាលី សុភិក្ខា ហោតិ សុសស្សា សុលភបិណ្ឌា សុភរា ឧញ្ឆេន បគ្គហេន យាបេតុំ ។ អថខោ ភគវតោ រហោគតស្ស បដិសល្លីនស្ស ឯវំ ចេតសោ បរិវិតក្កោ ឧទបាទិ យានិ តានិ មយា ភិក្ខូនំ អនុញ្ញាតានិ ទុព្ភិក្ខេ ទុស្សស្ស

ភេសជ្ជភក្ខន្ធក: ភិក្ខុកាលដឹងថាសាច់ដែលគេធ្វើចំពោះ (ខ្លួន) មិនត្រូវបរិភោគ

គ្រានោះ សីហសេនាបតិអគ្គាសកិកុសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធានឲ្យឆ្អែតស្កប់ស្កល់ដោយខាទនីយភោជនីយដ៏ផ្ចិតផ្ចង់ គ្រាតែព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ឈប់ទទួល សោយជាស្រេច ដាក់ព្រះហស្តអំពីបាត្រទើបអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់សីហសេនាបតិដែលអង្គុយហើយក្នុងទីសមគួរ ឲ្យឃល់ព្រម ឲ្យកាន់យកព្រម ឲ្យអាចហានឲ្យរីករាយដោយធម្មីកថាហើយ ក៏ក្រោកចាកអាសនៈយាងចេញទៅ ។ ព្រោះរឿងនេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះ ភាគទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាហើយ ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកហើយទ្រង់ (បញ្ញត្ត) ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកាលដឹងថា សាច់គេធ្វើចំពោះ(ខ្លួន) កុំគប្បីបរិភោគ ភិក្ខុណាបរិភោគ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតត្រឹមតែសាច់ដែលបរិសុទ្ធដោយបំផុត ៣ យ៉ាង គឺមិនបានឃើញ មិនបានឮ មិនបានរង្កៀស ។

(១២៩) សម័យនោះឯង ក្រុងវេសាលីមានជាយបរិបូណ៌ មានសន្ធឹងល្អ មានចិញ្ចាំជាតបានស្រួល ដាយទឹងញ៉ាំងអត្តភាពឲ្យប្រព្រឹត្តទៅបាន ដោយការស្វែងរកនឹងការព្យាយាម ។ គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់យាងទៅកាន់ទីស្ងាត់ សម្ងំនៅក្នុងព្រះកម្មដ្ឋាន ទើបទ្រង់ត្រិះរិះដោយព្រះទ័យយ៉ាងនេះថា ខាទនីយភោជនីយៈទាំងឡាយណាដែលតថាគតបានអនុញ្ញាតហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងកាលដែលស្រុកមានអំណត់

ทุลฺลภปิณฺฑោ អន្តោវុត្ថំ អន្តោបក្កំ សាមំបក្កំ ទក្ខហិតប្បដិក្ខហិតកំ តតោ ឩហដំ បុរេភត្តំ បដិក្ខហិតំ វនដ្ឋំ ចោក្ករដ្ឋំ អជ្ឈាបិ ន ខោ តាឧ កិក្ខូ បរិភុញ្ជន្តីតិ ។ អថខោ ភគវា សាយណ្ហសមយំ បដិសល្លានា វុដ្ឋិតោ អាយស្មន្តំ អានន្ទំ អាមន្តេសិ យានិ តានិ អានន្ទ មយា កិក្ខូនំ អនុញ្ញាតានិ ទុព្ភិក្ខេ ទុស្សុស្សេ ទុល្លភបិណ្ឌោ អន្តោវុត្ថំ អន្តោបក្កំ សាមំបក្កំ ទក្ខហិតប្បដិក្ខហិតកំ តតោ ឩហដំ បុរេភត្តំ បដិក្ខហិតំ វនដ្ឋំ ចោក្ករដ្ឋំ អជ្ឈាបិ ន ខោ តានិ កិក្ខូ បរិភុញ្ជន្តីតិ ។ បរិភុញ្ជន្តូ ភគវាតិ ។ **អថខោ** ភគវា ឯតស្មិំ និទានេ ឯតស្មិំ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា កិក្ខូ អាមន្តេសិ

មានសន្ទុះមិនល្អ មានចិណ្ឌបាតបានដោយលំបាក គឺខាទនីយភោជនីយៈ ដែលទុកជាក់ខាងក្នុង (អកប្បិយកុដិ) ចំអិនខាងក្នុង (អកប្បិយកុដិ) កិក្ខុចំអិនដោយខ្លួនឯង កិក្ខុទទួលរបស់ជាឧគ្គហិត ដែលគេនាំមកអំពីទីនោះ ដែលកិក្ខុទទួលប្រគេនកាលមុនភត្ត វត្តនៅក្នុងព្រៃ វត្តនៅក្នុងស្រុះ ក៏ក្នុងថ្ងៃនេះ កិក្ខុគាំងឆ្អែយនៅបរិភោគភត្តគាំងនោះឬ ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគចេញអំពីការសម្ងំនៅក្នុងព្រះកម្មដ្ឋានក្នុងវេលារសៀលហើយ ទ្រង់ត្រាស់ហៅព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុមក ទ្រង់(សួរ)ថា ម្នាលអានន្ទ ខាទនីយភោជនីយៈគាំងឆ្អែយណាដែលតថាគតបានអនុញ្ញាតហើយដល់កិក្ខុគាំងឆ្អែយ ក្នុងកាលមានអំណត់ មានសន្ទុះមិនល្អ មានចិណ្ឌបាតបានដោយលំបាក គឺខាទនីយភោជនីយៈដែលទុកជាក់ខាងក្នុង ទំាងចំអិនខាងក្នុង(អកប្បិយកុដិ)កិក្ខុចំអិនដោយខ្លួនឯង កិក្ខុទទួលរបស់ជាឧគ្គហិត ដែលគេនាំមកអំពីទីនោះ ដែលកិក្ខុទទួលប្រគេនកាលមុនភត្ត វត្តនៅក្នុងព្រៃ វត្តនៅក្នុងស្រុះ ក៏ក្នុងថ្ងៃនេះតើកិក្ខុគាំងឆ្អែយនៅបរិភោគភត្តគាំងនោះឬអ្វី ។ ព្រះអានន្ទក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ កិក្ខុគាំងឆ្អែយនៅបរិភោគនៅឡើយ ។ ព្រោះនិទានេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា ត្រាស់ហៅកិក្ខុគាំងឆ្អែយមកហើយទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលកិក្ខុគាំងឆ្អែយ

យានិ តានិ ភិក្ខវេ មយា ភិក្ខូនំ អនុញ្ញាតានិ ទុព្ភិក្ខេ
ទុស្សស្សេ ទុល្លភបិណ្ឌេ អន្តោវុត្ថំ អន្តោបក្កំ សាមំបក្កំ
ខុក្ខហិតម្បដិក្ខហិតកំ តតោ ឆឌ្ឌិតំ បុរេភត្តំ បដិក្ខហិតំ
វនដ្ឋំ ចោក្ខារដ្ឋំ តាជាហំ អជ្ជតគ្គេ បដិក្ខិបាមិ ន ភិក្ខវេ
អន្តោវុត្ថំ អន្តោបក្កំ សាមំបក្កំ ខុក្ខហិតម្បដិក្ខហិតកំ
បរិភុញ្ជិតព្ពំ យោ បរិភុញ្ជេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។
ន ច ភិក្ខវេ តតោ ឆឌ្ឌិតំ បុរេភត្តំ បដិក្ខហិតំ វនដ្ឋំ
ចោក្ខារដ្ឋំ កុត្តាវិនា បហរិតេន អនតិរិត្តំ បរិភុញ្ជិតព្ពំ យោ
បរិភុញ្ជេយ្យ យថាធម្មោ កាវេតព្ពោ ។

(១៣០) តេន ខោ បន សមយេន ជាតបថា
មនុស្សា ពហុំ លោណំបិ តេលំបិ តណ្ឌុលំបិ ខាទ-
នីយំបិ សកដេសុ អាភេបេត្វា ពហិភាគមគ្គោដ្ឋកេ

ខាទនីយភោជនីយៈ តាំងពីយប់ណា ដែលតថាគតអនុញ្ញាតហើយដល់ភិក្ខុតាំងពីយប់កន្លងកាលមានអំណត់ មានសន្ទូងមិនល្អ មានបិណ្ឌបាតបានដោយលំបាក គឺខាទនីយភោជនីយដែលខុកដាក់ខាងក្នុង នឹងចំអិនខាងក្នុង (អកប្បិយកុដិ) ភិក្ខុចំអិនខ្លួនឯង ភិក្ខុឲ្យគេបរបស់ជាគ្គហិត ដែលគេនាំមកអំពីទីនោះ ដែលភិក្ខុឲ្យគេបរគេនកន្លងកាលមុនកត្តុ វត្តនៅកន្លងថ្ងៃត្រូវ វត្តនៅកន្លងស្រះ ត្រូវនេះ តថាគតហាមខាទនីយភោជនីយតាំងនោះ តាំងពីថ្ងៃនេះទៅ ម្នាលភិក្ខុតាំងពីយប់ ភិក្ខុកុំគប្បីបរិភោគនូវខាទនីយភោជនីយជាអន្តោវុត្ថ (ខុកដាក់ខាងក្នុងអកប្បិយកុដិ) អន្តោបក្ក (ចំអិនខាងក្នុងអកប្បិយកុដិ) សាមំបក្ក (ភិក្ខុឲ្យគ្នីនខ្លួនឯង) ឧគ្គហិតប្បដិគ្គហិត (កាន់ជាមុនហើយទើបឲ្យគេបរគេន) បើភិក្ខុណាបរិភោគ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុតាំងពីយប់ ម្យ៉ាងទៀត ភិក្ខុឆាន់រួចហើយ ហាមភត្តហើយ កុំគប្បីឆាន់អនតិរិត្តភោជន (ភោជនថ្មោង) គឺខាទនីយភោជនីយដែលគាយកនាំមកអំពីទីនោះ ភិក្ខុឲ្យគេបរកន្លងកាលមុនកត្តុ វត្តដែលតាំងនៅកន្លងថ្ងៃត្រូវ វត្តដែលតាំងនៅកន្លងស្រះ បើភិក្ខុណាបរិភោគ និយតត្រូវការគាត់សេចក្តីតាមអាបត្តិ ។

(១៣០) សម័យនោះឯង ពួកមនុស្សអ្នកជនបទផ្តុកអម្បិលខ្លះ ប្រៃខ្លះ អង្កាមខ្លះ ខាទនីយាហារខ្លះច្រើនមុខកន្លងនេះតាំងពីយប់ ហើយ

สกฺกเตปิ ครุกเตปิ อปฺปฏิสฺสเว ยถา ปฏิกาตพฺเพ ลกฺขณสมฺปนฺนตาย สกฺกตา ครุกตา สาวเกหิ ปริวาริตตาย ๆ ยถา จ เมฆิโย อุปฏฺฐาโก เอวมยมฺปิ อุปฏฺฐาโก ๆ อถโข เต ภิกฺขู ยถา-ยสฺมา อานนฺโท เตนุปสงฺกมึสุ อุปสงฺกมิตฺวา อายสฺมนฺตํ อานนฺทํ เอตทโวจุ๋ ๔ก อยฺเย อานนฺท ตาย เวลาย ลาลามโก เวลามโก ขาณุมโก สงฺกิจฺจมโก สงฺกิจฺจายมาโน อเหสิ อายสฺมา ปน อานนฺโท ปจฺจูสสมเย นิวาเสตฺวา ๆ อถโข อายสฺมา อานนฺโท ปตฺตจีวรมาทาย อเนกานิ ฆรานิ อติกฺกมฺม เอกมนฺตเมว อคมาสิ ๆ อถโข อายสฺมา อานนฺโท สงฺฆสฺส ปจฺจุฏฺฐิตกาลโต ปฏฺฐาย ตุณฺหีภูโต นิสีทิ ๆ ตตฺถ ภิกฺขเว

បង្ហិលរនេះមកឈប់នៅកែ្សរក្បាច់ទ្វារខាងកែ្សវរាមដោយប៉ងថា យើងតាំងទ្បាយនឹងបានន្ទូរលំធាប់(ទឹកន្ទែង)ក្នុងកាលណា យើងនឹងឆ្លើតត្ត(ថ្វាយសង្ឃ)ក្នុងកាលនោះ ។ (ចួនពេលនោះ) មហាមេឃក៏ទូទឹមឡើង ។ គ្រានោះ ពួកមនុស្សតាំងអមភ្លាលនោះចូលទៅរកព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏បពូលព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុដោយពាក្យដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអានន្ទដ៏ចំរើន មនុស្សអ្នកនៅក្នុងដនបទឆកអម្បាលខ្លះ ប្រែងខ្លះ អង្កាខ្លះ ខាទនីយាហារខ្លះ ប្រើនមុខក្នុងរនេះតាំងទ្បាយ ហើយមកឈបនៅកែ្សរក្បាច់ទ្វារនេះ ចួនពេលនោះបហាមេឃក៏ទូទឹម ឡើង បពិត្រព្រះអានន្ទដ៏ចំរើន មនុស្សអ្នកនៅក្នុងដនបទតាំងនោះ គួរប្រតិបត្តិដូចម្តេចទៅ ។ គ្រានោះ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលអានន្ទ ណ្ហើយចុះ បើសង្ឃប្រាថ្នានៅទីណា គឺជាវិហារក្តី អឌ្ឍយោគក្តី ប្រាសាទក្តី ប្រាសាទត្រងិលក្តី គួហាក្តីដែលនៅចុងក្រោយគេ សង្ឃចូរសន្ថត(នូវទីនោះ) ឲ្យជាកប្បិយភូមិ ហើយឲ្យអ្នកជនបទតាំងនោះនៅក្នុងទីនោះចុះ ។ ម្នាលភិក្ខុតាំងទ្បាយ សង្ឃគប្បីសន្ថតយ៉ាងនេះ គឺភិក្ខុណាអ្នកឆ្លាសប្រតិពលគប្បីប្តឹងសង្ឃឲ្យដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បើកម្មមានកាលសមគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីសន្ថតវិហារឈ្មោះនេះឲ្យជា

កប្បិយភូមិ សម្មន្នេយ្យ ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ
បេ កន្តេ សង្ឃោ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ វិហារំ កប្បិយភូមិ
សម្មន្នតិ ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥត្ថន្នាមស្ស
វិហារស្ស កប្បិយភូមិយា សម្មតិ សោ តុណ្ហស្ស
យស្ស នក្ខមតិ សោ ភាសេយ្យ ។ សម្មតោ
សង្ឃេន ឥត្ថន្នាមោ វិហារោ កប្បិយភូមិ ។ ខមតិ
សង្ឃស្ស តស្មា តុណ្ហី ។ ឯវមេតំ ធារយាមីតិ ។
អេន ខោ បន សមយេន បន្ថុស្សា តន្តវ៉ សម្ម
តំ កោយ(๑) កប្បិយភូមិយោ យាគុយោ បចនិំ កត្តានិ
បចនិំ សូចានិ សម្បាទេនិំ បំសានិ ឧទ្ធនំ
ករញ្ជានិ ជាលេនិំ ទព្វាសនិំ មហាសនិំ តរោនិំ ។
អស្សោសិ ខោ អគតា វត្តិយោ បច្ចូសសមយំ បច្ចុដ្ឋា-
យ ទព្វាសនិំ មហាសនិំ ឧទ្ធនំ បំសានិ សុត្តាន អា-
យស្មនិំ អានន្ទំ អាមន្តេសិ តិដ្ឋ ខោ សោ អានន្ទ
ទព្វាសង្ឃោ មហាសង្ឃោ ឧទ្ធនំ បំសានិ ។ ឯតរហិ
ភន្តេ បន្ថុស្សា តន្តវ៉ សម្ម តំ កោយ កប្បិយភូមិយោ
យាគុយោ បចនិំ កត្តានិ បចនិំ សូចានិ សម្បាទេនិំ

๑ ឧ សម្ភតិយោ ។

កប្បិយកូមិ ។ នេះជាញត្តិ ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ សង្ឃសន្មតវិហារឈ្មោះនេះឲ្យជាកប្បិយកូមិ ។ ការសន្មតវិហារឈ្មោះនេះឲ្យជាកប្បិយកូមិ សមគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះគប្បីស្ងៀម បើមិនសមគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះគប្បីនិយាយឡើង ។ សង្ឃបានសន្មតវិហារឈ្មោះនេះឲ្យជាកប្បិយកូមិហើយ ។ ការសន្មតិនេះសមគួរដល់សង្ឃ ហេតុនោះទើបសង្ឃស្ងៀមនៅ ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកន្ធវដំណើរនេះដោយអាការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ ។ សម័យនោះឯង មនុស្សទាំងឡាយជាំបបរជាំបាយសូសម្ងួចព្រឹកសាច់ពុះ។ ល។ ធ្លើសំឡេងគឹកកងក្នុងកប្បិយកូមិ ដែលសង្ឃសន្មតឲ្យនោះឯង ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តើនឡើងក្នុងវេលាបច្ចូសសម័យនៃរាត្រីបានឮសំឡេងគឹកកងខ្ទំងំ ទើរ្បាវ[1] លុះភ្លឺហើយទើបទ្រង់ត្រាស់ហៅព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុមកសួរថា ម្នាលអានន្ទ សំឡេងគឹកកងខ្ទំងំទើរ្បាវនោះតើជាសំឡេងអ្វី ។ ព្រះអានន្ទក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ឥឡូវនេះ មនុស្សទាំងឡាយជាំបបរជាំបាយសូ

---

๑ សំឡេងដួចក្អែកកន្ត្រែវ ។

มิสาธิ เกาเฉฺตฺถิ กาฐาธิ ฉาเลฺถิ เสา ปเสา ภควา ชฏาสงฺโฆ มหาสงฺโฆ กาเกาฬสงฺโฆติ ฯ อถโข ภควา ปตสฺมึ นิธาเน ปตสฺมึ ปการเณ ญตฺวา กาฬึ กาตฺวา ภิกฺขู อามนฺเตสิ น ภิกฺขเว สมฺมติกา[๑] เตปฏิ-ยกฺขมิ ปริกุญฺเจสฺสา เย ปริกุญฺเญยฺย อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส อนุชานามิ ภิกฺขเว ตินฺเนฺน กปฺปิยภูมิเยา ฐเปฺปตุ-นฺถิกึ เอาธิสาธิกึ ตถาปตินฺถิ[๒] ฯ เตน โข ปน สมเยน อายสฺมา ยเสาโช ตินฺนาโน เหาติ ฯ ตสฺสฺตฺตาย ภิกฺขูนิ อาหาริยนฺติ ฯ ตานิ ภิกฺขู ตเภ ภาเสนฺติ ฯ ทุกฺกฏสฺมาติ ฑาธนฺติ เอาวาทึ ฯ อนุชานามิ

๑ ฉ. สมฺมตี ฯ ๒ ฉ. ตถาปตินฺถิ ฯ

សម្ដេចព្រះសាច់ពុះទុសក្ខឆកប្បិយភូមិ ដែលសង្ឃសន្មតនោះឯង ឋានៈគ្រប់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ សំឡេងគឺកកងខ្ទាំងខ្ទៀវខ្ញារនោះជាសំឡេងខ្ទុះឯង ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា ហើយទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនគួរប្រើប្រាស់នូវកប្បិយភូមិ ដែលសង្ឃសន្មតទេ ភិក្ខុណាប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវកប្បិយភូមិបីយ៉ាង គឺឧស្សាវនន្តិកា[1] ១ គោនិសាទិកា[2] ១ គហបតិកា[3] ១ ។ សម័យនោះឯង យសោជកភិក្ខុដ៏មានអាយុមានជម្ងឺ ។ មនុស្សទាំងឡាយនាំគេសដ្ឋៈដើម្បីប្រយោជន៍ដល់លោកនោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយឧកជាក់គេសដ្ឋទាំងនោះខាងក្រៅ(លំនៅ) ។ សត្វគូច ។ (មានកណ្តុរ) ជាដើម ទំពាស៊ីខ្លះ ពួកចោរលួចយកទៅខ្លះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយគ្រាបបង្គំទូលរឿងខ្ទុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា

---

១ អដ្ឋកថា កប្បិយកុដិដែលសង្ឃសូត្រព្រមគ្នាថា កប្បិយកុដិ កពោម យើងទាំងឡាយធ្វើកប្បិយកុដិដូច្នេះបីដង ហើយកសាងឡើង ឈ្មោះថា ឧស្សាវនន្តិកា ។ ២ ខ្មែរគូច ឬពោងគូច ដែលចាស់គ្រាំគ្រាដូចពោងគោ គួរដាក់កប្បិយកុដិបាន ឈ្មោះថា គោនិសាទិកា ។ មានពីរយ៉ាង គឺ សេនាសនៈដែលគ្មានរបង ឬដំបូលបាំង ឈ្មោះថា អារាមគោនិសាទិកា ១ សេនាសនៈទាំងអស់ដែលមានរបង ឬដំបូលបាំងខ្លះក្តី មិនមានខ្លះក្តី ឈ្មោះថា វិហារគោនិសាទិកា ១ ។ ៣ មនុស្សទាំងឡាយកសាងអាវាសហើយគេនិយាយថា សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ប្រើប្រាស់នូវ(កប្បិយកុដិ) នេះចុះ កប្បិយកុដិនេះឈ្មោះថា គហបតិកា ។

តិក្ខវេ សម្មតិកំ(๑) តាបប្បិយភូមិ បរិភុញ្ជិតុំ ។ អនុជា-
នាមិ តិក្ខវេ ចតុស្សេ តាបប្បិយភូមិយោ ឧស្សាវនន្តិកំ
តោនិសាទិកំ តហាបតិកំ សម្មតិកន្តិ ។

[๑๓๑] តេន ខោ បន សមយេន តច្ចិយេ ឧត-
វេ(๒) មេណ្ឌកោ តហាបតិ បដិវសតិ ។ តស្ស ឃរូបចា
តន្ធានុតាវេ ហោតិ សិំសំ ឧហាយិត្វា ឧញ្ញាតារំ សម្ប-
ជ្ជាបេត្វា តហិន្ធារេ ឯសិនតិ ។ អន្តលិត្តា ឧញ្ញស្ស
ជាត តិបតិត្វា ឧញ្ញាតារំ ឃូបេតិ ។ តវិយាយ ឃរូបចា
តន្ធានុតាវេ ហោតិ ឃតិំយេវ អាឧត្តាជាលិតំ ឧបនិ-
សីទិត្វា ឃតិញ្ច សូបតិញ្ចតិំ(๓) ធាសតាឃុតាវតោវិសំ
តត្ថេន បរិសិតិ ។ ន តាវ តំ ខីយតិយាវសា ន ភុជ្ជាតិ ។
បុត្តស្ស ឃរូបចា តន្ធានុតាវេ ហោតិ ឃតិំយេវ ស-
ហាសុន្ទរិតិំ តហោត្វា ធាសតាឃុតាវតោវិសស្ស ឧញ្ញា-
សិំតិំ ឯតេនំ ឯេតិ ។ ន តាវ តំ ខីយតិ យាវស្ស

---

๑ ម. សម្មតិ ។ ๒ ឯ. តវិយសតវេ ។ ๓ ឯ. សូបញ្ច្ចូឧតិ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យអ្នកទាំងឡាយប្រើប្រាស់នូវកប្បិយភូមិ ដែលសង្ឃសន្មតឲ្យ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវកប្បិយភូមិ ៤ យ៉ាង គឺ ឧស្សាវនន្តិកា ១ គោនិសាទិកា ១ គហបតិកា ១ សម្មតិកា[1] ១ ។

(១៣១) សម័យនោះឯង មេឈ្មោគគហបតីនៅអាស្រ័យក្នុងក្រុងកុដិយៈ។ សេដ្ឋីនោះមានឥទ្ធានុភាពខាងឯកត់ដំរេនូវសិស (ក្បាល) រួចប្រើគេឲ្យចោសដង្កែកស្រែវហើយទើបអង្គុយខាងក្រៅទ្វារ។ ធារស្រែក៏ស្រាប់តែធ្លាក់ចុះមកអំពីអាកាសពេញទាំងដង្កែក។ ឯភរិយា (របស់សេដ្ឋីនោះ) មានឥទ្ធានុភាពខាងឯចូលទៅអង្គុយដិតថាសមួយមានចំណុះមួយអាឍ្ឍក[2] ទឹងថាសមួយសម្រាប់ដាក់សម្ងួតទឹងម្ហូបក្រៀមហើយអង្គាសនូវបុរសជាទាសកម្មករដោយកត្តូ។ បើសេដ្ឋីភរិយាមិនទាន់ក្រោកឡើង កត្តានោះក៏មិនចេះអស់ទៅ។ កូនប្រុស (របស់សេដ្ឋីនោះ) មានឥទ្ធានុភាព ខាងឯកាន់យកថង់មានចំណុះមួយពាន់ (កហាបណៈ) ហើយឲ្យរង្វាន់ដល់បុរសជាទាសកម្មករអស់ប្រាំមួយខែ។ បើថង់នៅតែក្តងដៃរបស់

---

១ ពុទ្ធដែលសង្ឃប្រកាសដោយញត្តិទុតិយកម្មវាចាឲ្យជាកប្បិយកុដិ ហៅថា សម្មតិកា។
២ ប្រហែលជាមួយរាឍ្ឋក។

ภาคฺคตา ฯ สุณาถาวุโส ภควา ธมฺมกาโม โหติ ปาติโมกฺขสีลานิ ปญฺญาปยมาโน ตถาคตปฺปฏิกานิ ปาติโมกฺขานิ อุทฺทิสิสฺสติ ฯ ตตฺร วตาวุโส อมฺหากมฺปิ ปาติโมกฺขุทฺเทโส อาคจฺฉิสฺสติ ฯ ตตฺร วต

សេដ្ឋីបុត្តនោះដរាបណា រង្វាន់នោះក៏មិនចេះអស់ទៅដរាបនោះ។ កូនប្រុសាស្រី(របស់សេដ្ឋីនោះ)មានឥទ្ធានុភាពខាងឯមុខការចូលទៅអង្គុយជិតកញ្ចើមួយមានចំណុះ ៤ ទោណ[1] ហើយឲ្យកត្តជល់បុរសជាទាសកម្មករអស់ប្រាំមួយវេ។ បើកូនប្រុសាស្រីរបស់សេដ្ឋីនោះមិនទាន់ត្រាក់ឡើងដរាបណា កត្តនោះក៏មិនចេះអស់ទៅដរាបនោះ។ ខ្ញុំប្រុស(របស់សេដ្ឋីនោះ)មានឥទ្ធានុភាពខាងឯមុខការក្លែវស្រែដោយនង្គ័លតែមួយ មានអាច់បំណះប្រាំពីរបែកចេញទៅ។ ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារបានឮដំណឹងថា មេណ្ឌកគហបតីនៅក្នុងក្រុងកុដុិយៈ ក្នុងវេលារបស់យើង (នេះ) ថាមានឥទ្ធានុភាពខាងឯកត់ដំរែនូវសីសៈ រួចប្រើគេឲ្យចោសជង្រុកស្រូវហើយទើបអង្គុយខាងត្រើទ្វារ ជាស្រូវក៏ធ្លាក់ចុះមកពីអាកាសពេញពាំងជង្រុកបាន ការិយារបស់សេដ្ឋីនោះមានឥទ្ធានុភាពខាងឯចូលទៅអង្គុយជិតថាសមួយមានចំណុះមួយអាឡ្ហក ទើងថាសមួយសម្រាប់ដាក់សម្ងួនទើមួយគ្រឿម ហើយអង្គាសនូវបុរសជាទាសកម្មករដោយកត្តូ បើសេដ្ឋីការិយានោះមានទាន់ត្រាក់ឡើងដរាបណា កត្តនោះក៏មិនចេះអស់ទៅដរាបនោះ កូនប្រុសរបស់សេដ្ឋីនោះមានឥទ្ធានុភាពខាងឯការយកថង់មាន

---

១ បួនអាឡ្ហកមួយទោណគឺ ១៦ តាឡិ។

ការចោរំសស្ស ឧម្ហាសិកំ វេគេនំ ឧទិតំ ឧ តាវ តំ
ខ័យតំ យាវស្ស មាត្តតោ សុណាំសាយ ឯវរូបោ ឥទ្ធា-
នុភាវោ ឯតរហិយេវ ចតុន្នោណាំតរំ បិដកំ ឧបនិស័ន្ទិត្វា
ធាសកម្មការចោរំសស្ស ឧម្ហាសិកំ ភត្តំ ឧទិតំ ឧ តាវ
តំ ខ័យតំ យាវ សា ឧរុដ្ឋាតិ ធាសស្ស ឯវរូបោ ឥទ្ធា-
នុភាវោ ឯតេន ឧដ្ឋលេន តាសន្តស្ស សត្ត សីតាយោ
កប្បន្តីតិ ។ អថខោ រាជា មាគណ្ឌោ សេនិយោ ពិម្ពិសារ-
ស្ស អញ្ញតរំ សព្ភត្តកំ មហាមត្តំ អាមន្តេសិ អម្ភាកំ
តាវ ភណេ រិដ្ឋតេ កន្តិយេ ឧតវេ មេណ្ឌកោ ឥមាយតិ
បដិវសតិ តស្ស ឯវរូបោ ឥទ្ធានុភាវោ សីសំ ឧហាយិ-
ត្វា ឧញ្ញោតារំ សម្ផុដ្ឋាយេត្វា ពហិទ្វារេ ឯសីឧតិ អន្ត-
លិក្ខោ ឧញ្ញស្ស ឧរេ ឯបតិត្វា ឧញ្ញោតារំ បហរតិ ។ បេ ។
ធាសស្ស ឯវរូបោ ឥទ្ធានុភាវោ ឯតេន ឧដ្ឋលេន
តាសន្តស្ស សត្ត សីតាយោ កប្បន្តិ កប្ប ភណេ ជា-
នាមិ យថា មយា សាមំ ឥដ្ឋោ ឯវំ តវ ឥដ្ឋោ
ភវិស្សតីតិ ។ ឯវំ ទេវាតិ ខោ សោ មហាមត្តោ រញ្ញោ
មាគណស្ស សេនិយស្ស ពិម្ពិសារស្ស បដិស្សុណិត្វា

ចំណុះមួយតាន់កហាបណៈ ហើយឲ្យវង្វាន់ដល់បុរសជាទាសកម្មករអស់ប្រាំមួយវេរ ៖ ប៉ុន្តែនៅតែកង់ដៃរបស់សេដ្ឋីបុត្តនោះដដែរបណា វង្វាន់នោះក៏មិនចេះអស់ទៅដដែរបានោះ កូនប្រុសារបស់សេដ្ឋីនោះមានឥទ្ធានុភាពខាងឯចូលទៅអង្គុយជិតភរញ្ជើមួយមានចំណុះ ៤ ខែណា ហើយឲ្យកត្តដល់បុរសជាទាសកម្មករអស់ប្រាំមួយវេរ បើកូនប្រុសារសេដ្ឋីនោះមិនទាន់ក្រោកឡើងដរាបណា កត្តនោះក៏មិនចេះអស់ទៅដដែរបានោះ ខ្ញុំប្រុសរបស់សេដ្ឋីនោះមានឥទ្ធានុភាពខាងឯការក្លែវស្រែដោយនង្គ័លតែមួយ មានអាចម៍បំណះប្រាំពីរបែកចេញទៅ ។ ក្រើបព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារទ្រង់ហៅទូវសេត្តកមហាមាត្យ[1]ម្នាក់មកហើយទ្រង់មានព្រះឱង្ការថា នែនាយឆ្កួថាមេណ្ឌកគហបតិនៅកង់ត្រកង់តទ្វិយៈ កង់ដៃនរបស់យើង (នេះ) មានឥទ្ធានុភាពខាងឯតក់ដំរេនូវសីសៈ រួចប្រើគេឲ្យបោសជង្រែកស្រែរហើយអង្គុយខាងក្រៅទ្វារ ធារស្រែវស្រោចតែធ្លាក់ចុះមកអំពីអាកាសពេញតាំងជង្រែក ។ បេ ។ ខ្ញុំប្រុសរបស់សេដ្ឋីនោះមានឥទ្ធានុភាពខាងឯការក្លែវស្រែដោយនង្គ័លតែមួយ មានអាចម៍បំណះប្រាំពីរបែកចេញទៅ នែនាយអ្នកចូរទៅឲ្យដឹងការ (បើ) អ្នកឃើញហើយដូចជាយើងឃើញខ្លួនឯងដែរ ។ មហាមាត្យនោះទទួលព្រះរាជឱង្ការនៃព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារ

---

๑ រាមត្ថអ្នកសម្រេចរាជការតាំងអស់ ។

จตฺตาฬีสกิจฺเจน สมาเยน เยน ภควา ตេน อายสฺมา
อนุรุทฺโธ เยน ภควา เยน เมณฺฑกោ គหបតิ
តេនุបสงฺกมิ อุបสงฺกมิตฺวา เมณฺฑกំ គหបតិំ ឯតទវោច
អហញฺหิ គหបតិ ឥញฺช អាឡវาត្តោ អម្ហាកំ កិរ គណោ
វិជាតោ ភគฺគេ ឯតរหิ เมณฺฑกោ គหបតិ បដิវសតិ តស្ស
ឃរទ្វារេ ឥទ្ធានុភាវេ សិរិំ ឧបាយិត្វា ឆញ្ញាគារំ សម្ប-
ជ្ជាបេត្វា ពហិទ្វារេ និសីទតិ អន្តលិក្ខា ឆញ្ញស្ស ធារា
ឯបតិត្វា ឆញ្ញាគារំ ឆឌ្ឌតិ ។បេ។ ធាសស្ស ឃរទ្វារេ
ឥទ្ធានុភាវេ ឯតេន ឧប្លេខេន តាសទ្ធស្ស សត្ត សិត-
យោ ភុញฺชិ ភុញฺช គណោ ជានាហិ យថា មយា សាមំ
និដ្ឋា ឃរំ តវ និដ្ឋា ភវិស្សតីតិ បសฺឃម តេ គหបតិ
ឥទ្ធានុភាវនฺតិ ។ អថខោ មេណฺឌกោ គหបតិ សិរិំ
ឧបាយិត្វា ឆញ្ញាគារំ សម្ប្បជ្ជាបេត្វា ពហិទ្វារេ និសីទិ ។
អន្តលិក្ខា ឆញ្ញស្ស ធារា ឯបតិត្វា ឆញ្ញាគារំ ឆឌ្ឌេសិ ។
និដ្ឋា តេ គหបតិ ឥទ្ធានុភាវេ ភវិយាយ តេ ឥទ្ធានុ-
ភាវំ បសฺឃមាតិ(๑) ។ អថខោ មេណฺឌกោ គหបតិ

---

๑ ម. បស្សិស្សាមាតិ ។

ដោយពាក្យដូច្នេះថា យ៉ាងហ្នឹងហើយ ព្រះសម្មតិទេព ហើយត្រាច់សំដៅ
ទៅកាន់ក្រុងកុដិយៈតាមលំដាប់ ជាមួយនឹងសេនាមានអង្គ ៤ ចូលទៅកាន់
មេណ្ឌកគហបតិ លុះចូលទៅដល់ហើយទើបនិយាយនឹងមេណ្ឌកគហបតិ
ថា នែគហបតិ យើងនេះឯងព្រះរាជាទ្រង់ត្រាស់បង្គាប់មកថា ម្នាល
ទាយ ឮថាមេណ្ឌកគហបតិនៅក្នុងក្រុងកុដិយៈក្នុងដែនរបស់យើង (នេះ)
មានឥទ្ធានុភាពខាងឯកស់ដំរះនូវសីសៈរួចប្រើគេឲ្យបោសជង្រែកស្រែវហើយ
ទើបអង្គុយខាងក្រៅទ្វារ ធារស្រែវក៏ស្រាប់តែធ្លាក់ចុះមកអំពីអាកាស
ពេញតាំងជង្រែក ។ បេ ។ ខុប្រែសេចក្តីនោះមានឥទ្ធានុភាពខាងឯ
កិច្ចការក្អែវស្រែដោយនង្គ័លតែមួយ មានអាចម៍ចំណះជ្រុំពីរបែកចេញទៅ
នែនាយ អ្នកចូរទៅឲ្យដឹងការ(បើ)អ្នកឃើញហើយ ដូចជាយើងឃើញ
ខ្លួនឯងដែរ ម្នាលគហបតិ ឥឡូវនេះ យើងចង់ឃើញឥទ្ធានុភាពរបស់
អ្នក ។ គ្រានោះ មេណ្ឌកគហបតិកស់ដំរះនូវសីសៈរួចប្រើគេឲ្យបោសជង្រែក
ស្រែវហើយទើបអង្គុយខាងក្រៅទ្វារ ធារស្រែវក៏ស្រាប់តែធ្លាក់ចុះមកអំពី
អាកាសពេញតាំងជង្រែក ។ មហាមាត្យនិយាយថា ម្នាលគហបតិ
ឥទ្ធានុភាពរបស់អ្នក យើងក៏បានឃើញហើយ តែយើងចង់ឃើញឥទ្ធា-
នុភាពកិរិយារបស់អ្នកទៀត ។ ទើបមេណ្ឌកគហបតិបង្គាប់ទៅកិរិយាថា

ភរិយំ អាណាបេសិ តេនហិ ចតុរង្គិនិំ សេនំ សន្និបាតេហិ[1] ។ អថខោ មេណ្ឌកស្ស គហបតិស្ស ភរិ-
យា ឯតទវោច អាឆ្ឆតិ ថាលិកំ ទុបដិសីនិត្វា ឯតញ្ច
ស្វេបតិញ្ញវតិំ ចតុរង្គិនិំ សេនំ សន្និបាតេសិ ។ ន តាវ តំ
ខីយតិ យាវ សា ន ភុដ្ឋាតិ ។ និដ្ឋេ តេ គហបតិ ភរិយា-
យ ឥង្ឃាឧភាកេ បុត្តស្ស តេ ឥន្ធានុភាវំ បស្សាមាតិ ។
អថខោ មេណ្ឌកោ គហបតិ បុត្តំ អាណាបេសិ តេនហិ
ចតុរង្គិនិយា សេនាយ ឆម្ភាសិកំ វាតំ ឧទីរេតិ ។
អថខោ មេណ្ឌកស្ស គហបតិស្ស បុត្តោ ឯកំយេវ
សរហស្សត្តិកំ គហេត្វា ចតុរង្គិនិយា សេនាយ ឆម្ភា-
សិតំ វាតំ អធាសិ ។ ន តាវ តំ ខីយតិ យាវស្ស
ហត្ថគតា ។ និដ្ឋេ តេ គហបតិ បុត្តស្ស ឥន្ធានុភាវេ
សុណិសាយ តេ ឥន្ធានុភាវំ បស្សាមាតិ ។ អថខោ
មេណ្ឌកោ គហបតិ សុណិសំ អាណាបេសិ តេនហិ
ចតុរង្គិនិយា សេនាយ ឆម្ភាសិកំ ភត្តំ ឧទីរេតិ ។
អថខោ មេណ្ឌកស្ស គហបតិស្ស សុណិសា ឯតទវោ

---

๑ ម.បរិសាហីតិ ។

នៃនាង បើដូច្នោះ ចូរនាងអង្គាសនូវសេនាមានអង្គ ៤ ដោយកត្តុះ ។ លំដាប់នោះ កវិយារបស់មេណ្ឌកគហបតិចូលទៅអង្គុយជិតថាសមានចំណុះមួយអាឡ្ហក នឹងថាសមួយសម្រាប់ដាក់សម្ងួនឹងម្ហូបគ្រឿងហើយអង្គាសនូវសេនាមានអង្គ ៤ ដោយកត្តុ ។ សេដ្ឋិកវិយានោះមិនទាន់ក្រែកឡើងដរាបណា កត្តុនោះក៏មិនចេះអស់ទៅដរាបនោះ ។ មហាមាត្យនិយាយថា ម្នាលគហបតិ ឥទ្ធានុភាពកវិយារបស់អ្នកយើងបានឃើញហើយ តែយើងចង់ឃើញឥទ្ធានុភាពកូនប្រុសរបស់អ្នកទៀត ។ ទើបមេណ្ឌកគហបតិបង្គាប់ទៅកូនប្រុសថា នែកូន បើដូច្នោះអ្នកចូរឲ្យរង្វាន់ដល់សេនាមានអង្គ ៤ អស់ថ្ងៃមួយវិញចុះ ។ លំដាប់នោះ កូនរបស់មេណ្ឌកគហបតិ កាន់យកថង់មានចំណុះមួយពាន់កហាបណៈ ហើយឲ្យរង្វាន់ដល់សេនាមានអង្គ ៤ អស់ថ្ងៃមួយវិញ ។ ថង់នៅកន្លែងដៃរបស់សេដ្ឋិបុត្តនោះដរាបណា រង្វាន់នោះក៏មិនចេះអស់ទៅដរាបនោះ ។ មហាមាត្យនិយាយថា ម្នាលគហបតិ ឥទ្ធានុភាពកូនប្រុសរបស់អ្នកយើងបានឃើញហើយ តែយើងចង់ឃើញឥទ្ធានុភាពកូនប្រសាស្រីរបស់អ្នកទៀត ។ ទើបមេណ្ឌកគហបតិបង្គាប់ទៅកូនប្រសាស្រីថា នែនាង បើដូច្នោះនាងចូរឲ្យនូវកត្តុដល់សេនាមានអង្គ ៤ អស់ថ្ងៃមួយវិញចុះ ។ លំដាប់នោះ កូនប្រសាស្រីរបស់មេណ្ឌកគហបតិចូលទៅអង្គុយជិតកញ្ចើមួយមាន

จตุนฺนนฺนาคานํ ปิฏกานิ อุปนิสีทิตฺวา จตุนฺนนฺนิยา สេ-
ณาย ธมฺมาสิกานิ ภณฺฑานิ อทาสิ ฯ ន តาว តំ ទីឃតំ
យាว សា ន ปุณฺณาតិ ฯ ឥเมว តេ ភยาបតิ សุณาสา-
យ ឥทฺธานุภาเวน ธาសสฺส តេ ឥទฺธานุภาวំ បសฺสามาតិ ฯ
ម័យ្ហំ ខោ សាមិ ธាសสฺส ឥទฺธានុภาเวน ខេត្តេ បសฺสิ-
តพฺพាតិ ฯ អលំ ភยាបតិ ឥเมว តេ ธាសสฺสបិ ឥទฺธានុ-
ภาเวតិ ฯ អថខោ សោ មហាមត្តោ จตุนฺนนฺนิยา សេ-
ณาย បុនទេว ภគฺគภេរិំ បហาเปตฺวา យេน ภគฺគา ธาតา
សេនิยោ តេนุបสงฺกมิ อุបสงฺกมิตฺวา រញ្ញោ
ธาតស្ស សេនิยស្ស តេនិយស្ស តេមិยស្ស ឯតមត្ថំ អาរោ-
ចេសិ ฯ

(๑๓๒) អថខោ ភគฺគา វេสาលิยំ យថាភิรนฺตំ
វิហរิตฺวา យេน ภគฺគិยំ តេន จาริกំ បกฺกามิ មหาតา
ภิกฺขុสង្ឃេน សទฺธឹ អฑฺឍเตលเสหิ ภิกฺขុสតេหิ ฯ
អថខោ ภគฺគา អนุปุพฺเพน จาริกំ จរมาโน យេน ภគฺគិยំ
តទវสរิ ฯ តត្រ សុทំ ภគฺគา ภគฺគិเย วิหรติ ឥសិ-

ចំណុះ ៤ ទោណ ហើយឲ្យនូវភត្តដល់សេនាមានអង្គ ៤ អស់ប្រាំមួយវារ ។ កូនប្រសាស្រីរបស់សេដ្ឋីនោះមិនទាន់ក្រោកឡើងដរាបណា ភត្តនោះក៏មិនចេះអស់ទៅដរាបនោះ ។ មហាមាត្យនិយាយថា ម្នាលគហបតិ ឥទ្ធានុភាពកូនប្រសាស្រីរបស់អ្នក យើងបានឃើញហើយ យើងចង់ឃើញឥទ្ធានុភាពខ្ញុំប្រុសរបស់អ្នកទៀត ។ មេណ្ឌកគហបតិនិយាយតបថា បពិត្រអ្នកជាម្ចាស់ ឯឥទ្ធានុភាពខ្ញុំប្រុសរបស់ខ្ញុំ អ្នកត្រូវឃើញក្នុងវេលា (ឯណោះ) ។ មហាមាត្យក៏និយាយថា ម្នាលគហបតិ ល្អើយចុះ ឯឥទ្ធានុភាពខ្ញុំប្រុសរបស់អ្នក (ទុកដូចជា) យើងបានឃើញហើយដែរ ។ លំដាប់នោះ មហាមាត្យនោះត្រឡប់មកកាន់ក្រុងរាជគ្រិះវិញ ព្រមដោយសេនាមានអង្គ ៤ ចូលទៅគាល់ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារ លុះចូលទៅដល់ហើយទើបក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះដល់ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារ (ដោយសព្វគ្រប់) ។

(១៣២) គ្រានោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់ក្នុងក្រុងវេសាលីគ្រាតាមព្រះអធ្យាស្រ័យហើយ ទ្រង់ចៀសចេញទៅកាន់ចារិកក្នុងក្រុងកជ្ជិយៈជាមួយនឹងភិក្ខុសង្ឃជាច្រើន គឺភិក្ខុមួយពាន់ពីររយហាសិបរូប ។ ក្នុងកាលនោះ កាលព្រះមានព្រះភាគគ្រាច់ទៅកាន់ចារិកដោយលំដាប់ ក៏យាងតម្រង់ទៅកាន់ក្រុងកជ្ជិយៈនោះ ។ ចានឮថា ព្រះមានព្រះភាគគង់

យាវនេ ។ អស្សោសិ ខោ មេណ្ឌោ គហបតិ សម-

ណោ ខលុ ភោ គោតមោ សក្យបុត្តោ សក្យកុលា

បព្ពជិតោ កច្ចិយំ អនុប្បត្តោ កច្ចិយេ វិហរតិ ជាតិ-

យាវនេ តំ ខោ បន ភវន្តំ គោតមំ ឯវំកល្យាណោ

កិត្តិសទ្ទោ អព្ភុគ្គតោ ឥតិបិ សោ ភគវា អរហំ សម្ម-

សម្ពុទ្ធោ វិជ្ជាចរណសម្បន្នោ សុគតោ លោកវិទូ អ-

នុត្តរោ បុរិសទម្មសារថិ សត្ថា ទេវមនុស្សានំ ពុទ្ធោ

ក្នុងវត្ថុទាំង ទៀបក្រុងភទ្ទិយៈនោះ ។ មេណ្ឌកគហបតិបានពោលសារ (នូវ
ដំណឹងនោះហើយ ទើបប្រកាសសេចក្តីថា) ម្នាលគ្នាយើង បានឮថា ព្រះ
សមណគោតមជាសក្យបុត្រ ចេញចាកសក្យត្រកូលទៅទ្រង់ព្រះផ្នួស
ឥឡូវស្តេចមកដល់ក្រុងភទ្ទិយៈដោយលំដាប់ ហើយគង់ក្នុងវត្ថុទាំង ទៀប
ក្រុងភទ្ទិយៈ ក៏កិត្តិសព្ទដ៏ពីរោះរបស់ព្រះគោតមដ៏ចំរើននោះ ឮខ្ចរខ្ចាយសុះ
សាយយ៉ាងនេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគនោះព្រះអង្គទ្រង់ព្រះនាមថា អរហំ
ព្រោះព្រះអង្គផ្ងាយចាកសេចក្តីសៅហ្មងគ្រប់យ៉ាង ថា សម្មាសម្ពុទ្ធោ
ព្រោះព្រះអង្គត្រាស់ដឹងនូវញេយ្យធម៌ទាំងពួងដោយប្រពៃចំពោះព្រះអង្គ
ថា វិជ្ជាចរណសម្បន្នោ ព្រោះព្រះអង្គបរិបូណ៌ដោយវិជ្ជានឹងចរណៈ គឺ
សេចក្តីចេះដឹងនឹងកិត្យដែលបុគ្គលគប្បីប្រព្រឹត្ត ថា សុគតោ ព្រោះព្រះ
អង្គមានដំណើរល្អទៅកាន់ព្រះនិព្វាន ថា លោកវិទូ ព្រោះព្រះអង្គជ្រាប
ច្បាស់នូវត្រៃលោក ថា អនុត្តរោ ព្រោះព្រះអង្គប្រសើរដោយសីលាទិគុណ
រកបុគ្គលណាមួយស្មើគ្មាន ថា បុរិសទម្មសារថិ ព្រោះព្រះអង្គជាអ្នកទូន្មាន
នូវបុរសដែលគួរទូន្មានបាន ថា សត្ថាទេវមនុស្សានំ ព្រោះព្រះអង្គជាគ្រូ
នៃទេវតានឹងមនុស្សទាំងពួយ ថា ពុទ្ធោ ព្រោះព្រះអង្គបានត្រាស់ដឹងនូវ

ภควา สาวตฺถิยํ สาธุกีฬิตกาเล สาธุกีฬิตกาเล สมชฺชาเล สมชฺชาเล พฺราหฺมณานญฺจ พฺราหฺมณีนญฺจ ปฏิกฺกนฺตาย ปฏิกฺกนฺตาย อนฺธกาเล ปจฺจุปฏฺฐิเต ทุพฺพิญฺญาเย ทุพฺพิญฺญาเย ปริสาย มชฺเฌ นิสินฺโน ภิกฺขู อามนฺเตสิ ภิกฺขเว ปุพฺพณฺหสมยนฺติ วา ปาโตติ วา

อริยสัจจธรรม ว่า ภควา เพราะพระผู้มีพระภาคเจ้าทรงประกาศพระธรรมจักรอันประเสริฐ ที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าองค์ก่อนๆ ยังมิได้ประกาศมาก่อนเลย ในโลกพร้อมทั้งเทวโลก ในหมู่สัตว์ พร้อมทั้งสมณพราหมณ์ เทวดาและมนุษย์ ในหมู่ประชาพ

ច សារកេ វិនេតីតិ ។ អថខោ មេណ្ឌកស្ស គហបតិស្ស ឯតទហោសិ ឯសប្បុរិសយំ ខោ សោ ភគវា អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ ភវិស្សតិ យថាយិមេ តិត្ថិយា ឧស្សយន្តីតិ[1] ឃារតិកា យានសប្ប ភូមិ យានេន គន្ត្វា យានា បច្ចោរោហិត្វា បត្តិកោ វ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នស្ស ខោ មេណ្ឌកស្ស គហបតិស្ស ភគវា អនុបុព្ពិកថំ កថេសិ សេយ្យថីទំ ទានកថំ សីលកថំ សគ្គកថំ កាមានំ អាទីនវំ ឱការំ សង្កិលេសំ នេក្ខម្មេ អានិសំសំ បកាសេសិ ។ យទា ភគវា អញ្ញាសិ មេណ្ឌកំ គហបតឺ កល្លចិត្តំ មុទុចិត្តំ វិនីវរណចិត្តំ ឧទគ្គចិត្តំ បសន្នចិត្តំ អថ យា ពុទ្ធានំ សាមុក្កំសិកា ធម្មទេសនា តំ បកាសេតិ ទុក្ខំ សមុទយំ និរោធំ មគ្គំ ។ សេយ្យថាបិ នាម សុទ្ធំ វត្ថំ អបគត-

---

๑ ម. ឧសុយ្យន្តីតិ ។

ม្យ៉ាង់ទៀត សមណាគោតមនោះខ្ជូនានពួកសាវកតាមបែបអភិរ៉ៃយ៉ាងនោះដែរ ។ លំដាប់នោះឯង មេណ្ឌកគហបតិមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគនោះប្លាស់ជាអរហំសម្មាសម្ពុទ្ធឥតសង្ស័យឡើយ ពួកតំរិយ ចាំង់នេះឈ្មោទីសជាប្ញាកជ តូមិប្រទេសនៃយានមានត្រឹមណាក៏ទៅដោយយានត្រឹមនោះ ហើយចុះចាកយានដើរទៅដោយដើងទេ ចូលទៅកាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគរួចអង្គុយកន្លែងសមគួរ ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សំដែងអនុបុព្វីកថាដល់មេណ្ឌកគហបតិដែលអង្គុយនៅកន្លែងសមគួរ អនុបុព្វីកថានោះដូចម្តេចខ្លះ (ឯអនុបុព្វីកថានោះ) គឺ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ប្រកាស ទានកថា (សំដែងអំពីការធ្វើទាន) សីលកថា (សំដែងអំពីការរក្សាសីល) សគ្គកថា (សំដែងពីស្ថានសួគ៌) ទោសរបស់កាមចាំង់ឡាយដ៏ថោកទាបដ៏សៅហ្មងនឹងអានិសង្សក្នុងការចេញចាកកាម។ កាលណាបើព្រះដ៏មានព្រះភាគជ្ញាបថា មេណ្ឌកគហបតិមានចិត្តស្រួល មានចិត្តទន់ មានចិត្តប្រាសចាកនីវរណ មានចិត្តរីកាយឡើង មានចិត្តជ្រះថ្លាហើយ ទើបព្រះអង្គទ្រង់ប្រកាសធម្មទេសនាដែលព្រះពុទ្ធចាំង់ឡាយទ្រង់លើកឡើងសំដែងដោយព្រះអង្គឯង គឺទុក្ខ សមុទយ និរោធ មគ្គ កន្លែងនោះ ។ ធម្មតាសំពត់សស្អាត

ការុញ្ញកំ សម្ពហេវ វជំ បដិក្កន្តាយ្យ ឱវាទេវ មេណ្ឌ-
កស្ស គហបតិស្ស តស្មិំយេវាសនេ វិរជំ វីតមលំ
ធម្មចក្ខុំ ឧទបាទិ យង្កិញ្ចិ សមុទយធម្មំ សព្វន្តំ និរោ-
ធធម្មន្តិ ។ អថខោ មេណ្ឌោ គហបតិ និដ្ឋធម្មោ
បត្តធម្មោ វិទិតធម្មោ បរិយោគាឡ្ហធម្មោ តិណ្ណាវិចិកិច្ឆោ
វិគតកថំកថោ វេសារជ្ជប្បត្តោ អបរប្បច្ចយោ សត្ថុ សា-
សនេ ភគវន្តំ ឯតទវោច អភិក្កន្តំ ភន្តេ អភិក្កន្តំ ភន្តេ
សេយ្យថាបិ ភន្តេ និក្កុដ្ឋិតំ វា ឧក្កុជ្ជេយ្យ បដិច្ឆន្នំ វា
វិវរេយ្យ មូឡ្ហស្ស វា មគ្គំ អាចិក្ខេយ្យ អន្ធការេ វា
តេលប្បជ្ជោតំ ធារេយ្យ ចក្ខុមន្តោ រូបានិ ទក្ខិន្តីតិ
ឯវមេវ ភគវតា អនេកបរិយាយេន ធម្មោ បកាសិតោ
ឯសាហំ ភន្តេ ភគវន្តំ សរណំ គច្ឆាមិ ធម្មញ្ច ភិក្ខុ

ច្រាសចាកមន្ទិលខ្មៅគួរទទួលទឹកជ្រលក់ដោយស្រួលបាន យ៉ាងណាមិញ មេណ្ឌកគហបតិកើតធម្មចក្ខុគឺ សោតាបត្តិមគ្គ ច្រាសចាកធូលី ច្រាសចាកបន្ទុល លើអាសនៈនោះឯង (ហើយពិចារណាឃើញ) ដូច្នេះថា របស់ណាមួយដែលមានសេចក្តីកើតឡើងជាធម្មតា របស់អស់នោះក៏មានសេចក្តីរលត់ទៅជាធម្មតា ក៏មានឧបមេយ្យដូច្នោះដែរ ។ លុះដែលមេណ្ឌកគហបតិបានឃើញធម៌ សម្រេចធម៌ ជ្រាបធម៌ជាក់ច្បាស់ យាងចុះមុតម៌ាំក្នុងធម៌ហើយ ឆ្លងផុតចាកសេចក្តីសង្ស័យ ដល់នូវសេចក្តីក្លៀវក្លា មិនដឿអ្នកដទៃ ក្នុងសាសនានៃព្រះសាស្តា បានក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះអង្គពីរោះណាស់ហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះអង្គពីរោះណាស់ហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ដូចជាបុគ្គលផ្ងារបស់ដែលផ្កាប់ឬបើកបង្ហាញរបស់ដែលកំបាំង ឬច្រាបផ្លូវដល់អ្នកវង្វេង ឬទ្រោលបន្ទីបប្រទីបដ៏ភ្លឺក្នុងទីងងឹតដោយគិតថា ពួកមនុស្សមានភ្នែក (ភ្លឺ) នឹងបានឃើញរូបទាំងឡាយមានឧបមាយ៉ាងណាមិញ ធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគប្រកាសហើយដោយបរិយាយជាច្រើន ក៏មានឧបមេយ្យដូច្នោះឯង បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គនេះសូមដល់នូវព្រះដ៏មានព្រះភាគផង ព្រះធម៌ផង ភិក្ខុសង្ឃផង ថាជាទីរលឹក សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគ

สงฺฆญฺจ อุปาสเกหิ มยิ ภควติ ปาวตฺตมฺปจฺจยา จีวร-
ปิณฺฑปาตสยนาสนคิลานปจฺจยเภสชฺชปริกฺขารา[1] อนปฺปกา
จ เม ภควา ปาฏิหาริยปกฺขญฺจ อาจิกฺขติ ๆ อนุสาสติ
จ มาตา วิย ปุตฺตกานิ ๆ อหญฺเจว เมณฺฑกญฺจ ปุพฺพ-
ปุริสา วิย ๆ อหญฺเจว เมณฺฑโก จ ปุพฺพปุริสา วิย ๆ
อหญฺเจว เมณฺฑโก จ ปุพฺพปุริสา วิย ๆ อหญฺเจว
เมณฺฑโก จ ปุพฺพปุริสา วิย ๆ อหญฺเจว เมณฺฑโก จ
ปุพฺพปุริสา วิย ๆ อหญฺเจว เมณฺฑโก จ ปุพฺพปุริสา
วิย ๆ

ភេសជ្ជទ្វុកៈ: និទានមេណ្ឌកគហបតិ ការសង់ដែងនូវភោរៈនៃខ្លួនជាឧបាសក

ចាំទុកនូវខ្ញុំព្រះអង្គថាជាឧបាសក ដល់ព្រះរតនត្រ័យជាទីរលឹកស្មើដោយជីវិតកង់កាលមានថ្ងៃនេះជាដើម បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ទទួលកត្តរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គដើម្បីធានក្នុងថ្ងៃស្អែកជាមួយនឹងព្រះភិក្ខុសង្ឃ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ទទួលដោយតុណ្ហីភាព(ការស្ងៀម)។ លំដាប់នោះឯង មេណ្ឌកគហបតិដឹងច្បាស់ថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ទទួលនិមន្តហើយ ក៏ក្រោកចាកអាសនៈ ថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគធ្វើប្រទក្សិណហើយចៀសចេញទៅ ។ លំដាប់នោះ លុះកន្លងរាត្រីនោះទៅ មេណ្ឌកគហបតិក៏ឲ្យមនុស្សប្រចាត់ចែងខាទនីយភោជនីយាហារដ៏ផ្ងត់ផ្ងង់ហើយឲ្យអ្នកបម្រើទៅក្រាបបង្គំទូលកាលគួរដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន កាល(នេះ)ជាកាលគួរហើយ កត្តសម្រេចហើយ។ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ស្បង់ហើយទ្រង់ជាត្រនឹងចីវរក្នុងបុព្វណ្ហសម័យយាងចូលទៅកាន់លំនៅរបស់មេណ្ឌកគហបតិ លុះយាងចូលទៅដល់ហើយ ក៏គង់លើអាសនៈដែលគេក្រាលទុកហើយ ជាមួយនឹងភិក្ខុសង្ឃ ។ វេលានោះ ប្រពន្ធ កូនប្រុស កូនប្រសាស្រី នឹងខ្ញុំប្រុសរបស់មេណ្ឌកគហបតិ ក៏នាំគ្នាចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ រួចអង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សំដែងអនុបុព្វីកថាដល់ជនទាំងនោះ អនុបុព្វីកថានោះដូចម្តេច

ธาเนกรณํ สีลเภทํ สตฺตเภทํ คามาทิ อาธิปจฺจกรณํ ฉิกาโร
สญฺโลสโม เอกจฺโจ อาปตฺติสมฺปิ ปกาเสติ ฯ ยถา
ภิกฺขุ อญฺญาสิ เต เกลุฏฺฐเก ทุฏฺฐเก ปาปเก ปาปทิฏฺฐิเก
ทณฺฑกมฺมเต ปสฺสทฺธเต อฏ เยา ตุณฺหีภาวํ สาปตฺติกิสิ ตา
ธมฺมเทสนา สา ปกาเสติ ทุกฺกฏํ สมฺพหุลา ภิกฺขเว
มกฺกฏี ฯ เสยฺยถาปิ นาม สุนฺโข ปกฺโข อปตตาคาฬฺหกา
สมฺเนยฺย รชนํ ปฏิกฺกณฺเณยฺย ฬาเมฬ เตสํ ตสฺมึ
เยวาสเน ปาปกิ ปาปมโล ธมฺมจกฺขุ ทุทปาทิ ยญฺจิญฺจิ
สมุทยธมฺมนฺ สพฺพนฺ นิโรธธมฺมนฺติ ฯ เต ทิฏฺฐธมฺมา ปตฺ-
ธมฺมา วิทิตธมฺมา ปริโยคาฬฺหธมฺมา ตินฺณาวิจิกิจฺฉา วิคต-
กถงฺกถา เวสารชฺชปฺปตฺตา อปรปฺปจฺจยา สตฺถุ สาสเน
ราคาทิ ฬตนเกจิ อกิญฺจนา ภเว อกิญฺจนา ภเว

ឯអនុបុព្វិកថានោះ គឺព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ប្រកាសទានកថា សីលកថា សគ្គកថា ទោសរបស់កាមទាំងឡាយដ៏ថោកទាបជ័សៅហ្មង ទ្រង់អានិសង្ស ក្នុងការចេញចាកកាម ។ កាលណាបើព្រះដ៏មានព្រះភាគបានទ្រង់ជ្រាបថា ជនទាំងអស់នោះមានចិត្តស្រួល មានចិត្តទន់ មានចិត្តប្រាសចាកនីវរណៈ មានចិត្តរីករាយឡើង ទ្រង់មានចិត្តជ្រះថ្លាហើយ ក៏ទ្រង់ប្រកាសធម្មទេសនាដែលព្រះពុទ្ធទាំងឡាយទ្រង់លើកឡើងសំដែងដោយព្រះអង្គឯង គឺទុក្ខ ហេតុឲ្យកើតទុក្ខ សេចក្តីរំលត់ទុក្ខ និងបដិបទាជាផ្លូវទៅកាន់ទីរំលត់ទុក្ខ ក្នុងកាលនោះ ។ សំពត់សស្អាតប្រាសចាកមន្ទិលទៅគួរទទួលទឹកជ្រលក់ដោយស្រួលបាន យ៉ាងណាមិញ ពួកជនទាំងនោះកើតធម្មចក្ខុ គឺសោតាបត្តិមគ្គប្រាសចាកធូលី ប្រាសចាកមន្ទិលលើអាសនៈនោះឯង (ហើយពិចារណាឃើញ) ដូច្នេះថា របស់ណាមួយដែលមានកិរិយាកើតឡើងជាធម្មតា របស់អស់នោះក៏មានសេចក្តីរលត់ទៅជាធម្មតា ក៏មានឧបមេយ្យដូច្នោះឯង ជនទាំងនោះបានឃើញធម៌ បានលុះធម៌ បានដឹងធម៌ច្បាស់ឈមចុះមុតមាំក្នុងធម៌ហើយ ឆ្លងផុតចាកសេចក្តីស្មាក់ស្មើរ ប្រាសចាកសេចក្តីសង្ស័យដល់នូវសេចក្តីក្លៀវក្លា មិនដឿបុគ្គលដទៃក្នុងសាសនាព្រះសាស្តាហើយក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះអង្គពីរោះណាស់ហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន

សេយ្យថាបិ ភន្តេ ឯក្កច្ឆិតំ វា ទុក្កច្ឆេយ្យ បដិច្ឆន្នំ វា វិវរេយ្យ មូឡ្ហស្ស វា មគ្គំ អាចិក្ខេយ្យ អន្ធការេ វា តេ-លប្បជ្ជោតំ ធារេយ្យ ចក្ខុមន្តោ រូបានិ ទក្ខន្តីតិ ឯវមេវ ភគវតា អនេកបរិយាយេន ធម្មោ បកាសិតោ ឯតេ មយំ ភន្តេ ភគវន្តំ សរណំ គច្ឆាម ធម្មញ្ច ភិក្ខុសង្ឃញ្ច ឧបាសកេ នោ ភគវា ធារេតុ អជ្ជតគ្គេ បាណុបេតេ សរណំ គតេតិ ។ អថខោ មេណ្ឌកោ គហបតិ ពុទ្ធប្បមុខំ ភិក្ខុសង្ឃំ បណីតេន ខាទនីយេន ភោ-ជនីយេន សហត្ថា សន្តប្បេត្វា សម្បវារេត្វា ភគ-វន្តំ ភុត្តាវឹ ឱនីតបត្តបាណឹ ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ មេណ្ឌកោ គហបតិ ភគ-វន្តំ ឯតទវោច យាវ ភន្តេ ភគវា ភទ្ទិយេ វិហរតិ អហំ ពុទ្ធប្បមុខស្ស ភិក្ខុសង្ឃស្ស ជាវភត្តិកានិ[1] ។

---

๑ ឯ. យាវ ភន្តេ ភគវា ភទ្ទិយេ វិហរតិ តាវ អហំ ។ ល ។ ជីវភត្តេតានិ ។

ព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះអង្គពីរកេះណាស់ហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ដូចជាបុគ្គលផ្ងារបស់ដែលផ្កាប់ ឬបើកបង្ហាញរបស់ដែលកំបាំង ឬប្រាប់ផ្លូវដល់មនុស្សដែលវង្វេងផ្លូវ ឬគ្រាលប្រទីបប្រែងចំកួ ក្នុងទីងងឹតដោយគិតថា ពួកមនុស្សមានចក្ខុទឹងឃើញរូបបាំងឲ្យយល់បាន មានឧបមាយ៉ាងណាមិញ ធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ប្រកាសហើយ ដោយបរិយាយជាច្រើនក៏មានឧបមេយ្យដូច្នោះឯង បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន យើងខ្ញុំបាំងឲ្យយនេះសូមដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគផង ព្រះធម៌ផងព្រះភិក្ខុសង្ឃផងថាជាទីរលឹក សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគចាំទុកនូវយើងខ្ញុំបាំងឲ្យយថាជាឧបាសកដល់នូវព្រះរតនត្រ័យថាជាទីរលឹកស្មើដោយជីវិតក្នុងកាលមានថ្ងៃនេះជាដើម ។ លំដាប់នោះ មេណ្ឌកគហបតិបានអង្គាសខាទនីយភោជនីយាហារ (បង្អែមចំអាប) ដ៏ឆ្ងាញ់ពីសារដោយដៃខ្លួនឯងចំពោះព្រះភិក្ខុសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធានឲ្យឆ្អែតស្កប់ស្កល់ គ្រាតែដល់លោកប្រកែកលែងទទួលទៀត លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សោយស្រេចលែងលូកព្រះហស្តទៅកងបាត្រហើយ ក៏អង្គុយកងទីសមគួរ ។ លុះមេណ្ឌកគហបតិអង្គុយកងទីសមគួរហើយក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ព្រះមានព្រះភាគគង់កងក្រងកទ្វយៈដកបណា ខ្ញុំព្រះអង្គនឹងផ្គត់ផ្គង់ព្រះភិក្ខុសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធានដោយកត្តដែលត្រូវថ្វាយជានិច្ចដកបនោះ ។

อฑฺโฒ มหทฺธโน มหาโภโค ราชาราหมูโล ปเสนทิ โกสลราชา สนฺตเมว ญาตึ อติกฺกมิตฺวา อญฺญตรสฺมึ นีจกุเล ทาสิยา กุจฺฉิสฺมึ นิพฺพตฺติ ฯ

[๑๓๓] อถโข ภควา ภทฺทิยเย ยถาภิรนฺตํ วิหริตฺวา เยน อนาถปิณฺฑิกสฺส คหปติโน[๑] นิเวสนทฺวาเรน ปฏิปชฺชิ ฯ อถโข อนาถปิณฺฑิโก คหปติ ภควนฺตํ ทิสฺวา ปจฺจุคฺคนฺตฺวา ภควนฺตเมตทโวจ เอถ ภนฺเต ภควา สฺวากฺขาตา ภนฺเต ธมฺมเทสนา เอถ สุปฏิปนฺนา ภนฺเต สาวกสงฺโฆ ยตฺร หิ นาม ตาทิสสฺส สตฺถุโน ตาทิสานิ ปาฏิหาริยานิ ปญฺญาเปสฺสติ ฯ อถโข ภควา อนาถปิณฺฑิกสฺส คหปติโน ธมฺมิยา กถาย สนฺทสฺเสสิ สมาทปเสสิ สมุตฺเตชเยสิ สมฺปหํเสสิ ฯ อถโข อนาถปิณฺฑิโก คหปติ ภควตา ธมฺมิยา กถาย สนฺทสฺสิโต สมาทปิโต สมุตฺเตชิโต สมฺปหํสิโต ภควนฺตเมตทโวจ อธิวาสตุ โน ภนฺเต ภควา สฺวาตนาย ภตฺตนฺติ ฯ อถโข ภควา ตุณฺหีภาเวน ปฏิสฺสุณิ ฯ อถโข อนาถปิณฺฑิโก คหปติ ภควโต ปฏิสฺสวภาวมญฺญาย อุฏฺฐายาสนา ภควนฺตเมว ปุรกฺขตฺวา ยาวเทว นิเวสนา ตาวเทว ปายาสิ ฯ

---

๑ อนาถปิณฺฑิกสฺส คหปติโน ก. ฏ. ๒ ฉ. สุมงฺคล ฯ

ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់ឲ្យមេណ្ឌកគហបតិយល់តាម ឲ្យប្រតិ-
បត្តិតាម ឲ្យអាចហាន ឲ្យរីករាយដោយធម្មីកថា ហើយទ្រង់ក្រោក
ចាកអាសនៈចៀសចេញទៅ ។

(១៣៣) គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគ គង់នៅក្រុងភគ្គិយៈ
ស្ងួតតាមពុទ្ធអធ្យាស្រ័យ ហើយទ្រង់មិនលាមេណ្ឌកគហបតិ ក៏យាងទៅ
កាន់ចារិកឆ្ងាយអង្គុត្តរាបដនបទជាមួយនឹងភិក្ខុសង្ឃជាច្រើន ចំនួនមួយពាន់
ព្រមហាសំបុរប ។ មេណ្ឌកគហបតិបានឮថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគយាង
ចេញទៅកាន់ចារិកឆ្ងាយអង្គុត្តរាបដនបទជាមួយនឹងភិក្ខុសង្ឃជាច្រើន ចំនួន
មួយពាន់ព្រមហាសំបុរប ។ ទើបមេណ្ឌកគហបតិបង្គាប់ពួកខ្ញុំប្រុស
នឹងពួកអ្នកធ្វើការងារថា ម្នាលអ្នកគាំងឡាយ បើដូច្នោះបងអ្នកគាំងឡាយ
ផ្គុំអម្បាលខ្លះ ប្រែងខ្លះ អង្កាំខ្លះ ខាទនីយៈខ្លះ ឲ្យច្រើនកង្វាក់ទេះគាំង
ឡាយមក ម្យ៉ាងទៀត នាយគោបាលមួយពាន់ព្រមហាសិបនាក់ចូរនាំមេ
គោមួយពាន់ព្រមហាសិបមក (បើ) យើងដួបនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគ
កន្លងទីណា យើងនឹងនិមន្តព្រះដ៏មានព្រះភាគឲ្យឆាន់ទឹកដោះស្រស់រួត
ប៉ុន្មាន ។ កន្លងទីនោះ ។ មេណ្ឌកគហបតិក៏បានផ្គត់ផ្គង់ព្រះដ៏មានព្រះភាគកន្លង

อนฺตกมเนฺต ภณฺฑาเร สมฺภาเวสิ ฯ อถโข เมณฺฑโก คหปติ ยเตน ภควา เตนุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา ภควนฺตํ อภิวาเทตฺวา ปฺหมฏฺฐํ อปุจฺฉิ ฯ ปฺหมฏฺฐํ ปิโต โข เมณฺฑโก คหปติ ภควนฺตํ ปตฺตเกเจ อภิกฺกเมตุ เม ภนฺเต ภควา สฺวาตนาย ภตฺตํ สทฺธึ ภิกฺขุสงฺฆ-นาติ ฯ อภิกฺกเมสิ ภควา ตุณฺหีภาเวน ฯ อถโข เมณฺฑโก คหปติ ภควโต อภิกฺกมนํ วิทิตฺวา ฆุฏฺฐ-ยาคุกา[๑] ภควนฺตํ อภิวาเทตฺวา ปทกฺขิณํ กตฺวา ปกฺกามิ ฯ อถโข เมณฺฑโก คหปติ ตสฺสา รตฺติยา อจฺจเยน ปณีตํ ขาทนียํ โภชนียํ ปฏิยาทาเปตฺวา ภควโต กาลํ อาโรจาเปสิ กาโล ภนฺเต นิฏฺฐิตํ ภตฺตนฺติ ฯ อถโข ภควา ปุพฺพณฺหสมยํ นิวาเสตฺวา ปตฺตจีวรมาทาย เยน เมณฺฑกสฺส คหปติสฺส ปริเว-สนา เตนุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา ปญฺญตฺเต อาสเน นิสีทิ สทฺธึ ภิกฺขุสงฺเฆน ฯ อถโข เมณฺฑโก คหปติ พุทฺธปฺปมุขสฺส ภิกฺขุสงฺฆสฺส ปณีเตน ขาทนีเยน โภชนีเยน สหตฺถา สนฺตปฺเปสิ สมฺปวาเรสิ ฯ อถโข เมณฺฑโก คหปติ ภควนฺตํ ภุตฺตาวึ โอนีตปตฺตปาณึ ยาวตเกน ปริสาย ปหุ ตาวตกานิ ภิกฺขาภาชนานิ ปฏิคฺคาเปตฺวา ปฏิคฺคหิตานิ ปูเรตฺวา ปฏิปาเฏกฺกมนฺเต ภิกฺขู ปฏิปาเฏกฺกมนฺเต ภิกฺขู ปฏิปาเฏกฺกมนฺเต ภิกฺขู ปริโภเคน ปริโภเคน ปริวิสาเปสิ ฯ

๑ ฉ. ฆุฏฺฐยาคุกาติ สพฺเพ สฺตฺถิ ฯ

ទីតន្តារ[1]ពាក់កណ្តាលផ្លូវ ។ លំដាប់នោះ មេណ្ឌកគហបតិចូលទៅគាល់
ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះ
ភាគ រួចឈរក្នុងទីសមគួរ ។ លុះមេណ្ឌកគហបតិឈរក្នុងទីសមគួរហើយ
បានក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន សូមព្រះ
ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ទទួលភត្តរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គដើម្បីឆាន់ក្នុងថ្ងៃស្អែកជាមួយ
នឹងភិក្ខុសង្ឃ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ទទួលនិមន្តដោយតុណ្ហីភាព ។ ឯ
មេណ្ឌកគហបតិដ៏ឆ្លាស់ថាព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ទទួលនិមន្តហើយ ក៏
ក្រោកចាកអាសនៈថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ ធ្វើប្រទក្សិណហើយចៀស
ចេញទៅ ។ លុះកន្លងរាត្រីនោះទៅ ទើបមេណ្ឌកគហបតិឲ្យមនុស្សត្រាក់
តែងខាទនីយភោជនីយាហារដ៏ថ្លៃថ្លង់ហើយ ក៏ឲ្យក្រាបបង្គំទូលកាលគួរ
ដល់ព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន កាល (នេះ) ជាកាល
គួរហើយ ភត្តសម្រេចហើយ ។ គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ស្បង់
ហើយទ្រង់ប្រដាប់ចីវរក្នុងបុព្វណ្ហសម័យក៏ទ្រង់យាងទៅកាន់ទីអង្គាស
របស់មេណ្ឌកគហបតិ លុះយាងទៅដល់ហើយទ្រង់គង់លើអាសនៈដែល
គេក្រាលថ្វាយជាមួយនឹងភិក្ខុសង្ឃ ។ ទើបមេណ្ឌកគហបតិបង្គាប់
ពួកអ្នកឃ្វាលគោមួយពាន់ពីរយហាសិបនាក់ថា ម្នាលអ្នកទាំងឡាយ
បើដូច្នោះចូរអ្នកទាំងឡាយយកមេគោមួយៗ មកបំរុងទុកដើម្បីក្រែយកទឹក

---

១ ផ្លូវដែលទីញ៉ាំងទឹកឲ្យដួង ជាខដល់ផ្លូវដែលគេភៅមរាជានដោយលំបាក ។

ปาจิตฺติยสฺส กิงฺวาเณ ฉนฺนวุติ ปาจิตฺติยสตานิ[๑] ติโรกุฑฺเฑ
ติโรกุฑฺฑาภิหเฏ ๆ เปฯ อนาปตฺติ ภิกฺขุนิยา ภิกฺขุนิยา สหาย-
สฺส ภิกฺขุนิยา สิกฺขมานาย สามเณริยา สามเณรสฺส

ដោះស្រែស់ថ្មី ។ ហើយយើងនឹងប្រគេនភិក្ខុមួយអង្គ ។ ធាន់ ។ ទើប មេណ្ឌកគហបតិអង្គាស ព្រះភិក្ខុសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធានឲ្យឆ្អែតស្កប់ស្កល់ ដោយខាទនីយភោជនីយាហារដ៏ផ្ទិតផ្ទង់ នឹងទឹកដោះស្រែស់ដែលរួតថ្មីៗដោយដៃខ្លួនឯង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីរង្កៀសមិនហ៊ានទទួលទឹកដោះស្រែស់ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់មានព្រះបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរទទួលធាន់ចុះ ។ លំដាប់នោះឯង មេណ្ឌកគហបតិអង្គាស ព្រះភិក្ខុសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធានឲ្យឆ្អែតស្កប់ស្កល់ដោយខាទនីយភោជនីយាហារដ៏ផ្ទិតផ្ទង់ នឹងទឹកដោះស្រែស់ដែលរួតថ្មីៗ ដោយដៃខ្លួន លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សោយស្រេច លែងលូកព្រះហស្តទៅកន្លះត្រហើយ ក៏អង្គុយកន្លែងសមគួរ ។ លុះមេណ្ឌកគហបតិអង្គុយកន្លែងសមគួរហើយ ក៏បានក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន គង់មានផ្លូវភក្តារទាំងឡាយដែលមានទឹកតិចមានកកាហារតិច ដែលអ្នកគ្មានស្បែងមិនអាចនឹងទៅបាន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គសូមឱកាស សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគអនុញ្ញាតស្បែងដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ គ្រានោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគឲ្យមេណ្ឌកគហបតិយល់តាម ឲ្យប្រតិបត្តិតាម ឲ្យអាចហាន ឲ្យរីករាយដោយធម្មីកថាហើយទ្រង់ក្រោកចាកអាសនៈចៀសចេញទៅ ។ ព្រោះនិទាននេះ

ឆម្មឹ កេចំ កត្វា កិក្ខូ អាមន្តេសិ អនុជានាមិ កិក្ខវេ បញ្ច
គោរសេ ខីរំ ទធិ តក្កំ នវនីតំ សប្បឹ ។ សន្តិ កិក្ខវេ
មត្តា ភេន្តាភ អប្បេនកា អប្បកត្តា ន សុភរា
អថាដេយ្យេន កន្តុំ ។ អនុជានាមិ កិក្ខវេ បាដេយ្យំ
បរិយេសិតុំ តណ្ឌុលោ តណ្ឌុលត្ថិកេន មុក្តោ មុក្តត្ថិ-
កេន មាសោ មាសត្ថិកេន លោណំ លោណត្ថិកេន
កុន្ទោ កុន្ទត្ថិកេន តេលំ តេលត្ថិកេន សប្បិ សប្បិ
ត្ថិកេន ។ សន្តិ កិក្ខវេ មនុស្សា សទ្ធា បសន្នា តេ កប្បិ-
យការកានំ ហត្ថេ ហិរញ្ញសុវណ្ណំ(1) ឧបនិក្ខិបន្តិ ឥមិនា
យំ អយ្យស្ស កប្បិយំ តំ ទេថាតិ ។ អនុជានាមិ
កិក្ខវេ យំ តេសោ កប្បិយំ តំ សាធិតុំ ន ត្វេវាហំ
កិក្ខវេ កេនចិ បរិយាយេន ជាតរូបរជតំ សាធិតព្ពំ
បរិយេសិតព្ពន្តិ វទាមីតិ ។

---

១ ឯ. ហិរញ្ញំ ។

ភេសជ្ជក្ខន្ធកៈ ការទ្រង់អនុញ្ញាតនូវការស្វែងរកស្បៀង

ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវគោរស ៥ គឺទឹកដោះស្រស់ ១ ទឹកដោះជូរ ១ ខ្ទាញ់ ១ ទឹកដោះខាប់ ១ ទឹកដោះថ្លា ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មានផ្លូវគន្លាដែលមានទឹកតិចមានកកស្ទះហាតិច ដែលអ្នកគ្មានស្បៀងមិនគាចនឹងទៅបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុស្វែងរកស្បៀងបាន គឺភិក្ខុត្រូវការអង្ករ ស្វែងរកអង្ករបានត្រូវការសណ្តែកបាយ ស្វែងរកសណ្តែកបាយបាន ត្រូវការសណ្តែកពាជ-មាស ស្វែងរកសណ្តែកពាជមាសបាន ត្រូវការអម្បិល ស្វែងរកអម្បិលបាន ត្រូវការស្ករអំពៅ ស្វែងរកស្ករអំពៅបាន ត្រូវការប្រៃ ស្វែងរកប្រៃបាន ត្រូវការទឹកដោះថ្លា ស្វែងរកទឹកដោះថ្លាបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មនុស្សទាំងឡាយមានសទ្ធាជ្រះថ្លា មនុស្សទាំងនោះទុកជាក់មាសនឹងច្រាក់ក្នុងដៃ តបវិយការកៈទាំងឡាយដោយពាក្យថា របស់ណាគួរដល់លោកម្ចាស់ ចូរអ្នកទាំងឡាយប្រគេនរបស់នោះដោយមាសនឹងច្រាក់នេះចុះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុត្រេកអរចំពោះវត្ថុជាតបវិយៈ (ដែលកើត) អំពីមាសនឹងច្រាក់នោះបាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តែតថាគតមិនពោលថា ត្រូវអ្នកត្រេកអរ ត្រូវអ្នកស្វែងរកមាសនឹងច្រាក់ដូច្នេះ ដោយបរិយាយនីមួយៗឡើយ ។

[๑๓๔] อถโข ภควา อนุปุพฺพេน จาริกំ จរមา-

ណោ យេន អាឡវី តទវសរិ ។ អស្សោសិ ខោ កោ-

ណាឡោ គាមណិ ឧទេនោ សមណោ ខលុ ភោ គោតមោ សក្យ-

បុត្តោ សក្យកុលា បព្ពជិតោ អាឡវិំ អនុប្បត្តោ[1]តំ

ខោ បន ភវន្តំ គោតមំ ឯវំកល្យាណោ កិត្តិសទ្ទោ

អព្ភុគ្គតោ ឥតិបិ សោ ភគវា អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ

វិជ្ជាចរណសម្បន្នោ សុគតោ លោកវិទូ អនុត្តរោ

បុរិសទម្មសារថិ សត្ថា ទេវមនុស្សានំ ពុទ្ធោ ភគវា

---

๑ ម. ឯតទវោច អាឡវោ ឯហាវុសោតិ សត្ថា អត្ថិ ។

(១៣៤) លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគ កាលទ្រង់គាប់ទៅកាន់ចរិកដោយលំដាប់ហើយ ទ្រង់ដល់អាឃាតនិគម ។ ជដិលឈ្មោះកេណិយៈ ឃើញព្រះដំណើរដ៏ច្រើនថា នែគ្នាយើងឯ ពួកព្រះសមណគោតមជាសក្យបុត្រ (បេញ) ចាកសក្យត្រកូលទៅទ្រង់ព្រះផ្នួស ឥឡូវមកដល់អាឃាតនិគមដោយលំដាប់ ក៏កិត្តិសព្ទពីរោះរបស់ព្រះគោតមដ៏ចំរើននោះឯង ពួនខ្ទរខ្ទាយសុះសាយយ៉ាងនេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគអង្គនោះ ទ្រង់ព្រះនាមថា អរហំ ព្រោះព្រះអង្គឆ្ងាយចាកសេចក្តីសៅហ្មងគ្រប់យ៉ាង ថា សម្មាសម្ពុទ្ធោ ព្រោះព្រះអង្គត្រាស់ដឹងនូវញេយ្យធម៌ដោយប្រពៃចំពោះព្រះអង្គ ថា វិជ្ជាចរណសម្បន្នោ ព្រោះព្រះអង្គបរិបូណ៌ដោយវិជ្ជានឹងចរណៈ ថា សុគតោ ព្រោះព្រះអង្គមានដំណើរល្អយាងទៅកាន់ព្រះនិព្វាន ថា លោកវិទូ ព្រោះព្រះអង្គជ្រាបច្បាស់នូវលោក ថា អនុត្តរោ ព្រោះព្រះអង្គប្រសើរដោយសីលាទិគុណរកបុគ្គលណាមួយស្មើគ្មាន ថា បុរិសទម្មសារថិ ព្រោះព្រះអង្គជាអ្នកទូន្មានទូវបុរសដែលគួរទូន្មានបាន ថា សត្ថា ទេវមនុស្សានំ ព្រោះព្រះអង្គជាគ្រូនៃទេវតានឹងមនុស្សទាំងពួង ថា ពុទ្ធោ ព្រោះព្រះអង្គបានត្រាស់ដឹងនូវអរិយសច្ចធម៌ ថា ភគវា ព្រោះព្រះអង្គលែងវិលត្រឡប់មកកាន់កំពង់ទៀត ព្រះអង្គបានត្រាស់ដឹង បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវព្រះនិព្វាន

សោ ឥមំ លោកំ សទេវកំ សមារកំ សព្រហ្មកំ
សស្សមណព្រាហ្មណិំ បជំ សទេវមនុស្សំ សយំ
អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា បវេទេតិ សោ ធម្មំ ទេសេតិ អាទិ-
កល្យាណំ មជ្ឈេកល្យាណំ បរិយោសានកល្យាណំ
សាត្ថំ សព្យញ្ជនំ កេវលបរិបុណ្ណំ បរិសុទ្ធំ ព្រហ្មចរិយំ
បកាសេតិ សាធុ ខោ បន តថារូបានំ អរហតំ
ទស្សនំ ហោតីតិ ។ អថខោ កោណិយស្ស ជដិ-
លស្ស ឯតទហោសិ កិន្នុ ខោ អហំ សមណោស្ស
គោតមស្ស ហរាយេយ្យន្តិ ។ អថខោ កោណិយស្ស
ជដិលស្ស ឯតទហោសិ យេបិ ខោ តេ ព្រាហ្ម-
ណានំ បុព្វកា ឥសយោ មន្តានំ កត្តារោ មន្តានំ
បវត្តារោ យេសមិទំ ឯតរហិ ព្រាហ្មណា ចោរាណំ
មន្តបទំ តីតំ បវុត្តំ សមិហិតំ តទនុត្តាយន្តិ តទនុកា-
សន្តិ កាសិតមនុកាសន្តិ ភណិតមនុភណេន្តិ សេយ្យថីទំ
អដ្ឋកោ វាមកោ វាមទេវោ វេស្សាមិត្តោ យមតគ្គិ អង្គីរសោ

ចំពោះព្រះអង្គហើយ ញុំាងលោកនេះព្រមទាំងទេវលោក មារលោក ព្រហ្ម-
លោក ញុំាងពពួកសត្វព្រមទាំងសមណៈ ទន្ទឹងព្រាហ្មណ៍ ញុំាងមនុស្ស
ជាសម្មតិទេពទន្ទឹងមនុស្សដ៏សេស ឲ្យបានត្រាស់ដឹងផង ព្រះអង្គសំដែងធម៌
ពីកេរបទដើម ពីកេរបទកណ្តាល ពីកេរបទចុង ទ្រង់ប្រកាសព្រហ្មចរិយ
ធម៌ព្រមទាំងអត្ថព្រមទាំងព្យញ្ជនដ៏ពេញបរិបូណ៌ដ៏បរិសុទ្ធអស់រលើង ក៏ដំ-
ណើរដែលបានឃើញបានជួបនឹងព្រះអរហន្តទាំងឡាយមានសភាពយ៉ាង
នោះ ជាការប្រពៃពេក ។ លំដាប់នោះ កេណិយជដិលមានសេចក្តីត្រិះរិះ
ដូច្នេះថា គួរអញឲ្យគេទាំយកវបស់អ្វីហ្ន៎ទៅថ្វាយព្រះសមណគោតម។ ទើប
កេណិយជដិលមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា បុរសទាំងឡាយណា ដែលជា
បុព្វបុរសរបស់ព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយ ដែលជាអ្នកឥសាធម្ម ជាអ្នកពយមន្ត
បទមន្តបុកណានេះដែលពួកបុរសីណា បានច្រៀងមកហើយ បានពយមក
ហើយ បានសន្សំមកច្រើនហើយ ឥឡូវនេះ ព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយ
តែងស្វាធ្យាយតាមបទមន្តនោះ តែងសូត្រតាមបទមន្តនោះ តែងពោល
តាមបទមន្តដែលបុរសីទាំងឡាយនោះពោលហើយ តែងបង្រៀនតាមបទ
មន្តដែលបុរសីទាំងឡាយនោះបង្រៀនមកហើយ ដូចជាព្រាហ្មណ៍ឈ្មោះ
អដ្ឋកៈ ព្រាហ្មណ៍ឈ្មោះវាមកៈ ព្រាហ្មណ៍ឈ្មោះវាមទេវៈ ព្រាហ្មណ៍
ឈ្មោះវេស្សាមិត្តៈ ព្រាហ្មណ៍ឈ្មោះយមតគ្គិ ព្រាហ្មណ៍ឈ្មោះអង្គិរសៈ

ตาวทฺวาสุ ภาสนฺตา ตกฺกสฺมฺเจว ตกฺกุ วตฺตนฺตา
ภิกฺขา วิตกฺกาลกฺเขสนา เต ฆฏฺฏนฺติ จาลนฺติ สนฺ-
ธิเมนฺติ สมฺมเญฺชนฺติ เอวเมว วตฺตนฺตา ภิกฺขา วิตกฺกา-
เลสนา อรหนฺเต สมฺมเญฺชนฺติ เอวเมว ฆฏฺฏนฺติ จา-
ลนฺติ สนฺธิตุฏฺฐิ ปหูตํ ปานํ ขชฺชโภชฺชาเปตฺวา ตาเยว
ตาหาเปตฺวา เยน ตถาคโต เตนุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา
ตถาคตา สทฺธึ สมฺโมทิ สมฺโมทนียํ กถํ สาร-
ณียํ วีติสาเรตฺวา เอกมนฺตํ อฏฺฐาสิ ฯ เอกมนฺตํ
ฐิโต โข เตสกฺยานเย ฉฏฺฐิโต ตถาคตสฺส ปตฺตจีวร
ปฏิคฺคณฺหนฺตสฺส เม ภารา เอวเมว ปานา ฯ เตนหิ
เตสกฺยานเย ตีณิกฺขตฺตุ ฯ ตีณิ กากฺขุปายนฺตา
ธมฺมปฏิคฺคณฺหาติ ฯ ปฏิคฺคณฺหาติ ตีณิ ปริภุญฺชาติ ฯ
อถโข เตสกฺยานเย ฉฏฺฐิโต พุทฺธปฺปมุขํ ตีณิสงฺฆ
ปหูเตหิ ปานเกหิ สหตฺถา สนฺตปฺเปตฺวา สมฺปวาเรตฺวา

ព្រាហ្មណ៍ឈ្មោះភារទ្វាជៈ ព្រាហ្មណ៍ឈ្មោះវាសេដ្ឋៈ ព្រាហ្មណ៍ឈ្មោះ
កស្សបៈ ព្រាហ្មណ៍ឈ្មោះកគុ ពួកព្រាហ្មណ៍ទាំងនោះជាអ្នកវៀរចាកការ
បរិភោគក្នុងរាត្រី វៀរចាកការបរិភោគខុសកាល (រាប់ពីពេលថ្ងៃត្រង់ទៅ
ដល់អរុណរះ) ត្រេកអរនឹងទឹកបានទាំងឆ្ងាយមានសភាពយ៉ាងនេះ .សូម្បី
ព្រះសមណគោតមក៏ជាអ្នកវៀរចាកការបរិភោគក្នុងរាត្រី វៀរចាកវិកាល-
ភោជនព្រះសមណគោតមក៏គួរត្រេកអរនឹងទឹកបានទាំងឆ្ងាយមានសភាព
យ៉ាងនេះដែរហើយ ក៏ឲ្យគេគាក់តែងទឹកបានជាច្រើន ឲ្យរែកទៅដោយ
រៃមកទាំងឆ្ងាយហើយចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់
ហើយក៏ក្រាយជាមួយនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគហើយពោលនូវពាក្យរាក់ទាក់
រីករាយសំណេះសំណាលគួរលើកប្បហើយ ក៏ឋានឈរនៅក្នុងទីគួរមួយ ។
លុះកេណិយជដិលឈរនៅក្នុងទីគួរមួយហើយបានទូលពាក្យនេះនឹងព្រះ
ដ៏មានព្រះភាគថា សូមព្រះគោតមដ៏ចំរើនទទួលទឹកបានរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ ។
ព្រះមានព្រះភាគមានព្រះបន្ទូលថា នែកេណិយៈ បើដូច្នោះ អ្នកឯងចូរ
ប្រគេនដល់ភិក្ខុទាំងឆ្ងាយចុះ ។ ភិក្ខុទាំងឆ្ងាយរង្គើសមិនហ៊ានទទួល ។
ព្រះអង្គទ្រង់តាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឆ្ងាយ ចូរអ្នកទាំងឆ្ងាយទទួលតាន់
ចុះ ។ គ្រានោះ កេណិយជដិលក៏បានអង្គាសភិក្ខុសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជា ប្រ-
ធានឲ្យឆ្អែតស្កប់ស្កល់ ដោយទឹកបានទាំងឆ្ងាយដ៏ច្រើន ដោយដៃខ្លួនឯង

ภควันตัง เอตะมัตถัง อาโรเจถะ วิญญาปะถะ มังสัง ฯ ปะหิณิสสะติ โข เกฬายะโน ภิกขะเว ปุริสัง ภัตตะกาเล ชัมมิยา กัตติยา สัณหะสุขุมายะ สัมมาทุเกนะ สุปะริกัมมิกะตายะ สุปะริโยทาตายะ ฯ อถะ โข เกฬายะโน ปุริโส ภิกขุ-นิยา ชัมมิยา กัตติยา สัณหะสุขุมายะ สัมมาทุเกนะ สุปะริกัมมิกะตายะ สุปะริโยทาตายะ ภิกขุนิยา ปัตตัง คะหิตวา ภิกขุนิยา ปัตตัง อาทายะ ภิกขุนิยา ปัตตัง ปัตเตนะ ปะฏิกกะมิตวา

កាលដឹងថាព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់លាងព្រះហស្តហើយ លែងលូកព្រះហស្តទៅក្នុងបាត្រហើយ ក៏អង្គុយក្នុងទីគួរមួយ ។ លុះកេណិយជដិលអង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគក៏ទ្រង់ពន្យល់ឲ្យឃើញតាម ឲ្យកាន់យកតាម ឲ្យអាចហាន ឲ្យរីករាយដោយធម្មីកថា ។ ឯកេណិយជដិលកាលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់ឲ្យឃើញតាមឲ្យកាន់យកតាមឲ្យអាចហាន ឲ្យរីករាយដោយធម្មីកថាហើយ ក៏បានក្រាបទូលពាក្យនេះនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា សូមព្រះគោតមដ៏ចំរើនព្រមទាំងភិក្ខុសង្ឃទទួលកត្តុំព្រះអង្គដើម្បីឆាន់កងថ្ងៃស្អែក។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគមានព្រះបន្ទូលថានែកេណិយៈ ភិក្ខុសង្ឃច្រើនណាស់ ចំនួនមួយពាន់ពីររយហាសិបអង្គ អ្នកសោតក៏ជ្រះថ្លាខ្លាំងក្នុងព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយហើយ ។ កេណិយជដិលបានក្រាបទូលពាក្យនេះនឹងព្រះមានព្រះភាគ អស់វារៈជាគំរប់ពីរដងផងថា បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចំរើន ទុកជាភិក្ខុសង្ឃច្រើនចំនួនមួយពាន់ពីររយហាសិបអង្គក្តី ទុកជាខ្ញុំព្រះអង្គជ្រះថ្លាខ្លាំងក្នុងព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយក្តី ក៏សូមព្រះគោតមដ៏ចំរើនព្រមទាំងភិក្ខុសង្ឃទទួលកត្តុំព្រះអង្គដើម្បីឆាន់កងថ្ងៃស្អែក។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា នែកេណិយៈ ភិក្ខុសង្ឃច្រើនណាស់ ចំនួនមួយពាន់ពីររយហាសិបអង្គ អ្នកឯងសោតក៏ជ្រះថ្លាខ្លាំងក្នុងព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយហើយ ។ កេណិយជដិលបានទូលពាក្យនេះនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគ

โกเสยฺยกมฺปิ มยา ภิกฺขุสงฺฆสฺส อนุญฺญาตเลสานิ ภิกฺขุ-
ตานิ อยานิ ปญฺหาเมฬาสุ อภิปฺปสนฺนา อนิกามเย-
ยฺยุ เม ภนฺเต โกสเมยฺยา ปกฺกมนาย ภณฺฑุ สงฺฆิ ภิกฺขู-
สงฺฆสฺสาติ ฯ อนิกามเยสิ ภควา ตุณฺหีภาเวน ฯ อถ-
ขฺวา โกสมฺพิยา ฉฬโภ ภควนฺตา อนิกามนฺติ วินิจฺฉ
ยฺยาสนฺนา ปกฺกามิ ฯ อถขฺวา ภควา ปฐมสฺมึ
นิทานเน ปฐมสฺมึ ปกรณเน ธมฺมึ กถึ กตฺวา ภิกฺขู อา-
มนฺเตสิ อนุชานามิ ภิกฺขเว อฏฺฐ ถามานิ อมฺพถา-
ฉมฺพถานิ เถวถานิ เมวถานิ มธุกถานิ มุทฺทิกถานิ
สาลุกถานิ ปาทุสกถานิ ฯ อนุชานามิ ภิกฺขเว
สพฺพึ ฉลายสึ ปเตฺต ฉญฺญฉลายสึ ฯ อนุชานามิ
ภิกฺขเว สพฺพึ ปตฺตายสึ ปเตฺต ปกฺกฆาตายสึ[๑] ฯ

๑ ฉ. ฆาตายสึ ฯ

អស់ពារៈជាគំរប់បីដងផងថា បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចំរើន ទុកជាភិក្ខុសង្ឃច្រើនចំនួនមួយពាន់ពីរយហាសិបអង្គក្តី ទុកជាខ្ញុំព្រះអង្គដ្រះថ្លាខ្លាំងក្នុងព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយក្តី ក៏សូមព្រះគោតមដ៏ចំរើនព្រមទាំងភិក្ខុសង្ឃទទួលភត្តខ្ញុំព្រះអង្គ ដើម្បីឆាន់ក្នុងថ្ងៃស្អែក ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ទទួលដោយតុណ្ហីភាព ។ លំដាប់នោះ កេណិយជដិលដឹងច្បាស់ថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ទទួលនិមន្តហើយ ក៏ក្រោកចាកអាសនៈចៀសចេញទៅ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកកាន់ពេលនោះថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតទឹកបានទាំងឡាយ ៨ យ៉ាង គឺ ទឹកផ្លែស្វាយ ទឹកផ្លែព្រីង ទឹកផ្លែចេកមានគ្រាប់ ទឹកផ្លែចេកឥតគ្រាប់ ទឹកផ្លែស្រគំ ទឹកផ្លែបន្ទុន ទឹកក្រអៅឈូក ទឹកផ្លែមាក់ជ្រាង[1] ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតទឹកផ្លែឈើគ្រប់យ៉ាង លើកលែងតែផ្លែស្រវ[2] ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតទឹកស្វឹកឈើគ្រប់យ៉ាងលើកលែងតែទឹកបន្លែដែលឆ្អិនហើយ[3] ។

---

១ អដ្ឋកថា ថា ទឹកអដ្ឋបានទាំង ៨ នេះជារបស់ត្រជាក់ក្តី ឆ្អិនដោយកំដៅថ្ងៃក្តីក៏គួរ បើចំអិនដោយភ្លើងមិនគួរ ។ ២ បានដល់ស្រវ ៧ ប្រការ ។ ៣ រសពួកស្វឹកឈើដែលជាយាវកាលិកជារបស់គួរក្នុងបុរេភត្តប៉ុណ្ណោះ រសស្វឹកឈើដែលជាយាវជីវិកភិក្ខុចំអិនលាយនឹងសប្បិជាដើមគួរអស់កាល ៧ ថ្ងៃ បើចំអិនដោយទឹកសុទ្ធគួរជារាបដល់អស់ បើចំអិនដោយទឹកដោះដើមមិនគួរ សូម្បីស្វឹកឈើដែលចំអិនដោយវត្ថុឯទៀត ។ ក៏ហៅថា រសបន្លែដែរ ។

អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សព្ពំ បុប្ផរសំ ឋបេត្វា មធុក-
បុប្ផរសំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឧច្ឆុរសន្តិ ។ អថ-
ខោ កោណិយោ ជដិលោ តស្សា រត្តិយា អច្ចយេន
សកេ អស្សមេ បណីតំ ខាទនីយំ ភោជនីយំ បដិយា-
ទាបេត្វា ភគវតោ កាលំ អារោចាបេសិ កាលោ ភោ
គោតម និដ្ឋិតំ ភត្តន្តិ ។ អថខោ ភគវា បុព្ពណ្ហសមយំ
និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ យេន កោណិយស្ស ជដិ-
លស្ស អស្សមោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា បញ្ញត្តេ
អាសនេ និសីទិ សទ្ធឹ ភិក្ខុសង្ឃេន ។ អថខោ កោ-
ណិយោ ជដិលោ ពុទ្ធប្បមុខំ ភិក្ខុសង្ឃំ បណីតេន
ខាទនីយេន ភោជនីយេន សហត្ថា សន្តប្បេត្វា សម្ប្បវា-
រេត្វា ភគវន្តំ ភុត្តាវឹ ឱនីតបត្តបាណឹ ឯតមវោច និសីទិ ។
ឯតមវន្តំ និសិន្នំ ខោ កោណិយំ ជដិលំ ភគវា ឥមាហិ
គាថាហិ អនុមោទិ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតទឹកផ្លាឈើគ្រប់យ៉ាង លើកលែងតែទឹកផ្លាស្រគំ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតទឹកអំពៅ ។ លុះកន្លងរាត្រីនោះទៅ វេណិយជដិលឲ្យគេតាក់តែងខាទនីយភោជនីយាហារដ៏ថ្លៃថ្លាក្នុងអាស្រមខ្លួន ហើយឲ្យក្រាបបង្គំទូលកត្តកាល ដល់ព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចំរើន កាលនេះជាកាលគួរ ភត្តសម្រេចហើយ ។ វេលានោះ ក្នុងបុព្វណ្ហសម័យ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ស្បង់ហើយប្រដាប់ដោយចាត្តនឹងចីវរយាងចូលទៅកាន់អាស្រមរបស់វេណិយជដិល លុះយាងចូលទៅហើយទ្រង់គង់លើអាសនៈដែលគេក្រាលថ្វាយជាមួយនឹងភិក្ខុសង្ឃ ។ លំដាប់នោះឯង វេណិយជដិលបានអង្គាសភិក្ខុសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធានឲ្យឆ្អែតស្កប់ស្កល់ ដោយខាទនីយភោជនីយាហារដ៏ថ្លៃថ្លាដោយដៃខ្លួនឯង កាលដឹងថាព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សោយស្រេចលែងលូកព្រះហស្តទៅក្នុងបាត្រហើយ ក៏អង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះវេណិយជដិលអង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់អនុមោទនាដោយគាថាទាំងឡាយនេះថា ។

(๑๓๕) อกิริยาพฺยากตา ยญฺญา
สาวชฺชา อนวชฺชา(๑) มูลา
ภวา มูลา ภวงฺคสฺส มูลา
อาวชฺชนา มูลา
ปญฺจวิญฺญาณานิ มูลา
สมฺปฏิจฺฉนา มูลา
สนฺตีรณา มูลา
โวฏฺฐพฺพนา มูลา
ปญฺจทฺวาราวชฺชนา มูลา
มโนธาตุ มูลา
อหโตฺวกาสิกา มูลา
ปฏิสนฺธิ มูลา
ภวงฺคา มูลา
จุติ มูลา
อาหารา มูลา
ปจฺจยา มูลา
สหชาตา มูลา
อญฺญมญฺญา มูลา
นิสฺสยา มูลา
อุปนิสฺสยา มูลา
ปุเรชาตา มูลา
ปจฺฉาชาตา มูลา
อาเสวนา มูลา
กมฺมา มูลา
วิปากา มูลา
อาหารา มูลา
อินฺทฺริยา มูลา
ฌานา มูลา
มคฺคา มูลา
สมฺปยุตฺตา มูลา
วิปฺปยุตฺตา มูลา
อตฺถิยา มูลา
นตฺถิยา มูลา
วิคตา มูลา
อวิคตา มูลา
ปุญฺญมากงฺขมานานํ
สเฏฺฐ ๘ ยญฺญานิ มูลานิ ฯ

อยเมโก ภควตา เสฬิยํ ปฏิลทฺธพฺโพ สมาธิ สาธารโณ อนุโมทิตพฺพา ปฏิปทาสนา ปกาสิตพฺพา ฯ

(๑๓๖) อยเมโก ภควตา อาทิโณ ยถาภตฺตญฺจ วิหารทฺวา เยน ภิกฺขาจารคาเม เตน จาริกา ปกฺกามิ มหตา ภิกฺขุสงฺฆเรน สทฺธิ อฑฺฒเตลสเตหิ ภิกฺขุเตหิ ฯ อเสฺสาสุ โข เสนิยสฺส มลฺลา ภควตา คมนา ภิกฺขุสงฺฆสฺส อาคมนาติ ภยานา ภิกฺขุสงฺฆเรน สทฺธิ อฑฺฒเตลสเตหีติ ฯ เต สงฺฆสฺส อคมนตฺถา

---

๑ ฉ. สาวชฺชาติปาโฐ ฯ

[១៣៥] យញ្ញៈទាំង៣ប្បាយ មានការបូជាភ្លើង ជាប្រធាន សាវិត្តិឆន្ទ ជាប្រធានរបស់ឆន្ទសាស្ត្រ ស្តេចជាប្រធានរបស់មនុស្សទាំង៣ប្បាយ សាគរ ជាប្រធានរបស់ស្ទឹង៣ប្បាយ ព្រះចន្ទ ជាប្រធាននៃនក្ខត្តបុក្ខទាំង៣ប្បាយ ព្រះអាទិត្យ ជាប្រធាននៃតន្ទីទាំង៣ប្បាយ ព្រះសង្ឃប៉ុណ្ណោះ ជាប្រធានរបស់មនុស្សទាំង៣ប្បាយ ដែលថ្វាយទូរបុណ្យហើយបូជា ។

គ្រានោះឯង ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់អនុមោទនា ដោយគាថាទាំង៣ប្បាយនេះចំពោះភេណិយជដិលហើយ ក៏ទ្រង់ក្រោកចាកអាសនៈចៀសចេញទៅ ។

[១៣៦] គ្រានោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់ក្នុងអាបណនិគមដោយគួរដល់ពុទ្ធអធ្យាស្រ័យហើយ ទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិកក្រុងកុសិនារាជាមួយនឹងភិក្ខុសង្ឃជាច្រើន ចំនួនមួយពាន់ពីរយហាសិបរូប ។ ពួកស្តេចមល្លទាំង៣ប្បាយនៅក្នុងក្រុងកុសិនារាបានឮដំណឹងថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ព្រមទាំងភិក្ខុសង្ឃជាច្រើន ចំនួនមួយពាន់ពីរយហាសិបរូបយាងមកកាន់ក្រុងកុសិនារា ។ ពួកមល្លក្សត្រិទាំងនោះបានធ្វើការបូជាគ្នាថា

យោ ភគវតោ បច្ចុក្កមនំ ន ករិស្សតិ បញ្ច សតានិ ថុល្លច្ចយានិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ភោជោ មល្លោ អាយស្មតោ អានន្ទស្ស សហាយោ ហោតិ ។ អថ ខោ ភគវា អនុបុព្ពេន ចារិកំ ចរមានោ យេន កុសិនារា តទវសរិ ។ តោ សិនារកា មល្លា ភគវតោ បច្ចុក្កមនំ អកំសុ ។ អថ ខោ ភោជោ មល្លោ ភគវតោ បច្ចុក្កមនំ ករិត្វា យេនាយស្មា អានន្ទោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ អានន្ទំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ ។ ឯកមន្តំ ឋិតំ ខោ ភោជំ មល្លំ អាយស្មា អានន្ទោ ឯតទវោច ឧឡារំ ខោ តេ ឥទំ អាវុសោ ភោជ យំ ត្វំ ភគវតោ បច្ចុក្កមនំ អកាសីតិ ។ ឆាហំ ភន្តេ អានន្ទ ឥមាយ ករោតោ ពុទ្ធេន ច ធម្មេន ច សង្ឃេន ច អបិច ញាតីហិ សន្តរេ ភគតោ យោ ភគវតោ បច្ចុក្កមនំ ន ករិស្សតិ បញ្ច សតានិ ថុល្លច្ចយានិ សោ ខោ អហំ[1] ភន្តេ អានន្ទ ញាតីនំ ឧណ្ណកយា

---

๑ ឱ. សោ អហំ។

អ្នកណាមិនធ្វើការក្រោកទទួលព្រះមានព្រះភាគ អ្នកនោះត្រូវពិន័យជា
ទៀ ៥០០ កហាបណៈ (មិនខាន) ។ ក៏សម័យនោះឯង មល្លក្សត្រ
ឈ្មោះភោជៈជាសំឡាញ់ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ ។ លំដាប់នោះឯង ព្រះ
មានព្រះភាគកាលត្រាច់ទៅកាន់ចារិកដោយលំដាប់ ក៏បានយាងទៅដល់
ក្រុងកុសិនារានោះ ។ ពួកមល្លក្សត្រនៅក្នុងក្រុងកុសិនារាបានធ្វើការ
ក្រោកទទួលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ លំដាប់នោះឯង ភោជមល្លក្សត្រ
ក៏ធ្វើការក្រោកទទួលព្រះដ៏មានព្រះភាគដែរ ហើយចូលទៅរកព្រះអានន្ទ
ដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះអានន្ទដ៏មាន
អាយុ ហើយ ក៏ឈរក្នុងទីសមគួរ ។ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុបាននិយាយ
ពាក្យនេះនឹងភោជមល្លក្សត្រដែលឈរ ក្នុងទីសមគួរដូច្នេះថា នែភោជៈដ៏
មានអាយុ អ្នកបានធ្វើការក្រោកទទួលណា ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ
ការក្រោកទទួលនេះ ជាការប្រែពៃរបស់អ្នកហើយ ។ ភោជមល្លក្សត្រ
និយាយថា បពិត្រព្រះអានន្ទដ៏ចំរើន ខ្ញុំមិនមែនធ្វើ (សេចក្តីគោរព)
ច្រើន ព្រោះព្រះពុទ្ធ ព្រះធម៌ ទាំងព្រះសង្ឃទេ ប៉ុន្តែពួកញាតិបានធ្វើ
ការប្តេជ្ញាថា អ្នកណាមិនធ្វើការក្រោកទទួលព្រះមានព្រះភាគ អ្នកនោះ
ទាំងត្រូវពិន័យជាទៀ ៥០០ កហាបណៈមិនខាន បពិត្រព្រះអានន្ទដ៏
ចំរើន ខ្ញុំបានធ្វើការក្រោកទទួលព្រះមានព្រះភាគយ៉ាងនេះ ព្រោះខ្លាច

ฬาโ ภควาโต ปจฺจุคฺคมนํ อกาสิตฺถ ฯ อถโข อายสฺมา
อานนฺโท อนตฺตมนฺโต อโยนิโสมนสิ ภควนฺตญฺเจว ภิกฺขู
มญฺเ ฬาโ ภควนฺตตีตา ฯ อถโข อายสฺมา อานนฺโท
ยาย ภควา เตนุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา ภควนฺตญฺ อภิ-
วาเทตฺวา ฬิกมนฺตญฺ นิสีทิ ฯ ฬิกมนฺตญฺ นิสินฺนโข โข
อายสฺมา อานนฺโท ภควนฺตญฺเตทวโจ อยนฺ ภนฺเต
ภิกฺขู มญฺเ อภิญฺาโต ญาตมนุสฺสาย มหิทฺธิโก
โข ปน ฬาวนฺตญฺ ญาตมนุสฺสานญฺ ฬมฺหินเย
ปสาเทน สาวกฺ ภนฺเต ภควา ตถา ตถาคเตน ยถา ภิกฺขู
มญฺเ ฬมฺหินเย ปสีเทยฺยาติ ฯ น โข ตญฺ
อานนฺท ทุกฺกรญฺ ตถาคเตน ยถา ภิกฺขู มญฺเ ฬมฺหินเย
ปสีเทยฺยาติ ฯ อถโข ภควา ภิกฺขู มญฺเ
มหาปเถน จาปเถน ปฏิปาทยมาโน ทิยฺยญฺ จาริสิ ฯ
อถโข ภิกฺขู มญฺเ ภควนฺตญฺ มหาปเถน จาปเถน ปฏิปชฺชิ
เสยฺยถาปิ นาม ตาฬี ตรุณาวชฺฌา ฬาหาย ทิยฺยาย ทิยฺยญฺ
ปริหาเปนฺติ ปริหาเปนฺติ อุปสงฺกมิตฺวา กิกฺขู ปุจฺฉติ ภควา

ពិន័យរបស់ពួកញាតិទេ ។ ក្រោនោះឯង ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុមាន
សេចក្តីអាក់អន់ចិត្តថា ពោជមល្លក្សត្រមិនសមបើនឹងហ៊ាននិយាយយ៉ាងនេះ
សោះ ។ លំដាប់នោះ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ រួចអង្គុយ
ក្នុងទីសមគួរ ។ លុះព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុអង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ក៏ទាន
ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ពោជ
មល្លក្សត្រនេះជាអ្នកល្បីល្បាញ ជាមនុស្សមានគេស្គាល់ (ច្រើន) មានឫទ្ធិ
ច្រើន ពួកមនុស្សដែលមានគេស្គាល់ច្រើនមានសភាពយ៉ាងនេះ រមែងមាន
សេចក្តីជ្រះថ្លាក្នុងធម្មវិន័យនេះ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គសូម
ឱកាស ពោជមល្លក្សត្រគប្បីជ្រះថ្លាក្នុងធម្មវិន័យនេះយ៉ាងណា សូមព្រះដ៏-
មានព្រះភាគទ្រង់ត្រើយ៉ាងនោះ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគមានព្រះបន្ទូលថា
នែអានន្ទ ពោជមល្លក្សត្រគប្បីជ្រះថ្លា ក្នុងធម្មវិន័យនេះដោយហេតុណា
ហេតុនោះតថាគតមិនលំបាកត្រើទេ ។ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគមានព្រះទ័យ
ប្រកបដោយមេត្តាផ្សាយទៅកាន់ពោជមល្លក្សត្រ ហើយទ្រង់ក្រោកចាក
អាសនៈយាងចូលទៅកាន់វិហារ ។ ឯពោជមល្លក្សត្រកាលបើព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគមានព្រះទ័យមេត្តាផ្សាយមកប៉ះពាល់ហើយ ក៏ចូលទៅគ្រប់វិហារ
គ្រប់បរិវេណ ដូចជារមេគោមានកូនឱដូច្នោះឯង ហើយក៏សួរពួកកិកូថា

ฉุ ขา ภนฺเต ฯลฯ สา ภควา วิหารเต อาหา สมฺม-
สมฺพุทฺธา ธสฺสนกามา หิ มยํ ตํ ภควนฺตํ อาหนฺตุ
สมฺมาสมฺพุทฺธนฺติ ฯ ฯลฯ เกน ปเกน วิหาเร สงฺฆตฺเถโร
เตน อปฺปสทฺโท อุปสนฺตมิตฺวา อตรมาโน อาลินฺทึ
ปวิสิตฺวา อุกฺกาสิตฺวา อคฺคลํ อาโกเฏหิ วิวริสฺสเต
เต ภควา ทฺวารนฺติ ฯ อถ ขา เภโช มลฺโ ยเน
สา วิหาเร สงฺฆตฺเถเร เตน อปฺปสทฺโท อุปสนฺต-
มิตฺวา อตรมาโน อาลินฺทึ ปวิสิตฺวา อุกฺกาสิตฺวา อคฺคลํ
อาโกเฏสิ[๑] ฯ วิวริ ภควา ทฺวารํ ฯ อถ ขา เภโช
มลฺโ วิหารํ ปวิสิตฺวา ภควนฺตํ อภิวาเทตฺวา ปกมนฺตุ
นิสีทิ ฯ ปกมนฺตุ นิสินฺนสฺส ขา เภสฺส มลฺสฺส
ภควา อนุปุพฺพิกถํ กเถสิ เสยฺยถีทํ ทานกถํ
สีลกถํ สคฺคกถํ กามานํ อาทีนวํ นิกฺขมฺเม-
สํ เนกฺขมฺเม อานิสํสํ ปกาเสสิ ฯ ยทา ภควา
อญฺาสิ เภนิ มลฺโ กลฺลจิตฺตนฺ มุทุจิตฺตนฺ วินีวรณจิตฺตนฺ

๑ ม. อาเกเฏสิ ฯ

លោកដ៏ចំរើន ឥឡូវនេះព្រះដ៏មានព្រះភាគជាអរហំសម្មាសម្ពុទ្ធព្រះអង្គគង់
ក្នុងទីណា ដូរ្យតយើងខ្ញុំចង់ឃើញព្រះដ៏មានព្រះភាគជាអរហំសម្មាសម្ពុទ្ធ
អង្គនោះ ។ ពួកភិក្ខុជ្រាប់ថា នែអាវុសោភោជៈ(ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់គង់)
ក្នុងវិហារដែលគេបិទទ្វារនុ៎ះ ដូច្នោះចូរអ្នកមានសម្លេងតិចចូលទៅជិតកុំរួស
រាន់ ចូលទៅកាន់រៀង ក្អកគ្រែមហើយសឹមគោះសន្ទះទ្វារ ព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគនឹងបើកទ្វារឲ្យអ្នក ។ វេលានោះ ភោជមល្លក្សត្រចូលទៅកាន់វិហារ
ដែលគេបិទនោះ ដោយស្ងប់ស្ងាត់សម្លេងសន្សឹមៗដើរចូលទៅកាន់រៀង
ក្អកគ្រែមហើយគោះសន្ទះទ្វារ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគក៏ទ្រង់បើកទ្វារឲ្យ ។
គ្រានោះ ភោជមល្លក្សត្រចូលទៅកាន់វិហារថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ
ហើយអង្គុយនៅក្នុងទីសមគួរ ។ លុះភោជមល្លក្សត្រអង្គុយនៅក្នុងទីសមគួរ
ហើយ ទើបព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សំដែងអនុបុព្វីកថា អនុបុព្វីកថានោះតើ
ដូចម្តេច (ឯអនុបុព្វីកថានោះ) គឺព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ប្រកាសទានកថា
សីលកថា សគ្គកថា ទោសរបស់កាមទាំងឡាយដ៏លាមកអាក្រក់នឹងអានិ-
សង្សក្នុងការចេញចាកកាម។ កាលណាបើព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ជ្រាបថា
ភោជមល្លក្សត្រមានចិត្តស្រួល មានចិត្តទន់ មានចិត្តប្រាសចាកនីវរណៈ

ขุทฺทกปฏิปทำ ปสฺสปฏิปทำ อถ ยา พุทฺธำนำ สามุกฺกำสิกำ ธมฺมเทสนา ตำ ปกาเสสิ ขุทฺทำ สมุทยำ ฉเกฬำ มกฺกำ ฯ เสยฺยถาปิ นาม สุทฺธำ วตฺถำ อปคตกาฬกำ สมฺมเทว รชนำ ปฏิคฺคณฺเหยฺย เอวเมว โข เอตสฺมึเยว อาสเน วิรชำ วีตมลำ ธมฺมจกฺขุำ อุทปาทิ ยงกิญฺจิ สมุทยธมฺมำ สพฺพนฺตำ นิโรธธมฺมนฺติ ฯ อถโข เอโก ปุริโส ทณฺฑธมฺโม ปตฺตธมฺโม วิธิตธมฺโม ปริโยคาหิตธมฺโม ติณฺณวิจิกิจฺโฉ วิคตกถงฺกถโว เวสารชฺชปฺปตฺโต อปรปฺปจฺจโย สตฺถุสาสเน ภควนฺตำ เอตทโวจ สาธุ ภนฺเต อยฺยา มมญฺเจว ปฏิคฺคณฺหนฺตุ ปพฺพชฺชญฺจ อุปสมฺปทญฺจ ลภตุ ภนฺเต อยฺยา ปพฺพชฺชำ เจว อุปสมฺปทำ จ อาเจสฺสนฺติ ฯ ยโต โ

มานจิตฺตีกาย มานจิตฺตมฺปิ ฉฑฺฑาเปหิ ภควา ธมฺมเทสนาย
ยาย ภควา ภิกฺขู สนฺทสฺเสสิ สมาทปฺเปสิ สมุตฺเตเชสิ สมฺปหํเสสิ
ตาย จิตฺตมฺปิ ฉฑฺฑาเปหิ ปฏินิสฺสชฺชาเปหิ ปฏิปสฺสมฺภาเปหิ
ปฏิปสฺสมฺภนฺตุ ภนฺเต ภิกฺขุสงฺฆสฺส ปาปกา อกุสลา วิตกฺกา
สหชาตา สหชาตานนฺติ ฯ ตตฺร โข ภควา ภิกฺขู อามนฺเตสิ
ตสฺมาติห ภิกฺขเว ปาปกา อกุสลา วิตกฺกา สหชาตา สหชาตานนฺติ
ฯ ตตฺร โข ภควา ภิกฺขู อามนฺเตสิ ตสฺมาติห ภิกฺขเว ปาปกา
อกุสลา วิตกฺกา อุปฺปชฺชนฺติ เยหิ ภิกฺขุ ปาปกา อกุสลา วิตกฺกา
อุปฺปชฺชนฺติ เยหิ ภิกฺขุ ปาปกา อกุสลา วิตกฺกา อุปฺปชฺช

ឥដ្ឋោ សេយ្យថាបិ តយា តេសំបិ ឯវំ ហោតិ អហោ
ន្វេន អយ្យា អម្ហាកញ្ញេវ បដិក្កណ្ហាយ្យុំ ចីវរបិណ្ឌបាត-
សេនាសនគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារំ នោ អញ្ញេស្សន្តិ
តេនហិ វោ តាវ ចេវ បដិក្កណ្ហិស្សន្តិ អញ្ញេសញ្ហាតិ ។
តេន ខោ បន សមយេន កុសិនារាយំ បលាឡនំ
កត្តានំ កត្តបដិចាដិ អដ្ឋិតា[1] ហោតិ ។ អថខោ
ភេជស្ស មល្លស្ស បដិចាដិ អលភន្តស្ស ឯតទហោសិ
យន្នូនាហំ កត្តកំ ឯលោភេយ្យំ យំ កត្តកេ ឆាស្សុ[2] តំ
បដិយាទេយ្យន្តិ ។ អថខោ ភេជោ មល្លោ កត្តកំ
ឯលោភេត្វា ទ្វេ ឆាទុស ឆាកញ្ច បិដ្ឋខាទនីយញ្ច ។
អថខោ ភេជោ មល្លោ យេនាយស្មា អានន្ទោ តេនុប-
សង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ អានន្ទំ ឯតទវោច
ឥធ មេ ភន្តេ អានន្ទ បដិចាដិ អលភន្តស្ស ឯតទ-
ហោសិ យន្នូនាហំ កត្តកំ ឯលោភេយ្យំ យំ កត្តកេ
ឆាស្ស តំ បដិយាទេយ្យន្តិ សោ ខោ អហំ ភន្តេ
អានន្ទ កត្តកំ ឯលោភេត្វា ទ្វេ ឆាទុសំ ឆាកញ្ច

---

๑ ឱ. អធដ្ឋិតា ។ ๒ ឱ. ឆាទ្ទុស្សុំ ។

ឃើញហើយ ជនពាំងនោះតែងមានគំនិតយ៉ាងនេះថា ឧបាសក លោកម្ចាស់ពាំងឡាយគប្បីទទួលចីវរ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ នឹងភេសជ្ជបរិក្ខារជាបច្ច័យដល់អ្នកមានជម្ងឺ របស់យើងពាំងឡាយតែម្យ៉ាង កុំទទួលរបស់ជនពាំងឡាយដទៃឡើយ នែភេជៈ ចើដូច្នោះ កិក្ខុពាំងឡាយនឹងទទួលរបស់អ្នកខ្លះ របស់ពួកជនឯទៀតខ្លះ ។ ក៏សម័យនោះឯង ក្នុងក្រុងកុសិនារាពួកជនបានតាក់តែងលំដាប់កត្តដ៏ឧត្តម ។ គ្រានោះឯង ភេជមលក្ខត្រកាលមិនបានលំដាប់កត្ត (ជាក់វែនកត្ត) ក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា បើដូច្នោះ គួរតែអញត្រួតមើលភេងកត្ត វត្តណាមិនមានកង់ភេងកត្ត គួរអញតាក់តែងវត្តនោះ ។ កាលភេជមលក្ខត្រត្រួតមើលភេងកត្តមិនបានឃើញវត្តុពីរយ៉ាង គឺ អន្ទក់ ១ ភាជនីយៈធ្វើដោយមេក្ប ១ ។ លំដាប់នោះ ភេជមលក្ខត្រចូលទៅរកព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅហើយបាននិយាយពាក្យនេះនឹងព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុថា បពិត្រព្រះអានន្ទដ៏បំរើន កាលខ្ញុំមិនបានលំដាប់កត្តក្នុងក្រុងកុសិនារានេះ ក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា បើដូច្នោះ គួរតែអាត្មាអញត្រួតមើលភេងកត្ត វត្តណាគ្មានកង់ភេងកត្ត គួរអាត្មាអញតាក់តែងវត្តនោះទៅវិញ បពិត្រព្រះអានន្ទដ៏បំរើន កាលខ្ញុំនោះត្រួតមើលភេងកត្តមិនបានឃើញវត្តុពីរមុខ គឺអន្ទក់ ១

ปิฏฺฐิขาทนียญฺจ สตฺถาหํ ภิกฺขเว อาหรนฺตุ ปริโยเทยฺยนฺติ
ฆาตกญฺจ ปิฏฺฐิขาทนียญฺจ ปฏิกฺขิปามิ เม ภิกฺขเวติ ฯ
เตนหิ ภาค ภิกฺขเว ปฏิปุจฺฉิสฺสามีติ ฯ อถโข
อายสฺมา อานนฺโท ภิกฺขาสา ปจฺจวมิตฺวา อาโรเจสิ ฯ
เตนหิ อานนฺท ปริโยเทฺยติ ฯ เตนหิ ภาค ปริ-
โยเทสีติ ฯ อถโข ภาโค มลฺโล สตฺถุ จิตฺตมญฺญาย
อฏฺฐเยน ปหฏฺฐเมน ฆาตกญฺจ ปิฏฺฐิขาทนียญฺจ ปริยาทา-
เปตฺวา ภิกฺขาสา ปจฺจวมิตฺวา อุปฏฺฐากเมสิ ปฏิกฺขิปาสุ เม ภิกฺเขติ
ภิกฺขา ฆาตกญฺจ ปิฏฺฐิขาทนียญฺจาติ ฯ เตนหิ ภาค
ภิกฺขูนํ เทหีติ ฯ ภิกฺขู ภาคสฺส อนุโมทนฺตา ธมฺมิกถา-
ญฺจาหิ ฯ ปฏิกฺขิปิ ภิกฺขเว ฆาตกญฺจ ปิฏฺฐิขาทนียญฺจาติ ฯ อถโข
ภาโค มลฺโล พุทฺธปฺปมุขํ ภิกฺขุสงฺฆํ ปหูเตหิ
ขาทนียโภชนียเหหิ จ ปิฏฺฐิขาทนียเหหิ จ สหตฺถา สนฺ-
ปวาเรตฺวา สมฺปวาเรตฺวา ภิกฺขุนฺ โภชนาปิตฺวา ติณฺณนฺนาปตฺตกาลานี

ខាទនីយៈឆ្អើរដោយមេស្រា១ បពិត្រព្រះអានន្ទដ៏ចំរើន បើខ្ញុំនឹងតាក់តែងអន្ទក់ផង ខាទនីយៈឆ្អើរដោយមេស្រាផង តើព្រះមានព្រះភាគនឹងទទួលរបស់ខ្ញុំឬទេ។ ព្រះអានន្ទតបថា នែភេជៈ បើដូច្នោះ ចាំអាត្មានឹងយកសេចក្តីក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគសិន ។ ទើបព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់មានបន្ទូលថា នែអានន្ទ បើដូច្នោះ ចូរឲ្យភេជមល្លកក្សត្រតាក់តែងចុះ ។ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុក៏ប្រាប់ថា នែភេជៈ បើដូច្នោះ ចូរអ្នកតាក់តែងចុះ ។ លុះកន្ទុះកត្តីនោះទៅទើបភេជមល្លកក្សត្រឲ្យគេតាក់តែងអន្ទក់នឹងខាទនីយៈឆ្អើរដោយមេស្រាដ៏ច្រើន ហើយបង្ហោនថ្វាយដល់ព្រះមានព្រះភាគ ដោយពាក្យថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន សូមព្រះមានព្រះភាគ ទទួលអន្ទក់នឹងខាទនីយៈឆ្អើរដោយមេស្រារបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់មានបន្ទូលថា នែភេជៈ បើដូច្នោះ ចូរអ្នកប្រគេនដល់ភិក្ខុទាំងឡាយចុះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីរង្កៀសក៏មិនហ៊ានទទួល (វត្ថុទាំងនោះ) ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចូរអ្នកទាំងឡាយទទួលទានចុះ ។ ទើបភេជមល្លកក្សត្រអង្គាសភិក្ខុសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន ឲ្យឆ្អែតស្កប់ស្កល់ដោយអន្ទក់នឹងខាទនីយៈឆ្អើរដោយមេស្រា ដោយដៃខ្លួនឯង លុះព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់សោយស្រេច លែងលូកព្រះហស្តទៅកន្លងបាត្រហើយ

ฬกมณฺฑ ลิสีทิ ฯ ฬกมณฺฑ ลิสินฺโน ขฺวา ภเวยฺย มยฺหํ ภควา ฉมฺหิยา ภาชาย สนฺธเสฺสยฺย สมาธเปตฺวา สมุตฺเตเชตฺวา สมฺปหํเสตฺวา อุฏฺฐายาสนา ปกฺกามิ ฯ อถขฺวา ภควา ฬตสฺมึ ลิทาเน ฬตสฺมึ ปกรณเ ฉมฺหิ ภิกฺขู ภิกฺขู ลิทาย ภิกฺขู อามนฺเตสิ อนุชานามิ ภิกฺขเว สพฺพนฺหิ ฆาภกํ สพฺพนฺหิ ปิฏฺฐิฆาลนิยนฺติ ฯ

(๑๓๗) อถขฺวา ภควา กุสินาราย ยถาภิรนฺตํ วิหริตฺวา เยน อาตุมา เตน จาริกํ ปกฺกามิ มหตา ภิกฺขุสงฺเฆน สทฺธึ อฑฺฒเตลเสหิ ภิกฺขุสเตหิ ฯ เตน ขฺวา ปน สมเยน อญฺญตโร ฉหาปิตปุตฺโต วุฏฺฐปฺปฏิโต อาตุมายํ ปฏิวสติ ฯ ตสฺส ขฺวา การา หาปิตา ปญฺจการา ปฏิการาเยยฺยการา ตกฺกา[๑] ปริโยนาตสิปฺปา สเกน อาจาริยเกน ฉหาปิตเกน ฯ อสฺสาสิ ขฺวา โส วุฏฺฐปฺปฏิโต ภควา กิร อาตุมา อาคจฺฉติ มหตา ภิกฺขุสงฺเฆน สทฺธึ อฑฺฒเตลเสหิ ภิกฺขุสเตหีติ ฯ อถขฺวา โส วุฏฺฐปฺปฏิโต เต

๑ ฉตฺตคฺคเห อลสฺสาติ กตฺวา ปาตฺตเก ทิสฺสติ ฯ

ក៏អង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះភោជមល្ហក្ស្រែតអង្គុយនៅក្នុងទីសមគួរហើយ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់ ឲ្យប្រតិបត្តិតាម ឲ្យអាចហាន ឲ្យរីករាយ ដោយធម្មីកថា ហើយទ្រង់ក្រោកចាកអាសនៈចៀសចេញទៅ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតអន្លក់ត្រប់មុខផង ខាទនីយៈធ្វើពីមេរ៉ាត្រប់មុខផង ។

(១៣៧) គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់ក្នុងក្រុងកុសិនារាតាមគួរដល់ពុទ្ធអធ្យាស្រ័យហើយ ទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិកក្រុងអាតុមាជាមួយនឹងភិក្ខុសង្ឃជាច្រើន ចំនួនមួយពាន់ពីរយហាសិបរូប ។ ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុ[1]មួយរូបធ្លាប់ធ្វើជាឯកោរភាត់ បួសឯចាស់នៅអាស្រ័យក្នុងក្រុងអាតុមា ។ ពាក[2]ពីនោក់របស់ភិក្ខុនោះមានសំឡេងពីរោះប្រតបដោយសេចក្តីរាងវៃមិនខ្វិលច្រអូស សរម្រៃចសិល្បៈក្នុងវិជ្ជាភោរភាត់ក្នុងសំណាក់អាចារ្យរបស់ខ្លួន ។ ភិក្ខុបួសឯចាស់នោះបានពុំដំណឹងថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគព្រមទាំងព្រះភិក្ខុសង្ឃជាច្រើន ចំនួនមួយពាន់ពីរយហាសិបរូប មកកាន់ក្រុងអាតុមា ។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុបួសឯចាស់នោះ

---

១ តាមសារត្ថទីបនីដីកាថា ភិក្ខុនោះឈ្មោះសុភទ្ទ ។ ២ ក្មេងពីរនាក់នេះជាក្មួនរបស់លោកបានបួសជាសាមណេរ ។

ชาเรหิ ปิตุฆาเตน ภคฺคา หิรา ตาตา อาตุมา อาตชฺชิตา มหาตา ภิกฺขุสงฺฆสฺส สตฺถุ อฏฺฐาเลสเหหิ ภิกฺขุ-เตหิ กชฺชติ ตุมฺหา ตาตา ขุรภณฺฑา อาทาย ชาตฺติยา ภิกเขน อนุยาเรหิ อนุยาเรหิ อาหิณฺฑิตฺวา เลาณมฺปิ เตลมฺปิ ตณฺฑุลมฺปิ খাদনীয়มฺปิ สหารชฺช[๑] ภคฺคาเต อาตสฺส ยาตุหาเร ภริสฺสนฺติ ฯ ปา ตาตาติ เขา เต ชาเรหิ ตสฺส วุฏฺฐปฺปฏิสฺส ปฏิสฺสุณิตฺวา ขุรภณฺฑา อาทาย ชาตฺติยา ภิกเขน อนุยาเรหิ อนุย-เรหิ อาหิณฺฑิตฺวา เลาณมฺปิ เตลมฺปิ ตณฺฑุลมฺปิ খাদনীয়มฺปิ สหารชฺช ฯ มนุสฺสา เต ชาเรหิ มญฺเญหิ ปฏิกา-ณิยฺเยหิ ปสฺสิตฺวา เยปิ น ภาภเตหิภาหา เตปิ ภาภเตหิ ภาภเตหิปิ ตหิ เทนฺติ ฯ อถเขา เต ชาเรหิ ตหิ เลาณมฺปิ เตลมฺปิ ตณฺฑุลมฺปิ খাদনী-যมฺปิ สหารึสุ ฯ อถเขา ภคฺคา อนุปุพฺเพน ชาเรหิ ชาเรหิ ปมาเณ เยน อาตุมา เตนาสเร ฯ ตตฺร สุทฺธ ภคฺคา อาตุมายเย ปิหาเรติ ภูสาคาเร ฯ อถเขา สเก วุฏฺฐ

๑ สหารชฺช ฯ

ជានិយាយពាក្យនេះនឹងភារកចាំង ឲ្យយនោះថា នែអ្នកចាំងឲ្យយ ពួកថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រមចាំងព្រះភិក្ខុសង្ឃជាច្រើន ចំនួនមួយ-ពាន់ពីរយហាសិបរូប ស្តេចមកគាន់ក្រែងអាតុមា នែអ្នកចាំងឲ្យយ ចូរអ្នកចាំងឲ្យយទៅយកប្រដាប់គាំបិតភោរត្រមចាំងបំពង់នឹងថង់ ហើយដើរទៅគាន់ផ្ទះជាលំដាប់ ។ ចូរប្រមូលអម្បិលខ្លះ ប្រែងខ្លះ អង្កាខ្លះ ភាគ-នីយៈខ្លះ យើងនឹងធ្វើទឹកជាបបរថ្វាយដល់ព្រះមានព្រះភាគ ដែលទ្រង់ពុទ្ធដំណើរដល់មក ។ ភារកចាំងនោះទទួលពាក្យភិក្ខុបួសឯចាស់នោះថា ការុណាលោកខុពុក ហើយក៏គាន់យកប្រដាប់គាំបិតភោរដោយបំពង់នឹងថង់ដើរទៅគាន់ផ្ទះជាលំដាប់ ។ ប្រមូលអម្បិលខ្លះ ប្រែងខ្លះ អង្កាខ្លះ ភាគនីយៈខ្លះ ។ មនុស្សចាំងឲ្យយឃើញភារកចាំងនោះមានសំឡេងពីរោះ ប្រកបដោយសេចក្តីវាងវៃ ទុកជាអ្នកណាមិនចង់ឲ្យធ្វើ (កាត់ប្តភោរ) អ្នកចាំងនោះក៏ឲ្យធ្វើ លុះឲ្យធ្វើហើយក៏ឲ្យតម្លៃជាច្រើន ។ ឯភារកចាំងនោះ ប្រមូលអម្បិលខ្លះ ប្រែងខ្លះ អង្កាខ្លះ ភាគនីយៈខ្លះ ជាច្រើន ។ គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់គ្រាច់ទៅគាន់ចារិក ដោយលំដាប់ ក៏ចូលដល់ទៅក្រែងអាតុមា ។ ចូលពួកថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់ក្នុងភូសាគារ[1] ជិតក្រែងអាតុមានោះ ។ លុះកន្លងរាត្រីនោះទៅ ទើបភិក្ខុបួសឯចាស់នោះឲ្យ

---

១ តាមសារត្ថទីបនីដីកាថា មានគំនរចំបើងធំនៅទីនោះ គេបានកាយចំបើងចេញពីខាងក្នុងហើយធ្វើឲ្យសមគួរដាលំនៅរបស់បព្វជិតទាំងឡាយដូចជាសាលា ។

ปพฺพชิตา ตสฺสา รตฺติยา อจฺจเยน ปหูตํ ยาคุ๎ ปฏิ-
ยาทาเปตฺวา ภควาตา อุปฏฺาเปสิ ปฏิกฺกฺกมตุ เม
ภนฺเต ภควา ยาคุนฺติ ฯ ชานนฺตาปิ ตถาคตา ปุจฺฉนฺติ
ชานนฺตาปิ น ปุจฺฉนฺติ กาลํ วิทิตฺวา ปุจฺฉนฺติ กาลํ วิทิตฺวา
น ปุจฺฉนฺติ อตฺถสญฺหิตํ ตถาคตา ปุจฺฉนฺติ โน อนตฺ-
สญฺหิตํ อนตฺถสญฺหิเต เสตุฆาตา ตถาคตานํ ฯ ทฺวี-
หากาเรหิ พุทฺธา ภควนฺโต ภิกฺขู ปฏิปุจฺฉนฺติ ธมฺมํ วา
เทเสสฺสาม สาวกานํ วา สิกฺขาปทํ ปญฺญาเปสฺสา-
มาติ ฯ อถโข ภควา ตํ วุฑฺฒปพฺพชิตํ เอตทโวจ
กุตายํ ภิกฺขุ ยาคูติ ฯ อถโข โส วุฑฺฒปพฺพชิตา
ภควาตา เอตมตฺถํ อาโรเจสิ ฯ วิทิตฺวาปิ พุทฺธา ภควา
อนนุจฺฉวิกนฺ[1] โหติ ปุริส อนนุโลมิกนฺ อปฺปฏิรูปนฺ
อสฺสามณกนฺ อกปฺปิยนฺ อกรณียนฺ กถนฺ หิ นาม
ตฺวนฺ โหติ ปุริส ปพฺพชิตา อกปฺปิเย สมาทเปสฺสสิ
เนตนฺ โหติ ปุริส อปฺปสนฺนานนฺ วา ปสาทาย ฯ เป ฯ

---

๑ ฉ. อนนุจฺฉวิยนฺ ฯ

ចាត់ចែងបបរជាច្រើនហើយបង្អែនថ្វាយចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគទទួលបបរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ។ ព្រះតថាគតតាំងឡាយទ្រង់ជ្រាបហើយសួរក៏មាន ទ្រង់ជ្រាបហើយមិនសួរក៏មាន ទ្រង់ជ្រាបកាលគួរហើយសួរក៏មាន ទ្រង់ជ្រាបកាលគួរហើយមិនសួរក៏មាន ព្រះតថាគតតាំងឡាយសួរតែហេតុដែលប្រកបដោយប្រយោជន៍ មិនសួរហេតុដែលមិនប្រកបដោយប្រយោជន៍ឡើយ ព្រោះហេតុមិនប្រកបដោយប្រយោជន៍ព្រះតថាគតតាំងឡាយសម្លាប់ចង់ហើយដោយអរិយមគ្គ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគតាំងឡាយទ្រង់សួរពួកភិក្ខុដោយហេតុពីរប្រការ គឺទ្រង់សួរដើម្បីទទឹងសំដែងធម៌១ ដើម្បីទទឹងបញ្ញត្តសិក្ខាបទដល់សាវកតាំងឡាយ១។ គ្រានោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគមានព្រះបន្ទូលនេះទទឹងភិក្ខុបួសឯចាស់នោះថា នែភិក្ខុ បបរនេះអ្នកឯងបានមកពីណា។ ទើបភិក្ខុបួសឯចាស់នោះក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា នែមោឃបុរស អំពើនេះមិនសមគួរ មិនទំនង មិនត្រូវបែប មិនមែនជាវិស័យសមណៈ មិនគប្បី មិនគួរធ្វើទេ នែមោឃបុរស អ្នកឯងជាអ្នកបួសមិនសមបើទទឹងបបួល (គេឲ្យធ្វើ) ក្នុងការមិនគួរសោះ នែមោឃបុរស អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។បេ។

วิหรนฺตา นมฺหิ กปิ กตฺวา ภิกฺขู อามนฺเตสิ ภิกฺขเวติ-
ภิเตน อกปฺปิเยน สมาธเปตพฺพา โย สมาธเปยฺย
อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ติ ภิกฺขเว มหาปิตุโน ขุรกลฺลา
ปริหริตพฺพา โย ปริหเรยฺย อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺสาติ ฯ

(๑๓๘) อถโข กกฺกฏา อาคนฺตุกายา ยถากิร-
วิหรนฺตา เยน สาวตฺถี เตน จาริกา ปกฺกามิ ฯ อถโข
กกฺกฏา อนุปุพฺเพน จาริกา จรมานา เยน สาวตฺถี ต-
ทวสริ ฯ ตตฺร สุทิ กกฺกฏา สาวตฺถิยา วิหรนฺติ เชตวเน
อนาถปิณฺฑิกสฺส อาราเม ฯ เตน โข ปน สมเยน
สาวตฺถิยา พหู ชลทาธนิยา ขุสฺสนฺติ เหนฺติ ฯ อถโข
ภิกฺขู ภิตฺตเหนสิ กิญฺจิ โข กกฺกฏา ชลทาธนิยา
อนุญฺญาตา กึ อนนุญฺญาตนฺติ ฯ กกฺกฏา ภิตมตฺเต อา-
ภเตสุ ฯ อนุชานามิ ภิกฺขเว สพฺพา ชลทาธนิยนฺติ ฯ

លុះទ្រង់បន្ទោសហើយ ទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាហើយទ្រង់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយ (មកហើយទ្រង់មានព្រះបន្ទូល) ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បព្វជិតមិនត្រូវបបួល (គេឲ្យធ្វើ) ក្នុងការមិនគួរទេ បព្វជិតណាបបួល ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត ភិក្ខុដែលធ្លាប់ធ្វើជាងគោរកាត់ (មកពីដើម) មិនត្រូវរក្សាគ្រឿងប្រដាប់តាំងគោរទុកទេ ភិក្ខុណារក្សាទុក ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

(១៣៨) គ្រានោះឯង ព្រះមានព្រះភាគគង់ក្នុងក្រុងអាតុមា គួរតាមពុទ្ធអជ្ឈាស្រ័យហើយ ក៏ទ្រង់យាងទៅកាន់ទិសក្រុងសាវត្ថី ។ លុះព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាច់ទៅកាន់ទិសក្រុងសាវត្ថី ដោយលំដាប់ ក៏បានដល់ទៅក្រុងសាវត្ថីនោះ ។ ក៏បានឮថា ព្រះមានព្រះភាគគង់ក្នុងវត្តជេតពនរបស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថីនោះ ។ ក៏សម័យនោះឯង ក្នុងក្រុងសាវត្ថីមានផ្លែឈើជាខាទនីយៈ(១) ច្រើនពោរពាស ។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា ផ្លែឈើជាខាទនីយ ដូចម្តេចដែលព្រះមានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាត ផ្លែឈើជាខាទនីយៈដូចម្តេច ដែលព្រះមានព្រះភាគមិនបានអនុញ្ញាត ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតផ្លែឈើជាខាទនីយៈគ្រប់យ៉ាង ។

---

១ ផ្លែឈើដែលត្រូវទំពាន់ ។

ភេសជ្ជក្ខន្ធកៈ សង្ឃឹកបុគ្គលិកពីផកថា

[๑๓๙] តេន ខោ បន សមយេន សង្ឃិកានំ ពីជានំ បុក្កលិកាយ ភូមិយា ភេបិយន្តិ បុក្កលិកានំ ពីជានំ សង្ឃិកាយ ភូមិយា ភេបិយន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ សង្ឃិកានំ ភិក្ខវេ ពីជានំ បុក្កលិកាយ ភូមិយា ភេបិតានំ ភាគំ ទត្វា បរិភុញ្ជិតព្ពានំ បុក្កលិកានំ ពីជានំ សង្ឃិកាយ ភូមិយា ភេបិតានំ ភាគំ ទត្វា បរិភុញ្ជិតព្ពានីតិ ។

[๑๔๐] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូនំ កិស្មិញ្ចិ កិស្មិញ្ចិ ហានេ ករណីយេ ឧប្បន្នេ កិន្តុ ខោ ភគវតា អនុញ្ញាតំ កឹ អននុញ្ញាតន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ យំ ភិក្ខវេ មយា ៥ ន ករណីយេតិ អប្បដិក្ខិត្តំ តញ្ច អករណីយំ អនុលោមេតិ ករណីយំ បដិពាហតិ តំ ភេ ន ករណីយេ យំ ភិក្ខវេ

ភេសជ្ជក្ខន្ធកៈ ពាក្យពោលអំពីមនុស្សដាំពូជឈើរបស់សង្ឃ (ក្នុងដី) របស់បុគ្គល

[๑๓๙] ក៏សម័យនោះឯង មនុស្សទាំងឡាយដាំពូជឈើទាំង-ឡាយជារបស់សង្ឃក្នុងដីជារបស់បុគ្គល ដាំពូជឈើទាំងឡាយជារបស់បុគ្គលក្នុងដីជារបស់សង្ឃ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានព្រះបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (បើ) ពូជឈើទាំងឡាយជារបស់សង្ឃដែលដាំក្នុងដីជារបស់បុគ្គល ត្រូវភិក្ខុឲ្យចំណែក[1] (ដល់ម្ចាស់ដីខ្លះ) ហើយសឹមបរិភោគ (បើ) ពូជឈើទាំងឡាយជារបស់បុគ្គលដែលដាំក្នុងដីជារបស់សង្ឃ ត្រូវភិក្ខុឲ្យចំណែក (ដល់ម្ចាស់ដីខ្លះ) ហើយសឹមបរិភោគ។

[๑๔๐] ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយកើតសេចក្តីរង្កៀសក្នុងកន្លែងជាអន្លើៗថា របស់អ្វីហ្ន៎ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគអនុញ្ញាត របស់អ្វីដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគមិនបានអនុញ្ញាត។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គមានព្រះបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ របស់ណាដែលតថាគតមិនបានហាមទុកថា របស់នេះមិនគួរទេ បើរបស់នោះអនុលោមចូលរបស់មិនគួរយោគរបស់គួរ របស់នោះមិនគួរដល់អ្នកទាំងឡាយទេតើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ របស់ណាដែល

---

๑ អដ្ឋកថា ថា ត្រូវចែងដាំ ๑๐ ភាគ ហើយត្រូវយក ๑ ភាគដែលជាភាគទី ๑๐ ឲ្យដល់ម្ចាស់ដី សល់ក្រៅពីនោះ ๙ ភាគត្រូវបានម្ចាស់ពូជ។ រឿងចែកយ៉ាងនេះ ជាយោរាណកថាវិត្ត ក្នុងជាតកទ្វេបិ។

มยา ๙ธ ฉ กปฺปาติ อปฺปฏิกฺขิตฺตํ ตญฺเจ กปฺปิยํ อนุโลเมติ อกปฺปิยํ ปฏิพาหติ ตญฺเจ กปฺปิยํ อกปฺปิยํ กโรติ ปฏิพาหติ ตญฺเจ ฉ กปฺปติ ยญฺจ กิกฺขาย มยา ๙ธ กปฺปาติ อนญฺญาตญฺเจ อกปฺปิยํ อนุโลเมติ กปฺปิยํ ปฏิพาหติ ตญฺเจ ฉ กปฺปติ ยญฺจ กิกฺขาย มยา ๙ธ กปฺปาติ อนญฺญาตญฺเจ กปฺปิยํ อนุโลเมติ อกปฺปิยํ ปฏิพาหติ ตญฺเจ กปฺปาติ ฯ

(๑๔๑) อถโข กิกฺขนฺ ฬตนเหาสิ กปฺปติ ภิกฺขเว ยาวกาลิเกน ยามกาลิกํ ฉ ภิกฺขเว กปฺปติ กปฺปติ ภิกฺขเว ยาวกาลิเกน สตฺตาหกาลิกํ ฉ ภิกฺขเว กปฺปติ กปฺปติ ภิกฺขเว ยาวกาลิเกน ยาวชีวิกํ ฉ ภิกฺขเว กปฺปติ กปฺปติ ภิกฺขเว ยามกาลิเกน สตฺตาหกาลิกํ ฉ ภิกฺขเว กปฺปติ กปฺปติ ภิกฺขเว ยามกาลิเกน ยาวชีวิกํ ฉ ภิกฺขเว กปฺปติ กปฺปติ ภิกฺขเว สตฺตาหกาลิเกน ยาวชีวิกํ ฉ ภิกฺขเว กปฺปาติ ฯ ภควาโต ฬตมตฺถ อาเวเทสุ ฯ ยาวกาลิเกน กิกฺขาย ยามกาลิกํ

តថាគតមិនបានហាមទុកថា របស់នេះមិនគួរបើរបស់នោះអនុលោមចូលរបស់គួរ ឃាត់របស់មិនគួរ របស់នោះគួរដល់អ្នកទាំងឡាយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ របស់ណាដែលតថាគតមិនអនុញ្ញាតទុកថា របស់នេះគួរ បើរបស់នោះអនុលោមចូលរបស់មិនគួរ ឃាត់របស់គួរ របស់នោះមិនគួរដល់អ្នកទាំងឡាយទេដើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ របស់ណាដែលតថាគតមិនបានអនុញ្ញាតទុកថា របស់នេះគួរ បើរបស់នោះអនុលោមចូលរបស់គួរ ឃាត់របស់មិនគួរ របស់នោះគួរដល់អ្នកទាំងឡាយ ។

(๑๔๑) គ្រានោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា វត្តជាយាមកាលិក (ដែលច្រឡំ) ដោយវត្តជាយាវកាលិក គួរឬមិនគួរទេ វត្តជាសត្តាហកាលិក (ច្រឡំ) ដោយវត្តជាយាវកាលិក គួរឬមិនគួរទេ វត្តជាយាវជីវិក (ច្រឡំ) ដោយវត្តជាយាវកាលិក គួរឬមិនគួរទេ វត្តជាសត្តាហកាលិក (ច្រឡំ) ដោយវត្តជាយាមកាលិក គួរឬមិនគួរទេ វត្តជាយាវជីវិក (ច្រឡំ) ដោយវត្តជាយាមកាលិក គួរឬមិនគួរទេ វត្តជាយាវជីវិក (ច្រឡំ) ដោយវត្តជាសត្តាហកាលិក គួរឬមិនគួរទេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គមានព្រះបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វត្តជាយាមកាលិក (ច្រឡំ) ដោយវត្តជាយាវកាលិក

ភេសជ្ជក្ខន្ធកេ យាមកាលិកាទិកថា

តនហុប្បដិក្ខិបិតំ កាលេ កប្បតិ វិកាលេ ន កប្បតិ យាវកាលិកេន កិក្ខវេ សត្តាហកាលិកំ តនហុប្ប-ដិក្ខិបិតំ កាលេ កប្បតិ វិកាលេ ន កប្បតិ យាវ-កាលិកេន កិក្ខវេ យាវជីវិកំ តនហុប្បដិក្ខិបិតំ កាលេ កប្បតិ វិកាលេ ន កប្បតិ យាមកាលិកេន កិក្ខវេ សត្តាហកាលិកំ តនហុប្បដិក្ខិបិតំ យាមេ កប្បតិ យាមាតិក្កន្តេ ន កប្បតិ យាមកាលិកេន កិក្ខវេ យាវជីវិកំ តនហុប្បដិក្ខិបិតំ យាមេ កប្បតិ យាមា-តិក្កន្តេ ន កប្បតិ សត្តាហកាលិកេន កិក្ខវេ យាវ-ជីវិកំ តនហុប្បដិក្ខិបិតំ សត្តាហំ កប្បតិ សត្តា-ហាតិក្កន្តេ ន កប្បតីតិ ។

ភេសជ្ជក្ខន្ធកំ និដ្ឋិតំ ឆដ្ឋំ ។

ឥមម្ហិ ខន្ធកេ វត្ថុ ឯកសតំ ជាតំ ។

ដែលកិកុខទ្ធួលកន៑ថ្ងៃនោះ គួរបានតែកន៑កាល មិនគួរកន៑វិកាលទេ ម្នាល
កិកុទាំង៑ឡាយ វត្តជាសត្តាហកាលិក (ច្បាំ) ដោយវត្តជាយាវកាលិក
ដែលកិកុខទ្ធួលកន៑ថ្ងៃនោះ គួរបានតែកន៑កាល មិនគួរកន៑វិកាលទេ ម្នាល
កិកុទាំង៑ឡាយ វត្តជាយាវជីវិក (ច្បាំ) ដោយវត្តជាយាវកាលិក ដែល-
កិកុខទ្ធួលកន៑ថ្ងៃនោះ គួរបានតែកន៑កាល មិនគួរកន៑វិកាលទេ ម្នាល
កិកុទាំង៑ឡាយ វត្តជាសត្តាហកាលិក (ច្បាំ) ដោយវត្តជាយាមកាលិក
ដែលកិកុខទ្ធួលកន៑ថ្ងៃនោះ គួរបានតែកន៑យាម កន្ទួន៑យាមទៅហើយ
មិនគួរទេ ម្នាលកិកុទាំង៑ឡាយ វត្តជាយាវជីវិក (ច្បាំ) ដោយវត្តជា
យាមកាលិក ដែលកិកុខទ្ធួលកន៑ថ្ងៃនោះ គួរបានតែកន៑យាម កន្ទួន៑យាម
ទៅហើយមិនគួរទេ ម្នាលកិកុទាំង៑ឡាយ វត្តជាយាវជីវិក (ច្បាំ)
ដោយវត្តជាសត្តាហកាលិក ដែលកិកុខទ្ធួលកន៑ថ្ងៃនោះ គួរអស់ ៧ ថ្ងៃ
ហួស ៧ ថ្ងៃទៅហើយមិនគួរទេ ។

ចប់ ភេសជ្ជក្ខន្ធកៈ ទី ៦ ។

ក្នុងខន្ធកៈនេះមាន ១០៦ រឿង ។

ตสฺสุทฺทานํ

[๑๖๒] สารทิเก วิกาเลปิ

วสิ มูเล ปิเฏหิ จ

กสาเวหิ ปณฺณา ฉลิ

ฉตฺตุ เลาเฬ จ ฉกฺกณฺณา[๑]

ปุณฺณา จาลินิ มิสฺสญฺ

อญฺญิ อุปฺปลิ

อญฺญิ อุทฺทาจารุตฺตา

สลาคา สลาคาเยปิ

ปวิกา วทฺธกา[๒]สุตฺตา

มุทฺทิเตลนตฺถุ จ

นตฺถุกรณิ ทูสญฺ

---

๑ ฉ. ฉตฺตุเลาเฬ ฉกณฺณา ป ๑ ๒ ฉ. ทฺวตฺตา ๑

ឧទ្ទាននៃភេសជ្ជក្ខន្ធក:នោះគឺ

(១៤២) រឿងកិក្ខុកើតអាពាធក្នុងសវនកាលព្រះសម្ពុទ្ធទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យកិក្ខុឆាន់ភេសជ្ជ ជាទុកជាកាលក្តី ខុសកាលក្តី ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតទូញ៧ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតមើមឈើ ១ រឿងកិក្ខុត្រូវការដោយថ្នាំដែលកិនជាមេរ៉ា ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតថ្នាំទឹកចត់ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតថ្នាំស្វឹកឈើ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតថ្នាំផ្លែឈើ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតថ្នាំដំរឈើ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតអម្បិល ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតអាចម៍គោនិងថ្នាំលំអិត ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតគ្រឿងវែងថ្នាំលំអិត ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតសាច់ផៅនិងឈាមស្រស់ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតថ្នាំបន្ពក់ក្មេកនិងគ្រឿងលំអិតសម្រាប់លាប ១ រឿងកិក្ខុប្រើក្អាក់ថ្នាំផ្សែក ៗ ១ រឿងក្អាក់ថ្នាំគ្មានគម្រប ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតចង្កឹសក្អាក់ថ្នាំ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតស្រោមចង្កឹស ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតថង់ក្អាក់ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតខ្សែរយោងនិងខ្សែសម្រាប់ចង ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតប្រែងសម្រាប់លាបក្បាល ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតការនត្តុ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតបំពង់សម្រាប់នត្តុ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យកិក្ខុដក់ផ្សែង ១

ภេសជ្ជកិច្ចវគ្គោ ទុតិយភាគោ

នេត្តញ្ជោ បិឯនត្តវិ(๑)

តេលចាកេសុ មជ្ជញ្ច

អតិក្ខិត្តំ អព្ភញ្ជនំ

តុម្ពំ សេទំ សម្ភារញ្ច

មហាភង្គោទកំ តថា

ឧកកោដ្ឋំ លោហិតញ្ច

វិសាណំ ចាឧព្ភញ្ជនំ

មជ្ជំ សត្តំ កសាវញ្ច

តិលកញ្ជកពទ្ធកំ

ចោលំ សាសបកុដ្ឋញ្ច

ជូមសក្ខរិកាយ ច

---

๑. នេត្តញ្ជោ បិធ្នាន៌ថវិ ។

រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតខ្សៀរ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតថង់ខ្សៀរ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតការស្ងួតប្រៃ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យកិក្ខុដាក់គ្រឿងស្រវឹងទៅកន្លែងប្រៃស្ងួ ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យកិក្ខុធាន់ប្រៃដែលដាក់គ្រឿងស្រវឹងច្រើនពេក ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យកិក្ខុអធិដ្ឋានថ្នាំលាប ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតគុម្ពសម្រាប់ដាក់ប្រៃ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតការឆ្អែន ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតការឆ្អែនដោយគ្រឿងសម្ភារៈ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតការឆ្អែនធំ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតទឹកដែលស្ងោរដោយស្លឹកឈើមែកឈើ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតបន្ទប់ទឹក ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យជប់យកឈាមទន់ទ្រង់អនុញ្ញាតស្នែងសម្រាប់ជប់ឈាម ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតថ្នាំសម្រាប់លាបដើងនិងអនុញ្ញាតឲ្យកិក្ខុតាក់តែងទឹកស្រវឹង (សម្រាប់លាបដើងឲ្យស្រួល) ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតសត្តុកម្ម ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតទឹកឆត ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតមេរ៉ាល្ង ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតដុំសត្តូ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតសំពត់សម្រាប់រុំដមេរ៉ា ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យកិក្ខុលាងដមេរ៉ា ដោយមេរ៉ាគ្រាប់ស្ពៃ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យធ្វើការបំហុយ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាត ឲ្យបង្កាត់ដមេរ៉ា

វណាតេលំ វិកាសាយំ(១)

វិកដញ្ច បដិក្កមំ

ក្ខំ ភវេឆ្ដោ លោឡិ ច

ខារំ មុត្តហារីដកី

កង្ខា វិវេចនញ្ចេវ

អច្ឆាកដំ កជាកដំ

បដិច្ឆាទនី បញ្ចាវ

អាវមី សត្តហោន ច

ភុឡ្ហ មុក្ខំ សុចីរញ្ចេ(២)

សាមចាកា បុនាបរេ

បុនាឧញ្ញាសិ ឧត្តិក្ខេ

ដលញ្ច តិលខាទនី

---

១ ឱ. វិកាសិកំ ។ ២ ឱ. សោរីរញ្ច ។

ដោយទឹកអម្ប៉ិល ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតប្រែងសម្រាប់លាបជម្ងឺ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាត សំពត់សម្រាប់រុំប្រែង ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតថ្នាំមហាវិកដ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតការទទួលប្រគេន ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យផឹកគូថ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតអាប់បំណាស់ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតទឹកក្សុង ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតសម្រ៉ែតាំទឹកមូត្រ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតការលាបដោយគ្រឿងក្រអូប ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតថ្នាំបញ្ចុះ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតទឹកអង្គរថ្លា ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតទឹកសណ្តែកបាយស្ងោរ ១ រឿងអនុញ្ញាតនុជាសេសាច់ ១ រឿងព្រះបិលិន្ទវច្ឆត្ថេរឲ្យគេជម្រះញែកកំទន់ឆ័ត្រអាភមិកជន ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យកិក្ខុឈឺទុកភេសជ្ជៈធាន់អស់ ៧ ថ្ងៃ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យកិក្ខុធាន់ស្ករអំពៅ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យកិក្ខុធាន់សណ្តែកបាយ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតថ្នាំលោណ-សោចិរកៈ ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យកិក្ខុធាន់វត្តជាសាមបក្ខ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យកិក្ខុចំអិនថែមទៀត ១ រឿងត្រឡប់ទ្រង់អនុញ្ញាតអន្តោវត្ថុ អន្តោបក្ខ ន័ឆ័សាមបក្ខ វិញកន័កាលអត់បាយ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតផ្លែឈើជាខាទនីយៈន័ឆ័អនុញ្ញាត

ភោសដ្ឋិក្ខន្ធកេ ទុតិយភាណវារោ

បុរេភត្តំ កាយទារេយ្យ

ឯឡកញ្ច កកន្តលំ

វត្តំកម្មញ្ច សុប្បឺ ច

មនុស្សមំសមេវ ច

ហត្ថិអស្សា សនខោ ច

អហិ សីហព្យគ្ឃទីបិកំ

អច្ឆតរច្ឆមំសញ្ច

បដិចាដិ ច យាគុ ច

តរុណំ អញ្ញត្រ តុទ្ធំ

សុនីធាវសថាគារំ

តត្ថ គោដិសច្ចកថា

ល្ងជាខាទនីយៈ ១ រឿងបុរេភត្ត ១ រឿងក្តៅគ្រហាយក្នុងកាយ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឆាន់ផ្លែឈើដែលគ្មានពូជ ១ រឿងភិក្ខុមានអាពាធឫសដូងបាទ ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យភិក្ខុធ្វើវត្តកម្មនឹងសត្តកម្ម ១ រឿងសុប្បិយាឧបាសិកា ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យភិក្ខុឆាន់សាច់មនុស្ស ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យភិក្ខុឆាន់សាច់សេះ ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យភិក្ខុឆាន់សាច់ឆ្កែ ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យភិក្ខុឆាន់សាច់ពស់ ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យភិក្ខុឆាន់សាច់សីហៈ ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យភិក្ខុឆាន់សាច់ខ្លាធំ ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យភិក្ខុឆាន់សាច់ខ្លាដម្បង ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យភិក្ខុឆាន់សាច់ខ្លាឃ្មុំ ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យភិក្ខុឆាន់សាច់ឆ្កែព្រៃ ១ រឿងលំដាប់កត្តា (វេន) ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតបបរ ១ រឿងមហាមាត្យមានសេចក្តីជ្រះថ្លាថ្មី ១ រឿងភិក្ខុដែលគេនិមន្តកន្លងទីដទៃហើយមិនត្រូវឆាន់បបរអ្នកដទៃ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតស្ករអំពៅដល់ភិក្ខុមានជម្ងឺ ១ រឿងមហាមាត្យឈ្មោះសុនីធ ១ រឿងព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់គង់នៅក្នុងផ្ទះសំណាក់ធ្លីពីឥដ្ឋ ១ រឿងស្ងួនគង្គា ១ រឿងព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់នៅក្នុងកោដិគ្រាមហើយទ្រង់សំដែងចតុរារិយសច្ច ១

อมฺหากญฺจ ปิตุ ปิตฺตุ

ขตฺติยสฺส กตาธิกาโร

ปุนเรว ปติฏฺฐิโต

เมเขลา ยเสา[๑]เมณฺฑกาโร จ

โกรเสยฺยา ชาเตยฺยโกเณ จ

เกณิยา อมฺพา ปมฺปา โจจ

เมาจมกุฏิกสาฏกา

ชาวุสกาฬกาจิตฺตา

อาตุมายญฺจ ชมาปิโต

สาวตฺถิยญฺจ ปลฺล ปีฏฺฐ

กาสิสฺมึ ชาเณ จ กาสิกาสิ[๒] ฯ

---

๑ ฉ. ยเสาเมา ฯ ๒ ฉ. กาสิกาสิ ฯ

រឿងស្រីផ្កាមាសឈ្មោះអម្ពបាលីនឹងស្តេចលិច្ឆវី ១ រឿងសាច់ដែលគេធ្វើចំពោះកិក្ខុ ១ រឿងក្រែងវេសាលីសម្បូណ៌ចាយ ១ រឿងខ្ចីគ្រឿងប់ហាមមិនឲ្យធាន់វត្តដែលជាអន្តោវុត្ថអន្តោបក្ក នឹងសាមបក្ក ១ រឿងមហាមេឃ ១ រឿងព្រះថេរៈឈ្មោះយសមានដម្បី ១ រឿងមេណ្ឌកគហបតិនឹងរឿងខ្ចីអនុញ្ញាតគោ-រសច្ចាំ ១ រឿងខ្ចីអនុញ្ញាតឲ្យកិក្ខុស្វែងរកស្បៀងបាន ១ រឿងកែណាយជដិលនឹងរឿងខ្ចីអនុញ្ញាតទឹកបានផ្លែស្វាយ ទឹកបានផ្លែត្រឹង ទឹកបានផ្លែបេកមានគ្រាប់ ទឹកបានផ្លែបេកឥតគ្រាប់ ទឹកបានផ្លែស្រគំ ទឹកបានផ្លែចន្ទន៍ ទឹកបានក្រអៅឈូក ទឹកបានផ្លែមាក់ជ្រាង ១ រឿងខ្ចីអនុញ្ញាតអន្ទក់នឹងខាទនីយៈ ធ្វើដោយមេក្ប ១ រឿងកិក្ខុធ្លាប់ជាជាងកោរកាត់ នៅក្នុងក្រែងអាតុមា ១ រឿងខ្ចីអនុញ្ញាតផ្លែឈើជាខាទនីយៈ ក្នុងក្រែងសាវត្ថី ១ រឿងពួជឈើជារបស់សង្ឃគេជាំកន្ទេះដីជារបស់បុគ្គល ១ រឿងកិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងទីដោយអន្លើ ។ ១ រឿងគាលិកលាយគ្នា ១ ។

សង្ខ័កបង្គុលប្រាប់មាតិកា

លេខទំព័រ

វស្សូបនាយិកក្ខន្ធក: ១

ការនៅចាំវស្សាព្រោះដំមានព្រោះភាគមិនទាន់ជាឧបញ្ញត្ត . . . . . ″

និទានធម្មគ្គិយភិក្ខុ ៣

ការចូលវស្សា ៥

ភិរិយាធ្វើនូវការត្រឡប់មកវិញក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃ ៧

អន្តរាយទាំងឡាយកើតឡើងដល់ពួកភិក្ខុដែលនៅចាំវស្សា ៣៧

អន្តរាយទាំងឡាយមានដល់ពួកភិក្ខុដែលចូលវស្សា ៤១

ការបំបែកសង្ឃកើតឡើងដល់ពួកភិក្ខុដែលចូលវស្សា ៤៣

និទានភិក្ខុ ១ រូបមានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីចូលវស្សាក្នុងលំនៅរបស់គង្វាលពោ ៤៨

ពួកភិក្ខុចូលវស្សាក្នុងទីវាលដាដើម ៤៩

សង្ឃប្តេជ្ញាគ្នាថា ភិក្ខុមិនត្រូវបំបែកសាមគ្គីក្នុងកណ្តាលវស្សា ៥១

និទានឧបនន្ទសក្យបុត្ត ៥២

ការនៅចាំវស្សាក្នុងអាវាសទាំងឡាយពីរ ៥៣

ត្រូវអាបត្តិទុក្កដព្រោះទទួលពាក្យប្តេជ្ញា ៥៥

ឧទ្ទាននៃវស្សូបនាយិកក្ខន្ធក ៦៣

បវារណាក្ខន្ធក: ៦៦

និទានភិក្ខុច្រើនរូបជាមិត្តទើបនឹងបានជួបគ្នាថ្មី . . . . . ″

មូគវត្ត (វត្តរបស់មគុស្សត) ជាតំណ្តើយសមាទាន ៦៧

តេវិជ្ជិកាបវារណា ៧៥

បវារណាពីរយ៉ាង (ចាតុទ្ទសិកាបវារណា ១ បណ្ណរសិកាបវារណា ១) ៧៧

ការឲ្យនូវបវារណានៃភិក្ខុឈឺ ៧៩

អន្តរាយទាំងឡាយកើតឡើងក្នុងពេលនៃបវារណាកម្ម ៨៣

លេខទំព័រ

គណប្បវារណានឹងតេវាចិកាបវារណា..... ៨៥
ភិក្ខុ ៣ រូបបវារណាជិល់គ្នានឹងគ្នា..... ៨៧
ភិក្ខុ ២ រូបបវារណាជិល់គ្នានឹងគ្នា..... ៨៩
និទានភិក្ខុ ១ រូបត្រូវអាបត្តិក្នុងថ្ងៃបវារណា..... ៩១
ការបវារណានៃភិក្ខុអ្នកមិនមានសភាគាបត្តិ..... ៩៣
និទានអាវិសិកភិក្ខុ និយាយពីភិក្ខុអ្នកបវារណាមិនត្រូវអាបត្តិមាន ១៥ យ៉ាង..... ៩៥
ពួកភិក្ខុជាពួកតែសំគាល់ថាព្រមព្រៀងគ្នាមាន ១៥ យ៉ាង..... ១០១
ពួកភិក្ខុមានសេចក្តីរង្កៀសមាន ១៥ យ៉ាង..... ១០៣
ពួកភិក្ខុមានបំណងនឹងបំបែកសង្ឃមាន ១៥ យ៉ាង..... ១០៥
ថ្ងៃរបស់អាវិសិកភិក្ខុនឹងអាគន្តុកភិក្ខុផ្សេងគ្នា..... ១០៧
ការបវារណារបស់ពួកភិក្ខុដែលមានសេចក្តីសង្ស័យជាដើម..... ១០៩
ការបវារណារបស់ពួកភិក្ខុដែលមានសំវាសស្មើគ្នាជាដើម..... ១១៣
ភិក្ខុមិនត្រូវទៅក្នុងថ្ងៃបវារណាទេ..... ១១៥
កាលភិក្ខុនីបរិសុទ្ធអង្គុយហើយ ភិក្ខុមិនត្រូវបវារណា..... ១១៩
រឿងអាវិស ១ ក្នុងកោសលជនបទកើតសញ្ជាតភ័យក្នុងថ្ងៃបវារណាទេ..... ១២០
ការបវារណាជាតេវាចិកាបវារណាជាដើម..... ១២១
និទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុត្រូវអាបត្តិហើយបវារណា..... ១២៥
បវារណាដែលភិក្ខុបានឃាត់នឹងបវារណាដែលភិក្ខុមិនបានឃាត់..... ១២៧
ការឃាត់នូវបវារណាចំពោះភិក្ខុនីងគ្នា..... ១២៩
សេចក្តីយល់ផ្សេង ៗ គ្នាក្នុងការត្រូវអាបត្តិ..... ១៣៥
ពួកភិក្ខុអ្នកធ្វើការប្រកួតប្រជែងគ្នាជាដើម..... ១៣៩
ការធ្វើនូវបវារណាសង្គហនៃភិក្ខុអ្នកព្រមព្រៀងគ្នាជាដើម..... ១៤៥
ការធ្វើនូវបវារណាសង្គហ..... ១៤៩
ឧទ្ទាននៃបវារណាក្ខន្ធក..... ១៥០

លេខទំព័រ

បម្មក្ខន្ធក: ១៥៣

និទានក្លួនសេដ្ឋីម្នាក់ឈ្មោះសោណជាកោឡិវិសគោត្ត . . . . . "

និទានព្រះសាគតត្ថេរ ១៥៥

និទានព្រះសោណត្ថេរ ១៥៩

ទីណាសវគុណកថា ១៦៣

ការបញ្ញត្តិស្បែកជើងជាអកប្បិយ ១៦៥

ស្បែកជើង ៤ ជាន់ឡើងទៅដែលគេពាក់ហើយដោះប្រែគេន (ស្បែកជើងបាស់) . . . ១៦៩

ភិក្ខុមិនត្រូវពាក់ស្បែកជើងខាងក្នុងវត្ត ១៨១

និទានភិក្ខុមានរោគជំពៅលេចនៅជាទជើង ១៨២

ភិក្ខុមិនត្រូវពាក់ទ្រនាប់ជើងឈើ ១៨៥

ភិក្ខុមិនត្រូវពាក់ទ្រនាប់ជើងស្បែកភ្លោត ១៨៧

(ពួកភិក្ខុក្នុងក្រុងភទ្ទិយ) ពាក់ទ្រនាប់ជើងមានបការផ្សេង ៗ ១៨៩

សេចក្តីបញ្ញត្តិនូវទ្រនាប់ជើងជាអកប្បិយ ១៩១

និទានធម្មគ្គិយភិក្ខុជាប់ស្នែងមេគោជាដើម ១៩២

ភិក្ខុមិនត្រូវជាប់មេគោ ១៩៣

និទានធម្មគ្គិយភិក្ខុទៅដោយយានដែលទឹមដោយគោញី ១៩៤

ការទ្រង់អនុញ្ញាតនូវគ្រែស្នែង ១៩៥

ឧច្চាសយនមហាសយនកថា ១៩៧

ភិក្ខុមិនត្រូវរៃប្រើប្រាស់ស្បែកសត្វដ៏ធំ ១៩៩

និទានភិក្ខុជាប ២០០

ភិក្ខុមិនត្រូវពាក់ស្បែកជើងបួលទៅកាន់ស្រែក ២០៣

និទានព្រះសោណត្ថេរ ២០៤

ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ប្រទានពរ ៥ យ៉ាងដល់ព្រះសោណត្ថេរ ២១៤

ទ្រង់ទ្រាយនៃមជ្ឈិមបទេស ២១៥

ឧទ្ទាននៃបម្មក្ខន្ធក ២១៦

	លេខទំព័រ
កេសជ្ជកន្ធកៈ	២៦១
និទានភិក្ខុកើតអាពាធ (ច្រមាត់)	"
ពោលអំពីភេសជ្ជទាំង ៥	២២៣
ពោលអំពីភេសជ្ជមានខ្លាញ់ជាដើម	២២៥
ពោលអំពីភេសជ្ជមានទឹកឃ្មុំជាដើម	២២៧
ពោលអំពីភេសជ្ជមានដំរាជាដើម	២២៩
ពោលអំពីភេសជ្ជមានត្រឹងល់អំពៅជាដើម	២៣១
ពោលអំពីការទ្រទ់អនុញ្ញាតភេសជ្ជមានថ្នាំបន្តក់ភ្នែកជាដើម	២៣៣
ពោលអំពីការទ្រទ់អនុញ្ញាតផ្លែឈើ	២៣៥
និទានបិលិន្ទវច្ឆត្ថេរដំមានអាយុកើតជម្ងឺក្តៅក្បាល	២៣៦
ពោលអំពីការទ្រទ់អនុញ្ញាតភេសជ្ជមានប្រែងណាបក្បាលជាដើម	២៣៧
និទានបិលិន្ទវច្ឆត្ថេរ	២៣៩
និទានភិក្ខុ ១ រូបមានអាពាធកើតពក	២៤២
ថ្នាំមហាវិកដ ៤ យ៉ាង	២៤៣
ពោលអំពីភិក្ខុមានអាពាធផ្សេង ៗ	២៤៥
និទានព្រះបិលិន្ទវច្ឆត្ថេរ និយាយអំពីការទ្រទ់អនុញ្ញាតនូវអាមិកជន	២៤៧
និទានព្រះបិលិន្ទវច្ឆត្ថេរ និយាយអំពីកម្រែងផ្កាជាវិការនៃមាស	២៤៩
និទានព្រះបិលិន្ទវច្ឆត្ថេរ និយាយអំពីភេសជ្ជ ៥ យ៉ាង	២៥៣
និទានព្រះពង្គារវេតត្ថេរ ពោលអំពីស្ករអំពៅ	២៥៥
ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រទ់អាពាធកើតអំពីខ្យល់ក្នុងព្រះឧទរ	២៥៧
ភោជនដែលភិក្ខុទុកនឹងបំអិនខាងក្នុងអកប្បិយកុដិនឹងបំអិនដោយខ្លួនឯង	២៥៩
និទានព្រាហ្មណ៍ ១ រូប	២៦៣
និទានឧបនន្ទសក្យបុត្ត	២៦៧
ព្រះសារីបុត្តមានអាពាធក្តៅភោលភាលក្នុងកាយ	២៦៨
ការទ្រទ់អនុញ្ញាតផ្លែឈើដែលគ្មានពូជជាដើម	២៧១

លេខទំព័រ

សត្តកម្ម(ការកាត់ប្បុរះ)វត្តិកម្ម(ការបងវិត). ២៧៣
(ភិក្ខុត្រូវការដោយ)សាប់ដែលមានឧដារស. ២៧៥
និទានសុប្បិយាឧបាសិកា. ២៧៧
ពោលអំពីសាប់ដែលមិនគួរ. ២៧៩
និទានព្រាហ្មណ៍ ១ រូប. ២៨៥
ពោលអំពីអានិសង្សបឋមមានន-១០ យ៉ាង. ២៨៧
និទានមហាមាត្យ(ម្នាក់)ជាអ្នកមានសេះក្តីត្រេះថ្ងាថ្មី(មិនទាន់មុតមាំ). ២៨៩
សេចក្តីរង្កៀសរបស់មហាមាត្យអ្នកមានសេចក្តីត្រេះថ្ងាថ្មី. ២៩១
និទានបុរសឈ្មោះវេលដ្ឋកថ្ងាន និយាយអំពីការប្រែគេនស្តារអំពៅ. ២៩៤
ធម្មឋកុគីសោតាបត្តិមគ្គរបស់បុរសឈ្មោះវេលដ្ឋកថ្ងាន. ២៩៩
និទានពួកភិក្ខុរង្កៀសមិនហ៊ានផាន់ស្តារអំពៅ. ៣០០
ពោលអំពីការទ្រទ្វេទូលនូវរោងសំណាក់. ៣០១
ទោស ៥ ប្រការនៃបុគ្គលទ្រុស្តសីលឬវិបត្តិជាកសីល. ៣០៣
អានិសង្ស ៥ ប្រការនៃបុគ្គលមានសីលឬចរិយ្ហណ៍ដោយសីល. ៣០៥
និទានមហាមាត្យឈ្មោះសុនធនង្គវស្សការ. ៣០៧
អនុមោទនាគាថា. ៣១១
ចតុភាណវារសច្ចវេទនាកថា. ៣១៣
និទានតាងអម្ពបាលីជាស្រីស្តាមាស. ៣១៥
និទានស្តេចលិច្ឆវីក្នុងក្រុងវេសាលី. ៣១៧
និទានសីហសេនាបតី ពោលអំពីអកិរិយវាទ. ៣២១
និទានសីហសេនាបតី ពោលអំពីវាទមានអកិរិយវាទជាដើម. ៣២៥
និទានសីហសេនាបតី ការសំដែងនូវភាវនៃខ្លួនជាឧបាសក. ៣៣១
និទានសីហសេនាបតី ពោលអំពីសាប់ដែលគេធ្វើបំពោះ(ខ្លួន). ៣៣៥
ភិក្ខុកាលដឹងថាសាប់ដែលគេធ្វើបំពោះ(ខ្លួន)មិនត្រូវបរិភោគ. ៣៣៧
និទានពួកមនុស្សអ្នកជិនបាទ និយាយអំពីការសន្មតិកប្បិយភូមិ. ៣៣៩

លេខទំព័រ

ពុទ្ធប្បវេណីមិ ៤ យ៉ាង និទានមេណ្ឌកគហបតិ. ៣៤៣
និទានមេណ្ឌកគហបតិ អានុភាពនៃជនមានមេណ្ឌកគហបតិជាដើម. ៣៦៥
និទានមេណ្ឌកគហបតិ ពុទ្ធគុណកថា. ៣៦៩
និទានមេណ្ឌកគហបតិ អនុបុព្វីកថា. ៣៧១
និទានមេណ្ឌកគហបតិ ការសំដែងផ្លូវការនៃខ្លួនជាឧបាសក ៣៧៣
ធម្មបច្ច គឺសោតាបត្តិមគ្គនៃមេណ្ឌកគហបតិ. ៣៧៧
និទានមេណ្ឌកគហបតិ ការអង្គាសនៃមេណ្ឌកគហបតិ(នោះ). ៣៧៦
ការទ្រង់អនុញ្ញាតផ្លូវការស្វែងរកស្បៀង. ៣៧៩
និទានភេណ្ឌិយដដិល. ៣៦១
និទានមល្លក្សត្រទាំងឡាយនៅក្នុងក្រុងកុសិនារា. ៣៦៦
និទានមល្លក្សត្រឈ្មោះភោជ ការធ្វើផ្លូវការក្រោកទទួលព្រះដ៏មានព្រះភាគ. ៣៦៣
និទានមល្លក្សត្រឈ្មោះភោជ អនុបុព្វីកថា. ៣៦៩
និទានភោជមល្លក្សត្រ. ៣៧១
និទានភិក្ខុប្លួសឯចាស់. ៣៧៣
ពោលអំពីមនុស្សជាំពូជឈើរបស់សង្ឃ(ក្នុងដី)របស់បុគ្គល. ៣៧៧
ពោលអំពីកាលិកមានយាមកាលិកជាដើម. ៣៧៩
ទុក្ខនៃភោសជ្ជក្នុងវត្ត. ៣៨០

សៀវភៅនេះ ត្រូវបានបោះពុម្ពឡើងវិញ ដោយប្រាក់អំណោយនៃ
អ្នកខាងក្រោមនេះ :

Printing costs were met through the gift of

Wat. Sotoshu Syutokuin Temple The Rev. Zendo Matsunaga
363 Okitsuhoncho, Shimizu-shi, Shizuoka-ken 424-02 Japan

この本は次の方によって復刻されました。

宗教法人 曹洞宗 宗徳院 松永然道
〒424-02 静岡県清水市興津本町363
☎0543-69-2244

ព្រះត្រៃបិដក ភាគទី ១១០ " អភិធម្មបិដក "
ការផ្សាយរបស់ពុទ្ធសាសនបណ្ឌិត្យ, ភ្នំពេញ
ការបោះពុម្ពជាថ្មីឡើងវិញ របស់សមាគមជំនួយដល់ការបោះពុម្ពព្រះត្រៃបិដកឡើងវិញ
បោះពុម្ព ថ្ងៃទី ១០ កក្កដា ឆ្នាំ ១៩៩៤
សហប្រតិបត្តិការរៀបរៀង និងបោះពុម្ពនៅប្រទេសជប៉ុន

TRIPITAKA VOL. 7 (of 110 volumes total)
"VINAYA PITAKA"
Published by the Buddhist Institute, Phnom Penh
Reproduced with the kind cooperation of the
TRIPITAKA PUBLISHING COMMITTEE
First edition December 8, 1994
Printed in Japan by Hirosaki Sogo Printing Ltd.

トリピタカ（南伝大蔵経）全110巻・第7巻ヴィナヤピタカ（律部）

発　行：プノンペン仏教研究所
復刻救援：カンボジア版トリピタカ(南伝大蔵経)復刻救援委員会
発　行：1994年12月8日

印刷・製本／弘前相互印刷株式会社
製作にあたり弘前相互印刷株式会社の多大な協力を得ました。

INSTITUT BOUDDHIQUE